Digitized by Google

9
6-E
4
11

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

9-6-E 4
83.5.5.
44
33
9-7.F.22

Digitized by Google

N
405

Digitized by Google

Digitized by Google

CONSTANTINI MANASSIS ANNALES.

Græcè ac Latinè.

IOANNES MEVRSIVS

Græcè nunquam hactenus
editos primus nunc
vulgavit.

LVGDVNI BATAVORVM,
Ex Officinâ IOANNIS PATII,
Academiæ Typographi.

Anno cIↃ. IↃ. c. xvi.

SERENISSIMO
Invictiſſimoq; Principi,

GVSTAVO
ADOLPHO,

D. G. SVECORVM, GOTHORVM,
Vandalorum Regi, & Principi hereditario:
Magno Duci Finlandiæ; Eſthoniæ, Weſt-
manniæque, &c. Principi.

QVANTVS ſit Hiſtoriæ vſus, etiam Regibus, GVSTAVE ADOLPHE, Rex Auguſte, jam toties & à tam multis dictum, vt nemo ignorare poſſit; eaque de re ſermonem hîc inſtituere velle, meritò putidum habeatur. Itaque hoc ſufficiat vnum; cum poſt ardua regni negotia feſſum animum oblectare Reges volunt, nuſquam dignius occupari otium poſſe, quàm in Hiſtoriæ lectione. Hanc ob rem Auguſtæ Majeſtati Tuæ Conſtantinum Manaſſem offero; qui compendio res ab orbe condito geſtas vſque

Digitized by Google

ad annos à Chriſto ſeruatore nato mille ducentos comprehendit. Facio audacter; quod ea Majeſtatis Tuæ apud nos ſit fama, immò orbem Chriſtianum vniuerſum, inter cæteras virtutes hoc propoſitum maximè habere, amare & æſtimare Literas. id quod maximos quoſque Principes tanto ſtudio conſectatos in compertо eſt, vt imperfectam ſibi gloriam aliam omnem exiſtimare viderentur, niſi hanc aſſecuti eſſent. Nomina prudens non recenſeo, ſatis ex Hiſtoria nota. Quorum omnium cum virtutes ſedulò conjunxeris, ad miraculum ævi hujus, Rex Auguſte, hanc quoque laudem deeſſe M. T. noluiſti. Nempe tot illuſtria exempla, quæ perpetuò animo M. T. verè Regio obverſantur, aliter facere haud patiebantur. Et vt illa etiam deeſſent, domi M. T. vnum erat, omnium inſtar, Diui Caroli, parentis Tui, quem benivolentia Dei aſſerendis forti manu M. T. regnis excitavit. Ad reliquas autem virtutes quod attinet; quis non Pietatem miratur, raram in tam excelſo faſtigio? quis non animi magnitudinem inconcuſſam? quis conſtantiam? quis fortitudinem?

qui

Digitized by Google

qui in primis iſtis annis, cum hoſtem barbarum & ætas M. T. & ſua feritas, ſecurum facerent, timere tamen coëgiſti; & regni fines vt intrepidus, ita invictus, vindicaſti. Ibit hæc res in Hiſtoriam, Rex Auguſte, & Poſteritas vix ſine ſtupore leget. Ac hujus quidem felilitatis inſtrumentum ſanè magnum, vir Illuſtris, & incomparabilis, Axelius ab Oxenſtierna, Regiæ Majeſtatis Tuæ Cancellarius, immortale Regni decus. quem vt ſingulari illa prudentia habes Neſtori priſco comparandum, ita vt etiam ætate habere olim poſſis, voueo, & opto. Non Te Rege, & illo tam fido ac prudenti conſultore, aduerſi quicquam M. T. regnis accidere poſſit. Nec tacebo Ioannem Skijtte, Virum Nobiliſſimum & Ampliſſimum, in Gronſio & Elffio, Tuæ Majeſtati à conſilijs, & rationibus: quem legationibus pluribus valdè clarum, alij Principes non ignorant, & apud nos quicunque aliquam Reip. partem tenent. Hæc vt omnia Majeſtati Tuæ gratularer, vis Fortunæ Tuæ expreſſit, & pronus quoque in Remp. noſtram animus; cui tam impensè faves, vt cum

Digitized by Google

à Regnis M. T. abis, non invenias, cui fave-
re magis possis. Hinc fœdus illud, cum Illu-
strissimis ac Potentissimis Belgij Fœderati
Ordinibus nuper ictum. Hinc &, quod ex illa
gente Virum Magnificum & Amplissimum,
Iacobum Dijckium, elegisti; cujus consilijs pru-
dentissimis in maximis tot Regnorum nego-
tijs vtereris: cujusque fide ac virtutibus præstan-
tissimis exploratis in legatione non vna, ad
Galliæ ac Britanniæ Reges, tandem hîc loci
apud eos, quos dixi, Ordines, legati ordinarij
munus sustinere voluisti. Neque hoc satis.
Ianum Rutgersium, inter prima patrię ingenia,
Consiliarij dignitate exornasti; vt animum
Maiestatis Tuę, in gentem ac Remp. nostram
propensissimum, etiam isto modo ostende-
res. Nemo igitur posthac mirabitur, si inge-
nia patrię nostræ, Rex Auguste, studia sua
votaque omnia M. T. consecrent. Ego certè
mihi id faciendum putavi; eoque nomine ad
Regiæ Tuę Benignitatis aram sisto Constanti-
num hunc Manassem, Historicum minimè
contemnendum, maximè in re Byzantina.
Confidere ausim, veniam huic audaciæ fore,
cùm

Digitized by Google

cùm à M. T. in Literas favore; tum ab ea, quam prædicavi, in gentem noſtram benignitate. Concludam voto, Rex Auguſte. Deus ille Opt. Max. Regum regnorumque arbiter, Regiam Majeſtatem Tuam quàm diutiſſimè incolumem ſeruet, ad nominis ſui ſanctiſſimi gloriam, ſubditorum vtilitatem, & hoſtium terrorem. Lugduni Batavorum, ad diem VI. Kal. Mart. cIↃ. IↃ. C. XVI.

REGIÆ MAIESTATI TVÆ

Humillimè devotus,

IOANNES MEVRSIVS.

LEC-

LECTORI.

NOn te multis morabor, Lector. Constantinum ex Manassem, pridem tibi à me promissum, & per occupationes dilatum. Descripsi ex Codice Bibliothecæ Palatinæ, cui jam Auctores aliquot, anteà non editos, mecum debes. Versio, quam addidi, est Joannis Leunclavij, Viri Clarissimi, & de Rep. Literariâ præclarè meriti, editis tot monumentis, quibus antea carebamus. Ad Græcum textum NOTAS *ego paucas adjeci, quibus loca minus integra restituerem. Nam vt diffunderem me, & Historiam cum Historiâ compararem, non est visum operæ pretium. Contentus fui ipsum Manassem repræsentare. Vale; &, quisquis es,*

ÆTERNITATEM COGITA.

ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ
ΚΥΡΙΟΥ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,
ΤΟΥ ΜΑΝΑΣΣΗ,

Σιώοψις Ἱστορικὴ διὰ στίχων, ἀπὸ κλίσεως κόσμου τὴν ἀρχὴν ποιουμένη, καὶ διήκουσα μέχρι καὶ τῆς βασιλείας κυρίου Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου. τὸ προοίμιον πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην Εἰρήνην τὴν νύμφην τοῦ βασιλέως κυρίου Μανουὴλ σὺν τῷ αὐταδέλφῳ αὐτοῦ κυρίῳ Ἀνδρονίκῳ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ,

ΤΟΥ ΜΑΝΑΣΣΗ

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

Μὲν φιλόὕλῳ ψυχὴ ταῖς ὕλαις ἐπιχαίσκῃ,
Καὶ πάντα πραγματεύεται πρὸς τὸ τυχεῖν τοῦ πόθου.
Σὺ ὦ ψυχὴ βασίλισσα καὶ φιλολογωτάτη,
Αεὶ διψῶσα γνώσεως καὶ λόγου καὶ παιδείας,
Βίβλοις ἀεὶ προσέπιπτας, ἐπεντυφᾶς τοῖς λόγοις,
Καὶ γίνεται σὶ τῆς ζωῆς ἅπας ὁ χρόνος λόγος.
Επεὶ δὲ ἐπεπόθησας οἷα πρόφιμη λόγου
Εὐσυνόπτου σὶ καὶ σαφῆ γραφῇ σπουδαίως,
Τερανῶς διδάσκουσαν τὰς ἀρχαιολογίας,
Καί τινες ἐβασίλευσαν, ἐτῶν ὅσ᾽ μέχρις πόσων,
Ημεῖς διὰ δὲ ἑξόμεθα τὸ βάρος τοῦ καμάτου,
Κἂν δυσχερὲς, κἂν ἐπαχθὲς τὸ πρᾶγμα, κἂν ἐργῶδες.
Παραμυθοῦνται γὰρ ἡμᾶς τοὺς ἐν τοῖς λόγοις μόχθους.
Αἱ μεγαλωδωείαι σου καὶ τὸ φιλότιμόν σου.
Καὶ τὸν τοῦ κόπου καύσωνα καὶ τὴν ἀλαιπωρίας
Αἱ δωρεαὶ δροσίζουσι κενοῦμαι συχνάκις.
Καὶ ταῦτα μὲν ἐνταῦθα μοι κἂν μέχρι τούτων σήτω,
Μήπως κολακικώτερος δόξω τισὶν ὁ λόγος,
Καὶ τὸν σκοπὸν καταλιπὼν ἄλλῳ ἀκόσμῳ πρόσχημ᾽.

Πολλῶν ἰσορηςαντων ἢ καὶ χρηματογραφηςαντων,
Καὶ ἀοιδασάντων μὲν εἰπεῖν ὀρθῶς καὶ φιλαλήθως,
Αλλήλοις ὁμοίως ἢ ταῦτα ςυγγραψαμένων,
Ημεῖς προχειρισάμενοι σὲ μάλιστα δοκοῦντας
Τῆς ἀκριβείας ἔχεσθαι, καὶ μᾶλλον ἀληθεύειν,
Τὸ κατ' δύναμιν ἡμῖν ἀποπληρώσωμέν σοι.
Ο' δ θεὸς παντέλειος ὁ παντοκράτωρ λόγος
Τὸν οὐρανὸν τὸν ἀόρατον παρήγαγε λέχθεν
Απλέτῳ κάλλει λάμποντα μαρμαρυγῶν ἐνθέων,
Καὶ γλυκὺ τὸ παντοτρέπτερον, καὶ σοφὸν αὐτοῖς τὸ φάος.
Η γῆ δ' ἀσχημάτιστος ἀόρατος ἦν ἔτι,
Καὶ σκότος ἐπεκάθητο βαθὺ τῆς ταύτης νυκτός.
Τοῦ δ' φωτὸς ἀυγάσαντος, καὶ παντοκρατοῦντος,
Καὶ λευκοπέπλου λαμπρωγοῦς ἡμέρας γλυκυθύμου,
Ωὐφθη τὰ πρὶν ἀθέατα, ὁ κάλλους ἡ συγκότης
Ἐφυγαδεύθη τῷ πυρσῷ τῶν φωτοβολημάτων,
Εν τούτοις δὲν παρέδραμε τὴν ἡμερῶν ἡ πρώτη.
Τοῦ δ' βλεφάρου λάμψαντος ἡμέρας τὴν δευτέρας,
Τὸν οὐρανὸν τὸν δεύτερον ἐστερέωσε παντόφως,
Εν τοῖς ἐν γῇ παντοσεγῆ δημιουργήσας στέγην,
Ωνόμασε στερέωμα θεὸς ὁ καλλιτέχνης,
Παρὰ τὸν πρώτον οὐρανὸν ἑτέραν ὄντα σφαῖραν.
Τότε καὶ τὴν παντόχρυσον φύσιν τὴν ὑδαλίαν,
Καὶ τὰς ἀβύσσους διελὼν, ὁ τούτων μὲν ἀείσω
Πρὸς ὕψος ἀνεννόητον κόφως μετεωρίσας,
Τὸ δ' ἐπὶ γῆς ἀπολιπὼν ἔστησε τούτων μέσον,
Τὸν οὐρανὸν ὥσπερ φραγμὸν, ὥσπερ στερρὸν τεῖχος.

Κόρη

Κόρη μὴν οὗ ἐπέμυεν ἡμέρας τ' ὀὐτέρας.
Καὶ τρίτη πάλιν ἤυγαζε, κ' πάλιν ὁ τεχνίτης
Ο παντοτέκτων ὁ ζοφὸς ἀλλοῖς ἐφσεῖχεν ἔργοις.
Επεὶ γὰ ἐξεκέχυτο κ' τ' γῆς ἁπάσης,
Οπόσον ἰὼ ὑπ' ἠέρων ὕδωρ ἐφιπολᾶον,
Καὶ πᾶν τὸ ἐφόσωπον αὐτῆς ἐκάλυπε λιμνάζον,
Πᾶσαν τὴν χύσιν εἰς ταυτὸ σωήγαγε ἀθρόως:
Ως εἴλις γάλακτ@ λᾶχῦ νοτίδα γλυκυχύμα
Οπῷ ζυμπήξῃ, καὶ τυρὸν κύκλον ἀποθεναύσῃ.
Απορραγέντ@ δ' ὑγαρᾶν τ' πρὶν ἅπαφθαντ@,
Ωφθη τὸ ἐφόσωπον τ' γῆς, ἡ μόρφωσις ἐφαίνη,
Καὶ τῶν ὀρῶν, καὶ τῶν πεδίων, κ' λόφων βαθυκρήμνων.
Εντᾶῦθεν τὸ μὴν σύστημα σύμπαν κ' τῶν ὑδάτων
Θάλασσαν κατωνόμασε. τ' δ' ξηρᾶς τὴν φύσιν,
Οπόσην πετρώδεα@, ὅση λιπαροβώλαξ,
Γῆν ὁ τεχνίτης κέκληκε θεὸς ὁ παντεργάτης.
Τὴν δ' ὑπερφέρουσαν αὖτῳ δύναμιν ἐμφανίζων,
Μήπω λαμψάσης τ' αὐγῆς ἐ γίγαντ@ ἡλίου,
Παντοδαπὴν ἐκέλευσε βολαῖν ἐκφυλᾶαι.
Τὴν μὴν ἐφὸς μόνην ἡδονὴν κ' τέρψιν τῶν βλεφάρων,
Τὴν δ' καὶ ζωοτρέμονα, κ' τοῖς ἐν γῇ χρησίμην.
Τότε τὸ πρῶτον σολισμοῖς ἡ γῆ καλλιγλαΐθη
Υπὲρ χορίσκην πυκφεραὶν ἄρτι νυμφιομβρίῳ,
Χρυσοφόρον, ἱλάσασαν πέπλοις καταμαργάρου.
Ἔλαμπεν ἴον ἄὔσμον, ἀντέλαμπε δ' ῥόδον.
Γῶν χροιὰ παντοδαπὴ παντόθεν ὑπεγέλα,
Κυανωγὴς, πορφύρε@, ὑπόκιρρ@ ἐτέρα.

Τινὰ μὲν ἀειπόρφυρα τῷ ῥόδων ἐωρᾶτο,
Τινὰ δ' ὑπελευκαίνετο, καὶ γλύκιον αὐτήυγε.
Ἦν κεῖνον χιονόχροον, ἦσαν ἀναγαλλίδες.
Υάκινθος ἀνέμαινεν. ἰὼ ἠναρκίσσου κάλλος.
Καὶ πᾶν τὸ πεωθοφόρημα τῷ ἔαρος χαρίτων.
Ἀπεραυδᾶντο σάχνες βαρύμβροι τῷ σίτῳ.
Εἶρπε κισσὸς μελάμφυλλος κορύμβους ἐπισείων.
Καλὰ τὰ πάντα, δροσερά, κάλλους αὐγὰς πληθύντα,
Καὶ γλιῶ δυωδιάζοντα ζυγκεράτοις ἀοσμίαις
Ἐρεωτο πόα μαλακὴ, δροσίζουσα, βυθερέμμων,
Ἱπποφορβὸς, καὶ βυκολὶς, δερσώδης λειμωνιά.
Τοσᾶτον σόλιον ἡ γῆ παντόχροον ἐφόρει.
Τοιᾶτον πέπλον δύανθὲς δύφαντον ἠυτύχει.
Ἦσαν καὶ φάλαγγες φυτῶν, ἀνέθαλλον ἠδ' ἐνδρῶν
Καλλίφυλλοι καλλίκομοι κλῶνες ὀπωροφόροι.
Ἦν ἠμπελέας δύεξὴς ὄρπηξ ἀγλαοκάρπου,
Ἐλαίαι τηλεθόωσαι, γλυκάζουσαι συκέαι,
Πίτυς λιπαρόσελαγος, ἐλάτη, δρῦς, πτελέα.
Περσέβαλλε τ' πίτυος ἄνεμος τοῖς πετάλοις,
Καὶ γλύκιον ψιθύρισμα τοῖς φύλλοις ἐνεποίει.
Ἐκεῖ καὶ κέρασος καλὴ, ἠ φοινίξ μελιτόεις.
Βοτρυομήτωρ ἄμπελος, ὄρχατοι κληματίδων,
Καὶ βότρις νεκταρόχυμος ἤρτητο τῶν κλημάτων.
Τὰ πάντα τελειόκαρπα, παντέλεια τὰ πάντα.
Οὐδὲν γὰρ ἀχαρίτωτον ἢ ἀτελὲς παρῆχθη.
Ἐν τούτοις ἔδυ τὸ φῶς ἡμέρας τ' τετάρτης.
Ἔλαμπε γὰρ τὸ πρόσωπον τ' μετ' αὐτὸν ἡμέρας,

Καὶ

Καὶ πάλιν ἔργων καταρχὴ, καὶ κέλευσις ἧς κλίσις.
Τὸν ἠρινὸν δυσέφικτον τοῖς ἀσεβέσι χωρεῖς.
Τότε πῶς καλλὶ ἠρινὸς τῶν ἄστρων διιππεύει,
Ὡς πέπλῳ μαργαρήστεως, χρυσόπαστον ὡς φάρος.
Ὡς ὕφασμα κοσμούμενον ἐκ πυρραζόντων λίθων.
Τότε τὸ πρῶτον ἔφανεν ἡ κόρη τῆς ἡμέρας,
Ο μέγας γίγας ἥλιος, ὁ ζωτερόφος λύχνος,
Πηγὴ φωτὸς ἀκενωτὸς, οἷον πυρὸς ἀξύλου.
Τότε τὸ πρῶτον διαδύχειν ἀπήρξατο τὴν νύκτα.
Σελήνης ἢ γλαυκόφωτος καὶ φαεσφόρος σφαῖρα,
Ἀρίκυκλος, ὁλοφανὴς, λιπαυγὴς, τελεία.
Τότε τὸ πρῶτον ἠρινὸς ἀστέρας σὺν μεγάλῃ
Καλλισφαιρώτους ἔβλεψεν ἐρίζοντας ἀλλήλοις,
Καὶ καλλωπίζοντας αὐτὸν ὡς ἂν θηβῦς λαμπῶνας.
Ὁ κυανοῦς λιπαύτερος μολίβδινος τὴν χόαν.
Ελαμπε ζόης ὡς ἄργυρος. ἄρης φλογώδης ὤπτο.
Ἔστιλβεν ἥλιος λαμπρὸν ὡς ὄργιζον χρυσίον.
Αντήυγαζ' ὡς καστίτερις σφαῖρα τῆς ἀφροδίτης.
Ωσεὶ χαλκὸς ἐρυθραυγὴς ἑρμῆς ἐλαμπηφύκει.
Διαφανὴς ὡς ὕελος ἤυγαζεν ἡ σελήνη.
Οὕτως ὁ πέπλος ἠρινῷ παντόχρως ἐωρᾶτο.
Ο κυανοῦς ἐκυάνιζεν ὡς ὑακίνθου χόα.
Ὡς κεῖνον ἔλαμπεν ὁ ζόης, ἄρης καθάπερ ἴον.
Ὡς εἶδον πρωτόφυτον ἥλιον λιῶ χρυσίζων.
Ως λευκανθὶς ἀναγαλλὶς ἔστιλβεν ἑωσφόρος.
Ὡς ἄνθος ἐρυθρόκαπον ἑρμῆς ἐφωβόλκει.
Νάρκισσος καλλιπέταλος ἐφαίνετο ζελήνη

Τοιαύτη

Τοιαύτη ἦς αὐθόχρεια, τὴν ὑρανὸν ἐκόσμει.
Τοιαύτη ἦς ἐφίζανε θῖς ὑρανῦ πρωσώποις.
Ποικιλανθὶς χαρίεσσα καλλιλαμπὴς τερπνότης
Καὶ κῆπον ἀς ρεφύτευεν τὸν ὑρανὸν ἐποίει.
Οὗ φυτοκάφος ὁ θεὸς. ὡς ἢ φυτὰ καὶ βλάσας,
Ὡς αὔθη μυελόχροα θὰ τῶ ἀστέρων στέλα.
Τότε τὸ πρῶτον ἥλιος φαύσας ἐς φωταυγήσας,
Φανεὶς τεκάλλος ὑρανῦ, καὶ κόσμος τ ἡμέρας,
Εθάλπυσε κελεύσμαθι πῶ ἢ πεποιηκότος,
Καὶ μύσας σωετέλεσεν ἡμέραν τὴν τεταρτην.
Οὕτω μὲν οὖν ἐτέλεσθ τὰ κ ἕξ θοῦ ἀστέρας.
Καὶ τέταχτο μὲν ἥλιος ἀστὴς ἡμερηκεάτως,
Τὸ ἢ ζελήνης βλέφαρον ἐπύρσθυσε τὴν νύκτα.
Ζῶον δ' ὑδὲν ἐν θῖς τῆς γῆς ἐτρέφετο λαγόσιν.
Οὐχ ὑγροπόρον, ὑ πεζὸν, ἀλλ' ὑ δ' ἀεροπόρον.
Αλλ' ὁ παντέλειος θεὸς τῇ τῶ ὑδάτων φύσει
Ιχνὴ ἐνθεὶς ψυχώτειαν καὶ δυνάμιν γονίμην,
Ζῶσαν ψυχὴν ἐκέλευσεν ἐκεῖθεν ἐκραύγησας,
Ως ἐκ γαστρὸς ἀρρενὲς ἔμβρυον ὠδινήσης,
Καὶ φορτικῆς θκετῷ τελειομένου βρέφους.
Ως ἀστέρμα γὴ ἢ θεοῦ κέλευσις ἐμπεσῶσα,
Τὰς ὑγροχαύμβας ροὰς ἐποίει πολυγόνους.
Εντεῦθεν ταυπέρυγες ὄρνεις ἀερθαῖ)
Εἶχον ἐλεύθερον πτερὸν εἰς πεταςμὸς σωτόνους,
Καὶ κύφως ἠλαφείζοντο πρὸς λιμνασμὸς ἀέρος,
Περιῤῥοιζῶντες τὰς ἀπὸ χύσεις τὰς λεπτοχύτους.
Αἱ μὲν μεγαλοπέρυγες, μεγαλοχυλοχεῖλαι,

Καμ-

Καμψώνυχες, ὡς βέλεμνα τοὺ ὄνυχας αὐχοῦντες.
Τὸ μὲν τὸ ῥάμφος ἔχοντες ὑπὲς τὰς μαχαιρίδας,
Οἷς ἔμελλε βρωμαλισμὸς τὰ κρέα κεμαλίζειν,
Καὶ σωτερφα γλήσεως τὰ τ' ζαρκοβοείας.
Ὀρνεοκρέτωρ αἰετὸς, ἴρηκες ὠμοφάγοι,
Καὶ πάντες οἷς ὁ κρέπομον τὸ πῦρ ζαρκοφαγοῦσι.
Ἐντοῦθεν ἦ σεμνάεια λάλα, βοτανηφάγα,
Μικρόπτερα, βραχύβια, ποικίλως ἑλαλάγοντα.
Καὶ λόχμας ἐπτύβιζον, καὶ δ' ἔνδρα ἐφείχον,
Ἀκανθυλλίδες μαζεργοὶ, κόριδες, ἀοῖνοι, ψάρες.
Καὶ πᾶν πτερὸν τὰς τῶ ἀγρῶν βοτάνας ἐφίπτεον,
Κἀκεῖθεν ἁπαγμάτων ὄψον αἰθρὸν συλλέγον.
Λέοντες λαισιαύχενες, ἄρκοι, παρδάλεις, τίγρεις.
Τότε κὴ θῆρες ἐπὶ γῆς ὤφθησαν φερεκαλέοι,
Καὶ κάπρει χαυλιόδοντες, ἀγρύσερφ ἐλέφας,
Καὶ κριοὶ καρχαρόδοντες, πλατύποδες, λαγίναι.
Καὶ πᾶν πλοῖον, κὴ πᾶν πεζὸν, ὅσον ἐν ὑγροβίοις,
Ὅσον θαλάσσης σύμφυλον, ὅσον ἐρεσίνομον.
Τοσῶν ζώων τοῖ ὑγρὰν πληρώσας κὴ τοῖ χέρσον,
Ὁ πανσοφὸς ἀρχιφωτὴς τ' παγκοσμίου σέγης,
Ναὶ μὰ τὸν ἀχειρόκλωστον χιτῶνα, τὸν ἀέρα,
Ὃν θείων ἐμπείσαντο δακτύλων λεπτουργία,
Ὡς πόλιν ὀχυρόπυργον πλατείαν ἐφαπλώσας
Τοῖς ζαρκοβόροις πετεινοῖς, καὶ τοῖς βοτανηφάγοις,
Ἡμέρας σωετέλεσε τὸ δρόμημα τῆς πέμπτης.
Ἕκτη δ' πάλιν ἤυγαζεν ἡμέρα, ῥοδεόχειρις,
Καὶ κήπευμα καλλίδενδρον θεὸς ἐφυτοκόμει,

Οὐ σκαφθυτείαις ἐν χερσὶν, οὐδ' ἐγαμοματχήσαις,
Οὐδ' ἐπαλάμαις φυτουργοῖς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μόνῳ.
Καὶ δ'ένδρον πᾶν ἀνέτελλε καλλίβλαστον ἐπεῖσε,
Εὔοσμον, εὐσκιόφυλλον, εὐπέταλον, ἡδύπνοων.
Τίς δ' ἂν τὸ κάλλος ἐδ' ἐμ' ὧδ' ὄψιν πεφασήσῃ;
Ἐκεῖθεν ὅρατι φυτῷ ἦσαν ὀπωροφόρων.
Ἐνταῦθα φάλαγξ εὐωδῶν δενδράδων ἀειβλάστων.
Ἐκεῖσε νεκταρόχυμον ἀνέτελλεν ὀπώρα.
Ὧδε πρὸς τέρψιν ἔθαλλον ἀρεμονμήκη δένδρα.
Πλάτανος ὑδατότροφος, ἀκρότομος ἐλάτη,
Ὑπερηρμένα πίτυες, κυπάρειττοι, πελέαι.
Τὰ πέταλα συνέπιπτον ἀλλήλοις τῶν δενδρέων,
Οἱ κλῶνες προσεπέλαζον, συνῆσαν οἱ πόρθοι.
Εὐώχειζαν αὐτόχρημα τῶν δένδρων αἱ φυλλάδες
Ἀλλήλας ἀγκαλίζεσι πλειπλοκαῖς φιλέραις.
Ἥλιος ἐπεμάρμηρε, καὶ τοῖς φυτοῖς ἐμπίπτων
Διέῤῥᾳ κάτωθεν αὐτῷ ἠερέμα καὶ ἀσφαδνῶ,
Εἰς ὅσον τὸ συνηρεφὲς ἠνέωκτο τῶν φύλλων.
Ἔλαμπον ῥόδα καλλονᾷ, κρίνων αὐτήυγι χρόᾳ.
Ἄκεντρα δ' ἰῷ ἀνάκανθα τὰ ῥόδα τιθηνοῦσα.
Ὁπόσαν πειπόρφυρον καὶ λευκαυγὲς ἐν ῥόδοις,
Ὡς ἄστρον ἀντιωμολόγουν ἀνέτελλε χαμόθεν.
Ὧδε γῆς τὸ πρόσωπον ἐπᾴσιζε ταῖς πόαις,
Ἐκεῖθεν ἐκυανίζεν, ἀλλόθεν ὑπεγέλα
Ταῖς δροσαεάκτοις τῶν ἀνθῶν παντοδαποῖς ἀνχρείαις.
Ζέφυρος ἀπαλόπνοος ἐπέπνει πανταχόθεν,
Καὶ τῶν ἀνθέων τῆς ὀσμῆς ἐπλήρου τὸν ἀέρα.

Ἐν

Εν μέσῳ τούτοις τ ζωῆς τὸ δένδρον βεβλασήκει,
Ταῖς χάρισι κατάκομον, καλλίφυλλον, ὡραῖον.
Υδατομήτως ἡ πηγὴ κάτωθεν ἀνέρραγη,
Καὶ τὸ καλλίδενδρον ἐδὲμ ἐπότιζε χωρίον,
Καὶ τῶν φυτῶν ἐκίνδυνε τὰς ῥίζας καὶ τοῦ πρέμνους,
Καὶ τῶν ἀνθῶν τοῦ ἀπαλοὺς ἐμόχθυεν ὀρχάτους.
Ἐκεῖθεν ἡ θεὸς τέσσαρας ἀρχὰς διαιρεμένη
Γίνετ' μήτηρ ποταμῶν τῶν μεγαλοχαρμόνων.
Οἱ ποταμοὶ ἡ τῇ φωνῇ ς γλώσσῃ τῶν σύρων
Φισὼν καλοῦντ', καὶ γεὼν, φορεῖ δ' ἐν τούτοις πέτρας,
Τέταρτος δ' ἐστὶν εὐφράτ. κτ' δ' ἑλλάδα γλῶσσαν.
Γάγγης, καὶ νεῖλος ὁ πολὺς, δύφρατης ἡ, ς Τίγρης.
Καὶ γάγγης μὲν θεοπολεῖ γῆς ἐνιλατ τοῦ ὄρους.
Ἐκεῖ χρυσὸς δύρίσκετ', καὶ λίθος ὁ πρασίζων.
Ὁ νεῖλος δ' ὁ λευκόρειθρος κυκλοῖ τὴν αἰθιόπων,
Καὶ τὰς λιπαρυβώλακας ἀρούρας αἰγυπτίων
Εὐτρόφοις ἄρδει ῥεύμασι, κ' λίθησιν εὐκάρπους.
Ὁ Τίγρης ἡ φερέμφορος ὡς βέλος μὴ ῥοίζῳ,
Καὶ καχλασμοὺς ἀπολελὼν, καὶ ῥόθους βαρυγδούπους,
Τῶν χινισμάτων ἔναυλι γῆς ἀσσυρίων τρέχει.
Τοιόνδε σκήνωμα τερπνὸν φυτεύσας κ' δενδρώσας,
Ἔπλασε κ' τὸν ἄνθρωπον παντεργοῖς παλάμαις
Ἐκ χωμαλίνου ς λυπρᾶς κ' πηλοφύρτου βάρους,
Πνοιῇ δ' ἐνθέμενος ζωῆς τῷ γενεῷ ζαρκίῳ,
Καὶ τέλειον τὸν ἄνθρωπον ἔμπνουν δημιουργήσας,
Καὶ σωίτερον ἀπὸ ψυχῆς καὶ ζώματος ποιήσας,
Καὶ γνώμιον χαριζάμενος ἐλευθερήτου γνώμης,

Καὶ καθ' ὁμοίωσιν αὐτὸ πλάσας καὶ κατ' εἰκόνα,
Εγκαθικίζει τ' ἐδὲμ τῷ καλλιφύτῳ χώρῳ,
Ως ἐν θαλάμῳ μάργαρον, ὡς ἄλλην ἐν κόσμῳ κόσμον,
Μικρὸν μὲν τὸ φαινόμενον ὡς ἐν μεγέθει ὄγκῳ,
Τῇ δὲ γε μιμήσει πολλῷ τ' κόσμῳ.
Τοῦτον αὐδὰμ ὡς ἐκ πηλοῦ χώματος πεπλασμένου
Ο τ' πηλίνης κεραμεὺς ὠνόμασεν ὑσίας.
Καὶ θέμενος τῆς ἐδὲμ κάλλους πεφ' πολίτην,
Εκ παντὸς ὀπωρόφαγεῖν ἐκέλευσε τῶν δένδρων,
Τῷ ξύλῳ τ' γνώσεως μὴ χεῖρας ἐμβάλλειν.
Τότε καὶ πᾶν χειρόηθες, καὶ πᾶν ἡμερονόμον,
Καὶ πᾶν ἐκτοπίζόμενον εἰς λόχμας πολυξύλους
Η'γαγε ζῶον πρὸς αὐδὰμ πεζὸν, αἰθερόπορον,
Ως χοῖεν κλήσεις παρ' αὐτοῦ ταῖς φύσεσι πρόσφορους.
Η'γετο λέων δ' αφοινὸς, χαιτήεις, ταυρολέτωρ,
Α'ρκτοι βλοσυρόβλεφαροι, παντόσκιοι παρδάλεις,
Ε'λαφος ποικιλόδερμος, δασύκερως, καλλώπης,
Ελέφας ἀρυμέτωπος, τιμὴ προμαίων σείων,
Δασύπους κολοβόκερκος, κερασοπλήκτωρ ταῦρος,
Η'γετο πέδιξ ἐυθρὸς σὺν πόδας καὶ τ' ῥάμφος,
Οἱ ψάρες ἁ μελάμπτεροι τ' πίλον ἐπεζώνιον,
καὶ χαλαζώματα ἵνα λευκότητος ἐμφέρον.
Τὸ κάλλος ἐπεδείκνυτο ταὼς ὁ χρυσοπέρυξ.
Ε'λαμπε βάμμασι πολλοῖς, ἐχρύσιζε τ' πίλον,
Ε'στιλβεν ἀλουργόχροον ἐν τῷ ταῶνι χρῶμα,
Επιώδη μέσον καὶ χρυσὸς ὡς ὀφθαλμὸς μαρμαίρων,

καὶ

καὶ κῆπον πεφυτευμένον εἰργάζετο τὸ ζῶον.
Εκύκλου πᾶσαν τὴν ἀδὰμ ὥστε δεσπότην δεῖξαι,
Εθώπευσεν, ὑπέτεχεν, ἔσαινε τὴν ἡμέραν.
Ο᾽ δὲ κατέψα ταῖς χερσὶ τὰ δύσμαχα θηρία,
Ὡς ἀρνία νεαρὰς ἄρνας γαλακτοφάγους,
Καὶ σὺν ἐκ τούτων ἀδὰμ ὑπέτεμε κινδυνους.
Η᾽ γὰρ βοᾶς καὶ πονηρὰ ἡ θεμερινὸς καχία,
Οδέπω κατεχώσε δυσεκαρδίας τὸ ἐκείνου.

Οὕτως ἀδὲν τὰ ἀπαθοῦς ψυχῆς καταναυχᾶ)
Οὐθὲν, ὑπῦρ, ὑ ποταμοῦ μεγαλοδύπου θράσος.
Αὐ βασιλεὺς τῶν παθῶν, ἀν ἁμαρτίας ἄρχης,
Καὶ βασιλίσκων ἡ δεινῶν σκορπίων ὑπερβήσῃ.
Καὶ ταφνώσης λέοντα, ἡ λίγειν ἡμερώσῃς.
Εν τούτοις ὕπνωσεν ἀδὰμ, ἀλλὰ πικρίας ὕπνον,
Υ᾽πνον ἀρχὴν καταστροφῆς ἡ παντελέθρου φθόρου.
Η᾽ψατο τούτου τὰ πλευρᾶς καθεύδοντος ὁ κλίσης,
Ε᾽λαβε ταύτην, ἔπλασεν ἐνέδυσεν τὴν γυναῖκα.
Αδὰμ δ᾽ ὁ χωματόπλαστος, ὁ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις,
Εὔας τὰ παντομήτορος γέγονε πλευροπάτωρ.
Ε᾽νθοθεν οὖν ἔτι τὰ τευφῆς χώρου διέζων ἄμφω,
Ὡς ἄσαρκοι, μὴ φέροντες φρενίδας φιλοὔλους.
Ὡς μηδὲ σφικείμενοι σώματος ὅλως βάρος.
Α᾽μφοιν ὃν τούτων ὁ θεὸς πάλιν ἐνομεθέτει.

Ω᾽ γηγενεῖς ἡ τὰ ἐν᾽ ἐμὲ ταύτης πρωτοπλοῖ),
Απαντα ταῦτα τὰ ὑμῖν χάειν παρῆκ) χρείας,
Πρὸς τινὰ ὑμῖν ἀπόλαυσιν παῖτα δεδόμεθα.
Απαίτων οὖν κορέννυσθε, παίτων καταπυφᾶτε.

Τοῦτο μόνον βλαβερὸν τῆς γνώσεως τὸ ξύλον.
Τοῦτο δὲ μόνον φεύγητε, τοῦτο μὴ ψαύητέ μοι.
Ἡ ψαῦσις φέρει τὴν φθορὰν, καὶ τὴν χολὴν ἡ γεῦσις.
Ἂν τοῦτο μόνον γεύσησθε πῶμα πεσεῖσθε μέγα.
Πικρὸς γὰρ ὀπωρηστεῖ, καὶ θανάτου ἐκφύει.
Ἂν τοῦτο μὴ φυλάξησθε φεύξησθε κέντρον πότμου,
Καὶ πλατυσμὸν κερδάνητε ζωῆς ἀκαταλύτου.
Ἦν ταῦτα, δὲ πεφόβητο τὸν λόγον ὁ ἀρχαῖος,
Τὴν ἀπειλὴν ὑπέπεμπον, ὑπέφαινον τὸ ῥῆμα.
Καὶ τὸ φυτὸν ὡς ἔχθιστον ἀπὸ ψυχῆς ἐσύρουν.

Ἀλλ' ὁ Σατὰν ἐδάσκαινεν, ἔδρυχε δὲ ὀδόντας,
Ὡς ἀφείσης ἐθύμαινεν ὡς ἀγελαίου κάπρος.
Βλέπων αὐτοὺς οὐκ ἔφερε βιβῶντας ὡς ἀγέλους.
Καὶ τίνων ὄργανον αὖθις κακομηχανίας
Τὸν ὄφιν τὸν δολόμηνιν καὶ σκολιὸν διρίσκει.
Θωπεύει τὴν γυναῖκα, δείκνυσι τὴν ὀπώραν.
Εἶδεν ἐκείνη τὸν καρπὸν, ἰδοῦ ὁ καρπὸς ὡραῖος,
Χαρίεις ἰδεῖν εἰς ὄψιν, καὶ κάλλιος εἰς γεῦσιν.
Ἐπένευε τῇ ὄψει, ἔθελγε τὴν καρδίαν.
Ἐ' ὠήσει θελξικάρδιον γλυκυθυμίαν σάζειν.
Ἔδειξε τοῦτον ὁ Σατὰν, καὶ τὸν δ' ὅλου σκύφον,
Ἐπέχρισε γλυκάζοντι μέλιτι κολακείας.
Ἥρπυζε δεῖνα ὁ δεινὸς ἐσύριζεν ὑπάλως.
Ἂν τούτου γεύσησθε φησὶ δ' καλλικάρπου ξύλου,
Ἂν μόνον προσενέγκητε στόματι τῇ ὀπώρᾳ,
Κύκλοι διανοιγήσονται βλεφάρων ὑμετέρων,
Καὶ θεμελίσεσθε θεοὶ, καὶ γνώσεσθε τὰ πάντα.

Ηκουσε

Ηκουσε τούτων ή γυνὴ, προσέχε τῇ θωπείᾳ,
Ἡτλήθη τ' γλυκάζοντ@, ἡπλήθη τῶ χαρίτων.
Καὶ τὸ καρπὸ τὸ πρόσωπον ἀγλυκύζον τῷ κάλλει
Ἔλαβεν, ἀπεγδύσατο, δ' ἔδωκε τῷ σωνόμῳ.
Ἔφαγον ἄμφω τ' καρπὸ, μετέχον τ' ὀπώρας,
Παρήκουσαν τῆς ἐντολῆς, ἔφαγον ἐκ τ' ξύλου,
Καὶ πρὸ πόδας τὸ κακὸν αὐτῖς ἐπηκολούθει.
Ηνοίγησαν τὰ βλέφαρα, κατεῖδον τὼ αἰσχυίλω,
Επέγνων τὼ γυμνότητα καὶ τὼ αἰσχημοσυίλω.
Εντεῦθεν ὑπεδύοντο τὰς βαθυσκίους λόχμας,
Επέτεχον τὰ λάσια καὶ τὰ πυκνὰ τῶν δένδρων,
Ἔῤῥαψαν πρεσζώματα φύλλων ἐκ παχυφύλλων,
Υπὸ φυτὸν καλέφυγον, ἔδραμον ὑπὸ σκέπλω,
Χανεῖν αὐτοῖς ἐπήυχοντο τὼ γλῶ πλατὺ τὸ στόμα.
Επέγνω ταῦτ' ὁ φυτουργὸς τῶν αὐκηπούτων δένδρων.
Επέση δ' ἐκπετούσοι τοῖς ἀρχηγοῖς τ' γλύκυς,
Ωνείδισε τὼ ἄγνοιαν, ἐκάκισε τὼ πλανίλω,
Καὶ τὶ μακρὸ λογολεσχεῖν; ἀπήλασεν ἐκεῖθεν.
Εκόλασεν ἐργώδεσι βαρείαις ἐργασείαις.
Τὼ γλῶ τὼ ζωοτρέπειραν ὑπείλησεν ἐκφύειν
Ἄκανθαν κνίζουσαν αὐτὰς τειβόλοις ὀξυκέντροις,
Ωδῖνας ἐπηρέσατ' ἐμμείας μογοσόκους
Εὔα τῇ πρωτομήτορι τῇ πρωτοπαθησάσῃ.
Καὶ τίνων ὁ ταλαύτατ@ καὶ δύστοτμ@ γῆ ἄρχης,
Απελαθεῖσαν δυσκλεῶς ἐκεῖθεν δυσυχήσας,
Κατώκησεν ἀπέναντι τ' τῆς τρυφῆς χωρίου,
Καὶ δερμαλίνης ἐνδυθεὶς ζωρκὸς αἰλιτυπίαν.
Καὶ γυὸς τὼ Ἄδαν ἐμπαθῶς ἀβελ γῆνᾳ καὶ καΐν.

Καὶ καίν μὴν αὐλακισμοῖς ϖρυσεῖχε πεδιάδων,
Καὶ τὰς ἀρούρας ἔϖασιδε ποιεῖν ταϖρυπολιύτους.
Ὁ δ' ἀβὲλ ὁ νεώτερος ποιμανλικὴν μετῄῆ.
Πρυσῆξεν οὗ ἑκάτερος τὰς ἀπαρχὰς τῷ πόνων.
Καὶ τῷ μὴν ἀβὲλ ὁ θεὸς ϖρυσήκατο τὰ δῶρα,
Ὡς ϖρυσενέγκαντος ὀρθῶς καὶ τεθεραπευκότος.
Τοῖς ὗ δ' ωρυφορήμασι τῷ καίν ὁ ϖρυσέχε·
Τὸ ϖρόσωπον συνέπεσεν ἐντεῦθεν τῷ καΐν.
Τὸν ἀβὲλ ὑϖεβλέπετο βλεφάρυσις μισαδέλφοις.
Καὶ τῷ μηδὲν πικραίνῃ μηδὲ λελυπηκότι
επενεγκεῖν ἐσκέπτετο παλαίμας φονευτρίας.
Τῷ γὰ τῷ φθόνῳ κάμινον βρέμουσαν ἔχων ἔνδον,
Τῷτο κὴ δὴ τελόλμηκε, φεῦ ἀπανθρώπου γνώμης!
Καὶ σὺ θεσμὸς σὸκ αἰδεσθείς, ὃς αἰδοιῶται καὶ θῆ-
ρες,
Τὸν ἀδελφὸν παρέπεμψε ταῖς ὗ θανάτου γναθοις.
Ὀργίλον εἶδεν ὁ θεὸς εἰς τὸν ἀδελφοκτόνον.
Ἀρμῆς ὑϖέβαλεν αὐτὸν ταῖς παλαμναιοτάταις.
ενταῦθεν καὶν ἐλαθεὶς τ' πρώτης παρρικίας,
Καὶ γλῶ πολλῷ ϖπδέραμὼν ἔπηξε τὰς αὐλαίας,
Ε'νθα καλὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκεῖνο κατεφαίνη.
Καὶ πρῶτος ἐπενόησε πόλεις ὀχυρωτύργους.
Νηχότου γλυκμῷ ὗ τῷ γλῶς τῷν ἀνθρώπων,
Οδίταις ἐπετίθετο, λησείαις ἐπεχείρει,
εσκύλευε, διήρπαζεν, ἔχραινε χεῖρας φόνοις.
Ὡς δ' εἶχον ἀϖῳδάκλητον τὸ πένθος ἡ γλυάρχαι,
Ε'κ παλαμῶν φονοεργῶν ἀβὲλ ἀπολωλότος,

Τὸν

Τὸν σὴθ αὐτῆς τὸ δίκαιον θεὸς αὐτὸς ὡρεῖ),
Ὃς ἔθηκεν ὀνόματα τοῖς ἀρανίοις ἄστροις.
Ἐντεῦθεν ὡς βαθύῤῥιζον δένδρον ἡ θνητὴ φύσις
Εἰς πληθυσμὸν καὶ πλατυσμὸν ἐλπλακυῖα πλείω,
Εἰς πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἰῶ διαπφεγμήν,
Καὶ παῦλα πρεπεέχουσαν πᾶσαν ἐπλήρω χθόνα.
Ἐκκυλισθεῖσα ἢ λοιπὸν εἰς πρώτας πράξεις,
Εἰς πᾶν ἐφέρετο κακὸν ὡς ἵππος εἰς πεδίον,
Ὡς εἰς τὸ καταντὲς τρηχὸς, καταπτὰνὴς ὡς ὕδωρ,
Ἕως εἰς βόθρον δυσεβὲς πλανὴς καταῤῥαγεῖσα
Θεοποιεῖν κατήρξατο, καὶ σέβειν τὰ στοιχεῖα,
Καὶ τιμὴ ἰμιὴ αὐτὶ θεῦ τοῖς κτίσμασι προσφέρειν.
Ἦν δέ τις νῶε δίκαιος ἐν τοῖς τοῦ σὴθ ἐγγόνοις,
Ἕνατος ἐκ τοῦ σπέρματος ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου.
Ὃς μελέτης τῆς ἀρετῆς τιμὴ ἐννομοτραγίαν,
Καὶ τιμὴ κακίαν ἐκ ψυχῆς ἀποσυγῶν καὶ φεύγων,
Τὸς φαυλουργὸς καὶ δυσεβεῖς ἔστυδε ζωφρονί-
ζων,
Ἐπεὶ δ' οὐκ ἔπειθεν αὐτὸς τῶ φαύλων ἀποχέαι,
Μετέστη μιὴ ἀπὸ τῆς γῆς ἔνθα τὸ πρῶτον ἔφυ.
Μέτριος ἢ γιόμιος ἀλλοδαποῖς ἐν ὄρεσι,
Τιμὴ ὑμνουμένην κιβωτὸν ὠείδη τεκτονῆσαι,
Καὶ ζῶον ἅπαν ἐν αὐτῇ χερσόὔγρον ἐγκλεῖσαι,
Ὡς σπέρμα κεπμαλίσαιεν καὶ ζώπυρον τοῦ γιένους.
Ἐπείδη νῶε τῶ θεῶ, τὸ κελδυδὲν ἐποίει.
Ξυλοεργὸς εἰργάζετο τῆς κιβωτοῦ τὸ κῦτος,
Μυείους ἔνδον ἐλιγμοὺς λαβυρινθώδεις φέρων.

Καὶ νῶε μὴν ἐνέθετο τῇ κιβωτῷ τὰ ζῶα,
Ποντοβίων, χερσοβίων, πτηνὰ, πεζοφορβίδια.
Ὁ ὕψιστος τὰ στέγαστρα τῶν ὑδρίων ἀνοίξας,
Ὅλας ἐπεῖθεν ὑετῷ κατήγαγε θαλάσσας,
ἐκάλυψε τὰς κορυφὰς τῶν βαθυκρήμνων λόφων,
Ἔκρυψε γῆς τὸ πρόσωπον, ἐπάλυψεν ἀρούρας.
Τὸ πᾶν ὁμοῦ συγχέχυτο, κεκοίνωτο τὰ πάντα,
Ἦσαν ὑδατοπόντισα τῶν ἑνύδρων τὰ σελέχη,
Τοῖς ὑψιθρόοις ὄρεσιν ἐπέλαζον ἰχθύες,
Ὁ λέων ὑδατόκλυστος, ὁ θηρὼν ἐν τῇ χέρσῳ.
Ἅπαν ὑδατοφόρητον ἦν τὸ ζωοτρόφον ζῶον,
Ἀερόδρομον, χέρσυδρον, ὕπερον, πεζοδρόμον.
Καὶ πάντα συμπαντύμβια τῆς βαθυῤῥόθοις ὄμβρεσις
ἐν ὕδασιν ἀπέπνεον, οἰκτρῶς ἀπενεκρώθησαν,
Καὶ τῆς ὑγρῆς τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἐναπεφύσων.
Ἁπλῶς εἰπεῖν, ὡς ἐν βραχεῖ, καθάπερ ὑπὸ σπότου
Πάλιν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἀόρατον κατέστη,
Τὸ δ' φῶτος πρωτόγονον πάλιν ἐκρατήθη.
Καὶ πάλιν ὑδατόκλυστος ἡ ζωοθρέμμων χέρσος,
Καὶ θῆρες μὴν ἐφέρβετο νεκρὸι πελαγωθέντες.
Ἀνθρώπων ἡ πλημμυρῶν ἡ πᾶσα μυριάς,
Ἄπειρον ὕδωρ πάσασα, καὶ καταποντωθεῖσα,
Ὡς πλοῖον ὑγροκέλευθον, ὡς θαλασσόπλοων σκάφος,
Κόνις ἐπέπλεε χωφὴ τὰ τῶν ὑδάτων νῶτα.
Νῶε δ' μόνος ὑπόδυς τὴν ζωοφόρον σέγην,
Ὡς ναῦς ἧς ἀθαλάσσευτος ἔνδον ἐναυστολεῖτο,

Σπέρμα

Σπέρμα δ' ἡμῶν ἐν μικρῷ τῷ ξύλῳ διασώζων,
Οὐ κώπας ἐπαγόμενον, ἀ καλωδας, ἀ λαίφη.
Τῷ νῶε ᾗ σωέπλεον υἱοὶ, καὶ θυγατέρες,
Γυνὴ, γυναῖκες τῶν υἱῶν, νυμφίοι θυγατέρων.
Ἦσαν ᾗ κλήσις τοῖς υἱοῖς, σὴμ τε, καὶ χὰμ, ἰάφεθ.
Ὡς δ' ὑπελώφησεν ἡ πρὶν καταφορὰ τῶν ὄμβρων,
Καὶ πάλιν ἄφθησαν αἱ πρὶν κλυσθεῖσαι πεδιάδες,
Ἐξέθορε δ' κιβωτὸς σὺν τοῖς παισὶν ὁ νῶε,
Καὶ ζῶον πᾶν πανοσεγὲς τῷ νῶε συνεξῆλ.
Καὶ πάλιν κόσμος δεύτερος, πάλιν ἡγάρχης ἄλλος,
Καὶ πάλιν ἅπασα ψυχὴ πρὸς αὔξιν ἀπεδίδου.
Ἐκ γὰρ τῶν πρώτης πλάσεως ἀδὰμ τοῦ πρωτογόνου
Μέχρις αὐτοῦ καθακλυσμοῦ συμβαίτω τῷ νῶε,
Πρὸς δισχιλίοις ἔτεσι δὶς ἑκατὸν παρῆλθον,
Σὺν ἄλλοις τεσσαράκοντα καὶ δύο πληρεστέροις.
Ἀπέγονοι δ' ἐγένοντο τοῦ νῶε τοῦ δικαίου
Σὺν ἄλλοις ὑψηλόφροσιν ἐκγόνοις ἀπεκγόνοις,
Μεσρὲμ ὁ δευτερότοκος τοῦ χὰμ υἱοῦ τοῦ νῶε.
Νεβρὼδ τε γίγας, ὁ πολὺς τῇ τῆς χειρὸς ἰσχύι.
Μεσρὲμ ἔτος κατῴκησε τὴν τῆς αἰγύπτου χώραν,
Ἀφ' ἧπερ καὶ τὴν αἴγυπτον φασὶν ὀνομασθῆναι.
Τὸ γὰρ μεσρὲμ ἑβραϊκῶς αἴγυπτον ἑρμηνεύεται.
Ὁ δ' ἦν εμρὼδ κατῴκησεν εἰς χώραν θεσσαρκλίαν,
Τὴν ἐξαίρετον τοῦ ζὴμ παιδὸς κληθεῖσαν ἀσσυρίαν.
Ὃς δὴ καὶ ἀνθρώπους ἔπεισε τὴν κτίσιν ἀθετῆσαι,
Καὶ πρῶτος παρενόμησεν εἰς τὴν πεποιηκότα,

Καὶ πρῶτος ἐφρυάξατο κατὰ θεοῦ τοῦ ζῶντος,
Καὶ τὸν λαὸν τὸν τοῦ θεοῦ παρώξυνεν, ὡς θέμις,
Εἰς ἑαυτὸν ἠθέλησε μετενεγκεῖν ἀφρόνως.
Καὶ σύμβουλος ἐγένετο πρὸς τὴν πυργοποιΐαν.
Ὡς ἂν ἀμωμίαν τὸν θεὸν, εἰ πάλιν βουληθείη
Καταχλυσμὸν ἐπενεγκεῖν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων.
Οἱ γοῦν πεισθέντες ταῖς ἀπάταις ματαίαις συμβουλίαις,
Οἰκοδομεῖν μὲν ἤρξαντο τὸν πύργον τῆς χαλαάνης
Ὑπερνεφῆ, μετέωρον, ὑπέρμεγαν εἰς ὕψος,
Αὐτῇ γὰρ ἐγγίζοντα τῇ σελήνῃ σφαίρᾳ.
Τὸ δ' ἔργον οὐκ ἐτέλεσαν τῆς ματαιοπονίας.
Ὁ γὰρ θεὸς συνέχεε τὰς γλώσσας τῶν πτιζόντων,
κἀντεῦθεν διεσπάρησαν ἄλλος εἰς ἄλλον τόπον.
Ἔβερ ὁμόνους τῆς πλανῆς ἐλεύθερος ὑπῆρξε,
Οὐ γὰρ συγκατέβη τοῖς ματαιοπραγοῦσιν.
Ὁ μὲν οὖν τόπος ἔλαχεν ἐκ τοῦ συμβεβηκότος
Ὀνομασθῆναι Βαβυλών, ἤτοι συγχεχυμένη.
Τὸ γὰρ βάβελ τὴν σύγχυσιν ἑρμηνεύει σημαίνει.
Ἐκεῖ γὰρ συνεχύθησαν πυργοκλισῶν αἱ γλῶσσαι.
Εἰς πληθυσμὸν ὁ Φθάσας τοῦ τῶν ἀνθρώπων
γένους,
Καὶ βασιλεὺς μὴ μικρὸν γέγονεν αἰγυπτίοις,
Καὶ πρῶτοι βασιλεύσαντες τῶν ὑπὸ γῆς ἀνθρώπων
Αἰγύπτιοι κατήρξαντο, καὶ τοῦ Φορεθγενεῖς.
Τὸ βασιλεύειν δ' αὐτοὺς ἔχειν λέγεται, ὡς λόγος,
Ἐπὶ καὶ μόνον γένεων παρελθουσῶν ἀνθρώποις,
Μετὰ τὴν ὑδατόῤῥοιαν ὑφ' ἧς τὸ πᾶν ἐφθάρη,

Εντοῦ-

Εντεῦθεν παρενόμησε τὸ ἦθος τῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς ἀθέσμους ἔκλεψε πράξεις καὶ βδελυρίας,
Σφαγὰς, ἀνδροκτασίας τε, φόνους, ἀκολασίας.
Ταῖς ἁρπαγαῖς ὑπέχαιρον, ἐτέροντο μοιχείαις,
Καὶ πᾶσαν ἐπετήδευον ὑπόνοιαν κακίας.
Ἐλήστευον, διήρπαζον, ἔκλεπτον, ἐμοίχων.
Καὶ τελευταῖον ἔκλεψαν πρὸς εἰδωλολατρείαν.
Σεσυὸχ δὲ πρῶτος ἤρξατο χρῆσθαι γλυπτοῖς, καὶ στήλαις,
Ὅθεν καὶ πρῶτος ὁ σεσὸχ ἦν καὶ παλαίτερος,
Ὡς ἀγαθῶν ἐφευρέτας, ὡς ἰσχυρὸς ἐν μάχαις,
Ὡς τ' σοφίας ἀρχηγὸς, ὡς ἐμπειροπολέμους,
Εἰκόνας κατεσκεύασεν, ἀγάλματα, καὶ στήλας,
Δῆθεν ὡς εἰς ἀνάμνησιν καλῶν τῶν ἐξ ἐκείνων.
Ὅπερ μὴ γνόντες οἱ πολλοὶ τῶν μεταγενεστέρων,
Μὴ καταστοχασάμενοι σεσὸχ τ' διανοίας,
Ὥσπερ θεὸς ἔλιμπαν τὰς στήλας τὰς ἀψύχους,
Καὶ προσεκύνησαν γλυπτοῖς ἀνθρώποις χρεωκμήτοις.
Ἐντεῦθεν εἰς ἀλλόκοτον θρησκείαν ἐκτραπέντες,
Θρησκεύειν ἐπενόησαν ἄλλοι θεοῖς ἀλλήλοις.
Αἰγύπτιοι δ' ἐξώκελλαν πάντων τῶν ἄλλων πλέον,
Καὶ τὴν θρησκείαν ἤγαγον ἄχρι καὶ τῶν γελοίων.
Ἐντεῦθεν ἐσεβάσθησαν ἑλεύθερις, καὶ πτηνὰς,
Ἰβεις, & τράγους, βόας τε, κύνας, καὶ κροκοδείλους.
Καὶ τἄλλα προσοχθίσματα τ' σφῶν φρενοβλαβείας.
Πάντων δ' ὑπερφερέστερον τῶν ἄλλων θρησκευμάτων

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

Τὸν ἄπιν ἐσεβάζοντο, βῶν τελοῦντες πολύχρυσων.
Ηνίκα γὰρ ἐγκύμων βοῦς παρ' αὐτοῖς τοιοῦτο,
Επὶ τῇ γλωσσῇ ζήμαντρα φέρων, καὶ ποδὸς τῇ κέρκῳ,
Κἀν τῷ μετώπῳ μίμημα ζελήνης διχοτόμου,
Εχόρευον, ἑόρταζον, ἐτέλουν πανηγύρεις,
Ως ἐνδημήσαντος θεοῦ καινοπρεπεστέρου.
Κἀκεῖνον μὲν ἐφάτνιζον ἀφθόνοις πανδοσίαις.
Αὐτὸι δ' ἡμέρουν ἐν πότοις καὶ χορείαις.
Εἰς πλέον προκοπτόντες δ' εἰδωλομανίας,
Καὶ σύμπαν χρυσὸν ἤλασεν εἰς πλατύλευ τοῦ ἑκάτου.
Αλλ' ἐπαναληπτέον μοι τὰ περὶ βασιλέως.

Παρ' αἰγυπτίοις βασιλεὺς πρῶτος ὑπῆρξε πάντων,
καὶ μαρτυρεῖ τῷ πράγματι βίβλος γραφῆς θείας.
Λιμοῦ καταλαβόντος δὲ τοῦ χώρου τοῦ χαλδαίων,
Αβραὰμ ὁ θεῖος ὁ πολὺς γέγονε μετανάστης,
καὶ τοῦ συγγένειαν λιπὼν εἰς αἴγυπτον μετῆρεν.
Ως δ' ἀποπέψας δ' λιμοῦ τοῦ φθαρτικὴν πυρᾶγραν,
Τοῖς ζωαρκέσιν ἐντυχὼν ἐκεῖ δ' αψιλεστέροις·
Σωλῶ δ' αὐτῷ γαμετῇ περὶ ξένου σεμνομύθη
Σάρρα χαριέστατος δ' ἦν περικαλλεστάτη.
Οἱ δίνιν θεραπεύοντες ἐκεῖ τὸν βασιλέα,
(Ἦν δ' ἀβιμέλεχ βασιλεὺς τότε τῶν αἰγυπτίων.)
Ιδόντες κάλλει λάμπουσαν τοῦ σάρραν ἀσυγχρίτως,
Καὶ τόδ' ὑπερέχουσαν γυναικῶν αἰγυπτίων,
Ὅσον ἀπάντων τῶν ἀνθρώπων τὸ ῥόδον ὑπερφέρει,
Τῷ βασιλεῖ περιστήνεγκαν ἐρωτοληπτευμένῳ.

Ο δ'

Ὁ δ' ἀβιμέλεχ καλιδὼν ὅλως ἐάλω ταύτης,
Καὶ τάχ' ἂν ἐβεβέλωσε τὸ λέχος τοῦ δικαίου,
Εἰ μὴ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα ὠμήσας,
Πληγαῖς βαρείαις ἔπασε νύκτωρ τὸν βασιλέα,
Καὶ σὺν αὐτῷ σὺν σωφρονεῖς ἢ, σὺν δορυφορδύνας.
Μετ' ὀ πολλὰς ὀγδοὰς ἀρχῆς τῶν αἰγυπίων
Ἐν ταῖς ἡμέραις ἀβραὰμ ἦρξε τῶν ἀσυρίων
Βῆλος ἀνὴρ ὁ κραταιὸς, ὁ βελαρχὰρ γίγας,
Οὗ νῶς θεὸν ἐτίμησαν οἱ πεφανακισμένοι,
Καὶ κρόνον μετωνόμασαν. ὅτος δ' ὁ κρόνος ἔχε
Γυναῖκα τὴν σεμίραμιν τὴν λεγομένην ῥέαν.
Τῶν αἰγυπίων γὰρ οὖν ἡ καταδυναστεία,
Καὶ κράτος τὸ βασίλειον, καὶ τὰ τῆς ἐξουσίας,
Μέχρις ἐτῶν διήρκεσε χιλίων πληρεστάτων,
Καὶ πρὸς τρισὶν ἑξήκοντα πρὸς τοῖς ἑξακοσίοις.
Τὴν βασιλείαν πάλιν ἡ Ἔγλυς ἀσυρίων
Χίλιοι τρεῖς ἐμέτρησαν καὶ σὺν αὐτῇ παρῆλθον.
Τρεῖς ἑκατὸν ὀκτωκαὶ μέχρι σαρδαναπάλου.
Ὁ κρόνος τοίνυν συνοικῶν τῇ γαμετῇ τῇ ῥέᾳ,
Σὺν ἄλλοις ἔτεκε πολλοῖς υἱοῖς καὶ τὸν νινύαν,
Οὗ νινυΐ δομήτρα φασὶ τὴ σρυλλυμβρης.
Μετὰ μικρὸν ὁ κρόνος ἦλιπὼν τὴν ἀσυρίαν,
Πρὸς τὴν τῶν ἄφρων ἔδραμε χώραν τὴν ἑσπερίαν.
Ὁ ὁ νινύας ἔλαβε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα
Εἰς γαμετὴν καὶ σύνοικον ἐξ ἐρωτομανίας,
Ἐφυνοσήσας ἀσελγῶς καὶ παρὰ φύσιν ἔφυ,
Καὶ σεμιράμιδος αὐτῆς τοῦτο σωθελησάσης.

Ἐξ

Ἐξ ἧς γὴ νόμῳ γέγονε πρὸς τῆς ἀσυρίοις,
Μητρογαμεῖν, γὴ τοῦ δεσμὸς τ φύσεως ζυγχέαν.
Τὸ πρᾶγμα ὃ τ μυσαρὸν τόδε καὶ βδελυκτέον
Ἐξ ἀσυρίων ὁρμηθὲν μελέδημα καὶ πρὸς πέρσας.
Ὁ βασιλὺς αἰγύπτιος ὃ ζέσωσεις ἐν τῆς τότε
Μεγαλωθεὶς γὴ πραχωθεὶς ὑπὲρ τοῦ πρώτιον πάν-
τας,
Οὐχ ἱκανὸν ἐνόμισεν ἄρχειν αἰγύπτιος μόνης,
καὶ δὴ σρατὸν συναγαγὼν ἐκ πάσης φιλαρχίας,
Δρομάδας, γὴ πέλτας, βελεμνοβόλους φόρους,
Θωρακοφόρους, αἰχμητὰς, ἄνδρας ἀρειμανίους.
Καὶ πρὸς λαβὼν συμμαχικὸν ἐκ τῶ ἄντων ἐθνους,
Καὶ πρὸς ταυρομάχῳ ἐν δ' ὥρις σύμπαν γλῴ,
Παῖς κατέδραμε τ γῆς, ζμᾶλλον τ ἀσίας,
Καὶ πάντας κατεπάγκαζε φόρους αὐτῷ πρὸς φέρειν.
Καὶ καθελὼν τοῦ πόλεις δυνάστας, γὴ ζατράπας,
Καὶ ζαγματάρχας ἰθυρὸς, ζ κρατεροὺς σρατάρχας,
Ὑπὸ τὸ ζύγλιον ἤγαγε αὐτὸ τῆς ἐξουσίας.
Ἐνέπλησε ὃ λαφύρων καὶ σκύλων τοῦ συμμάχους.
Τοῖς ἄντοις ὃ χαείσατο τὸ γλῶ τῶ ἀσυρίων,
Καὶ πάρθος μετωνόμασε τοῦ ἄντος, ἤτοι σκύθας.
Καὶ νικητὴς ἀνέζυξεν ἐν ἔτεσιν ἐννέα
Σύμπαζαν χῶρον ζάμῳ ἀσίας ἐθναρχίαν.
Ἀφ' ἧς καὶ τὸ βασίλειον κρατῶ τῶν ἀσσυρίων
Ἐπὶ μικρὸν ἀπώλεσεν ὧν εἶχε δυνασείαν.
Ὡς δ' ἥρπαζε καὶ ζέσωσεν θάνατῳ ἐκ τοῦ βίου,
Τοῖς ἀσυρίοις ἤνθησε πάλιν ἡ βασιλεία.

Ὡς

Ὡς δ' ἔνδρον ὑπὸ τοῦ πικροῦ κρυσταλλωθὲν χειμῶ-
νος,
καὶ μαρανθὲν, καὶ νεκρωθὲν, καὶ πάλιν ἀναζῆσαν,
Παραδραμόντος δ' ἀνέτου τοῦ χειμερίας ὥρας.
Τοῖς ἀσυνέτοις γὰρ ἂν πάλιν ἡ σκληρία
Περὶ τὸν πρότερον ἔφθασε τῆς τύχης δίκλημα.
Ὡς ὁ Καρδαμάλος ἦρξε τῶν ἀσυνέτων,
Γάσης ἀνὴρ, καὶ τρυφηλὸς, λαγνὸς, καὶ γυναικεῖος,
Ὃς ἐνθηλυνάς ἑαυτὸν, ἐγγυναιξὶ ζυγκλείσας,
Ὑπέγραφε τὸ πρόσωπον, ἔβαπτε τὰς ὀφρύας,
Ἐξύρα καὶ τὸ γένειον μέχρις ἀπαδερμίδος,
Ἐθείκνυ καὶ τὰς παρειὰς ἐψιμυθιωμένας,
Καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον ἁπλῶς εἶχεν ἐξηλλαγμένον,
Καὶ μάχλου ἦν, καὶ μαλακὸς, χαῦνος, καὶ θηλυδρίας,
Μόνης τρυφῆς ἐφρόντιζε, μόνης ἀβροβάτου τραπέζης,
Σωφρόνιε, σωέπινεν οἰνοβόροις, καὶ μαχλάσι.
Καὶ πᾶς ὁ βίος ἦν αὐτῷ πλήρης ἀκολασίας.
Αὐτὸς μὲν ἦν ζυγκέκλεισο σὺν γυναιξὶν ἀσέμνοις,
Ἀθέατος, ἀόρατος, ἄρχουσιν ἰδιώταις,
Θερμοῖς λουτροῖς ἐνδιαθῶν καὶ μαλακοῖς ἀμφίοις.
Διώκουν δ' ἅτα πράγματα τότε τῆς βασιλείας
Οἱ στρατηγοὶ τῶν πόλεων, ἐθνάρχαι, καὶ χωλάρχαι.
Οὕτως ἐβίᾳ μαλακῶς, ὅτως ἐκλύτως εἶχεν,
Ἕως εἰς βόθρον ἑαυτὸν ἤγαγε ἀπωλείας,
Καὶ σὺν αὐτῷ ἀπώλεσε καὶ τὴν τῆς βασιλείας.
Ἀρβάκης γὰρ ὁ στρατηγὸς πολλάκις ἱκετεύων
Τὸν Καρδαμάλον ἰδεῖν, καὶ σιωπᾷ περὶ προσώπου,

(Οὔ ποτε γὰρ ἐώρακεν αὐτὸν, ὅτ' ἐν ὀνείρῳ.)
Καὶ τὰ πολλὰ μὲν ἀσοχῶν πρὸς τὸ πεποθημένον,
Μόλις δ' βύρων ὡς ἔρμαιον τὸ τεῦχος ἰσορῆσαι,
Ὡς εἶδεν, ὡς ἐώρακεν ἐψιμυθιωμένον,
Ἀτειχολείῳ πώγωνα, γυναικοπρεπῆ χαίτην,
Πορφύραν διαξαίνοντα μὴ τῶν κορασίων,
εὐνύχοις τε συμπαίζοντα καὶ ξυναρμονοῦντα,
Καὶ μαλακὸν, καὶ παντελῶς ἀνάξιον τῆς κορύνης,
Ἀγανακτήσας ἔπαισεν αὐτὸν ἐγχειδίῳ,
Καὶ τῷ ἐγκάτων ὤθησε μέχρις αὐτοῦ τοῦ ξίφους,
Καὶ θανάτου ἐπόησε καὶ κύπελλον ὀλέθρου,
Τὸν μέχρι τότε τυφλῶς ἐκδεδιητημένον,
Καὶ τοῖς κορατῆρσι χαίροντα μέχρι τοῦ φειδόρθρου.
Οὕτως ἐκεῖνον ἔκτεινεν ὁ σφετεγὸς ἀρβάκης,
Δεινοπαθὲς εἰ λέγοιτο δῆλον ἀνδρὸς τοιούτου.
Ἄλλοι δ' οὐχ οὕτω γράφουσι τὰ τοῦ Σαρδαναπάλου.
Λέγουσι δ' ὡς ἀκούσαντες οἱ θεόσοικοι Χαλδαῖοι
Χοιρέων αὐτόχρημα συγχάνδην καὶ κτηνώδη
Τὸν ἀσυρίων κορυφαῖον ἀνακωδαφίξου,
Θρηνησαφιλοπαίγμονα, ζῶντα γυναικομίμως,
Αὐτοῦ καταφρονήσαντες ὡς μαλακοκαρδίου,
Ἐπῆλθον ἐπισφετερύσαντες ἐν βελαρᾷ δυνάμει,
Καὶ ξυμπλακέντες τῷ σφετῷ τῷ τοῦ Σαρδαναπάλου.
Καὶ ἐκεῖνος γὰρ ἀναμαθὼν τὴν τόλμαν τῶν Χαλδαίων,
Οὐκ ἤνεγκεν, ἀλλ' ἔπεμψεν ἄνδρας ἀξιομάχους·
Ἐπέψαντο δὲ σφετεγοὶ, ἤπασαν κατὰ κορύτου.

Ὅπερ

Ὅπερ ὡς ἔγνω δείλαιος ἀποριηθεὶς ἐκ πάντων,
Πυρὶ ὑφῆψε λιπαρῷ ὕλαις ἀφθόνοις θρέψας,
Καὶ τὰς χρυσᾶς σωναγαγὼν καὶ λιθοξώτους κλίνας,
Καὶ σὺν ποικίλοις σολισμοῖς, καὶ τάλαντα χρυσίου,
Καὶ πᾶν ἁπλῶς βασίλειον ὅσον ἐν ἰμαλίοις.
Ὅσον ἐν σκεύεσι χρυσοῖς, ἐν λίθοις, καὶ μαργάροις,
Κατὰ πυρὸς ἠκόντισε πάντα τὸ πανυξύλου,
Καὶ τελευταῖον ἑαυτὸν. κἀντεῦθεν οἱ χαλδαῖοι
Κατὰ πολλὴν τὴν ἄδειαν ἐπεφέροντο ἀσυρίων,
Καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς ἑαυτοὺς μετῆγον καὶ τὸ κράτος.
Μετ' ἀσυρίους τέως οἳ ἦν ἐπεφέροσαν χαλδαῖοι.
Καὶ τὸ τῆς τύχης παίγνιον καὶ κύβος τῶν πραγμάτων
Ἄλλοις ἐμπαίξαν ἱκανῶς ἐπέπεσεν εἰς ἄλλους.
Ηνίκα ὃ συνέβαινε ταῦτα τοῖς ἀσυρίοις,
Εζεκίου ἐβασίλευεν ὁ βασιλεὺς ὁζίας,
Ἕβδομος ὢν ἀπὸ δαβὶδ ἐξ εὐσεβεστάτων.
Χαλδαίων ἐβασίλευσε σὺν ἄλλοις βασιλεῦσι
Σενναχηρὶμ ὁ βάρος καὶ γῆς τῶν ἀσυρίων,
Ὃς ἐπεραίωσας βαρὺς κατὰ τὴν ἰουδαίας,
Καὶ βλασφημήσας εἰς θεὸν καρδίας ἀπονοίᾳ,
Καὶ ῥήμασι χειμάρρῳ ὑπερηφανεστέροις,
Εθρέψατο τὰ πίχθρα τῆς ματαιοφροσύνης.
Ἄγγελος γὰρ ὑπὸ θεοῦ πεμφθεὶς κατὰ τὴν νύκτα,
Ὤλεσε πάντα τὸν στρατὸν ξίφους συγκόψας ἄνδρ,
Εἰς ἑκατὸν πεζέμβων χιλιανδρίας ὅλας,
Σὺν ἄλλοις ὀγδοήκοντα σὺν πεντακισχιλίοις.
Οἱ τίνων πρὶν ἀγέρωχος, ὁ πρὶν ὑπερηφανῶν,

Ὡς λαγωὸς ἐφύετο ταχύπους φυγαδίας.
Μετὰ ὃ χρόνος βασιλεὺς ἰῶ ναβουχοδονόσορ,
Οὗτος τῆς τύχης ἀμφιῶς αὖπαλ προσφερομένης,
Πάντων κατεδουλώσατο ἐθνῶν τῶν ἐν ἀσίᾳ,
Καὶ πάντας ὑπηγάγετο πρὸς ἑπόμους φόρους,
Χαλδαίους, ἀσυρίους τε, μήδους, βαβυλωνίους.
Ὑπήκοον ἐποίησε καὶ ἰούδαίων,
Καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῶν τὴν φιλτάτην
Ἱερουσαλὴμ ἐδήλωσε, καὶ πρώτους ὑποφόρους
Τοὺς βασιλεῖς κατέστησεν. ὡς δ' ἀπόστασιν ἔτι,
Τὸ τελευταῖον ἐπελθὼν μετὰ μυρίων ὅπλων,
(Ὑπὲρ γὰρ ἄμμον ἰῶ στρατὸς ὁ ναβουχοδονόσορ.)
Κατέσκαψεν εἰς ἔδαφος τὴν πόλιν τὴν ἀλβίαν,
Καὶ πάντας σὺν ξίφει καὶ γήρως βασιλέως
Δορυαλώτους συλλαβὼν ἐν χώρᾳ βαβυλῶνος
Μετῴκισεν, ὡς ἔβιον τούτῳ θαλαμηπόλοι.
Ἦν ἐν αὐτοῖς καὶ δανιὴλ ὁ μέγας ἐν προφήταις,
Οἱ τρεῖς τε παῖδες σὺν αὖπαλ σὺν ἄλλοις δυγενέσι.
Μετὰ μικρὸν δ' ὑποστραφεὶς ὁ ναβουχοδονόσορ,
Καὶ τὴν τ' τύχης εὔνοιαν μὴ δυνηθεὶς βασάσαι,
Κἀντεῦθεν εἰς ὑπόνοιαν σκυλιωθεὶς ἐφάτιν,
(Αὐτὸν ἐθεοποίει γὰρ ὑπὸ φρενοπληξίας.)
Ἐταπεινώθη πρὸς θεὸν ταπείνωμα φεικῶδες,
Εἰς χοίρου μόρφωσιν τραπεὶς ἐξ εἴδους ἀνθρωπείου.
Καὶ ταύτην δίκην ὑποσχὼν τ' ὑπερηφανίας.
Ἀλλ' ἵνα πάλιν εἰς ἀρχὴν τὸν λόγον ἀναγάγω,
Χαλδαίων ἐβασίλευσεν ὁ ναβουχοδονόσορ,

καὶ

Καὶ μετ' ἐκεῖνον μαρδοὰχ, καὶ μετ' αὐτὸν βαλτάσαρ.
Αμφότεροι βλασήμαται τοῦ ναβυχοδονόσορ.
Βαλτάσαρ τύφω ἐντυφῶν τῇ τ' ἀρχῆς μεγέθει,
Συμπόσιον παρελάμβανεν αὖτις τοὺς μεγιστᾶνας,
Καὶ ταῖς τραπέζαις λιθίναις αὐτοὺς ἐδεξιοῦτο.
Καὶ θέλων ἐπιδείκνυσθαι τὸν πλοῦτον τῶν πλούτων,
Πολυτελέσι σκεύεσιν ἐχρῆτο λιθοχρύσοις.
Σὺν πᾶσι παρεισέφερε καὶ τοῦ ναοῦ τὰ σκεύη,
Ἅπερ ἀφείλετο τὸ πρὶν ὁ ναβυχοδονόσορ,
Ὁπόταν ἱερουσαλὴμ ἀπέκειρε τὸ κάλλος.
Χρώμενος τύφω αὐθεῖς τύφος εἰς ὑπερηφάνειαν,
Μεθύων γὰρ τοῖς πράγμασιν ἐφ' ὅλως ἐπενόει,
Ὡς ὁ θεὸς ἀγανακτεῖ τούτων ὑβριζομένων.
Ἀσφάλαθον ἐώρακε γράφοντα ἐπὶ τὸ τοῖχος.
Ἔλεγον δὲ τὰ γράμματα, μανῆ, τέκελ, φάρες τε.
Ἀ' μηδενὸς ἰσχύσαντος ἑτέρου σαφηνίσαι,
Ὁ Δανιὴλ ἡρμήνευσε τρανῶς καὶ φιλαλήθως.
Μερίζων διεμέρισεν ὁ κτίσης σου τὸ κράτος.
Ἐξέκοψεν ἐθέρισε σοῦ χρόνους τ' ἀρχῆς σου.
Μετατεθήσεται λοιπὸν ἡ καλδαιωσσεία,
Καὶ θρόνος ὁ βασίλειος εἰς ἄλλων φιλαρχίαν.
Ταῦθ' ὁ προφήτης ἔφησεν ἐνώπιον βαλτάσαρ,
Μηδὲν ὑποσειλάμενος, μηδ' ὅλως ὑποτρέσας.
Μετὰ μικρὸν ὁ μῆδος ὁ δαρεῖος ἐπελάσας
Μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ὃν φασιν ἀχυάγην
Παῖδες ἑλλήνων πρεσκὰς γράφοντες ἱστορίας,
Καθεῖλε τὸν ὑπέροφρυν βαλτάσαρ τὸν χαλδαῖον,

Καὶ βαβυλῶνος ἔκαμψε τὴν σκληρὰν αἰχμαλωσίαν,
Καὶ μηδικῆς ὑπὸ φόβου ἐποίησεν ἰχῦς.
Κἀντεῦθεν ἐπυρίδωσαν οἱ μῆδοι τὰς ἀσίας.
Ἀλλ' ὁδὶ αὐτῆς παρέμφνεν ἄχρι πολλῶν ἡλίων
Τὸ κράτος τὸ βασίλφον, ἀλλ' ἀπερύκ θᾶττον.
Τὸ κράτος δ' ὅπως ἀφ' αὐτῶν τῶν μήδων ἐξαπέπτη,
Ἐπιδρομάδην καὶ ταχέως ὁ λόγος ἰσορήσῃ.

Δαρεῖος μέγας ὁ πολὺς παῖδα θηλείαν λίκτῃ
Εὐπάρειον, δὶ ὀφθάλμων, δὶ ὄχρων, δὶ ἀπρεπεστάτων.
Μανδάνην τὸ κορασίον ὠνόμασεν ὁ πατρὶς.
Πρὸς ταύτην τὴν νέαν ὁ πατὴρ ἔχε ζηλοτυπίαν
Ἐξ ὀνείρατων θρηνθεὶς νυκτέρων ἐξαισίων.
Οὐρᾶσαν βλέπειν ἔδοξε τὴν κόρην τὴν μανδάνην,
Τοσοῦτον δ' εἶναι τὸ χεθὲν ὑγρὸν ὡς ἐξικνῦσαι
Τῆς γῆς τὰ ἀσιάπαντος τὸ πρόσωπον καλύψαι.
Οὗτος ὁ πρῶτος ὄνειρος. δεύτερος δ' αὖθις ἦλθ'.
Ἔδοξε βλέπειν κάτωθεν ἐκ τοῦ αἰδοῦς μανδάνης
Ἀναφυεῖσαν ἄμπελον, ὑφ' ἧς πᾶσαν ἀσίαν
Καὶ γῆν μήδων καὶ περσῶν κατάσκιον γενέσθαι.
Τοιοῖσδε γοῦν ὁ βασιλεὺς ἐκπλαγεὶς ὀνείρασι,
Ἐπέτρεφεν ἀπέχθειαν τὰ χαρᾶς μανδάνης.
Πολλὰς δ' πρέψας λογισμὰς περὶ τοῦ ποιητέου,
Ἔγνω καταφρίσαι τὴν κόρην διανοίᾳ.
Τὴν κόρην τὴν ἄνυσιν αὐδρὶ ἰνὶ καμοῦσι.
Ἦν δ' ὁ καμοῦσης δυσμενὴς καὶ τῶν ταπεινοτέρων,
Ὡς ἂν τὸ προσδοκώμενον ἐξαμαυρώσῃ κλέος,
Τὸ γένος τὴν λαμπρότητα θολώσας δυσμενείᾳ.

Ὡς

Ως δ' ἐπέγνω κύσαν ὄζον ἀδέπω ταὐτίω,
Καθῆσο καιρὸν φυλακῶν τὸν τόκον θελημάων.
Μετὰ μικρὸν δ' ἐξέθορεν ἄῤῥεν ἐκ τῆς μανδάνης,
Καὶ τὸ τεχθὲν ὁ βασιλεὺς λαβὼν, ἐς θείσειλας,
Αρπάγῳ θῆλαδίδωσι ὡς ἐξαναλωθείη.
Ὁ δ' ὄβυκόλω δίδωσι τὸ βρέφος διαφθεῖραι,
Εκτεθησόμενον βορὰν θηρίοις ὀρεσσέρσις.
Τὸ μὲν τοῦτο ἴκαὶ πῶς ἔλαβεν ὁ βυκόλος,
Εἰς τὴν οἰκίαν ἤγαγε, δῶρε τὴν συζυγοῦσαν
Ἄῤῥεν νεκρὸν ἀπὸ γαστρὸς βρέφος ἐξενεγκοῦσαν.
Δείκνυσιν ὅπερ ἔφερε, ζητεῖ τὸ ποιητέον.
Κοινῇ γοῦν συνεψάμενοι τὸ μὲν νεκρὸν ῥίπτουσι,
Τὸ δ' ὄδοθὲν ἐκτρέφουσιν ὡς γνήσιον παιδίον.
Τὸ δ' ἐφεξῆς ὡς θαυμαστὸν ἡλικιώθη κύρος,
Σὺν παιδαρίοις ἔπαιζεν, ἠρέθη βασιλεύειν.
Επέταξε τοῖς ἥλιξιν ὡς ἤθελεν ἑκάστω.
Πᾶσι μὲν οὖν τὸ κελευσθὲν ὡς τάχος ἐτελεῖτο.
Ὁ δ' ἀρτεμβάρης μόνον παῖς συμπέσων τῷ κύ-
ρῳ,
Ανηκουστήσας πέπονθε τὰ τ' ἀνηκοΐας
Καθυβρισθεὶς καὶ κρατηθεὶς ὑποβληθεὶς αἰκίας.
Ἦν δ' ἀρτεμβάρης ὀργῆς καὶ τῶν ὑπερεχόντων.
Ὁ παῖς ὑβριοπαθήσας προέσκεπτο τῷ τεκόντι,
Τὴν ὕβριν φράζει τῷ πατρὶ, μεμνῆτο τὰ πραχθέντα.
Θυμὸς δ' ὑπὸς κατέλαβε στροβοῦντος τὸν ἀρτεμβάρην,
Καὶ προσελθὼν τῷ βασιλεῖ τὴν ὕβριν ἀπαγγέλλει.
καὶ γίνεται μεταπεμπτὸς ὁ κύριος τὸ παιδίον,

καὶ

Καὶ πολυπραγμονήμων σὺ ἀπειλαῖς βαρείαις
Ἐν ἐλευθέρῳ σώματι τὸ πᾶν καθωμολόγει,
Ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασεν αὐτοῦ τὴν παῤῥησίαν,
Καὶ τὸν βυκόλον ἔμελλεν αἰκίαις ὑποβάλλειν,
Τὸν δ' ἤθεν νομιζόμενον εἶναι πατέρα κύρου.
Ὡς ἂν δ' ἐξαγορεύσῃ ἵνα ὁ κύρου τέκνον,
Ἐξιὼν ἔλεγε τὰς ἀπειλὰς ἑκὼν ὁ βυκόλος,
Καὶ πᾶν αὐτὸς τὸ γεγονὸς τῷ βασιλεῖ γνωρίζει.
Κοινῇ ταῦτα τοῖς σοφοῖς καὶ μάγοις ἀσυάγης,
Ἀλλ' ἔσφηλεν ὡς ἔοικε τούτους ἰσχὺς ἡ θεία,
Καὶ τὴν λαμπρότητα τὸ πρὶν αὐτοῖς ἐλπιζομένην
Ἐν τοῖς παιγνίοις ἔφασαν ἑκόντα τὸ παιδίον.
Καὶ τοῦτο μὲν ἠγάπησεν ἐκείνου τὴν καρδίαν.
Ἄλλο δὲ πάλιν ἐκνίζεν, ὡς γὰρ ἐχθρὸν ἐμίσει.
Ἅρπαγον τὸν δυσδαίμονα τὸν φειδεσσωκόλα
Τὸν κύρου καὶ μὴ φθείραντα μηδὲ ἐξηφανικόλα.
Καὶ τίνων μεταπέμπεται κύρου εἰς παιδαιάν,
Σὺν τῷ παιδὶ τὸν ἅρπαγον. καὶ τὸν μὲν τούτου παῖδα
Βαρβαρικῶς ὡς ἀρνίον οἴκλισα καταθύει.
Ἑλθόντι δὲ τῷ δυσυχεῖ πρὸς τράπεζαν ἁρπάγῳ
Ἐν σκεύει διαλίθῃσι τὰ τοῦ παιδὸς κρέα.
Ὁ δὲ μὴ γνοὺς τὸ γεγονὸς ἔφαγεν ἄχει κόρου.
Εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖπνον δὲ καὶ κεφαλὴ καὶ χεῖρες
Ἁρπάγῳ παρεφέρθησαν παιδὸς τοῦ τυθέντος.
Ὁ δ' ἔγνω μὲν, τὸ θλιβερὸν, ἔχων δ' ὅλη δέησιν,
Ἵνα ἐγκοτῶν καθ' ἑαυτὸν συγῶν τὸν ἀσυάγην.
Τοῦ κύρου μεθυσαίνοντος πρὸς πέρσας ἀπὸ μήδων,

Εφα-

Εφαψαμήν τε λοιπὸν αὐθρώδης ἡλικίας,
Οὐκ ἔληγλν ὁ δυσυχὴς ἅρπαγ@ παῦα πεάπλων,
Καὶ παῦα μηχανώμλν@, κ) κῦεν ἐρεθίζων,
Τὸν ἀσυάγλωῖσαδ, κ) τῆς δεχῆς ἐκπῆσαι,
Ἕως αὐτὸν παρώρμησε κ) σφᾶς αὐτὸν ἐγεῖραι,
Καὶ σφετεραλεῖν κ) κρατῶς τῷ πάππῳ ξυμμαχῶαι.
Τὰ μὴ ταῦτα ἶνα ᾖ νικᾷ λαμπρὸς ὁ κύρ@.
Νικᾶται μήδων βασιλεὺς, ζωγρεῖ) τελευταῖον,
Καὶ μετατίθε) λοιπὸν τὸ κράτ@ ἐπὶ πέρσας.
Οὕτως ἂν ἀνεζώσατο κύρ@ τὴν βασιλείαν,
Καὶ κρῖσον τὸν πολύχρυσον τὸν τῶν λυδῶν δυνάστλν.
Ἀνὶ σφαλαξάμλν@ εἶχε δεσμώτλν ζῶντα.
Ἀλλὰ γὰ ὧδε γεγονὼς, ἐπιμνησθείς τε κρίσυ,
Ἐπιμνησθήσομαι λοιπὸν κ) τῆς λυδῶν τ᾽ τύχης,
Κἂν ὀ μεγάλη γέγονεν ὁδὲ τῶν σφετέρων,
Ὡσπὲ ἡμήδων καὶ πέρσῶν, ὡς ἡ τῶν ἀσυρίων.
καυδαύλης ἐβασίλευσε λυδίας καὶ φρυγίας,
Σφετὴν ᾽γλύς, ὡς φασιν, ἕλκων ἐξ ἡρακλέ@.
Οὗτ@ σωώκει γυναίῳ τὸ κάλλ@ ἐξαισίᾳ,
Φαιδρῷ σφετώπῳ, πυφερῷ, καὶ φοινικοπαρείῳ.
Τοσῦτον οὖν ἐκαίετο τῷ πόθῳ ᾽γυναίυ,
Ὡς τῷ θεράποντι ποτὲ, τ᾽νομα τῷδε γύγης,
Τὸν πόθον κ) τὸν ἔρωτα πᾶσῶς δημοσιεῦσαι,
Καὶ φχεῖν θελῆσαι θεατλὼ τοῦτον τ᾽ σωοικούσης,
Θεοβλαβῶν, ὡς ἔοικε, καὶ τὸ τ᾽ μοῖρας ξίφ@
Ἑξακοντῶν καθ᾽ ἑαυτὸν ἐς σφᾶς τυμλὼ ἐπάγων.
Ὁ μὴ καυδαύλης ἔκρυπτε τὸν γύγλω σφᾶς λὼ θύρᾳν,

Εκείνη δ' ἀπεδύετο, καὶ γύγης ἐνετρύφα
Γυμνῷ τῷ καλλῇ τ' ζαρκὸς τ' ἑαυτῦ δεσποίνης.
Εἶδε τὴν γύγλω ἡ γυνὴ, γυμνοκοτύμως εἶχε.
Υβριοπάθησε δεινῶς, μεζακαλεῖ τὸν γύγλω.
Δίδωσιν αἵρεσιν δυοῖν, ἢ τὸν δεσπότλω κτεῖναι,
Κεφάναι τε καὶ τλὼ δέχλω, καὶ γαμετλὼ ἐκείνλω,
Ἢ ᾧ θανάτῳ τῇ ζημῇ αὐτῷ καθυπαχθλῶαι.
Τῶν δὲ λυθῶντας γυναιξὶν αἰσχρὸν λῷ τὸ φανῆναι
Αχίτωσίτε καὶ γυμναῖς ἀνδράσιν ἀλλοτρίοις.
Εἵλετο γύγης τλὼ ζωὴν, κτεννύῃ τὸν δεσπότλω.
Εὐθὺς ἐπαναβαίνει ὃ τοῖς ὕψῳ βασιλείας.
Ὁ τοῖ μισεῖ ὃ ταπεινὸς ἐξαίφνης ἀνεφαίνη
Εξιδιώτης βασιλεὺς, δεσπότης ἀπὸ δούλου.
Οὗτος ὁ γύγης, ὥς φασιν, ἀνέκτισε γυναῖκας,
Ως νεαζούσας εἰς ἀεὶ χρῆτο τοῖ τλὼ μίξιν.
Τούτῳ δὲ γύγι τῆς σοφῆς καὶ βασιλεὺς λῷ κρῖτος,
Ὀνυχύρος ἐχρεώσατο πιστεὶς ταῖς ὑποθήκαις
Ταῖς δὲ τοῦ Δανιὴλ. ὁ μὲν γὰρ ἐδεδίει
Κρῖθον ὡς πολυτάλαντον. καὶ φεύγει ἐνενόει,
Πρόμῳ τλὼ ἔννοιαν τ' ἀὐποτμίας κρίζε.
Ο Δανιὴλ ὃ θαῤῥῶν εἰπὼν τλὼ προφητείαν,
Ἦν τοῖ πολλῶν τῶν γλυφῶν ἔλεξε τοῖ κύρου
Ο μεγαλοφωνώτατος τοῖ προφήτης ἰσαΐας.
Οὗτος ὁ κύρος ὁ πολὺς τοῖς ἐν αἰχμαλωσίᾳ
Εβραίοις ἐχαείσατο τὰ τῆς ἐλευθερίας.
Καὶ τλὼ μητρόπολιν αὐτῷ ἐκέλευσεν οἰκίζειν,
Ἣν ὑπὸ βάθρων ἔσκαψεν ὁ ναβοχοδονόσορ.

Τῷ,

Τῶ κύρω τεθνηκότω ὁ καμβύσης παῖς ὁ κύρου
Τὰν ἀρχὰν ἐδέξατο καὶ τοὺς θησαυρούς.
Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε δαρεῖος παῖς ὑστάπου.
Ἀλλὰ γὰρ ἄξιον εἰπεῖν ὅπως συνέβη τοῦτο.

Ὑπῆρχε παῖς τῷ βασιλεῖ κύρῳ τῷ κλῆσιν σμέρδις,
θυμοειδὴς, καὶ θεναρὸς, ἄλκιμος, καὶ γενναῖος.
Τούτῳ καμβύσης ἐγκοτῶν ὡς βεβαρῷ τὰς χεῖρας,
Οὔκ τὸ τόξον ἴαυσεν ὅπ μικρὸν ἐντεῖναι,
Ὅπερ ὁ πρέσβεις ἤγαγον ἐκ τῆς αἰθιοπίας.
Ἄλλως τε γὰρ ζηλοτυπῶν ἕκλινων ὀνειράτων.
Εὐθὺς γὰρ ἐν φάσμασιν ὁρᾶν ὀνειρόπλάστοις
Θρόνον ἀβρὸν βασίλειον ἅπλετον τὰ μεγὰς ὕψος·
Ἐν τούτῳ δ' ἐφεζόμενον τῷ θρόνῳ λαμπρὸν ἄνδρα,
Καὶ ψαύοντα τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανίων ἄστρων.
Ὡς δ' ἕλκυσε ἐπείθετο λίνος ὁ θρόνος εἶπε,
Ἤκουσεν εἶναι σμέρδιν οὐ καθορῶν θρόνον,
Καὶ τὸν ἐγκαλιζάνοντα τῷ θρόνῳ σμέρδιν εἶναι.
Ἐκ τούτων τίνων οὐ καλῶς διατεθεὶς μεγὰς σμέρδιν
Δολοφονίας ἤρτυσε μῖσος τῷ ταλαιπώρῳ.
Τὸν γὰρ πολὺν ἐλαύθανεν ὁ κὺρ σμέρδιν φθόνος.
Ὡς οὖν καμβύσης ἔπιε τὸν τοῦ θανάτου σκύφον,
Οἱ τῶν δωμάτων φύλακες τοῦ βασιλείου μάγοι,
Ὧν ὁμὼ εἷς ἐλέγετο σμέρδης, ὁ δ' ἀπαθὴς,
Εἰς σφᾶς αὐτὸς καθείλκυσαν τὸ κοινὸν κὸ τὸ κύρου,
Καὶ φήμην μὲν ἐφέρετο καὶ λόγος ὡδὲ πέρσας,
Ὡς τῆς ἀρχῆς τὸ περσικῆς ἡνίας ἔχοι σμέρδις.

Αὐτοὶ δ' οὐκ ἦσαν θεαταὶ τοῦ πλήθους δεδιότες.
Νόμος γὰρ μέγας ἄῤῥηκτος ἐπεφάτο πᾶσι πέρασιν,
Οὐκ ἐπιτρέπων ἄρχειν τούτους ὑπ' ἄλλης γῆς,
Οὐδ' ἔχειν ἄλλον κράτος πλὴν ἂν ὑποθανάτου
Τὰ γῆς τὸ βασίλειον ἅπαν ἐκμειζωθείη.
Ὡς δ' ἀπεγνώσθη τοῖς πολλοῖς ἡ κακομηχανία,
Καὶ τὸ τῶν μάγων δολερὸν καὶ μιαιφανές,
Ἐπὰ περατῶν ④ πρῶτοι πρὸς λόγους ἐλθόντες,
Καὶ συνεψάμενοι πολλὰ καὶ διασκεψάντες,
(Ὑπῆρχε δ' εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ Δαρείου παῖς ὑστάτου]
Τοῖς μάγοις ἐπίστευσαν καὶ ξίφεσι κεντοῦσι.
Πολλὰ δὲ βουλευσάμενοι καὶ περὶ βασιλείας,
Τὸ τελευταῖον ἔκριναν, ἕνα τούτων ἵππον
Χρεμετισμῷ χρησάμενον πρὸ πάντων φωραθεῖν
Ἀρχομένου δύοντος τοῦ γλυκὺ φερούσης ἡλίου,
Οὗτος κατάρξειε περσῶν, οὓς ἐβούλοντο.
Ἦν ταῦτα τὰ σωτήρια Δαρείου δ' ἱππονόμης
Ἦν ἱκανὸς τεχνάζεσθαι τοιαύτας ἐπινοίας.
Οὗτος μαθὼν καὶ διαγνοὺς ὁποῖον ἵππον σέργει
Τῶν ἄλλων πλέον ἁπάντων ἵππος ὁ τοῦ Δαρείου,
Μετὰ τοῦ μίξαι τὴν ἀμφοῖν ὄρφνην λαβὼν ἐκείνης,
Εἰς τοῦτο ἐπεχείρησε μυχτῆρας τοῦ ἵππου.
Ἅμα δὲ καθίππασαν καὶ πρῶτος ὁ Δαρείου
Εἰς τὸ ὅσμης συγκινηθεὶς τοῦ οὔρεως τῆς θηλείας
Καὶ φρυαγμοῖς ἐχρήσατο καὶ χρεμετίζων ὤφθη.
Καὶ τὸ καινὸν καὶ θαυμαστὸν οὗ βεβαιωθὲν ἦχος

Καὶ

καὶ ἀσφαλεῖς γεγόνασι θαμβοῦσαι τοὺς παρόντας.
Οἱ δ' οὖν ὡς ἐθεάσαντο τὴν ἵππων ἀποβαίνοντες
Δαρείῳ προσεκύνησαν, ὡς ἔθος ἦν πάλαι πέρσαις.
Τῆς οὖν ἀρχῆς τοῦ οἴακας ἐδέξατο Δαρεῖος.
Πολλὰς μὲν προσεκτήσατο καὶ νήσους ἀλικλύστους,
Καὶ πόλεις ἀπροσμάχους, καὶ τὴν ἀσίαν πᾶσαν.
Στρατὸν ὑμνειλέθμιον καὶ κατὰ τῶν ἑλλήνων
Ἐκπέμψας κεκινδύνευκε παντῶν ἐκεῖ περσόντων.
Μετὰ Δαρεῖον τοῦτα πᾶς ξέρξης πέρσων κατῆρξεν,
Ὃς προσβαλὼν τοῖς ἕλλησιν ἐκ γῆς, ἀπὸ θαλάσσης,
Ἐκ ναυλικῶν, ἐξ ἱππικοῦ, ἐκ πάσης ὑπνοίας,
Καὶ τὸν στρατὸν ἀπώλεσε, καὶ μόνος ὑπὸ πλοίου
Μόλις φυγὼν καὶ διαδρὰς αἰσχρῶς ἐπαλινόστει.
Μετὰ τὸν ξέρξιν ἦρξε ὃν μακρόχειρ ἀρτάξέρξης,
Καὶ καθεξῆς γεγόνασιν ἄλλοι πολλοὶ πέρσαι χαὶ
Καὶ τῶν ἐθνῶν ὑπήγαγον τὰ πλείονα δουλείᾳ.
Ἕως ἀλέξανδρος ἐλθὼν ὁ μακεδὼν ὁ μέγας
Περσῶν παρέλυσεν ἀρχὴν, ἦρξε τὴν δυναστείαν,
Εἰς ἔτη διαρκήσασαν ἀπὸ τοῦ πρώτου κύρου
Διὶς ἑκατὸν καὶ σὺν αὐτοῖς εἰς ἕτερα τρὶς δέκα,
Ὡς ἐν ταῖς βίβλοις φέρεται τῶν παλαιγλωσσέων.
Οὕτω πέρσων ἐκράτησεν, ὅσους ἰνδῶν κατῆρξε,
Τούτῳ καθυπετάγησαν ζυγία τε φοινίκη,
Καὶ πᾶν ἔθνος, καὶ πάσης γῆς χωρὶς ἐχαι καὶ Σατρά-
παι,
Ἀπ' ἄκρων τῶν ἀνατολῶν ἄχρι δυσμῶν ἑσπέρων.
Ὡς ὃ τε τοῦτον αὐθρωπον θηρὸν ἄντα τῇ φύσει

Ἐχελῶ τὸ χρέος τῆς θνητῆς φύσεως ἀποδῦναι,
Φάρμακον μὲν συσκευασθὲν γῆθεν αὐτὸν ἁρπάζει.
Τὸ δ' ὅσον τὸν μέγεθος αὐτῆς τῆς βασιλείας
Εἰς δέκα μεταβέβηκεν ἀνδρὰς δυσμενεστάτους,
Τῶν Ἀλεξάνδρου δηλαδὴ τοῦ πρώτου δορυφόρων
Καταλυθὲν καὶ μερισθὲν εἰς δέκα διαιρέσεις.
Ὁ μὲν γὰρ ἐκυρίευσε συρίας, καὶ Φοινίκης,
Ὁ δ' ἦν κατῆρξε γῆς θρακῶν, ἄλλος παφλαγονίας,
Ἀσία δ' ἄλλον ἔλαχεν. ὁ δ' γε πολεμαῖος
Τιὼ γιὼ ἐσφετερίσατο μόνος τιὼ τῆς αἰγύπτου,
Ἐξ ἧς καὶ πάλιν αἴγυπτος ἔσχεν ἀρχιὼ ἧς κεφάλης.
Τοῦτον ἡμέρης ἔβλεψεν ἡ τύχη τοῖς βλεφάροις,
Καὶ πᾶν ἀπέβη κῆ νῦν τούτῳ τῷ πολεμαίῳ.
Οὗτος κατέδραμε πολλῶν χωρῶν καὶ παλαισίνης,
Καὶ γέγονε πολύχρυσος, καὶ βρίθων ιὼ τῷ πλούτῳ.
Οἱ μετὰ τοῦτον δι γαρσιῶ καταίξαντες αἰγύπτου,
Τιὼ τύχιω καὶ τιὼ δύκλειαν ζηλωτοῦντες τιὼ ἐκείνου,
Καλεῖσθ πάντες ἤθελον ἐκ τούτου πολεμαῖοι.
Τοῦ πρώτου πολεμαίου ὃ τὸν βίον ἐκλιπόντος,
Τὸν μετ' αὐτὸν φιλάδελφον ἐπίκλιν πολεμαῖον
Αἴγυπτος ἔσχεν ἀρχηγὸν, ὃς πρῶτος βασιλέων
Τὴν ἀλεξάνδρου τέθεικε βίβλων πολλῶν μητέρα.
Ἀπηρεμεῖθμους γὰρ αὐτὸν φασιν βίβλοις ἀθροίσαι
Εἰς ὅλας τεσσαράκοντα φθαναδας μυριάδας.
Εἶχε μὲν ὅτως δύτυχῶς τὸ πολεμαῖον κράτος,
Καὶ πάλιν εἶχεν αἴγυπτος δύκλειαν βασιλείας.
Ἀλλ' ἦν ὁδὲν, ὡς ἔοικε, μόνιμον ἐν τῷ βίῳ,

Αλλ

Οὐ πλοῦτος, ἀ βασίλεον κράτος, ἀ δυναστεία.
Πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις κράτεσι τῆς χώρας αἰγυπτίων
Καὶ κλεοπάτρα βασιλὶς αἰγύπτου γεγονυῖα,
ἐξ δεξιᾶς ῥωμαϊκῆς τὸ κράτος ἀφηρέθη,
Τοῦ καίσαρος τοῦ σεβαστοῦ τιμώδε χειροσαμβύου.
Κἀντοῦθεν πάλιν ἔῤῥυσε τὰ τῆς αἰγύπτου σκῆπτρα,
ἐν ἔτεσιν αὐθήσαντα καὶ πρὸς ἀκμὴν ἐλθόντα
Τοῖς ὅλοις ἐνενήκοντα πρὸς τοῖς διακοσίοις.
Οὐ μόνῳ δὲ τιὼ αἴγυπτον εἶλον ῥωμαίων χεῖρες,
Ἀλλὰ ξ σύμπασαν ἁμοῦ τὸν ὑπὸ τὴν σελήνην.
καὶ ταῦτα μὲν ὡς δυατὸν ἰσόρροπ) πῷ λόγῳ
Ἐπιδεδραμάδιν καὶ σαφῶς ὡς ἐμαυτὸν πιστεύθω.
Πρόσκοπον δέ γ' ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ τέχνης ἀχὶ πόῤῥω,
Ἐπιμνησθῆναι πρὸ μικρῶν πραγμάτων ἐλλιπίων,
Τὴν γλῶτταν τε χαείσαις τοῖς κ' σοῦ ἐθελούσης.
Λιμὸς ποτὲ καλέλαβε βαρὺς τὴν χαναναίαν,
Καὶ πάντας ἐπεδόσκετο τὸ ξ κακοῦ πυρφόρον,
Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἰακὼβ εἶχε τὸν οἶκον πάντα.
Ὃ τοίνυν θεῖος ἰσραὴλ, ὅτως γὰρ μετεκλήθη,
Τὸν μὲν ἀκούσας ἰωσὴφ τὸν σπέρματος τεχθέντα
Ἐπτερπύλην φαραὼ τὴν τ' αἰγύπτου χώραν,
Τὸ ᾗ καὶ μηχανώμενον λύσιν εὑρεῖν τοῦ πάθους,
Ἔγνω λιπεῖν τὴν ἑαυτοῦ κακεῖ μεταναστῦσαι.
Ἀθροίσας οὖν σὺν ἑαυτοῦ δώδεκα υἱοῖς, ἐγγόνοις,
Τὰς ὅλας ἑβδομήκοντα ψυχὰς σὺν ἄλλαις πέντε,
Εὐοδρομεῖ πρὸς αἴγυπτον βλέπεσσ φιλοφρόνως
Τῷ φαραὼ τοῖς ὑπ' αὐτὸν κ πρὸ τῶν ἄλλων πάντων.

Ὁ μέ-

Ο μέγας τοῦτον ἰωσὴφ βλέπει γλυκείαις κόραις,
Εν γῇ γοσὲμ οἰκίζειν χώρα τ' ἀραβίας.
Ενθυπαθεῖ τοῖς ἀγαθοῖς, ψωμίζειν ωφοκόρως,
Καὶ τὴν ὁδοίπορ τῷ λιμῷ τὸν φθαρτικὸν ἐκφεύγει.
Τὸ μὲν ταῦτα ἰνὰ ὁ θνήσκει μῶν ὁ τειγέεων,
Ο δωδεκάπαις ἰακὼβ, ἔχατον γῆρας φθάσας.
Καὶ μετ' ἐκεῖνον ἰωσὴφ, καὶ φαραὼ σὺν τούτοις.
Αλλο δ' αὖ σατὰν πικρὸς ἄρχων τοῖς αἰγυπτίοις.
Καὶ τούτῳ κλῆσις φαραὼ. τοῖς γὰρ τῶν αἰγυπτίων
Ἄρχουσιν ὡς εἰς διάκλειαν τὸ φαραὼ καλεῖται,
Οἰκειουμένοις ἑαυτοῖς τὸ φαραὼ τὸ κλέος
Τὸ πρώτου χρηματίσαντος κράτους αἰγυπτίων.
Ως δ' ῥωμαίων βασιλεῖς ἐν τοῖς ὑστέροις χρόνοις
Καίσαρας πάντας ἤθελον αὐτοὺς καλουμάζειν,
Εἰς τὸ τοῦ πρώτου καίσαρος τοῦ μεμοναρχηκότος
Γένος εἰσάγοντες αὐτὸ κῆ τιμὴ ἐκείνου τύχῃ.
Οὗτος ὑκουῦν ὁ φαραὼ τὸ γῆρος τῶν ἑβραίων
Υπεραυξόμενον ὁρῶν εἰς πληθυσμὸν ἐλαύνειν,
Ως ἄνθη δένδρων διαλῶν, ὡς ἂν θαλάσσης ἄμμον,
Καὶ δυσμαίνων κατ' αὐτῶν ἠρτύετο τοὺς δόλους.
Καὶ πρῶτα μὲν ἐπέσκηπτε ταῖς μαίαις ὥστε κτεῖναι
Τὰ πρώτως νεῦ ωφοκύπτοντα τῶν μητρικῶν θαλάμων.
Ως δ' οὐκ ἐχώρει· κ' νῦν ἡ μηχανορραφία,
Αλλην βυλὴν βυλεύει, κ' πλινθουργεῖν ἐβραίους,
Καὶ πόλεις κλίζειν ὀχυρὰς αὐτοὺς καταναγκάζει.

Ε"ργον

Εργον οὖν ἦν τὸ κελευσθὲν, ἐμόχθουν, ἐτληπάθουν,
Επλίνθευον, εἰργάζοντο, τὰς πόλεις ᾠκοδόμουν,
Ἦσαν αὐτοῖς καὶ χαλεποὶ τῶν ἔργων ἐπιστάται.
Εβάρυνον, ἐπέτεινον, ἤυξανον τὰς κακώσεις.
Απλῶς εἰπεῖν, ὥσπερ ἐχθροῖς ἐχρῶντο τοῖς σειλαίοις.
Οἱ δίνην τληπαθέσαι καὶ τάλανες ἑβραῖοι
Οἰκτραῖς ἐβόησαν φωναῖς πρὸς τὸν θεὸν τὸν ζῶντα.
Καὶ λυτρωτὴν τῶν ἀναγκῶν ἤτουν αὐτὸν γλυκέα.
Κάμπτει δίνην ὁ θεὸς τοῖς στεναγμοῖς ἐκείνων,
Βλέπει τὸν μόχθον τὸν βαρὺν, οἰκτείρει, δυσωπεῖται,
Καὶ πέμπει τύριν μωϋσῆν τὸν μέγαν, τὸν θεόπαιδα,
Τῶν ἀναγκῶν ῥυσόμενον, κεφίζοντα τοὺς πόνους,
Καὶ τῆς πικρᾶς ἐξάξοντα καὶ συγκλῆς αἰγύπτου.

Κάτεισι δίνην μωϋσῆς, τῷ φαραὼ μιμνύει
Τὸ κελευσθὲν ὑπὸ θεοῦ, καὶ τοὺς ἰσραηλίτας
Πέμπειν ἐκεῖθεν ἀξιοῖ, καὶ μὴ κατέχειν ἔτι.
Οὐ δυσωπεῖται φαραὼ τοῖς λόγοις τοῦ προφήτου,
Οὐ δειλιᾷ τὰς τοῦ θεοῦ παντοδυνάμου χεῖρας,
Πολλάκις δὲ ὑποχόμενος ψεύδεται τοῖς αὐλάκεσι,
Καὶ γίνεται πολύχρους ποικίλος χαμαιλέων.
Εντεῦθεν ἐνδιαζεται προφήτης ὁ θεόπαις,
Οὕτω θεοῦ κελεύσαντος, ἐπαγαγεῖν κολάσεις.
Ὁ δὲ ἐχιδνώδης φαραὼ τὸ τῆς κακίας θρέμμα,
Τῶν μὲν μασίγων αὐστηρῶς αὖθις προσαγομένων
Ελαπάζετο, καὶ μικτὸν ἰκέτευεν ἐνθύμως
Νοῦσαι πρὸς λύσιν τοῦ δεινοῦ καὶ τὸ τῶν πόνων βά-
ρος.

Επωθνιάτ᾽, καὶ θεὸν κλαυθμοῖς ἐξιλεῦτ᾽,
Καὶ λύσιν ἐπηγγέλλετ᾽ βραδεῦσαι τῆς ἐβδομάδος.
Τῶν ἑπτὰ πληγῶν αὐξηθεισῶν ἡ σκληροτραχηλία,
Ἀκαμπῆ᾽ ἰῷ αὐξανόμενον οἰκετ᾽ αὐτὸς ἐκεῖνο᾽.
Τέλο᾽ βαρείᾳ μάστιγι πάντων χαλεποτέρᾳ
Τῷ πρωτοτόκῳ τῷ πικρῷ θανάτῳ δυσαθήσας
Ἐλευθερίαν δίδωσι τῷ λαῷ τῶν ἑβραίων.
Καὶ πάλιν μεταμέλε᾽, καὶ σφαλιὰν ἁρπάσας
Ἁρματηλάτας, ἱππασὰς, ὁπλίτας, ταχεσφόρους,
Αὐτός τ᾽ ἐποχησάμενο᾽ ἅρμασι χρυσηλάτῳ,
Ὀπίσω κατεδίωκεν ἐκείνων ὡς φυγάδων,
Ὡς πάλιν πρὸς τὴν αἴγυπτον ἑβραίους ὑποστρέψας.
Ἐντεῦθεν πλῆξις ἐρυθρᾶς καὶ χίσις καινοτέρα,
Καὶ τῆ λαῷ διάβασις ὡς ἐπὶ μέσης χέρσου,
Καὶ βυθισμὸς ταγματαρχῶν τῶν ταχαιρηφορούντων,
Καὶ φαραὼ τῆ θερμουργῷ καὶ τολμηρὰ δίῳ,
Καὶ τάφο᾽ ὑδατόστρωτο᾽ ὁπλίταις ἰχύο᾽.
Ἐδύσω πάντες εἰς βυθὸν τεισάτας, διφελάτ᾽,
Ἰχθύσιν ἐχεμαλίσαντες ἐφ᾽ ἁλὶ θαλασσοβίοις.
Οὐδ᾽ ἐν καὶν τοῦ συμφορᾶς ἄγγελο᾽ ὑπολήφθη.
Ἐντεῦθεν ἐπινίκιοι θεῷ χορησάσαι.
Ἐμεγαλώνετο θεὸς, καὶ μωϋσῆς ὑμνείτε.
Καὶ φέγγο᾽ μὲν ἀνέτελλεν ἑβραίοις εὐφροσύνης,
Τὰς δ᾽ αἰγυπτίους σκοτασμοὶ τῶν συμφορῶν ἐφθεν.
Οἱ γὰρ φυγόντες αἴγυπτον ἰσεπλῆτας τότε
Ἑξήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἦσαν μυριανδρίαι.

Ανθ

Ἄνθρωπος καὶ γυναικῶν καὶ παίδων ἀπείρων.
Ἦγεν γὰρ ὁ μωϋσῆς τὸ πλῆθος τοσοῦτο,
Καὶ γογγυσμὸν ἠνείχετο τῆς σαπρώδους ὄχλου,
Καὶ πικρασμὸς σὺν αὐτῷ ἔφερεν ἀκαρδίως.
Ἦγε δ' οὗτος μωϋσῆς ἐρήμοις ἐν ἀβάτοις,
Τὸν θεὸν καλεύσαντα καὶ κρίναντα συμφέρειν.
Ὕδωρ ἐκ πέτρας ἔβλυζε, πλοῦτον ἔβρεχε σάρκας.
Ἐμανναδότει, καὶ τροφὴ ἐψώμιζεν ἀγγέλων.
Ὡς ἀετὸς ἐσκέπαζεν ἀελπεῖς ἀπέρους.
Ὡδήγουν τοίνυν ἀκλινῶς εἰς τὴν ἐπηγγελμένην,
Τὴν ἀπ' αἰγύπτου ἕως γῆς ὁσίων παλαιστίνης
Εἰς ὅλους τεσσαρακοντα τοῖς ἔτεσι δι' ἔλθον.
Καὶ πᾶν δυσκαταμάχητον ἔθνος καὶ φερεκαλέον,
καὶ γλῶσσαν πᾶν ἀλλόφυλον καὶ πλῆρες δυσεβείας
Ὡς δρεπανίτας λίθινον ἐξέρριζαν ῥιζόθεν.
Αλλ' ὁ μὲν θεῖος μωϋσῆς τὸν βίον ἀπολείπει,
Πολλὴν αὖθις καταλιπὼν πόθον τοῖς ὁμοφύλοις,
Καὶ νόμον δὴς ὑπὸ θεοῦ πλαξὶν ἐγγεγραμμένον·
Ὥσπερ ἀστὴρ ἡμεραυγὴς ὑπὲρ τὴν γῆν ἐκρύβη.
Μετὰ μωσῆν δ' ὁ τὴν ναυῆ παῖς ἰησοῦς κυρσθεὶς
Τοῦ δημαρχεῖν καὶ βοηθεῖν ἐξ ἑβραίων συμμύοις.
Οὗτος αὐτοὺς κληρονόμους τῆς γῆς παλαιστίνης,
Ἣν ἐπηγείλατο θεὸς τοῖς πατράσι τοῖς θείοις,
Καὶ φυλὴν ἐμέρισεν ἑκάστῃ τὸ πρόσηκον,
Ἄνθρωπος φυλῆς τοῦ λαοῦ· ταύτῃ γὰρ αὐτὶ λάχους
Τὰ τοῦ θεοῦ καὶ τῷ θεῷ κατεκληρονόμησεν.
Οὗτος δ' ἀνάσας χαναὰμ ἐξ πάντας σὺν πρόχωρος

Ριζῶν ἀνείλεν ἀπ' αὐτῶ βραχίονι μεγάλω.
Καὶ τότε διαβάντω δὴ τὸν ἅλυμον τὸν ϛ βίᾳ,
Κεται κατῆρχον τῶ λαῶ καὶ πάντα διεκόσμων,
Μέχρις ἡλεὶ κὴ Σαμυὴλ τῶ προφήτικωτάτω.
Ἕως μὴν οὖν ἐνέμυον τοῖς νόμοις τοῖς ἐνθέοις,
Καὶ τὸν θεὸν ἐσέβοντο καρδίαις ἀδιστάκτοις,
Εθνως ὑπέρτερον παντὸς καὶ χθὼς ἐπροῶν,
Καὶ κτῆν ῥᾶν ἐφέρετο τούτοις ὁ βίω ἅπας.
Ηνίκα δ' ἀξεφέρητο προὸς εἰδωλολατρείαν,
καὶ προσελίθετο θεοῖς ἀψύχοις κὴ ματαίοις,
Εὐθέως παρεδίδοντο τοῖς δυσμενέσι ἄλλοι.
Μέχρι μὴν οὖν καὶ Σαμυὴλ κειται τούτων κατῆρχον.

Μετὰ ταῦτα βασιλῆς αἰτήσαν ἐδόθη
Απὸ φυλῆς τῶ Βενϊαμὶν Σαὺλ τῶ κὶς ὁ γόνω.
Καὶ μετ' τοῦτον ὁ Δαβὶδ ὁ μέγας ὃν προφήτας,
Τῶ χθὼς κοράτωρ γίνετ' ἐρέμματα τότε νέμων,
Καὶ καθεξῆς τρὶς κὴ δέκα μέχρις ἰεχονίω.
Αφ' ὅτο τρίτον ἀπελθὼν ὁ ναβυχοδονόϛ
Τὴν πόλιν ἐνεπύρισε κὴ τὸν ναὸν τὸν θεῖον,
Καὶ τὸν λαὸν μετῴκισεν ἐν χώρα Βαβυλῶνω.
Τῶ δ' Δαβὶδ καταρχοντω τότε τῶν ὁμοφύλων,
Ο' προὸς τοὺ τρώας πόλεμω ἔλλησιν ἐκρετήθη,
Χάριν ἑλένης γαμετῆς ὅσης τ μυελαίω.
Ταύτην ἐγὼ βυλόμω τὴν μάχην ἰσορῆσαι,
Καθὼς τοῖς ἱστορήσασι γραφέλαι προὶ ταύτης,
Καὶ μέλλων λέγειν ὡ καθὼς ὅμηρω ἀναγράφει,

Συγ-

Συγγνώμιλω ἐξαιτήσομαι πρὸς τῶν ἀγνωμόνων.
Ὅ μηδ' ὁ μελιχρὸς τὴν γλῶτταν καὶ θελξίνους
Μεθόδοις χρώμενος σοφὰς οἰκονομεῖ τοὺς λόγους,
Ἐνίαχοῦ τὰ πολλὰ στρέφει καὶ μεταστρέφει,
Ἀλλὰ γὰρ ἤδη μοι λοιπὸν ταῦτα διηγητέον.

Τῷ λαομέδοντος παιδὶ τῷ φιλαρχοῦντι πρώων
Πειράμῳ σύζυγος σωλῶν ἐκάβη παῖς κισσέως,
Καὶ μήτηρ ἐχρημάτισε πολλῶν ἐκ τούτου παίδων.
Ἔχουσα γοῦν καὶ γαστρὸς καὶ πρὸς τὸ λίκτρον ὕσα,
Φοβήτορις ἐκτετρόφει νυκτέρων ὀνειράτων.
Βλέπειν γὰρ ἔδοξε δαλὸν φλόγιον αἰθρακίων
Ἐκ δαιδὸς προκύπτουσα ταύτης, καὶ πυρπολοῦσα
Τὴν πόλιν ἅπασαν ὁμοῦ καὶ τὰς δ' ἴδης ὕλας.
Ἀκούει τοῦτο πρίαμος, τοῖς μαντεσι κοινοῦται,
Μαντικῆς χρήσιμον αὐτῷ γλυκέως καὶ τῇ πόλει,
Ἂν τὸ γλυνθησόμενον θηρίοις ἐκτεθείη.
Ἢ πρὸς πυρὶ πρὸς καυσικῷ προὺς ὄλεθρον ῥιφείη.
Μετὰ μικρὸν ἀλέξανδρος ἐξέθορεν εἰς φάος,
Χαλκῆν βρέφος, αὐτοπερές, ἀσεῖον πρὸ προσώπου.
Ἐχθρῶν μὲν οὖν τὸν πρίαμον μελήσουσα μηδόλως
Εὐθὺς προκύψαν ἐκ γαστρὸς τὸ βρέφος ἀφανίσαι.
Ὁ δ' ὑπὸ φύσει νικηθεὶς φειδέσθαι δ' τεχθέντος.
Νομίζων ὑπὸ σοφίσαις τὸ δεσποτικὸν τῆς τύχης,
Ἀλλοις ἐκτραφησόμενον ἐλπίσηται εἰς χάος,
Τὸν ἀπ' αὐτοῦ παίδος παίδων κεκλημένον.
Ἐρρίπτει τοίνυν ἀμελῶς, δοῦναι αὐτὸ ποιμέσι,
Ὠκτείρησαν, ἀνείλαντο, κήδονται τοῦ νηπίου,

Καὶ βρεφικῶς ἐπτέρυσι πάειν ὠνομακότες.
Ἤδη δ' αὐτὸν ἠγλίσανθα μειράκων ἡλικίᾳ
Ὁ πρίαμος σωέσιον αὐτὸν ϖαλαμδαΐδ,
Νομίσας ὡς ἐκπέφυγε τὸν ἀπ' ἐκείνυ βλάβων.
Αλλ' ἦσαν ἀμετάκλωστα τὰ νήματα τ τύχης,
Καὶ τὸ καθάπαξ κυρωθὲν οὐκ ἰῶ ἀναλυθῶαι.
Ὁ γὰρ Αλέξανδρος ἵνα τῶν ὁμογνίων κτείνας,
Οὐχ ἑκυσίως μὲν ὀρμαῖς πλὴν ὅμως δράσας φόνον,
Απαίρει ϖρὸς μητέλαον ἐκ προίας ὑπὸ ϖατρίδα.
Δέχεται τοῦτον ἀμφὶς ἐκεῖνος οἷα φίλον,
Φιλοφρονεῖ τε, ξεναγεῖ, παντοίως δ' ἐξιῶται.
Ενταῦθα ζᾷ τὸ παίγνιον τύραννε τούτων ἔρως,
Ενταῦθα ζᾷ τὸ παίγνιον καὶ τὸ τ ἔχθρας σπέρμα,
Ὅθεν ἀϊδῆψας λιπαρὲν κάμινον ἐκ πολέμυ.
Αποδημεῖ μητέλαος, λείπει παῖς μόνος.
Τὴν μητελάυ γαμετὴν κ τὸν οἶκον βλέπει,
Ἦν ἡ γυνὴ ϖερικαλλὴς, δύοφρις, δυχρυσάπι,
Ἐυπάρειος, δυϖρόσωπος, βοῶπις, χιονόχρως,
Ελικοβλέφαρος, ἁβρὰ, χαρίτων γέμον ἅλος,
Λευκοβραχίων, πυφερὰ, κάλλει ἀΐπτικρις ἔμπνοων,
Τὸ ϖρόζωπον καταλύκον, ἡ παρειὰ ῥοδόχρως,
Τὸ ϖρόσωπον ὑπήχαες, τὸ βλέφαρον ὡραῖον,
Κάλλει ἀνεπτήδυτον, ἀβάπιστον, αὐτόχρουν,
Ἐβαπτε τὴν λευκότητα ῥοδόχρως πυρίνη,
Ως εἴ τις τὴν ἐλέφαντα βάψῃ λαμπρὰ ϖορφύρᾳ,
Δειρὴ μακρὰ, κατάλευκος, ὅθεν ἐμυθογρήθη,
κυκλοχθὼν τὸν δύοπον ἐλένην χεμαλίζειν.

Ορᾷ

Ορᾷ ταύτῃ ἀλέξανδρος, ἀλίσκεται τῷ κάλλει.
Καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ μαχηγορεῖν καὶ γεάφειν;
Ἀρπάζει ταύτην θέλουσαν, φυγὰς ἀποδιδράσκει.
Καὶ τὴν φυγὴν ἀδυνατῶν ἄλλως οὖ διαθέειν,
Εἰς ναῦν ἐμβὰς ἁλίπλοον ἀπαίρει πρὸς φοινίκην,
Ἐκ Φερέσης ἐκπεσὰς πορείας τ' πρὸς τεγίαν.
Δίωξιν γὰρ ὑπόπλουεν ἐκ τῶν ἀδικηθέντων.
Ὑπολειφθεὶς ὁ πυθμασι σφοδροῖς πολυταράχοις
Μόλις εἰς ἓν ὡρμίσατο σωμάτων τῶν ἑ νείλου
Κιννωβικὸν ὀνομαθὲν ἐν χρόνοις τοῖς ὑστέροις,
Ἔνθα δεδόμητο νεὼς ἥρωος Ἡρακλέος,
Τοῖς πρόσφυξι δωρέμενος ἀνθρώποις ἀζυλίαν.
Εἰς τοῦτον τίνων τὸν ναὸν φυγόντες ὑπὸ δέος
Οἱ συμφυγόντες παιδὶ καὶ συνεκπεπλευκότες,
Πολλὰς ἀπ' κατέχεον ὕβρεις καὶ λοιδορίας,
Ἐκπαγωδοῦντες λάθρᾳ τὰ παρ' αὐτοῦ πραχθέντα,
Τὴν ὕβριν, τὴν ἀσέβειαν τὴν εἰς τὸν ξενοδόχον,
Τὴν ἁρπαγὴν τ' γυναικὸς ναὶ μὴν καὶ τῶν χρημάτων.
Ἀκούει ταῦτ' ὁ τεμπηγὸς ὁ κλειαρχῶν τοῦ τόπου,
Ἀκούει ταῦτα καὶ πρωτοῦς ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου,
Καὶ γίνεται μετάπεμπτος ὁ παῖς πρὸς ἐκεῖνον
Σὺν γυναικί, σὺν χρήμασι, σὺν τοῖς συνεπομένοις.
Ὁ μὲν οὖν ἐπιθανέτης ἦν ἡ γυνὴ κλίνη,
Καὶ πόθεν ἀφελόμενος ταύτην ἔπλωσε.
Ἀλέξανδρος συνέπλαττε ψευδοσυνθέτους λόγους,
Ὅτε πρωτεὺς ἐκδιδαχθεὶς τὰ κατ' τὴν ἑλένην,

Τοιοῦτος

Τοιοῖσδε τοὺς ἀλέξανδρον ἐχρήσατο τοῖς λόγοις.

Εἰ μήμοι τοσσεκύρωτο τὸ πεπρωτεθέσπισόμοι,
Μηδένα ξένον ἀναιρεῖν τὸν ὑπὸ κλυδωνίῳ
Χθμαζομένον χαλεπῷ κἀνταῦθα ῥιπιζομένῳ,
Μεγάλαις ἂν σε καὶ δεινοῖς βασανίοις ἐπισάμιον
Ἀχαίειον γιγόμενον τοὺς τὸν διεργέτιον,
Καὶ τοῦ θεσμοὺς παλήσαντα τοῦ τ' φιλαλληλίας.
Νεῖ δέ σι τὰ μὲν χρήματα κἠτιον γυναῖκα ταύτιον
Οὐκ ἀποδώσω κἂν πολλαῖς χρήσῃ ταῖς κολακείαις,
Τῷ δ' ἕλλιι πῷ τοὶ σὲ βλαβέντι σωτηρήσω.
Σὺ δ' ἐξαὐτῆς ἀπόστηθι, κἀκ τ' αἰγυπίου φάγε.

Πρωτοὺς μὲν οὖν σὺν αἰπειλαῖς ἀπώσατο τὸν πάειν.

Ὁ ὄχεναῖς ὑπέστρεφε χερσὶ τοὺς τιὸν παιδία,
Τῆς ἡδονῆς γλυσαμῷ ἄκρῳ δακτύλῳ μόνῳ,
Καὶ τοὺς αἰθέρα φθαύσδω πυρκαϊὰν ἀνάψας.
Καὶ γάρ σι μὴ τὸν δεσμοὺντ' ὄντα τὸν ἀπὸ τοὐρης,
Καὶ τ' ἑλένης ἁρπαγὴν, σιὰ δὲ ξυμβεβήκει.
Ἐπαίνεισι μὲν ἐλα ἐκ τ' ἀποδημίας,
Μανθανέι τὸ γινόμενον, ῥηγνύει τιὸν ἑαυτῆς,
Καὶ σὺν αὐτῷ τιὸ δάρεως πατὴρ ὁ τῆς ἑλένης.
Εἰς μέσους ἀφικνοῦνται ὃ τοῦ τῷ ἑλλιίων πρώτοις
Ησθολημένοι πρόσωπα καὶ μελανειμονοιῶτες,
Ὅ ἔχων ἀναμιμνήσκεσι τῶν φεικωδῶν ἐκείνων,
Οὓς ἦσαν ἕλλιες ὁμοδρόμοι ὁμομαχόται.
Ὡς εἰ ξυμβῇ τοὶ δάμιον ἑλένιον ἁρπαγῆναι,
Πρώτες ἰδίοις ξώμασιν αὐτὴν ὑπερμαχοῦν).

Πολλὰ

Πολλὰ γοῦν ἱκετεύσαντες καὶ δεδυσωπηκότες
Συμπείθουσι τὸν Ἕλληνας στρατεύσαι κατ' Τρώων.
Καὶ δὴ πολλοὶ συντρέχουσιν ἐκ νήσων, ἐξ ἠπείρων,
Παραθαλάσσιοι, μακρὰν τ' ἄλμης ἀφεστῶτες,
Ἐξ Ἀθηνῶν αὐθιγενεῖς, ἐκ πάσης τ' Βοιωτίας,
Ἐκ Θετταλῶν, ἐξ Ἀχαιῶν, ἐκ πάσης τ' Ἑλλάδος.
Ἦσαν καὶ νῆσοι σύμμαχοι Ἰθάκη, Ῥόδος, Κύπρος,
Καὶ Σαλαμὶς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἡ τερψιμελὴς Κρήτη.
Κορίνθιοι στρατῆσαν, Ἀργεῖοι συνεμάχουν,
Καὶ σόλος μυριόσολος αὐτῶν συνεκρότει.
Ἦν μὲν ἐθὲς ἐξ Ἀθηνῶν, νέσσω ἀπὸ τ' Πύλου,
Ἐκ τῆς Ἰθάκης ὁ δυσθὺς, ἐκ Σαλαμῖνος αἶας,
Ἐκ Κρήτης Ἰδομενεὺς, τλητπόλεμος ἐκ Ῥόδου,
Πάντες τὸ μὲν ἔλκοντες ἐξ αὐτῶν τραυμάτων,
Ἀμπεπεῖς, διογμεῖς, ἀρεϊκοὶ, μιαιφόνοι,
Γενναῖοι, θυμολέοντες, ἄνδρες αἱμάτων πάντες.
Ὁ δ' ἐκ Φθιώτης Ἀχιλλεὺς ἔλαμπεν ὑπὲρ πάντας,
Ἄνθρωπος πολεμόκλονος, ἄλκιμος, βιαιοφόνος.
Καὶ Τίνιον ἐξαρτύσαντες τὸν χιλιόναυν στόλον,
Ἰσσῶσιν ἀγαμέμνονα στολάρχην, καὶ στρατάρχην.
Ἄνδρα, μιαιφόνον, καὶ καλὸν, ἥρωα ῥωμαλέον,
Καὶ κάλλει διαπρέποντα, καὶ βραχιόνων εὐτύ.
Παρείδων μὲν ἀπαίρουσι καὶ φίλων καὶ τέκνων,
Ἐκθύμως ναυστολοῦνται ἐκ τ' πολεμίας.
Κοινῇ δ' Συσκευάμβροι κεῖνται εἶναι δέον
Λελαθεῖν τε καὶ πορθεῖν τὰ πρόβατα τῇ τριάς.
Ὡς ἂν καὶ τύτοις μέλοι τῶν αἰαγκαίων πόρος,

Καὶ τῖς πρωσὶν ἐκκόπτοιτο τὰ πρὸς τὴν συμμαχίαν.
Στέλλε) τίνων ἀχιλλεὺς ἢ τῶν ἀείσων ἄλλοι,
Καὶ νήσοις Ἐπιδάμνῳ, καὶ κέρκυσιν ἠπείρους,
Καὶ τέλεον ἐκπέρσουσιν ὅσους τῶν πολεμίων.
Ἤκουσο μὴν τῖς ἕλλησι τὰ περὶ τ' ἑλένης,
Ὡς ὁ πρωτεὺς ὁ βασιλεὺς ἀφέλοιτο τὴν παῖδα.
Ὡς παρ' αὐτῷ φυλάττοιτο ἢ τὴν πόλιν μέμφιν.
Ἀλλ' ἠγωνίζοντ' φασι πρὸς ἀληθέως τροίας,
Φήμης κρατούσης παρ' αὐτῖς ὡς θησαυροῖς χρυσίῳ
ἐνθυμοῖντο, καὶ πολλῷ πλούτῳ πρὸ βρύθοι,
Καὶ τὴν ἀρρίωποτότητα, καὶ τὴν δυμοβλμίαν.
Ἄνανδρον γὰρ καὶ μαλακὸν καὶ ταπεινὸν ἡγοῦντο.
Ἤθελον ἢ ἐς ἰσαῖς τὸν πρὸς λευπικόλας.
Μὴ λήψεως τ' ὕβρεως ποιναὶς τὰς πρὸς τικούσας.
Ὡς οὖν ἡ τρῶες ἔβλεψαν τὸν πλικῶτον σόλον,
Καὶ τὴν πληθὺν ἰσόρεπον τὴν ἐναυσολικῆαν,
Απὸ τὰ χόθεν ἑαυτοῖς ἀθροίσαντες συμμάχους,
Κάρας, λυκίους, ἐς μυσοὺς, ἢ μαίονας φρυγίας,
καὶ προσεταιρισάμενοι σύμπαν ἀσίας ἔθνος,
Οπόσον ἱππρωλικὸν, ὅσον ἐν πελαλίᾳ,
Αντεπεξῆγον σρατιᾶς σμικρῷ ἀπειρρείθμου.
Καὶ χρόνῳ διλυύεσ μαχρὸς ἐν τῷ πολέμῳ.
Οἱ δ' τ πόλεως αὐτῆς οἰκήτρες τῆς τροίας,
Ἦσαν ὑπὲρ πεντήκοντα λαῶν χιλιανδρίας.
Τὰ μὲν οὖν πρῶτα κρατερῶς ὁπλίζοντο πρὸς μάχην,
Ανδρεχαρδίοις συμβολαῖς τὰς φάλαγγας ῥηγνύ-
τες.

Ὡς

Ως δ' ἐπφεράθησαν ὀψὲ τῆς ἀχιλλέως ῥύμης,
καὶ τὼ πυρώδη ϗ θερμὼ εἶδον ὐχιπσίω,
Εκάθιωτο τοῖς τείχεσιν αὐτὰς ζυγκεκλεικότες,
καὶ μηδαμῶς τοῖς ἕλλησιν δὼτεπελθεῖν τολμῶντες.
Ἕως ἡ παῖδα σρέφυσα καὶ παῖδα ζυγκυκῶσα,
Καὶ παύτων μήτης τῷ κακῶν, ἡ βασιλία λέγω,
Τὼ ἀχιλλέως ἤμβλυνεν ὁρμὼ τὼ δρασπείω,
Καὶ τεῶας παρεθάῤῥυνεν ἐκείνυ χολωθέντ@.
Τὸ ὃ τῆς λύπης αἴτιον τῆς τοῦτον πικρωνάσης
Ο' παλαμήδυς φόν@ ἰῷ ἀδίκων ὀλωλότ@.
Τὸ δ' ὅπως γέγονε, καὶ τίς ὁ ζυσκυάσας, λέξω.
Ο' νησιώτης ὀδυσσὺς ϗ ὁ παλαμήδυς
Ἄσσυδον μῖσ@ ἔτρεφε καὶ φθόνον ἐκ καρδίας,
Ὅτι πᾶσι τοῖς ἕλλησιν ἰῷ παλαμήδης κλέ@,
Καὶ παύτες οἷά πξ θεῷ προσέχοντες ἐκείνῳ
Καρδιακὼ τὼ πρὸς αὐτὸν ὑπέρτρεφον ἀγάπιω.
Καὶ γὸ πρόεγνω ὁ ὀδυσσὺς τὸ βέλ@ τὸ πυρφόρον,
Καὶ πᾶσι προεμηύυσεν ἑλλήων στρατιάρχας.
Καὶ πάντων τύτων τῷ κακῷ πικρῶς δαμαζομένων,
Ἐκεῖν@ διετήρησεν ἕλληνας ἀπημαύτυς.
Τὸ μὲν, ὑπολιθέμεν@, καὶ λόγοις καταρρίζων,
Τὸ ὃ, ϵ πράγμασιν αὐτοῖς διδάσκων τὸ ζυμφέρον.
Ἐκ τύτων τίνων ὀδυσσὺς ἐτήκετο τῷ φθόνῳ,
Βλέπων ὑπερφιλούμενον πᾶσι τὸν παλαμήδη,
Αὐτὸν ὃ νομιζόμενον ὡς ἕνα τῶν πλήθυς,
Ἐντεῦθεν δόλοις ἤρτυε καὶ μηχανορραφίας,
Καὶ σωεσκεύασε βυλὰς πλήρεις ζυκοφαντίας.

Τῦμβὼ οὡ καρτερόχθρῳ παρόντ᾽ ἀχιλλέως
Ηπτάκτ᾽ ἰὰ βυλεύματα παιδὸς Τ᾽ λαερτίου,
Καὶ πᾶν τ᾽ ἐρυόμβρον κ᾽ τῦ παλαμήδυς,
Καὶ μηχανορραφόμβρον ὑῶ ὡς ἀρραίχνης νῆμα.
Ως οἳ ἀχιλλῆς ἀπέσαλτ᾽ σωὶ ἄλλοις ἀειςδῦσιν
Σωάψων πόλεμον ὑσὶν ὑπερμαχῦσι τρώων,
Καὶ σωεπόμβρον αὐτῷ ἐς παλαμήδ᾽ιω εἶχεν,
Υπερεγλίχετ᾽ κ᾽ γὸ παύτη σωεῖναι τύτῳ.
Ενταῦθα ὁ πάντλμος ανὴρ δρραξάμβρος ἀδείας
Τιὼ ἀγαμέμνον᾽ ζυλᾶ κυφόνοιαν ἐν πρώτις.
Καὶ δ᾽ῆθεν ωρραιοιόμβρος ὑπερφιλεῖν ἐπείνον,
Ερᾷ, φησίν, ὦ βασιλῦ, ἀρχῆς τῆς τ᾽ῶ ἑλλήνων.
Ο᾽ κρατερόχειρ ἀχιλλῆς, κεντεῖ γὸ ἡ νεότης.
Καὶ παλαμήδ᾽ιω ὡς δεινὸν εἰπεῖν κ᾽ κολακῆσαι
Καὶ μαιρπὸν καὶ σωεργὸν εἰς τῦτ᾽ ωρρσλαμβάνῃ.
Μετὰ μικρὸν δ᾽ ἐλθόν᾽ τῆς μάχης τελεσθείσης,
καὶ ζιμβὼ βῶς ωρρσάξυσιν κ᾽ ἀγέλας ἁρεμμάτων,
Αὐτὶ ὧσφετερίζονται χρημάτων ὅλας ἁήκας.
Καὶ ῦτ᾽ ἐλλιώων δωατὸς ὑωοποιήσονταί τε,
Καὶ κ᾽ ζυκινήσυσιν ὡς τῆς ἀρχῆς ἐκπέσης.
Η᾽κυσεταῦθ᾽ ὁ βασιλῦς, ἐπειδη, ζωηρράγη,
Καὶ τὸν τε δόλυ σθυασιὼ χρῆται ωρὸς συμβυλίαν,
Καὶ γίνε᾽ μετάπεμπτ᾽ δῦτὺς ὁ παλαμήδης,
Καὶ μονωθεὶς ταῖς ἄρχυσιν ἐμπίπλ᾽ τῖς τῦ φθόνυ,
Συκοφαντεῖται τοῖς τρωσὶν ἐλλιώας ωρροδιδόναι,
Καὶ γίνε᾽ λιθόλυς᾽. φῦ! οἷα ποιεῖς φθόνε,
Α᾽λλο μηδ᾽ὲν φθεγξάμβρος εἰ μὴ τὸ ῥῆμα τῦτ᾽.

Ω᾽ δυ-

Ω᾽ δυσυχὴς ἀλήθεια, σὲ ϛ πενθῶ καὶ σένω.
Σὺ γάρ μ᾽ ἀπόλωλας, ϛ ἀπέθανατώθης.
Ἐπάνεισιν ὁ θεὸς ὁ μὴ λαμπρῶν τεραίων,
Μανθανέτω τὸ γλῶμβον, οἰκτείρει παλαμήδιον.
Βαρυθυμεῖ, βαρυπενθεῖ, τοῖς Ἕλλησι μισεῖ.
Ἀφίσται δ᾽ μάχεσθ᾽ καὶ συμμαχεῖν ἐκείνοις.
Ἐντεῦθεν θάρσος ἔκτρι καὶ τοῖς ἀπὸ συμμάχοις.
Καὶ συγκατάδυσιν Ἕλλησι μάχας ἰσοδυνάμους.
Ἐντεῦθεν φόνοι, καὶ σφαγαὶ, καὶ ἀπέχυσις αἱμάτων,
Ἀνδρεκβασίαι, καὶ βοαὶ, καὶ λιμνασμοὶ δ᾽ λύθρου.
Καὶ πίπτουσιν ὡς σάκυες τὰ τῶν Ἑλλήνων σμικρά,
Καὶ ταπεινοῦνται. ϛ δόλοις ἀπείροις συνεθέντες
Εἰς μεταμέλειαν τῶν πεπλημμεληκότων.
Οἱ πρίν τε βαρύφρονες λόγοις ἱκετηρίοις
Ἐδέοντο δ᾽ θελόντα καταλλαγῆναι σφίσιν.
Ἀλλ᾽ ἀπέσεχεν ἀχιλλεὺς τούτοις, ἀ κατεκάμφθη.
Ἕως πεσὼν ὁ πάτροκλ᾽, ἄνθρ᾽ ὑπερηγάπα,
Ἐκ παλαμῶν ἡρωϊκῶν γυναίων ἐκτρείων,
Αὐτὴν παρεδιάσατ᾽ δραμεῖν κ᾽ τῶν τρώων.
Ἔξεισι τότ᾽ ἀχιλλεὺς πρὸς πόλεμον πῦρ πνέων.
Καὶ ῥήγνυσι τὰς φάλαγγας, τρωτὸν δ᾽ μάχης,
Καὶ σὺν αὐτοῖς τὸν ἕκτορα τὸν κίονα τ᾽ τροίας,
Ἄνδρα βελτίω, ἀρείκακον, ὅπλοις ἐντεθραμμένον,
Μωλωπισμοὺς ἐμφαίνοντα τοῖς σήθεσι μυρίων,
Οὓς εἶχε συμπλεκόμενος τοῖς ταύροις τοῖς ἀγρίοις,
Πρὸς δ᾽ τοὺς Ἕλληνας ἐλθεῖν καὶ συγκρτῆσαι μάχῃ,
Ἀλκιμοδαιμονόμενος ἔθνεσιν ἀλλογλώσσοις.

Αναιρεθέντ@ δ' ἕκτρ@ ὑ πλημεχαρδίᾳ,
Μεταχαλεῖ) πρίαμ@ συμμάχους ἀμαζόνας.
Καὶ πάλιν μάχη χαρτερᾷ, κ' θανατοῦνται πᾶσαι.
Εκ παίτων οὡ ἀπορηθεὶς ὁ δαρδανίδης γέρων,
Εἰς τὸν δαβὶδ τὸν ἄναχτα τ' ἰουδαίας πέμπῃ,
Παλάμιλω ὀξυτόμῳ@ συμμαχικὼ ἐπεῖθεν.
Αλλ' ὁ δαβὶδ ὐ δίδοσιν εἴτε τὸ πλωικαῦτα
Ἀνιωβαταστόμῳ@ ἔθνεσιν ἀλλογλώσοις,
Εἴτε καὶ μυζαπόμῳ@ ἕλλωας καὶ βαρβάροις,
Ως μὴ θεὸν γνώσκοντας καὶ εἰδώλολατροῦντας,
Καὶ δεδιὼς μὴ ῥύσαιεν τοῖς πλαίλω ἰουδαῖοι,
Οἱ παρ' αὐτὸ πεμφθήσονται σύμμαχοι τ' ἐν τροίᾳ,
Πρὸς πλὼ καχίαν ἔχοντες διεπφόρως φύσῃ.
Τὸν οὡ παντοίην τὸν ἰνδὸν πρίαμ@ ἱκετεύῃ,
Καὶ μῦ πλήθυς σέλεται μέμνων ἀπφραείθμυ.
Ο' ὄσοχτὸς ἦσαν ἰνδοὶ παίντες μελανοχρῶτες.
Οὕστε ἰδόντες ἕλλωες ἐν ἀλληχότῳ θέᾳ,
Καὶ δειλιάσαιλες αὐτῶ μορφὼ καὶ πανοπλίαν,
Καὶ ζῶα τοιτρέσαιλες ἅπε ἰνδία πρέφῃ,
Νύχτως φυγεῖν ἐσκέπτετο καὶ τοῦλιπεῖν πλὼ τροίαν.
Αλλ' ὅμως αὐτεταίξαντο τοῖς σὺ χελαινοχρῶτας,
Καὶ τῶ ἰνδῶν τοῖς αἵμασιν ἠρύθρωσαν ἀρούρας,
Καὶ ζ παμαιάρυ τὰς ῥοὰς ἐφοίνιξθν τοῖς λύθροις.
Εν τούτοις ζ κατέλαβεν ἡ τῶ ἀναθημάτων
Τοῖς ἕλλησι πφυήγυεις ἀλλὰ καὶ τοῖς βαρβάροις.
Καὶ πᾶσιν ὠ ἀναχωχὴ πολέμων καὶ σκαμμάτων.
Καὶ δὴ σφατὸς ἑλλωίᾳ@ καὶ τὸ τῶ πρώων σμικῶ@

Αλλή-

Αλλήλοις ἐπεμίγνυντο πρᾶξαι μηδὲν θελμῶντες.
Ἦν ὁ ναὸς πρὸ τῶν τάχων τ καλλιπύργυ τροίας,
ἔνθα θαμίζων ἀχιλλεὺς εἶδε τὸν πολυξένην,
Καὶ τὴν πυρσὸν ἔ προὶς αὐτὸν ἔρωτ ὑπεδύσετο.
Ἐν λύτροις γὰρ τῆς ἕκτορ αὐτὸν προτρεφάμ,
Καὶ καταχεῖν δυνάμην ὅμως οὐκ ἠβουλήθη.
Τότε δ᾽ ὡς εἶχεν ἔπαθε, καὶ τῷ πατρὶ πριάμῳ
Λόγυς ἀπέστελε ζητῶν εἰς γάμον πολυξένην.
Ὁ᾽ ὁ συγκαλίτεως δ᾽ ἦτεν πρυτανοιεῖτο,
Καὶ ταῦτα δόλοις ἔπραττον δι᾽ φόβ καὶ πάντες.
Ὡς οὖν εἰσῆλθον εἰς ναὸν ἀπόλλων ἁλσαμύν
Ὄχοις κατεμποδώντες τὰ προὶ πολυξένης,
Ὁ᾽ μὲν δι᾽ φόβ πρόσφυς ἐφίλει τὸν πηλέως,
Φίλης νυμφίον ἀδελφῆς αὐτὸν καλυμάζων,
Ἐγὼ δ᾽ σὰς ἀλέξανδρ ἐπήνεγκε χαλεῖσθαι,
Καὶ πλήξας ὑπεξέφυγε μὴ δ᾽ δι᾽ φόβ.
Ὁ᾽ δ᾽ ἀχιλλεὺς κατενεχθεὶς πνοαῖς ἐν ἐχαίταις.
Ἤστερτῦτον ὀδυσεὺς, συνείπετο γὰρ τότῳ,
καὶ σὺν αὐτῷ διομήδης αἴας ὁ τελαμῶν.
Ἀμφοτέρω γὰρ εἰς τὸν ναὸν συνεισεπηδηκότες
Εὗρον τὸν ἥρω κείμενον αἵμασι πεφυρμένον,
Ἀπεσβηκὼς ἐμπνέοντα, μόγις κινοῦντα γλῶσσαν,
καὶ μέλοντα καλύπτεως τὰ βλέφαρα τῷ σκότῳ.
Ὡς οὖν εἶδαν ὠλόλυξαν, ἐπεισεσὼν τῷ σήθ
Αἴας ὁ μέγας ἐν κλαυθμῷ πρὸς τὸν πηλέως εἶπεν.
Ἦν ἄρα πολεμόκλονε, καὶ γίγα βειαρέχθες,
Ὃς ἀνελεῖν ἠδύνατο τὸν θυμολεόντα ζε.

Ὁ᾽ δὲ

Ο' δ' ἀμαυρὸν ἐφώνησε & ὡδαχεκομμύον.
Ανεῖλον με δηΐφοβος καὶ πάεις μὴ δόλου.
Καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἐξέπνευσεν ὁ πλικῦτος ἥρως.
Αἴας δ' ἐπ' ὤμων ἔμβλος τὸ πλεῦς ἀχιλλέως,
Πικρῶς ἐπὶ τὸν νάσαυθμον ἤγαγλυ ὀλολύζων.
Εὐθὺς ὃ μετεπέμψατο πόρρον τὸν ἀχιλλέως
Τὸν καὶ νεοπολέμυα τὸν ἀμφιποσθαμείας.
Καὶ πάλιν φόνοι, & σφαγαὶ, πάλιν αὐδρεγκασίαι,
Καὶ πάλιν αἱματόφυρτοι τῆς τρωίας πεδιάδες,
Καὶ πάλιν αἱμοφόρητα τὰ ἔ σκαμανδρου ῥεῖθρα.
Ἕως τῶν μαντέων αὐτῷ χρησμὸς ἐμβιβασάντων,
Ὡς ὰ χρεών ἐστιν ἑλεῖν ἀπὸ πολέμυ τροίαν,
Οὐ δ' ἐκ χειρῶν, ὰ δ' ἐκ ξιφῶν, ἀλλ' ἀπὸ δόλου
μόνυ,
Τὸν ἵππον ἐτεκτήναντο τὸν ξύλινον ἐκεῖνον.
Καὶ καταφράκτοις εἰς αὐτὸν ἄνδρας εἰσενεγκόντες,
Απαίρειν δῆθεν ἔδοξαν πρὸς τὰς ἐνεγκωμύας.
Καὶ τὸν μὴ ἵππον εἴασαν αὐτῷ πρὸς τῷ νασαύθμῳ,
Αὐτοὶ δ' ὑφώρμουν ταῖς ναυσὶν ἐν τῇ τενέδῳ νήσῳ.
Εἶδον ④ τρῶες τὸ ζυμβὰν, εἶδον ἐρήμυς ὅρμυς.
Τὸν ἵππον μόνον βλέποντες ἠπόρησαν, ἐθαμβοῦντο.
Καὶ πρῶτον μὴ νομίζαντες εἶναι τὸ πᾶν ἀπάτιον,
Φθείρειν τὸν ἵππον ὥρμησαν πυρὶ & σιδηρόναι.
Η' & ρίπτειν κῆ πέτρων κῆ βυθῷ θαλάσσης.
Εἶτα καὶ γὰ κεκύρωτο τροίαν ἁλῶναι τότε,
Προσῆκον ἔδοξεν αὐτοῖς εἰσενεγκεῖν τὸν ἵππον,
Ως ἄγαλμα & λάφυρον ἀπὸ τῶν ἐναντίων.

Οἱ

Οἱ μὲν αὐτὴν εἰσήνεγκαν, ἐκ πότεις ἐκ χορείαις
Αὐτὰς ἐκδόντες ὕπνωθον βαθυὺ νήγρετον ὕπνον.
Οἱ δ' ἄνδρες ἀ κρυπόμυοι, ἢ πρὸς αὐτὸν λοχῶντες,
Ὑπεξελθόντες σιωπῇ φρύκτωρον ἦραν μέγαν.
Ὅπερ ἰδόντες ἕλληνες ἀ προεκπεπλωκότες,
Θᾶττον ἢ λόγῳ ἐν ναυσὶ κατῆραν πρὸς τὴν τροίαν
Καὶ τῶν πυλῶν ἀνοιγεισῶν ὧδε τῶν προεμβαίντων
Ὡς ὕδωρ εἰσεχύθησαν λαὸν ὃν ποθὲν πλημμύραν.
Τῆς στρατπύργου δ' ἴγαρ οὐ ὅτω ληφθείσης τροίας,
Γυναῖκες ἁρπαζόντο πασάδων νεοπήκτων,
Ἡ γῆ κατελιμνάζετο φόνοις τῶν πιπόντων.
Βρέφος ὑπαγκαλίδιον ἐρρήγνυτο τοῦ τοίχου.
Ἁπλῶς εἰπεῖν ὡς ἐν βραχεῖ, γόος καλεῖχε πάντα.
Καὶ πᾶν δεινὸν ἢ πᾶν πικρὸν κατέκλυζε τὴν πόλιν.
Αἱ χεῖρες λυθρόσαλακτοι, φονόβαπτα τὰ ξίφη.
Τὸ δάπεδον ἡύθρωτο, σωρεπατῶντο βρέφη.
Ὡς δέποτ' ἐκορέσθησαν ἁρπάζοντες κλινικῶται,
Πυρὶ παραδιδόασι, πιμπρῶσιν ὑπὸ βάθρων,
Τὴν πρὶν ἐν πόλεσι λαμπρὰν, τὴν περιαλθυμύλιν.
Τὰ μὲν κατ' τὸν πόλεμον τοῦτον ἔχετο τρόπον.
Ἡ τύχη δ' ἐγκοτήσασα καθάπαξ μυελαίῳ,
Ἄλλοις καινοῖς τὸν τάλανα καταπέζει μόχθοις.
Καὶ πάλιν πλοῦς μακρότερος, ναυσόλησις ἑτέρα,
Καὶ πόνοι διαδέχονται τοὺς παλαιτέρους νέοι,
Καὶ πλοῦν τὸν ἑλλησπόντιον αἰγύπτια πελάγη.
Ἀπαίρει πρὸς τὴν αἴγυπτον, δεινὰς μετρεῖ θαλάσσας.
Καὶ χειμασθεὶς καὶ ναυμανθεὶς ἀνέμοις βαρυτέροις

Μοῦνος ἀνέρρηξε πρὸς αὐτὸν, αἶνεσι πρὸς πρωτέα,
Εὑρίσκῃ τ' αὐτὸν ζωὸν ἐνεῖ κ' τὸν μέμφιν.
Καὶ ξενιωθεὶς ἐλιμηθεὶς λαμβάνει τὸν ἑλένην,
Καὶ μ' μόχθους ἱκανὸς φθάνει πρὸς τὸν πατρίδα,
Μετὰ τὸν προίας ἄλωσιν ὀγδόον ἔτ' πρέχων.
Κατὰ τὸν Ἀπιπλανήσιν τὸν ἐπὶ τὸν πρωτέα
Εὑρίσκῃ καὶ τὸν ζωΐλον ἀθλίως ὀλωλότα
Δόλῳ κακίστης γυναικὸς αἰχίδνης μοιχαλίδ'.
Εὑρίσκῃ τὸν ἀδελφιδοῦν ὀρέστην ἐφθαρένα,
Τὸν πατρὸς αἰσχύνα τ' ἠΐθ' καὶ τ' λέχ',
Καὶ ζωὸ αὐτῷ τὸν αὐαδῆ μητέρα κλυταιμνήστραν.
Ἤδη μοι σωστετέλεσαι καὶ τὰ κ' τὸν τεθίαν
Επδρομαίδων κ' ζαφῶς. καὶ δὴ λοιπὸν γεραπέον
Τὸν θεναρὸν καὶ κραταιὰν ῥωμαίων δύποτμίαν,
Ὅθεν λιξάμβοι τ' γῆς ἐκρέτησαν ἅπάσης.
Μετὰ τὸν προίας ἄλωσιν αἰνείας πᾶς ἀγχύσε,
Εἴ τε φυγὼν εἴ τε λυθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων,
Μεταναστεύει παγχρεὶ πρὸς γλῶ τ' ἰταλίας.
Ἦν ἄλλοι μὲν ἰσόρησαν ὅτως ὀνομαστῶσαι
Ἐξ ἰταλοῦ καταέξαντ' μερῶν τῶν ἑσπερίων.
Ἦ δ' ἐξ αὐλίας ἔφασαν τοιάσδε ἐκεῖν τὸν κλῆσιν.
Ὁ μέγας ἥρως ἡρακλῆς τὰς γηρυόν' βόας
Ἀγεληδὸν σωαγαγὼν ἦλθ' ἐξ ἐρυθείας.
Εἰς οὗ ἐκείνων δάμαλις τῶν ὑπὸ τ' ἀγέλης
Ἀποσκιρτήσας ὡς φασιν ὑπὸ ξ' βυκολίου
Τὸ μεταξὺ νηξαμβυ' πέλαγ' τ' θαλάσσης
Εἰς ἰταλίαν ἵκυζε διαπεράσαι τάχει.

Τῶν

Τῶ ϑ' καθὼς ἀφίκοιτο παντί πωϑανομένω,
Εἴ τις αὐτῷ ἐώρακε βῶν ἀποπλανηθέντα,
Ἐκεῖνοι τῆς ἑλληνικῆς μὴ σωϊέντες γλώσσης,
Οὐίτυλον τὸν δάμαλιν ἐκάλεσαν ἐγχωρίως.
Ἀπὸ γ' ζώου γὰρ ὧν ἰταλία πᾶσα
Ὅσον ὁ βῶς ἐπέδραμε χρόνον ὠνομάσθη.
Τῷ χρόνῳ ϑ' μετέπεσεν εἰς κλῆσιν ἰταλίας.
Αἰνείας οὖν ζὺν τοῖς τρωσὶ τοῖς συνεκπεπλευκόσι
Χρησμὸς λαβὼν ἀπέπλευσε σὺν τοῖς ἰταλίαν.
Οἱ ϑ' χρησμοὶ προσέταττον ἐπὶ δυσμῶν ἐκπλέειν,
Μέχρις αὐτὸς ἐγχώριοι καταλαβεῖν χωρίον,
Ἐν ᾧ καταστήσονται τὰς ἑαυτῶν τραπέζας.
Ἐπὰν ϑ' ὕστερον τελεσίφοροι χρωμένους
Καθηγεμόνι τ' ὁδὸν κλίζειν ἐκεῖσε πόλιν,
Ὅπου τὸ ζῶον αἱρεθῆ καμὸν ὑπὸ γ' δρόμου.
Τούτους λαβόντες δὴ χρησμοὺς εἰς λαρεντὸν ἱκνοῦνται.
Πεδίον ϑ' τὸ λαρεντὸν ἐστὶ τῆς ἰταλίας.
ἐνταῦθα πήξαντες σκηνὰς ἠρίστων ἐν δαπέδῳ.
Σελήνης ϑ' τὸ δάπεδον ἰῷ ἅπαν ἐστρωμένον,
Καὶ ταῦτα χειὰς τραπεζῶν ἐκείνοις ἀπεπλήρουν.
Ἀναλωϑέντων γὰρ ὧν τῶν παρειμένων,
Σελήνη ἰὸς ἐγδύσατο, καὶ μετ' ἐκεῖνον ἄλλο,
Καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ζωστῆρ, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πέλας.
Καὶ ἶνες ἀνεβόησαν, ἡμῖν ζὺν τοῖς σίτοις
Ἀνάλωνται καὶ τράπεζαι. κρότῳ οὖν ἐπὶ τούτοις,
Ὡς γ' χρησμῷ γ' παρ' αὐτοῖς εἰς τέλος πεφϑακότῳ.

Ἔπφθα θύειν μέλλοντες βωμὸν ἐδημιόργουν,
Καὶ θήλειαν ἐφίσασθε ὑπὸ θυσίᾳ χοῖρον
Ἐγκύμονα τυγχάνουσαν καὶ πρὸς τὸ λίκτειν ὥσαν.
Μελλόντων ὃ κατάρχεσθ᾽ χοίρου τῶν θυτήρων,
Ἐκείνη διασείσαζα χεῖρας τῶν κατεχόντων
Ἐξέθραμε, κ᾽ πρός ἴνα, λόφον ὠρμήθη πρέχων.
Αἰνείας ὃ παρείπετο βήμασι χολαυτέρης
Μιχρὸν ὑπολιπόμενο ἐκείνης ἐκθοίως,
Ὡς μὴ ὃ θέμις τῷ γοργῷ θορυβηθὲν τὸ ζῶον
Ἀπὸ τῆς κ᾽ δαίμονα πορείας ἐκπεσαπείη.
Σωπῇ γὸ ὡς ὁ χρησμὸς τῦτ᾽ τετρόπων εἶπεν.
Ἡ μὴ ὗν ἐκαθέζετο δρόμῳ πολλῷ καμοῦσα.
Εἴκοσι γὸ πρὸς τέσσαρσιν αὐέδραμε παδίας.
Αἰνείας ὃ τὰ θέσφαζα βλέπων τελεσμένα,
Τὸ γὸ χωρίον ἀφυὲς εἰς τὸ ζυσλῶαι πόλιν,
Μετ᾽ ἄλλαις αἰλιάσεσι τῦ χρήσαντος ὑπῆγε.
Οὕτω δ᾽ αὖθ᾽ κακίζοντι κ᾽ καταμεμφομένῳ
Φωνὴ πόθεν ὄξ ἀφανοῦς ἠκούθη τοιοῦσα,
Ἡ῞λις καὶ μονλὼ ἔλεγε κἀκεῖ τλὼ πόλιν κλίζειν.
Καταγωγλὼ μὲν γὸ αὐτῖς ἄξια γλυέαζ ταύτλω.
Ἔπειζα ὃ μ᾽ καιρὸν κ᾽ χρόνος ἰσαρίθμος
Οἷς αὖ ἡ χοῖρο ἀπαλοῖς ἐπτέκη δελφακίοις,
Ἄλλω αὐτῖς γλυκύτεζ μεγαλοπρεπεστέρω.
Ἡ μὲν ἓν χοῖρο ἔτεκεν ὅλλω τριακονταέδα,
Καὶ χρόνοις τόθις ὕστερον ὧδε τοῖς ἐξ αἰνείω
Ἡ πόλις ἄλβα γέγονε λαμπρὰ κ᾽ τετσυδαίμων·
Τότε δ᾽ αἰνείας τῇ φωνῇ τῇ θείᾳ πεπεισμένο

Ἐκεῖ

Ἐκεῖ πολίζειν ἤρξατ' πόλιν λαβινίαν.
Καί νιν σωέδη θαυμαστὸν ἀξιαφήγητόν τε.
Πρῶτα μὲν πῦρ αὐτόματον τ' ναπης ἀνεδόθη.
Ἔπειτα λύκον ἐκπεδίων ποθὲν ἀπὸ θρυμῶνος
Γλίσχρην ἐρεχθὲν τῷ σόματι λαμβανόων ἐπελίθη.
Αετὸς πτερυγόμενον ὄρνις μεγαλοπτέρυξ
Τοῖς πτέρυξιν αἰέκαμετὸ πῦρ ἀναρριπίζων.
Αλωπηξ δέδις δολερὰ τύτις ἀνιπζηλθσα,
Καὶ τοῖς ἀνάπτυσι τὸ πῦρ ἀνιπαλαμωμένη
Σβεννύειν ἔπαυδεν ἀπαθ καὶ μαρασμὸν ἐπάγθ,
Τὶν χέρνον διαβρέχυσα λιβάσι ποταμίοις,
Καὶ ταύτιν διαρένυσα τὶν ξυλοφάγον φλόγα.
Ποτὲ μὲν ουὖ ἡ θέλυίες ἀνάπτθν κατεκρότουν,
Ποτὲ δ' ἐκείνων θεῖν ἡ θέλυα σβεννύειν,
Τέλος ἡ μὲν ἐνίκησαν, ἡ δ' ὤχετο φυγοῦσα.
Ταῦτ' ουὖ αἰνείας παλιδῶν, Ἀπόλλωνος τὶν πόλιν
Γενέθλ θεοφοίβασε, πολλάδε κυκηθεῖσαν
Μόλις ποτὲ καὶ σὺν μακρῆς καμάτις ἐπαλλήλοις
Καθυπερτέραν ἔσεθλ τθ Ἀπβυλθόντων.
Καὶ ταῦτα μὲν ἐπράχθησαν αἰνείᾳ θεῖόντος.
Επεὶ δ' ἐκεῖνος ἔλιπε τὸν ταραχώδη βίον,
Υἱὸς ἐκείνυ γνήσιος ἀσκανίος τὴν κλῆσιν
Ἀπὸ κρεύσης γεγονὼς τ' θυγατρὸς πρίαμυ
Τὴν πόλιν ἄλβαν ὤκησε σὺν τοῖς θελληφθεῖσι.
Καὶ ταύτης ἐβασίλθσεν ἀβύλιος μετ' ἄλλων,
Νεμέτου θεοσήκοντα τὰ σκῆπτρα θεαρπάσας.
Ἦν δ' ἀδελφὸς παλαίτερος νεμέτωρ ἀμυλίω.

Οὗ παντελῶς βυλόμενον τὸ γλύκος ἀφανῖσαι,
Τὸν μὲν υἱὸν προσλαναιρεῖ, τὴν δὲ γε θυγατέρα
Ἱέρειαν πεποίηκε ναοῦ τοῦτης ἑαυτῆς.
Νενομοθέτητο δ' ἁγνὰς τὰς ἱερείας μένειν,
Παρθενικὰς, καὶ καθαρὰς, καὶ γάμων ἀπείρους.
Ταύτην ποτὲ πρὸς ἄρεος ἄλσος πορευομένην
Φυλάξας ὑς ἐπέθετο καὶ συμφθαρεὶς τῇ κόρῃ
Ἐγκύμονα πεποίηκε. ὡς δ' ἐπεγνώσθη τοῦτο
Τῷ πατραδέλφῳ βασιλεῖ, τότε μὲν ἐπεῖτο
Μέχρις ὠδίνων καὶ καιροῦ τοῦ τῆς βρεφοκτονίας.
Ἐπεὶ δ' ὁ χρόνος ἐφισὰς ὃν ὥρισεν ἡ φύσις,
Γαστρὸς τὸ βάρος ἔλυσε, δίδυμα δ' ἐκ τὰ βρέφη.
Τὴν μὲν καθείρξας ἀσφαλῶς ὁ βασιλεὺς κατεῖχε,
Τῶν δ' ἀρρένων θανάτου κατέγνω βρεφυλλίων.
Καὶ δίδωσι τὰ δύσμοιρα ῥιφῆναι καθ' ὑδάτων.
Ἔρριπτο δὴ τὰ δυσυχῆ σκάφης ἐντὸς τεθέντα.
Ἐνταῦθα θεία, προμήνοια καταδήλως ὑπῆρξεν
Ἡ δρασικὴ σου δυνάμεως τὸ τ' χειρός σε κραταιόν.
Ἡ σκάφη προσπέπτωκε, ῥιπτεῖται καὶ τὰ βρέφη.
Ἔχει δ' ὄνιζύμενα, καὶ τελευταίως μένα.
Φαίνεται λύκαινα ποθὲν προσαρτῶσα νεοτόκον,
Βαρυνομένην σοῦ μαστοὺς τ' γάλακτον τοῖς ῥείθροις,
Καὶ τὰς θηλὰς τοῖς σώμασι τῶν βρεφῶν προσ-
ἦγε,
Καὶ τὸν πηλὸν ὑπέλειχε τῇ γλώσσῃ φιλανθρώπως.
Ἦσαν γὰρ σφῶν κατάπλαα τὰ κάλλη τῶν προσώ-
πων.

Βλέπει

Βλέπϕ ποιμλὼ τὸ γεγονὸς, τὰ βρέφη φεισώζει,
Απάγϕ φὸς τλὼ γαμετλὼ, δ̓ειόϕ δυσθυμοῦσαν
Ὀὖ νεκρὸν ἀπέτεκε, φδαμυθῆται τύτις,
Καὶ δίδωσιν ὡς ἴδια ταῦτα τὰ βρέφη τρέφειν.
Ἐτρεφε ταῦτα μητεικῶς ἐκείνη καὶ γνησίως,
Καὶ παρ' ἐλπίδας μητὴλῶ δισύμων βρεφυλλίων,
Ἠ φὸ μικρὸϕ μηδ' ἑφ' ἑνὶ τύτῳ ζυγχωρηθεῖσα.
Ἀλλοι δ' ὐ λύκαινάν φασιν ἐκθρέψαι τὰ παιδία,
Αὐτλὼ ἢ τλὼ ὁμόλεκτρον φαυσύλου τᾶ ποιμήν@,
Ἠὗις κοινὸν τϕ ζώματ@ τὸ κάλλ@ ποιωμήν
Λᾶπα καλωνομάζετ τῇ γλώτῃ τῇ πατρίῳ,
Ἠτι κῆ διάλεκτον ἑλληνικὴν ἑταῖρα.
Επεὶ ἢ καὶ τλὼ λύκαινάν φασι ζώηθες λαῦπαν λέγϕν,
Τὴν ὕβριν τὴν τ' γυναικὸς ὑνὲς ἠγνωκότες
Λύκαιναν εἶπον τοῖς μαθηοῖς τὰ βρέφη διαθρέψαι.
Ὠς δ' αὖ κῆ διεταφησαν τέως εἰς αὔξλω ἦλθον,
Καὶ ῥῶμ@ ὠνομάθησαν ϕ παῖδες κῆ ῥωμύλ@.
καὶ βίον εἶχον ζυφοερβῶν ἀγελείκων κῆ βυκόλων.
Ἀγνοίᾳ ἢ νεμέτωρ@ μανθρώμαθα κακομῦτες,
Ὀὖ ἔφη μητρπάτωρα τῦτον εἰπὼν ὁλόγ@,
Εάλωσθω λησθόντες ὑνῶν ἐνεθρυσαύτων.
Τῷ πάππῳ φὸς ζαχθέντες δὲ καὶ γνόντες καὶ γνωθέντες,

Τῆς βασιλείας ἀλβανῶν ἀμύλιον γυμνῶσιν,
Καὶ ξίφϕ δ' ἀποσφάξασιν ἀφύλακτον θρέψαντες.
Τῷ σφῶν ἢ μητρπάτορα χαείζον) τὰ σκῆπτρα.
Τύτις ὁ πάππ@ δεδωκὼς χρημάτων ἀφθονίαν,

καὶ

καὶ πᾶν τὸ συμβαλλόμενον πέμπειν πρὸς ἀποικίαν.
Ὁ γοῦν ῥωμύλος παρελθὼν ἐπὶ ἵνα πολύχνιον
Ὑπὸ ξ κπίσυ πάλδυτος παλδωΐνιον κληθεῖσαν
Τὸ χῆμα τὸ ξ πόλεως ἐκεῖτε διαγεάφει,
Ἄῤῥενα ταῦρον καρτερὸν ἢ δάμαλιν συζεύξας.
Ὧν ὁ μὲν ταῦρος ἔνδυεν ἔξω πρὸς τὸ πεδίον,
Ἡ δὲ τούτῳ συνοικοῦσα ἦν δάμαλος πρὸς τὴν πόλιν.
Συμβολικῶς δ' ἐπηύχετο ῥωμύλος διὰ τούτων,
Τοὺς ἀνδρας μὲν ἐξωθεν γενέσθαι φιλοπολέμους,
Τὰς γυναῖκας ἔσωθεν γονίμους χρηματίζειν,
Πιστὰς μένουσας, οἰκουρούς, καὶ φύλακας τῶν ἔνδον.
Ἔπειτα βῶλον τῷ χειρὶ λαβὼν ἀπὸ τῶν ἔξω
Ἔνδον ῥίπτει τ πόλεως ἀνχόμενος ἐπαύξειν
Τὰ πράγματα τ πόλεως ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων.
Καὶ ταῦτα διαθέμενος ἐν Ϛάλπυγι Ϛημαίνῃ
Τὴν κλῆσιν τὴν τ πόλεως, ἢ ῥώμιλα ὀνομάζῃ.
Καὶ πλήθος Ϛυλλεξάμενος ἀπὸ τ πολιχνίου,
Ἄνδρας, γυναῖκας, μειράκας, τεκνέρνας, ἐφήβους,
Ἔσω πολίτας ὕπνοι, καὶ καταικίζῃ πανίας.
Καὶ πρῶτος ἔσχε βασιλεὺς καθίσας ῥωμαίων.
Καὶ μὴ τοῦτον ὁ νομᾶς, καὶ μὴ τοῦτον λίλιος.
Καὶ μετ' αὐτὸν ὁ μάρκιος ἄγγος ὠνομασμένος,
Τὴν γὰ ἀγκύλιον ξ ποδὸς εἶχε πεπηγωμένον.
Καὶ μετ' αὐτὸν Ϛαρκύνιος πέμπτος ἀπὸ ῥωμύλου,
Μηδὲν αὐτῷ προσήκουσαν λαβὼν τὴν βασιλείαν,
Τοῖς γὰ παισὶν ὠφείλετο μαρκίου βασιλέως.

Γαμ-

Γαμβρὸς δ' Ταρκυνίου τύλλιος μετ' ἐκεῖνον.
Ὁς ἀπὸ βρέφους, ὥς φασι, καὶ πρώτης ἡλικίας
Ἐπωνομάσθη σέρβιος, ὡς γεννηθεὶς ἐκ δούλης.
Δουάτη γὰρ τὸν σέρβιον δοῦλον ἐκάλουν Ῥωμαίοις.
Οὗτος συνῆψε τὰς αὐτοῦ πρὸς γάμον θυγατέρας
Τοῖς βασιλέως γαμβροῖς λουκίου Ταρκυνίου,
Ὄντες μιᾶς ἐπιβουλῆς καὶ τρόπου μιαιφόνου
Καὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀρχῆς ὁ Ταῦλας ἐστερήθη.
Καὶ μετ' αὐτὸν Ταρκυίνιος ὁ ὑπερβος καθῆρξεν.
Ὃς πρωτοφερώμως ὠμῶς καὶ φιλυπερηφάνως
Καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ κοινῷ ὑπέρβος ὠνομάσθη.
Τὸν δ' ἀλαζόνα παρ' αὐτοῖς ἡ λέξις ἑρμηνεύει.
Πρὸς τοῦτον τὸν Ταρκύνιον ἀφίκετο γυνή τις,
Βίβλοις ἐννέα φέρουσα χρησμῶν τῶν σιβυλλείων.
Ἀπεμπολῆσαι δ' ἤθελε τῷ βασιλεῖ τὰς βίβλους.
Ἐπεὶ δ' τὸ ζητούμενον ἐκεῖνος οὐκ ἐδίδου,
Πυρὶ τὰς τρεῖς κατέφλεξε, καὶ πάλιν προσελθοῦσα
Τιμῆς ἐπωλεῖ τὰς καταλελειμμένας.
Ἀλλ' ἔδοξεν ἀλαζόνι ἐν τούτῳ τοῖς παροῦσιν,
Καὶ πάλιν τρεῖς πυρίφλεγεῖς ἐγχύσαι τῶν βίβλων.
Ἦλθεν ἐκ τρίτου πρὸς αὐτὸν, καὶ τῆς ἴσης τιμῆς
Τὰς τρεῖς ἐδίδου τὰς λοιπάς. θαυμάσας δ' ὁ τύ-
ραννος
Ὁ βασιλεὺς, καὶ μανίαν χρησάμενος δοκίμοις,
Ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ δοθῆναι τὸ χρυσίον.
Τὰς δ' ἁλοῦσαν τὸ δοθὲν, καὶ μετ' ἐπιμελείας
Τηρεῖν τὰς βίβλους φράσασαν, εἶδεν οὐδεὶς ὀπίσω.

Αἱ βίβλοι ᾗ γεγόνασι ζωτήριοι τῇ πόλει.
Τύτυ ναῦ οἰκοδομεῖ ἐν ῥώμῃ βυλητέντ@,
Βάθρυμα μὲν ὠρύαξεν θεμέθλων ὑπὸ γαίων.
Τῆς δ' ὀρυγῆς ὑπὲ πολὺ τὸ βάθ@ περιῆσης,
Εὑρέθη κάτω κεφαλὴ νεοσφαγὲς ἀνθρώπυ,
Αἷμα θερμὸν κ᾽ νεαρὸν χεόμενον ἀφυύσα,
Καὶ πρόσωπον παρεμφερὲς ἔχυσα τοῖς ἐμπνόοις.
Ὅπ᾽ς μαθὼν ἐν τυῤῥηνοῖς δόκιμ@ τερασκόπ@,
Ἔφη τὸν πόλιν κεφαλὴν πολλῶν ἐθνῶν ᾗ ἔσ᾽ς,
Πλὴν διὰ ξίφυς καὶ σφαγῶν καὶ λιμυασμῷ αἱμά-
των.
Ἐντεῦθεν καπετώλιον ὁ τόπ@ ὠνομάθη.
Κάπυα γὰ ἡ κεφαλὴ κ᾽ ῥωμαίων ᾗλώσαν.
Χρόνοις μὲν ὀλιῖ ἐφ' ἱκανοῖς ἡ τῶ ῥωμαίων πόλις
Μόλις ἡ μεγαλόπολις λιῖ ὑπὸ βασιλεῦσιν.
Ἐπεὶ ᾗ παρενόμησεν ὁ παῖς ᾗ Ταρκυινίυ,
Καὶ λυκρετίαν ἴχνυε τὴν ζωφρονικωτάτην
Τὴν κολατίνυ γαμετὴν ἀνδρὸς δύγχρησάτυ,
Τότε δὴ πάντες εἰς ταυτὸ ῥωμαῖοι συνελθόντες
καθάλυσιν ψηφίζον᾽ ᾗ βασιλείυ κρότες.
Κυρδσι ᾗ περβάλλεως κατ' ἔτ@ κονσιλίυς,
Ὅπ᾽ς δηλοῖ καθ' ἕλλινας ζυμβύλοις ἢ περβύλοις,
Οὓς ἕλλινες ὠνόμασαν ὑπατίς μ᾽ ταῦτα,
Τὸ μεγαλεῖον τ᾽ αὐτῶ ἀξίας καλιδόντες.
Απελαθέντων γὰρ οιῖ ἐκ ῥώμης τῶ τυραννων,
Πρῶτι τῶ ἄλλων ἔλαβον ὑπατικὴν ἀξίαν,
Ταρκυίν@ τε πολίτ@ ἀνὴρ ᾗ λυκρετίας,

καὶ

Καὶ λαΐκι@ ἰδίι@ ὃν βεγῦτον ἀπεκάλεω.
Αλλὰ διηγητέον μοι κ᾽ τὰ περὶ τ᾽ βεγύτ.
Μάρκι@ λοῦκις δίγμης ἀνὴρ πρὸ ῥωμαίοις,
Καὶ πλούτῳ βείθων περιπῷ, καὶ δημιμῇ προέχων.
Τούτῳ βασκαίνων ὁ δεινὸς ταρκυί@ τ᾽ πλούτ,
Αὐτὸν μὲν ξίφει δίδωσι, καὶ σὺν αὐτῷ τὸν παῖδα,
Γενναῖον ὄντα κ᾽ καλὸν κ᾽ ζηλωτὸν ἐν πᾶσιν,
Καὶ φαίνοντα πρᾶγμα ψυχῆς ἀνδρηκαρδίς,
Κἂν εἰ πῷ βίῳ πρεῖττον οὐκ αὖ τοιμῶντα
Μὴ μιμωρῆσαι τῷ πατρὶ κ᾽ τῶν δικελόντων.
Αὐτὸν μὲν οὖν τὸν μάρκιον ταρκυί@ κλεννί.
Τὸν δ᾽ ὅλβον μεταπίθησιν ἐν δόμοις βασιλείοις.
Ο᾽ βεγῦτ@ τοῦτ᾽ τίγαρ οὖν παῖς ὑπάρχων μαρ-
χίς,
Καὶ καλιδὼν τὸν τ᾽ πατρὸς σφαγὸν ἀδικωτάτ@,
Καὶ σωιδὼν ὡς ναναγὴς ὅλι ζυγκινδυνεύσ
Σὺν τῷ πατρὶ καὶ τ᾽ ἀδελφῷ, καὶ σωαποθανεῖται,
Βυλὼ βυλεύεται καλὼ, πλάττεται γὰ μωρίαν,
Καὶ σκέπτε) πρὸ φόβοιαν, κἀντεῦθεν ἀποφεύγ.
Τὸ προσδοκώμενον κακὸν τὸν ἐκ τ᾽ ξίφους πότμον.
Εντεῦθε κατωνόμασο τοῖς ἀγνοοῦσι βροῦτ@.
Δηλοῖ δ᾽ ἡ λέξις τὸν μωρὸν καὶ φρένας βεβλαμμέ-
νον.
Μετάγ δ᾽ ἐν ταρκυί@ τοῦτον ἐν διαπρεγις
Κήδεσ μὲν ὃς ζυγγνοῦς κἀκ τῶν αὐτῶν αἱμάτων,
Τὸ βρούτ προσποιούμε@ καὶ δῆθεν καταικτεῖραι,
Τὸ δ᾽ ἀληθὲς βυλόμε@ ζυμπέσοερα τοῖς τέκνοις

Τοῖς ἑαυτοῦ χαείζεσχ ψυχαγωγίας χάειν,
Οἷς καὶ σιωὼν γελοιασμοὺς καὶ παιδιὰς ποεγύξένε.
Αποσαλέντων δέ ποτε τῶν παίδων ταχυωίᾳ
Επὶ δελφοὺς ὡς πάσαιντο ποὶ λοιμώδους νόσε,
Καὶ βρῦτος ξυοεπέμπετο τέρψων αὐτὸς παιγνίοις.
Οἱ μὲν ὧν τὸν ἀπόλλωνα δώρεις ἐδεξιῶντο.
Ο᾽ βρῦτος βακτηρίαν ὃ ξυλίνην διατρήσας
Ὅλην δι᾽ ὅλης εἰς αὐτὸν χρυσέαν κεφαλὴν βάδδον,
Καὶ ταύτην ὡς ἀνάθημα κεχάεισο τῷ φοίβῳ.
Αλλ᾽ ἔτι τὴν ἀμήχανον ξοφίαν τὴν ἧς βρούτε
Καὶ τὸ σερρὸν χ᾽ ξυετὸν μηδ᾽ ὅλως ἀπτοντες
Κατέπαιζον, ἐτώθαζον, ὕβριζον, ἐμωκῶντο,
Τοιοῦτον ἀπέφερνα τῷ χρησμοδότῃ δῶρον.
Μέλλοντες ἧς δελφικῆς τεμήνης μεταβαίνειν
Ηρώτων τὸν ἀπόλλωνα εἰς τὴν ῥωμαίων ἄρξιν.
Ο᾽ δ᾽ ἀπεφοίβασε τεμνῶς, ὁ πρῶτος τὴν μητέρα
Φθάσῃ ποεπυξάμενος. ξυνῆκεν οὖν ὁ βρῦτος.
Εκεῖνοι δ᾽ οὐκ ἐπέγνωξαν εἰ τῷ χρησμῷ δηλοῦν.
Κοινῇ ἧχεῖν βουλόμενος τὸ κρατος χ᾽ τὸ σίφος,
Ἅμα ξυέδενε τὴν σφῶν ποοσπύξασχ μητέρα.
Καὶ μὴ τοι ποοξεπύξαντο. βρῦτος δ᾽ ἐμβὰς τῷ σπάφει,
Πρωὴς πεσὼν ἐπὶ γῆς ἐκείνῃ κατεφίλει.
Εἶχε μὲν οὖν πρόσωποιῆσον ὁ βρῦτος τὴν μωρίαν.
Ὡς δ᾽ ἐφημίσθη τὸ συμβὰν ποὸς τὴν λουκρητίαν,
Τὸ πᾶν ἐδημοσίευξε, καὶ πρῶτος ἐφορμήσας,
Καὶ συγκαλέσας τὴν πληθὺν χ᾽ λόγοις ἐφοπλίσας,

Κατάλω-

Καταλυσιν ἐπενεγκεῖν ἰσχυσε τοῖς τυραννοις.
Τῷ ταρχικῷ δέ φημι καὶ τοῖς ἐκείνου τέκνοις.
Μετὰ γὰρ τὴν καταλυσιν ὕπατοι πάντων πρῶτοι
Ρωμαίοις κατεστάθησαν βραχὺτατον καὶ κολαπτον.
Καὶ μετ' ἐκείνους ἕτεροι, καὶ μετ' αὐτοὺς παντοῖοι.
Κάσιοι, καὶ ἱερέων, καὶ λαϊκοὶ, καὶ πάτλοι,
Κάτωνες, καὶ σκηπίωνες, πομπήϊοι, καὶ σκαῦροι.
Ἡ πλειὰς γὰρ ἰσχὺς καὶ τὸ τοσοῦτον κράτος
Ἐν ἔτεσιν ἑξήκοντα πρὸς τοῖς τετρακοσίοις
καὶ πρὸς ἑτέροις τέσσαρσιν ὕστερον ἐκυβερνᾶτο
Μέχρις γαΐου καίσαρος, ὅστις τὴν ὑπατείαν
Εἰς βασιλείαν ἤμψε καὶ καθάπαξ μίαν.
Εἰ δέ ποτε κατήμαξε πραγμάτων ἀσφάλεια,
Καὶ τὸ πολύσφαγον αὐτῶν καὶ τύχης δυσκληρία,
Συνερχομένης τε βουλῆς ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπάτων,
Διχάτως εἰς ἐμέτρει παράταξις αὐτοκράτως.
Τὴν δ' ἀνυπαίτιον ἀρχὴν ἡ λέξις ἑρμηνεύει,
Καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν πάντων οἰκονομίαν.
Τῆς ζάλης τῶν πραγμάτων ἢ κατεσφενημένης,
Τὸ κράτος ἀπέλιπεν τῆς αὐτοκρατείας.
Γαΐου ἢ γνώμου δικτάτωρ αὐτοκράτως,
Καὶ καθάπαξ μοναρχίας ἐνάρχιος,
Καὶ τῶν ῥωμαίων τὴν ἰσχὺν αὐξεῖς αὐτῶν καθείρων
Καὶ μέχρι καὶ πρὸς ἥλιον αὐξήσων πλατυάσας,
Μετὰ τὰς νίκας φθονηθεὶς καὶ τὰς προπαιδιχίας,
Καὶ πρὸς ἰνῶν ἀναμαθὼν οἷα τυραννεῖς φθόνε,
Ὡς κατ' αὐτοῦ κεκύφως ψῆφος ἀδικωτάτη,

Πρὸς τῶν πραγμάτων βιαθεὶς χωρεῖ πρὸς τυραννίδα.

Καὶ συμπλακεὶς τ' κατ' αὐτὸ γυναίως ἅπασι,
Καὶ καταγωνισάμενο κ' πάντων κυριεύσας,
Τὸ κράτο προσζώνυ τ' αὐτοκρατορίας.
Οὕτω ὁ καῖσαρ παιδικὼ ἄγων τὴν ἡλικίαν,
Καθ' ὕπνους ἔδοξεν ἰδεῖν πρᾶγμα δηλοῦν τὸ μέλλον,
Ὡς τῇ μητρὶ μιγνύοιτο καὶ συναχημονοίη.
Ετέχθη ὃ κἀν ταῖς αὐτὸ τέρας ἵππο φορβίοις,
Ἵππο βοείαις ἐν χηλαῖς τοῦ πόδας ὡπλισμένο,
Μόνον δ' αὐτὸν ἐδέχετο γαῖον διαβάτην,
Καθάπερ τὸν ἀλέξανδρον ἵππο ὁ βυκεφάλας.
Τούτῳ τῷ καίσαρι καινὸν τιθέτ' ἰσυέβη.
Γυμήλις ἐπαφρόδιτο συνέζυκτο γαμέτῃ,
Νέρων ἐκείνης ἰῶ αὐτὸς, ἐκείνη δ' ἰουλία.
Ταύτῃ τεκοῦσαν νέρωνι τῷ συνοικοῦπα παῖδα,
Καὶ πάλιν κυοῦσαν ἐν γαστρὶ καὶ τὴν ὑπὸ πληθεῖσαν,
Καὶ τ' ἐγκυμονήσεως ἄγυζαν ἔκτον μηνα,
Ὁ καῖσαρ ἤθελε λαβεῖν εἰς γάμου κοινωνίαν,
Καὶ νέρωνα καλύπτειν αὐτῷ καλεγυῆσαι
Τὴν γαμετὴν, καὶ πατεικῶς ταύτῃ νυμφοσολῆσαι.
Πείθε) νέρων, ἀχ ἑκὼν δίδωσι τὴν γυναῖκα.
Ἡ δ' ἅπασαν τ' καμεδ' ἵκτο βρεφίον ἄρρεν.
Κἀντεῦθεν ἐξενίσκετο δημώδης παροιμία.

Τοῖς

Τοῖς δ' ὐτυχῶσι καὶ λαμπροῖς ἢ τρίμοια παιδία.
Τῶν γὰρ τ' τὸν καίσαρα τοῦτον ἱστορηθέντων,
Λοιπὸν διηγητέον μοι πόθεν ἐπλήθη καῖσαρ.
Οἱ μὲν φασιν ὡς τ μητρὸς τ γαστρὸς ἐχούσης,
καὶ μὴ φθασάσης ἐκτεκεῖν, ἀλλὰ παραπελθούσης,
Ἀνέτεμον ④ προσχρεῖς ἐκείνης τὴν γαστέρα,
Καὶ ζῶν ἔτι ὄντα ἔμβρυον καὶ πνέον ἐξελόντες
Καίσαρα καλωνόμαζαν ἢ διὰ τὴν μηδύον.
Ἄλλοι δ' πάλιν λέγουσι τ κεφαλῆς τὴν κόμην
Ῥωμαίους λέγειν καισάριον. καὶ γὰρ ὁδὶ ἐπεκλήθη
Γαΐῳ ὡς ἁπλόκομῳ, ἢ μᾶλλον ὡς δασύθριξ.
Ἕτεροι δ' ῥωμαϊκὰς γραφόντες ἱστορίας
Φασὶν ὡς τοῦτον προσχρεῖς τ καίσαρι γαΐῳ
Τεκταινομένους διαφανεὶς, ὅτε καρχηδονίοις
ῥωμαῖοι συνεπλέκοντο, καὶ δόρατι καιρίως
Βαλὼν τὸν ἀνταγωνιστὴν ⓒ καταπαυμαλίσας
Ἐλέφαντι ὀχήματι ἄνωθεν διεγυσέγνυ
Αὐτῷ προὶς γλῶ κατλιύεγκεν ἐλέφαντι. κἀντεῦθεν
Ἔσχεν δέχην τ καίσαρι λαμπρὰν προσωνυμίαν.
Καίσαρες δ' ἐλέφαντες τοῖς φοίνιξι καλοῦνται.
ἐκ τ προγόνου τοίγαρ οὗ τ προηλις δυκάτῳ
Καίσαρες ἀπεκλήθησαν ④ προσχρεῖς ἐκείνῳ,
Τιμὴν μεγίστην ἑαυτοῖς ἐντεῦθεν προξενοῦντες.
Περὶ μὲν τούτων ἱκανῶς. ἡμῖν δ' ἐπανιτέον
Ἐπὶ τ λόγου τὸν εἱρμὸν. μέλλοντι δ' ἐκθυήσκειν
Τῷ καλλινίκῳ καίσαρι τ δολιοπρονοίᾳ,
Ἔδοξε βλέπειν ἡ γυνὴ τούτῳ κ τοῦ ὕπνους

Κατὰ

Καὶ τοῦτο κεφαλῆς πεσοῦσαν τὴν οἰκίαν,
Τὸν ἄνδρα ὃν καταῤῥυτὸν αἵμασι γεγονότα
Οἰκτρότατα καταπεσεῖν καὶ σὺν ταύτης κόλπους.
Εσφάγη γὰρ ἐλεεινῶς τῆς ἀγορᾶς ἐν μέσῳ,
Επθεμψῶν δολερῶς κασίᾳ τε καὶ βεγύτῳ.
Γαίᾳ τίνῃ καίσαρ ὅτως ἀπολωλότα,
Αδελφιδοῦς εἰ σοι τοὺς υἱὸς ἐκείνῳ καῖσαρ
Ο' Ζεβαστὸς ἐπικληθεὶς ἐλάβετο τῶν σκήπτρων.
Τὸ μὲν ὀκτάβιον αὐχῶν ὡς κύριον ἐκ βρέφους.
Αἴγυς μὴ ταῦτα ἦ κληθεὶς ὡς ἠυξημένον.
Οὗτος ἐπῆξε μόναρχος εἰς πλέον ἐκτεθείσης
Καὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς δεχῆς εἰς ἄκρα γῆς φθασά-
σης.
Τοῦτον ἡ μήτηρ κύουσα καλεῖδεν ἐν ὀνείροις,
Σπλάγχνον αὐτῆς εἰς ἀετὸν ὡς ἁρπαγὴν ἀνέπτη.
Ἄρτι ἦ κύπτοντος ὑγρῶν ἐκ μητρικῶν θαλάμων,
Εἶδοξε βλέπειν ὁ πατὴς αὐτὸ κὺν σὺν ὕπνοις,
Ὡς ἐκ τῶν κόλπων ἔφασκε τῆς τότε συνοικούσης
Ἥλιος ὁτερφίβετο ὁ μέγας ἡμερέχης.
Ὡς ἦ προσῆλθε βεάδιον ἐκ τὸ οἰκίας τότε
Ασεβοκόπῳ ἐντυχὼν ἥρετο τὴν αἰτίαν.
Ἐκείνου ἦ τὴν γνώμην ἔβρεφος ἐπειπόντος,
Καὶ τὰ μεγάλα φράσοντος αὐτῷ τῶν ὀνειράτων,
Βαρυπενθήσας ὁ πολὺς ἐκεῖνος ἀσεβλέγος,
Ἄνθρωπε τί πεποίηκας, ἀνέκραγε ἐκ βάθους.
Δεσπότην ἀπεκύησας ἡμῖν καὶ βασιλέα.
Τοῦ ἦ παιδὸς ἐλαύνοντος εἰς αὔξην ἡλικίας,

Κὰν

Καὶ τοῖς ἀγροῖς διάγοντα καὶ τοῖς αὐτόθι,
Καὶ τερπομένους θεωσαῖς καὶ τοῖς ἀμαλθύτοις,
καὶ ταῖν χερσῖν ἐμφέροντα ἄρτον, καὶ στεμμένους,
Ἄφνω ῥοήσας ἀετὸς ἀφήρπασε τὸν ἄρτον,
Καὶ περιχθεὶς μετάρσιος ἐπῆρτο πρὸς ἀέρα,
Καὶ πάλιν Ἡρακλαπὰς ἀπέδωκε τὸν ἄρτον.
Ἐπεὶ ὃ πρὸς βασίλειον ὕψος ἀναβεβήκει,
Θυμώδης ἰὼ, ἀκρόχολος, ὀργίλος, ὀρμητίας,
Καὶ πάλιν ὑμετάφορος ἐγίνετο, καὶ πρᾶος.
Ὡς οὖν ἐπάθετο ποτὲ διοθετῶν ἐκείνων,
Καὶ πότμον ἀπεφλύακτο ὑπ' πολλῶν ἀνθρώπων,
Ἀνὴρ μηχίνης ἰὸς σοφὸς μὴ θένων πλησιάσαι,
Καὶ νοθετῆσαι καίσαρα, τὸ πλῆθος δ' ἀπεῖργε,
Χάρτῃ πυθύῃ γεγράμματα, σφραγίδι σημειῶται,
Ἔλεγε δ' ἃ γεγράμματα. δῆμε παῦσαι κείνων.
Καταστοχάζεται, καλῶς τὸν χάρτην ἀνοιλίζει.
Καὶ καῖσαρ οὗτον καπηλὸν τὸν δέλτον ἀναπύσσῃ,
Καὶ τοῖς γεγραφεῖσιν ἐντυχὼν αἰίσατο τὸ θρόνε,
Καὶ λίθησιν ἀκύρωτα πάντα τὰ ψηφισθέντα.
Τοῦτο σωλιῶ διδάσκαλος ἀλεξανδρεὺς τὸ γένος,
Τὸν κλῆσιν ἀθηνόδωρος, πάσης σοφίας πλήρης,
καὶ τέχνης ἱκανώτατος ῥυθμίζειν καὶ παιδεύειν.
Οὗτος ἐρωτηθέντα τὸν καίσαρα γινώσκων,
καὶ τὸ μὲν ὅλον πορνικὸν, τὸ δὲ τῶν ὅλων χεῖρον,
Ὀρχηστῶν τε γυναικῶν διαθέσεσιν ἐζευγμένων,
Καὶ δεῖ ὁμόζυγας αὐτῷ ὑπηρετεῖν τῷ μύσει
Δεσποτικῶς προσάπτοντα καὶ τυραννικωτέρως,

Απάγειν τοῦτον ἔσωθεν τ λύσης καὶ ζ πάθους.
Επεὶ δ'' ὁ μετελίθερ καῖσαρ ζ Φαύλου βίου,
Ο' θαυμασὸς καθηγητὴς τοιοῦτόν γε τεχνᾶται.
Ιδὼν ὀλοφυρόμενον αὖθρωπον ἐς θρηνωιδίαν
Τῶν τ ζυγκλήτου καὶ λαμπρῶν καὶ τῶ δυτυχεστέ-
ρων,
Καὶ γὸ αὐτῷ προσέβαλε φορείῳ καθαρέγῳ
Τῳ γαμετῳ ἐγκλείσαδ καὶ τῷ κεφαλουῶπι πέμ-
ψαι,
Παρεγγυᾶται μὴ πενθεῖν, μηδ' ἐς βαρέως φέρειν,
Αὐτὸν δ' αὖτι τ γυναικὸς ἐγκλεῖσαι τῷ φορείῳ,
Καὶ σεῖλαι πρὸς τὸν καίσαρα, τοῦτο γὸ εἶναι δέον:
Καὶ μάλις μὲν ζυμπείθει δ' αὖ, ἵνα τὰ μὴ τοῦτο;
Εἴσεισιν ἀθλιώδως, εἴσεισι ξίφος φέρων.
Πέμπεται πρὸς τὸν καίσαρα ζημιωθεὶς σφραγῖδι.
Ο' καῖσαρ ὑποδέχε), ῥήγνυσι τὰς σφραγίδας.
Ε''ξεισιν ἀθλιώδως τὸ ξίφος ἔπεσεν.
Θαμβεῖται καῖσαρ καὶ δ' ὠὴ, τῷ δέει κρυσαλλοῦται.
Ο''χοις αὐτὸν καθαδέσμει μηκέτι τοῦτο πρᾶξαι,
Μὴ δ' ἀλλοτρίαις ζ λοιπὸν καθαχρεωθλιῶσι κοίταις.
Οὕτως πολλῷ τῷ καίσαρι ζωδιατρίψας χρόνον,
Καὶ μέλλων ἀπαλλάττεδ πρὸς τὸν ἐνεγκαμένην,
Επείπερ εἶδε καίσαρα δύσθεγον κ ζυμῷδη,
Καὶ τάχιον ἐκφέρεσθαι τὰς κολαζούσας ψήφους,
Ταχέως ἤ τῷ τοῦ ζυμοῦ πυρκαϊᾶν σβεννυμένα,
Καὶ τέρπεις μεταπίπτουσα πρὸς φιλανθρωποτέρους,
Κύψας αὖτις πρὸς ἀκοὰς ὡς δ' ἢ καταφιλήσων,

Ω

Ω᾽ καῖσαρ, ἔφη, ζεβασὲ τοῦτό σι λείπει μόνον.
Μὴ πρὶν τὰς ψήφους ἔκφερε πρὶν ὃν ζαυτῷ λαλή-
ζης
Τὸν τῶν γραμμάτων ἀριθμὸν τῶν εἴκοσι τεσσάρων.
Ὁ᾽ δ᾽ ἐναίξας βύθιον, ἐς ωρὸς ἐκεῖνον βλέψας,
Ἔπι σου χρήζω τ᾽ καλῆς, ἔφη, παιδαγωγίας.
Καὶ πάλιν ἔσο σὺ ἐμὲ κ᾽ ῥώμη σε καθέξει.
Οὗτος ὁ καῖσαρ ἤλαυνε τοῦ μετεωρολέσχας,
Μόνος κυδαίνων τοὺς σφὼς ἡμᾶς ταῖς ωρογυκού-
σαις.
Τοσοῦτον δ᾽ περίλης ωρὸς τῶν ὑπηκόων,
Ὥσε τὸν βίον ἐκλείπειν μέλλων αὐτῆς ῥωμαῖος
Ἐπέτρεψε τοῖς ἑαυτοῦ παισὶ κ᾽ διαδόχοις
Χαιρηνείοις τοῖς θεοῖς ωρογενηκεῖν θυσίας
Ὅλη, φησὶ, τὴν ζεβασὸν ζῶντα καταλιμπάνω.
Ὡς δ᾽ κ᾽ καῖσαρ ἔμελλεν ἀπαίρειν τῶν ἐνθάδε,
Παρασπασάμενος αὐτῷ δημόσιας κ᾽ ὑπάτους,
Πλίνιον ἔφησεν δίρων τὴν τῶν ῥωμαίων πόλιν
καλλίπυργον πεποίηκα λιθίνην στερεμνίαν.
Ἐπεὶ δ᾽ κ᾽ μεθίσαμαι τῆς τύρβης τῶν πραγμάτων,
Κρατῆσαι βούλομαι καλῆς ἐπὶ τῇ τελευτῇ μου,
Καὶ χρήσασθαι γελοιασμοῖς κ᾽ κροταλῆσαι χεῖρε,
Ὡς ἐπὶ μίμου τελευτῇ γελοιαστοῦ ἐς παίκτου.
Καὶ ταῦτα διετάξατο βίου καταπαίζων.
Ἐφ᾽ ὅλοις δ᾽ πεντήκοντα ζῶν ἐξ κρατήσας χρόνοις
Τὸν ὀφειλὴν ἀπέδοτο, κατέβαλε τὸ χρέος.
Τούτου δ᾽ καῖσαρος ἀρχῆς τοῖς σκήπτροις ἐφεσῶτος,

Ἐν ἔτ᾽ τεσσαρεσῶ καὶ μιῶ σοῦς πρὸ αὐτέρῳ,
Ὁ σωαΐδιος παιδὶ κοσμοκτίσωρ λόγος,
Εἰσδὺς νηδυώτιῶ καθαρὸν νεωϊδος ἀφθόρου,
Τιῶ σάρκα σωεπήξατο ταύτης ἐκ τῶν αἱμάτων,
Καὶ ζωὸ αὐτῇ καὶ μετ᾽ αὐτῆς ἐπέφανεν ἀνθρώ-
ποις,
Θεότητι παντέλειος, καὶ φύσει βροτοίᾳ.
Τὸ ζβάσιμ ἦκαίσαρος τὸν βίον ἐκλιπόντος,
Ἀρχηγετεῖ Ἰβέρων, ὃς τὰ μὲν πρῶτα πρᾶος
Ὑπῆρχε, καὶ μειλίχιος, ἐς τέρπν φιλοδώρν.
Ἀλλ᾽ ὕστερον ἐξώκειλεν εἰς ἦθος μιαιφόνον,
Καὶ γνώμιν ὠμόχθηρον, καὶ ῥυπαρὸν ψυχίαν.
Ἄρτι δ᾽ τέως παρελθὼν ἐπὶ τιῶ βασιλείαν
Οὕτως ὑπερπεφίλητο τιῶ ὑπὸ χεῖρος πάσαν,
Ὡς φυλακῆς καὶ τ᾽ φερρεᾶς καὶ δορυφόρων ἄτερ
Βαδίζειν ἅπν δή ποτε νύκτως καὶ μετ᾽ ἡμέραν.
Εἰ δέ ἴσιν ἐπέτρεψε πόλεως σφραγίαν,
καὶ τιῶ τῶν φόρων εἴσπραξιν ὃν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ,
ἐκ τ᾽ ἀρχῆς παρέλυε καὶ τ᾽ ἡγεμονίας,
Ἐκεῖνο τὸ θρυλλούμενον λέγων τοῖς ἐρωτῶσιν.
Ἄνθρωπος ἰῶ κατάνυστος, σὺν πόδας ἠλκωμένος,
Ἰχώρων πέπλητο πολλῶν, δυσόδμων, δυσιάτων.
Αἱμᾶς κατεχόρδυον ἐκεῖνα τῶν θραυμάτων,
Τὰς ζπεδόνας ἔβαλλον, ἐμύζων σὺν ἰχῶρας.
Ὀδυνῶσας ὑβαλλόμην καὶ τλησπαθῶν ὀχαμένων,
Οὐκ ἀπεσόβη τὰς δεινὰς καὶ θερμοτάτας μνίας.
Ὡς δέ μις κατωκτείρησεν θηκαμφθεὶς τῷ πάθει,

καὶ

Καὶ δὴ τὰς μύιας ἔμελλεν ἐκεῖθεν ἐκβιώσειν,
Ὁ πάχων ἀνέβόησεν, αὖθρωπε ταύτας ἄφες,
Μή πως αὐτῷ διωχθεισῶν ἄλγος μοι προξενήσης.
Αἱ μὲν γὰρ κορεσθεῖσαι μὲν μελῶν τῶν ζεσπερίων
Βραχέως με λυπήσουσιν, αὖθ' ἕτεραι ἄλλαι,
Πρόσφυσαι βιαιότεραι εἰς πλέον πικρανοῦσι.
Ταῦτ' ἔλεγε Τιβέριος περὶ τῶν φορολόγων,
Χρηνίζειν λέγων δεῖν αὐτούς, ὡς κόρον ἐχθρούς
Πραότεροι προσφέρειν τοῖς φορολογουμένοις.
Εἰ δέ τινα κατέμαθε τῶν εἰσπραττόντων φόρους
Εἰς πλεῖον ἐκφερόμενον καὶ διαλλαγμένον,
Καὶ χρημαλίζοντα βαρεῖ καὶ πέρα καὶ μετρίου,
Κολάσεσιν ὑπέβαλεν αὐτὸν ἀλγεινοτέραις,
Ἀναβοῶν καὶ κεκραγὼς ἑτέραν παροιμίαν.
Τὸν πόκον προσκείρειν βούλομαι τῶν προβάτων,
Ἀλλ' ὐ ξυρᾶν δυσμενῶν μέχρις ἐπὶ δερμίδος.
Τοιοῦτος μὲν ἐν ταῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ὐχὶ μέχρι τέλους.
Καὶ γὰρ ἐκόλαζε πικρῶς πολλοὺς τῶν ἐναντίων,
Ἀσυμπαθῶς μιαιφονῶν, κ' τόσον ἐμισήθη,
Ὡς ὀνομάζειν πολλοὺς αἵματι πεφυρμένον.
Ἄνδρα κ' γὰρ ἰταλικῶν κ' τῶν ἀγχιστέρων
Τιμὴ κεφαλὴν ἀφείλετο κ' σὺν αὐτῇ τὸν πλοῦτον,
Τοῦτο καὶ μόνον ἐπαινῶν, ὅτι τὸ νόμισμά μου
Φέρων ἐπὶ κολπίου ἐς ῥυπαρὸς εἰς τόπους
Καὶ σκυβαλώδεις παρελθὼν βάρος γαστρὸς ἐκένου.
Τοῦ πρεσβύτου τούτου ἄρχοντος ῥωμαίων
Τὸν ἰησοῦν μου τὸν γλυκυτὸν τῆς ζωῆς ταμίαν

Επὶ σαμψοῦ καθήλωσαν ἑβραῖοι καὶ πλάτῳ·
Μετὰ ὕτλῳ καθαιρέσιν τοῦ συγητοῦ θανάτου,
Καὶ τλῳ ἀπὸ γ μνήματος ἐξέγερσιν τοῦ κτίσου,
Καὶ μῃ τλῳ ἐνζώμασιν ἔπαρσιν ἐκ τῶν κάτω,
Μετὰ ς ῥώμης ἔδειξε μαγδαλήνη μαρία,
Τῇ γλώσσᾳ καταλέγουσα τῶν παρηνομηκότων,
Καὶ λιβερίῳ τὸν θυμὸν τοσοῦτον ἐπανῆψεν,
Ὡς βαρυλάτῳ κ̀ πικρῷ παύτας κολάσαι πότμῳ
Τοὺς ἱερεῖς καὶ γραμματεῖς ἀλλὰ κ̀ τὸν πλάτην.
Ὡς ὅ ποτὲ πιβέριος ἁρπάγη τῷ θανάτῳ,
Εν ἔτεσιν ἐπὶ τοῖς τρισὶν εἴκοσι βασιλεύσας,
Εἰς γαΐου μετέπεσε τὸ τῶν ῥωμαίων κράτος.
Θυγατριδοῦν ὑπάρχοντα καίσαρος λιβερίου.
Ὃς ὢν κ̀ ῥυπαρόβιος καὶ φονικὸς τὸν τρόπον,
Παρθένους διεκόρησε γυναίας αἰθομαίμους.
Ἔπαιζε ὅσων κυβευταῖς ἄχει τοῦ ἐπιόρκου.
Σὺν τοῖς συμπότας δέποτε κυβεύων ἐν γαλλίαις,
Καί δυσκληρῶν κ̀ δυστυχῶν ἐν τῷ παιγνίῳ τούτῳ,
Καὶ τὸν θησαυροφύλακα βλέψας βαρυθυμοῦντα,
Ὅτι τὸ πᾶν ἐκένωσε τοῦ θησαυροῦ χρυσίον,
Ἐξαναστὰς ἐκέλευσεν ἐκθεριστῶσαι ξίφει
Πολλοὺς χρυσίῳ βεβυθωμένους πλούτῳ.
Ἐκεῖθεν οὖν μετήντλησεν ὅλας χρυσίου λίμνας,
Ἰθύνας τὸ βασίλειον τέσσαροι χρόνοις κράτος.
Οὗτος ἰδὼν ποτὲ πηλὸν ἐν στενωπῷ τ ῥύμης,
Κόλποις ὑποσασιανοῦ τοῦ στρατηγικωτάτου
Βληθήσεσθαι προστάξεν. ἵν᾽ ὃ ἀγοραιόμος·

Ὡς

Ὡς δ' ἀπεσφάγη γαίῳ ἐν μέθοις ἀναπτόρθοις,
Ὁ' κλαύδιος ἠγήσατ' ἀβδελαβὼν τὸ κρέατος.
Ὃς ἅτω δειλοκάρδιος ἐς τοσμερὲς ὑπῆρχεν,
Ὡς οὐ φοιτῶντας παρ' αὐτὴν ἀνερδιναῖν ποροστάπειν,
Μήπως τις ἐγκολπίδιον τύχοι τις κρύπτων ξίφος.
Εἰ ὅ ποτὲ συμπόσιον γηθόσυνον σωίσῃ,
Περιέστηκεσαν αὐτὸν ὁπλίται δορυφόροι.
Κρατήσας ὅ τεὶς καὶ δέκα τ' βασιλείας ἔτη
Κλαύδιος ὁ δειλόστατος φαρμάκοις ἀναιρεῖται.
Κλαυδίῳ φαρμαχθέντος ὑὸς νέρων ὁ μητροκτόνος
Παρεισέφθαρη κάκιστα τοῖς τῶ ῥωμαίων σκήπτροις.
Ἦν δ' ἀσελγὴς, καὶ βδελυρὸς, καὶ πλήρης ἀσωτείας
Ἠπίων γαστρὸς, ἢ τῶ γαστρὸς, φοίλινος, φιλοπότης.
Οὗτος πολλοὺς ὑπήγαγε θανάτοις πικροτάτοις,
Καὶ τὴν μητέρα ζωὴ αὐτοῖς. εἴποι τις ἂν δικαίως,
Ὅπακοὴ εἰσήνεγκε δεινὸν τοῖς ἐν βίῳ.
Ἐπικαλέσασ δ' αὐτῇ ἢ τὴν ὁμοζυγοῦσαν.
Κακοῖς δ' ἐπαύξων τὰ κακὰ, καὶ ποροπθεὶς κακίῳ,
Εὐνύχῳ ποροπεμόσατο ποὸς λόγους κοινωνίαν
Ἔχαιρε ὅ κιθαρῳδοῖς καὶ γυναιξὶ παιδείας.
Καὶ πᾶν κακὸν ἢ πᾶν αἰσχρὸν ἀρρητουργῶν ἐπλήρου,
Σωὶ ὀρχησαῖς, γελοιασαῖς, μίμοις, ἁρματοσρο-
φοις.
Τότε ἢ πάρθοι τὸν ἀρχὴν τ' περσικῆς ἰχύος
Εἰς ἑαυτοὺς παρέσπασαν πέρσας δεδουλωκότες.
Ὡς ὅ πολλοὺς ὁ μυσαρὸς νέρων ἐδήωσε ξίφει,

Ὡς

Ὡς ἀκρογχάλυξ, ὡς ὑγρὸς, ὡς χοῖρος ἀκροπόσις·
Ὑπὸ παντὸς μεμίσητο ὃ πλήθυς πᾶσος ἄκρον,
Καὶ πάντες ἀπεστρέφοντο τὴν ἐκείνου θέαν.
Αἰχμὴν γὰρ σύμπαν ἔρραπεν ἐν μέσοις τοῖς θεάτροις.
Μὴ τίνων ἀνεχόμενοι ῥωμαῖοι ταῦτα βλέπειν,
Μηδὲ δυλαύειν φέροντες ἡνιοστροφοῦντος,
Εἰσῆλθον ἀναιρήσοντες. Τοῦτο γὰρ ὁ νέρων
Αὐτὸν διεχειρίσατο τοῦτ' ἐπειπὼν ἐν τέλει.
Οἷον ὦ ζεῦ κιθαρῳδὸν ὁ βίος ζημιοῦται,
Ἑπτὰ κρατήσας τέσσαρας πρὸς πληρεσάτοις δέκα.
Γάλβας καθῆξε μετ' αὐτὸν, καὶ μετ' ἐκεῖνον ὄθων.
Ὁ μὲν ἑπτὰ γυναμέμνων μιᾶς ἅρπας μόνον,
Ὁ δ' οὐδὲ πλέον τῶν μίμων τελῶν σκηπτοκρατήσας.
Καὶ μετ' αὐτῶν βιτέλλιος, ὃς τοῖς ἀσεβολέχαις
Κηρύγμασι προσέθηκε φόβον ἐξ ἰταλίας.
Οἱ δ' ὠπροστετεθείκασι, φεῦγε δὲ βίᾳ καίσαρ.
Καὶ τὴν ἡμέραν γράψαντες καθ' ἣν ἀποκτανθείη.
Μιᾶς ὀκτὼ κρατήσας γὰρ ἔργον μαχαίρας ὤφθη.
Τούτων λιπόντων τὴν ἀρχὴν καὶ ζωὴ αὐτῇ τὸν βίον,
Στρατὸς τῷ θεῷ αἰανῷ ψηφίζεται τὸ κράτος.
Τὸ κάλλος προεχείρησε τ' ἰουδαίας τότε.
Κἀκεῖνος μὲν ἀπώχετο ναυσοληθεὶς πρὸς ῥώμην.
Τὸν δὲ γυναικάρδιον υἱὸν αὖτις τὸν πάτον
Ἱερουσαλὴμ πολιορκεῖν ἀφῆκε ζωὴ δυνάμει,
Ἀναγορεύσας καίσαρα διάδοχον δὲ κράτους.
Ὃς μὲν μόχθους ἱκανοὺς, καὶ τὰς δι' ἀροκτασίας,
Καὶ τὰς θαλάσσας τῶν ζυχνῶν αἱμάτων, ἓ τοὺ φόνους,

Υφ' ὧν καπευθρώθησαν σπὼν αἱ πεδιάδες,
Καὶ δόρατι γεγόναση λυθεῖφυξοι, ⁊ ξίφη,
Ασσίδες αἱμοφόρεκτοι, φονοσαγεῖς παλάμαι.
Τέλος ὑποχθόμιον πόλεως τ' ὀλβίας,
Τὰς ὀχυρὰς οἰκοδομὰς ⁊ πύργους τοὺς ἀύπύργους
Πυρίφλεγεῖς πεποίηκε, ⁊ τὸν ναὸν καθεῖλε.
Πολλὰ πολλάκις ἐπ' αὐτῷ σεναίξας ⁊ δακρύσας.
Καὶ πόλιν τὴν φιλαλλῆ τὴν μυριανδρομβρίλον
Ἡσβολημβρίλον τέθεικε καπνῷ μεμοργυγμβρίλον.
Ὡς φιλοῦσαν τὴν πολλὴν ἐκείνην ἀνδρίαν
Εἰς ἄπορον καὶ σκυθικὴν ὃ φασιν ἐρημίαν.
Παρέτυχε γινομβρύοις ὃν ⁊ κρατερὸς ἐκγόνοις,
Καὶ νόσῳ καταλύσαντα τὸν βίον ⁊ τὸ κράτος,
Ἔτεσι βασιλεύσαντα ὀκτὼ πλείοσι τοῖς ἐννέα,
Τὸν παρῆλθεν εἰς αὐτὸ, θεῖος ἀνὴρ, ⁊ πρᾶος,
Καὶ τῆς ἀρχῆς καταξίος καὶ τῆς ἡγεμονίας,
Κἂν ἦσαν ἄλλαι πλείονες ἀρχαὶ ⁊ βασιλείαι,
Καὶ ταύτας ὢν ἐπάξιος διέπειν καὶ σωέχειν.
Τοῦτο τὸ φιλάλληον καὶ θαυμαστὸν ἐκεῖνο.
Οὐκ ἐγκρόμβριον βασιλεὺς τήμερον ὁδ' ἐκράτωρ,
Οὐδένα γὰρ κατλύτλησα ῥείθροις ἀνεργεσίας.
Τοῦτο τὸ πολυύμνητον ἐκεῖνο καὶ γλυκαῖον.
Οὐ χρὴ τὸ θαυμάβρίλον φιλόσωπον βασιλέως
Παλιννοσεῖν φίλυπον ἐν σκυθρωποῖς φιλοσώποις.
Ἀλλ' ἔφθη φιλαρπάσασα νόσος ἡ παλαμναία
Πρὸ χρόνου τὸν παναξιον κρατήσοντ' ἔτη δύο.
Τεθχῦ δ' ἡ ἄσατος φορὰ ⁊ πέπος τῆς τύχης

Ὡς ἀκεραχάλυξ, ὡς ὑγρὸς, ὡς χοῖρος ἀκεραπόπους·
Ὑπὸ παντὸς μεμίσητο ὃ πλήθος πᾶσος ἄκερω,
Καὶ πάντες ἀπεσρέφοντο ἢ τὴν ἐκείνου θέαν.
Αἰχμὴν γὰρ σύμπαν ἔπταπεν ἐν μέσοις τοῖς θεάτροις.
Μὴ τίνων ἀνέχόμενοι ῥωμαῖοι ταῦτα βλέπειν,
Μηδὲ δυλαύειν φέροντες ἡνιοσροφυμένῳ,
Εἰσῆλθον ἀναιρήσοντες. τοῦτο ὃ γνοὺς ὁ νέρων
Αὐτὸν διεχειρίσατο τοῦτ' ἐπειπὼν ἐν τέλει.
Οἷον ὦ ζεῦ κιθαρῳδὸν ὁ βίος ζημιοῦται,
Ἑπτὰ κεράτας τέσσαρας πρὸς πληρεσάτοις δέκα.
Γάλβας κατῆξε μετ' αὐτὸν, ἢ μετ' ἐκεῖνον ὄθων.
Ὁ μὲν ἑπτὰ γυναμέμφου μιᾶς ἓξ κεράτας μόνον,
Ὁ δ' ὀδὲ πλέον τῶν μιᾶν τειῶν σκηπτοκερατήσας.
Καὶ μετ' αὐτῶν βιτέλλιος, ὃς τοῖς ἀσερολέχαις
Κηρύγματα προσέθηκε φόβην ἐξ ἰταλίας.
Οἱ δ' ὑπὸ προστεθείκασι, φοῦγε ἓξ βίᾳ καίσαρ.
Καὶ τὴν ἡμέραν γράψαντες καθ' ἣν ἀποκτανθείη.
Μιᾶς ὀκτὼ κερατήσας γὰρ ἔργον μαχαίρας ὤφθη.
Τούτων λιπόντων τὴν ἀρχὴν καὶ ζωὴ αὐτῆ τὸν βίον,
Στρατὸς τῷ θεῷ αὐανῷ ψηφίζεται τὸ κράτος.
Τὸ καλὸς προεκείρυπτ' ἰουδαίας τότε.
Κἀκεῖνος μὲν ἀπώχετο ναυσοληθεὶς πρὸς ῥώμην.
Τὸν δὲ γυμναιοκάρδιον υἱὸν αὖτε τὸν πᾶτον
Ἱερουσαλὴμ πολιορκεῖν ἀφῆκε ζεὺς δυνάμει,
Ἀναγορεύσας καίσαρα διάδοχον ἓξ κεράτος.
Ὃς μὴ μόχθος ἱκανὸς, καὶ τὰς διὰ ῥοκτασίας,
Καὶ τὰς θαλάσσας τῶν ζυχνῶν αἱμάτων, ὃ σὺ φόνος,

Υφ' ὧν καπηυθρώθησαν σιὼν αἱ πεδιάδες,
Καὶ δόρατι γεγόναση λυθρόφυρδοι, ⁊ ξίφη,
Ασσίδες αἱμοφόρεκτοι, φονοσαγεῖς παλάμαι.
Τέλος ὑπορθυόμενον πόλεως τ' ὀλβίας,
Τὰς ὀχυρὰς οἰκοδομὰς κ' πύργους τοὺς ὑπύργους
Πυρίφλεγεῖς πεποίηκε, κ' τὸν ναὸν καθεῖλε.
Πολλὰ πολλάκις ἐπ' αὐτῷ σεναίξας ⁊ δακρύσας.
Καὶ πόλιν τὴν φιλαλλῆ τὴν μυριανδρυμένην
Η'σβολημένην τέθεικε καπνῷ μεμορυγμένην.
Ω'ς φιλῶν τὴν πολλὴν ἐκείνην ἀνδρίαν
Εἰς ἄπορον καὶ σκυθικὴν ὅ φασιν ἐρημίαν.
Παρέτυχ γινομένην ὑπ' κρότερον ἐκ γήρως,
Καὶ νόσῳ καταλύσαντ' τὸν βίον ⁊ τὸ κράτος,
Ε'τεσι βασιλεύσαντ' ὀλίγῳ τῷ ἐννέα,
Τὸν παρῆλθεν εἰς αὐτὸ, θεῖος ἀνὴρ, κ' πρᾶος,
Καὶ τῆς ἀρχῆς καταξιος καὶ τῆς ἡγεμονίας,
Κἂν ἦσαν ἄλλαι πλείονες ἀρχαὶ κ' βασιλείαι,
Καὶ ταύτας ὢν ἐπάξιος διέπειν καὶ σωέχειν.
Τοῦτο τὸ φιλάλληον καὶ θαυμαστὸν ἐκεῖνο.
Οὐκ ἐγνώμην βασιλεὺς τήμερον οὐδὲ κρατέτωρ,
Οὐδένα γὰ κατιώτησα ῥείθροις ἀνεργεσίας.
Τοῦτο τὸ πολυύμνητον ἐκεῖνο καὶ γυναῖον.
Οὐ κὴ τὸ θαυμάσιον φρόσωπον βασιλέως
Παλιννοσεῖν φείλυπον ἐν σκυθρωποῖς φροσώποις.
Αλλ' ἔφθη φαρπάσαζα νόσος ἡ παλαμναία
Πρὸ χρόνου τὸν παιδέξιον κρατήσαντ' ἔτη δύο.
Τρυχὺς δ' ἡ ἄσατος φορὰ κ' πέπος τῆς τύχης

Κακῶς πῶ δομετίανῳ τὸ κράτος ἐγχειρίζει.
Φυέντων μὲν ἐκ τῶν αὐτῶν σπερμάτων ἐξ ὧν πατὴρ,
Οἰδὲν δ' ἔφερεν ἡ κοινὸν ὁδ' ἀδελφὸν πρὸς πάτον.
Ὡς εἶναι τὸ θρυλλούμενον παναλήθες ἐκεῖνο,
Αμὶς καὶ πολισήιον ἐκ τ' αὐτῆς ὑέλου.
Ποδονιπτὴρ καὶ κύπελλον ἐκ τῶν αὐτῶν χρημάτων.
Ἦν γὼ ἑρασιχρήματος, κάπηλος τῶν πραγμάτων,
Διψῶν αἱμάτων καὶ σφαγῶν, μάγειρος τῶν ἀνθρώπων.
Κρεανομῶν ἀσυμπαθῶς, βρυχώμενος ὡς λέων.
Τούτῳ προεῖπε τὶς σοφὸς ἀνὴρ ἀσεβολέχης,
Πόθεν & πῶς τεθνήξει, τίς μετ' αὐτὸν κρατήσει.
Ὁ δ' ὑβρισπαίμων ἐγγὺς τὸν ἀσεβολόγαν.
Σοί δ' ἔφη πόσος ἄνθρωπε ζωῆς ἐστὶν ὁ χρόνος;
Καὶ πῶς ποτέ σου τελευτᾶς, καὶ ποῖον ἐκ τὸ τέλος.
Ἐκεῖνος λαλήσαντος τραχὺς καὶ φιλαλήθως,
Ὅπερ αὐτὸν ἐδίδασκεν ὁ χρόνος τῶν ἀσέβων,
Ὁ βασιλεὺς φαναχισθεὶς θέλων αὐτὸν ἐλέγξαι.
Πυρὸν κελεύει λιπαρὸν ἐξ ὕλης ἀναφθεῖναι,
Καὶ πεδηθέντα κρατερῶς τὸν μετεωρολέσχην
Ἀκονιτεῖναι κατ' αὐτῆς φρικηκωνισμένον.
Ἀνῆπτο μὲν ἡ κάμινος, ἦρτο μεγάρσια
Ἡ φλὸξ, ἠπείλει φοβερὸν, ἐφόβει καὶ μακρόθεν,
Φεικῶδες ἔβρεμε τὸ πῦρ, ἀέρα τοῖχε.
Ὁ δ' ἀστρολόγος πεδηθεὶς ἔκειτο καταπλήξας.
Τί μὴ ταῦτα τὸ συμβαὶν; ἐπήρθη πόθεν νέφος,
Τὸν ὑετὸν ἠμαύρωσεν, ἠχλύωσεν ἀέρα.

Ζοφῶ-

Ζοφώδες ἰῶ, μελαίτερον, κάθυγρον, ὀμβρηφόρον.
Εἴκαζεν ἄν τις ποταμὸν ἐγκυμονεῖν ὑδάτων.
Ἐνταῦθεν ῥήγνυ᾽ται βροντὴ, καὶ μυκηθμὸς ἠχεῖται,
Καὶ πάντες ἦσαν ἐκ ποδῶν, ἔφυγον δὲ κρύπτοι,
Ὁ βασιλεὺς, ⓐ θεαταὶ, δημόται, δορυφόροι,
Τὸν κάμινον ⓐ τρέφοντες ⓐ δήμιοι, καὶ τέλος.
Ὄμβροις πολλοῖς καταῤῥαγεὶς τὸ πῦρ ἀποσβεννύει,
Καὶ χιόνες ἐπελάσαντες καὶ σὺν δεσμὸς φαγόντες
Τὸν ἀστρολέχιον λύσι πολλὰ θεοκλυτούμενα.
Καὶ ταῦτα μὲν τετέλεσο σὺν τὸν αὖθις τρόπον.
Αὐτὸς δ᾽ μέλλων τελευτᾶν ὁ θὴρ ὁ θυμολέων
Ἐν ὕπνοις βλέπειν ἔδοξεν ὡς ἵππος μελανόχρως
Βασιλικῶς ἐπέβαινε καταφράκτοις τοῖς ὅπλοις,
Ἀπορρυέντων δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ τῶν ὅπλων αὐτομάτως,
Εἰς χάσμα γῆς καὶ βόθρων ἀθλίως κατωλίσθη.
Αὐτῷ δὲ ἵππῳ ἡ στολὴ, ἡ τέλος ἠφανίσθη,
Ἐν ἔτεσι κρατήσαντα πέντε δὲ ἄλλοις δέκα.
Καὶ τίνων τούτων τῷ ψυχῷ ἐκρήξαι βιαίως,
Νεφέλας τὰ βασίλεια σκῆπτρα θεσπαμβαίνει,
Χρησὸς δώρης, ἀπειρὴς, κῆπος πολλῶν χαρίτων,
Ὃς μυσαχθεὶς τῷ ἐκτόμῳ τῶν ἀνδρικῶν κυλίν-
δρων
Οὐ ζωογόνει γένεσις ῥωμαίους ἐκτομίας,
Ἀλλὰ ἡ σὺν ἐκτέμνουσας ἀπήλαυνε κολάζων.
Καὶ τοῖς ἐντελῆ σωζωγῶς ἐδίδου γυμνὰ ξίφη.
Τὸ μὲν δοκεῖν, ὡς βλάψαιεν εἰ τυπτικὰ τὰ ξίφη.
Τὸ δ᾽ ἀληθὲς, μὴ δεδοικὼς αὐ παραυλίκα θανῇ.

Οὐδὲν γὰρ ἔλεγε κακὸν αὐτῷ συνεγνωκέναι.
Αλλὰ καὶ τοῦτον θανάτῳ ταχέως ἁρπάσας
Κρατήσαντα τοὺς τέσσαρσι μικοὶ καὶ χείρονα ἕνα,
Τραϊανὸν κατέστησεν ἐν αὐτοκρατορίᾳ,
Ἄνδρα στρατιωτικώτερον μυελονικηφόρον,
καρτερικὸν, δυκάρδιον, γνναῖον, μονομάχον,
Εἰς κείσεις δρεπέσατον ζυγὸν δικαιοσύνης.
Οὗτος γὰρ συνέκαμψε τοὺς ἀκαμπεῖς τραχήλους.
Οὗτος ὁρμὰς συνέκοψε παρθων φιλοπολέμων.
Τότε γὰρ εἰς πλατυσμὸν ἐλαυνόμενοι ὅτι,
Πάντες κατενεμήσαντο τοῦ τῆς αἰσίας ὅρους,
Καὶ πάσης γῆς κατέδραμον κτείνοντες, πυρπολοῦντες,
Καὶ τὰς αὐλαίας ἕπηξαν ἕως δυφράτου ῥείθρων.
Ταῦτα ὁ γνὼς τραϊανὸς ἅρπι τεθλιμμένος,
Καὶ τῆς ὁρμῆς τῆς παρθικῆς ἀκαμαθὼν καὶ θράσους,
Απ' ἄκρων γῆς εἰς ἄκρα γῆς ὀτρύζει, μεταβαίνει,
Καὶ συμπλακεὶς τοὺς αὐτῶν ῥήξας φαλαγγαρχίας,
Καὶ πεδιάδας τὰς ἐκεῖ δείξας σωματοστρώτους,
Τοῖς ὄρεσι κατεναγκασεν ἐμμεῖναι τοῖς ἰδίοις.
Καὶ πάρθων τὰ φρονήματα συστείλας καὶ σφωτέρας
Καλλίνικος ἀνέταξε τὸν νίκην ἑορτάζων.
Οὕτως συμπλοκαῖς πάσχουσι, συνέκαμνε πόνοις,
Τοῖς ξένοις ἐπεκάμπτετο, φίλοις παρεμυθεῖτο,
Ἀνεξικάκως ἔφερεν ἅπασαν λοιδορίαν,
Δεῖν ἐξισοῦσθαι τῷ θεῷ λέγων τὸν βασιλέα,
Καὶ σώματος ἀνέχεσθαι λοιδόρου καὶ βλασφήμου.

Παρόσης

Παρούσης δὲ καὶ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ ὅλου τέλει παν-
των
Ξίφος γυμνώσας δέδωκεν ἐπάρχῳ τοῦ τῆς ῥώμης,
Δέξαι τὸ ξίφος ἐπειπών, καὶν μοὶ ἀδίκως ἄρχω,
Χρῆσαι τὸ ξίφος κατ' ἐμοῦ, μὴ φείσῃ τῆς ζωῆς μου.
Εἰ δ' ὀνομίμως καὶ καλῶς καὶ μετ' εὐθυδικίας,
Ὑπὲρ ἐμοῦ γοῦν ἀγωνίσῃ καὶ τὸ ξίφος σὺν ἐμοὶ κοπώσεις.
Ἀλλ' οὗτος μοῦ ἐξέλιπε πολλοῖς ἐμπεσὼν νίκαις,
Χρόνοις ὀγδόῃ καὶ δεκάτῃ μησὶν ἡγεμονεύσας,
Ἀδελφῷ δ' ἢ τῷ γαμβρῷ κατέλιπε τὸ κράτος.
Οὗτος ταῖς βίβλοις ἔχαιρε καὶ λόγοις ἐνετύφα,
Καὶ πάντας ὃς ἐγίνωσκε θεραπευτὰς τοῦ λόγου
Μεγαλοδώροις δωρεαῖς ζυχνῶς ἐδεξιοῦτο.
Ἄνδρας δ' ἐπείγετο σοφοὺς αὐτῷ συνεπομένους
Ἐν στοαῖς πέδοις ἐν σχολαῖς ἐν πάσαις ἐκδημίαις,
Καὶ πᾶσαν γῆν ἔπλανεν ἀφθόνοις χορηγίαις.
Πᾶσιν οὖν τοῖς τεσσέρας τοῦ βουλευταῖς καὶ δήμου.
Οὗτος τοὺς κακογνώμονας ἐβεβαίους ἀπεσταλκώς,
Καὶ ζεύγλαν ἐκλαχίσαντας ῥωμαϊκῆς ἰσχύος,
Ἐπεκράτησας κατ' αὐτῆς ἀπώλεσεν εἰς τέλος.
Λιμῷ καὶ ξίφει καὶ πυρὶ πάντας ἐκτρίψας ἄρδην.
Καὶ πόλιν ἱερουσαλὴμ ἐκβάθρων μεγαυκάψας
Αἰλίαν μετωνόμασεν ὡς δυσυχῆ καὶ τοῦτο.
Ἀλλὰ μεταπλέτω μοι πρὸς ἄλλους τὰ τοῦ λόγου.
Ὑδέρῳ καταλύσαντος ἀδελφοῦ τὸν βίον,
Εἴκοσι πρὸς τοῖς τέσσαρσι χρόνοις βασιλεύσαντος,
Εἰς αὐτωνῖνον μετ' αὐτὸν τὸ σκῆπτρον μεταβαίνει.

Τὰ σκῆπτρα διὶ θυώας τε ἐν ἔτεσι δὶς δέκα
Πρὸς ἄλλοις δύο τ' ζωῆς θανὼν ἀπόσειεῖ).
Ὃς ἀσεβὴς ὠνόμασο διὰ χρηστοτρόπιαν.
Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν ὁ μάρκος αὐτωνῖνος.
Οὗτος ἐν πάσῃ τέθραπτο σοφίᾳ καὶ παιδεύσει,
Καὶ χάρισι τῇ ἀρετῇ κατάκομος ἐπῆρχε,
Καὶ πάσαις κατηγλάϊσο τῇ ἀρετῇ ἰδέαις,
Διὸ καὶ προσεφέρετο πᾶσι σοφοῖς ἐλίμως,
Καὶ σωεχέσιν ἥδετο ταῖς μεγαλοδωρίαις.
Τοῦτον φασὶν ὁ παλαιὰν γράψαντες ἱστορίαν
Ἐπιτρεχόντων πολλαχοῦ μυρίων πολεμίων,
Καὶ πᾶσαν γῆν ῥωμαϊκὴν πορθούντων καὶ κραδαινόντων,
Χρημάτων ἀπορούμενον, σφιγγόμενον ἐνδείᾳ,
Καὶ μηδαμόθεν ἔχοντα σωτὴν αὐταφοπλίσαι,
Τὸν κόσμον τὸν βασίλειον ἐν ἀγορᾷ πρηθῆναι,
Ἔπλην πᾶν χρυσοϋφὲς, πολυπορφύρους κόσμους,
Καὶ σέφη καταμάργαρα, καὶ κλίνας λιθοστρώτους,
Αὐτήν τε πᾶσαν τὴν λαμπρὰν στολὴν τοῦ βασιλέως,
Καὶ πάντα τὸν βυλόμενον κηρύξαι δημοσίᾳ
Ὠνεῖσθαι τὰ πρηκείμενα μηδὲν ὂν δειλιῶντα.
Ὠνοῦντο μὴν ὁ θέλοντες καὶ χήματα σωῶντο.
Ὁ βασιλεὺς δὲ τῷ στρατῷ σκορπίσας τὸ χρυσίον,
Ἀντεπεξῆλθε τοῖς ἐχθροῖς, καὶ μάχην συγκροτήσας,
Κατὰ πολλὴν εὐχέρειαν τῶν δυσμενῶν ἐκράτει,
καὶ τρέψας πάντας εἰς φυγὴν, καὶ κλείνας, καὶ σκυλεύσας,

Ὅλης

Ὅλοις ὀκεῖθεν θησαυρὸς ἐκτήσατο χρημάτων.
Καὶ πάλιν χρήματα σφετὰς τ' ἀγορᾶς ἐν μέσῳ,
Ἐκήρυσσε τὸν μέλλοντα λαμβάνειν τὸ χρυσίον
Καὶ τὸ κλωθὲν εἰ βούλοιντο πάλιν ἀποδιδόναι.
Οὕτω κ' λβύκιον γαμβρὸν τὸν σὸν αὐτῷ κρατοῦντα
Ἐκπέμπει πολεμήσοντα πάρθοις τοῖς φιλομάχοις,
Τῶν παρθαίων ἄρχοντος τότε Βολογέσου.
Ἦν δ' καλὸς ὁ λβύκιος τὸ σῶμα καὶ τὸν γνώμην,
Εὐμήκης, ἄοπλος, ἡδὺς, ξανθοκόμος, ροδόχρους.
Ὃς δὲ συμμίξας τοῖς ἐχθροῖς ὑπερφρυαμβύοις
Ἐπί τε πλῆθος καὶ σθένος καὶ φαρετροφορίαν,
Τέλος κατηγωνίσατο τῶν τοξοφόρων ἔθνος.
Ἀλλὰ γὰ ὧδε γεγονὼς ἔν δρόμῳ καὶ ἐν λόγῳ,
Θαυμάζω τὸ παλίντροπον ἐν τῶν ἀνθρώπων ἤθους,
Καὶ πῶς οὐκ ἀξιοῦσι παῖδες τοῖς σφῶν πατράσιν.
Ἀεὶ μὲν λεοντόθυμον σκυμνὸν ὁ λέων λείπει,
Καὶ παρδάλεις ταυρόθυμον, δὲ λύγγες αὐτοτίγριν.
Παρὰ δ' ἀνθρώποις ἄνεισι παῖδες πρὸς τοὐναντία.
Καὶ δῆλον ὡς προαίρεσις τούτων ἡ παραυτία.
Πρὸς ἔμοι ταῦτα λέλεκται, καὶ τὶς σκοπὸς τῷ λόγῳ;
Ὁ μὲν κρατὸς μὲν τοῖς φυσικοῖς ὑπέκυψε νομίμοις,
Καὶ τὸν πλοῦν ἀπέδωκε τῇ δ' ἀνεισάσῃ φύσει.
Υἱὸς δ' ἐκείνου κόμοδος παρῆλθεν εἰς τὸ κράτος,
Μείραξ πατρώζων κατ' ὀδὲν μηδ' ἐμφερὲς ἢ φέρεων,
Δέκα κρατήσας ἔτεσι σὺν τοῖς λοιποῖς ἐνέα,

Τῶν

Τῷ μάρκῳ τῷ γλυκήσαντι καὶ τῷ πεπαιδευκότι,
Μίμοις γὰρ ἔχαιρεν ἀεὶ καὶ μονομάχων θέαις,
Καὶ γυναιξὶ, καὶ φαυλουργοῖς ἀνδράσι καὶ μεθύσοις.
Καὶ ξίφος εἶχεν ἐνεργῶν χρεαυομοιῶ καὶ δύον
Τὰς δυνατὰς καὶ πλουσίους καὶ δὴ δυποροῦντας,
Οὕτως ὡς λόγος ἔνιον ἐκέκτητο τὸ σέφος.
Δύο καὶ μόνοις ἐντυχὼν μετὰ τὴν βασιλείας,
Τὰς ταγματάρχας τοῦ σφετοῦ χρήμασιν ὠφθείρας.
Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἀπώνατο τῆς βασιλείου τύχης.
Σεβήρου γὰρ τοῦ λίβυος ἐπανασταντος τότε
Μαχαίρας ἔργον γίνεται, καὶ κακῶς θνήσκει,
Μηδὲ γλυκάμυος χρεὼν τὸ μέλιτος τὴν χρήνης.
Ἢ γὰρ πολύζηλος αὐτῷ ἀπολιποῦσα τύχη
Σεβήρῳ προσεγέλασε, καὶ χαρωπὸν ἐνεῖδε·
Τοῦτον αὐχῶ δείματος λυτρὸν τὸ τοῦ ζυξίππου,
Τὸ μέγα καὶ πρέπουσον τῆς βυζαντίδος θαῦμα.
Καὶ τοῦτο δὴ τὸ θέατρον τὸ τῆς ψυγαγωγίας,
Τὰς πόλεις ὅλας ἱκανὸν σέργειν καὶ χαρᾶς,

Ε'ν ᾧ πρὸς τέρψιν θέσιν ἀμιλλητῆες ἵπποι.
Ὁ᾽ ᾧ ζεβῆρ ἱκανῶς ὑπνώσας τῷ κράτει,
καὶ δέκα ὅλοις ἔτεσι πρὸς διαρκέσας τούτῳ,
Σὺν ἄλλοις ἐξ πρὸς τῷ ἐνὶ νόσῳ δεινῇ ἐμπίπτει,
Καὶ μέλλων ὑπνώσειν τοῖς πᾶσι τὰ σκῆπτρα καταλεῖπει,
Ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἔλαχε τὴν ὑπατωνίνε κλῆσιν,
Οὗ ἔλεγον καρφίκαλλον. ὁ μετ᾽ αὐτὸν ἦγέτας.
Ἀρχῆθεν κατωνόμασο πρὸς τῶν γεγυμνικότων.
Οὗτοι δ᾽ εἰς ἓξ ἐκράτησαν τ᾽ βασιλείας ἔτη,
Καὶ μιῶας δύο, τ᾽ ἀρχῆς καὶ τῆς ζωῆς στερηθέντας.
Τῶν σκήπτρων τοίνυν ὁ πεπὸς ζυχνάκις μεταπίπτων
Σὺν ἄλλοις ἐκαείσατο τὴν αὐτοκράτορίαν
Καὶ τῷ διοκλητιανῷ τῷ ζηνομωτάτῳ.
Οὓς πρὸς ἑταιρίζάμενο τὸν αὐτογραμμονοῦζα
Μαξιμιανὸν ἑρκύλιον ζ᾽ ζαλανᾶ τὸν παῖδα
Τᾶ κράτους ἔχε κοινωνὸν τ᾽ δυσχῆς ζυλόγυς.
Καὶ ζυμβαμόντες εἰς ταυτὸ δύο κακῶν μεγάλων,
Ποῖον δεινὸν ὐχὶ παρῆν, ποῖον δ᾽ οὐκ ἐθλμᾶτο,
Σφαγαὶ καὶ πόνοι παντάχε, καὶ λιμνασμοὶ αἱμάτων.
Καὶ τὸ ζοφῶδες τῆς ἑσπέρας εἶχε πολλοὺς ἐμφεύγεις,
Καὶ μᾶλλον ζὺν ὑπὸ χειτᾶ τὴν κλῆσιν ἐχηκόας.
Πνεύσαντο γὰρ σφοδρότερον δυσέμων βαρυθρόων
Τῆς ἀσεβείας, τὸ φυτὸν ἀρτίφυτον ὑπάρχον
Εφιλονείκουν ἐκ ῥιζῶν πρυμνόθεν ἀναστᾶσαι,
Ὡς κλάδον νεομόχθον, ὡς ἀπαλὸν δενδρίον.

Ενθῦθεν στρέβλαις καὶ δεσμὰ καταθέσεις ἀνθρώπων,
Καὶ ζάρκες μιλιζόυδμαι καθάπς ἐν μακέλλῳ.
Αλλὰ θυμομαχήσαντες ἀλύγισα τοῖς τύτ,
Καὶ μάτλιω ὑλακήσαντες ὡς κυνὲς λυσσητῆες,
Ὄγκια ὀ τὲ χειτῦ σβέσαι μὴ δυνηθέντες,
Μανέντες ⓐ τεισάθλιοι ῥίπθσι μὴ τὸ σέφ⊙,
Εἰς τύχλιω ὀ καζάγοντες αὐτὺς ζαπεινοτέραν,
Καὶ κήπων ὑπμελητικὴ φυτθται ἀνθρέων
Καὶ φυτοκάφοι γίνον), ὁ λαχανοκομῦσιν.
Αναλαβέως πάλιν ὀ θελήσαντες τὸ κρέτ⊙,
Καὶ ὃ σκοπῦ διήμαρτον κὴ ὃ καταθυμίν,
Καὶ ζὰς ψυχὰς ἀπέῤῥηξαν θανάτις βαρυτάτις,
Τῆς βασιλείας ἄρξαντες χρόνους εἴκοσι δύο.
Οὗτι λαμβάνθσι γαμβρὸς αὐτῷ ταῖς θυγατρά-
σιν,
Αναγορδύσαντες αὐτὺς καίσαρας οἷα τέκνα.
Ο᾽ πρῶτ⊙ μὴ γαλλέριον ὑπὸ τῇ γαλερίᾳ,
Μαξιμιανὸς ὀ κώνσαντα τὸν ὃ κλαυδίν παῖδα,
Τῦ πρὸ μικρὸν τ᾽ ἀρχῆς αἰσζωσμὴν κρέτ⊙.
Εἶχε ὀ κώνσας γαμετλω ἑλένλω τλὼ ὀλβίαν,
Ἐξ ἧς ὁ μέγας νικητὴς πρὸς ἦλθε κωνσαντῖν⊙.
Αλλὰ γὸ δυσωπύμν⊙ τὸ κῦδ⊙ ὃ τυραννν
Αὐτλὼ ἀποβαλλόμν⊙ μίγνυ) θεοδώρᾳ
Μαξιμιανῦ τῇ θυγατρὶ, κὴ παῖδας ἀποίκτφ.
Μεθ᾽ ὧν κὴ τὸν κωνσαντίου ὃ γάλλν τὸν πατέρα,
Καὶ ὃ φθανομύσαντ⊙ ὁ ὃ δυσεβικότ⊙
Ιυλιφνῦ ὃ μυσαρὸν ὁ καθαρτωτάτν.

Ο᾽ κων-

Ο᾽ κωνσταντῖνος τίγαρεως ξ κώνσταντος τὸ λά-
χος

Ὡς πατρικὸν ἀβαλαβῶν, καὶ βλέπων τὰ ῥαμαίων
Κακῶς ὑπερβάλλοντα ζάλαις ἀλλεπαλλήλοις,
Ὡς τ᾽ ἀρχῆς εἰς πλείονας ἀρχὰς διηρημένης,
Ἤρχε καὶ γὰρ μαξέντιος, καὶ μετ᾽ αὐτὸν ζέβηρος,
Καὶ μαξιμῖνος ζεὺς αὐτῷ μὴ ξ γαλλερίου,
Εγείρει μάχλου κατ᾽ αὐτῶν, καταστορεῖ πάντας,
Καὶ βασιλεὺς καθίσας ζκεφάτωρ μονοκεφάτως,
καὶ ῥέμμα γένος χειρὸς ζεπῆς ἀγελαρχίας,
Πρῶτος ἀνάκτων τῷ χειρὶ πρωτοσκληθεὶς γνησίως.
Οὗτος καθεῖλε τοὺς βωμοὺς, ἔκλεισε τὰ τεμένη,
Ἐν οἷς προγονέλληνες δαίμοσι τὰς θυσίας,
Καὶ τῶν αἰχρῶν ἐναγισμῶν ζ ῥυπαρῶν ὀργίων
Σχολῇ καὶ ἐψηφίσατο καὶ πάσης βδελυρίας.
καὶ γέγονε πρώτου ζάλπιγξ ἀργυροσάλπιγξ,
Απ᾽ ἄκρων γῆς εἰς ἄκρα γῆς ἠχοῦσα καὶ βοῶσα,
καὶ παντὶ χῇ ζαλπίζουσα τλῆ εἰς τὴν κτίσιν πᾶσαν.
Πόλεως δ᾽ βελόμενος δομήτως χρηματίσαι,
Τλῆ τῆς τυφλῶν κατέλαβε χαλκηδονίων πόλιν.
Καὶ κτίζειν καταξιάμενος πρᾶγμα κατεῖδε ξένον.
καὶ γὰρ μεγαλοπρεπεῖς ὄρνιθες ὑπαπαντῶντες
Τὰς λίθους ἀφαρπάσαντες μετῳκίσαν ὀπίσθε
Επὶ τὴν πόλιν βύζαντος τὴν προκαλλεσάτην.
Ο᾽ τίνων θεοφόρητος αὐτάναξ κωνσταντῖνος
Οὐκ ἀπὸ τύχης ἐγνωκὼς, ἀλλ᾽ ἀπ᾽ ἐκ ταυτομάτου
Συμβαίνειν τὸ χρηόμενον τοῦτο τοῦ θεοῦ λίθους,

Ἐκεῖθεν μεταθέμενοι στέφει τὴν γνώμην ὅλην
Ἐπὶ τὴν παυδαίμονα πόλιν τὴν Βυζαντίαν.
Καὶ πόλιν ὀλβιόπολιν αὐτὴν προσαγορεύει,
Πόλιν τὴν μεγαλόπολιν, πόλιν τὴν νέαν Ῥώμην,
Ῥώμην τὴν ἀρχαιοτέραν τὴν μήποτε γηρῶσαν,
Ῥώμην ἀεὶ νεάζουσαν, ἀεὶ καινιζομένην,
Ῥώμην ἀφ' ἧς προχέονται χαρίτων αἱ ζωηφόροι,
Ἡν ἤπειρος προσπύστης, θάλασσα δεξιός,
Ἡπίως ἀγκαλίζονται παλάμης τὸ φιλῶπης,
Ἀντιφιλεῖ δ' ἑτέρωθεν τὸ τῆς ἀσίας σῶμα.
Ἀλλὰ τὰ μὴν αὐχήματα ταύτης τῆς βασιλίδος
Ἑτέρου λόγου καὶ καιροῦ καταιθμεῖν ἐγχείρει.
Ἐπὶ δὴ τὴν διήγησιν πάλιν ἐπανιτέον.
Ὁ γάρ τοι γαλιωώτατος ἔμελλε κωνσαντῖνος
Τὸν χῶρον ἀποφοιβάζεσθαι, καὶ τῇ πλῷ διδόναι
Τὴν δανισθεῖσαν παρ' αὐτῆς τοῦ σκιώεις κεραμίαν.
Ἔτεσι μὴν ἑπτάκις δέκα σὺν ἄλλοις δυσὶ
Τῆς πρεσβυτέρας ῥώμης, ἣ δὶς δέκα βυζαντίδος.
Ὡς δ' ἔμελλεν ὡς θνητὸν ἐκ γῆς γεγονημένον·
Εἰς τὴν αὐτὴν εἰσοδεύμοι ἣ τὴν πάντας ἐκδαμάζων,
Κωνσαντῖνον τὸν δεύτερον υἱὸν διαγορεύει
Πάσης ἀρχὰς κρατεῖν, οἷς ἦσαν οἱ ἄλλοις.
Ἦσαν δ' αὐτοῖς ὀνόματα κώνστας καὶ κωνσαντῖνος.
Χαρίζεται τὰ πρεσβεῖα καὶ ῥώμην καὶ γαλλίας.
Αὐτὸς δ' ἔτι μὴν κατέβησαν τάχιον καὶ πρὸ χρόνων,
Πόλεμον μὴν εἰς ἔμφυλον ἀλλήλοις καθιστάντες.

Καὶ

Καὶ τῆς ἀλλήλων θέλοντες ἁρπάσαι κράτους.
Εἰς μόνον ὑπῆν συγκλητικὸν τὸ πᾶν ἀπέβη κράτος,
Ὅς τὰ μὲν πρῶτα καίσαρα τέλεμπε τὸν γάλλον
Τὸν αὐτάνεψιον αὐτοῦ τὸν κωνσταντίου παῖδα.
Βασιλεύοντα δὲ μαθὼν καὶ τυραννεῖν ὁρμῶντα,
Καὶ πάντα μηχανώμενον ὡς τε τυχεῖν τοῦ πόθου,
Τῇ κεφαλὴν ἀφείλετο πάσῃ ὁρμὴν προφθάσας.
Τὸν ἀδελφὸν δὲ γάλλου δὲ τὸν χοῖρον τὸν δυσώδη
Ἰουλιανὸν τῷ καίσαρι ἐκόσμησε στεφάνῳ.
Ἐφ' οἷς ἀσελγόμενον ἤνθεν ὁ βαβάτης,
Καὶ τῷ ἐθήκατο τὴν αὐτοῦ δεικνὺς τὴν ἐκ πορφύρας,
Ἐκεῖνο τὸ θρυλλούμενον ἐπέλεγε τοῖς πέλας.
Πορφύρεον τε θανάτου κατέλαβε μοῖρα·
Ὡς ἐν χλαμύδι πορφυρᾷ καὶ γάλλου τεθνηκότος.
Μετὰ μικρὸν δ' ἀποσατεῖ θεοῦ καὶ βασιλέως.
Ἐξώμνυτο τὸν σεβασμὸν οὐ ἔχει εἰς τὸν κτίσαντα,
Καὶ προσκολλᾷ τοῖς δαίμοσι τοῖς τελεσταλιτηρίοις,
Αἵμασιν ἀποπλυνόμενος φόνου δὲ λουτροῦ τοῦ θείου.
Ὅπλα κινεῖ καὶ πόλεμον κατὰ δὲ ἑσπερίου,
Καὶ προσέβαλλεν αὐτῷ τὴν αὐτοκρατορίαν.
Ὅπερ μαθὼν κωνστάντιος, ὁ τῷ θυμῷ καχλάσας,
Νόσῳ πιέζεται δεινῇ, ὁ μετ' ὀλίγον θνήσκει,
Κατάρξας τὸ βασίλειον εἴκοσι κράτη ἔτη.
Ταῦτα τὰ ἴσια πονηρὰ τὰ παρ' αὐτοῦ πραχθέντα
Ἀνακλαιόμενος πικρῶς καὶ φέρων ἐπὶ γλώττης,
Τὴν γάλλου τὴν διαίρεσιν ἀτίμως γεγονυῖαν,
Πίστεως τὴν πατρῴαν καὶ τὴν καινοτομίαν,

Καὶ τὴν αἰτίαν αὐτὸς ἔγνω δικαιοτάτην
Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐνύσαξεν ἐπὶ μικρὸν ἡ δίκη.
Οὐδ' ὁ παντόπτης ὀφθαλμὸς ἐκάμμυσεν εἰς πλέον·
Ἀλλ' ἤγειρε τὸ βλέφαρον, εἶδε τὸν ὑποστάτην.
Κατεῖδε σὺν ἀναιτίοις, καὶ τὰς ζωοφαγίας,
Τὰς τῶν αἱμάτων πολαμὰς, τὰς ἀνθρωποκτονίας,
Καὶ πᾶν αἰσχρὸν καὶ μυσαρὸν καὶ πλῆρες ἀνοσιότητος,
Τὸ παρ' αὐτὸς τελούμενον, καὶ μυσαχθεὶς τὴν λύσσαν,
Τοῖς πέρασι προσαδέδωκεν ὡς λέουσιν ἀγρίοις
Τὸν χοῖρον τὸν πληόφυρτον πικρῶς διασπαράξαι.
Καὶ πάλιν μὲν ὁ ἀνοσιώτης ἔργον φανεὶς μαχαίρας,
Μιᾶς ἑπὰ τὸ ἀκλεὲς κράτος τῆς βασιλείας
Σὺν ἕπτὰ υἱοῖς ἀνοσίως παράξας καὶ κυκήσας.
Ἡ γῆ δ' ἃ παρεδέχετο τὸ σκιῶδες τοῦ βεβήλου,
Ἀλλ' ἐνστεισμῷ καὶ λιταγμῷ κάτωθεν ἀποβύει
Τὸν ἀσεβείας συστεισμὸν ἀνήσαντα τὴν χλόην.
καὶ πάλιν λαμπὶς φαιδρωπὸν τῆς πίστεως ἡ χάρις
Τὸ σέφος ἰωβιανῶς τοῦ κράτους δεξαμένη.
Ἀλλὰ δὴ τούτου πρὸς μικρὸν τῆς τύχης γαυσαμένης,
Καὶ παρελθόντος τάχιον ἐς γῆθεν μεταναστοῦς,
Μιᾶς ὀκτὼ γὰρ τῆς ἀρχῆς ἐκράτησε ῥωμαίων.
Εἰς ἀλεξιανὸν τὰ σκῆπτρα μεταβαίνει,
Ὃς ἀδελφὸς ἀλεξίου τὸ σέφος περιβάλλει,
καὶ τῆς ἑώας κράτορα τοῦτον ἀναδείκνυσι.
Τὸν ὃ καλὸν γεραιὸν τῆς πρεσβυτέρας ῥώμης,
Τὸν ἐκ ζεβήρας γαμετῆς αὐτοῦ γεγωνημένον.
Οὐάλης οὗ ὁ ἀνοσιώτης προσθέμενος αἱρέσει,

Τῷ

Τῷ κ' ἔ δ' ἐσάτε μυ κακῶς φρυαξαμβώ,
Καὶ τὸν λαὸν τὸν δύσεβῆ πυρόνας κ' ζωθλίψας,
Πυρὸς προφὴ μετ' ὐ πολὺ γίνεται τοῦ παμφάγυ,
Αχυρμιὰν καθυποδὺς ἐν τῷ σὺ σκύθας φλύγει·
Δέκα ἰσοὺς τέσσαρσιν ἀρχῆς κρατήσας τ' ἐώας.
Ο' ὃ καλὸς γραμματὸς ἀάλεντ@ πεσόντ@,
Καὶ πάσης ἤδη τ' ἀρχῆς εἰς τοῦτον μεταστάσης,
Καὶ γὸ ἀαλεντινιανὸς ἔφθη δῦναι τὸ χρέ@,
Ο' τ' παρόδυ τῆς εἰς φῶς αἴπ@ φθυεὶς τούτῳ,
Χρηστὸς αὐὴρ, θεοσεβὴς, ἄλκιμ@ τὰ ἰσοὺς μάχλω,
Τὸν πρῶτον θεοδώσιον ἄρχειν τῆς ἕω πέμπ',
Ἄνδρα βελτὺν, ἀρεϊκὸν, ἐξ ἰσωνίας φωΐα,
Οὐ χαιζάμν@ αὐτῷ τὸ κρατ@ ἄλογίσως.
Δὺς ὃ τ' νίκης ἔπαθλον ἦν πρὸς κ' βαρβάρων
Ὑπερβαινόντων ψάμαθον τλὼ παραγιαλίπν
Ὑπὸ θεῦ φρυαγύμν@ ἤνυσεν ὁ γθυνάδας.
Ο' κρατῶς ὃ γραπτὸς ἐπεῖν@ βασιλεύσας,
Καὶ τοῖς ἑώοις γθυσὶ μόναρχον ἵπτάσας,
Τὰ μὲν τὰ ἰσπερα κ' ῥώμιν οἰκειῶται.
Οὗτ@ φασὶν ὁ βασιλεὺς γυναῖκα ἰσελθόντ@,
Καὶ κατειπόντ@ ἰσὸς αὐτὸν τοῦ σωφρονοζυγοῦντ@,
Ὅπ πληγὰς καὶ ῥαβδισμοὺς αὐτῇ ζυχνῶς ἐπάγ',
Οὐδ' ἕν, ὦ γύναι, ἰσὸς ἐμὲ τοῦτ' ἔφεσεν δύσοχως.
Ἐκείνης ὃ τ' γυναικὸς αὖθις ἰσεπιπτύσης,
Καὶ κατ' αὐτοῦ βελδίεως γραθυνῶ τὸν δῦρα,
Πάλιν δ' ἀπεκείνατο. Τί δι ἰσὸς τοῦτο γυναῖ;
Εὐσόχως δ' ὕτω δι φασὶ γραθυνὸν τοξδύειν,

Ὡς

Καὶ πλοῦτον τὸν βασίλειον ἀλάειχ@ λαμβάνῃ.
Καὶ πλακιδίαν ἀδελφὴν ὖσαν ℈ βασιλέως,
Ἥτις φυγοῦσα, παρθὺ τὰς χεῖρας τῶ βαρβάρεων
Σπεύδῃ πρὸς τὸν ὁνώριον τὸν ἀδελφὸν ἐκτρέχῃ
Εἰς ῥάβενναν σερρόπυργον πόλιν πρὸς φυγόδα,
Καὶ κωνσαντίῳ ζύγυ) τῷ ταύτιω ζεσωκόπ.
Ἐξ ὧν ὐαλεντινιανὸς ὁ νέ@ ἀπετέχθη,
Ὁ μὴ ταῦτα βασιλὺς ἀναδειχθεὶς ῥώμης.
Ὡς δὲ τὸν χοιῶ ἀρχάδι@ ἀπέθετ ℈ σκιλώνς,
Ἔτεσι δέκα πρὸς τρισὶν αἰσίως βασιλεύσας,
Τῆς ἕω θεοδόσι@ ἐγκάθηται τοῖς θρόνοις,
Οὗ βασιλὺς ἀρχάδι@ ἔχειν ἐξ εὐδοξίας.
Ὁ τούνιω θεοδόσι@ ἰδίαν θυγατέρα
Πέμπῃ ὐαλεντινιανῷ πρὸς γάμυ κοινωνίαν.
Ἀλλὰ γὺ τὸ φιλήδονον ℈ ἧ τὺ νεανίυ,
Καὶ λύπησις ἀκάθεκτος ἠ φιλοσαρκίας,
Ζωῆς αὐτὸν ἐστέρησε ἡ κρότις βασιλείυ.
Καὶ τιὺ ℈ λέχυς κοινωνὸν κατήγαγῳ εἰς ὕβριν.
Ὅπως ἧ τοῦτ γέγονεν εἰρήσε) συντόμως.
Μάξιμ@ ἰῶ ὑσπανὸς ἐν ῥώμῃ πρωτισεύων.
Τύτῳ σωφρῃ γυναικον ἐπέρασον τὴν ὄψιν,
κάλλ@ ἀμήχανον αὐχῦν, κῆπ@ ἀνθρικς κάλλους.
Εκόσμῃ ἧ τὸ γυναικον ἡ ζωφροσύνη πλέον.
Ὅπερ ἰδὼν ὁ βασιλὺς ἁλίσκεται τῷ κάλλῃ,
Καὶ παντὰ κάλων σωφρονεῖ πρὸς τὸ τυχεῖν ℈ πόθυ.

Τῷ γῦν ἀὐθρὶ τ' γυναικὸς μαξίμῳ συγκυδύων,
Καὶ καθυπέρτερ@ φανεὶς, μὴ φέρθι@ χρυσίον,
Λαμβανέ τ' δακτύλιον τὸν χρύσεον ἐκείνυ,
Φερέγγυον ἐσόμθυον τῶ ἐποφειλομθύων.
Ἐκπέμπε τὸν δακτύλιον τῇ γυναικὶ σημεῖον,
Τῶ ἄφιξιν ἐνδόντα τῶ πρὸς τῶ βασιλίδα.
Πισθέ τύτις ἡ γυνὴ, γνώσκε τὸ σημεῖον.
Φθαίε πρὸς τὰ βασίλεια ἵνα τὰ μὴ τῦτο.
Ὁ βασιλεὺς ἀπολαβὼν ταύτῳ αἰχμώε βίᾳ.
Μανθανέ ταῦτα μάξιμ@, πμπρᾶτα τῶ καρδίαν,
Εἰς ἄμμιαν ὁπλίζε), δόλοις παντοίυς ῥάπε,
Καὶ τελθυταῖον θανατῖ ξίφε τὸν βασιλέα,
Φθυερῶν ἀρίσων σεφαγῶν πρῶτον αὐτὸν σερήσας,
Αἰχύνε ἡτῶ γαμετῶ τύτυ τὴν δόξαν.
Ἡ βασιλὶς δεινοπαθεῖ, τῶ ὕβριν αἰασένε,
Καὶ πέμπε πρὸς γεζέιχον τῶ ἀανδήλων ῥῆγα,
Κατὰ τ' ῥώμης ἐπελθεῖν ἐκεῖνον παρορμῶσα.
Ἐπῆλθεν ὁ γεζέιχ@, ἐκράτησε τῆς ῥώμης,
Ἠνδραπόδισαν πικρῶς, δορυαλώτις ἔχεν,
Αὐτῶ τε τῶ βασίλισαν ἡτὰς ἐκείνης κόρας.
Ἡ μὴ οὖν ἐῶμεν πρὸς μικρὸν ἔπ βασιλθθεῖσα
Τὸ κράτ@ τὸ βασίλειον εἰς τέλος ἀφηρέθη,
Καὶ τῶ βαρβάρων τοῖς ῥηξὶν εἶξε καὶ τοῖς ἐθνάρχοις,
καὶ ταῖς παλάμαις δυσυχῶς τύτων ἐταπεινώθη.
Ἦρξε μὴ οὖν ὁ μάξιμ@ ὁ τότε τυραννήσας,
Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνθέμι@ ὁλύμβρι@ ὁ παῦυ,
Μετὰ ὃν τὸν ὁλύμβριον ἐκράτησε μαΐωρ,

καὶ

Καὶ μετ' αὐτὸν γλυκέρι@, καὶ μὴ τοῦτον πάλιν
Νεπωλιανὸς, ὀρέστης τε, καὶ μὴ τὸν ὀρέστην
Ὁ παῖς-ῥωμύλου τ' ἀρχῆς ἥψατο τελευταῖο@.
Καὶ πόλις μεγαλώνυμο@ ἡ τῶν ῥωμαίων πόλις
Ρωμύλον χάσα κατ' ἀρχὰς ἔννομον βασιλέα,
Καὶ πάλιν φθισήσασα τὸ κράτο@ εἰς 'ρωμύλον,
Οὐκέτι τιλὼ κυβέρνησιν ἔσχεν ἐκ βασιλέων.
Βαρβάροις δ' ὑποκύψασα & χωροβατηθεῖσα,
Καὶ τύχις δυσυχήσασα δορύληπτο@ ῥυέντος,
Ῥῆγας κατεῖδεν ἄρχοντας χωράρχας & σατραπάρχας.
Καὶ σερηθεῖσα δυσκλεῶς ὑπάτων & κρατόρων,
Καὶ δικαστόρων, & βυλῆς, ἀλλὰ & πατρικίων,
Επωμαδίαν ἤνεγκε ζυγλίω τὴν τῶν βαρβάρων.
Καὶ πρώιω χημαλίζουσα βοῦς ἀγελαῖο@ ἄζυξ
Ὑπήκο@ ἐγένετο. δωυάσαις ἀρητρύσι,
καὶ γῆς τοῖς αὐλαχίσμασι πύχεως κατεκείθη.
Καὶ ταῦτα μὲν συμβέβηκε τῇ πρεσβυτέρᾳ ῥώμῃ.
Ἡ δ' ἡμετέρα τέθηλεν, αὔξει, κρατεῖ, νεάζει.
Καὶ μέχρι τέλοις αὔξοιτο. ναὶ βασιλεῦ παντάναξ.
Τοιοῦτον χοῦσα πλαυγῇ φωσφόρον βασιλέα,
Μέγιστον αὐτοάναχτα τὸν μυριονικηφόρον,
Κομνηνιάδην μανουὴλ πορφύρας χρυσοῦν ῥόδον,
Οὗπερ τὸ κράτος ἥλιοι μετρήσαιεν μυρίοι.
Αλλὰ γὰρ πάλιν εἰς ὁδὸν ὁ λόγο@ αἰναγέσθω,
Καὶ τερματούτω τὸ λοιπὸν δρόμον τ' ἱστορίας.
Τὸν νέον θεοδόσιον ἔτι παιδίσκον ὄντα,

Ἄγονται τετλὼ ἀπαλλὼ ⸗ πρώτλω ἡλικίαν,
Ἀρκάδι ⸗ ἐνίδρυσε τῖς βασιλείοις θρόνοις,
Καὶ φύλακας ἐπέστησεν αὐπῷ τ βασιλείας,
Τὺς τῆς συγκλήτου τοὺς εὐχόντας καὶ σὺ ἀγχινυσέ-
ρους,
Καὶ ζωὴ αὐτῖς τὴν ἄρχοντα πρὸς ⸗ εἰσηγέρλω.
Ὅς ⸗ μαθὼν Ἀτθυλὴν κ τ Θεοδοσίυ
Τυφυομλύω ἔκ τινων ἀὐθρῶν φιλοτυράννων,
Ἠπείλησεν Ἀτθρομλὼ ἄχει ⸗ βυζαντίυ
Σὺν μυριάσι μαχητῷ ἀλκίμων ὁπλοφόρων.
Οἱ τίνυ βυλυζάμψοι κ τ βασιλέως,
Καταστειωθέντες τὰς ψυχὰς φόβῳ τῷ τ πρωτάρχυ,
Τὸ δύσνυν ἀπεβάλοντο ⸗ τλὼ κακοτροπίαν,
Καὶ τ βυλῆς ἀπέχοντο ⸗ τῶ ἐγχθρημάτων.
Ὡς ἄρα τὸ χρησότροπον ἐσὶ κἀν τῖς βαρβάροις,
Καὶ τλὺ φιλίαν ἄτρωτον ⸗ τλὼ φιλαλληλίαν
Οἶδεν αὐὴ ἀλλόγλωσ ⸗ ἀθόλωτον φυλάσσυν.
Τὸ γῶ καλὸν ἐκ φύσεως ἅπασιν ἐνεσπάρη.
Ἦν δ' ἀδελφὴ τῷ βασιλεῖ τούτῳ Θεοδοσίῳ,
Σεμνότροπ ⸗, ζεμνόβι ⸗, τλὼ κλῆσιν πυλχερία,
Καὶ κάλλει διαλάμπυσα ζώματ ⸗ δὺ σοφυσώπυ,
Καὶ σίλβυσα ταῖς χάρισι τ ἔνδον θὺπρεπείας.
Ἣ τις παρθένον σωτηρεῖν αὐτὴν σοφελομένη,
Καὶ τῆς ἁγνείας ἄσυλον φυλάττειν τὸν λειμῶνα,
Ἀρρένων μὲν ἀπέχετο καθάπαξ ὁμιλίας,
Τῷ καθαρῷ δ' ἐπέχαιρε καὶ τῷ κοσμίῳ βίῳ,
Καὶ ζέσιν ἐπεδείκνυτο σοφὸς πᾶσαν χρησαρχίαν.

Οὗ

Οὐ μόνον ἢ τὴν ἑαυτῆς ὅτως ἐκόσμει βίον,
Αλλά γε καὶ τὴν ἀδελφὴν παντοίαις Ἀρετοίαις
Εἰς ἀρετὴν ἐρύθμιζεν καὶ τρόπους φιλοκάλους.
Ἡ καὶ συνώκησεν αὐτῷ πρὸς γάμου κοινωνίαν
Τῷ κάλλεσιν ἀεροέπτησαν παντοίοις διδοχίαν,
Ἣ ἰς λειμῶνα φέρουσα κάλλους ἐν τῷ προσώπῳ
Ὡρμᾶτο μὴ ἐξ ἀθλιῶν τῶν προελαυνομένων.
Πρὸς ἣ τὸν βύζαντ Φ λαμπρὰν ἀφικομένη πόλιν,
Ἐφ' ᾧ κατηγορήσειεν ἰδίων ὁμογνίων,
Ὡς τῆς οὐσίας ἔ πατρὸς αὐτῇ μὴ μεταδόντων,
Πολλῷ κερδαλεώτερον τὸ πάρεργον εὑρίσκ.
Τὸ δ' ὅπως τοῦτ γέγονε λόγῳ σωτέρῳ φράσω.
Ἦν ἐν ἀθήναις τὶς ἀνὴρ, λεόντ Φ τῷ κλῆσιν,
Εἰς ἄκρον ἀφικόμεν Φ πάσης φιλοφίας
Καὶ λογικῆς καὶ φυσικῆς καὶ τῆς ἀστρονομικόπ.
Τούτῳ μιᾶς ἐκγαμετῆς τρεῖς ἐτέχθησαν παῖδες.
Δύο μὲν ἦσαν ἄῤῥενες, τριτάτη ἢ θυγάτηρ.
Θυγάτηρ ἀγλαόμορφ Φ παχαειτωτάτη.
Ἀθηναῖς ὠνόμασε πρὸς ἧ πατρὸς ἡ κόρη.
Ὡς οὖν τὸν βίον ἔμελλε λείπειν ὁ ταύτῃ πατέρας,
Ἐπθανάτου σωθεὶς ἐκ τελευταῖον γράμμα,
Τοῖς μὲν παισὶ κατέλιπε τοῖς ἄῤῥεσι τὸν βίον,
Οπόσ Φ ἐν ἱματισμοῖς, ὁπόσ Φ ἐν χρυσίῳ,
Ἐν οἴκοις, ἐν βοσκήμασιν, ἐν σιδύεσιν, ἐν ἀγέλαις.
Ἦν γὰρ τοι μεγαλόπλουτ Φ καὶ τῷ βαθυκτημόνων.
Τῇ θυγατρὶ δ' ἐκέλευσε καὶ ταῦτα φιλουμένῃ
Μόνους χρυσίνους ἑκατὸν ἀδραχεθλιῶν λαβεῖν,

Τῳ πήχει τῳ φείλαμφον ἐχεῖν ἐκείνῃ φερέ-
ζας
Απάσης ὑπερφέρουσαν γυναίων ὑποτμίας.
Ο᾽ μὲν εἰπὼν ἔξέπε τὸν ξ θανάτε σκύφον.
Οἱ ὃ κόρης ἀδελφοὶ φαυλότεροι φανέντες
Πᾶσαν ἐσφετερίσανθ᾽ τῳ πατρικῳ ὑσίαν,
Καὶ παντελῶς ἀπόκληρον ἔθεντ᾽ τῳ νεάνιν.
Εφ᾽ οἷς ὑπερπαθήσαζα κ᾽ τῳ ψυχὴν πληγεῖσα,
Τῇ μητραδέλφῃ φρόνιμοι ἀθλιωτὶς ἡ κόρη.
Κοινοῦται τὰ καθ᾽ ἑαυτῳ, τῳ ζυμφορᾶν δεικνύς,
Περιπαθέσι σεναγμοῖς ἐκτραγωδεῖ τὸ πάθος.
Οἰκτείρ᾽ τὸ κοράσιον θρηνῶν ἡ μητραδέλφη,
Υ᾽πὲρ τῆς ἀδελφόπαιδος πιμπρᾶται τῳ καρδίαν,
Καὶ σὺν αὐτῇ καὶ μετ᾽ αὐτῆς ὡς εἶχεν ἀφικνεῖ᾽)
Πρὸς πόλιν τῳ πρωτόπολιν πρὸς πόλιν τῳ ξ κορέ-
ζου,
Τῇ πολιχειρίᾳ πρόσει τῇ χαριζοκοσμήτῳ,
Επικυρίαν ἔξαιτεῖ, δεῖται βοηθηθῶαι
Τὴν κόρην τὴν τῷ ἑαυτῆς ἀδίκως σεσυλῴην.
Θαυμάζει ξ νεανὶς ὁ βασιλὶς τὸ κάλλος.
Εκπλήττεται τὰς φερανγεῖς χάριτας ξ προσώπε.
Θαυμάζ᾽ τὴν ὑσυώτερν μεγαλογνωμοσυνῴην.
Πωθανέ᾽) εἰ τὴν αὐτῆς ἔφθαρται παρθενίαν.
Καὶ γνῶσα κοίτης ἄπειρον τῳ κόρην χειματίζειν,
Καὶ τὸ καλὸν ἀκίβδηλον φυλάττει ξ ἁγνείας,
Λυτρῷ καθαίρει τῷ ζέπῳ, τὴν κλῆσιν μεταμείβ᾽,
Μετονομάζ᾽ τὴν καλὴν νεάνιν ὐδοκίαν,

Σωάπει

Σιωάπει τε τῷ βασιλεῖ καὶ ζεύγνυσιν εἰς λέχος,
Σωαερμῶν τὰ πολλὰ περὶς τοῦτο καὶ παυλίνα,
Ὃς ἐν τοῖς πρώτοις τέτακτο τῶν βασιλέως φίλων.
Ἐκ ταύτης θεοδόσιος ἔτεκεν εὐδοξίαν,
Ἣν ἀαλειναιανῷ συνηρεφεστρωτῆ ῥώμης
Τῆς πρεσβυτέρας ἔπεμψεν εἰς γάμου κοινωνίαν.
Αλλ' ἦν ὑδὲν, ὡς ἔοικεν, ἀυτύχημα ⸗ βίου
Ζαλης καὶ λύπης ἀμιγὲς, ὑδὲ ἰς ἀπολμία
Μὴ συναναφυόμενον ἔχουσα καὶ τὸ κνίζον.
Καὶ γὸ καὶ ῥᾴδιον ἀῦσμον φείσεται πυκνὰς ἀκάνθας,
Ηλίου τε τὸ βλέφαρον σκοτίζουσι νεφέλαι,
Καὶ φθόνος ἀπφύεται τοῖς τὸ καλὸν ἀσκοῦσι,
Καὶ πᾶν ἀυτύχημα λαμπρὸν καὶ πᾶν ζεμνὸν ⸗ βίου
Φέρει καὶ τὸ δυσύχημα συναναχερεμμῶν.
Αλλὰ γὸ μοι βάλε τὸ περάσμα ⸗ λόγου;
Η βασιλὶς ἐπέπλεε τὴν ἅλμην τὴν ⸗ βίου,
Εὐδιεινοῖς καὶ γαλιωοῖς πνεύμασι φερομένη.
Ατάραχον δὶήνυε τὸν πλοῦν ⸗ ἀποτμίας,
Ὥσπερ εἰς πλοῖον φορτηγὸν ὡς ἀξυρίας πλέει.
Αλλ' αἴφνης ἀξεφύσησεν ὡς καταιγὶς ὁ φθόνος,
Καὶ λαίλαψ συνετάραξε τὴν θάλασσαν καὶ κλύδωνα,
Νέφος ἐρράγη θολερὸν, καταιγας χειμῶνα,
Συνέσεισεν ἐδόνησε τὴν σκάφην ὡς φυλλάδα,
Καὶ φλοίσβους ἤγειρε δεινοὺς καὶ τάραχαν βαρύθρων.
Καὶ τὴν μὴ ὃν συνέτειψε, τῇ ⸗ ναυσολουμένῃ
Στόμα δεινὸν ὑπήνοιξε χάσματος ⸗ δυσαλήκτου.
Εντεῦθεν ἡ βασίλισσα πικείας ἐνεπλήθη,

καὶ

Καὶ πειρασμοῖς ἐπάλαισε βαρυσυμφορωτάτοις.
Τί δ' ἦν αὐτῇ τὸ ζυμπεσὸν ὁ λόγος ἱστορήσω.
Θεοδοσίῳ βασιλεῖ τῷ ζυζυγοῦντι ταύτῃ
Μῆλον καλὸν ἀμέγεθες πένης προσηνέγκατο.
Ὁ δὲ, τὸ καλλιπρόσωπον θαυμάσας τῆς ὀπώρας,
Καὶ τ' εὐχρόας ἀγαθεὶς ἀλλὰ τ' μεγέθους,
Ὡς μὴ καινὸν τὸ δῶρημα τῇ βασιλίδι πέμπῃ,
Οὐ πρὸς μεγάλων γέγονεν ἀρχὴ πειρατηρίων,
Οὐχ ἥπλου ἢ τ' ἔριδος τ' φθονερᾶς τὸ μῆλον,
Οὐ πρὸς ἐπεισεχώμασεν ἀλλὰ κακῷ τοῖς πρότε
Θύσι γαμοισάμπα θεοδόσιος ἡ πολέως,
Οἷα δὴ συμβέβηκε διὰ τὸ μῆλον τοῦτο.
Εθαύμαζεν ἡ βασιλὶς τὴν ὥραν τ' ὀπώρας,
Ὑπερφυὲς ἡγήσατο τὸ χρῆμα τὸ τ' μήλου,
Καὶ φιλοτίμως ἔχουσα πρὸς τὸν καλὸν παυλῖνον
Ὡς συναραίμων αὐτῇ πρὸς ὕψος βασιλείας,
Τῷ μήλῳ τῷ πικρηποιῷ τὸν δώδρα δεξιῶται.
Ἐκεῖνος δ' τῷ βασιλεῖ τὸ δῶρον δυσπέμπτῳ,
Μὴ κατειδὼς, ὡς ἔοικεν, ὅθεν παρεισεφθάρη,
Ἔτυχε γὰρ τῷ βασιλεῖ μὴ ζυμπαρὼν ὁ Γάλας
Ηνίκα θεοδόσιος ἐδέχετο τὸ μῆλον.
Ἄδυ πικρὸν ἂν εἴποι τις ὀπώραν θανασίμων,
Ἧς κηπουρὸς ὁ θανάτου καὶ φυτουργὸς ἅδης.
Ὅσα τὸ μῆλον ὁ κεραυνὸς, γνωρίζει τὴν ὀπώραν,
κρύπτει τὸ μῆλον παρ' ἅπασι, σιγῇ πάντα κατέχει,
Πλὴν θανάτου τ' γαμετῆς ὅπη τὸ μῆλον εἴη.

Εἰπὼν

Εἰπῶσαν ὅπ βέβρωκεν ὄφεις καταλαμβάνῃ.
Ἡ ὑ, τ πίχης τ πηρᾶς, ὡς ἔοικε, σφαλούσης
Αντώμνυσι καταφαγεῖν. ἵνα τὰ μὴ τοῦτο.
Εἰς ὑπονοίας ὁ κρατὺς τὸν ἀγαθὰς ἐμπίπτῃ,
Δείκνυσι τὸ κρυπτόμενον, ἐλέγχῳ ψυδομυθίαν
Θυμῶται, μαίνε), μισεῖ, συγεῖ τὴν βασιλίδα.
Εντεῦθεν ἐπεμόρμυρε τὴν πειρασμὸν τὸ κῦμα.
Ὁ μὲν παυλῖνος θανάτον ἐπύγησεν ἐκεῖθεν,
Καὶ ξίφος αἱματόχαρτον ἐμέθυσε τὴ φόνῳ.
Ἡ βασιλὶς τὸ μῖσος ὑγνῶσα τ βασιλέως,
Εἰς πόλιν ἱερουσαλὴμ ὡς τάχος ἀφικνεῖται,
Κἀκεῖσε τὸ λειπόμενον αὐύσασα τ βίᾳ,
Τῆς φύσεως τ γονερᾶς ἐκτίννυσι τὸ χρέος.
Οὗτος ὁ θεοδόσιος τἄλλα μὲν λῷ ἀστεῖος,
Χαρίεις, μεγαλόδωρος, βίβλοις ἀεὶ σχολάζων,
Ἀλλὰ τῆς σωτερήμασιν ἔσχε συναναβαίνον
Καὶ τὶ κακὸν ζιζανίου οἷα τ βίᾳ κῆρος.
Ἂν γάρ τις οἷον δήποτε τούτῳ σωσπῆξε χάρτιον,
Εν ἐρυθρώοις γεγράμμασιν αὐτὸν ἐσημειῶτο,
Μὴ συνοπτήσας μὴ μαθὼν οἷα τὰ γεγραμμένα.
Οὕτως οὐδὲν ἀκέραιον ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει,
Οὐδὲν τ λωβῆς ἀμοιρὲς τ τῷ ὑπὸ πάθεσιν.
Ἡ τίνων χαριτόσπορος καὶ θεία πολυχρεία
Πολλὴν ἐδείκνυ τὴν ἀσυδῆν σὺν τὸν βασιλέα,
Απαλλαγὴν θέλουσα τοῦτον τῆς ἁμαρτάδος.
Ὡς ὃ πολλὰς καὶ συνεχεῖς πλέξασα παραινέσεις,
Καὶ λόγοις συνελίσασα τοῖς σωφρονιστηρίοις,

Πλέον ἐπέραινεν οὐδέν, τεχνᾶται τὸ τοιοῦτον,
Θηρεύετε τὸν ἀδελφὸν ἀσεβείας ὑπνοίας.
Πλάττεται χάρτῃ ὡς ἀπὸ δῆθεν τοῦ βασιλέως
Οἰκέτην χαριζόμενον αὐτῇ τῷ βασιλίδι.
Δίδωσι ταύτῃ ἀδελφῷ, δεῖται τοῦ βασιλέως
Ἐνσημανθῆναι τῷ γραφῷ γράμμασι βασιλείοις.
Ὁ μὲν ἐπένευσεν αὐτῇ δῆθεν λιτάζομένῃ.
Καὶ καλαμὶς ἐν τοῖς χερσὶν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως,
Καὶ πορφυρόβαπτος γραφὶς τῷ χάρτῃ ὑπεστρώτο.
Ἡ δὲ τὸ γράμμα σημανθὲν ὡς ἔρμαιον λαβοῦσα,
Ὡς δῆλον ἀργυρώνητον εἶλκε τῷ βασιλίδι.
Τοῦ δὲ περιβρίζειν φήσαντος ὑπὸ τούτῳ,
Ἐκείνη τὸ βασίλειον ἀφεῖλκε γραμματεῖον,
Κἀκεῖθεν ἔλεγεν αὐτῷ εἰς τοῦτο δικαιοῦν.
Σιωπᾷ γοῦν ὁ βασιλεύς, ἡδέως, κατηχεῖτο,
Ἀπέχετό τε τοῦ λοιποῦ ταύτης τῆς ἀφροσύνης.
Καὶ τοῦτο μὲν εἰς ἀγαθὸν κατέληξε τὸ τέλος.
Ὡς ἄρα γε τοιοῦτόν τι μέρος δύποτμίας
Εὔνοις ἀνθρώποις συνοικεῖν καὶ καθαρῶς φιλοῦσι,
Καὶ μὴ καταγυμνοῦσθαι τὰς τῆς φιλανθρωπίας.

Ἐπὶ συμπεφρονηκόσι τοῦτο τοῦ βασιλέως,
Ἀφυπνιώντες ὤφθησαν ὑπὸ μακρὸν λέκτρον
Ἐπὶ χαρτερικώτατοι μάρτυρες νεανίαι.
Τῷ λύσαν γὰρ ἐκφεύγοντες τὸν δυσεβοῦς δεσμόν,
Εἰς πάλαιον αὐτόφορον ὁμοῦ συνεισελθόντες
Τοῖς ὄρεσι παρακείμενον πόλεως ἐφεσίων,
Βαθὺ καὶ μακρὸν κοίμησιν ὅσων ὑπνοῦντες ὕπνον.

Ἀφυπνι-

Ἀφυπνιθέντες τότε ἢ ἐξ ὕπνου ποῖς γνωθέντες,
Καὶ ἱμηθέντες παρ' αὐτῷ ἢ ὑπὸ βασιλέως,
Τὸν νήγρετον κατέδαρθον καὶ τελευταῖον ὕπνον.
Σεισμῷ ἀλλεπαλλήλων ἢ γῆ κινεύντων ῥιζόθεν,
Καὶ ζυγειόντων τὰς ψυχὰς ἀνθρώπων καὶ δονουμένων,
Καὶ πλήθει τῆ φιλοζεβῆς θεὸν ἱλεεμῷεν,
Ἄϊφνη παιδίον ἀρπαγὴ μέχρις αἰθέρος ἀνῶ
Τὸν ὕμνον τὸν τελεσάγιον ἤκουσεν ὑπ' ἀγγέλων.
Ἔμπαλιν ἢ κατενεχθὲν, βαβαὶ φευκτῆς ἰοῦ!
Ἐν μέσοις ἐξεβόησε πῶς χρὴ τὸν ὕμνον πλέκειν.
Ἦσαν γὰρ ὑπὸ πολλῶν ὑπὸς τὸν ἐσφαλμένοι.
Οὗτος ὁ θεοδόσιος ὑπὸ τοῦ χρυσαφίου
Ἀπατηθεὶς, καὶ πικρανθεὶς κατὰ τῆς πουλχερίας,
Πολλαῖς πολλάκις πειρασμῷ κατέκνισεν ἀκανθαις.
Τιμὴ πάσαις καθαρότητι τῷ ἀρετῷ ἰδέαις.
Εὐνοῦχος δ' ἦν χρυσάφιος, ἀλάστωρ, κακοήθης,
Ἐξάγιος, καὶ φόνιος, καὶ βδελυρὸς τοὺς τρόπους.
Οὗ τιμὴ κακίαν ὁ κρατῷ ὡς ὕστερον ἐπέγνω,
Δημεύσας τὸν κατάρατον, καὶ πένητα ποιήσας,
Ὑπερφία χαλεπῇ παρέμεμψεν ἐνδίκως.
Ἤδη ἦ χρέος τὸ κοινὸν τοῦ θεοδοσίου δόντος,
Καὶ τιμὴ τοῦ σώματος πηλὸν εἰς γῆν ἀποθεμένου,
Κρατήσαντος ἐν ἔτεσι τεσσαράκοντα τρισί τε,
Εἰς πουλχερίαν τὴν καλὴν τὸ κράτος μεταβαίνει.
Ἥτις σοφῶς καὶ σωφρόνως ἄγαν βουλευομένη,
καὶ βασιλέως χρήζουσι τὰ πράγματα ῥωμαίων,

Μεταναλεῖται τὸν χρηστὸν μαρκιανὸν αὐλίκα,
Ἄνδρα ζεμνοῖς ἐμπρέποντα καὶ φιλοθέοις τρόποις.
Καὶ καταδήσασα φερταῖς καὶ βαρυτάτοις ὄγκοις
Ἀδιαλώβητον αὐτῆς τηρῆσαι τὴν ἀγνείαν,
Καὶ συγκαλύψασα δίχα τὸν ἀνδρα,
Τὸ σέφος ἀφείλετο αὐτοῦ τ' βασιλείας,
Τὸν ὃ χρυσάφιον πικρῷ θανάτῳ καθυπάγει.
Πάντως δ' οὐκ ἄκαιρόν ἐστιν, ὑδὲ τῆς τέχνης πόρρω,
Εἰπεῖν καὶ μαρκιανῦ πόθεν ἦν τὶς ὑπῆρχε.
Πένης μὲν ἦν καὶ ταπεινὸς ἀλλὰ χρηστὸς τοὺς τρόπους
Οὐκ ὢν ὃ χύδις αὐχλεῦς, ὑδὲ τῶν ὑπερόπτων,
Ταῖς τάξεσι συνείλεκτο ταῖς τῶν στρατευομένων.
Ἄρτι ὃ νέφος ἰσχυρᾶς μάχης διαῤῥαγέντος,
Καὶ πέρσαις τοῖς κατέρφεσι ἐπάγοντος ῥωμαίους,
Νόσῳ ληφθεὶς μαρκιανὸς θανάτου ἀπειλέσῃ,
Ἔνθα καὶ κώμη τ' λαμπρᾶς λυκίων ἐπαρχίας
Κατέμεινε σωματικῶς χάριν νοσηλείας.
Ἔνθα φιλίαν ἐκτικῶς πρὸς ἕνας αὐθομαίμους,
Συνοῦν καὶ συνδιέτελεσεν ὡς φίλος πρὸς φίλοις,
Καὶ τῆς δεύσης παρ' αὐτῶν πορείας ἠξιοῦτο.
Τύχης πρὸς κοινηγέσιον ποτὲ πορευομένοις
Μαρκιανὸς συνείπετο τ' θήρας κοινωνήσων.
Ὡς οὖν διάφοροι πολλοῖς γεγόνασιν ἰδρῶσι,
Πρὸς λόφους ἀναπτέχοντες δυσβάτους θηρευτρόφους;
Καὶ λόχμας ὑποπτέχοντες, καὶ πολυπραγμονοῦντες,

Καθαπλειθέντες ἐπὶ γῆς ὑπόδυμον ὕπνον ὕπνουν.
Ἕτερος ὑπ' αὐδελφῶν ἀφυπνιθεὶς ταχέως
Ὀρᾷ καθαδαρθανόντα μαρκιανὸν εἰσέτι,
Καὶ φέρονθα βαθύτατον ὕπνον ἐν τοῖς βλεφάροις,
Ὄρνιν ὑ ταυσίπτερον ὀρνεοκερόπιν ὄρνιν
Ἀετοπόρους πτέρυγας ἰδίας ἡπλωκόθα,
Καὶ χαιζόμβραν σκιᾶς ἀπὸ ψυχαγωγίαν.
Οὕτω τὰ μέγα ς' ζεμνὸν ἡ βασιλεία χρῆμα,
Αὐτῆς ἀξιολίμπτον τοῖς ζώοις τοῖς ἀλόγοις.
Οὕτως αἰδεσιμώτατος ὀρνέοις ζαρκοδόρυις
Ὁ ταύτῃ ἀναζώσας θεῷ θεοφιλεσμῷ.
Βλέπει, θαυμάζει τὸ ζυμβὰν, τὸν αὐδελφὸν ἐγείρει,
Δείκνυσι τὸ τεράστιον, ἀμφότεροι θαμβοῦνται,
Καὶ νήψαντι μαρκιανῷ μὲ μικρὸν ἐξ ὕπνου
Τὸ σκῆπτρον θεραπεύουσι τ' σκηπτοκρατορίας·
Καὶ σφῶν ὑπνηδήσεως λιταίζον τὸν αὐδελφόν.
Ὁ δ' ὑπνοῦ, ἡ χρησὰ καθυπερχνεῖται τούτοις.
Καὶ δὴ χρησὸν ἱκανὸν ἐκείνων δεδωκότων,
Ἀπάρας θεὸς τῷ βύζαντος αὐκλεεσάτῳ πόλιν,
Ἀρδαβυρείῳ θεόσεισι τῷ πολυχρυσωτάτῳ.
Ἦν δ' ἄρχων ἀρδαβούριος ἁπάντων τῶν ταγμάτων,
Συνεργάτην τὸν ἄσπαρον ζυνεργατάρχην ἔχων,
Μεθ' οὗ ς' σωπέπλευσε κ' τὸ γιζερίχου,
Ἦν δ' ἄρχων ὁ γιζέριχος λιβύων βανδάλων.
Οὗ πολεμοῦντος ἄσπαρος ἐκ γῆς, ἀπὸ θαλάττης,
Ἐξ ἱππότου, ἀπὸ πεζῶν, ἀπὸ θαλασσοπλόων,
καὶ χερσαίας τ' θεσβολῆς λιβύων χωμένης,

Καὶ τῆς ῥωμαίων φάλαγγος ἐπὶ φυγὴν βλεψάσης,
Ζωγρεῖται ὑπ μαρκιανός σὺν ἄλλοις οὐκ ὀλίγοις,
Καθείργνυταί τε σὺν αὐτοῖς ἐν δόμοις μιζερίχου.
Θελήσας οὖν μιζέριχος ἰδεῖν τοῦ δορυκτήτους,
Ἄνωθεν σὰς ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ αὔδρας ἐπεσκόπει,
Καὶ βλέπει πᾶγμα δύσκριτον μαρκιανὸν ὑπνομῶλα,
Καὶ δυσμηχάνητον αὐτῷ σκιὰν σκιαζομβρίαν
Ὑπὸ περύγων ἀετοῦ. τοῦτο θαμβεῖται βλέψας.
Θεῖόν τινα λογίζεται τὸν ἄνδρα χειμαλίζειν,
Καὶ τ' ἀρχῆς καταξίαν ῥωμαίων ὑπ τοῦ κράτους.
Κτεῖναι μὲν οὖν ἀπανθρωπον ἀνδρα τοιοῦτον κρίνει
Πρόβλημον ἄνωθεν εἰς βασιλείας ὕψος.
Τὸν γοῦν θεοῦ ταῖς κραταιαῖς φρουρούμενον παλάμαις
Τίς ἂν ἰσχύσειε θνητῶν ὀλέσαι πρὸ τ' ὥρας;
Ἂν ἡ θεοῦ μεγαλαλκὴς χεὶρ σε προφθάσῃ φονεῖν,
Οὐ δειλιάσης σίδηρον, ὐ ξίφος ὑποτρέσης,
Οὐ πῦρ, ὐ θυμοδάρδαρον, ὐ μιαιφόνον ἦθος.
Μεταστειλάμενος οὖν αὐτὸν ὄρκοις καταλαμβάνει,
Ἂν τῶν ῥωμαίων ἄρξειεν, ἂν τυχὸν τοῦ κράτους,
Οὕτω γὰρ βάρβαρος ἀνὴρ κτᾶται βασιλείαν,
Καὶ τοῦ θεόθεν ἡμπτὸς, καὶ θεοῦδες ἦθος
Σεβάζεται φιλάνθρωπον αὐτοῖς ἐπεντρανίζων.
Ἐκεῖθεν οὖν ἀπολυθεὶς ἀπὸ τοῦ μιζερίχου
Πρὸς τὴν κωνσταντινούπολιν αὖθις ἐπανατρέχει,
Καὶ γῆθεν μεταλλάξαντος ἤδη θεοδοσίου,
Ἄναξ ἀναγορεύεται κρίσει τῆς πολχερίας,

Καὶ

Καὶ τῷ ῥωμαίων ἀρχηγὸς καὶ κρείττως αὐτοκράτωρ.
Ἦν δ' ἀγαθὸς, καὶ σωφρὼν, ἀσεβῆς, φιλοσώφρων,
Δένδρον χαριβόφυτον, ἄλσος χρησοτροπίας.
Ἐξ ὧν καλῶς ἐν ἔτεσι τοῖς σκῆπτρα διϊθύνας,
Χοῖ τὸν χῶν παρέδωκε, τὸ πνεῦμα τῷ κυρίῳ.
Ὡς δὴ τὸν χῶν ἀπήτησεν ἡ φύσις ἀπὸ τούτου,
καὶ μνήματι κατέκλεισε τὸ γηγενὲς ζαρκίον,
Ἡ ζύγκλητος ζωὴ ἄπαρι τῷ τότε πατρικίῳ
Εἰς λέοντα κατάγουσι τιμὴν σκηπτοκρατορίαν,
Τὸν φρονιμιμὸν τὸν λογισμὸν τῶν ἁπάντων πραγμάτων,
Καθυποχόμενον αὐτῷ θάτερον τῷ ἡρέων
Τῷ σέφει τῷ τοῦ καίσαρος τιμὴν κεφαλὴν κοσμῆσαι.
Οὐδὲ γὰρ ἰῷ τὸν ἅπαντα κρείττις Ἡπιλαβέας
Τῇ λύσῃ κατεχόμενον ἀρείου τοῦ βεβήλου.
Οὕτω πολλάκις ταπεινὰς ἐργάζεται τὸ κέρδος.
Οὕτως ἐλπίδες πλάθουσι τὰς τῶν ἀνθρώπων φρένας.
Τούτῳ ποτὲ τῷ λέοντι καλῶς φιλοσεβοῦντι,
Ἀνὴρ σοφίας θησαυρὸς ἑλλήνων διεβλήθη,
Τιμὴν κλῆσιν ἰσχάσιος, κοιαίσως τὴν ἀξίαν.
Κἀντεῦθεν ἀπογυμνωθεὶς τιμῆς τε καὶ χρημάτων
Ἐπάρχῳ τῷ τῆ πόλεως ἐνδίδοται πρὸς κείρειν.
Ὡς οὖν εἰσῆγε γυμνὸς ὡς δοῦλος μασιγίας,
Ὡς χειροδέσμιος λησὴς, ἀπηγχωνισμένος,
Ὁ δικαστὴς ἀνέκραγεν, ἐπαγγελῶν τῷ πάθει
Γινώσκεις ἰσχάσιε, πόθεν ἐξεκυλίσθης,
καὶ πῶς γε νῦν κατήγαγεν ὁ κύκλος ὁ τῆς τύχης;

Ὃ ζ

Ὁ ᾧ, ζωὴ ϖᾶσι καρδίας ἐλευθέρῳ
Εὐθὺς ἐποίησε τοῦτο τὰς ἀποκείσεις.
Οἶδα τὸ πολληπλάσιον τῆς τύχης τῆς ἀσάτου.
Καὶ ζωὸς οἶδα μηδὲν ὑνὶ καινὸν καθυποσιῶαι.
Θυητὸν γὰρ ϖεφυκέναι ζ γονεῶν ἀσίαν
Ὑπέπεσον καὶ ϖάθεσι φύζεως ἀνθρωπίνης.
Σὺ δ' ἄπιγνος τὸν κύλινδρον καὶ τὸν τοῖχον βίᾳ
Ἐξένεγκε τὸν ἄκλεω μοι τοιούτῳ κεινομένῳ,
Ὁποῖαν κείνων ζωὴ ἐμοὶ τὴν ψῆφον ἀποφαίνω.
Ὅχλος ἀκουῶ ὁ παρεσὼς θαυμάσαντες τὸν αὖ-
δρα,
Καὶ τὴν ζφὴν ἀπόκεισιν αὐτὸ καταπλαγέντες,
Ὡς φιλελεύθερον ὁμῶ κὴ πλήρη παῤῥησίας,
Ἐκεῖθεν ἁφαρπάσαντες αὐτὸν ζωὴ χειροπέδαις
Εἰς τὸν ναὸν τὸν ἱερὸν μὴ κραυγῆς ἀϊφήμοιω
Ἀπάγωσι, καὶ τῷ λευτερῷ τῷ θείῳ τελειῶσι.
Ὡς ἄρα πῶς τῆς ἀρετῆς τὸ χρῆμα δυσωπεῖ).
Ἀλλοχρὼς ἰθαγχρὼς, ἔλλω, ἀλλόθρως, σκύθης.
Μόνη γὰρ δυνάμ) κοσμεῖν σὺν ἐργασὰς ζ ζωΐζειν.
Ὁ μὴ οὖν ἰσοκαίσ@ ὅτω κακῶν ἐῤῥύθη,
Ὁ δ' ἄπαρ ἐφαπόμῳ@ χλαμύδ@ βασιλείω,
Ὦ βασιλῦ, ἐπέλεγε μετ' ὄλης αὐαιδείας,
Οὐ χὴ τὸν ϖδεικέμνον τὴν ποφυρᾶν χλαμύδα
Παρά ἴν@ καταίσχεθ, κὴ δῶλον χρηματίζειν.
Οὕτ@ ὁ κρατῶς θηζαυρὸς διρῶν πολυζαλαύτις,
Ὅλας θαλάσας εἴπ ἰις καὶ ποζαμὸς χρημάτων,
Πόλεμον αὐτεπάγγελτον, κὴ μάχλω φευκαλέαν,

καὶ

Καὶ σόλων μυριόσολων, καὶ πονδοπόρων ὄχλων,
Καὶ σιλιῶδ ὑγροκέλευθον, καὶ πλῆθδ θαλασσόπλων,
Κατὰ λιβύων ζυγκροτεῖ καὶ κῦ μιζερίχυ,
Καὶ σρατηγὸν ἐφίσησι κρότερον δ πολέμυ
Τὸν ἀδελφὸν τ γαμετῆς βερένικις βασιλίσσαν.
Ἡ σολαρχία δ' ἄρ ἐφόβει καὶ σοὺ πόρρω,
Ἐκάλυπτε τὴν θάλασσαν δῖς λαίφεσι τῶν πλοίων,
Ἐσενοχώρει τὴν ὑγρὰν σκάφεσιν ἁλιπλόοις.
Ἦσαν δξόται, πελδασαὶ, ναυμάχοι, πεζομάχοι,
Ὑπὲρ τὴν ἄμμον ἡ πληθύς; τὸ θερίδος ὑπὲρ θῆρας.
Ἀλλὰ τυραννικώτατον τὸ θέν δ χρυσίυ.
Ἀλλὰ δυναμικώτατον μυρίων σρατευμάτων.
Τοῦτο καὶ πόλιν δύπυργον ἐκ βάθρων ἀνασκάπτει,
Τοῦτο δ' δόμυς ὄλλυσι, τοῦτο κἀν δῖς πολέμοις
Ὅλων ἐθνῶν ἀφανισμὸν καινοδομεῖν ἰσχύει.
καὶ πάντα δυνατὸν καὶ σρέφειν καὶ ζυγχέειν.
Ἀ"φυκτόν ἐσι βέλεμνον, βάλλει κῦ καρδίας,
Καὶ χρεοδέσμιη δύσλυτδ, ἄῤῥηκτδ ποδανάγκη,
Δυνατὸν γλῶσσαν ἄφωνον λιθέναι λαλεσάτην,
Καὶ σόμα τὸ θρύλλειον εἰς ἀφωνίαν πρέπειν.
Τούτῳ ζυμμάχῳ χρώμενδ μιζέριχδ ὁ λίβυς
Τὸν πλησίον ἴσχυσε καταπονῶσαι σόλον.
Ὁ βασιλίσκδ γὰ πολλῷ φαρμακυθεὶς χρυσίῳ
Ἔβλεψε πρῶτδ εἰς φυγὴν κῦ τὰς ὑποχέσεις.
Καὶ τοῦθεν ἀνετράπετο τὰ πράγματα ῥωμαίοις.
Καὶ τὴν ἰνδὴν φοβήσαντα κὴ σὺν ἐν βρεπανίᾳ
Καὶ πᾶν ἔθνδ ἕως πᾶσαν γῆν σόλον τὴν φερναλέον,

Μόνη χρυσίου πλοῦτον ἴσχυεν ἀφανίσαι
Ἄνδρων χειρῶν δῶρα βελῶν ἄτερ ὁπλοφορίας.
Καὶ ταῦτα μὲν συνέβησε ῥωμαίοις ἐν λιβύῃ.
Ὁ δ' ἀῤῥωμαίων βασιλεὺς αὐτὸς ὁλέων
Οὐκ ἀτυχήσας ἄῤῥενος γονῆς πατὴρ γλυκείας,
Τὴν θυγατέρα ζώγρυσι ζωὴν πατρικίῳ,
Ἐξ ἰσαυρίας ἔλκοντι τὰς ῥίζας τὰς ἐκ γῆς.
Τῇ δ' υἱῷ λέοντος κλῆσις ἦν ἀειάδη.
Ἐκ ταύτης δ' τῷ ζήνωνι παῖς ἄῤῥην ἐκυήθη
Λέων ὀνομαζόμενος ὁμώνυμος τῷ πάππῳ.
Ὅνπερ κ' προσλαβόμενος ὁ βασιλεὺς κ' πάππος,
Καὶ παιδὸν τὸν ζωὴν καὶ φίλτατον θυγατρίδι,
Χειρίζει τῷ θυγατριδῷ τ' βασιλείας σκῆπτρον.
Δυσετηρίᾳ δ' λειφθεὶς οἴκοι σὺν τῇ νήπῳ,
Ἔτεσι δέκα πρὸς ὀκτὼ ῥωμαίων βασιλεύσας.
Ἀλλὰ δ' ἐξ πρὸς μικρὸν γαυρόμενος ἐκ κραίτους,
Γῆθεν ἀπῆλθε τάχιον, ζήνωνα τὸν πατέρα
Καταλιπὼν διάδοχον τ' αὐτοκρατορείας.
Οὗτος ὁ ζωὴν δὲ καλῶς εἶχε πρὸς τὸ σέβας.
Καὶ γοῦν πολλὰς καὶ χαλεπὰς εἰσήγαγε κακώσεις
Ἅπαντι τῷ πληρώματι τῆς εὐσεβοῦς ἀγέλης.
Τότε πολλὰ ταυτοπαθῆ τόποις ἐν διαφόροις
Συνέπεσε παθήματα πολλῶν τῶν βασιλέων.
Καβάδης μὲν ἐν πέρσαις, νέπως ἐν ἑσπερίοις,
Ὁ ζήνων ἐν ῥωμαίοις τε πεπλώκασι κραίτους·
Ἀλλ' ὁ μὲν ζήνων ἴσχυσε πάλιν ἐπὶ λαβέως
Τῆς ὑψιβάμου ἀρχῆς, ἀλλά γε καὶ καβάδης.

Τὸν

Τὸν πέπωκα δ' οὐκ ἔδλεψεν ἡμέρας ἐν βλεφά-
ρας
Τῆς τύχης τὸ παλίντροπον τ' ἐπιδυλδυσάσης.
Ὁ γὰρ φιλοχρυσώτατος ἐκεῖνος βασιλίσκος
Καὶ κῆ ζήνων ἴ'ὸν ἐξέχει κακίας,
Καὶ βασιλίσκω γέγονε πικρότερος ἐν ἔργοις,
Καὶ προζεταιρισάμψος συμμάχυσκὴ προμάχυς
Ἐπήρχετο τῷ ζιώνι πυρὶ θυμῷ καχλάζων.
Ζιώων ὃ φόβῳ συχεθεὶς, καὶ ζαλυθεὶς τὰς φρέ-
νας,
Σωὶ ἀειαάδνῃ γαμετῇ φθύγε προὶς ἰσαυρίαν,
Περὶ ψυχῆς γὰρ ἔτρεχεν ἀλλ' ὐ προὶ χρημάτων.
Ὡ̓ς ἄρα λιμιότερον ψυχῆς ὐδὲν ἀνθρώποις.
Οὐ κρατὸς τὸ βασίλειον, ὐ θάλασσα χρημάτων.
Απονιπὶ γὰρ εἰσελθὼν, ὐδεὶς γὰρ λῶ κωλύων,
Τὸ σέφος πείλιτε) καὶ κρατὼρ χρημαλίζε.
Αλλὰ γὰρ οὐκ ανέχονται τὰ πράγματα πολλάκις
Συμπαίζειν εἰς πολὺ τοῖς θέλυσιν ἁρπάζειν,
Αλλᾶ μεθίσαν) ταχὺ κὴ φθύγυσιν ἐκ τούτων,
Ὥ̓σπερ διαγωρίζον λιστὼ χρόνῳ τοῦ δεσπότας.
Επὶ δυσὶ γὰρ ἔτεσι ζ μόνοις αὐταρχήσας
Ὁ βασίλισκος ὁ δεινὸς ζιώνος ἐπελθόντος,
Καὶ παῖδας δελεάσαντος ἐλπίσι φιλοτίμοις,
Καὶ ζωὰ αὐτοῖς τὸν στρατηγὸν, δρμαλὸς λῶ ὅστ',
Οὗ τὸν υἱὸν ἐπώμοσε καίσαρος σέφε σέψαι,
Παύτοθεν δπορέμψος οὐκ ἔχων ὅπι δράσε,
Σωὶ ζιώνι διγωναικὶ θείῳ ναῷ προσερέχε.

Ὥσπερ ἐκεῖθεν ἄξελων ὁ βασιλεὺς ὁ ζωίων,
Περιαθήσας ἑαυτὺς ὅρκοις φερεωδεσάτοις,
Ὡς οὐκ ἐπάξειν φόνιον ξίφος τοῖς σφῶν πραχήλοις,
Ὑπερφείας λίθησιν ἐν ὀχυρῷ φρουρίῳ.
Ἔνθα ζυγκλείσας ἔνδυνι πυρίσχῳ στερεμνίῳ,
Καὶ λίθοις διμεγέθεσι τὴν εἴσοδον περιχώσας
Λιμῷ κ᾽ δίψῃ σὺν κακὸς κακῶς ἀξαφανίζῃ.
Καλῶς γ᾽ κερατινόμῳος αὐτῷ τὴν βασιλείαν
Τὸν μὲν ἁρμάτιον οἰκτρῷ θανάτῳ παραπέμπῃ,
Περὶ ὅτου διολομήχανον φανέντα πῷ δεσπότῃ.
Πληρεῖ γ᾽ τὴν ὑπόσχεσιν, κ᾽ τὸν ἐκείνου παῖδα
Καθαιρεῖ πῷ καίσαρος ὀλβιωτάτῳ στέφῃ.
Μετ᾽ ὀ πολὺ κἀκείνου γ᾽ τὰς πίσσας ἀποκείρας
Ἐφίστησι κυζικηνοῖς ἀρχιερέα βίᾳ.
Τούτῳ ποτὲ τῷ βασιλεῖ παρεῖπεν ἀστρολέκτης,
Ὡς τελευτᾶς μὲν βραχὺ καὶ σὺν τὴν βασιλείαν
Λήψεσθ᾽ κ᾽ τὸν ζωίοικον αὖθις ἐκ τοῦ ζυγκλήτου.
Τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπώλεσε τοὺς πλείους
Τῶν τῆς ζυγκλήτου τοὺς λαμπροὺς καὶ τοὺς εὐτυχε-
στέρους.
Ἀλλ᾽ τὴν ἄμαχον ἰσχὺν τοῦ θεοῦ προνοίας
Οὐδεὶς ἰσχύσῃ γνώμης ἄπρακτον ἀπελέγξαι.
Ζήνων μὲν γὰρ ἐν ἔτεσι δέκα τῆς βασιλείας
Πρὸς ἄλλοις ἐξ ἐκρέπτεν, εἶθ᾽ ἡρπάγη θανάτῳ.
Ὡς γὰρ ὁ ζήνων ἔλιπε τὸν βίον κ᾽ τὸ στέφος,
Εἰς αἰασάπιον φοιτᾷ τὸ τῶν ῥωμαίων κρατος,
Ὃς δίκορος ἐλέγετο, τὴν γὰρ ἑτέραν κόρην

Ἔτυχεν

Ἔτυχεν ἔχων μέλαιναν, γλαυκόχροων τὴν ἄλλων.
Ὃς ἀριάδνῃ ζυζυγεὶς τῇ πρώτῃ βασιλίδι,
Καὶ δόξας ἐννομώτατος εἶναι φιλοσέβας,
Μετὰ μικρὸν ἀνέῤῥηξε τὸν τῆς κακίας τόκον,
Καὶ πᾶσαν κακοήθειαν ἐξήνεγκεν εἰς μέσον.
Ἦν γὰρ ἐγχῶθεν στέμμα τῆς καρδίας ἔχων
Τῆς δυτυχοῦς αἱρέσεως τοῦ τετραλιτηρίου.
Ἐντεῦθεν λαίλαψ ζοφερὰ καὶ καταιγὶς ἀγρία,
Καὶ κλύδωνες βαρύθροοι, καὶ ζάλαι, καὶ χειμῶνες
Τὸ σκάφος σωτηρίου τῆς ὀρθοδοξίας.
Ἐντεῦθεν οἱ φιλοσεβεῖς ἀρχιερεῖς ἐκ θρόνων.
Ἰδίων ἀπελαύνοντο δίκαιων λησῶν κακούργων.
Ἐντεῦθεν ἦσαν συνεχεῖς ὀλολυγμοὶ, καὶ θρῆνοι,
Πάντη βοαὶ, καὶ στεναγμοὶ, πάντη στερνοκτυπίαι.
Τὸ πλῆθος ὃ τῶν ἀσεβῶν τόσων κακίαν βλέπον,
Ἐνίβριζον τὰ κρείττω καὶ κατελοιδόρουν.
Οὕτως οὐκ οἶδεν ἀσεβὴς αἰδεῖσθαι βασιλέας,
Οὔτε τοὺς τὴν ἀσέβειαν κίνδυνος διατρέχει,
Οὐδὲ λαμβάνει πρόσωπον, οὐδὲ δικάσας τρέμει.
Ὁ Τίνιος αἰκασάμενος τοσθυμηθεὶς τοσοῦτον
Τῆς δυσεβείας τὸν ἰὸν ὕμνῳ τῷ τελαγίῳ,
Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος καλιδὼν δύσας ἀφιλιάσαν,
Καὶ λιθασμοῖς ἐκ τοῦ ναοῦ τὸν ἔπαρχον ἐλάσαν,
Καὶ πυρπολῆσαν δυσεβῶν οἰκίας μεγίστων,
Καὶ καθοσφάξαν σὺν πολλοὺς ὑποστάσεις τῆς πλάνης,
Ἔκων ἀέκων ἔλιξε τῆς ῥύμης καὶ τῆς τόλμης,
Ὡς ἵππος τὶς σκληρόστομος ἀθυμαίνων ὑπὸ θερίστου,

καὶ δαμασθεὶς αὖ χαλινῶ γνάθους τραυτέρου.
Οὕτω καθεύδων ἔδοξεν ἰδεῖν κῦ τοῦ ὕπνους
Ἄνδρα φερικώδη φέροντα χάρτιν ἐν ταῖς παλά-
μαις,
Καὶ τοῦτον ἀναπτύξαντα καὶ τιὼ ἀνασασίᾳ
Κλαῖσιν διεγέντα πρὸς αὐτὸν φάναι σιὼ αὐστηρίᾳ.
Τιὼ μὴ δυσέβειαν θεὸς ἰδὼν ᾧ ἐζεκίᾳ
Επεφιλοθμήσατο ζωὴν χερνιωτέραν,
Καὶ λύτρωσιν ἐκ τῆς ἐχθρῶν, καὶ πλατυσμὸν ᾧ βίᾳ.
Σιὼ ᾗ καχίαν μυσαχθεὶς κῆ βεβηλοτερπίαν,
Εκκόπων ἀπεξένοψε τοῦ χρόνους τ ζωῆς σου,
Καὶ χρόνους ἐπολόβωσε τέσσαρας πρὸς τοῦ δέκα.
καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆλειψε τάχις ἀπὸ ᾧ χάρτου.
Μάτην γὰν ὁ βασιλὺς βληθεὶς ὀλεθρεφόρῳ,
Καὶ χεραυνόβλητος φανεὶς μετήλλαξε τὸν βίον,
Ἔτεσι πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἐπὰ σκηπτοχρεβέησας.
Τῷ τάφῳ ᾗ καθακλειθεὶς μῆνας ἡμέρας,
Ολολυγιὼ αἰέπεμπε κάτωθεν ἐκ ᾧ τάφου,
Καὶ σεναγμὸν πρείπτερον ἐκ στομαχῆς καρδίας,
Ἔλεον ἐκκαλούμενος ἀπὸ τῶ φυλασσόντων,
Καὶ λιτάζόμενος αὐτὸς ἐκεῖθεν διαχθεῖσαν.
Τῶν ᾗ φησαύτων ἕτερον κρείττρα χειμαλίζειν,
Εκεῖνος αὐθυπολύεγχεν, ὐδείς μοι τούτου λόγος,
Μόνον ἀνοιγείτω μοι τὸ καπφὲς μνημεῖον,
Ὡς τιὼ γλυκεῖαν ἴδοιμι λαμπάδα τ φωσφόρου.
Αλλ' ἰῶ ὐδεὶς ὁ συμπαθὼν ὐδ' ἐπικτείρων τοῦτον,
Τοῖς γὰ καχοῖς κᾆν τελθυτῆ πάντες ἐπεγκορδοι.

Σωσέβη

Σλωέδη ὃ μετ' ὀ πολὺ τὸν τάφον ανοιγλῶαι,
Καὶ τὸν νεκρὸν τὸν δυσυχῆ πᾶσιν ἐκκαλυφθλῶαι
ελέεινόν τι θέαμα καταξιον δακρύων.
Εὑρέθη γὸ καταφαγὼν σὺν τῷ ποδῶν ζανδάλοις,
Καὶ σὺν βεχίονας αὐτοῦ καθάπξ ἀλλοτρίους.
Τινὲς ὃ ζήνωνι φασὶ ζυμβλῶαι τὰ τοιαῦτα.
Πολλάκις γὸ νοσήματα σωείχετο κατ' χω,
Καὶ θνήσκειν νομιζόμθ@ αὖθις λῶ ἐν τοῖς ζῶσι.
Αλλ' ὀ γὸ παῖτα τὰ κακὰ πεφύσει τοῖς ἀνθρώποις,
Αλλὰ ζυγκρίνον) ποτὲ ἡ βέλτισα κακίτοις.
Βέβηλ@ γὸ καὶ δυσεβὴς σὺν φανεὶς ὁ κρότως
Ὅμως ἐξώρυσε φυτὸν γῆς πάσης ῥωμαϊδ@,
Οὗ καὶ καρποὶ πικραίζοντες, καὶ θανάτ@ ἡ ῥίζα.
Ὡς εἴγε μὴ τὸ πεφύκομμα τὸ περὶ τὴν θρησκείαν
Ὥσπξ παχὺ καὶ θολερὸν ἀντεπεσκόπξ νέφ@.
Τῦτο καὶ μόνον τὸ καλὸν ἴχυζεν ἂν ζυγκρύψαι
Τὰς ὅλας ῥυπαρότητας καὶ τὰς ἀκαθαρσίας,
Καὶ παῖδας σὺν πραυμάτισμὸς σὺν ἰχωροδεσίας,
καθάπξ ἀλεξίκακον φάρμακον ἡμερῶσαι.
Ἦν ὃ τὸ πεικόσμημα ξ πλανομωτάτ
Ἡ πεῤῥιζ@ αἱρέσις εἰσαρέξεως κιβδήλου,
Ἡ λέγε) χρυσάργυρον αὐδρὶ φιλολόγοις.
Τὶ ὃ καὶ ποῖον τὸ τεχθὲν ὁ λόγ@ ἰσορήσῃ.

Ἅπας αὐήρ τε, καὶ γυνὴ, παῖς, κόρη τε, καὶ βρέφ@,
Περσαίτης, ἀπελεύθερ@, οἰκέτης, σὺκ οἰκέτης,
Ὑπὲρ σκυβάλου κοπρηρὸν ξ δυσμίας ὄρου,

Ἐν ᾧ ἀργύρεα νόμισμα παρεῖχε τῷ ταμείῳ.
Τυπίδεσι τοῖς κτιώσιν ἐπέκειτο τὸ βάρος.
Βοσὶ, τοῖς ἡμιόνοις τε, καὶ μύρμηξι τοῖς ἵπποις.
Ὑπὲρ ἑκάστου χώρου, ἢ τῶν ὀναρίων,
Ἐξ ὁλκῆς κατεβάλλετο τοὺς κτίστας ὁ δεσπόζων.
Ὁ δ' οἶνος ἀνασάτου δυσωπηθεὶς ἐντεύξει
Ἀνδρῶν μονήρη καὶ ξενῶν μετερχομένων βίον,
Τοσοῦτον ἄχθος ἤλασε καὶ πλινθεῖον μῦθος,
Περθέλυμνον τὸ βλάσημα τὸ τῆς αἰσχροκερδίας
Ἐξαναστάσας καὶ πυρὶ δοὺς ἀφανισμῷ.
Ἐπεὶ γοῦν ἀνασάτου ὤχετο κακεγκάκως,
Ἀναματὶ χειρίζετο δὴ οἴακας τοὺς κερδέους
καὶ σκῆπτρον τὸ βασίλειον ὁ νέος ὁ ἰσῆνος.
Λαβὼν γὰρ ὡς φασι πολλὰ χρυσὸν ἐξ ἀμαυτίου,
Ὑπῆρχε δὴ πραπόστος ἀμαυτὸς ἐκεῖνος,
Καὶ κελσθεὶς τοῖς τέγμασι τοῦτον καλακενῶσαι,
Ὡς ἂν ἐξεποιήσαντο τὸ κεράτος θεοκείτω,
Τῷ κοινωνοῦντι τῷ αὐτῷ αἵματος ἀμαυλίῳ,
Ἐκ τῶν ὀθνείων ἑαυτῷ κτᾶται τιὰ βασιλείαν,
Πελάμῳ, τὸ κέρδισον, χρήμασιν ἀλλοτρίοις.
Οὕτω πᾶσιν ἐπέρας ἡ σκηπτοκερδεία,
Κἀνταῦθα μόνον ἀδικεῖν ὀδεὶς τὶ καθικνῆται,
Κἂν ἐν τοῖς ἄλλοις δίκαιος διερίσκετο καὶ σώφρων.
Ἦν δ' ἀσεβὴς καὶ νενεχὴς ὁ γέρων ἰσῆνος,
Τῷ ζήλῳ δὴ πυρούμενος τῆς εὐσεβοῦς θρησκείας
Τοῖς μανιχαίοις ἄσπονδον πόλεμον ἐκαινοῦργε,
Καὶ διωγμὸν βαρύτερον τῶν μνημονευομένων

Τοῖς

Τοῖς σωτηρῦσι δὺ λυπρὰς λήρους ζ νεορίᾳ.
Τῆς βασιλείας γίγαρ οὐ κρατεῖ χρόνος ἐννέα.
Ὡς ἦκ τοῦτον φέρουσα πάχρ ἀντοῦ ζαρκίᾳ
Ἐχειῶ τὸ κρέρ τ ἀνιτῆς φύσεως ἀποδῦναι,
καὶ ποῖς τὸν ἰουστινιανὸν τὸ κρέτρ μεταβάλλη,
Τὸν ζ ναῦ δομήτορα τοῦτο ζ τεισμεγίστ,
Τὸν μεγαλοπρεπέστερον ἀνάκτων τῶ ποτέρων,
Ὃς ἀδελφόπαις γνήσιρ ὑπῆρχεν ἰουστίνᾳ.
Οὗτρ δ' ἀϑὺς ἐν ταῖς ἀρχαῖς τ αὐτοκρατρίας
Πόλεμον διεκρότησε τῶ ἀανδήλων.
Καὶ ζ ῥηγὸς γελίμερ ὡς τυραννικωτάτ.
Φιλίαν γάρ τοι καϑαρὰν καὶ πρώτης βασιλείας
Πρὸς τὸν ἀνδέειχον πιστῶ τῶ ἀανδήλων ῥῆγα,
Καὶ γράμματα δεξάμρ ὡς ὁ σκαιὸς γελίμερ
Ἐπανασήσας κατ' αὐτ ἦ καταπλείσας ἔχϕ·
Αὐτὸν δὲ τὸν ἀνδέειχον ζ γαμετὴν ζ τέκνα,
Καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφέλοιτο ζύμπασαν ἀνδερίχ,
Ταῦτα μαϑὼν ὁ βασιλεὺς, πληγείς τε τὴν καρδίαν,
Καὶ μέγα παθὼν ἀμρ ὡστὲρ ζ δυσπραγῶντρ,
Στόλον κ τ γελίμερ μυριάνδρον ἐκπέμπϕ,
Στρατάρχην ᾧ καθίστη ἦ στρατηγὸν τ μάχης
Τὸν μέγαν βελισάριον τὴν τῶ ῥωμαίων χεῖρα,
Τὸν πάντας ἀποκρύψαντα στρατάρχας φαλαγγάρ-
Ἐπὶ στρρότητι φρενῶν ἐπ' ἀνοσοβουλίαις. (χας
Ὃς συλλεξάμρ πλὴν ναυμάχων, πεζομάχων,
Ψιλὺς, ἐνόπλους, πελτασὰς, ἱππο ὅτας, σφενδονήτας,
Ἐθέλοντας καὶ ποδόνδας αὐτὸ ποιῆσαι δύν,

Καὶ βίας ἀπεχόμην ἀδίκων ἀρπαγμάτων,
Καὶ πανίας ἔχειας ποιῶν τ' δικαιοπραγίας,
Πᾶσαν κατεστορώσατο λιβύων φιλαρχίαν,
Καὶ τραίχηλον τὸν ἄκαμπτον ἔκλινεν ὑποδήλων,
Ὡς τῷ αὐτῷ τῷ δυσμενῶν λιβύων προχωρούντων,
Καὶ προσδαζόντων ἄρχειας πρὸς βελιζαρίου.
Οὕτω τὸ πρᾶγμα δύσμαχον ἡ δυστροπία πέλει,
καὶ φίλοις οἷδε κάκιστα τοὺς πρώην μισουμένους,
Εφέλκε τε τοὺς ἐχθροὺς ὡς σίδηρον μαγνῆτις,
Δεῖγμα χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τρόπου φιλανθρώπου.
Ἥρπασέ τις τῶν τοῦ στρατοῦ κατοικιδίαν ὄρνιν,
Ἤγειρε θορυβῶ ὁ μὴ καλῶς ἀφαιρεθεὶς τὴν ὄρνιν.
Ἤκουσε βελισαρίου, ἠχθέσθη τῷ συμβάντι,
Ἀνεῖρε τὸν δυσάρπαγα, τῷ ζήλῳ δ' ὑπερζέσας
Δεινῶν εἰσπράττει ποινὴν ὑπὲρ μικροῦ μεγάλου.
Κελεύει γὰρ τὸν ἄθλιον αἰσχρολοπαδεῖαν,
Καὶ ταύτην δίκην ὑποσχεῖν τῆς φιλαδίκου γνώμης.
Εἰ γὰρ μὴ προσέφερε τοῖς ὄχλοις φιλανθρώπως,
καὶ μέλιτι γλυκάζοντι τοὺς λόγους συνεκίρνα.
Ἀλλ' ἤδη μὴ πικράζοντα ποτὲ τοῖς ἁμαρτάνουσιν
Κατὰ δοκίμους ἰατροὺς ἢ πολυπειρωτέρους.
Ἐντεῦθεν τὴν μὲν στρατιᾶς φόβος ἐπῆλθε μέγας,
καὶ δέος ἐκπυστάλλωσε τοῦ πλήθους τὰς καρδίας.
Ἐκ δὲ λιβύων τῶν ἐχθρῶν ἀγάπη προσετέθη,
Καὶ πάντες ἴσα τῷ θεῷ τὸν στρατηγὸν ὑμνήκασιν.
Ἐντεῦθεν ὑπερίχυσε τῶν ἐρυμνῶν φρυκτῶν,
Καὶ πάσης πόλεως λαμπρὰς ὑπὲρ τοῦ στρατείχους.

Αὐτό-

Αὐτό τε τὸ τειτδύδαιμον ἄξυ καρχηδονίων
Τὰς πύλας διεπέλαζεν, ἅπαντες γὸ ἐκ θύμυ
Εφίλθυν βελιζάέιον οἶα πατέρα παῖδες.
Εὗρων ὃ τὰ βασίλεια γελίμερ@ ὠκεῖτε,
Πλθύτυ θαλάσας ἤντλησε καὶ ποδαμὺς χρημά-
των,
Καὶ τῷ σρατῷ διένειμε τὰ σκῦλα φιλθίμως.
Αὐτῷ ὃ τῷ γελίμεει ζυμμίξας πλεονάκις,
Καὶ λιθρφύρτις θέμθ@ λιδύης πεδιάδας,
Καὶ πᾶσαν αἱματόεσσαν ῥομφαίαν ἀναδείξας,
καὶ τῷ βαρβάρων τῖς νεκρῖς τὸ γῦ καταναλύ-
ψας,
Φθνεῖζθ ζωματόσρωτν ἐκ τῷ διαιρυμθύων,
Μετὰ πολλὰς τὰς ζυμβολὰς χ᾽ τὰς διδρομὰς,
Μετὰ πολλὰς τὰς ζυμπλοκὰς καὶ τὰς ἱππομαχίας,
Καὶ τῷ δορκάτων τὸν θραυσμὸν, καὶ ζωτειβῶ ἀσ-
πίδων,
Τέλ@ αὐτὸν γελίμερα καὶ γαμετῶ καὶ παῖδας
Ελεεινοῖς ἐν χήμασι λαβὼν δορυαλώτις,
Εκεῖθεν μυελόνικ@ αὐέταξε σρατάρχης,
Στρατάρχης ἀειςόνικ@ νίκας πολλᾶς ἐμπρέπων,
Ὃν ἀμειβόμθ@ καλῶς αὐθονοκράτωρ κράτις,
Ἰδίοις ἐννομίσμασι χρυσέοις ἀργυρέοις
Ὁπλίτῶ ἐνεχάραξε ῥομφαίας ἐσπασμθόν,
Καὶ θριάμβον ἠτίμαζε τῷ τειζαειςεργάτῃ,
Ἐν ᾧ σρατοδυόμθ@ ἐν αὐτῷ καὶ γελίμερ.
Ἔφειξε τότυ τῶ αἰχμὴν χοσρόης ὁ πρσάρχης,

Καὶ τὸ μεγαλεπίβουλον ϗ τὰς ἀνδρωδεις φρένας.
Καὶ τούτῳ γὸ συνέμιξεν ἰσχυρομάχους μάχας,
Καὶ τόσον κατεπόησεν, ὅσον θέλειν χοσμεῖν
Εἰρήνην ἀνταλλάξασθ πολέμων ἀνδροφθόρων.
Καὶ ῥωμαίων τὴν πρωτόπολιν τὴν παλαιτάτην ῥωμην
Ῥωμαίοις ἀνέσωσατο γόθων χερσὶν ἁλοῦσαν.
Οὗ ⸂τὸν ῥῆγα τὸν πολεῶ τὸν μέγαν τὸν Φεικώδη
Ζωγρήσας σιδηρόδετον ἔχεν ἐν χαλκοπέδαις.
Αὐτήν τε τὴν αὐτάναχτα μέλλοντα κινδυνοῦσθαι,
Καὶ τὴν ζωὴν ϗ τὴν δεσποτείαν ἀθλίως ζημιῶσθ,
Μέσον ἀφήρπασε χειρῶν ⸂τ σασιώδους ὄχλου.
Τὸ γὸ δημοτικώτερον ⸂τ πλῆθος σασιάσαν
Ἡνίκα συζυγνύουσιν ἵππους ἁρματηρόφοι,
Καὶ δεσμοὺς ἐρευνίζουσι τοὺς ἀμιλλητῆρας,
Βοᾶς ἀφῆκε κατ' αὐτοῦ δυσφήμους ⸂τ κεκτιωτ⸂,
Καὶ φλιώαφον ἀπέπνευσεν ἀπεραντολεχίαν,
Κακοῖς κακὰ ὑ, τοῦτ' ἔλαθοσι τὸ μεῖζον,
Καὶ κεφαλὴ τοῦ βάλλεται, δεῖνυσιν αὐτοάρχην.
Πατρίκιον ⸂τὸν ἄπον αὐθρα τῶν ⸂Τσημμων,
Ανασασίῳ τοῦ σφυρῇ τῷ βεβασιλευκότι.
Ενταῦθα βελισάριο⸂ πυκτᾶται τὴν καρδίαν,
Ανδρίζε⸂ τε κεκταιῶς καὶ πατᾶται τὴν ῥομφαίαν,
Καὶ δορυφόρους σὺν πολλοῖς ἀλκίμοις ⸂τερθύμοις,
Καὶ τῷ ναρσῇ τῷ δεξιῷ ϗ σφατηγικωτάτῳ,
Ὡς λέων θρασυκάρδι⸂ εἰσέπεσεν εἰς μέσους,
Καὶ τὸ μωραίνοντ⸂ λαὸ σωέτερψε τὸ σμικῶ⸂,
Ὡς ὁ μωσῆς τὸν μαδιὰμ, ὡς ἰησοῦς χεβαίους,

Εμέθυ-

Εμέθυσε τοῖς αἵμασι τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν,
Καὶ μετετράπη τὸ τερπνὸν εἰς λύπας ἀμετρίας,
Ἡμέρα πανηγύρεως εἰς ἡμέραν πενθίμου.
Τῶν γὰρ πεσόντων ἡ πληθὺς διέρρηθη ποσαμφὶν
Εἰς πέντε που τοὺς τετρακοσίας χιλιανδρίας ὅλας.
Τὸ μὲν οὖν πλῆθος ζυγαλὲν ἀπέσπη τῆς μανίας.
Ὁ δ' ὄκραπτος ἐξέφυγε σὺν ὀλίγοις κινδυνεύουσι.
Ἦν τοῦτο τὸ στρατήγημα λαμπρότερον τῶν πρώτων,
Καὶ μέγας βεβαιστὴς ἐπὶ στρατηγίας.
Ἀλλὰ γὰρ ταῦτ' οὐκ ἤρεσκε τῷ φθόνῳ τῷ κακίστῳ,
Ἔνθεν πικρὸν ἐνέβλεψε τῷ στρατηγῷ τῷ κλεῖ,
Καὶ πάσας ἤλασεν ὁρμὰς κατὰ τούτου δόξης.
Ὁ φθόνος γὰρ ὡς λέγουσιν οὐκ οἶδε τὸ ζυμφέρον.
Ἐντεῦθεν ὁ πολύολβος ὁ μέγας ὁ στρατάρχης,
Ὁ τὸν χορηγὸν ἐκφοβῶν τῷ φοβερῷ πρέσβει,
Καὶ βασιλεῖς ὑπαγαγὼν ὑπὸ ζυγὸν δουλείας,
Ὁ πάθη χειρωσάμενος τόσα λιβύων ἔθνη,
Ὁ πολεμόκλονος ὁ πρὶν ἐν μάχαις θυμολέων,
Φόνῳ καταστρατηγηθεὶς τῷ χαλεπῷ θηρίῳ,
Ἄτερ στρατοῦ καὶ μαχητῶν καὶ φαρετροφορείας,
Πέπωκε πᾶμα δύστλητον ἐπάξιον δακρύων.
Γέγονε, φεῦ! ἐλεεινὸς γυμνώτερος ὑπέρου.
Ἔπιε, φεῦ! τῶν ζυμφορῶν ὑπὲρ χείλη τὸν σκύφον.
Ἐγύμνωται τῷ ἑαυτοῦ καθάπερ φυγὰς δόλος.
Ἐκάθηρε τὸν δήμιον, ὦ πάθος! φειμένων,
Πότε τῷ ξίφει τὸν αὐτοῦ πρόχηλον φεικόψει.
Φθόνε θηρίον χαλεπὸν, λῆσαι, φονεῦ, διώκτα

Σκορπίε μυριόκεντρε, λίγεις ἀνθρωποδόρε,
Δεκάκαινα φαρμακύτερα, βοτανὴ θανάσιμη,
Βέλος ἀσίδηρον, ἀίχμη πασῶν τιμιωτέρα,
Οἵα ποιεῖς καὶ κακεργεῖς, οἵα δεινὰ τυρεύεις.
Ὑπερνικᾷ τὸ πάθος μου, συγχέει με τὸ πένθος,
Καὶ προσκαλεῖται δάκρυον ἐκ τῶν ἐμῶν ὀμμάτων.
Ἕως ἐ πότε λυμεὼν ὅτως ὑποκρύσεις;
Μέχρι καὶ ἵνα κάκιστε τὸν βίον συγχυκήσῃς;
Τύραννε κακομήχανε, φόνιε, παντρέχα.
Καγὼ γάρ ὡς σὺ κ ὤφελον ζαῖς ἐμπεσὼν παλάμαις,
Καὶ πιεσθεὶς τῶν σῶν βελῶν κεῖμαι πικρὸν ἐμπνέων.
Καὶ ταῦτα μὲν ἐλέχθησαν ἡμῖν ἐν παρεκβάσει,
Ἡ δὲ πικρία τ ψυχῆς λαλεῖν καταναγκάζει.
Ὁ βασιλεὺς ὁ ζηλωτὴς ὑπάρχων εὐσεβείας,
Πόλεμον ἀνερρίπισε κ τῶν δυσφημούντων,
Καὶ πλέον τῶν ἑλληνισῶν τ βωμολόχα πλανῆς.
Κἂν ὕστερον ἀπατηθεὶς ὑπὸ λύκων βεβήλων,
Καὶ τῇ τῶν αἱρεσιαρχῶν ἑαλω δυσεβείᾳ.
Οὗτος ναὸν ἐθείματτ τὸν φερωνυμῆ τὸν μέγαν,
Τὸ δ θεῦ μου τέμενος, τὸν ὠραιὸν τὸν κάτω,
Οὗ οἶμαι κ τὰ ζερεφὶμ αἰθύσσοντα θαυμάζει.
Ἂν ὁ θεὸς καταξιοῖ μεῖναι ἐν χειροκμήτοις,
Ἐν τούτῳ πάντως καθικεῖ. καὶ πῶ δὲ ἀλλαχόθι
Πόλιν τὴν ὀλβιόπολιν τὴν κωνσταντίνου πόλιν,
Τοὺς δὲ ναοὺς τοῦ ἱεροὺς ἀστέρας φερωνύμους
Οὐκ οἶμαι δ καθήκοντος τοῦτ ἀποσφαλεῖται,
Πάντες μὲν ὧν ἐπλάμπυσαν ἀφθόνοις φευκτωρίαις,

καὶ

Καὶ σίλβυσι ταῖς χάρισι κ᾽ κτίσιν δαιδυχῶσι,
Καὶ χρηματίζυσι φαιδροὶ τοῖς ἐπὶ γῆς ἀστέρες.
Ἥλιος δ᾽ ἀνώρθωσε λίμνης φοινικαλλέος,
Καὶ πάντων ἀπεκρύβησαν ἀστέρων αἱ λαμπάδες.
Ὑπερεκλάμπει γὰρ φαιδρῶς, ὡς ἐν μικροῖς ἀστείοις,
Τοῖς ἱεροῖς τεμένεσιν ἄλλος ἥλιος γίγας,
Ὁ θεοδόμητος ναὸς, τὸ κάλλος γῆς ἁπάσης.
Τούτῳ σωλεῖ τῷ βασιλεῖ ζύζυγος θεοδώρα,
Ταυτόζηλος, ταυτότροπος, μεγαλοψυχοτέκνη·
Αὕτη ναὸν ἀνήγειρεν ἀπὸ ῥιζῶν ἐκ πάντων
Τοῖς δ᾽ κυρίᾳ μαθηταῖς μὴ τὸν πρῶτον πρῶτον.
Γλαυκόφωτον αὖ εἴποι τὶς ἐν τοῖς ναοῖς ζελήνην,
Εἰς κάλλος δευτερεύουσα δ᾽ λαμπρυντικὸς ἡλίου.
Ἀλλὰ ταιαύτας χαρίτας τῷ βασιλεῖ πλουτοῦσι,
Οὐχ ἡ γυνὴ θυγάτηρ οὐχ υἱὸς ὁ διαδόχων ἥβης.
Ἔνθεν τοι μέλλων τελευτᾶν καὶ γῆθεν μεταβαίνειν,
Ἐπὶ τὸν ἀδελφόπαιδα βλέπει τὸν ἰουστῖνον,
Καὶ τοῦτον αὐτοανάκτα καὶ κραταιὸν δεικνύει.
Ἰθυρίας τὸ καλλίτρωρον τ᾽ βασιλείας σκάφος
Ἐν ἔτεσι τεσσαράκοντα τρισὶ ἐννεάδι μιᾷ.
Ἦν ὁ χρηστὸς καὶ δίκαιος ὁ νέος ἰουστῖνος,
Καὶ τὸ φιλάδικον μισῶν, καὶ τλιὸ κακοτροπίαν,
Φιλόκοσμος, φιλόκαλος, λαμπρόψυχος, ἀστεῖος,
Χρημάτων καταφρονητὴς, συγῶν σμικρολογίαν.
Δεῖγμα λαμπρότητος καὶ μεγαλοψυχείας
Ὁ χρύσεός τε στέρνος ἐν ἀναχτόροις οἶκος,
Ὃς ἐπ᾽ δομήτρος τλιὰ κλῆσιν θεοσώζει,

Χαείτων

Χαείτων σίλβων καλλοναῖς ϗ πυραυγίζων παύτη.
Ἦν μὴ οὖ ὅτω κόσμιος ὁ βασιλὺς καὶ πρᾶος,
Καὶ μιβπόνηρον αὐχῶν τὴν γνώμην καὶ δικαίαν.
Ἀλλὰ γὸ τὸ πολύπονον ἀπὸ τ᾽ διαρλίας,
Καὶ τὸ συχνάκις βάλλειν νόσις ἀλλεπαλλήλοις
Τὴν σοφίαν ἐξέκοπε τ᾽ δικαιοπραγίας.
Οὐ γὸ σοφισὴ σωεχῶς ἀπὸ τῶν βασιλείων,
Ὡς εἶναι τοῖς ἐθέλουσιν αὐτὸ σοφμιλῆσαι,
Καὶ φιλαδίκων κατειπεῖν ἀνθρώπων ἁρπακτήρων,
Ἀλλ᾽ εἶχε τοῦτον νοσερὸν ἡ κλίνη ϗ τὸ δῶμα,
Ὥσπερ ϗ δένδρον αὐχμὺς βείθον καρποῖς ὡραίοις,
Καὶ πᾶσι σοφιέχόμμον πλησίαν τὴν ὀπώραν,
Χειμῶνι ϑ ϗ χρυσερῷ πηγνύμμον ἀέρι,
καὶ παρεμποδιζόμμον εἰς τὸ πεπάναι ταύτην.
Ἐντεῦθεν ⓓ σοφδάζοντες ἐκ φιλαδίκου γνώμης
Τοῖς ἀλλοτρίοις ἐντυφᾶν ϗ τὰς ὑσίας αὔξειν,
Κατὰ πολλὰ δ᾽ θέλοντ@ κωλύειν ἐρημίαν,
Λίχνοις ἐπαντρανίζοντες ταῖς κόραις τοῖς ὀθνείοις
Ἐλῆσθον, διήρπαζον, ἐσύλων τὰ τῶν πέλας.
Καὶ φύσις ἰὼ ἁπανταχῆ, ϗ σὸν@ οἰμωγμάτων,
Ὀλοφυρμοὶ, ϗ σεναγμοὶ, θρῆνοι, σεροκτυπίαι.
Πόλις δ᾽ ὁμῆ μὴ ἔγεμε συχνῶν θυμιαμάτων,
Ὁμῆ δ᾽ ὑσερπεπλήρω) παιάνων ⓒ δακρύων.
Ταῦθ᾽ ὁ κρατῶν ὡς ἤκουσε τὴν μὴ ψυχὴν ἐπλήγη,
Οὐχ ἔχων ὅπ δράσειεν, ἔσφιγον δ᾽ αἰνόβι.
Ἐν ἀπειλαῖς ἐπόησε μόνους τοὺς κακοχόλους.
Ὥσπερ εἰ θὴς ὑσέρακμ@ ἔξω@ ϗ τειγέρων

Βλέπ

Βλέπε σὺ σκύμνος σὺ αὐτὸ πικρῶς ἁρπαζομένους,
Καὶ μηδαμόθεν ἄλλοθεν θένων αὐτῷ αἱ σμιλῶαι,
Φειδώδεις πέμπε μυκηθμὸς ἀπὸ καρδίας μέσης.
Αλλ' οὐκ ἐπαίρενεν ὑδὲν ὁ βασιλεὺς ὁ Τύριος.
Ἡ γάρ τοι φιλοχρήματος ἡ ῥυπαρὰ καρδία
Οὐ δυσωπεῖται σοῦ θεσμοὺς σοῦ τῆς φιλαλληλίας.
Οὐ φείσεται βλέφαρον θεοῦ, κεράτεσσι οὐκ αἰδεῖται.
Οὐ καθικτείρει σωροχλῶ ὑ σωτειβέω καρδίας.
Ὡς οὖν τὸ μὲν κακὸν ἔχὲς κατίσχυεν εἰς πλέον,
Καὶ παντάχοῦ τὰς συγκρὰς ὀξέκτεινε πλεκτάνας,
Καὶ πάντας ἐπεβόσκετο τὸ δ' ἀκακίας σόμα,
Ὁ' ὃ κεφαλῷ ἀνώμοζεν, ἤχαλλεν, ἐδυσφόρει.
Τίς τῶν ἐν τέλει παρελθὼν εἰς μέσους μὴ θαρ-
ρύνας,
Ὦ βασιλεῦ ἀνέκραγεν εἰ θελητὸν ἐσί σοι
Ἐκ τῶν χειρῶν τῶν πονηρῶν ῥύεσθ σοῦ ἰδίους,
Ἐμοὶ δ' ἐκδικήσεως ἐγχείρισαι τὸ ξίφος.
Κἂν μὲν ἐκτέμω κεφαλὰς τὰς δ' πλεονεξίας
Καὶ τεράτων δ' φιλάργυρος ὡς ἡράκλης δ' ὕδρας,
Χάρις μοι κείσεται παρὰ σοῦ καὶ παρὰ τῶν ὑπηκόων.
Εἰ δ' ὑ, μὴ φείσῃ βασιλεῦ, ἀλλ' ὡς αἰχμώαντά σε,
Πελέκει μου τὸν τεράχηλον ἀπόκοψον ἐνδίκως.
Ἤκουσε ταῦθ' ὁ βασιλεὺς, ἐπένδυσεν αὐτίκα,
Ἐπλώσε τὸν ἄνθρωπον τῆς φιλανθρώπου γνώμης,
Ἀρχὴν τιὰ ἀνυπόδυτον δίδωσι τῷ γηραιῷ.
Καὶ πᾶσι τεράτοις παρῄνει φρουρίζειν δ' δικαίως.
Ὁ' μὲν οὖν ἀνεζώσατο ταύτῃ διακονείαν,

Καὶ ζήλου πλείονος πληθεὶς εἶχετο τῶν πρακτέων.
Σωρεύει δ' μετ' ὀλίγου πολὺ γλυκάζει πίθον,
Λόγῳ καὶ μνήμης ἄξιον, καὶ πρέπον ἱστορεῖσθαι.
Γυνὴ προσῆλθε πενιχρὰ χηρία ἀνατλᾶσα,
Μετ' οἰμωγῆς, μετὰ βοῆς, μετὰ προπαθείας,
Καταβοῶσα τῶν λαμπρῶν δικῶν καὶ προδόξων,
Πρὸς γλίσχρον ὄντα βασιλέα, μαγίστρου τιμὴν ἀξίαν,
Καὶ τὸν φιλάδικον αὐτοῦ τρόπον αἰτιωμένη,
Καὶ τιμὴν οὐσίαν τιμὴν αὐτῆς πᾶσαν διαρπακότα.
Ἤκουσε ταῦτ' ὁ ζηλωτὴς ἐκεῖνος καὶ δικαίως,
Πρόσεχε τοῖς οἰμώγμασιν, ὤκτειρε τὴν γυναῖκα,
Πέμπει μεταπαλούμενον τὸν μάγιστρον εἰς κρίσιν.
Ὁ μάγιστρος δὲ πείθεται, καταφρονεῖ τε δίκης,
Καταγελᾷ τε δικαστοῦ, τιμᾷ κρίσιν μυκτηρίζει.
Καὶ δεῖπνον ἀβροτράπεζον τελοῦντος καὶ κεκτωμένου,
Συμποσιάσων μετ' αὐτοῦ ζῶν ἄλλοις ἀφικνεῖται.
Τὸ μὴ τοῦτο τί καὶ πῶς ὁ δικαστὴς θυμᾶται;
Φοιτᾷ πρὸς τὰ βασίλεια, φαίνεται τῷ κεκτωμένῳ,
Βλέπει λιπαροτράπεζον ἐν μέσῳ παυδαισίαν,
Ὁρᾷ σωρευόμενον μὴ τῶν δαιτυμόνων
Ἐκεῖνον τὸν δυσώδη πλεονεξίας υἱόν.
Ὡς εἶδεν ἀναφλέγεται τῷ ζήλῳ τὴν καρδίαν,
Καὶ παῤῥησιάζεται φησὶ πρὸς ἰσχύν.
Εἰ μὴ ἐμμένοις βασιλοῦ τοῖς προτεθεσπισμένοις,
Καὶ βάλει σοῦ φιλάργυρας ὑπάγεται ταῖς δίκαις,
Κἀγὼ σοι θυμὸν ποιεῖν τὰ προϋπεχημένα.

Εἰ

Εἰ δέ Θι τὶς μετάμελΘ ὧν ἔπραξας ἐπῆλθε,
Εμοὶ τιὼ ἔπαρχον ἀρχὴν ταύτιω παρεχηκόπι
Ιδὲ Θι πάρεσιν αὐτιὼ πάλιν ἀπολαμβάνειν.
Εγὼ γὰρ αἰναιπίατΘ Ϛι ποιημόι φίλοις
Τὰς ἀξαγίσας καὶ σκαιὰς καὶ σὺν ὑπομοχθήρεις,
Καὶ ϚυμπαλαμβαίοντΘ Ϛυμπότας ὁμοδείπνους
Ανθρώπους κακογνώμονας καὶ κακεντρεχεσάτις.
Πρὸς ταῦτ' ὀγαλιωώταΘ καὶ πρᾶΘ ἰσπῆΘ
Πειπαθὴς ἰϚ βαθὺ κ' βύθιον οἰμώξας·
Εἰ μὴ ἐγώ, φησιν, αὐτὸς ἄδικον εἴργασμαί τι
Αὐτίκα με καταῤῥάξον τ' βασιλείω θρόνω·
Εἰ δέ τίς μοι τῶν Ϛυμποτῶν τῶν σωαναχειμώων,
Τὸτ' Θι πάρεσι ποιεῖν ὃ πάλαι διεσκέψω.
Βαβαὶ τ' ὀγαλιώτητΘ κ' τ' χρηστότητός Ϛυ,
Αὐτοκρατόρων ἄριστε, δικαιοφύλαξ πρᾶε.
Αναρπαγεὶς πρὸς τ' κείρω σὺν ἑλκυσμοῖς βιαίοις
Εκ Ϛυμποσίω καὶ τρυφῆς κ' μέσω ὁμοδείπνων,
Εκ τραπεζῶν πολυτελῶν καὶ μεγαλοδαπανῶν,
Ἤγαγε πρὸς κειτήριον δίκας ὑφέξειν μέλλων.
Εσάθη πρὸ τῦ βήματΘ πέριων πεφοβημόΘ,
Ο' πεὶν ὑπερηφάνΘ κ' Ϛβαρὸς κ' γαῦρΘ.
Καὶ πάλιν τὸ μὴ γύναιον ὡς πρώην κατηγόρει,
Καὶ πρὸ ὕφερε τιὼ ἁρπαγιὼ, ἤλεγχε τιὼ κακίαν.
Ο' ὃ, πεφίμωτο Ϛ βὴν ἐπὶ τ' γλώττης εἶχεν,
Ο' πεὶν Ϛοβαρὸ πρόσωπΘ ὁ πρώην φρυαχτίας.
Οὕτως ἀπαρρησίασον κακομηχάνω σόμα.
Ὡς ὃν ζητήσας ἀκριβῶς καὶ πολυπραγμονήσας

Ὁ μεγαλήνωρ δικασὴς καὶ ϑ δικαίου φύλαξ,
Εὗρε φορεῖσαν ξυμφορᾶς βαρυσυμφορωτάτας.
Τὴν προσελθοῦσαν, ὡς χερσὶν ἀδίκοις ληστευθεῖσαν,
Ὠμοῖς βουβύρσις τὸν λαμπρὸν καταυχίζει τὴν κάρκα,
Καὶ ταῖς χαλάζαις τῶν πυκνῶν μαστίγων μωλωπίζει,
Καὶ πᾶν τὸ σῶμα τῆς πληγῆς κατάσπαρτον δεικνύει,
Εἶτα ψιλοῖ τὸ ἡμίσυ ἕως ἥμισυ μέρους.
Κείρει κὴ πείχας κεφαλῆς, τὸ πρόσωπον αἰκίζει,
Παλιμπετεῖ παλίντροφον ἀμβιβάζει κτλῶσι,
Δημοσιεύει τὸ κακὸν ἐν μέσοις λεωφόροις,
Καὶ ϑειαμβεῖ δυσκλεῶς τοῦτον ἐς σπλιτεῖ,
Καὶ τῆς οὐσίας τ' αὐτοῦ δεσπότιν καϑιστάνει
Τὴν ὑπ' αὐτοῦ πολλὰ δεινὰ πλαῖσαν καὶ πικρανθεῖ-
σαν.

Οὕτως οὐδὲν ἐφάμιλλον φιλελευθέρῳ γνώμῃ.
Οὕτως ἀφιλοχρήματος κὴ μὴ δεδουλωμένος
Εὐπαρρησίας ἀνὴρ ὁ πρόσωπα λαμβάνει.
Οὐ δειλιᾷ τοὺς ὑψηλοὺς, οὐδένα καταπήσει.
Πτωχὸς ἂν εἴπῃς αἰτὸς ὑπερος, ὑψιβάμων,
Ὑπ' οὐδενὸς κρατούμενος τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων.
Ἂν ἔχῃς γνώμην καϑαρὰν κερδῶν ὑψηλοτέραν,
Ἂν μὴ ῥυπαίνῃς τὸν ψυχὸν ῥήμασι χιβδηλίοις,
Οὐ πομπήσει βασιλεῖς, οὐκ αἰχμωτήσει δῆμον,
Οὐ πήξεις ὑπερέχοντας, ὁ μεγαλοδυναμους.
Ἀλλ' ἐπαναλαμπέον μοι πρὸς τὸ τ' ἱστορίας.
Τοῦτο πολλοὺς ἐφόβησε, τοῦτο πολλοῖς ἐπέσχε
Τὴν πρόϑεσιν τὸν τὴν ὁρμὴν τὴν εἰς πλεονεξίαν.

Τὸ

Τὸ δυσωδέκλητον κὴ γὼ κὴ φοβερὸν εἰς κρίσεις
Τῶ δικάσῶ κατέσεισεν ἁπάντων τὰς καρδίας.
Ἔνθεν γαλιὼν παγκρατῶ τῆς δικαιοπραγίας
Αντὶ χειμῶνος κὴ συγνῆς θυέλλης ἐφηπλώθη.
Αντὶ κυμάτων κὴ βρασμῶ ἐγέλασεν οὐδία,
Καὶ πέλαγος ἀτάραχον ἔπλεε τὸ τοῦ βίου.
Πνεῦμα θεῶ γὼ αὔπνοις ἐπέπνεεν ἠδύπνοως,
Καὶ κατεθύναζε δεινὰς κὴ πολυῤῥόθους ζάλας.
Τούτῳ σωῆν τῷ βασιλεῖ κὴ σύζυγος Σοφία,
Ανδρεία, μεγαλόψυχος, μεγαλοδωροτάτη.
Ἣ ὡς μαθοῦσα τὸ κοινὸν κόπεως κὴ συγνάζειν
Ὡς χρέεσι βαρύμῳ οἷα δεσμοῖς ἀφύκτοις,
Σωαγαγοῦσα τῶ χρεῶν πάντα τὰ γραμματεῖα,
Αὐτὰ μὲν ἐπυρπόλησε, τοῖς ὃ χρεωφειλέταις
Απέδωκε τὰ δάνεια χρημάτων ἐξ οἰκείων.
Οἷσοις δ' ἑτέροις ἀγαθοῖς ὃ μεγαλοδωρίαις
Ο βασιλεὺς ἡ βασιλὶς ἐπῖαναν τὰς πόλεις.
Ἅπασι γὼ ἐστὶ μαθεῖν ἐκ τῶ ὀλίγων τούτων.
Καί γάρ τοι καὶ μικρώτατον γλοῦμα τὸν ὅλον πίθον,
Καὶ πέπλον τὸ διύφαντον τὸ κεφάσεδον γνωρίζει,
Καὶ λέων ὁ μεγάθυμος δῆλος ἐκ τῶν ὀνύχων.
Επεὶ δ' οὐκ ἰῶ θυγάτερον ἀλλ' ὐδ' υἱὸς ἐκείνοις,
Ο βασιλεὺς ἰδέεσθον εἰσοίκτον ὡς παῖδα
Επλεξάμῳ δεινὸν ἐν σεφανίαις ὄνθα
Πρῶτα μὲν τῷ ξ καίσαρος καθαιρεσομεῖ σεφάνῳ,
Μετὰ βραχὺ ὃ πρὸς αὐτὸ σωαγαγὼν τὸν ὄχλον,
Τὰς ἱερεῖς, τὴν σύγκλητον, ἅπαντας δοῦ ἐν τέλει,

Καὶ παραινέσεσι πολλαῖς ἐνθέοις καθαρπάσας,
Τὰ σκῆπτρα θεσπιδίδωσι τῆ αὐτοκρατορίας,
Ἔτη κ' ζῶν κ' θείων κ' μὴ τὰ λοῖδα πνέων,
Ἔτεσι δέκα θεὸς τεσὶ μιῶας σκηπτροκρατήσας.
Ἀλλὰ γὰ ὕπνωσε μικρὸν ὑπβιὰς τὸν ὕπνον
Τὸν νήγρετον τὸν πάγκοινον τὸν ἀπὸ τῆ θανάτυ,
Καὶ λίθῳ κατεκάλυψε τὸν πλινθῆτον αὖθρα.
Οὐ γὰ καλὸν ὤκ ἔμπικρον ἡ φύσις δυσωπεῖται,
Ὁ μὲ τῆ φύρδην ἅπαντας λίθοις τυμβοχώσυς.
Ὡς ἤδη τῆ λιβέρνῳ θεσπῆλθεν εἰς τὸ κράτῳ,
Ἔκ πρώτης, ὡς φασὶ, γραμμῆς ἔδειξε τὰς ἐλπίδας
Μὴ ψαλμῳδίας ἐπ' αὐτῷ τῆ θεοχειροψάλτυ.
Τῷ μεγαλόδωρον καλῷ βασίλισσαν Σοφίαν
Μυρίαις ἀντημείψατο ταῖς ἀγαθοεργίαις.
Τοῖς δ' ὑστικοῖς ὀχετὸς ἔβλυσεν ἀπορίας,
καὶ φλέβας ἀνεσόμωσε χρυσίπδας ἀφθόνυς.
Ἐπὶ θεοδωρίδα τε τῷ νοσοις παλαιόντων,
Καὶ τῷ καμνόντων τῷ λυγρῷ καὶ πολυπόνῳ γήρᾳ,
Οἴκυς ἀνήγειρε πολλὺς, Σ πενητοτροφεῖα,
Καὶ πρῶτῳ κατεβάλλετο τὰς ῥίζας τῆ τεμένυς.
Τῶν τεσσαρακοντα Χριστῦ μαρτύρων καλλινίκων.
Ἐπὶ δυσὶ Σαλδίων τὸν βίον συγκατέσι,
Τούτων μιᾷ ζυζύγνυσι μνηστείκιον εἰς γάμον,
Ἄνδρα δρασπειώτατον, τὸ γλύῳ καπαδόκα.
Καὶ μέλλων γαμοδαίσια τῆ νύμφης ἑορτάζειν,
Ἀναγορδύῃ καίσαρα τὸν τῆ παιδὸς νυμφίον.
Καὶ μετ' ὀλίγον τελυτᾷ τῷ χρόνῳ τῷ τῆ ὥρας,

Μὴ

Μὴ γήρως καθαψάμενον, μὴ καπνὸν τὸν σάχως.
Τῆς ἡλικίας ὤεμον κ' χρήζοντα ἀρεπαύσ,
Ιθωάς τὸ βασίλειον τέσσαρσι χρόνοις κρατῶν.
Εὐθὺς δ' ἐπλαμβάνετο μανείκιος τῶν σπή-
πεων,
Τὸ ὑβερίσκειναν τὸν ἄνδρα βασιλεύειν.
Οὗτος γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ τὸν φιλίππικον ἔχεν,
Ἄνδρα γνναῖον, ἄτλμον, μέγαν ἐν στρατιάις,
Καὶ πλούτῳ σφιβρίθοντα, καὶ λάμποντα σωμάτ,
Ἐπ λιπόντα τὸν λαμπρὸν ῥώμην τὸν πρεσβυτέ-
ρων,
Καὶ τοὺς κωνσάντινόπολιν μεταχωρήσαντα.
Τοῦτον λαμπρὸν γνόμενον ἐπὶ τροπαιοχίαις,
Καὶ σφυρίζοντα πρόσω τὸ φρόνημα τὸ γαῦρον,
Καὶ καταγωνισάμενον ἐν μάχαις Φρικαλέαις,
Ὑπόπτευε μανρίκιον ὡς δὴ βασιλειῶντα,
Καὶ σφαίρας θέλοντα τὸν αὐτοκρατορίαν.
Ἦν δ' σφαῖρον αὐτῷ ταύτης τ' ὑποψίας,
Ὅτι νὺξ τῶν σφίγγων καὶ τῶν στρουθοκαμήλων
Τῷ μανρικίῳ στρῦφερον ὕβλεις νυκὸς γραώδεις,
Ὡς τὸν ζωὴν καὶ τὸν δεξιὸν ἀφαιρεθῶναι μέλλ
Πρὸς νικῶντος ἔχοντος τὸ φῖ στοιχεῖον ἐν τῇ κλήσ.
Ἐντεῦθεν ὁ σφίλαμπρος ὁ μέγας ἐν ταῖς μάχαις
Τὸ φόνῳ, φθῦ! ἀπολουφθεὶς ἐν μέθοις δρυσάτις.
Μεταφιέννυ) συγγνὴν αὐτὶ λαμπρᾶς ἐσθῆτα,
Καὶ τῶν τειχῶν τ' κεφαλῆς σίδηρον καθορχεῖται.
Τὸ πολυόλβ τ' κλεινὸ τ' καρτερόκαρδίν.

Αλλ'

Ἀλλ' ὅσαν ἄρα γηγλωῶν ὑποφαλεῖς αἱ φρένες,
Καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα τυφλαὶ τῷ λογισμῷ αἱ κόραι.
Εἰς ἓν μὲν οὖν κατλιώπηκε, κ᾽ τέλος οἷον ἔχε.
Τὸ φοίβασμα καὶ κόμψευμα τῶν τερατολογούντων,
Τοῖς ἐφεξῆς γνωσθήσε᾽ται καὶ τοῖς ῥηθησομένοις.
Ὁ μὲν χαγανὸς πρεσβαλὼν ῥωμαίων τὸν φρουρέα
Ἦν δ᾽ ὁ χαγανὸς βασιλεὺς σκυθῶν τῷ πρεσαρχηγῶν,
Καὶ πόλεις χειρωσάμενος αὐτύργους ἐξ ἐφόδου,
Καὶ πᾶσαν οἰκεργείαν χώραν λεηλατήσας,
Καὶ δεῖξας αἱματόφυρτα τοῦ ποταμοῦ τὰ ῥεῖθρα,
Καὶ ξίφος πᾶν ἐδόρυ πᾶν τοῖς φόνοις καταλούσας,
Τέλος πολὺ σωαγαγὼν δορυαλώτων σμικρῶν,
Εἰς δώδεκα ποσόμυων ὅλας χιλιανδρίας,
Πέμπτῃ πρὸς τὸν μαυρίκιον τὸν κρατερορωμαίων,
Παρεκινῶν λυτρώσασθαι τοὺς αἰχμαλωτισμένους,
καὶ χρήμασιν ἀλλάξασθαι τὸ πλῆθος τοσαυτάκις.
Ἀλλ᾽ ὁ κατέκαμψεν αὐτὸν τὴν σκληρογνωμοσύνην
Οὐ σκυθικὴς ὠμότητος ὀπόνοια καὶ λύσσα,
Οὐκ ἀγελόδυμος ὁρμὴ χαγανικῆς βαρβάρου,
Οὐ πένθος, οὐκ ὀλοφυρμὸς, ὁ δάκρυ τῶν ἀλόντων,
Δεσμὸν γὰρ εἶχεν ἀῤῥαγῆ τὴν φιλοχρηματίαν.
Καὶ πάλιν ὁ τερβάρβαρος σκαῖος ὁ χαγάνος
Ἑκτέμπτῃ πρὸς μαυρίκιον μετειωτέρους λόγους
Καθυφιεὶς κ᾽ τὸ πόδον κατάγων τῶν χρημάτων.

Ὡς

Ὧς δ' οὐ᾽ πὰρὶς ὁ βασιλὺς τὰς ἀκοὰς ζυμβύων
Οὐδ' ἀνεχόμυθ φωνῆς ἄϊειν ἐπᾳδόντων,
Θυμῷ), φδῦ! ὡς πάρδαλις ὡς τίγεις ὁ χαγαύθ,
Καταψηφίζεται πικρὸν τοσαυτανδρίας πότμον,
Θερίζδ, φδῦ! τοῖς ξίφεσι τὸ σμικῶθ τὸ τοσῦτον,
Καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς τοῖς αἵμασι καλύπδει
Τὰς πεδιάδας τὰς ἐκεῖ δείκνυσι λυθρόφυρτις,
Καταρροΐσας ὡς ὁρμυὺς πνύκης νεκρῶν ζωρεῖαν.
Χρυσὲ διώκτα, τύραννε, παντόλμα, δολοπλόκε,
Παντῶν κακῶν ἀκρόπολις, παντῶν κακῶν ἡ ῥίζα,
Ελέπολις, ῥιψέπαλξις, παράκτεια τειχέων,
Πόλεων τειχοσείσεια, ναύκτεια δομάτων,
Οἵοις κακοῖς σὺ γηθῶν κακοποιεῖς καὶ τύχδς:
Οὐδὲν ἀνθαμιλλᾶταί σοι πραγμάτων τῶν ἐν βίῳ.
Οὐδὲν ἀντισφαιρίζδ σοι παντῶν τῶν ἀγαθῶν.
Μαλθάσσεις τὸν ἀμάλακτον, τὸν μάλακον σκληρυνίδς.
Γλώσσαν ἀνοίγεις ἄφωνον, λάλον ἀπομύζεις.
Ποιεῖς βραδὺν τὸν δρομικὸν, πλανόπτην τὸν ἀργόπτην.
Πυρράζεις μὲν καὶ θελγητὸν ἐπάγεις ταῖς καρδίαις.
Καὶ γοητεύεις ἴυγξιν ἀφύκτοις τὰς αἰσθήσεις.
Ἀλλά ζε τὸ καλλίχρεον ὡς ἔχδνα φαρμάσδ.
Θεσμοὺς καὶ νόμους ζυμπατῶν καὶ τὸν αἰδῶ διώκεις.
Τυμβορυχεῖς, τειχωρυχεῖς, ἀπεμπολεῖς, πρεσβίδως.
Λῃῶθ τὸ κομψευόμυον, ὡς ἔοικε, καὶ μυθῶθ.
Ὧς ἄρα τῷ αἰθάμανθα μόνον αἷμα μαλθάσδ.
Τί γάρ ζε δρασικώτερον ἢ λίθος ἀπαλωίεν;

Τί ᾖ τὸ ὑπερίσχυσον ἰσχύν ἐς διαφθύγῃ;
Ὧδε μὲν ταῦτα σήθω μοι, τὰ δ' ἐφεξῆς ὁποῖα;
Τὸν φόνον τὸν μυείανδρον ὁ βασιλεὺς μανθανέτω,
Καταγινώσκῃ τὸ αὐτὸ φαυλῆς συμπεριλογίας,
Λογίζεται τὸ συμφορὸν, τὸ πάθος ἀνασένῃ:
Καὶ μεταμέλῃ τὸ ψυχὸν πλήθεται βαρυτάτῳ.
Ἐντεῦθεν δάκρυον αὐτῷ συχνὸν ἐκ τῶν ὀμμάτων,
Καὶ στεναγμοὶ βαρύσονοι καρδίας ἀπὸ μέσης,
Καὶ πάταγος βαρύδυπος τὰ στέρνα μωλωπίζῃ:
Ὀλολυγμοὶ, καὶ βρυχηθμοὶ, καὶ πρὸς θεὸν ἐντεύξεις,
Μὴ πρὸς τὸ μέλλον τὰς ποινὰς αὐτῷ θησαυριζῶσι,
Ἐνταῦθα δὲ τῷ πάθει τὰς δίκας εἰσπραχθῶσι.
Κάμπτεται τύχοις ὁ θεὸς τοῖς γόοις, πύλαι,
Οἰκτείρῃ λιτάζοντα ἐκ θύμου τὸν κεκτημένα,
Καὶ πρὸς τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ταχέως ἀνοίξῃ.
Σὺ δὲ ἀναείθμοις ἢ στερεοῖς ὀπαδεῖ κατ' ὄναρ;
Καὶ τῇ φωνᾷ τῇ φονικῷ κελεύει πρὸς θάνατον.
Ἦν ταῦτα, κἠμπρόσθεν ἀπὸ τῆς στρατοπέδου
Ὁ κάκιστος ἐφίσταται φωκᾶς τοῖς βασιλείοις,
Ἐξαιτησόμενος πνὰ πρὸς τῆς βασιλέως.
Καὶ μαστιχθεὶς καὶ διωχθεὶς ἐφ' οἷς ἀπεφλυάρει
Ἀνδροσρέφει, φαίνεται λογάρχαις, φαλαγγάρχαις,
Πνέων μανίας καὶ θυμὸν, καὶ λόγους ἀποπίων
Φλεναφους ἀποπέμποντας ὀσμὴν ἀπαιδευσίας.
Καὶ λύσαν ἐρυγόμενος κυνὸς ὑλακομόρου

Δεινο-

Δεινοπαθεῖ τὸ σρότυμα ψυδτὲν τῷ ἠλπομψύων.
Καὶ σωελθόντες εἰς ταυτὸ σρατάρχαι κλιματάρχαι,
Κρότερα, φδῦ! τὸν λυσητιὼ κέρβερον καδησῶσι,
Ἄνδρα λησιὼ, βαρύθυμον, φόνιον, ὁρμητίαν.
Ὡς δ' ἔμαθε μανείκιος καὶ τὴν ἀποσασίαν,
Καὶ τὸν ἀλάσορα φωκᾶ, φδῦ! κρατιῶτα ῥωμαίων,
Ὥρμησε μὴ διαφυγεῖν, κλέψαι τιὼ ζωτηρίαν,
Αλύξαι δ' ὧν ἐξίχυσε τὰς παυδτενεῖς παλάμας.
Τὸν γὸ κρατῆρα τ ὀργῆς καὶ τ δικαίας ψήφε
Ἔμελλον ἄκρατον πεῖν ἄχει καὶ τ πυγίε.
Τοίνιω αἰλίσκε) φυγὼν ἅμα τῇ βασιλίδι,
Καὶ ζῖς φυεῖσιν ἀπ' αὐτᾶ πορφυρφύτις κλάδοις.
Ὁ' ἢ θεομισέσατο ἀνθρωποφόντης δρακὼν
Παντας ὁμᾶ σωαγαγὼν ἐπ' ὄψι μανεικίε
Κατρτμεῖ θηριωδῶς τὰ πρῶτα μὴ τὸν παῖδας
Τὰς ἐκ ἀκμῆ, τὸν νεογνὰς, εἶτα τὴν βασιλίδα.
Καὶ μετ' αὐτῆς μαυρίκιον τῆς αὐοχῆς ζε λόγε.
Εἰς τᾶτο μὴ ἀπέβησαν αἱ φλιναφοτεθρείαι,
Καὶ τὰ χρησμοδότήματα τῷ θεσπολογουώτων.
Χρόνοις ἐφ' ὅλοις εἴκοσι κρατήσαντα ῥωμαίων
Ὡς δ' ἐπελάβετο φωκᾶς τ κράτις καὶ τῷ σκή-
πρων,
Εὐθὺς ἐκ πρώτης, ὥς φασι, βαλβῖδο παρεγύμνε
Τὸν θῆρα τὸν πικρόθυμον τὸν ἔνδον κεκρυμμένον.
Ἦν γὸ τὸν τρόπον φονικὸς, ὑγρόβιο, λυσωδης,
Ακρατοπότης, πάρδιν, ἀκρόχολο, οἰνόφλυξ.

Ἐντεῦθεν αἵματα ῥοφεῖν ὥσπερ βαρύφρων λέων,
Καὶ σάρκας βρωματίζειν ῥυπφανῶν ἀνθρώπων,
Πόσιν ἐνόμιζε τερπνὸν νέκταρ καὶ γλυκυτέραν.
Οὕτω ναρσὴν τὸν στρατηγὸν τὸ τῶν ῥωμαίων θαῦμα
Πυρὸς τροφὴν πεποίηκε, καὶ τὸ τῆς παρθενίας,
Νεανίαν καλλιπρόσωπον ἐξέρησεν ὀμμάτων.
Τηλίκον ἄνδρα στρατηγὸν ῥωμαίους ζημιώσας
Καὶ μέρος καίριον τειχῶν ἐκ τῆς ὁλομελείας
Τὸ κάλλιστον ὁ κάκιστος ἠνδράχωσε καμίνῳ,
Τὸν καὶ ζωῆς ἐπάξιον εἰ δυνατὸν ἀλύτου
Ὀ τετραμυρίων ἄξιος πότμων πικροθανάτων.
Ἀλλὰ γὰρ ἤλγησεν ἡ γῆ λιμναζομένη φόνοις,
Καὶ λυθρογάλακτος ἀπὸ καὶ ἔρεαν γινομένη
Βοὰς ἐξέρρηξε οἰκτρὰς ἐκ στόματος ἀλάλου,
Καὶ τὸ λιγερπαρθάλεως κατεῖπε τὸ λυσῳδὸς:
Ἤνοιξε βλέφαρα θεὸς, ἔβλεψε τηλὼ κακίαν,
Καὶ κατοικτείρων τὰς σφαγὰς τῶν κρεανομουμένων,
Τηλὼ δίκλων ἐψηφίσατο τηλὼ τὸ ταυτοπαθείας.
Τῶν γὰρ ἐν τέλει καὶ λαμπρῶν λυὲς καὶ τῆς ζυγκλήτου
Ὡς ἄρνας βλέποντες πικρῶς ἀνθρώπους θυομένους,
Δημαδομένους ἀπλοῶς, οἰκτρῶς σφαζομένους,
Καὶ πῦρ ὑφέρπον παντοχῆ, τὰ φλόγα ὑψουμένη,
Ἀποτεφρωτὰς τὰ λαμπρὰ τῶν οἰκοδομημάτων,
Καὶ θῆρας τὸν ὁμόθυμον πίνοντα μὴ τοὺς φόνους,
Ὅμως μὴ κορεννύμενον ἀλλὰ διψῶντα πλέον,

Ἀγωνιῶσιν

Αγωνιῶσιν ὑπὲς σφῶν, κινδυνεύσς ὑφοεῶνται,
Τῷ ς̔εατηγῷ τ̃ ἀφελκῆς γεάφυσιν ἡεακλείῳ
Στόλον κεᾐῆσαι δύσμαχον σκαφῶν θαλασσοπλόων,
Καὶ ωεοβαλέᾳ ς̔εατηγὸν ναύαρχον κ̀ χολάεχλω
Τὸν παῖδα τὸν ἡεάκλειον κ̄ ̃ ωδανόμυ.
Ἦκυσε ταῦτ' ἡεάκλεῖ, εἰς μάχλω ἡεεθίστη,
Καὶ ς̔όλ῵ ὑγροκέλευθ῵ τλῶ θάλασσαν ἐπλήευ,
Καὶ πλοῦς ἐγλύετο ταχὺς ὅπὶ τλῶ βυζαντίδα.
Μανθανέ ταῦτα κ̀ φωκᾶς, ς̔εατὸν ἀντεφοπλίζ,
Καὶ ς̔όλον ἀνεμόπτεεον αὐτίπλοων ἑταιμάζ.
Αλλ' ἐπολέμ κ̀ θεὸς καὶ παντως τῷ τυεάννῳ,
Καὶ συμβαλὼν ὁ κάκις῵ ἡπᾶται κ̄ κεάτ῵.
Αἰχμωτ̃, διώκεται, ζωγρεῖται τελευταῖον.
Ὃν ̔ λαβὼν ἡεάκλ῵ ἐνδίκως καταςφάπ,
Ὀνειδισμῷ τοῖς βέλεσι ωεότεεον καταιεώσας.
Οὕτω ψυχλῶ τλῶ φονικὴν ἐξέῤῥηξε βιαίως
Ἡ βάβεωσις, ἡ κοσμικὴ φάευξ, ὁ παντοφάγ῵,
Ὁ ̄ θανάτ ωεόπολ῵, ὁ φίλος ἐεινύων,
Ἐφ' ὅλοις ἔτεσιν ὀκτὼ βιώσας τυεαννήσας,
καὶ γέγονε βρωμαλισμὸς ὀεγέων Καρκοβόρων.
Εὐθὺς ὃ ωεοσεγέλασε τὸ κεάτ῵ ἡρακλείῳ.
Τάτῳ πατεὶς καποδοκῶν ἡ τελεσδαίμων χώρα,
καὶ γλί῵ τῶν Ἐπιφανῶν καὶ τῶν κομώντων πλούτῳ.
Ἦν ὃ ς̔ατηγικώτατ῵, ἄλκιμ῵, δυμολέων,
Ὁ πλίτης καρτερώτατ῵, ὀξύχειρ, βελοεόχειρ.
Τὸν ὃ χὼν ὀκ ἀγλυῆ τοῦνομα κωνσαντῖνον,
Ἐπεὶπ̃ ἡ βασίλισσα κατέλιπε τὸν βίον.

Μαρτίνα ωεγσπρμόσατ ωεὸς λέχως κοινωνίαν.
Ἦν ᾗ μαρτίνα βασιλεῖ μητρόθεν ἀδελφόπαις,
Ἐξ ἧς ὑὸς ἡρακλωνᾶς γέγονεν ἡρακλείῳ,
Ὃς ὕσερον ἀπατηθεὶς ἀνθρώποις κακοτρόποις
Τοῖς δόγμασιν ὑπέκυψε ζταῖς φρενοβλαβείαις
Τῶν ἐν χεισῷ τλὼ θέλησιν μίαν φλυαρησαίτων.
Τότε χοσρόης ὁ πρσῶν ὑπέραυχ@ δωωάρης,
Τὴν πᾶσαν λιϊσάμβ@ ἀσίαν καὶ σκυλεύσας,
Ἕως αὐτῆς τ' ἀὐκλεῦς ἤλασε βυζαντίδ@
Υπέρφρις τ' σρατεύμα καὶ ζοβαρέφρων ἄγαν,
Καταφρακτον ζεῖς θώραξι, βρέμον ἐν ζεξυλκίαις,
Δορατφόρους αἰχμητὰς, δυσμάχους λογχοφόρους,
Καὶ γῆ@ πᾶν λρεϊκὸν ἐκ μήδων, ἐκ χαλδαίων,
Ἐξ ἀσυρίων, ἐκ πρσῶν, βακτρίους, παρθυαίους,
Χρυσεοπήληκας, ἀβρεγὺς, παγκας φαρετροφόρους,
Μυκτηρηκόμποις βρέμονζας ἵπποις χρυζοφαλάρους.
Ὡς ὧν ἐώρα βασιλεὺς ἀμηχανῶν ζυμμίξαι
Χοσρόῃ τοῖς σρατεύμασιν, ὑπὲρ γὸ ψάμμον ἦσαν,
Βαλβίεται τὶ δρασικὸν καὶ πλῆρες ἀγχινοίας.
Τῇ κόρῃ τῇ θεόπαιδι τλὼ πόλιν ἐπιτρέπ,
καὶ τὸν υἱὸν, καὶ τὸν λαὸν, αὐτὸς δ' ἐντεῦθεν ἄρας
Ψιλοὺς ὁπλίτας ἱππασὰς ὁπλίτας ζαχεσφόρους
Εἰς γλὼ εἰσβάλλ πρσικλὼ, ωεσβάλλει καὶ φερμ-
εἴοις
Καρτερστείχοις ἐρυμνοῖς δὶπύργοις σερεπύργοις,
Φθείρει, πορθεῖ, λεηλατεῖ πᾶσαν γλὼ ὑπὸ πέρσας,
Ἄγαν ζφῶς τεχνώμ@ μεβέλκειν βυζαντόθεν

Κἀντεῦ-

Κἀντεῦθεν αὐτοκρατῶν τὰς χοσρόυ δυνάμεις.
Πόλεων γὰρ τῶν περσικῶν ἐκείρετο τὰ κάλλη,
Ἄγροὶ πυρὸς ἐγίνοντο δαπανὴ πολυξύλου,
Ἡνδραποδίζοντο πικρῶς ὑπέρμαχοι πρωθῆβαι,
Γυναῖκες καλλιπλόκαμοι, κορίσκαι, γεραλέαι,
Καὶ παῖδες ὑπαγκάλιοι, γαλακτοτρόφα βρέφη,
Ἐλεύθερα τῆς αἵματος ἡ τῶν ῥωμαίων ἀσάθη,
Ἡρπάζοντο βοσκήματα, μητέρες ἠτεκνοῦντο,
Καὶ σὺν θ' κατελάμβανε τὴν περσικὴν καὶ γόος,
Πτωχὴ γὰρ ἐκδικήσεως ἐπέτρεχε ῥομφαία,
Καὶ πᾶσας κατέβοσκε θ' ἁπλῶς θυμῷ τὰς πόλεις.
Ἀκούει ταῦτα βασιλεὺς περσῶν ὁ Φρυαρτίας,
Καὶ τὰ γινόμενα μαθὼν ἀπαίρει βυζαντόθεν.
Πορῶν γὰρ μὴ ἠρέμει θ' εἰς μέσον τὴν περσίδα,
Ὁ δ' ὢν περσάρχης ὡς εἰς αὐτὸν ἤλαυνεν ὁπαδόπους.
Καὶ γὰρ μύρις ὑπ' αὐτῶν καρτερομάχου μάχης,
Καὶ ὡς ὁσβαλόντων φερωνύμως ἀλλήλοις τῶν πραγμάτων,
Νεκροὶ μὲν ἑκατέρωθεν ἐγίνοντο μυρίοι,
Πλὴν ὅμως καὶ ὑπέρτερα τὰ τῶν ῥωμαίων ἦσαν.
Ἔβλεψε τότε καὶ περσὶς ἐν βυζαντίῳ ἀσάθει
Θερεσικὴν ἀμφίτροχον, δρεπανίῳ πεζομύῖ,
Καὶ πόλεις ἀφανίζουσαν, καὶ δοῦ ἀγροὺς πορθοῦσαν.
καὶ πάλιν ἄλλο σωτὴρ ὁ βασιλεὺς τεχνᾶται,
Ἦν γὰρ ἐμπειροπόλεμος δυμήχανος στρατάρχης.
Μικρὸν ὑπολειπόμενος τὸν δρόμον ὑποτέμνει,
καὶ περσικῷ στρατεύματος σὺν ἅμα τῇ χοσρόῃ

Ὑπερ-

Υπερθραμούντ@, ς ρατὸν ῥωμαίων παρελθόντ@,
Αὐτὸς σκείνοις φάγυσιν ἔπερκ νώτυ,
Καὶ μυριάκις ζυμπλακεὶς αὐτανωπίοις μάχαις,
Καὶ τῖς ὁσοῖς τῖς τῶ πξσῶν τὰ ξίφη διαθρύψας
Τὸν βάρβαρον σὸκ ἔλιγε διώκων καὶ ζυμπνίγων,
Ἕως αὐτὸ τὸ σρατόπεδον, κ τῶ πξσῶν ⊕ κρείττυς,
Καὶ πᾶν αὐτὸ τὸ φίλιον, κ πάντες φαλαγγάρχαι,
Καὶ παῖς αὐτῦ πρωτόστρατ@ πρωτόφυτ@ ζυρῆες,
Τὸν σναγῆ κ βδελυρὸν χοιρίη μυζαχθέντες
Δεσμῷ σαρρῷ ζυασφίγγυσι πολυχανδὲς ὡς κῆτ@,
Ὡς λέοντα βαρύθυμον, ὡς πάρδαλιν ἀγρίαν,
Καὶ πῶλιμῷ πιέζυσι, ζτέλ@ θανατῦσιν.
Ἐν ἑξαμέτρῳ τίγαρ οὐῖ ἡλίυ περιδρόμῳ
Τῶ πξσικῶ κ μηδικῶ ἡρακλεί@ σκηρίψας
Καλλίνικ@ αἰέζωξεν ἐπὶ τῶ βυζαντίδα.
Καὶ ταῦτα μὲν ὂν ἑαυτῖς ἀπέβησαν ὑσέρησις.
Αλλ' ἔπ διατρίβοντ@ ὂν πέρσαις ἡρακλείυ,
Τῦ ὑπ πξσῶν σρατεύματ@ διπποτοξόντ@,
Καὶ χαίνοντ@ καταπεῖν τῶ πόλιν τῶ ὀλβίδα,
Ἄλλ@ τραχὺς βαρύθυμ@ μυριοκύμων κλύδων
Αντεπηγέρθη φοβερὸν, βαρύθυμ@ ὡς λέων,
Καὶ καταικλύζειν ἀπειλῶν τῶ πλειαύτῶ σκάφῶ.
Ταῖς πξσικαῖς γὸ σκυθικαὶ δυνάμεις σωσρατιώ-
σαν.
Καὶ φάλαγξες ἰσόψαμμοι θηριωδῶν ἀθάρων,
Ὡς χείμαρροι βαρύδυποι σὺν ψόφοις ζυρραγεῖσαι
καθάπερ εἰς μιγάδειον τῶ πόλιν ἐπερρόθων.

Οἱ πέρ-

Οἱ πέρσαι τὰς παρεμβολὰς εἶχον αὐτεναντίας,
Καὶ μέχρι γὸ δαρμαίλεως καὶ τῦ καλχηδονίων
Αἱ σφῶν δυνάμεις κέχωντο βαρύθρων λαλαγῦσαι.
Ἄρες πρὸς τῖς τείχεσιν ἐφέδρευον, κὴ σκύθαι,
Καὶ πᾶν δεινὸν καὶ πᾶν συγχὸν ἐφαίνετο πρυμμάτων.
Ἐκεῖθεν ἦχε φοβερὸν ἡ σκυθοτερόφῳ σκύλλα,
Ἐντεῦθεν τ̃ χαρύβδεως ἰωίγετο τὸ σόμα,
Καὶ μέθυ ἐχειμάζετ̃ πόλεως τὸ σκάφῳ.
Καὶ πανταχόθεν κίνδυνῳ, καὶ πανταχόθεν ζάλῳ.
Ὁ ζηκαιρὸς, ὡς ἔοικε, φιλονεικῶν ὁ τότε
Ἄλλο μηδὲν προλιπεῖν μεῖζον κακὸν ἀνθρώποις,
Καὶ πᾶσαν πρεσταίειον ἤγειρεν ἐθναρχίαν,
Ἀχρεῖα μυελόπλερον εἶποι τὶς ἂν ἀνσόχως.
Καὶ γάρ τι ζυμπεξαίμιοι θαλαπόρα σκάφη
Ταυροσκυθῶν ὁ φύλαρχοι τῦ ἀγελοκαρδίων,
Καὶ πλῆθῳ ἀπειρέειθμον τῖς σκάφεσιν ἐνθέντες,
Ἐπῆσαν καλύπτοντες τὰ νῶτα τ̃ θαλάσσης
Τοῖς λεμβαδίοις τῖς πυκνοῖς τῖς αὐτοξυλοπλόοις.
Τότων αἱ μάσσγες πολλαὶ μυελαχόθεν ἦσαν,
Καὶ πανταχόθεν πράγματα σεναὶ τῇ βασιλίδι.
Ἦν ὁ μὲν πέρσης ὡς πικρὸς σκορπίῳ κεντροφόρῳ,
Ὡς δ' ἔχιδνα φαρμάκτεια σκυθῶν θυμοβόλμια,
Ἀχρεὶς ὁ ταυροσκύθης ὃ πεζόπερῳ πλωόπους.
Τόθις κακοῖς ἐπάλαισε τὸ βυζαντίων ἄστυ,
Παντοζεν δ' ἰῷ ἀμήχανα τὰ τ̃ ἀπιθείας.

Αλλ' ὑπερήωιζεν αὐτὸς μεγαθενὴς βοριάων,
Αλλ' ἰῷ ὑπέρμαχος αὐτὸς παλάμη κρατερόχειρ.
Καὶ τότε νῦν ἐξεφύσησεν ἄνεμος ἀγελόπους,
Καὶ κλύδωνας ἐξήγειρε καὶ σεφύρους πολυσεφύρους,
Καὶ πᾶσαν κατεπόντωσεν ἄπλετον στολαρχίαν,
Ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιβδος εἰς ἅλμην θαλαττίαν
Οἱ κύφως ἐπιπλέοντες ὑγρηκελεύθους πόρους,
Ὡς πρὶν βαρυπρόσωποι τ' φαεινὰ τειχέται.
Ἐντεῦθεν ἐξεχύθησαν ὃ πρὶν πεφοβημένοι
Ῥωμαῖοι, καὶ τοῖς τείχεσιν αὐτοὺς συγκεκλεικότες
Ὡς ζελανιάδες ὤφθησαν ταῖς περωταῖς ἀκείσιν.
Ὡς ἤδεις ἢ πτερόεσσαι τοῖς ὄφεσιν ὑπῆρξαν,
Καὶ μέλος ἐπινίκιον ἠλάλαξαν ὑμνοιοῦντες,
Καὶ τὰς ᾠδὰς τῇ στρατηγῷ ἰδόντες καταλλήλοις.
Οὕτως ὁ γίγας σώζεται τῷ πλήθει τ' ἰσχύος,
Οὐδὲ δυνάσης ἐν χεροὶ στρατοῦ πολυδυνάμου.
Ἂν γὰρ θεὸς μὴ πήξειε τὴν οἴκων σοῦ θεμέτλοις,
Ἂν μὴ θεηγάτῳ κρατερῷ σοῦ δόμους περιβάλῃ,
Καὶ τὰ τ' τέχνης ἄχρηστα, καὶ τὰ τ' κόπου κόποι.
Εἰς τοῦτο μὲν ἀπέβησαν τὰ πράγματα ῥωμαίων.
Τελάκοντα δ' ἐν ἔτεσιν ἡρακλείου κρατήσας,
Φάος ἐξέλιπεν ὁμοῦ καὶ σέφος καὶ τὸν βίον.
Ἐπεὶ γὰρ τὸν ἡρακλειον ἠνάγκασεν ἡ Φύσις
Δοῦναι τὸν χοῦν τ' σώματος σαρκὶ τῇ δανεισάσῃ,
Ὁ παῖς αὐτοῦ χαΐζεται τὰ σκῆπτρα κωνσαντῖνος.
Ὃς μετὰ μικρόν τι γνωσθεὶς μόναρχος αὐτοκρά-
τωρ,

καὶ

καὶ τῦς ἀρχῦς γαυσαμένῳ τοῖς ἐν ἔτῳ τοῦ σέ-
φυς,
Αὖθ' ἁπεκρύβη τάχιον, ὄξέλιπε τοῦ χρόνυ,
Μηδὲν π' μνήμης ἄξιον φθεγξάμῳ ἠδεάσας,
Τῆς μητρυᾶς, ὡς λέγυσι, μαρτίνης καὶ ἔ πύῤῥυ
Συγκεφυσαύτων φάρμακον αὐτῷ θανατφόρφν.
Ὁ πύῤῥῳ δ' ἰῶ ἀρχιερεὺς ἦν ὁ βυζαντίυ,
Λοιμὸς ανὴρ καὶ δυσεβὴς, καὶ φαρμακὸς, κ' γόης.
Ὡς ουῦ ἀπέλιπε ζωὴν τὸ κάτω χωνσαντῖνῳ,
Μαρτίνα παρεισφθείρε) τῇ σκηπτουχεάβρίᾳ,
Καὶ μετ' αὐτῆς ἡρακλωνᾶς ὁ παῖς, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον.
Μηδὲ γῦ φθάσαντες χεδὸν τῷ κράτ τοῦσλαλῆ-
σαι,
Τῆς θείας ἐκδικήσεως ἐκπίνεσι τὸν σκύφον,
Ἄλλο μηδὲν κερδαίναντες, ἢ τὸ κακοὶ φθλιῦαι.
Ῥίνα μῦ ουῦ ἡρακλωνᾶς, ἡ ἣ μαρτίνα, γλώτταν,
Ζημειωθέντες ἤχθησαν εἰς τὸ ὠτεργείου,
Καὶ μετ' αὐτὸς πεθίεται κώνσας τὸ βασιλείαν,
Ὁ κωνσυντίνῳ γθυπθεὶς τῷ τοῦ μικρῦ κραθῦντ.
Ὃς ῥίζας πέφων πονηρὰς ἀρχῆθεν ἐν καρδίᾳ
Τῆς δυσεβῦς αἱρέσεως ἢ μᾶλλον ἀπονοίας,
Τῶν διδασκόντων θέλησιν ἐν χρισῷ μίᾳ λέγᾳ,
Ηνέγκετό τε καὶ καρπὸν ἀλλὰ καρπὸν πικρίας.
Ἐξ ὧν πολλοὶ μῦ ἔφαγον πλὴν ὅσον ἅγιῶναι.
Οἷον τὸ ῖῆφον ⓐ πικρὸν κ' τὸ πικρὸν αὐχθσι.
Μάξιμος δ' ὁ καλόγλωσσος ζάλπιγξ ἢ χρυσσάλ-
πιγξ,

Ὁ τᾶλθ' ὁ χρυσόρειθρ' ὁ τ' ὀρθοδοξίας,
Ἕως ἐχάτης πλησμονῆς μετέσχε τ' πιείας.
Τὼ χεῖρα γὰ τὼ δεξιὰν ἐξεθεείωθη ξίφει,
Καὶ γλῶσαν μελιτέσαν οἵμοι σφαφαιρέθη
Τὼ νέκταρ' πηγάζουσαν ἐνθέω τὰς συμμάδας.
Οὗτ' ὁ κώνσας ὁ σκαιὸς ἀειφυγίᾳ θλίβει
Μαρτῖνον τὸν Πάπαν τῆς πρεσβυτέρας ῥώμης.
Πάπαν αὐτὸν ἀποκαλεῖν οἶδε ῥωμαίων γλῶσα.
Καὶ καίν μιμησάμενος ἐπ' ἀδελφοκτονίᾳ,
Καὶ κτείνας θεοδόσιον τὸν ἐκ μικρᾶς ἀρύρης,
Καὶ τῶ πρεσμάτων τῶ αὐτῶ ἀπὸ μετεφυκότα,
Εἰς σικελίαν ἀποπλεῖ τὼ πολυφορωτάτω,
Τὼ πόλιν τὼ βασίλειον ἀποκοσμῆσαι θέλων,
Καὶ τὼ ἀρχὼ χαρίσασθαι τῇ τειπεμπέλῳ ῥώμῃ,
Ὡς εἴ τις ἀβρεσάλισον ἀποκοσμήσει νύμφιον,
Καὶ χρυσῆν τινὰ τειχόρωνον ὡς κόρῃ ἱερεῖσι.
Ἀλλὰ τὰ διαβόλια μάταια τῶν ἀνθρώπων,
Ἂν μὴ συμπράξῃ ὁ θεὸς, ἂν μὴ συνεπινεύσῃ.
Θερμοῖς γὰ ὕδασιν αὐτὸν ψυχαγωγῶν τὼ Σάρκα,
Ψυχὴν ἐκεῖ χιλίχιον ἐξέπεμψε θανάτου,
Ἔτεσιν εἴκοσι λαχὼν πρὸς τοῖς ἑπτὰ ὁ κράτος.
Καὶ τυραννεῖ μιζίζιος ἀνὴρ ἐκ σικελίας,
Ἀνὴρ χαλκόβλεφαρος, ἀσεὶς τῷ προσώπῳ,
Πλὴν ὅμως οὐκ ἐπὶ μικρὸν ἀπόλαυσε τ' τύχης,
Ἀλλ' ἀπεψύχη τάχιον, ἀλλὰ φθονεὶς ἐκρύβη,
Ὅπως ἂν ῥόδον ἐκφυῇ, καὶ παραυτίκα ῥύσῃ.

Ὁ γάρ τοι παῖς ξ κώνσαντ@ ἅρπ λαβὼν τὰ σκῆπτρα,
Τἄνομα ᾗ τῷ βασιλεῖ βρεφόθεν κωνσαντῖν@,
Στήλῳ βαρεῖ τιὼ σίκελον καταλαμβανέτην,
Καὶ παῖτας σὺν αὐτόχειρας ξ σὺν ὀλεθρεργάτας
Τὰς βασιλέως καὶ πατρὸς ἐνδίκως ἀποσφάπτ,
Καὶ σιὼ αὐτῆς μιζίζιον τὸν τετυραννηκότα.
Τῶτον τὸν αὐτηρέτερα λαὸς ὁ συρφετώδης
Καὶ τὸ ξ δ'ήμυ ζυμμιγὲς ἐκάλθω πωγωνάτον,
Ὅ"π, φασὶν, ἐκναυσολῶν κ' ξ μιζιζίυ
Μείραξ τυφερωτρόσωπ@ αὐίυλ@ ἀπώγων
Ἐκεῖθεν αὐθυπέστρεψεν αὐὴρ τελειοπώγων.
Οὕτ@ ἀθρήσας ζωὸδον αὐδρῶν θεοφορήτων
Τιὼ πατρικιὼ δυσέβειαν αὐέτασας ῥιζόθεν,
Τοῖς φυτυργοῖς τῶ δυσεβῶν καθαρπωθεὶς δοξμάτων.
Γ'θως μὴ ὲν ἔτεσι δέκα ἐπὰ τ' κρατ@.
Ὡ"ς ᾗ κ' θνήσκειν ἔμελλε ξ καθαντᾶν εἰς κόνιν,
Υἱὸν ἰωσινιδιὸν δείκνυσι βασιλέα,
Καὶ κρατερὰ καθίστην αὐταρχον γῆς ῥωμαίων.
Ὅ"ς ἀπὸ βάθρων ἤγειρεν ἀπὸ εἰζῶν ἐσχάτων
Τὸν μέγαν οἶκον τὸν λαμπρὸν τὸν ἐν τοῖς αὐακτό-
ρεις,
Χρυσέων πυραυγήμασι ψηφίδων καταυγήσας
Τὰς τοίχυς, κ' τὸ δάπεδον μαρμάρεις καλλιχρόοις.
Ὅ"ς ἐπ ξ δομήτρ@ τιὼ κλῆσιν διασώζ.
Ὁ βασιλὰς ᾗ μισηθεὶς ἄρχυσιν ἰδιώτας,
Τοῖς ὄχλοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ, κ' τοῖς ἐν αὐακτόρεις,

Ὡς κληρογνώμων, ὡς σκαιὸς, ὡς ἐντευφῶν τοῖς φό-
νοις,
Καὶ πλέον ὡς αὐθένας ἐξαυθαιρέσκων γνώμης.
Ἦν γὰρ δολοποίθφ καὶ πλήρης δόλου νοίας,
Κἂν ταῖς βουλαῖς δ' κοινωνὸν δ' συνεργάτην εἶχε,
Πᾶσαν πλουτεῖν ὁλόμβφ τὴν ἐν ἀνθρώποις γνῶσιν.
Ἐντεῦθεν τίνων μισηθεὶς ἀξίαν τῆς κακίας,
Τὴν ἔκπλωσιν ἐφθείρετ' τὴν ἐν τ' σκηπτυχίας.
Καὶ γὰρ αὐτὸς τὰς θύρας τῶν δπὸ τ' ζυγκλήτου,
Πατρίκιον ἀξίωμα, λέοντ' τὴν κλῆσιν,
Εὑρὼν καὶ σωφρόνων δ' συμφέροντ' τὸ πλῆθος,
(Πρὸς γὰρ ἰουστινιανὸν ἔτρεφον πάντες μῖσος)
Ἐφίσατο τῷ βασιλεῖ μὴ τῶν ζυμμαχόντων.
Ὅτε τὸ καλλιβλέφαρον ὄμμα καὶ φωτοφόρον
Ἔμενε δεῶν κ' γῆς καὶ πᾶν ἦν ἐν δεμνίοις,
Καὶ χειρωζάμβφ αὐτὸν ὡς ἐν δικτύῳ θῆρα
Ἐκπέμπει διάπονον εἰς τὴν χερσῶνα πόλιν,
Τὴν ῥίνα, πρότερον τεμών, καὶ πρόσωπον αἰκίσας.
Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκάμμυε τὸ βλέφαρον τ' δίκης,
Ἀλλ' ἐπενεφαίνετο ὀρθῶς, καὶ τὸν ἐπανασαίτα,
Τοῖς ἴσοις αἰτημείψατο καὶ ταυτομέτροις μέτροις.
Λησῶν λιζομβύων γὰρ ἀφειδοῦντων τοῦ ὄργις.
Ἄῤῥαβες ἦσαν ⓐ λησαὶ, καὶ τῶν δπὸ τ' ἄγρας.
Καὶ πᾶσαν τὴν θάλιον κακοῦντων καὶ κειρόντων,
Ὁ βασιλεὺς ὑπερπαθὼν σόλον βαρεῖ δρυΐ,
Καὶ πέμπει κ' τῶν λησῶν τούτων τῶν ὑγρεμπόρων.
Οἷς καὶ ζυμμίξασαι σερρῶς αἱ ναυτικαὶ δυνάμεις

Ἐκείνης

Ἐκείνης μὲν μὴ θυμῷ τε τόλμης Ἀττάλου
Καθάπερ κάπρος ἀφεισὰς ἀπήλασαν ἐκεῖθεν,
Ῥωμαίοις δ' ἂν ἐσώσατο τὰ τῶν καρχηδονίων.
Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἠρέμησαν ④ παλαμναῖοι θῆρες,
Πάλιν δ' ἂν ἐπεσεφέρθησαν μυελοσόλῳ σόλῳ,
Καὶ πλείονι ξυμμίξαντες ῥωμαίων στολαρχίᾳ,
Ἔπεψαν τότε πρὸς φυγὴν ναυάρχους ναυσιπλόους.
Καὶ τὴν ὀλβιοδαίμονα πόλιν καρχηδονίων
Ἐλθόντες καὶ σκυλεύσαντες ἢ κατεδαφικότες,
Τὸν χεῦσεον ἐξέκοψαν βόστρυχον τῆς λιβύης.
Ὅχλῳ δ' ἀκοιτὶ ὁ ναυτικὸς ἢ πάντες ④ στολάρχαι
Τὴν ἐκ τῆς ἤπιης ἔμπικρον ἀφέροντες αἰχύνην,
Ἰώμηροί τε τὸ κακὸν ἄλλῳ κακῷ μεγάλῳ
Ὠδίνασί τε σπέρματα τὰ τῆς ἀποστασίας,
Καὶ κρήτῃ πρόβερμίζον) τῇ τελσμελίσῳ νήσῳ,
Ἀλλήλοις τε σὺν θέμιδι ἢ συνομωμοκότες
Ἐνταῦθα τῆς ἀρετούτης ἐπήρασι τὸ βάρος.
Καὶ σφῶν ἀπολεξάμενοι τῶν ἀποστάτων ἕνα,
Λεγόμενον ἀψίμαχον, κράτερα καθιστῶσιν.
Ὃς σὺν αὐτοῖς καὶ μετ' αὐτοῖς τὴν πόλιν πρόσφιξας,
Καὶ πρόθυμῶν ἀπτυχὼν κρατεῖ τῆς βυζακιδος.
Καὶ πρῶτα μὲν λιβέριον αὐτὸν μετονομάζει,
Ἔπειτα ἢ λέοντον ἐξενεγκὼν εἰς μέσον,
Καὶ τῇ δορὶ τῇ τῆς εἰνὸς τὴν κόλασιν μετελθὼν,
Φερυρᾷ καθίστησιν αὐτὴν ἄφυκτῳ πικρόφορῳ,
Ἔτεσι μόνοις ἐν τρισὶ κρατήσαντα ῥωμαίους.

Εἶχε

Εἶχε μὴν οὖν ἀψίμαχον τὸ τῶν ῥωμαίων κρά-
τος,
Καὶ πυθόμασιν ἐφέρετο τύχης ἀπαλωτλόοις.
Ἓν μόνον ἔθεραπεν αὐτὸν, ἓν μόνον ἐθορύβει,
Μὴ πρὸς τὸν ἰουστινιανὸν πάλιν τὰ σκῆπτρα φθάσῃ,
Μὴ πάλιν ἀναπόπιμπτο χήρᾳ πρὸς τὸ σέφος,
Ὃ πρὶν αὐτῷ ζημιωθεὶς καὶ σὺν αὐτῷ τὴν ῥίναν.
Ὡς θῆρα γὰρ ὑγρόχειρον ὑπώπτευε τὸν ἄνδρα,
Καὶ μᾶλλον τοῦ προφοιβασμοὺς ἀκούων καὶ προ-
ῤῥήσεις,
Καὶ τὰ κομπολογήματα τῶν ἀστεγλεχοιώτων.
Ἐκίνει τοίνυν μηχανὰς, ὤρυττεν ἐπινοίας,
Ὡς ἂν αὐτὸν κωλύσειε τὰς πρὸς τὸ κρεῖττον πτύχας.
Μαθὼν γὰρ ὡς ἡρμόσατο τὴν αὐθομαιμονοῦσαν
Τῷ τῶν χαζάρων ἄρχοντι χαγανίῳ θεοδώραν,
Καὶ παρ' αὐτῷ καὶ μετ' αὐτοῦ σκληροῖτο καὶ διάγοι,
Πρεσβείαν πέμπει τῷ δεινῷ βαρβάρῳ τῷ χαγανίῳ,
Χρημάτων ὑποιχνούμενος ὅλας αὐτῷ θαλάσσας,
Ἂν τὸν ἰουστινιανὸν δήσας δεσμοῖς ἀῤῥήκτοις
Ἀπεμπολήσειεν αὐτὸν πεῖσθλον ὡς οἰκέτην,
Ἤγουν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν ἐκπέμψαι.
Ἀκούσας ταῦτ' ὁ βάρβαρος ἐκεῖνος ὁ χαγανὸς,
Τῷ τῶν χρημάτων ἔρωτι πυρούμενος τὴν καρδίαν.
Καὶ τί γὰρ ὁ τερβάρβαρος χαγανὸς σκυθογνώ-
μων;
Ἀπαίθρωπον βυλλύεται βυλλὴν, ἐς θηρεμόνα,
Εἰς ἀσφάλειαν, ἐς τὸ μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκέναι.

Καὶ

Καὶ πῷ ζητοῦντι μελετᾷ τὴν δυσυχῆ πορέαν.
Χρυσὲ πορφύρα, παίγνιμε, δύσερπε, κακεργάτα,
Καὶ φίλων ἀπεμπολητὰ, καὶ γῆθυς αἰσιρέτα,
Τί δῦτ πῶς παλιμπετεῖς καὶ παλιμβόλοις λίθης;
Πῶς ὃ πορὲς ἀλλοπρόσωπον γνώμιν μεταβιβάζης
Τὺς ἀποικίλους σὺ ἁπλοῦς ὑπὸ θεοῦ πλαθέντας;
Ἀλλὰ τὸ μέλλον, ὥς φασι, καὶ τὸ κεκυρωμένον
Οὐ τεῖχος χίσι σθένοιμι, ὑ δ' πυρὸς ἡ γνάθος.
Ὁ γὰρ ἰουστινιανὸς σὺ δόλοις δ' χαγανοῦ
Καὶ τὰς βυλὰς ἀναμαθὼν ἐκεῖθεν ἀραπετοῦσ.
Καὶ πορφυρειοχαίτῳ ἀδρυᾶς ἐπαγγελίαις
Τὸν τέρβελιν τὸν ἄρχοντα δ' τῶν βυλγάρων ἔθνους,
Καταλαμβανὸ σὺν αὐτῷ τὴν βυζαντίδα χθόνα,
Βυλγάρων ἐπαγόμῳ μυρίους λεγεῶνας.
Ὀλίγοις δὲ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τὸ βούλυμα, πυθόμας,
Καὶ ξὺν αὐτοῖς ὑποδραμὼν ξωλιᾶς ὑδρορρόους,
Τὴν εἰς τὴν πόλιν πάροδον ἐντέχνως ὑποκλέπτ,
Καὶ δ' ὕστερον δέχηται καὶ ζώννυται τὸ κράτ.
Τὰς δ' ἐπὶ τούτοις ξυμφορὰς τὶς ἂν διηγήσοιτ λόγ;
Τῷ μὴν βυλγάρων ἄρχοντι πλὴν τὰς ὑποχέ-
ξεις,
Καὶ δωρεᾶς ἀμείβε) πολλῷ δ' αἰχμαλεσίας.
Πυρὶ ὃ δίδωσι ξυχνὰς τῶν περιλάμπων οἴκους,
Καὶ διαρπάζ χρήματα. καὶ δίκην βοσκημάτων
Τῶν μεγιστάνων πλείονας οἴκλισα καταδύ.
Καὶ δὴ καὶ τὸν λεόντιον κτείνᾳ ξὺν αἰχμάρῳ,
Οἷα λησὰς καὶ συλβυτὰς αὐτὸ δ' σκηπτυχίας.

Οὕτω κακοῖς τῖς ὀφθαλμοῖς ὑπόκειντα δίκης,
Κἂν θῆρα πίκα φύγωσι τὰ τ ποινηλασίας,
Αλλ' ὕστερον ὑπέχουσι μείζονας τὰς δικάσεις.
Οὐ μόνοις ὃ τῖς ἀρχηγοῖς τῆς τυραννίδ Τούτω
Επέσεισε τὸν σίδηρον ἐκδικητὴν ὧν ἔτλη,
Αλλά γε καὶ καλλίνικον αἰχίσας κ χλιδάσας
Τὸν ἀρχιέρατδύονα ταύτης τ βασιλίδ,
Καὶ παιδαρίων θέμιν ὕβρεν μωρογνωμίων,
Τέλ αἰτέσβεζεν αὐτ τ σώματ ὃν λύχνως.
Ἦν γάρ τι καὶ σωφαίπ κ ῥᾴκτης κ σωίσως
Τῶν εἰς ἰωσηνιανὸν ποτὲ τελμηρῶν.
Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κ τ νῦν βαλλόμεν ὀκρέτωρ
Ὅσας ἐκέρασαν αὐτῷ χύλικας πικρότερις
Οἱ τῶν ὁσίων κάτοικοι τ ποντικῆς χερσῶν,
Ὅτε διῆγε παρ' αὐτῖς ἀπελαθεὶς τ κρέτις,
Ποτὲ μὲν ἀποσκώπτοντες, ποτὲ ὃ δυσφημοῦντες,
Καὶ βέλεσιν ὀνειδισμῶν κεντρωῦτες κακογλώσσων,
Ποτὲ βυσσοδομεύοντες βυλὰς κακομηχανήσ,
Ὡσεὶ τῖς σφλάγχνοις τῖς αὐτ βάψαιεν τὰς μαχαίρας,
Ἢ καὶ δεσμώτιον ἄθλιον πέμψειεν ἀψιμαίρῳ.
Ταῦτ' ὢν ἰωσηνιανὸς τῖς λογισμοῖς ἐγγεγράφων,
Καὶ καθ' αὐτὸν ἀναπτῶν, καὶ ζωγραφῶν τοῦ τύπους,
Καὶ πεφαντόμεν αὐτῖς οἷα βαρβαρστερόποις,
Πέμπτ σχετὸν ναυσίπλοον κελεύων ἀποσφάπειν
Ἅπαν τὸ χρῦ ὁμαδὸν τῆ σφλελυπηκότων,

Μὸ

Μὴ φείδεσθε μὴ γυναικῶν, μὴ τῶν ὑποπτήων,
Μὴ γηραιῶν, μὴ νεαρῶν, μὴ πρεσβυγλωσσέρων,
Οὕτω βαρὺς ἐκάχλαζεν ὁ κατ' ἐκείνων χόλος.
Ἦν γὰν ἀξιοπένθητον χερσονίτου τὸ πάθος,
Καὶ ζυγκινεῖν εἰς οἰμωγὰς σὺν φιλανθρωπωτέρας,
Ὑπερενίκα Βηθλεὲμ σὺν πολυσόνους σόνους,
Καὶ σοναχὰς βαρυαλγεῖς, βοὰς πολυσενάχους.
Ἐκεῖ μὲν γὰρ ἡ βρεφικὴ καὶ μόνη νηπιότης
Ταῖς φονευτρίαις εἰς σφαγεὺ ἐπέκειτο παλάμαις.
Ἐνταῦθα δ' ἐλπέρπελοι, πρωθῆβαι, νεανίαι,
Γυναῖκες ἀπαλόχροοι, κορίσκαι, μειρακίσκοι,
Φύρδην κατεμελίζοντο καθάπερ ἐν μακέλλῳ.
Ὀλολυγὴ δ' πανταχοῦ, κὴ γόος ὀξυδόας.
Καὶ λόφοι μὲν ἀντίδυπα τοῖς θρηνηταῖς ἀπήχουν,
Ἀκταί τε κυματόκλυστοι δεινὸν ἀντεπερρόθουν.
Οὕτω μὲν ἦν εἰς σκυθικὴν, ὅ φασιν, ἐρημίαν
Χερσὼν ἡ πολυάνθρωπος αἴφνης μετεποιήθη,
Καὶ γέγονε πολυχανδὴς ἅδου γαστὴρ πανδόχου,
Καὶ τάφος μυελόνεκρος, καὶ ὁ θανάτου πύλη.
Ὁ βασιλεὺς δ' ἀκηκοὼς ὅτι τῶν βρεφυλλίων
Τῶν τυφερῶν κὴ νεογνῶν οἴκτου ἐγχύτης,
Φλεγμαίνῃ πλέον τῷ θυμῷ, καίεται τῇ μανίᾳ.
Κότος ἀκῶν βαρύμοιρος κὴ τῶν φειδομένων,
Καὶ ἡμωρίας κατ' αὐτῶν ἀπόφασις αὐτίκα.
Καὶ πάλιν ἰὼ ναυσόλησις ἀκάτων γοργοπλόων,
Καὶ στρατὸς μυρίανδρον ὅσσον εἰς πολεμίαν,
Καὶ σοὶ αὖθις φιλιππικὸς ὃν ἔλεγον Βαρδάνῃ

Αρχηγετήσων ϑ' στρατῶ κὴ τὸν λαὸν κοσμήσων,
Ὡ̓ς ἂν σωεκκεντήσωσι ῥομφαίας κὴ τὰ βρέφη
Κἂν ἄρτι πρῶτον βλέποιεν τὸ κάλλ@ τ' ἡμέρας,
Κἂν γάλακτ@ ποτίζοιντο συμμαίδας βρεφοτρόφους,
Καὶ ταῖς βυσὶ πολθύσωσι πάσας τὰς λεωφόρους,
Καὶ ϑειαυλακίσωσιν αὐτῷ τὰς πεδιάδας,
Καὶ ϑήσωσιν εἰς ἔρημον τλεῶ πρὶν δύϑηνομμένω,
Τὰς ἀγυιὰς εἰς ἄερυεν σάχυσι βεβυμμένω,
Καὶ πόλιν τλεῶ πολύανδρον ἀφανισμῶ πεδίον.
Τῶν κακῶν ϑαίπον γίνεται τῷ κεφαλῶπ,
Καὶ πάλιν πειρατεία, ϑ' πάλιν τεκνυμία,
Καὶ κλύδωνες ἐπάφλασαν ἀγελοπνόου βίας.
Ἡ γὰ στρατιώτ@ ἰσχὺς ἡ νεανισολικῆα,
Τλεῶ γνώμλω τλεῶ ἀπανθρώπον ἐκεῖνον μυζαχϑεῖ-
ζα,
Ὡ̓ς λίγειν ἀγελόϑυμον, ὡς λύκον αἱμοβόρον,
Εὐρϑῦσα καὶ χερσωνιτῶ σὺν ὑστλελειμμένω
Ἀφλιάσαντας αὐτὸ καὶ βλέψαντας εἰς σάαν,
Ὡ̓ς λῆρον μὰ λογίζον) τὰ διατεταγμένα.
Κηλίσι γὰ σὺκ ἤθελον καταχερωθλῶαι τόσαις,
Ἄνακτα ϑ' ϑ κράτος φιλιπωικὸν ποιῦσι,
Καὶ στέφ@ ϑειβάλλωσι τ' σκηπτοκρατείας.
Ὁ γᾶν ἰωσηνιανὸς ἐκπλαγεαχϑεὶς τῷ φόβῳ,
Καὶ τλεῶ βραδύπλοιαν αὐτῶ κὴ τλεῶ λῃγοποείαν
Εἰς αἰῶνὸν ἀπαίσιον ϑέμλω@ ὡς ἀγχίνους,
Αὐτὸς αὐτῷ χερσπορεῖ μέχει τ' σιωπῆς,
Στρατὸν σωαγαγόμλω@ ὁπλίτλω πεζοπόρον,

Ὡ̓ς

Ὡς μὴ νεωτερίσαιεν ὁ πρεσβυτικότες,
Καὶ βλέψας ἐπὶ τὰς ὑγρὰς ἀκάτις λαμποπήρους,
Καὶ σκάφη πελαγόπλοα, τερπρεις ὑγροπόρους,
Ταχυπλεούσας, φοβερρῆς πνεύμασι φερομένας,
Δονεῖται μὲν οὖν λογισμὸς, καὶ τὴν ψυχὴν ὀδεῖται,
Καὶ παλιμπόρθητον αὖθις αὐθυποσρέφειν πρέχει.
Ἵππων ὠκέων ἐπιβὰς πλοίων ἀελλοπόδων,
Εἰ δυνατὸν καὶ πρωτὸς ὀλχόμενος γλυκάζ.
Ἀλλὰ τὸ πνευματοφόρον τ' ὀργυοπλόου τύχης
Ταχυναυτεῖν ἐποίησε τὰς ποντεπλεύσας σκάφας.
Στέλλω μὲν οὖν φιλιππικῷ χρώμενον ὠκυπέρῳ
Πρὸφθαίσῃ τὴν βασίλισσαν πόλιν καταταχήσας,
Τὸ στρατὸν ἐπείπερ τῆς αὐτοκρατορίας.
Ὁ δ' ἐγερτινολώβητον αὐτάναξ ὑστερήσας
Διατεμβόμενον ὁδοῖς δυσβάτοις δυσεξόδοις,
Καὶ τόποις φαραγγώδεσι, καὶ λόφοις ἀποκρήμνοις,
Ἀνὴρ ἀμπεδεύεται πρὸς ὄρεσι γηλόφοις,
Ἄπρακτος καὶ σωτήριαν φαμὲν ἐκ δαμασκηνοῦ.
Καὶ τοίνυν ὁ φιλιππικὸς ἐκπέμπει ταγματάρχας.
Αὐτῷ πολεμησείοντας ἀντενωπίοις μάχαις.
Οἱ βλέψαντες τὴν λεοντὴν τὴν ἐκ τοῦ στρατεύματων
Ἰσχὺν μὴ φθαίσαν εἰς πᾶν τὸ ἐκ πολέμου σῶμα,
Ἀλωπεκὴν πρωτέρραψαν τὴν ἐκ δολιεύματων.
καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐμὸν αὐτῷ ἐπηλεύαντες ἐλπίδι
Ζωγρῆσι τὸν τελσάθλιον. τὰ δ' ἐπὶ τούτοις οἷα;

Λαμπρυμῦσιν ὥσπερ βοῦν ἄφωνον ἐπὶ φάτνης.
Καὶ ζ θυμῷ τὸν καχλασμὸν καὶ τῆς ὀργῆς τιὼ ῥύ-
μιω
Ὅλιω κινῦσι κατ' αὐτὸ κύκλω θειλαβόντες,
Ὥσπερ λέων ἂν εἴποι τὶς μάρψας νεκρὸν ἐλάφυ.
Τὸν παῖδα ὁ Ἰβέριον αὐτὸ καθαλαβόντες
Περισφαγόταιτῷ ναῷ τ μητραναίδρυ κόρης,
Αποσπάσαντες ζ νεὼ, φῶς ζ φεικωδεσάτυ!
Ὑπῆρχε ὁ Ἰβέριος εἰσέπι παιδαείσκος.
Καὶ τῇ φλοιᾷ περιστέρρηξαν ἐπίσης σκυλακίῳ,
Καὶ τὰς ῥάφας τ κεφαλῆς ἠλόησαν ὡς σῖτον.
Ἐῤῥέθ δ' ἐγκέφαλος χαμαὶ πρᾶγμα δύσλητον ὄ-
ψει,
Καὶ δάπεδον ἐπάλασεν ὡς ὕδωρ λιπορρέων.
Οὕτω καλῶς καὶ σωετῶς τοῖς παλαιοῖς ἐῤῥέθη.
Μηδὲν ὑπὲρ τὸ μέτριον. καλὸν ἡ ξυμμετρία.
Ὁ γὰρ ἰουστινιανὸς τὰς ζ θυμῷ καμίνυς
Εκκαύσας ἐπαπλάσιον κ τῷ ὲν χερσῶνι,
Μίσυς ἐξῆψε κατ' αὐτοῦ φλόγα τοῖς ὑπὸ χεῖρα.
Μισεῖ, φασὶ, γὰρ καὶ θεὸς τὰς ἄγαν περθυμίας.
Επαίμῳ ὃν ἀψίμαχος κρατεῖ μέσον ὲν χρόνοις.
Ὁ ὁἰουστινιανὸς δέκα ξιὼ ἐξ ἐτέρεις.
Φιλιππικὸς δ' ὁ βασιλεὺς πρέφων κ καρδίας
Δυσσέβειαν καὶ σπέρματα παντοδοπῆς κακίας,
Καὶ ζ φωτὸς καὶ τ αὐγῆς τιὼ στέρεσιν οἰμώζων.
Δυσὶ γὰρ μόνοις ἔτεσιν ἐγβύσατο τοῦ στέφυς.
Φιλιππικῷ ὁ δυσυχῶς ὅτως ἐκπεπωκότι,

Η σύγ-

Η σύγκλητος Ἀρτέμιον ἵστησιν αὐτοκράτορα,
Κλῆσιν δ' αὐτέρᾳν ἔχοντα κ τ' ἀνωνυμίαν,
Καὶ τοῦθεν Διάσαφον Ἀρτέμιον ἐκάλεσεν.
Ἦν ὁ βελτὺς, ὁ δρασικὸς, καὶ βίβλοις τετραμμένος,
Ἀνάκτων ὑπογραμματεὺς, ὃν φασιν ἀσπιστὴν
Καὶ τίνεσι δρασικώτερον ἀπλόμενος ἡ κρίσις
Ἐκδικητὴς φιλιππικὴ ὁμοίους ἐφάνη,
Τοὺς ὑποβολιμαίους αὐτοῦ τὰ βλέφαρα κολάσας.
Ἀγαρίους ὁ πειρατὰς μαθὼν ναυσολουμένους,
Θηρία τὰ χερσόυγρα, τὰς τ' ἁλάσσης ἄρκτους,
Τειρῆες ξυμπεξάμενος κ σκάφας γοργοπλόους,
Ἐκπέμπει δοὺς σωτηρίας μάχαν τοῖς ἐκ τ' ἄγαρ.
Οἱ μέχρι τοῦ ἐλλήσποντον δύθεως πεπλευκότες.
Εὐθυδρομοῦντες ἦσαν γὰρ πνοαῖς ἀπαλεπτίοις.
Ἐκεῖσε σασιάζουσι. κ γὰρ τὸν εἰπόντα
Ἀπαιδευσία ναυτικὴ πυρὸς δρασικωτέρα.
Καὶ πρῶτα μὲν ἐν ξίφεσι κεντοῦσι τὸν σολάρχαν,
Ἔπειτα θεοδόσιον ἐκεῖ φορολογοῦντα
Ἁρπάσαντες ἀέκοντα κρατέρᾳ καθιστῶσι,
Καὶ τοῖς ξυμβόλοις τῆς ἀρχῆς λαμπρᾶς καταικοσμοῦσιν
Ἄνθρωπον ἀπαλόψυχον, νωθρὸν κ τὰς πράξεις,
Ἄτολμον, μικροκάρδιον, ἀνάξιον τῆς σκήπτρων.
Καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ σὺν αὐτῷ βοαῖς ὑμνητείοις
Χωροῦσι παλιμπόρδυτοι πρὸς τὴν ὀλβίαν πόλιν.
Ὁ βασιλεὺς δ' Ἀρτέμιος, ἤγγελτο γὰρ ἡσάσις,
Τῇ μὲν ὀλβιοδαίμονι κ βασιλίδι πόλει.

Σχόλια

Στόλον ἐφίστησι φερυρόν καὶ καρτερούς ναυάρχους.
Αὐτὸς ὁ βυλλυσάμβων ὡς ὤετο κρείττονας,
Ἀπαίρει μὲν τὸ βύζαντον, τὴν βιθυνῶν ὁ φθάσας,
Τοῖς νικαέων τείχεσιν αὐτὸς ἐγκαθαυλείει.
Ὡς δῆθεν ὀχ ὑπήκουσε χερσὶ χρεωκοπήσασις.
Ἡ γάρ τοι ἀειπέτεια τὸ παλιντρόπου τύχης
Ἐξέκρυσεν ὁπ τὸ ψυχῆς καὶ τοῦ νοὸς ὁκείνου,
Τὸ, πόλιν τὴν σερρόπυργον ἂν μὴ θεὸς φυλάξῃ,
Εἰς μάτην ὁπωπάσεν ὁ ταύτης τειχοφύλαξ.
Χρόνον μὲν οὖν ὅπ βραχὺν ὁ ζὴν θεοδοσίῳ
Τὸ τελητὸν ὀχ ἧνυσεν, οἷα πυργοφυλάκων
Ἀμωμοσμένων καρτερῶς καὶ τύτοις ἀπειργόντων.
Ἐπεὶ δ' ἀπεῖπον ὁπ πολλῷ ἡ σωσεχὴς καμάτῳ,
Μεθύσι τοὺς φύλακας ἐλπίδι τοῖς κρατῆσι,
Καὶ τὴν χρυσὴν ἐλέπολιν ἅμαχον προσλαβόντες
Ὑπέρτερόί τε χίνον τῶν ἐναντιωμένων,
Καὶ νύκτως ἔνδον τῶν πυλῶν ὡς θῆρες ἐνδρομοῦντες
Ἐλάφυξαν τὰ χρήματα πάσης λαμπρᾶς οἰκίας,
Καὶ τοὺς καθίκας ἔδειξαν πένητας ἐξ ὀλβίων,
Ἐκ πολυχρύσων πενιχρὰς, γυμνὰς ἐξ αἰπαρύφων.
Τὸ κράτος δ' ἐκρατύναντο σερρῶς θεοδοσίῳ.
Οὓς ὄρκους φείκης γέμοντας ἐκπέμψας ἀρτεμίῳ
Πάθος παντὸς ἀπείρατον αὐτὸν διατηρήσειν,
Ἂν πρότερον ἐκθεειωθῇ τὸ κεφαλῆς τὰς τείχας,
Τὴν κόλασιν ὑπομενεῖ μέχρις ὑπερβολίας
Ἐπὶ δυσὶν αὐτάναγκα χρόνοις ἀναδιχθέντα.

Ἀλλὰ

Αλλὰ κ᾽ τοῦτον ϖρὸς μικρὸν γλυσάμβρου ξιφάτους
Τὸ κράτ@ τὸ βασίλειον ϑᾶϖον ἀπολιμπανέ.
Ο᾽ γάρ τοι ϑηλώνυμ@ ἐξ ἰσαωείας λέων,
Ο᾽ καὶ ψυχλὼ καὶ τύνομα κ᾽ ϖόπλος ϑηλώδης,
Τλὼ τ᾽ ϖατρικιότητ@ καταπλυτῶ ἀξίαν,
Καὶ στρατηγῶν κ᾽ στρατάρχων ταγμάτων τῶ ἐώων,
Αποσασίαν μελετᾶ κ᾽ῃ ϑεοδόσιε,
Συμπράκτορα σωτηριώτλω τῶ δολοπλοκιμάτων
Εφυρικὼς ἀϖοτάβασδον αὖδρα τῶ ϖροδόξων,
Ω᾽ς ἐ σωῆψε τλὼ αὐτὸ ϖρὸς γάμον θυγατέρα,
Ο᾽ταν εἰσώρυζεν ὁ θὴρ εἰς τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα,
Ταύτλω διδὺς αὐταμειβὴν τῷ συνεργῷ ξ᾽ κράτος.
Ο᾽ δ᾽ ἄναξ ϑεοδόσι@ ξ᾽ λέοντ@ τὸ ϑρέψ@
Καὶ τλὼ ϑηλογνώμονα καρδίαν ὑϖοπήξας,
Παραχωρεῖ τῷ δυσμενεῖ ξ᾽ ϑρόνε ἐ ξ᾽ σέφε,
Ε᾽κὼν ἀέκων ὑϖεκσὰς ἄτερ ὅπλων κ᾽ μάχης,
Καὶ μέλαιναν ἀμπίχε᾽) σολλὼ αὐτὴ ϖορφύρας,
Μόνα τὰ χείλη μέλιτι τῷ τ᾽ λέχης διάνας,
Αὐτλὼ τλὼ ὑϖερώαν ᾗ μὴ δλωηθὶς γλυκάναν,
Ε᾽τεσι μόνοις ἐν δυσὶ γλυσάμβρ@ ξ᾽ κράτος.
Ω᾽ς γ᾽ ὃν ἐϖὶ τὸν λέοντα τὸν κάκιστον μετέβη
Τὰ τῶ ῥωμαίων ϖράγματα, βαβαὶ θεὸ κεμάτων!
Εντοῦϑεν ἐϖεκύμαινε κ᾽ῃ τ᾽ ἐκκλησίας
Κλύδων βαρὺς ἐκ λαίλαπ@ δεινῆς ἀγελοπόε.
Καὶ ϖάλιν νέφ@ τε ϖυγὸς ὀλεθρεφθόρου βίας,
Καὶ ϖάλιν νέφ@ ζοφερὸν ἐγκυμονῶν ὡς ϖυθμα,
Φόνος ἀνϑρώϖων κ᾽ φθορεὰς αὐτὴ τῶ ὄμβρων αἷμα.

Ο᾽ γάρ τι τεισκατάεργτ@ ὃσ᾽ αὐτάναξ λέων
Ὠ᾽δινε μὴν, ὡς ἔοικεν, ἐκ πυὸς ὠδίνων
Κατὰ χειρῶ τ῏ν ἀπροόπτων μορφωμάτων.
Εἰς φῶς δ᾽ οὐκ ἔχεν ἐνεγκεῖν τὸν τ῏ κακίας τόκον.
Τὸ γὰρ ἀπαρρησίαστον ἰὼάγκαζεν ἐπέχειν,
Ὡς ὕστερον ἐδεδίξατο καιρὸν ἢ παρρησίας.
Ἐξέρ᾽ρηξε τὸν τοκετὸν, ἡ γὰ νηδὺς ἐρ᾽ράγη,
Καὶ γόν@ ἐκδυσότοκ@ ὠξέθορεν ἐκεῖθεν.
Εἰ δ᾽ οὐκ ἄκαιρον εἰπεῖν ἵς, ἢ πόθεν, ἢ ποίας
Ἐκ ῥίζης ἀνέβλαστησαν ὁ βδελυγμίας λέων.
Ἐκ μὴν ἰσαύρων τινὰ σειρὰν εἵλκε τ῏ ἡμαρχίας,
Χειροβιώτων τ῏ λυπρῶν τυχὼν τ῏ ἡμυητόρων,
Καὶ παλαιόντων τ῏ λιμῷ ταῖς φθαρτικαῖς πυρέ-
γραις.
Τὰς ἀτελεῖς ᾗ παρελθὼν καὶ πρώτας ἡλικίας
Μετῆλ παλιγκάπηλον ἐμποτικόν τε βίον.
Ὡς ὧν ποτὲ παρώδυε τοῦ ἐμπεπορδυμμύος
Ῥάμνοφαγῶν ὀνάγειον κατάφορτον ἐλαύνων
Ζειᾶς μηδ᾽ἔποτε πλησθὲν μηδ᾽ὲ κερτοφαγῆσαν.
Οὕτω ξυμβὰν σωέκυρσεν ἐμπόροις ἰουδαίοις,
Καὶ κοινωνήσας τ῏ ὁδ῏ τοῖς σκολιοῖς ἐκείνοις
Καὶ συναναπαυόμ@ ὕπνωσεν ἐκ καμάτου,
Οἱ τίνων ὀφιότροποι θεομισεῖς ἑβραῖοι
Καθ᾽ ἑαυτοὺς σκεψάμενοι κὴ συνεννοηκότες
Πρεῖπον τούτῳ τινὶ ἀρχικῷ κὴ τινὶ ἡγεμονίαν,
Εἴτ᾽ οὖν ἀπὸ μαθήσεως, εἴτε κακοτεχνίας,
Εἴτ᾽ ἐκ μυρίων ἕκ τινων τινὶ τύχῃ ἐγνωκότες.

καὶ

Καὶ τ̃ προῤῥήσεως αὐτῷ ἦτιμωτίαν,
Οἵαν ἂν αἰτήσαιεν χόντ@ τὼ κεφαλέ.
Ἦκεν ταῦτ' ὁ πάντλμ@, ἐπέσθιζεν αὐτίκα,
Ἐπ' ἀπωλείᾳ τ̃ ψυχῆς τ̃ τῶν ῥωμαίων τύχης.
Τοῖς γὰν χωράρχαις γνωσθεὶς καὶ τοῖς ταγματαρχῶσι,
Καὶ τὸ τλημονκάρδιον κ̃ μικρὸν σκφωίας,
Πατρίκι@ καθίσα) κ̀ μέγας ταγματάρχης,
Καὶ τελευταῖον βασιλεὺς. ὁ σὺ σενάζεις δίκη;
Ἔμαθον τὼ ἀνάῤῥυσιν ④ δυσεβεῖς ἐφεξῆοι
Οἱ προφοιβάσαντες αὐτῷ τὼ αὐτοκρατόρειαν.
Ἀπέρθις φθαίνουσι ποσὶ, φαίνονται τῷ τυράννῳ,
Καὶ τὰ τ̃ ὑποστάσεως ζητοῦσι τελεσθῆναι.
Πλὴν ὁ χρυσὸν οὐκ ἄργυρον αἰτοῦσιν οὐδὲ λίθους,
Οὐκ ἄλλο τι τῶν ταπεινῶν κ̀ τῶν κοσμικωτέρων,
Ἀλλὰ καθαίρεσιν ζεπτῶν εἰκονογραφημάτων,
Ἀλλὰ κατάλυσιν σηλῶν θείων ἀξιοσέπτων.
Αὐτόχρημα καταστρέφει τῆς δυσεβοῦς θρησκείας
Τοὺς πύργους αἰκατέπεσαν αὐτοὺς ἀπὸ κρηπίδων.
Πείθε) τούτοις ὁ σκαιὸς κακοῦργ@ τοῖς κακούργοις
Ὁ τῆς ἐλπίδνης ταχετὸς τοῖς τῆς ἀσεβίδ@ γόνοις.
Καὶ μεταπαλεσάμν@ τὸν ἱερόσυτωτα.
Ἦν ὃ πρωτάτης γερμανὸς τότε τῆς δυσεβείας.
καὶ κοινωσάμν@ αὐτῷ τὰ τῆς κακοτροπίας,
Αὐτὸν μὲν μὴ πειθόμενον αὐτῷ τῇ δυσεβείᾳ,
Μᾶλλον μὲν ἔν ἐλέγχοντα τὼ τόλμαν καὶ τὴν λύσαν,

Τῆς ἐκκλησίας ἔξωθεῖ, φθῦ! τὴν ποιμνία λύκος,
Ὁ κέρδεσι ὁ λυμαντὴς τὸν πρᾶον ἀγελάρχην.
Εὐθὺς ὃ ἀποστολόμυρος ἀβατοφθόρος λύκος
Σπαρράσσει, φθῦ! τὸ ποίμνιον, καὶ καθαιρεῖ σοῦ τύπους.
Τοὺς τ' παρθενομήτορος καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων.
Ἀπαγλαΐζει σοῦ ναοὺς, ἀποκοσμεῖ τεμένη,
Ὀρφναίαν σκοτεινότητα τούτων καταστρωννύει,
Καὶ καταχέει σκυθρωπὴν ἡμέραν μελανταύτην.
Ὃν μὲν οὖν κύριος καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων
Ἰὸν ἀπέμεσε πικρὸν χυμόντα σιελώδη,
Ἐξ ὧν ἀναβεβλάστηκε βοτάνη θανατοίμη,
Ὁπόσας τε σοῦ ἄζυγα μετερχομένους βίον
Κακώσεσιν ἐξέθλιψεν ἄλλος φανεὶς Βαλτάσαρ,
Βίβλοι καὶ λόγοι φέρουσιν ἀνθρώπων παλαιτέρων.
Ἐγὼ δ' ἀπολεξάμενος ἐν ἀπὸ πάντων τούτων,
Τὸν πέρσην ἐκ τοῦ κόνδυος καὶ τοῦ σκεπτοῦ γνωσείσω,
Καὶ κόρακα τὸν ῥωμαϊκὸν ἐκ τῆς μελαντηρίας.
Τῷ τεμένισμα τῷ ἐγγὺς τῆς θεᾶς Σοφίας
Οἶκος λαμπρὸς δεδόμητο τοῖς πάλαι βασιλεῦσι,
Κῆπος ἂν εἴπῃ τις λαμπρὸς βιβλιοφόρων δένδρων.
Ἄλσος ἀγλαοφύτευτον παντοδαπῆς Σοφίας,
Βίβλοι γὰρ ἦσαν ἐν αὐτῷ ποτεθησαυρισμέναι
Εἰς τετρακισχιλίας φθαίσασαι καὶ ἄλλας τρισχιλίας
Εἰς τρισχιλίους φθαίσας πρὸς ταῖς πεντακοσίαις.
Τὰν τηλικοῦτον κῆπον ὃ καὶ τὸ τοσοῦτον ἄλσος
Θεῖος ἀνὴρ ποθῖσαι ποθέχων ἐν Σοφίᾳ,

καὶ

Καὶ πλέον πάντων ταῖς αὐγαῖς τῆς γνώσεως ἐκλάμπων.

Ἄλλῳ ἂν εἴποι ἰὼς ἀδὰμ ἔνθεῳ ἐνδεδεμένῳ
Τοῖς τ' ἐδέμ ἐπευτυφῶν καλλιβλαστήτοις ἐνδεδεμένοις,
Καὶ φυτευμάτων γεωργὸς τῷ μὴ μαραινομένων.
Τούτῳ σωπῶσαν ἕτερόν καὶ σωδιῆγον ἄνδρες,
Καθάπερ ὑποτρόπηγοι χθονιοῖοι τροπηγέτη,
Ἀστέρες αὐτόχρυσοι φαιδροὶ ἐν τῇ νυκτὸς ἀδάϊχοι.
Ἐπλήρωσε δὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ζωοφόρου κύκλου.
Ἄμωμοι δ' ἦσαν παιδευταὶ τῆς ἐρασταῖς τοῦ λόγου.
Ἀφῆρωσε δὲ τὸ κάλυμμα τῆς σκοτεινολογίας,
Ὁπόση τῆς ἑλληνικῆς τερθρείας τε καὶ ματαιότητος,
Ὁπόσητε τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερεπεσεπεστάτης.
Αὐτὸς δ' ἐν πᾶσιν ἔπλεεν ἡλίῳ ὥσπερ γίγας.
Τοσοῦτον δ' ἐῶ τὸ θεῖον τῆς ἀρετῆς ἐκείνοις,
Ὡς μηδ' αὐτῆς τοῖς ἄναξι καινοτομεῖν ἐξεῖναι,
Ἢ πρᾶξαι τι καινοπρεπὲς ἢ πέρα τοῦ σωφρονεῖν,
Ἂν μὴ μετέχοι τῆς βουλῆς ἐκεῖνοι καὶ τῆς γνώμης.
Τοιούτους οὖν σεμνοπρεπεῖς ὄντας καὶ σεμνομύθους,
Καὶ χρήσιμ πελαγίζοντας παιδαπῶν χαρίτων,
Ἐντὸς ἀρκύων συλλαβεῖν ὁ βασιλεὺς ἐδίψα,
Καὶ χεῖν καὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς λύσης τῆς δυσπέρ.
Ὡς ἤκινησας μηχανὰς ἅπασας ἀπεκρύπτη,
Οὐ γὰρ φοβῶν οὐκ ἀπειλῶν ἴσχυσε τούτους πεῖσαι,
Καὶ τῷ χρυσῷ χρησάμῳ συμμάχῳ δυσμαχήτῳ,
Ἔγνω διώκων αὐτὸν ἢ βάλλων εἰς ἀστέρας.

Τὸ τελευταῖον ἀπογνὺς, ἀλλὰ γὼ πῶς ἐξείπω.
Βυλιὼ βυλεύε) σκαιὰν, ἔκθπον, αἰσχίαν,
Ἣν ὐδὲ σκύθης ἄγγελ@, ἀλλ' ὐδὲ μαστιγέτης.
Γ"λης θεσβίφορυτὸν κύκλῳ θεὶ τὸν οἶκον,
Γ"λιω ξηρὸν, αὐέξαπτον, ἀδίτλω, φευγανίτλω.
Καὶ πῦρ ὑφάπτ4 λιπαρὸν, κὴ καθαφλέγ4 παύτας.
Τὺς αὐδρας, φθῦ! σὺν ἱερῦς, κ4 σιὼ αὐτῆς τὰς βίβλους.
Αἰ αἰ μισόκαλ@ ψυχὴ! φθῦ γνώμη θηριώδης!
Ἐκ τῶ ὀνύχων ὁ δεινὸς παύτων ἐγνώσθη λέων.
Ἦσαν ἐκεῖ τὰ κάλλιστα παύτων τῶ παιδευμάτων,
Καὶ τόμ@ εἰς ἔξαισ@ ἐκ δρακοντ@ ἐντέρυ,
Τὰς δέλτους τὰς ὁμπεικὰς φέρων ἐγλεγομένας,
Τιὼ ἰλιάδα τέ φημι κ4 τὰ τ ὀδυσσείας.
Ὡς δ' ὅπ4 χερσὶν εἴκοσι τ χερσὶ λαὸς ἀπολαύσας
Σιὼ ἄλλοις πέντε δυσεβῶς, ἢ μᾶλλον τυραννήσας,
Ὁ' γὼ κακὰ μακεδνία κ4 μόλις ἀπορρέ4,
Ἐμελετάφω κρύπτειαξ κ4 γῇ τῇ παντοδόχῳ.
Ἐλπίδες μὴ ὁκ ἀγλυνεῖς ἐπέσαινον σὺ τότε
Τὸν τ ἀρχῆς διάδοχον ὅπ4 κῆ φανλῶσ4,
Καὶ γνώμῃ μετεωτερον κ4 μὴ μιαιφονοῦντα.
Ἀλλὰ γὼ ὥσπερ ὄφεις@, ὡς ἔοικεν, ἡ φύσις
Εἰς σὺν ἰδίας ἀγωγὺς αὐτοσρέφειν χαίρ4,
Καὶ γὼ ὑπνοῶτ@ λέοντ@ ἀγκάλαις ἐν ταφίοις
Ἢ πάρδαλις ἔξέθορε πολλῷ θυμικωτέρα,
Καὶ καλυφθείσης ὅπὸ γῆς τῆς ῥίζης τ δυσμάχυ
Πολλῷ πικροκαρπότερ@ κλάδ@ ἀνεφύη,

Ὁ' μι-

Ο' μυζαρηχοπρώνυμος ἐκεῖνος κωνσαντῖνος,
Ἐκ τῆς ἀασίδος ἔμβνα σοφόρως αὖ ἰις εἶποι,
ε'ξ ἐλλεβόρου κώνειον, ἀπὸ σκορπίου δράκων,
Ἄλλος βαλτάσαρ ἀναιδὲὼ ἐκ ναβυχοδονόσορ.
Κατῆξε γοῦν ὁ βδελυρὸς αἱματοπότης λύκος.
Ὦ πάντα βλέπων ἥλιε, καὶ βασιλεῖς, καὶ νόμοι,
Ἄνθρωπος γόης, φαρμακὸς, ζωοσφαγίαις χαίρων,
Καὶ τελεταῖς ταῖς μυζαραῖς τῆς ἰατροσκοπίας,
Ἄνηκες τελματόβιος βορβοροφάγος χοῖρος.
Οὗτος ὁ δῆλος τῆς γαστρὸς καὶ τῆς ἀκολασίας
Τί μὴ οὐκ ἐπενόησε τῷ θλίβειν δυναμβύων;
Τί δὲ παρ' ἄλλων ἀνεθὲν αὔξειν οὐκ ἐπεχαίρε;
Νύμφιον τὴν χρυσόσμηνον κ' πυφερδομβύλιον,
Ἣνπερ ἡρμόσατο χριστὸς ὁ καθαρὸς νυμφίος,
Αἴφνης ἁρπάσας ἀπ' αὐτῶν, φδῦ! τῶν πασοπηγίων
Χήρον ῥυσὴν ἀπέδειξε κ' μελανειμονοῦσαν.
Τὴν ἄμπελον τὴν γέμουσαν βοτρύων καλλιεργῶν
Κάπρος ποθὲν ἀπὸ δρυμοῦ παιδήσας χαυλιόδους
Αὐτόῤῥιζον ἐξώρυξεν, ἐλήσβυζε τὸ καλλος,
ἐξέκοψεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς ἱερὰς μορφώσεις,
Ἀναναχάραξε δ' αὐτῆς χώμασι καὶ ψηφίσιν
Τὰ φίλα κοιμητήρια κ' τὰς ἱπποδρασίας.
Οὐ ταῦτα ὃ τετόλμηκε μόνα τῷ καθαρεύτῳ.
Ἀλλὰ γὰρ σὺν μονάζουσας ὡς κύων ἀνιχνεύων
Ὡς ἄρνας, φδῦ! κατέδυεν ἐθελοσφαγουμβύας.
Ἐξεκενοῦντο γάρ ὧν οἶκοι μελενδυτιώτων,
Σεμνείων ἰῶ καθοσκαφὴ καθαίρεσις λιτηρίων.

Ἐσενο-

Εσενοχώρεωτ φρυραὶ τῖς ἐγκαθειργνυμϕίοις,
Καὶ πάντοθεν ἐλαύνετ τὸ μέλαν ὥστες μῦσ@.
Τοιαῦτα τίνυε καθορῶν ἀρταβασδ@ ἐκεῖν@,
Ὃν ϕθάσας ποτεγνώρισεν ὁ δρόμ@ ὁ τ@ λόγυ,
Εἰς γάμον ἁρμοζάμϕυον τ@ λέοντ@ τὴν παῖδα,
Καὶ τὴν ἀγελοβάρβαρον αἰτήσας τυραννίδα,
Σὺν ἀσπὶδ πόλεμον αὐτῷ, δείκνυσι φυγαδίαν,
Καὶ κράτως ἀναδείκνυται ῥωμαίων γῆς δυτάναξ.
Καὶ πάλιν ἀπαστράπτουσιν ἀκτῖνες δυσεβείας.
Καὶ πάλιν πυρμάχμαρι χαετῶν σιλβηδόνες.
Καὶ πάλιν αὐατέϛακε τ@ πίστεως ὁ λόγ@.
Ἀναστηθωῦται τὰ ϛεπτὰ, λάμπουσιν αἱ μορϕώσεις
Αἱ τῶν μαρτύρων, καὶ χριστ@, καὶ τῆς αὐτὸν τεξάϛης.
Ἀλλὰ γὰρ ἀξητήϛατ@ καὶ πάλιν ὁ βελίαρ
Τὸν ἰσραὴλ τὸν ἐκλεκτὸν ὡς σῖτον σινιάσαι.
Οὔπω ϵ γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἀρκουύτως ἐκωλάθη,
Καὶ πάλιν ἐπεστράτευϛε τοῦ δυσεβεῖς ἐκθλίψας
Ὡς ἰσραὴλ χριϛασαθὲμ ὁ σύων ϛατραπάρχης.
Τί δὲ ϵ ποῖον τὸ ϛυμβὰν ὁ λόγ@ ἰσορήσϕ.
Οὐ στέγϕ τὴν ἀπόπωσιν τὴν τῆς ἀρχῆς ὁ δράκων.
Βαρυθυμεῖ, παθαίνε), κοινᾶται τῖς στρατάρχαις,
Περσφέρε) κολακικῶς, ἐλπίσιν ἐκθερμαίνϕ.
Πρὸς ἑαυτὸν ἐφέλκεται χωραρχας, κλιματάρχας,
Καὶ δυνάμιν κτηϛάμν@ βαρεῖαν στρατευμάτων,
Μάχλω σὺν ἀσπὶδ καρτερὰν, ἣν δὴ τοῦ ἀντιμάχυς,
Τερπεῖται τὸν ἀρταβασδὰν, νικᾷ, χαιρᾶται ζωΐα.

καὶ

Καὶ τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν τὴν ἄλ-
κλην
Τῆς δυσυχοῦς καὶ τλησιθύμου ἄκρατον καθαχέαι,
Καὶ τῶν ὀμμάτων σβέννυσι τὰς φερασπείους λαμ-
πάδας.
Καὶ πάλιν ὁ μισόθεος φορεῖ τὴν ἀλουργίδα,
Πάλιν ὁ θὴρ σκηπτοκρατεῖ, πάλιν ῥωμαίων ἄρχει,
Καὶ γίνεται πικρότερος καὶ ναβουχοδονόσορ.
Τί τοῦτο τὸ παλίντροφον ἄσατε τροχὲ βίου;
Τὸ ῥᾴδιον μόλις ἐξανθεῖ, τάχιον ἀπορρεῖ.
Ὁ κεντροφόρος ἐρίφιος ὃ μέχρι πολλοῦ νεάζει;
Ὁ Τίτος μόνον ἔβλεψε τὴν τῆς κρείττονος λειμῶνα,
Καὶ τάχιον ἀνέπαυσε μὴ μεταχὼν ὀπώρας.
Οὗτος δ' ὁ μυσαρώνυμος τὸ σκύβαλον τῆς γλυκύος
Ἐγλύκερ μακρόβιος. ὢ πίστις ἀνωμάλου!
Καὶ τὴν ὀπώραν τῆς ἀρχῆς ἐπεύγηκεν εἰς κόρον.
Οὗτος ὁ τελεξάμις ἐξήγαγε τῆς βίου
Τὸν στέφανον τὸν ἱερὸν τῶν μοναστῶν τὸ στέφος.
Ἦν γὰρ στρατὸς ὑπέρμαχος τῶν ἱερῶν εἰκόνων,
Καὶ τὸ θηρίον τὸ δεινὸν δυσόχλους διαπείρων,
Καὶ βάλλων καταπαίδια βελέμνοις τοῖς ἐλέγχων.
Ὅσα τις καλλινίκου μάρτυρος ἀϋφημίας
Βοῶν ὁσίοις καὶ χιλίων ὁ βέβηλος ξυμμίξας
Γναθοις πυρὸς παρέδωκε τῆς κρατοῦς τὸ βέλος.
Τεσσαράκοντα δ' ἐν ἔτεσι τοῖς τέσσαρσι κρατήσας
Ταῖς ἄδικα ξιφεπέμπει χολάσεσιν ἐνδίκως.
Ἐπεὶ δ' ἐξέρρηξέ ποτε ψυχὴν τὴν μιαιφόνον.

Λέων ὁ παῖς ϛ βδελυρὸν χειρίζε) τὰ σκῆπτρα.
Ἀλλὰ κ᾽ λέων τάχιον γῆθεν μεταναστάσας,
Τῆς βασιλείας ἔτεσι μόναις πέντε καταίξας,
Εἰρήνῃ τιὴ ὁμόζυγον κ᾽ τὴν ἐκ ταύτης παῖδα
Τὸν κωνσαντῖνον κρείττονας λιπὼν ἐννομωτάτους.
Οὗτοι καὶ γὼ ἀθρήσαντες αὖθρας θεοφορήτους
Τιὴ ἄκανθαν αὐτόῤῥιζον ϛ εἰκονομαχίας
Ἀνέσπασαν τιὴ κνίσαζαν τὰς ἀσεβεῖς καρδίας,
Καὶ ταῖς ἀρούραις τῶν ψυχῶν ταῖς ὑλομανησάσαις
Τὸν σπόρον κατεβάλλοντο ϛ εἰκονομανίας.
Ἄμφω μὲν ἦν ἐφ᾽ ἱκανὸν παῖς τε καὶ μήτηρ ἦρχον.
Καὶ μήτης μὲν ϛ δαβὶδ ἦν τὴ παιδὶ πεφῶσα.
Ἐπεὶ δ᾽ ὁ παῖς ὁ βασιλεὺς λοιπὸν ἡλικιῶτο,
Καὶ μείραξ μὲν καλλιφυὴς, κρατάφους ἰωλίζων,
Καὶ γὼ παιδίσκῳ ἀπαλὸς λέλειπτο τῇ τεκούσῃ.
Παρεισφθαρέντων εἰς αὐτὸν τῶν πορνοχολάκων,
Καὶ δαπανώντων τιὴ αὐτοῦ καρδίαν κολακείαις,
Ὡς δένδρα τὰ γλυκύδυμα σκώληκες ξυλοφάγοι,
Ὑπερφρονεῖ μεγαλαυχεῖ κ᾽ τῆς βασιλίδος,
Αὐτός τε μόνῳ ἐπαρκεῖν τοῖς πράγμασι νομίσας,
Τῶν ἀναγκαίων ἔκπωτον ποιεῖται τιὴ μητέρα,
Καὶ σὺν αὐτῇ τιὴ κοσμικιὴ εἰρήνιν κρατερόφρον.
Ἐντεῦθεν ἐκκυλίε) πρὸς ἀθεσμοπραγίας.
Καὶ κείρει μὲν τιὴ σωφρονιστάτιν,
Ἄλλοις δ᾽ μίξιν γυναικὸς τοῖς λέκτροις ἐπεισάγει.
Καὶ γὼ ῥανὶς ἐνδελεχὴς πέτραν σκληρὸν κοιλαίνει,
Καὶ κάμπτει τὰς δενδρίτιδας φυλλάδας ἀνέμοις,

καὶ

Καὶ κόλακες ἐθίσαν αὐθρώπους μικροψυχους.
Ἀλλ' ἔνηψεν ὀψέ ποτε τ' ἄκρας φιλαυτίας,
Σωφρονεῖν ὡς ξυμφέρηται μέθοις κακοῖς ἐχάτις,
Καὶ πάλιν τὴν βασίλισσαν ἐκλιπαρεῖ μητέρα
Ἰθύνειν τὸ καλλίπρωρον τ' βασιλείας σκάφος.
Κἀμπλε) λόγοις τ' παιδὸς ἡ βασιλὶς εἰρωνὴ,
Καὶ πάλιν ἰῷ ξυὶ τῷ παιδὶ, καὶ σὺν αὐτῷ διεῖπε
Τὸ κρατεῖν καὶ τὰ πράγματα καὶ τῶν ῥωμαίων τύ-
χην.
Ἦν γὰρ ἡ φύσει φίλαρχος, καὶ τὸ κρατεῖν διψῶσα.
Αλλ' ὁ λαλήσας ψιθυρα ταῖς ἀκοαῖς τ' δύας,
Καὶ τῆς κακίας τὸν ἰὸν εἰς τὰς ψυχὰς ἐμέσας,
Καὶ πείσας ἀποβαλεῖν ξύλου δ' καλλικάρπου,
Καὶ θανάτου ἐπενεγκὼν δυὸν ζωῆς ἀλύτου,
Καὶ τὸ τερπνὸν ἀποβαλὼν εἰς ἄκρατον πικρίαν,
Καὶ τὸ γλυκάζον εἰς χολὴν, τὸ θέλγον εἰς ὀδυνῶν,
Κἀντεῦθεν τὴν τεταλαιναν εἰς πέλαγος ποντώ-
ζας
Καὶ πειρασμῶν εἰς θάλασσαν καὶ ξυμφορῶν εἰς κῦ-
μα.
Οὗτος καὶ τότ' Ἀπόλλων ὁ σύμβουλος εἰρήνη,
Τῇ βασιλίδι γέγονε, καὶ θέλξας τὴν καρδίαν
Τῆς μοναρχίας ἔρωτι καὶ μονοκεφαλείας,
Πείθει κ' ἔστ' ἐς μείρακος τοῦτο τὸ βασιλέως
Βαλὴν βαλεῖσαθαι σκαιὰν, φαῦλ' ἀπανθρωπωτά-
την,
Ἣν δὲ λιγερπαίδαλις, ἀλέων βρυχητίας,

Οὐ πάρδαλις ἐμμαίνε) κ) τῶ σκύμνων ὕτως.
Οὐχ ὕτως ἀγελαίνεται κ) τῶ θυλακίων
Οὐ λίγεις, οὐδὲ καίχαρ) οὐδὲ λυσσώδης κύων.
Μύθειαν μόνλω λέγουσιν τέκνοις ἐπιβουλεύσαι,
Καὶ ταύτλω ἀπὸ σκυθικῆς ἀγελογνωμοσυνής.
Μόνον ἀκούω τὸν ἰχθυῶ τὸν πελαγίτλω θυνόν
Πεινάσαντα καταρροφεῖν τὸν γόνον τὸν οἰκεῖον,
Ἄλλο δ' οὐδὲν οὐδ' ἔνυγρον, ἀλλ' οὐδὲ χερσαῖον.
Αἱ γὸ εἰλήθυαι δειναὶ μητέρας δυσωπεῖσι.
Ἔσβη τὰ ζελαγέσματα τότε τὰ τ φωσφόρυ.
Φῶς γὰρ ἐδίδυ λαμπραυγὲς ὁ παντοφανὴς λύχνος.
Ἐπέμυε τὸ βλέφαρον ἡ φωσφόρ) κόρη.
Ζόφ) δ' ἐφίπλωτο βαθὺς ἐπ' ευχναῖς ἡμέραις.
Καὶ τὰ στοιχεῖα γὸ αὐτὰ τλω ζυμφορὸν ἐπένθυν.
Αἰ πάθ) ἐλεύμβυον οἰκτρῶς καὶ τοῖς ἀψύχοις;
Οὕτω ὃ τοῦτ ἀραύσασα τὸ πάντλμον ἐκεῖνο
Αρχηγετεῖ κὸ μοναρχεῖ, τοῦτ καὶ γὸ ἐπόθ.
Καὶ μόνη φειζώνυται τλω αὐτκρατρείαν.
Τότε κὸ ῥώμη τῆ λαμπρᾶ τῆ γηραλέᾳ ῥώμη
Λόγυ κὸ μνήμης ἄξιον πράγμα λι συνλωέχθη.
Ἦν ἁγιςλίων ἐν αὐτῆ τὰς ἱερὰς θυσίας
Τῶν ἄλλων τε πρωτόαρχ) ἱεραπόλων λέων.
Πάπας καθνομάζεται τῆ τῶ ῥωμαίων γλώσῃ.
Τύτῳ πικρῶς βασκλώντες ἄνδρες λινὲς ἐκ ῥώμης
Οἱ φυγοῦχοι ἀδελφῷ τῷ φοβ βραχέως πάπα,
Καὶ σάσεως κλυδώνιον κυμαίνοντες βαρύθρυν,
Τᾶ θρόνυ κὸ τ πόλεως ἐλαύνυσι φυγάδα.

Ἐκ τῆς ῥυσῆς καὶ παλαιᾶς κ᾽ τειπεμπέλου ῥώμης.
Καὶ ταῦτα μὲν τετύχηκε Διοκτεσάρου τέλους.
Ἡ βασιλὶς εἰρεύη ᾗ πολλὰ πρὸ θυμοῦ
Μανίαν τὴν τεισάρδαρον ἐκείνου ἀφανίσαι,
Καὶ μῖσος ὅπερ δέδρακεν εἰς τὸν ἑὸν ἐκπλεῦσαι,
Χρημάτων ὄλεις θησαυρὸς ἐκένωσε τῇ πόλει,
Καὶ τὸν χειμῶνα τῶν χρεῶν ἔτρεψεν εἰς δύδιαν,
Ἔ᾽αρ χρυσὸν ἐκχέασα τ᾽ μεγαλοδωρίας.
Πλὴν ἀλλ᾽ ὁ βλέπων τὰ κρυπτὰ, καὶ σωϊεὶς εἰς πλή-
τας,
Ὁ παντεπόπτης ὀφθαλμὸς, ὁ τὰς καρδίας κρίνων,
Περιέχεν, εἶδεν, ἔβλεψεν, ἐζήλωζεν, ἠχθέσθη.
Καὶ πρὸς βραχὺ τῆς ἡδονῆς τ᾽ χαρᾶς γαυρωμένην
Ἀψινθάζουσα πικρὸν ἐκέρασε κρατῆρα,
Καὶ τὸν πυγίαν τ᾽ ὀργῆς τῇ θρασυνομησάσῃ.
Επανασάντῳ γὰρ αὐτῇ λυὸς τῷ τ᾽ συγκλήτου
Τῶν φιλάμπων καὶ γνωσῶν τοῦνομα νικηφόρου,
Ἐκβάλλει τὸ τ᾽ ἀρχῆς αἰγλαοδένδρου κάπου.
Ἀντὶ πυφῆς καρπίζεται τοῦ δακνοκάρδους πόνους,
Πόνους ὑπάνους, τρυτῷ τῷ συμφορῶν ᾗ κέντρα
Ἄλμην τε πνοὴ θλίψεως ὡς πένιστα χερνῆς.
Οὕτως ἀντιποδίδωσι θεὸς τοῖς ἀδικοῦσι.
Μόνη μὲν ἓν τετύχηκεν ἁπὶ μαχρὸν τοῦ κράτους,
Σιὼ καινοπάτνῳ ᾗ ἐφ᾽ ἑπτὰ πρὸς δέκα.
Τῷ κράτους τίνων ὁ τροχὸς ἐξ ἄλλων εἰς ἕτερος
Κυλινδηθεὶς κ᾽ συστραφεὶς ἐν κρόνοις αἰωνίοις
Φθαίῃ ποτὲ μετέωρον ἔαρ εἰς νικηφόρον.

Ἄνθρω-

Ἄνθρωπον φονικώτατον, δύσεργον, κακοήθη,
Δᾶλον χρυσᾶ χυδμανῆ, κυμβικοσμικεγλόγον,
Ἄνπκρις μίδαν τὸν ποτὲ καταίξαντα φρυγίας,
Ὃς τὰς ἀρχὰς τῶν πόλεων ὠγίας ἐποιεῖτο,
Οὐκ ἀρισίδιν τὰς ψυχὰς ἀλλὰ πλουτίδιν νέμων.
Εἶχε χρυσὸν ἐν χείλεσι, βᾶν ἐπὶ γλώσσης εἶχε.
Χρυσᾶς ἐπιτραπέζιον χρυσὸν ὠνεργόλα.
Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις σκυθρωπὸς ἦ κατηφὴς ἐώκει,
Ἀνᾧ χρυσᾶ ἰὼς ἔφερεν ὀλκὶν ἐπικολπίαν,
Τότε δ' ἦτε τὸ σεσιωὲς τὸ βλέφαρον ἐδείκνυ,
Καὶ σκυθρωπότητα ἀχλὺς ὠκ ἰᾶτο ἐν τοῖς σεσωπόις.
Ἐντεῦθεν πάσας μηχανὰς ὑπωρύττε καὶ τεχνάς,
Καὶ πάντας ὑπετρόπευεν ἀρεσκαίκους δόλοις,
Ὡς εἶπε παρευρίσκετο χρυσίον κενωθείη,
Καὶ σεὸς αὐτὸν μετενεχθῆ τὸν φιλοχρηματίαν.
Οὕτω ἐπέθηκε βαρὺ τοῖς βυζαντίοις ἄχθω,
Οὐ κῦφον οὐδ' ἀνάγκαλον οὐδ' ἐλαφρὸν βασάσαι,
Ἀναιρεώσεως τειχῶν χάριν τῶν γηρασαίτων,
Ὃ λέγουσι διχέρατον ④ τοῦτο τελωναίρχαι.
Σφίγγων ὃ πάντα τοῖς κλεισὶ, ⓒ δύρασζε μὴ φέρων
Οὐκ ἄργυρον, οὐδὲ χρυσὸν, ὠκ ἀϋφάντις πέπλους.
Καὶ τοῦτο τὸ λεγόμενον ἐν μύθοις αἰσωπείοις,
Πλεῖσα μὲν ἰχνία δεικνὺς χημάτων εἰσιόντων,
Ἐξερχομένων δ' οὐδαμοῦ οὐδ' ἀποκενουμένων.
Ὑσέρησε καὶ τὸν σεσιτὸν τῶν ἐποφειλομένων.
Ἐντεῦθε θεοῦς δυσκέλαδος, καὶ σάσις ὀλεθρία,
Καὶ λαλαγὴ κακάχαρις, ⓒ δυσφημοῦσα γλῶσσα.

καὶ

Καὶ σὺν δραμόντες εἰς ταὐτὸ μὴ κραυγῆς ἀσήμου,
Αὐτάναξα βαρδάνιον τὸν τότε στρατηγὸν
Γενέθλιον καὶ ἱκέτευον σεβασφέροντες καὶ βίαν.
Ὁ δ' ὁ γινώσκων τὴν ῥοπὴν τ' ἀλλαντάτου τύχης,
Καὶ τὴν ἀμφίῤῥοπον αὐτῆς θέλησιν ὑποτρέσας,
Ἀνθρώπῳ θείῳ σεβασφοιτᾷ & θεοφορυμβώῳ,
Ἐν ταῖς & πνεύματος αὐγαῖς πλουσίαις πυρζομβώῳ,
Ἐκφαίνει τὸ κρυπτόμενον, ἅπαντα καταλέγει,
Τὴν σάσιν, ἣν τὸν τάραχον, ἣν & λαὸν τὴν βίαν.
Ἀκούσας ταῦτ' ὁ πολιὸς τὰς φρένας ἢ τὰς τρίχας;
Ὁ κύκνος ὁ & πνεύματος ὁ κελαδῶν τὰ θεῖα,
Ἀπαγορεύει, νεοθετεῖ μηδὲν νεωτερίζειν,
Μὴ & τὰς κόρας κεντηθῇς, φησὶ, τὰς τῶν ὀμμάτων,
Καὶ πάντα σεβασαποβολεῖς πάντα σεβασαπολέσεις.
Βλέπει βαρυθυμήσαντα βαρδάνιον ὁ γήρων,
Βλέπει σὺν ἕλκουσας αὖτις τὸν ἵππον τῷ ῥυτῆρι.
Καὶ μεταπαλεζάμενος αὖθις τὸν στρατηγέτην,
Σὺ μὲν λαμπρότατε, φησὶ, τετρώμεσε στρατάρχα
Οὐκ ἐπιτρέχει τ' ἀρχῆς εἰ μὴ μυρία κάμης.
Τῶν ταπεινῶν δέ τινες ὑπὸ τὴν σὴν παλάμην
Τὴν ζώνην ἀναζώσονται τὴν τ' ἡγεμονίας.
Ὃς ἂν σὺ δὴ ὑπασπίσας ἐκείνους σὺν τρεῖς ἄν-
δρας,
Λέων θωμᾶς ἢ μιχαὴλ αἱ κλῆσις τοῖς ἀνδράσι.
Τούτων ὁ λέων τῶν ἀνδρῶν πρῶτος ἀρχηγέτης.
Ὁ δ' ὁ θωμᾶς ὁ τρίσατος σφαδάσει μὲν ἐνθύμως,
Καὶ βασιλείας ὄνομα πρὸς ἑαυτὸν εἰλκύσει,

Πλεῶ δὴ εἰς τέλος ἐνεγκεῖν τὸ θελητὸν ἰφύτῳ,
Τῶν ὀφθαλμῶν ἓ τὰς αὐγὰς ὄξεσβεσμένας ἔξῃ.
Καὶ ταῦτα μὲν ἀπέβησεν ἐν χερνίοις τοῖς ἰδίοις,
Ὡς ἡ πνευματοκίνητος ἐθεασιώδης ζάλπιγξ.
Ὁ ἓ σμικρολογώτατος αὐτάναξ νικηφόρος
Βυλγάρους ἱσρογείτοις μάχῃ σεῤῥὰν σωάψας
Ἔργον μαχαίρας γίνεται, βρωματισμὸς ῥομφαίας,
Τῷ σαυρακίῳ τῷ παιδὶ καταλιπὼν τὰ σκῆπτρα.
Ἀλλὰ γὰρ ἡ σαυράκιος τάχιον ἀποφθίνει
Ἐν ταύτῃ δορατόπτωτος διαφανεὶς τῇ μάχῃ,
Καταβελής τε γεγονὼς, ἔξαιμος, τραυματίας.
Τῷ μιχαὴλ ἓ σφετγελᾶ τῷ ῥαγλαβὲ τὸ κεράτος,
Τῆς νικηφόρου θυγατρὸς γαμέτῃ σφετκοπίας.
Ἔβλεψε τότε Βυζαντὶς ἡμέραν ἐλευθέραν,
Ἄτερ αἱμάτων καὶ σφαγῶν, βιαίων ἁρπαγμάτων,
Ἀσκότων, ἀθόλωτον, ὀκ ἔξαμαυρομένην
Ἀνδρεϊκαίας ζοφερῷ ἐς ταραχώδη νέφη.
Ἔβλεψε τότε Βυζαντὶς ἡλίου διπτοίας,
Καὶ πλουτοδόνας ἀγαθῶν, καὶ δωρεῶν ἀκτῖνας.
Ἦν γὰρ καλὸς ὁ μιχαὴλ παντοίοις ἱστορήσων,
Καὶ φιλελεύθερος ἀνὴρ, καὶ γαλλικὸς, καὶ πρᾶος.
Οὐχ αἵματι τερπόμενος, ὀκ ἔπχαίρων φόνοις.
Ἀλλ' ἄλλος θεοφύτευτος, ἀλλὰ λειμὼν χαρίτων,
Παραδείσου κηπεύσιμος νάμασι θεοβρύτοις.
Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἔῤῥωσε τὸ εὖδον σφὸς τὰς ὥρας.

Ὡς

Ὡς ἄγρωστις δρεπτόρροφος ἐψέγη καὶ παρῆλθεν,
Ὡς ἄνθος, ὡς φασὶ, λευκὸν, ὡσεὶ καπνὸς, ὡς ὄναρ,
Ἀνθῆσαν ἐπὶ τέσσαρσιν χρόνοις μιῶας ἐννέας,
Ἀπέβη δ' ἄχερος πυκναῖς φείσασα τ' ἀκανθαις,
Καὶ ῥαμνος ἀγελόκεντος αἱμάσσασα καρδίας.
Οὐ λέων ὁ δυσώνυμος ἐπιπτᾶ τῷ κράτει,
Οὐ χρεωβόρος ὁ δεινὸς τῷ ἔχις ἐμβάτῳ.
Οὐ Τίνιν κράτωρ μιχαὴλ τὴν τέλμαν ἔτ' τυραννεῖ
Καὶ τὴν ὁρμὴν αὐαμαθὼν καὶ τὴν ἀποσασίαν,
Αὐτὸς ἔχων ἐξίσας ἔτ' πολυζήλου θρόνου,
Πληρῶν κἀν Τύτῳ ἔτ' χρεισῦ ἐπὶ νόμους ἐπὶ ἐνθέους,
Καὶ τῷ διώκτῃ πεφιλωὼς ἀνίκητος ἄλλος κάσωρ.
Λέγουσι γὰρ αἱ παλαιαὶ τῶν ζωγράφων βίβλοι,
Ὡς ἐστὶ ζῶον χέρσυδρον κάσωρ ὠνομασμένον,
Καὶ Τύτου χρησιμεύουσιν ἡ κύλινδρος τῷ γόνῳ
Πρὸς ἀποσόβησιν οἰκτρῶν παθῶν δυσαπαλλάκτων.
Οἵπερ εἰδότες ἡ πολλοὶ τῶν θηρδιωκτρώτων
Τὸ ζῶον μεταθέουσι δικτύοις λινοπλόκοις,
Καὶ Τοῖς κυσὶ Τοῖς δρομικοῖς χρώμενοι συνεργάταις.
Οὐ κάσωρ Τίνιν συνιδὼν ἔτ μάχης τὴν αἰτίαν,
Καὶ καλιδὼν ὡς ἄφυκτοι τῶν θηρατῶν αἱ πάγαι,
Τὰς σπερμογόνους ἐνδακὼν καὶ παγδρεγὰς κυλίν-
δρους
Χαρίζεται Τοῖς θέλουσιν, ὁ δ' ἀποτρέχει φεύγων.
Κἀντεῦθεν παῦται σπειραὶ, καὶ δρόμοι, καὶ διώξεις,
καὶ τῶν δικτύων αἱ πλοκαὶ, καὶ τῶν κυνῶν τὸ τάχος.
Οὕτως ἔχων καὶ μιχαὴλ σὺν χωρεῖ ἔτ σέφος

Τῷ θηρητρόπῳ λέοντι τῷ δυσωνυμεμένῳ,
Ὃς ἐμῷ βλαστὸς κακόβλαστος ἐξ ὄρεων ἀρωμάτων.
Πάλιν ἀνέζησε πικρὰ ῥίζα τὸ πρὶν ἀκάνθης.
Πάλιν ἐξανέτειλε βλαστὸς τῷ πρὶν κενεοδόξῳ.
Καὶ τὸ χρυσᾶν γεώργιον ἐπείλησε συμπνίξαι,
Καὶ πάλιν τὸ ξηρὸν ἀρότριον ἐκινήθη.
Ἡ βδελυρότης δὲ φημὶ τῆς εἰκονομαχίας,
Ὡς δράκων μέγας ἤρπυσε φρικώδης χασματίας,
Ἐρροίζησε καταπεῖν πάλιν τὴν ἐκκλησίαν,
Ὡς ὀρταλίχους νεοσσοὺς σεσηπὸς σμικρότερος.
Αἱ τῶν ἁγίων εἰκόνες μορφώσεις ἀσβολωθῶσι,
Τιτάνῳ κατεχέοντο, πυρὶ κατεμπιμπρῶντο,
Ἀνηβωνῶντο ἀπάλαμα καταγωγαὶ σεμνείων,
Καὶ φερενικήεια ψυχῶν αἱ κατ' ἀγγέλους ἔζων.
καὶ πᾶς ἠλαύνετο σεπτῶν προσκυνητῶν εἰκόνων.
Ἐπέσηθ' ὅτε ἡ σιὼν ἡ ἐξ ἀρετῆς θυγάτηρ,
Καὶ δάκρυον σαλάπιζα πένθους ἐφόρει σάκκον,
Ἀμφὶ σολῆς ὑμφικῆς χηρείας χιτωνίσκον.
Ἐπέσηθ' τότε εἰς χορὸς ἀστέρων ἀρρενίων,
Καὶ πρὸς τὴν γῆν ἠντερέμνησεν ἐν σκοτεινοῖς βλεφάροις.
Οὗτος ὁ γῆος μιχαὴλ φιλονεικῶν ἐκτρέψαι,
Τὰ παιδογόνα ἐξ παιδὸς ἐξέτεμε νικήσας,
Μήπως τεκνώσεις ποτὲ, ἡ τοῦτον ἀμυνεῖται.
Ὁ δεῖνα παῖς ἐξ μιχαὴλ τομίας χειμαλίσας,
Ὃς ὕστερον ἀχλύος ῥώμης τε νέας ὤφθη,
Μεταληθεὶς ἰγνάτιος ἐν μεταθέσει βίου.

Οὗτος

Οὗτος ὁ θὴρ ὁ χαλεπὸς ὁ βρυχηλίας λέων
Ἀναπολῶν καθ' ἑαυτὸν τὰς ἱερὰς παῤῥήσεις
Τῷ θαυμασίῳ γέροντι καὶ χρυσοπλέκῳ κύκνῳ,
Καὶ δεδιὼς τὸν μιχαὴλ ὃς ἦν ἐξ ἀμωρίου,
Μὴ πρὸς αὐτὸν ὁ κύλινδρος τοῦ κράτους μεταπέσῃ,
Δεσμώτην ἐγκαθείργνυσι φρουρᾷ λαβυρινθώδει,
Καὶ κατ' νῶν ἐσκέπτετο πῶς ἀνάλωσε τοῦτον.
Ἀλλ' ἀθενὴς πᾶς ἄνθρωπος πρὸς τὰς θεᾶ παλάμας.
Ἀλλὰ κ᾽ μικρὸν ἰσχὺς τῆς γηθυέσιν.
Ὁ δ' ἦ θεὸς μεγαθενὴς κ᾽ μεγαλοδραχίων,
Καὶ ἵς ἀπ' παλαίσειεν τὸν τύτου δυνασείαν;
Ὁ μιχαὴλ ἦ πεποιθὼς τῆς θεσπιωδηθεῖσι
Τῷ καλλιγλώττῳ γέροντι τῷ πρωφητικωτάτῳ,
Ἀναλύσῃ, φανερᾷ, γυμνοῖ τὸ κεκρυμμένον.
Πρὸς τὸν τῶν οἴκων φύλακα τῷ ἐν τῆς ἀναχτόρεως.
Πατέρα λέγομεν αὐτὸν κ᾽ ῥωμαίων γλῶσσαν.
Καὶ σκύφον τ' ἀβυθλῆς δεξιᾷ τῷ κρατοῦντι.
Καὶ τίνων σωφρόνων νύκτως τῆς ψαλτωδέσι
Θωρακοφόρους αἰχμητὰς ἀνδρας ἐμφανοφόρους.
Οἱ συμπεσόντες τῷ θεῷ τῷ παλαμναιωτάτῳ
Τελοῦσι τὸ λειτούργημα τῶν ὑπορθρίων ὕμνων
Τοῖς ξίφεσι συγκόπτοσι κ᾽ δύσιν ὡς ἄρνα,
Πέντε μηνὶ πρὸς τῆς ἑπτὰ χρόνοις κεκρατηκότα.
Καὶ μιχαὴλ καθίσας κράτωρ, αὐτὸ δεσμώτης.
Ἐλεύθερος ἀπὸ φρουρᾶς, αὐτάναξ, αὐτοκράτωρ.
Καὶ ταῦτα μὲν τοιάδε, τὰ δ' ἑφεξῆς ὁποῖα;

Εσύγχ μὲν ὁ μιχαὴλ τὰς ἱερὰς εἰκόνας,
Αλλ' οὐκ ἐνεπιχραίνετο τοῖς ταύτας προσκυνοῦσιν,
Οὐδὲ τὰς ζάρχας τοῖς αὐτῶν μάστιξιν ἐχαλάζα.
Ἐν οὐκ ὀλίγοις τοίνυν ἦν ἀποσφαλεὶς ταῖς μάχαις
Τοῖς ἐκ τ' ἄγαρ ἐμπαιγμὸς κ' χλευασμὸς ἐφαίνη,
Οἱ τὰς ῥωμαίων φάλαγγας παρεξάγοντες ζυγνά-
χις,
Καὶ δορυκτήτους ἄγοντες σὺν τούτων ταγματάρχας,
Δειλὸν μαλακοκάρδιον ἐκάλουν τὸν κραββατᾶν.
Ἐντεῦθεν εἶχε μιχαὴλ ὀδυνὰς ἐγκαρδίους,
Καὶ ζυμφορὰς θυμοδακεῖς καὶ θλίψεων πικείας.
Τὴν γὰρ δεινὴν κ' φαυλουργὸν δυσέβειαν ἐνόσῳ
Ἀποτειχίζουσαν αὐτὸν ἀπὸ θεοῦ βλεφάρων.
Ἀλλεπαλλήλων ἦν κακῶν ἐπεμπιπόντων τούτῳ,
Καὶ δίκην πολυκύμονος θαλάσσης ἐκθρῴσκόντων,
Δεινότερον ἐπέφλασε μεγαλοκύμων φλοῖσβος,
Καὶ τὴν αὐτοῦ συνέσεισε καρδίαν ὡς ὀλκάδα.
Ὁ γὰρ θωμᾶς, ὃν πρότερον ὁ λόγος ἐπεμνήσθη,
Ἄνθρωπος πολυμήχανος, ἐμπύελος τῷ θράσει,
Στρατιώτιμον σωματικὸν ἰσχὺν μυελαχόθεν,
Ὁπλίτας αἱμαλχαρεῖς, ἀλκίμους, δικαρδίους,
Φονοεργοὺς, ἀρείους, βιτόλμους, θρασυμάχους,
Ἐπιπλαῖς τῷ μιχαὴλ μὴ σφοδρᾶς τῆς ῥύμης,
Καθάπερ σῦς ἀπὸ δρυμοῦ ἐς λόχμης πολυξύλου,
Ἢ σκύμνος ὀρεσίτροφος λεαίνης φιλαμάτου
Καὶ πᾶσαν πρόθυμον πρόεισοιχήσας πόλιν
Ἐν ναυλοχαῖς δυνάμεσι χειρί τε πελεμάχῳ,

καὶ

Καὶ πᾶσαν κάκωσιν αὐτῆς ὑπενεγκὼν βαρεῖαν,
Καὶ καθαιλωσάμενος, καὶ ῥήξας καὶ ἀναιρέξας,
Ἕως αὐτῆς ἐπέδραμε πόλεως τὸ ὀλβίας.
Αλλ' ὁ θεὸς ὁ παντεπὴς θητῆς ἐφαίνετο.
Ισὸς δεξάχνης ἀΰπνους πᾶσα βυλὴ καὶ πρᾶξις.
Τὸ θεῖον εἶναι ὁ θωμᾶς ὑπερμαχεῖν δὲ ἔχων,
Εἰς ψάμμον τὸ Ἀπολλῶ τοῦ πύργος ὠκοδόμει.
Επ' ἀνθενῶς ἐπήγνυεν αὐτοῦ τοῦ θεμελίους.
Κἀντοῦθεν τὸ κατζόμενον ῥιζόθεν ἀνιστορᾶτο,
Καὶ φόνοις χεραὰς τὰς αὐτοῦ Φιλοπολέμους χεῖρας,
Καὶ δόρυ πᾶν καταβαπτον τοῖς αἵμασι ποιήσας,
Τὸ τελευταῖον ζωγρηθεὶς ὀρύπτε) τὰς κόρας,
Καὶ σβέννυται καλιφυγὴς λύχνος τοῦ τῶν ὀμμά-
των,
Καὶ μὴ ταῦτα ξίφεσι δεινῶς κρεωκοπεῖται.
Ο' βασιλεὺς δὲ μιχαὴλ μέλλων τὸν βίον λείπειν,
Εφ' ὅλοις ἔτεσιν ὀκτὼ ῥωμαίων βασιλεύσας,
Τῷ θεοφίλῳ τῷ παιδὶ τὸ σκῆπτρον ἐγχειρίζει.
Ο' ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι τλιὼ ἄλμιλω τλιὼ δὲ βίῳ
κακοτυχῶς καὶ σφαλερῶς ἀλλ' οὐκ αἰδίως πλέον
Τοῦτο τὸ μόνον τὸ καλὸν ἔργον ἐπεδείξως
Τλιὼ παίσεμνον ἐν γυναιξὶ καὶ θεῖαν θεοδώρᾳ,
Ὡς μάργαρον καλάλιθον, ὡς λίθον διαφανίαν.
Ταύτλιω γὰρ καὶ κοινολεχῆ, ταύτλιω ζυγεὶς εἰς γά-
μον,
καὶ παίδων γέγονε πατὴρ εἰς γλιῶ γονίμλιω ἀστείων,
καὶ πλέον ἐπαυτύχησεν αἰδοῦμ δὲ πρωτοπλάστου.

Τὸν

Τὸν μὲν γὰρ ἡ πλουτοφυὴς καὶ πλουτομήτωρ ὕλα,
Ἐκ τ' ἀγυφῆς τῶν τ' ἐδέμ ἐξήγαγε δενδρέων.
Ἡ δ' ὑὸν σωοικήσαντα καὶ κοινωνὸν βίου
Τῆς δεξιᾶς πεποίηκε ζωζομένης μοίρας.
Καὶ ταῦθα μόνον τῷ δαβὶδ ἤχησε κιθάρα,
Ἢ καὶ σὺν λίθῳ θέλγετο καλλιμελὴς κιννύρα.
Τὸς μονοπρόπους ὁ θεὸς ἐν οἴκῳ καθοικίζει.
Ἐνταῦθα δ' συνέδραμε κόσμος δυώδης μύρῳ,
Καὶ ῥόδον ἐρυθρόφυλλον ἀγχέδρῳ κεντροφόρῳ,
Καὶ χρῶμα χολοβάφιον βάμματι πορφυρέῳ,
Ἡ μὲν γὰρ, πάσαις ἀρεταῖς καταύγασεν ἰῷ ἀλοῦσα,
Καὶ κῆπος χαριτόβλαστος, καὶ δένδρον εὐκοσμίας.
Οὐ γὰρ, χωρὶς αὐτικρὺς τελεβάλων δυσσεβείας,
Καὶ βάτος ἀκανθοβελὴς καὶ ῥάμνος ἀλλοτρίου
πόνου.
Καὶ γὰρ ἀπεχθαινόμενος ταῖς ἱερογραφίαις,
Καὶ τοῖς ἀπεικονίσμασι χριστοῦ καὶ τῶν μαρτύρων,
Τοῖς ἀπονέμουσιν αὐτοῖς τὸ κατ' ἀξίαν σέβας
Ἀνυποφόροις καὶ δειναῖς στρεβλώσεσιν ἐκάκωσε.
Ἀλλὰ καὶ σὺν ἐκλάμποντας τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ
Ὑπὲρ ἀστέρων καλλωνὰς ὑπὲρ ἥλιου στέλλας
Τὸν ἱερὸν θεόδωρον τὸν θεῖον θεοφάνην
Ἐπφορεῖς βαρυαλγῶν βασάνων βαζανίσας,
Ἔτιξε καὶ τὰ μέτωπα μέχρις αὐτῶν ὀφρύων,
Καὶ τύπους ἐνεχάραξεν αὐτοῖς ἰαμβοπλόκους.
Οὗτοι μὲν ἦν τιμὴ κέντρων τιμὼ ἐπιμετωπίαν.
Ὡς στέφος καθαγίασμα λιθολαμπὲς ἐφόρουν.

Ὁ κρότως

Ο' κρότως ὁ θεόφιλος ὁ πρὶν μὲν τὰς εἰκόνας
Καὶ τὰ σπλαγχνίσματα τῶν ἱερῶν προσώπων
Ἄγαν σκαιῶς καὶ πονηρῶς καὶ κακοτρόπως εἶχεν.
Τὰ δὲ ἄλλα λίαν λαμπρόψυχος καὶ μεγαλοδυ-
γνώμων,
Καὶ ὁ δικαίου φρονήσεως καὶ τῶν ἐνδίκων νόμων.
Σημεῖον ἐναργέστατον τῆς μεγαλοπρεπείας,
Οργανίων φιλοτέχνησις τῶν χρυσοκρηπήτων.
ἐξ ὧν ἀναπεμπόμενον ἐν μηχανῇ τὸ πνεῦμα
Τὰς δικελαύστους τερπνὰς ἀπήχει μελουργίας,
Καὶ λιγυρὸν μυσικὸν μέγαλον ἀπορρέον.
Σὺν τύποις καὶ καταύχενα καὶ πλαγγόνια δένδρα,
Χρυσίῳ τῇ χλωρίδι πυρράζοντα μακρόθεν.
Ἐν οἷς σρυθία μυσικὰ χρυσότευκτα καθῆσο,
Ὡς ἐν πεταλοις πίτυος ἢ πεύκης ἀκρότομος,
Ἐκ μηχανῆς ἐκπέμποντα λάλημα μελιτόεν.
Οὕτως ἀνθρώπων τεχνυργοὶ πολυμηχάνων χεῖρες
Ἀντιφερίζυσι μακρῷ τῇ ψυχωτρίᾳ φύσει.
Εἰ δέλις ἀκριβέστερον καταμαθεῖν θελήσει
Τὸ μεγαλόψυχον αὐτοῦ καὶ τὸ φιλοκοσμίαν,
Εἰς σοῦ θαλασσογείτονας βλεψάτω φιλοβόλους,
Οἳ τὸν λαμπρὸν ἐν πόλεσι φιλοφρονοῦσι πόλιν.
Χειμῶν γὰρ ἄγριος ποτὲ καταντλήσας βαρύθρους
Τὸν ἅλμυρον ἐκρυσάλλωσεν ἕως ἁπλέτου βάθους,
Καὶ τὸν ὑγρὸν ἐλίθωσε πῆξας αὐτῆς τὸν ῥοῦν,
Καὶ θάλασσαν ὠκυρόηκε δυσαύρετος ψυχρία.
Μετὰ μικρὸν δ' αὐγάσασα θερμότητες ἡλίου

Τὸ σωεχὲς διέσασαν τ' λιθωθείσης ἄλμης.
Κἀντεῦθεν ἀνερράγησαν χρυσάλλων ἀποσάδες,
Καὶ λίθας διαζοπληθεῖς νικῆσαι τῷ μεγέθει,
Εἶπεις ἰὸς ὡς κορυφαὶ βαθυφαεράγων λόφων
Ὑψόθεν ἀποσπώμεναι κυλίνδον') σωὶ κτύπῳ.
Καὶ λίθοι ῥιψεπάλξιδες πέτανται τειχοσεῖσαι
Πεμῤῥοιζοιῶτες τὸν λεπτὸν ἀέρα τῇ κινήσει.
Καὶ τοίνυν καταβαίνουσα πελάγους ὲκ ποντίου
Περσπέρασον τοῖς τείχεσι τοῖς ΘεμιΣαλίοις,
Καὶ σωεδόησαν τὰ σερρὰ τῶν πυργοδομημάτων.
Ὥνπερ ἰδὼν ὁ βασιλεὺς τὰς καταμωλωπίσεις,
Καὶ τοὺς πυκνοὺς τραυματισμοὺς ἢ μᾶλλον Θραύσεις,
Συγκατεσείσθη τοῖ ψυχοῖ ἐπὶ τῷ γεγονότι.
Καὶ θέλων ἐπιδείξασθαι φιλοτιμίας πλοῦτον,
Καὶ κάχληκας ἐκένωσεν ἀργυρίου τὸ χρυσίον
Καὶ τὸ ζαθρὸν ἐνίχυσε καὶ τὸ πεσὸν ἐγείρας
Τοῖς τείχεσιν ἐπέγραψε τοῖ κλῆσιν τοῖ ἰδίαν.
Καὶ ταῦτα μὲν κατάξια γλώσσης ὑμνητρίας.
Ἐγὼ δ' ὑπερεκπλήττομαι τοῖ δικαιοπραγίαν,
Καὶ τὴν ἀποζωπόλητον τοῖ ποὸς τὰς κείσας γνώμην.
Καὶ δὴ ΘελιθέΘω μοι δεῖγμα μικρὸν τ' τρόπου,
Ὡς ἐκ θαλάττης κύαθος, ὡς ἀπὸ πίθου γλῦμα,
Βραχύτε ἀποσθηρέκισμα καμίνου πολυξύλου.
Γενὴ ποτ' ἐπλθε πενιχρὰ τούτῳ τῷ θεοφίλῳ
Καταβοῶσα πετρωνᾶ υἱὸς μεγαλοτίμου.

Βίγλας

Βίγλας γὸ ἰῶ δρυγκάειϑ εἴποιεν ἂν ῥωμαῖοι,
Καὶ ῥιζωμάτων τῷ αὐτῷ ξέφυ ϑεοφίλῳ.
Εφώνῃ γᾶν ἀειπαθῶς, καὶ δάκρυον κατῆλθ,
Αμμώτερα τὸν κεφάτερα γλυέας λιπαρεῦσα,
Καὶ τὰς παλάμας ἔπηχεῖν τὰς γιγαντοπαλάμους
Τᾶ πετρωνᾶ λυπήσαντϑ ἐκ φιλαδίκυ γνώμης,
Καὶ τὸ λυπρὸν δωμάτιον αὐτῆς ἐπισκοτοῦτϑ,
Ὅπως μὴ φέρειν ἔχυσα τὸ τηλικοῦτον σκότϑ
Ανέμων ὄφασι πνοαῖς τὸν οἶκον καταλείπ.
Ηκυσε ταῦτ' ὁ βασιλεῖς, ἐζήτησε τὸ πρᾶγμα,
Ἔγνω τὸ φιλομόχθηρον ϑ καταβοωμένυ.
Καὶ τὸν μὲν οἶκον καταστᾷ μέχρι ϑ ϑεμελίυ
Τὸν νυκτοχειροποίητον τῇ γυναικὶ ποιοῦντα.
Αὐτὸν ϑ μέσον ἀγαγὼν τ λεωφόρυ πρίσυ,
Ὠμοῖς βυνδύρεις τὰς αὐτυ καταμελαίνει χάρας.
Τοῦτο μικρὸν τεκμήριον ψυχῆς τ ϑεοφίλου
Δωάμυον καταύδηλα κ τὰ λοιπὰ ποιῆσαι.
καὶ γὸ καὶ βόχχοϑ φησίν ὁ κεράτως αἰγυπτίων
Απὸ ψελλίσματϑ ἑνὸς ἀρλιγγυᾶς βρεφίυ
Τιὼ παλαιώτειαν πασῶν διάλεκτον ἐπέγνω.
Τὸ δ' ἐλευθερηκάρδιον πρὸς τὰς αἰχρεγχερδίας,
καὶ τὸ μὴ βάλλειν χρυσὸν ἔχειν ἐκ καπηλείας
Ιχύσι πιστώσαις τὰ μέλοντα ῥηθῆναι.
Ἔτυχεν ἄνωθεν ἑσὼς τῷ βασιλείων οἴκων
Ἔνθα γλυφεῖσα δεξιοῖς μάρμαρϑ χιονόχρως
Βῶν μεγαλόπλουρον τυπεῖ, καὶ λέοντα μορφώζει
Επποδῶντα τῷ βοΐ, καὶ πίοντα τ φόνυ.

Καὶ γέγονε τὰ γλύμματα ταῦτα πρὸ τρόπου κλῆσις.
Ἐνταῦθα γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐφὼς ἐπὶ τῆ θαλάσσης
Τὰς ὀφθαλμὰς ἐπαφιεὶς, γαλιὴν γὰρ ἐγέλα,
Καὶ ταῖς ἐκεῖθεν χάεσι ψυχαγωγῶν τὰς ὄψεις,
Πλοῖον ὁρᾷ καταφορτον τῇ χέρσῳ πλησιάζον.
Ἐπέπνει μὲν ὁ ζέφυρος πνοαῖς ἀπαλοπνόοις.
Ἐτέτατο τὰ λαίφη ὑὸ κολπώματα τὸ πνεῦμα,
Καὶ πρὸς λιμένας ἤπειγον τὸ σκάφος αὐγαλέους.
Εἵκαζε δ' αὖ τις καὶ μακρὰν ἀφέστηκὼς τῆς ἄλ-
μης
Τὸ πλοῖα τὸ καταφορτον ὑπ' πρὸς ἐρημίζομένα.
Ἐπὶ γὰρ πέτον τὸ νηὸς τὸ φορτηγὸς ζωστῆρος.
Τὸν θάλασσαν ἀνέθλιβε τῶν ἀγωγίμων βάρος.
Ὡς ἔβλεψεν ἐπύθετο τίς καὶ ἴνων ἡ σκάφη.
Τῆς βασιλίδος ἤκουσεν ἡ ναῦς ἐκ τὸ φορτίον.
Καὶ λύπην μὲν ἀκέστυμον ἔσχε κῆρ καρδίας.
Μεταστιλάμενος δ' αὐτὴν, καὶ γνοὺς πρὸς τὸ πλοῖα,
Αἰαῖ βασίλισσα, φησὶν, εἰς οἷον φθανῶ βίον;
Οἵαν ἀπ' οἵας ἀτυχοῦς ἀντιπλαξάμενος τύχης;
Φορτίων ἀπεμπολητὴς ὁ τῶν ῥωμαίων κρατέως;
Καὶ κάπηλος γεγράμμαι; φεῦ! τῶν ἐμπόρων χείρων.
Καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἐκέλευσε γνάθοις πυρὸς παμφάγου
Τὴν ναῦν τὴν μυελόφορον αὐτόφορτον βρωθῆναι.
Οὗτος αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μεθόδιον τὴν παῦλαν
Θέμενος ὑπερόριον ἔν τινι νησιδίῳ
Εἰς πάλαιον κατέκλεισεν ὡς ἐν μνημείῳ νέκυν,
Ὡς ἐν ὀστράκῳ μάργαρον, ὡς ἐν ἀκανθῃ ῥόδον,

καὶ

Καὶ σὺ αὖτ᾽ καὶ μετ᾽ αὖτ᾽ δύο λησὰς κακάργους.
Τούτων θατέρου τῶν λησῶν τὸν βίον ἐκλιπόντος,
Καὶ ῥύσαντα μὲν φυσικὰ ἀφύκτου κατ᾽ ἀνάγκης
Τὸν δύεσμον ἀποφορὰν καὶ τὸν ἐκεῖθεν λύμιον
Ὁ καρτερόνους ἀθλητὴς ἐκεῖνος ἐκαρτέρει,
Ἦν δ᾽ αὐτὸς ἐκίνει ὑπενεγκεῖν ἀδάμας.
Ὁ δ᾽ ἕτερος ἀπολυθεὶς οὐκ ἤθελεν ἐκβιῶναι,
Ἀλλ᾽ ἐν αὖτῷ τῷ ζοφερῷ σπηλαίῳ καταμείνας,
Καὶ ζηλωτὴς γλυκόμου ἐνθέου πολιτείας,
Ὡς ἥλιος ἀπήστραψεν ἀκτῖνας ζωηρὰς βίου.
Ἐπὶ δ᾽ ἐμφρόνου μιμόντος θείαν μεθοδίαν
Οἱ κεντηθέντες τὰ ζεπτὰ σοφίσωπα θεηγόροι,
Ὧν ἐξ μνήμιον ἔθετο φθάσας ὁ λόγος ἤδη,
Βιαίως ἐλαυνόμενοι πρὸς τὸν ὑπερορίαν,
Ἄνδρα τινὰ ζαγλωσσοτὸν ἰχθυοθῆραν αὖθρα,
Εὑρόντες δικτυοῦντα γραφὰς τῷ δικαίῳ
Ὀλιγοσύλλαβον γραφὴν ἐν ἰαμβίῳ μέτρῳ·

Τῷ ζῶντι νεκρῷ, καὶ νεκρῷ ζωηφόρῳ,
Ναίοντι τὸν γῆν, καὶ παθοῦντι τὸν πόλον,
Γραπτοὶ γράφασι δέσμιοι τῷ δεσμίῳ,

Πρὸς οὓς αὐτὸς ὑπογραφὴν ὑπεκαρράξας γρά-
φει.

Τὸς ταῖς βίβλοισιν ὑμνῶν κλησιγράφους,
Καὶ πρὸς μέτωπα ζωφερῶς ἐσιγμώσους,
Προσεῖπεν ὁ ζώτατος ὡς συνδεσμίους.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ χρύσεα τῶν καλλιγλώττων ἔπη
Ἄνακρις θείου νέκταρος σταλάττοντος συρμάδα.

Ὁ ᾧ καλὸς ἀγωνιστὴς μεθόδιος ὁ παύ
Εγκαρτερήσας τῇ πικρᾷ ⸗ καταφρύγῳ σέγῃ,
Καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκκρυθείς, ⸗ συνθλασθεὶς τοὺς γνά-
θους,
Καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐκγκὼν κολάσεων ἰδέαν,
Δι ὧν αὐτὸν ⸗ ὁ δυσσεβεῖς ἔπλησον ἀπανθρώπως,
Ὡς ἄκμονα σιδήρειον χαλκαῖς σφυρηκτυπούντες,
Τέλος καθάπερ ἥλιος ἡμεραυγὴς, ὡς λύχνος,
Εξέκυψεν ὡς ἔκ λιμνος ὀρίζοντος ἐκεῖθεν,
Θελήσαντος ὡς ἔοικε τοῦ βλέποντος ἀβύσσους,
Καὶ χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ὕπερθεν καθημένου,
Ὡς πόλιν ὀχυρόπυργον τοῦτον ἐπ' ὄρους ἅπασαν,
Ὡς μὴ τοσαύτῳ λῃστῇ ὡς ἐν μοδίῳ λύχνον
Τῷ συγερῷ καὶ ζοφερῷ καλύπτεσθαι σπιλαίῳ.
Ὁ κρείττων γὰρ θεόφιλος βίβλοις ἀεὶ σχολάζων,
Καὶ σύμβολα τὰ τῆς γνώσεως κηρόπλαστων ἐντοῦθεν
Ὡς μέλισσα φιλόπονος αὐτῶν ἐκ λειμωνίων,
Λαβυρινθώδεσί τισι καὶ γρίφοις ἐντυγχανόμ.
Ων ἐκλεπίσαι τὸ σκληρὸν καὶ τὸ δεινὸν φωτίσαι
Οὐδεὶς ὀρθῶς δεδύνηται καί τι μυρίων ὄντων
Τῶν φήμῃ μεγαλώνυμον ἐχόντων ἐπὶ γνώσει.
Μεγάλως ὧν τῷ βασιλεῖ τότε βαρυθυμοῦντι
Εἷς τῶν σοφοτάτων σοφίσει καὶ θαλαμηπολοῦ-
των,
Καὶ τὸν μεθόδιον ὑμνεῖ, καὶ πάντα καταλέγει,
Τὴν πολυμάθειαν αὐτοῦ, τὸ πόλυμον, τὴν γνῶσιν,
Καὶ τὴν ὑψηλοβάμονα σοφίαν καὶ Θεοσοφίαν.

Εἴτε

Εἴτε θεόθεν κινηθεὶς, εἴτε καὶ φίλτρον τρέφων
Πρὸς τὸν αἰθέριον πῶ νῷ καὶ θεοφόρον ἄνδρα,
Ἀκούει ταῦθ' ὁ βασιλεὺς, μεταπεμπτὸν ποιεῖται
Τὸν ἱερὸν μεθόδιον, ἐξάγει τ' αὐλαίας,
Ὡς ἀπὸ κόχλου μάργαρον, ὡς ἀπὸ νέφους ἄστρον,
Ἀκτῖνας ἀποσίλβοντα φαιδρὰς πυρμαρμάρους
Καὶ ζόφον ἀπελαύνοντα καὶ σκοτασμὸν ἀγνοίας.
Τῆς γλώττης ἓν γαυσάμβῳ θεόφιλῳ τ' τούτου,
Ἐγκατοικίζει τὸν καλὸν καλῶς ἐν βασιλείοις
Ὡς χρῆμα πολυτίμητον ἢ θησαυροῖς ἀσύλοις,
Ὡς λίθον μεσίλβοντα πυρόκλω φυσερύτλω.
Κἀκεῖ θαλαθήμῳ τῷ χρυσορρόῳ νείλῳ
Ἥντλει τὸ πόσιμον ἀψιλεῖ τῶν γλυκυχύμων ῥείθρων.
Περᾶν ὃ μᾶλλον ποταμὸν τὸν τ' ῥύσεως ὑσίας,
Οὗ πάντα θεικείμενον πάχος θυητοῦ χαρακίου
Ἀμήχανον μὴ διελθεῖν. ἐπεὶ γὰρ ἡ φύσις,
Ἢ ταχυργὸς πορθμεύτρια τὸ χρέος ἀπαιτοῦσα
Ἔτος ἤδη δωδέκατον τ' βασιλείας ἄγων,
Τῷ σέφει κατεκόσμησε τὸν μιχαὴλ τὸν παῖδα,
Ἔτι παιδίσκον ἀπαλὸν ὄντα τὴν ἡλικίαν.
Τὸ νεαρὸν ὃ τ' παιδὸς ὡς θέμις ἐποπτεύων
Συγκοινωνεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ τὴν μητέρα,
Τὸ κρᾶτος ὡς φερουσίαν αὐτῷ ζυγομύλιον.
Ἢ μέχρι τότε νύκτερον ἔχουσα μαθητείαν,
Καὶ σέβουσα τὰς ἱερὰς μορφὰς ἐν θαβύσῳ,
Νικόδημος αὖ εἶπεν ἰς ἀκάρδιος δειλόνους,
Τότε τὸ θεὸν ἐβόησε κἠμὲν παῤῥησίας,

καὶ

Καὶ ζάλπιγξ ἐχεμάπιζεν θύσημ@ χυθσάλπιγξ,
Καὶ μᾶλλον καλικέλαδ@ νεοτρόφ@ ὄρνις,
Στρεθὸς Ἠσωάγυζα παντθεν θν ἀπέρχις,
Πεεικυβέντας μέχεις αὖ ὁ ἠρθυτὴς παρέλθη.
Καὶ σπέρμαζα τεισθυχῆ χθσα κ͞ῃ καρδίας,
Ὧς ἄρυεράλις ἄκαρπ@, αὖλαξ λιπαεθώλαξ.
Χειμῶν@ μὴ πέζοντ@ θν αὐεδίδυ βλάσιω.
Ὧς ὃ παρῆλθε τὸ πικρὸν τ͞ῃ χειμεείας ὥεας,
Τὸ δ' ἔαρ ὑπεγέλαζε, καὶ τὸ συγνὸν ἐλύθη,
Τότε δὴ τότε κ͞ῃ βλασὸν ἐξιώεγκε πολύχυν,
Καὶ λήϊον πολυσαχὲς, κ͞ῃ πλῆρες ἀϊκαρπίας,
Ὧς αὔεας κυμαινόμηον ἀϊπνόοις ζεφυείαις,
Τῷ πνεύματ@ ταῖς χάεισι τ͞ῃ πάντα τελειθντ@.
Ἀγχιθεάζοντας ἐκοιῶ αὖθρας σωαγαγθσα,
Δικελθυτὰς ἂν εἴποι πὶς φιλθεργὸς ἀοκίμυς,
Τιὼ ἄκανθαν ἀυέπαζε τ͞ῃ εἰκονομαχίας.
Ἐνθέρμως δ' ἱκετθύσαζα θν θεσπεσίυς αὖθρας
Ὑπὲρ τ͞ῃ ζυζυγήσαντ@ λιτάσαις τὸ θεῖον,
Καὶ πείσασα καὶ πίςωσιν τελείως δεξαμηήν,
Ὧς τῷ βαζαύων τῷ ἐκεῖ θεόφιλος ἐῤῥύθη,
Ομόδειπν@ ἐχήετο τοῖς ἱεεγῖς δυθράσιν
Αβεὰν λιπαροτράπεζαν ἑσίασιν τελθῦσα.
Σωιὼ δ' αὐτῆς ὁ χρύσε@ τιὼ γλωσσαν θεοφά-
νης,
Ο' τιὼ πικεὰν ὑπενεγκὼν σῖξιν ἐν τῷ ωεοσώπῳ,
Τῆς νικαέων πόλεως ὢν ἀεχιθύτης τότε.
Ὧς τίνιω ἐντένιζεν ἡ θεοδώεα τύτῳ,

Καὶ

Καὶ τὸ χαρτερηκάρδιον ἐώκει θαμβεμβύη,
Σιωπῇ σκεῖνο ἔφησε πικρῶς καὶ πικροθύμως.
Ὀρᾷς τὸν ἀφμετώπειον αὔασα ταύτῳ σίξιν;
Ἕνεκα ταύτης ἀφὸς τὸν σὸν δικάζομαι γαμέτην,
Ὅπω κεῖτὴς ὁ παίγνιον ἀδέκασα δεικνύει,
Οὐδὲ λαμβανεῖ ἀφόσωπον οὐδὲ δωρολήπτειαν,
Οὐδὲ τὸν ἀφιπόρφυρον χλαμύδα δυσωπεῖται.
Πρὸς ταῦτ' ἡ ἀφιλάληθος ἐν γυναιξὶν σκεύη
Πεπαθῶς οἰμώξασα κὴ μέσης τ' καρδίας,
Καὶ δάκρυσι σακτὸν αὐτῆς τὸ ἀφόσωπον θεμβύη,
Ὡς κρήνη ἧς μελανέρ ὑψόθεν κ' πέτρας
Τὸν ῥῦν διακρυνίζουσα φλεβῶν ἐκ ναματίων,
Φωνὴ ἐξέρρηξεν οἰκτρὰν δεῖγμα τ' ἔνδον ζάλης.
Οὐ ταῦτα μοι θαυμάσιε ἀφὸ τ' βασιλέως
Καὶ σὺ ἓς σύμπας ὁ χορὸς ὅτως κατεπαγγέλλου.
Ἐνταῦθ' ὁ μελιχρόγλωσσος μεθόδιος ὁ θεῖος
Ἀγελαρχῶν τῆς ἱερᾶς ποίμνης τῆς νέας ῥώμης
Ἐπῤῥαπίζει τὸ πολὺ τῆς τέλμης θεοφάνους,
Παραμυθεῖται τὴν καλὴν ἐκείνην βασιλίδα,
Τὰς τῶν δακρύων ὀχετὰς δι' τέχνως διακόψας.
Καταπαγάζει τὸν βαρὺν κλύδωνα τ' καρδίας,
Λόγος ψυχῆς μαλακτικὸς ὡς ἔλαιον σαλάξας.
Μέχρις γὰρ ἂν ὁ βασιλεὺς ἐν παιδαγώγει
Αὐτῷ σωτῆρι ἡ βασιλὶς καὶ μήτηρ θεοδώρα,
Καὶ παντ' ἐποίει δεξιῶς, ἰθύνουσα κοσμίως
Τὴν ναῦν τὴν μεγαλόφορτον τῆς σκηπτουχίας.

Επεὶ δ' εἰς ἥβην ἦλαζεν ὁ μιχαὴλ ἀκμαίαν,
Καὶ μόνῳ ἐπεδράπευε πραγμάτων πλουτούντων,
Εργοις τὸ μηθὲν ὄφελος ἔδειξεν ἀληθείων.
Ὡς ἄλλῳ γὰρ αὐτόχρημα φαέθων νηπάζων
Ἐφ' ἅρματος ἡνιοχῶν δίφρου ἐφεστήκει
Καὶ τοὺς ῥωμαίων ἄπαζαν ὤλεσε χωλαρχίαν,
Αὐτός τε παπποπατρικῆς ἀρχῆς ἐξεδιφείτη,
Καὶ κύμβαχος κατέπεζεν ἐπὶ βρεχμοὺς ἑνῶτα.
Επέβη γὰρ ὑγρόβιος ἀνὴρ ἄλλος νέων,
Παίδιν, μαλακόψυχος, μάλακος, ἀνδροπόνητος,
Ὅλας χρημάτων ἀπαντλῶν ἀβύσσους τοῖς συμπέλταις
Γελοιαστοῖς καὶ ῥυπαροῖς αἰσχρεμπόροις μίμοις,
Ἅμα πρωὶ διώκουσι τὰς ἀνδροθοσίας,
Καὶ βίον τρυφερόβιον βιῶσι βραδύτητι,
Λιχνευομένοις καὶ τρυφαῖς ἐβόψων ἐδεσμάτων,
Καὶ πίνουσι καὶ πέζουσι καὶ γυναικομανοῦσι,
Ὡς περὶ ὁ σαρδανάπαλος ὁ νίνου βασιλεύσας.
Τοιούτοις δὴ λίαν σαπρῶν διεφθαρμένοις πόροις
Ἀρρητουργοῖς καὶ φαυλουργοῖς κακίας τελετάρχαις,
Ὁμόσολος ἐχρῆτο μαινάδων θυρσοφόρων,
Καὶ ταῖς διονυσιακαῖς βακχείαις ἐνετρύφα.
Ἐντεῦθεν πόροι καὶ χοραὶ καὶ μέθαι καὶ κραιπῆρες,
Ἀσέμνων τε καὶ πορνικῶν ἀσμάτων ἀπηχήσεις,
Καὶ λογισμοὶ γελοιουργοὶ ἐς πᾶσα ῥυπαροήτης.
Μύθοι μὲν οὖν ἀκταίωνα φασὶ τὸν θηροφαντίσαι

Ὡς

Ὧς χωὰ διεσσάσαν λυπήσαντες ὡς θῆρα
Κόλακες ἢ τὴν μιχαὴλ σφῖεσοιχηκότες,
Εξυελισμῴοι πώγωνας, ἐψιμμυθιωμῴοι,
Εἰς ποῖον βάραθρον αὐτὴν κακίας οὐκ ἐρρίπτουν;
Εντεῦθεν ὁ σφίοπῳ ὁ τῶ ῥωμαίων κρατῶς
Αὐτὸς αὐτὴν ἐπέβαινεν ἁρμάτων χρυσαντύγων,
Τετρώρις ἐπεκάθητο ϗ δύκτις χρυσοδίφρις.
Καὶ θησαυροὶ μὲν πάντοθεν χρημάτων ἀπηλλοιῶτο,
Καὶ τὰ ῥωμαίων ἐν σενῷ πράγματα καθεστήκει.
Κόλακες ἢ ϗ χρήμασιν ἀφθόνοις ἐνθυπάθων,
Καὶ χιτωνίοις πυφερῆς ϗ πέπλοις χρυσοπλάστοις.
Οὕτως ὑγρῶς καὶ μαλακῶς ὁ μιχαὴλ ἐβίω.
Παλλάκης ἢ μηδὲ ἑνὸς κατεπειγόσης χρείαν
Ατερ φυλάκων ϗ φρουρᾶς ἄτερ δορυφορούντων
Μόνος αὐτὸς παρῴδουεν ἐν μέσοις ταῖς τελῴδοις
Ασέμνως θεατρομανῶν, χαίρων ἱππηλασίαις.
Εγχύετό τε ϗ πατὴρ παιδιῶν ϗ πνεῦμα,
Τῶν μίμων τὰ βρεφύλλια καὶ τῶ ἁρματροφῴων
Οἷα πατὴρ φιλόστοργος φέρων ἐν ταῖς ἀγκάλαις
Ἐκ τ̃ λουτρεῶ παρεκύπτοντα τ̃ θεοχυσίας.
Εντεῦθεν οὐκ ἐξέρχων γὸ αἱ φλέβες τ̃ χρυσίου
Επὶ τοσούτοις ἀγωγοὺς κενούμεναι κοπρῴδη,
Αἱ χρυσοσκεύαστοι στολαὶ τῶν πάλαι βασιλέων,
Καὶ δένδρα τὰ κατάχρυσα, στρουθία τε τὰλάλα,
Καὶ λέοντες σφυρήλατοι χρυσοῦ πεποιημένοι,
Καὶ πᾶν ἁπλῶς βασίλειον λάμπον ἐν φυακτέρεις,
Ἅπερ τὸ πρὶν θεόφιλος εἴργασο φιλοτίμως,

Εἰς λάλημα φείλαμφον ἐσόμβια ῥωμαίοις,
Χρόνια παρεδίδοντο, κακῶς ἔξεκενθεν
Εἰς μυσαρὰς κὴ βδελυρὰς ζωλιῶας πολυτρήτους.
Οὐ ταῦτ' ὁ δ' ὁ χοιρόβιος τετόλμηκε κὴ μόνα,
Αλλ' ἔτι χείρονα ζωλιῶ φρονόπλων ὁσημέραι
Ελύπησεν ὁ κάκιστος κὴ τῶ μυσηείων
Τῶν ἱερῶν καὶ ζεραφὶμ αὐτῆς ἀξιοσέπτων,
Καὶ σίνηπι δεμύχιμον ἐγχέων εἰς κεφαλῆς
Τιὼ ἀγιστείαν τιὼ φευκτιὼ δῆθεν ἐτελετάρχει,
Παίζων φησὶν ἐν ᾧ παιχτῆς, γελῶν ἐν ἀγελάσοις.
Οὕτω βιβλία μιχαὴλ κὴ μητὴς καθορῶσα,
Καὶ παίγνιον γινόμβιον ἓξ κεφάτος ῥωμαίων
Τὰ σπλάγχνα σωεσρέφετο, ψυχὴ σωεδονεῖτο,
Καὶ λόγοις ἐσωφρόνιζεν, ἐρύθμιζε, παρλώει,
Βδελυρητήτων αἰχρεργῶν ἀπάγειν ἐπειρᾶτο.
Αλλ' ἰὼ τὸ δὲ λεγόμβιον νεκρῷ φρομιλοῦσα,
Παρὰ κωφῷ ψαλάβησα τὰς σδαινετρείας.
Ἦν δὲ μητρόδελφος αὐτῷ βάρδας ὀνομασμβός,
Ἄνθρωπος κακομήχανος, ἄγων καὶ σρέφων παν-
τα.
Ὃς ἐπελθὼν τῷ βασιλεῖ ὡς σκώληξ γλυκυξύλῳ,
Καταφαγών τε τιὼ αὐτοῦ καρδίαν ἐς ζυασήψας,
Πείθει τιὼ μβὼ βασίλισσαν ἐλάσαι θεοδώραν,
Καὶ τιὼ τεκοῦσαν ἔκπωτον θέας τῶ βασιλείων,
Στεφανῶ ὃ ἓξ καίσαρος αὐτὸν καταγλαΐσαι.
Ἔρημον δὲ σφαλαβὼν τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον,
Καὶ τὸ σφιφερόμβιον ἐκκόψαντα τὴν χεῖρα

Τὸν

Τὴν δεξιὰν ἀριστερᾶ κ᾽ τοῦ μαινομένους,
Μᾶλλον δ᾽ εἰπεῖν ἀπαλαμνον ἄχειρα γεγονότα,
Ἢ κ᾽ τὸ μυθόργημα τ᾽ αἰσωπείας λύρας,
Περβάπον εἰς ἀνοιαν αὐτόχρημα φανέντα,
Καὶ κωφὰς ἀπελαύνοντα τῇ ξυμβυλῇ ᾧ λύκυ.
Καὶ πᾶν ἐποίᾳ βυλητὸν ἀντικρυς ὡς αὐτανάξ.
Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐκεκύλιστο κ᾽ πρὸς ἅβδηρομίαν,
Οἵαν ὁ σκύθης δέδορκεν, ὁ πέρσης, ὁ ξαρμάτης
Υἱᾶ γνησίᾳ γαμετῇ, φᾷ ἀκολάστῳ γνώμης!
Μιγνύμενον ὡς ἑαυτῆς ἀναφανδὸν ξυλλέκτως.
Ἦκυσε τοῦτο τὸ δεινὸν ἰγνάτιος ὁ μέγας,
Ὁ τὴν ἀκαῦτα κυβερνῶν τὴν βασιλίδα πόλιν.
Ἦν γὰρ φιλαλήθυμος ἐν ἀγυιαῖς, ἐν οἴκοις,
Καὶ πάντων φιέπεχε τὰς ἀκοὰς τὸ μῦθος.
Καὶ τοίνυν ἐσωφρόνιζε τὸν γέροντα τὸν βάρδαν
Λόγοις, φοβήτροις, ἀπειλαῖς τῶν μελλουσῶν βασά-
νων,
Ἐπέπληττε, κατήπτιζεν, ἤλεγχεν, ἐνυβρέτει,
Πᾶσαν ἐκίνει μηχανὴν εἰς ἐκκοπὴν τοῦ πάθους,
Ἀλλ᾽ ἦν ἐν πᾶσιν ἀληθὴς ὁ ξαλαμῶνος λύρας,
Ἐλέγχων ἀποτρέπουσα τοὺς κακογνωμονοῦντας,
Ἔλεγχοι γὰρ ὡς μώλωπες εἰσὶ τοῖς ἀσεβέσι,
Καὶ πλήττουσιν ὡς βέλεμνα τὰς ἀσεβεῖς καρδίας.
Ὁ καῖσαρ γὰρ ἐκπυκασθεὶς τοῖς ὀνειδισμείοις
Ῥήμασιν οἷς ἐπλήττετο παρὰ τοῦ θεοφόρου,
Οὐ μόνον οὐκ ἐφορήτιζε τῶν φαινομένων,
Ἀλλὰ κ᾽ χόλον ἔτρεφε κ᾽ τοῦ φαινομένου.

Ὅμοιον ἀρῶν ὡς εἴ τινες ἰχώρων πεπλησμένοι
Νοσηκομοῦντο πρὸς τινα, ᾧ οἱ ἀποδυσπετοῦεν
Καὶ μᾶλλον αἰγειαίνοιντο πρὸς τὸν διεργεσιώτα.
Ἔνθέν τοι βάρδας προσελθὼν ποτὲ τοῖς μυστηρίοις,
Καὶ μὴ τυχὼν τ' ἀωρεᾶς ἐκείνης τ' ἐνθέου.
Οὐ γὰρ πεδύεται ταπρὸν ἀγῶ ἄοσμα μύρα.
Καὶ πρὸς θυμὸν ἐπυρωθεὶς ὡς λέων ἐριβρύχης,
Ὡς φάρδαλις ἐφάλε) ῥαγδαῖα πῷ δικαίῳ,
Καὶ ῥήγνυσι κὴ καταστᾶ θείας πιδαλουχίας.
Ἀντεφισᾷ ὃ φώπον. φῶ δυπὶ λίνῳ ποῖον;
Ἐντοῦθεν ἐπεπάφλαζεν ἅλμη πυρατηείων
Τὸν ἱερὸν ἰγνάπον ποντιῷ φιλονεικοῦσα.
Ὁ καῖσαρ γὰ ἐφύσησε βορρᾶς ὡς βαρυβόας,
Ὡς ἐρικλύδων ἄγειῳ, ὡς δύσπνοις ἀπαρκτίας,
Καὶ λαίλαπες ἠγέρθησαν βαρύθυμοι καὶ ζάλαι.
Ἀλλὰ γὰ τίς σωπήσε) τὰ πάθη τραγῳδῆσαι
Οσοις αὐτὸν ὑπέβαλον φώπός τε κὴ βάρδας,
Ὡς ἂν ὑποσημιώσῃ) γραφὰς ἰδιογράφους,
Ὡς θέλων ἀποδύσασθ. τιὼ ἱερὸν ἐρέαν.
Ἀπορρίζοσι μὲν αἰσθ τιὼ ὀδοντοφυΐαν,
Τὰς γνάθους, φῶ! σωτείβουσι, τὰς σιαγῶνας θλῶσι.
Καθάπ᾽ ὃ χαιρεμυσῆ λήσαρχον κακεργάτιω
Γυμνὸν δεσμώτιω ἠλιετῇ γῇ προσεφαπλοῦσι,
Ψυχεμαργαρίτῃ λαίναχι δυσώδη καπροφύρτῳ
Φέρουσι τὸν καταπύστον νεκρὸν ὃ κοπρωνύμου.
Αλλ' οὐκ εἰς τέλος ἔλαθεν ἡ παντλμος παλάμη,
Ὁ τηθυτὴς ὃ τῶν κακῶν ἀπήτησε τιὼ δίκιω,

καὶ

Καὶ τῷ δεινῶν ὁσιωσὴς θυμῷ τὸν σιφον πίνῃ.
Βάρδας μὲν ἦν τῷ βασιλεῖ βόθρον ὀρύσσων φόνῳ
Αὐτὸς σκεῖνον εἰς αὐτὸν ἐνδίκως κατερράγη.
Ὁ δ' ἢ κακὸς φῶτ' ἐμβάλλει τ' ἄρ' ἐγένε.
Οὕτως ἀδ'ὲν τὰ βλέφαρα θεῦ διαδιδράσκῃ.
Οὕτως ἀνταποδίδωσι θεὸς ὑπερηφανίοις.
Καὶ λύρα ψάλλῃ δ' δαβὶδ ἡ καλλιμελεσάτη.
Ὁ βασιλεὺς ἢ μιχαὴλ διφελασίαις χαίρων,
Καὶ δαιμονίοις ἐντεύφων καὶ ταῖς φιλιππασίαις,
Σωλῶ καὶ σωδιέτειβε τοῖς θεατρομανέσιν,
Αὐτὸς αὐτὸς δὐταπληρῶν τὸν ἁρματηρεφίαν.
Καὶ ἢ ποτὲ τὸ τέτρωρον δῦ χαλινοστρόφησας,
Καὶ πρὸς ἓν ἀναμνησθεὶς τοὔνομα βασιλίσκου,
Ἀμείβει τὸν ὑμνητὴν ὐ λίθοις ὐ χρυσίῳ,
Αὐτὸ ἢ τὸ βασίλειον ὕψος φιλοτιμεῖται.
Ὅπερ ἰδὼν βασιλεὺς ὁ μακεδὼν ὁ μέγας,
Ὁ παρ' αὐτὸ δ' μιχαὴλ κρατὼρ πρωβεωλημένος,
Καὶ τὸ παλίμβολον αὐτὸ δ' γνώμης ὑποτρέσας,
Δεῖν ἔγνω πρωκαταλαβεῖν ἢ πρωκαταλαχύσαι,
Ἐνθέν τοι φόνον κίρνησι τῷ μιχαὴλ κρατορῳ,
Ἔτεσι πρὸς τοῖς τέσσαρσι δέκα κεκρατηκότι.
καὶ μονοκράτωρ γίνεται καὶ κράτωρ συμποκρά-
τωρ.
Οὐ γὼ θυγάτηρ ὐχ ὑὸς τῷ βασιλεῖ ἐτέχθη.
Τὸ πτέρμα γὼ φασὶ σοφοὶ τὸ τῶν διαδαφόρων
Εἰς ἀφροδίτης ὄργια τὸ γόνιμον οὐκ ἔχει.
Τοῦτον φασὶν τιὼ δῶσαν ποτε θεσσαλίῳ

Τιὼ

Τὼ χ' ψυχλὼ βασίλισαν καὶ τύχλω θεοδώραν,
Τοιαῦτ' εἰπὼν πρὸς μιχαὴλ, ὦ βασιλεῦ καὶ τέκνον,
Ὁ'ρᾷς τὸν αὐθάδη τὸν πολὺν τοῦτον καὶ ῥωμαλέον
Τὸν θεῖόν σε μιμούμενον καὶ σωδιάγοντά σοι;
Οὗτος τὸ γλῶσ, φεῦ! ἡμῖν ὡς δράκων ἐκρέφησε,
Καὶ πρὸς θυμὸν ἐτέρπετο, καὶ κτενεῖ, καὶ παντελῶς ἐκτρίψει,
Καθάπερ ὄρνιθος οἰκτρὸν νηπίους ὀρφανίζους.
Ἀλλὰ χρὴ ἄξιον εἰπεῖν τὰ περὶ βασιλείου,
Ὅθεν, καὶ πόνων ἔβλαστε, τίνες αὐτῷ γεγάρχαι.
Κώμης μὲν ἦν ἐξώμπουλυπτᾶς προσγειτνιώσης
Τῇ πρωτοπόλει τῇ λαμπρᾷ τῇ μακεδόνων πόλει,
Ἣν ἐξ ὀρέσιν φέρουσαν τὸν προστεπωνυμίαν
Ἀδριανὸς δημάρχος ὁ τῶν ῥωμαίων κρατῶν
Τὸν κλῆσιν ἐχαρίσατο τῇ πόλει τὸν ἰδίαν.
Οἱ δὲ γονεῖς τε φυτουργοὶ καὶ καλλικλάδου δένδρου
Οὐ πολυτάλαντοι τινὲς, ῥυπφενεῖς οὐκ ἦσαν,
Οὐδὲ πρωτοπρέμμονες, ὀ πλέθρα γῆς αὐχοῦντες,
Ἀλλ' αὐτουργοὶ, καὶ πένητες, καὶ τῶν χειροβιώτων.
Ὧν ὑπολειπόντων τὸν ζωὴν, καὶ γῆθεν μεταστάντων,
Καὶ τῶν βουλγάρων ἄρχοντος τὸν τικαῦτα κράτους
Ἐπιστρατεύοντος σύμπασαν τὸν ὑπὸ τοῦ ῥωμαίους,
Καὶ σκύλων ὑποπλήσαντος αὐτὸ τὸν στρατιάν,
Καὶ σύμπαν νεοτήσιον ἄνδρος ἡφανικότος,
Θεμιῶν τε καὶ πλείονας ἐν αἰχμαποδῶν μοίρᾳ,
Εἷλω καὶ βασίλειος βουλγάρων ταῖς παλάμαις,
Ὥσπερ σφυδὸς καλλίπλεκτος πυκρῷ δικτυοθήρᾳ.
Τὰς παλαμναίας τε φυγὼν βεβχίδας τῶν βουλγάρων

Ἐπέση

Επέση περυξάμψ αὖθις ῥωμαίων ὄργις,
Καὶ τοὺς λατρείαν ἑαυτὴν ὡς πένης ἐμισθώσας,
Καὶ τλησθήσας κ᾽ πολλοὺς καμάτις διατλάσας,
Καὶ γνοὺς ὡς εἰς ἀκάρπωτον γλῶ τὰ τ πόνα σπείρ,
Αφίσα᾽ τὴν τοσούτων κ᾽ τ ἐπεγκαμψύης.
Καὶ πάντα λογισάμψ τἄλλα μικρὰ καὶ φαῦλα,
Ὡς τοὺς σκοπὸν ἐφέρετο τὴν βυζαντίδα πόλιν.
Ὡς δὲ τὴν πύργων γέγονεν ἐντὸς τὴν καλλιπύργων,
Ενταῦθα τὴν δύμήχανον βελὴν θεωρητέον,
Οπως τοὺς καταβάλληται τὰς ῥίζας τὴν πραγμά-
των,
Καὶ πῶς αἰδέσιμον αὐτῇ τὸ βασίλειον χρῆμα.
Υπνωτε μψὺ βασίλειος ὅτως ἀτημελήτως,
Διερράγοσι ῥάκεσιν ἐγκεκορδυλημψύος,
Οὐκ ἄργυρον δὲ χρυσὸν οἰκόθεν ἐπιγμψύος.
Εἰς μόνας ᾗ τὰς ἑαυτοῦ παλάμας ἀποβλέπων,
Καὶ ταύτας φέρων ἀφορμὴν τ πολυσόνε βίε.
Υπνωτε γὰρ ἐπί λιθος λιθοπλινθίνης κλίνης
Αγχιθυρόσης τοῦ ναοῦ τ θείε δομήσης.
Αλλ᾽ ἐπὶ τύτοις ὄνειρος λαμπρὸς ἐπέπτη.
Τὸν νεοκόρον τὸν ἐκεῖ τάχιον ἀφυπνίζ,
Περιπέπτ τε σπαραγαγεῖν ἔνδον τὸν βασιλέα.
Αποπηδᾷ τ ἑαυτοῦ κλίνης ὁ νεοκόρος,
Επὶ τὸ προτεμψύισμα σπουδαίως βηματίζ,
Καταδαρθάνοντα λιτῶς βασίλειον δυείσκ,
Χαμαύνιν, ἀνιπόποδα, λυπρὸν, ῥακιοφόρον.
Πλανίλω νομίζει τὸ φανὲν, ἐκεῖθεν ἀναπέχ,

Καὶ πάλιν ὕπν῾ ἔπιπεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ βλεφάροις,
Καὶ πάλιν ὄνειρ῾ ὁ πρίν, καὶ τοῦτον μέχρι τρίτου
Σιωπῶντα κατεφώραστο μόλις ὁ νεωκόρ῾.
Ποιεῖται τὸν βασίλειον ἐφέστιον αὐτίκα,
Καὶ θεραπείας ἀξιοῖ τοῦτον τ῾ θεοσπεύστης.
Ἦν δ᾽ ὁ βασίλει῾ καλὸς, γυναῖκ῾, γιγαντόχειρ,
Εὐπάλαμν῾, δυσέρν῾ ἥρ῾, στρατοφοβερώτων.
Ἐντεῦθεν οὖν τὸ θεῖον καὶ βραχὺ γνωρίσας
Ἅπασιν ὑπὸ σώματ῾ ἔχειν μεγιστᾶσι.
Καὶ τὸ μικρὸν καὶ θεῖον τῷ μιχαὴλ ἐγνώσθη,
Καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φρονιστὴς τετίμητο τῶν ἵππων,
Ἔπειτα καὶ σωφρονιστ῾, πρᾶγμα ῥωμαίοις μέγα.
Καὶ τελευταῖον βασιλεὺς καὶ σὺν αὐτῷ διῆγε.
Τὸ δ᾽ ἡδυσώτ῾ καταγνὺς ὡς πότου καὶ μεθύσου,
Καὶ κώμους ὑπερφέροντ῾ ἐς θεατρομανοῦντ῾,
Κατὰ τῶν παλαίχνων τῶν αὐτοῦ διέλασε τὸ ξίφ῾,
Καὶ τὰ τοῦ κρότου ἥρπαζε σοῦ χρόνου σοῦ τῆς ὥρας.
Οὗτ῾ αὖθις τὸν φῶτον ὠθεῖ τ῾ ἐκκλησίας,
Καὶ πάλιν ἀποδίδωσι τὸν θρόνον ἰγνατίῳ.
Θελήσας δ᾽ ἐς τὸ κοινῷ χρήματα διαδῦναι,
Καὶ δὴ ἐρευνησάμν῾ οἴκους χρυσοφόρους,
Οἵ ἵνες πρὶν σωέσφιγγον ἐς τῶν χρημάτων λίμνας,
Καὶ βλέψας πάντας αὐχμηροὺς, μὴ δ᾽ αὖπλον δύτυχοῦντας,
Ἤλγησ, βαρέως ἔφερεν, ἤλυεν, ἀθημόνησ,
Οὐκ εἶχεν εἴ τι χρύσοιτο, πάντοθεν ἀπορεῖτο.

Ὁ βα-

Ὁ βασιλεὺς γὰρ ἀπορῶν ὅλεθρε πολυταλάντε
Ἄντικρις εἶεν αἰετὸς παλαίτερ᾽ τειγέρων,
Ἀφηρημένῳ τὰ πτερὰ, σὺν ὄνυχας, τὸ ῥάμφ᾽.
Ἐντεῦθεν ὁ βασίλειο᾽ ἤχαλλεν, ἠδημόνι.
Ὁ κρότως γάρ τοι μιχαὴλ πάντα κατακενώσας,
Καὶ μίμοις χαιρεκάκῳ συμπαίκταις καὶ συμπόταις.
Οὐ μόνον γῦπας δέδωκε χωνείᾳ καταχεύσας,
Ἀλλὰ καὶ τὸν καλλίπτερον πλάτανον τὸν χρυσίαν
Ἐφ᾽ ᾗ καθῆστο χεύσεα παντοδαπὰ στρουθία,
καὶ μέλο᾽ ἐπιτύβιζον ὡς ἀπὸ ζώσης γλώττης,
καὶ τοῖς ἀκούσιν αὐτῶν ἔκπληξιν ἐνεποίει,
Ἐκθαμβουμένοις τὸ καινὸν τ᾽ μηχανῆς ἐκείνης.
Ὁ ᾧ κὴ πένθος ἄξιον κὴ θρηνῶν κὴ δακρύων,
Λέξων ὁ λόγο᾽ ἔρχε᾽) καὶ βαρυσοναχήσων.
Ὁ μυελομαθέστατο᾽ ἐν βασιλεῦσι λέων
Τῷ φιλοκάλῳ βασιλεῖ τῷ μιχαὴλ χρέτῃ
Ἐξαίσιον εἰργάσατο σκεῦο᾽ ὠφελομίαν,
Δι᾽ ὃ παρεῖχε καθορᾶν τῷ βασιλεῖ καθ᾽ ὥραν
Ἐν μέσοις διατρίβοντι τοῖς βασιλείοις οἴκοις,
Εἴπερ τολμᾶται τὶ καινὸν ἐν ἄρσεσιν ἐν σκύθαις.
Τελοῦντι γὰρ τῷ μιχαὴλ ποτὲ διφθερασίας,
Σύρων στρατὸς ἐξορμηθεὶς πρὸς ἴν᾽ ἐμιοῦθη
Μετὰ βαρείας καὶ σφοδρᾶς καὶ κρυερᾶς τ᾽ ῥίμης.
Ὅπερ ἀκούσας μιχαὴλ, καὶ δείσας μὴ τὸ πλῆθο᾽
Τοῖς ἀκοσθεῖσι ταραχθὲν τὸ θέατρον ἐκλείπῃ,

Αὐτίκα τὸ μηχάνημα κελεύῃ σωτειβλῶν.
Φεῦ τ' σκαιότητ@ αὐτοῦ! φεῦ τ' φρενοβλαβείας!
Φεῦ! φεῦ! ὁποῖον θησαυρὸν ἠφάνισε ῥωμαίων
Ἄνθρωπ@ ῥυπαρός@ πότης βοσκηματώδης;
Καὶ ταῦτα μὴ λέγοντος μοι τερπνὴν τῷ λόγῳ.
Ὁ κρατῶς ὁ βασιλε@ ἤδη καταγνόησας
Εἰς γόνυ, φεῦ! ὀκλάσασαν τὴν τῶν ῥωμαίων τύχην,
Καὶ κινδυνεύουσαν πεσεῖν ἀθλίως ἐπὶ σόμα,
Μᾶλλον δ' εἰπεῖν ἐκλείπουσαν καὶ πνέουσαν τὰ λοῖσθα,
Δεῖν ἔγνω τὴν βασίλειον ἀναλαβεῖν ὀφίαν,
Καὶ σῶσαι τὴν ὅλως μικρὸν νεκρόν τε καὶ τυμβήρη.
Ἐντεῦθεν κάματοι πυκνοὶ, καὶ μερίμναι, καὶ μόχθοι,
Καὶ θώρακ@ ἀδεισίδαι@, καὶ σπλαγχνοεία,
Καὶ πόλεμοι φιλαίματοι, ἐ συνεχεῖς φονητίδες,
Καὶ βί@ ἐπαοιδί@, καὶ κόρυθες, καὶ λόγχαι,
Καὶ βλέφαρον ὠμόὔπνον ἀπ' ὠῶν ὀξεῖς κόρον ὕπνου.
Ἐντεῦθεν ἀνέσωσατο τὰ πράγματα ῥωμαίοις,
Καὶ τύχην τὴν γηραίζουσαν τὴν ἐκρυπδοθεῖσαν
Καλὴν πυφερπάρειον εἰργάσατο κορίσκην.
Ἔγνωσαν τότε βάρβαροι θῆρα τὴν πρὶν ὑπνοῦσαν
Γενναίως ἐγηγερμένον κ' τῶν ἀδικούντων.
Καὶ πάντες ὑποπτέσαντες ἔδυσαν ὀπὰς πρώγλων.
Καὶ πάλιν ὑπεκρύπτευν ἡ τῶν ῥωμαίων ἑαδδ@.
Ἐπεὶ δ' κλύδωνας φυγὼν ἰγνάπ@ δ' βίᾳ
Τοῖς δυγαλήνοις ὑφαιῷ περισώκελε λιμέσιν,
Ὁ βαθυγνώμων φώπ@ ἀεὶ δινῶν δ' θρόνῳ,
Καὶ πολίων ἐπαύξας πάλιν τ' ἐκκλησίας,

Τοῖον

Τοιόν δὲ τὸ βαθύπορον καὶ σκολιὸν τεχνᾶται.
Τῶν ὀνομάτων τὰς ἀρχὰς ἀπολαμβανέτω μόνον
Τὸ βασιλέως τοῦ ἡμῶν ἀλλὰ καὶ τὸ αὐγούστης,
Καὶ τὸ βεκλὰς σωπήσει, ἐς τοῦτο ζαφλωίσας,
Τοῖς τότε ζφισδύσι πράγματα παρξενήσας,
Ἔδοξεν εἶναι βασιλεῖ μέγας ἀπὸ ζφία,
Καὶ πάλιν τὸν πολύζηλον ἀπολαμβανέτω θρόνον.
Ἀλλ' ἄρα νοῦς ἀκρογωνιαῖος πᾶσι τοῖς γηγενέσι,
Καὶ κῆρες σύμφυτοί τινες σωτῆσι τοῖς ἀνθρώποις.
Ὁ γοῦν πολὺς τὴν σωτῆσιν οὐκ ἐν βασιλεῦσιν
Ὑπό τινων ἐνωτισθεὶς αὐθρῶν ὀφιοπρόπων,
Οἱ δόλοις ὑπορράπτουσι καὶ μηχανοπλοκοῦσι,
Καὶ φίλτατα διχάζουσιν ἀπὸ πατέρων τέκνα,
Ἀπὸ πατρὸς θυγάτερον, ἀπὸ νυμφίου νύμφην,
Οἷος ὁ ζαβδιζαρίωος ἐκεῖνος ὁ δυσδαίμων,
Καθείργνυσι τὸν λέοντα τὸν παῖδα τὸν οἰκεῖον,
Ὡς δῆθεν κατὰ τοῦ πατρὸς βρύχους ἰσάζα φόνου.
Ἄνδρα φιλόζφωτατον, γνώσεως πάσης πλήρη,
Καὶ πᾶσι τοῖς μαθήμασιν ἐμπαιδοτριβηθέντα.
Ὧν ζυμφορᾶς ἡ κάμινος καὶ τοῦ παθῶν χωνεία,
Χρυσὸν ἀπέδειξεν μηδὲν ὑπόχαλκον ἠχοῦζα.
Ἐνταῦθα γόοι καὶ κλαυθμοὶ μητρὸς ποτνιωμένης,
Καὶ δεομένης τοῦ πατρὸς ὑπὲρ υἱοῦ δυσήνου.
Ἀλλ' ἦν ἐκεῖνος ἄτεγκτος ἀμάλακτος ὡς πέτρα,
Καὶ πρὸς σοργὴν τὴν φυσικὴν ἄλλος σκληρὸς ἀδάμας.
Ἦσθα ἐκεῖ θρηνήτειαι καὶ μοναδοὶ γυναῖκες

Πικρῶς διακλαιόμψαι τὴν συμφορὰν ἐκείνην.
Οἶκον ἐκεῖνον πένθους ἦν καὶ στεναγμάτων οἶκον.
Ἦν γὰρ στρουθίον μυσικὸν ἐκεῖ κὴ τὸν οἶκον,
Ἔνθα πικρὸς ὀλοφυρμὸς κὴ γόος ἐξηχεῖτο,
Ὅπερ ἀκοῦσαι συνεχῶς φωνῶν θρηνητηρίων,
Καὶ τὰς βοὰς ἐκδιδαχθὲν τὰς γοερὰς ἐκείνας
Συναναλάλυζεν αὐταῖς σὺν τῇ νεανίδι,
Καὶ συνῴφερε τὸν λέοντα, κὴ συνθρηνεῖν ἐώκει.
Τούτου ποτὲ βασίλειος ἀκούσας τὸ στρουθίου
Λαλοῦντος, καὶ τὸν λέοντα φέροντος διὰ στόμα,
Καὶ τοὺς παρόντας ἔνδεκα σαίξαντας βλέψας δά-
κρυ,
Ἦν ὀλιγαρκέστερον δοῦλον δεῖπνον τότε,
Ἐνδίδωσι, μαλάσσει τὸ σκληρογνωμοσύνης.
Ἀϊδίμου ὡς ἔοικε μήπως σὺν τῇ φύσιν
Ἀσυμπαθέστερος αὐτοῦ φαίνεται τὸ στρουθίου.
Ἐξάγει τίνων τὸ εἰρκτῆς, κὴ πατεινὸν προσβλέπει.
Καὶ τίνων ἔτεσιν ὀκτὼ ῥωμαίων βασιλεύσας,
Καὶ μέλλων τίνων τελευτᾶν κὴ καταντᾶν εἰς τύμ-
βον,
Εἰς τοῦτον τὸ βασίλειον τὸ κράτος μεταβαίνει.
Τούτῳ ποτὲ τῷ βασιλεῖ προσόδου ποιουμένῳ,
Καὶ τῷ ναῷ τοῦ μάρτυρος μωκίαν γινομένῳ,
Ἐπιπηδᾷ τὶς ἄγριος κὴ τοῦ δαιμονῶντας
Ἄνθρωπος ἀσατούμενος τὸ χεῖμα καὶ τὸ βλέμμα,
Καὶ ῥάβδῳ κὴ κεφαλῆς πλήσσει πληγὴν καιρίαν,
Καὶ συλληφθεὶς ὑβριαθεὶς εἰπεῖν τοῦ ζωοδότας,

Οὐκ

Οὐκ εἶχεν ὅπ φθέγξαιτο, παῦθ' καὶ γὸ ὀχλεῖτο.
Ἄνθρωπος δέ τις ἱερὸς πνεύματι θείῳ λάμπων,
Καὶ χάρισι κατάκομος, ὄνομα τοῦτῳ μάρκος,
Ἰδὼν βαρυθυμήσαντα δεινῶς τὸν βασιλέα,
Καί τι κῆ πήσεως δεινὰν ἐντεῦθεν οἰηθέντα,
Φάρμακον ἀκεσώδυνον τοῖς λόγοις ἅπαντα
Περφυκῶς ἀνέκραγε σόμαπι καλλιγλώττῳ.
Ὦ βασιλεῦ μηδέπω μοι τὴν τελευτὴν προσδόκα,
Μηδέ σοι καταθύμιος ὁ θάνατος γενέσθω.
Δέκα κῆ γὸ ἐπαυτὶ ζωῆς κῆ βασιλείας
Παρὰ τοῦ αἰῶνος χειρὸς πεφιλοτίμηταί σοι.
Ὁ μὲν, εἰπὼν ἐσίγησεν, ὁ βασιλεὺς δ' εὐθέως
Καὶ τῆς πληγῆς ἐρράισε καὶ τῆς βαρυθυμίας.
Ἡ δὲ μάρκου προῤῥῆσις γέγονεν οὐκ εἰς μάτην,
Οὐτ' ἀλόγως. σὺν τέσσαρσιν ἀλόγοις συνεζύγη,
Οὐχ ἡδονῆς νικώμενος ἀλλὰ δίψῶν τεκνώσαι,
Καὶ παῖδας βλέψαι τοῦ αὐτοῦ βλαστήσαντας ὀσφύος.
Εκ τετάρτης γὰρ ἦν κῆ τελευταίας κύῃ
Παῖδα πορφυρογενέτην τοὔνομα κωνσταντῖνον.
Ἀλλὰ γὸ ἀβπώτατον τῆς θεοῦ προνοίας
Βούλεται τὸ γινόμενον τῆς βασιλέως.
Τὸν γάμον γὸ ἅπιγαμεῖν τέταρτον, κῆ μολύναι
Τὴν ἄφθαρτον καὶ καθαρὰν νύμφιον τὴν ἐκκλησίαν.
Καὶ τοίνυν ὁ νικόλαος πρῶτος ὧν ἀρχιποίμην,
Καὶ τὴν κωνσταντινούπολιν διέπων τηνικαῦτα,
Λαλεῖ, παῤῥησιάζεται, πληροῖ τὸ τῆς προφήτου

Λαλῶν

Πικρῶς διαπλαιόμψαγτιὼ συμφορὰν ἐκείνῳ.
Οἶκ@ ἐκεῖν@ πένθος ἰῶ καὶ σεναγμάτων οἶκ@.
Ἦν γὰρ σεμνὸν μυσικὸν ἐκεῖ ἔν τὸν οἶκον,
Ἔνθα πικρὸς ὀλοφυρμὸς γὰρ ἐξηχεῖτο,
Οὗ ἀκοὸν σωνεχῶς φωνῶν θρηνητηρίων,
Καὶ τὰς βοὰς ἐκδιδαχθὲν τὰς γοερὰς ἐκείνας
Σωαναλάλυζεν αὐταῖς σὲν τῇ νεανίᾳ,
Καὶ σεσύφερε τὸν λέοντα, γὰρ σωθρηνεῖν ἐώκει.
Τούτῳ ποτὲ βασίλει@ ἀκούσας τῆς σεμνῆς
Λαλουῶτ@, καὶ τὸν λέοντα φέροντ@ διὰ σόμα,
Καὶ τοῦ παρόντας ἔνδεκα σάξαντας βλέψας δά-
κρυ,
Ἦν ὃ λιπαρεσεάπεζον δεῖπνον τότε,
Ἐνδίδωσι, μαλάσσε) τ' σκληροφθαλμοσύνης.
Αἰδήμων@ ὡς ἔοικε μήπως σὺν τῇ φύσιν
Ἀσυμπαθέσερ@ αὐτοῦ φαίνετ' ἐν σεμνῇ.
Ἐξάγει τίνων τ' εἰρκτῆς, γὰρ πατρικὸν σεροσβλέπει.
Καὶ τίνων ἔτεσιν ὀκτὼ ῥωμαίων βασιλεύσας,
Καὶ μέλλων τίνων τελευτᾶν καὶ καταντᾶν εἰς τύμ-
βον,
Εἰς τοῦτον τὸ βασίλειον τὸ κρατ@ μεταβαίνει.
Τούτῳ ποτὲ τῷ βασιλεῖ σεροδοῦναι ποιοῦμαι,
Καὶ τῷ ναῷ ἐν μάρτυρ@ μωκίᾳ γινομένῳ,
Επιπηδᾷ τὶς ἄγγελ@ κ' τοῦ δαιμονῶντας
Ἄνθρωπ@ ἀσατεύμψ@ τὸ χῆμα καὶ τὸ βλέμμα,
Καὶ ἐκβάλλω κ' κεφαλῆς πλήσσει πλαγίᾳ καιρίαν,
Καὶ συλληφθεὶς ὑβριαθεὶς εἰπεῖν τοῦ ζωειδότας,

Οὐκ

Οὐκ εἶχεν ὅπ φθάγξαιτ', παΐδ' καὶ γὰ ὀχλεῖτ'.
Ἄνθρωπος δέ τις ἱερὸς πνεύματι θείῳ λάμπων,
Καὶ χάρισι κατάκομος, ὄνομα τοῦτο μάρκος,
Ἰδὼν βαρυθυμήσαντα δεινῶς τὸν βασιλέα,
Καί τι κ' πήσειε δεινὸν ἐντεῦθεν οἰηθέντα,
Φάρμακον ἀκεσῳδῶσον τοῖς λόγοις ἐπιτάπων
Περφηκῶς ἀνέκραγε σόμαπι καλλιγλώσσῳ.
Ὦ βασιλεῦ μηδέπω μοι τὴν τελευτὴν προσδόκα,
Μηδέ σοι καταθύμιος ὁ θάνατος γενέσθω.
Δέκα κ' γὰ ἐνιαυτοὶ ζωῆς κ' βασιλείας
Παρὰ σ' αἴρουσιν χειρὸς πεφιλοτίμηνταί σοι.
Ὁ μὲν, εἰπὼν ἐσίγησεν, ὁ βασιλεὺς δ' εὐθέως
Καὶ τ' πληγῆς ἐρράισε καὶ τ' βαρυθυμίας.
Ἡ δὲ μάρκου παῤῥησία γέγονεν οὐκ εἰς μάτην,
Οὔτ' ἀλόγως. σὺν τέσσαρσιν ἀλόγοις συνεζύγη,
Οὐχ ἡδονῆς νικώμενος ἀλλὰ δι' ὧν τεκνῶσαι,
Καὶ παῖδας βλέψαι τ' αὐτοῦ βλαστήσαντας ὀσφύος.
Εκ τ' τεταίρτης δ' ἴσαρ ἓν κ' τελευταίας κύτ'
Παῖδα πορφυρόβλαστον τοὔνομα κωνσαντῖνον.
Ἀλλὰ γὰ ἀβπώτατον τοῖς θεοῦ προστόλοις
Βούλεται τὸ γινόμενον πρὸς βασιλέως.
Τὸν γάμον γὰ ἐπιγαμεῖν τέταρτον, κ' μολύνειν
Τὴν ἄφθαρτον καὶ καθαρὰν νύμφην τὴν ἐκκλησίαν.
Καὶ δὴ νικόλαος πρῶτος ὧν ἀρχιποίμην,
Καὶ τὴν κωνσανπνεύπολιν διέπων τὴν ἐκεῖσε,
Λαλεῖ, παῤῥησιάζεται, πληροῖ τὸ θεῖον προφήτου

Λαλῶν

Λαλῶν θεῦ μαρτύριον ἔναντι βασιλέων,
Καὶ τὰς ἐκεῖθεν ἀπειλὰς ὑπήκουσεν οὐδὲ τρέμων.
Οὕτως ὁ φόβος τοῦ θεοῦ βάλλει μακρὰν τὸν φόβον
Τὸν ἐξ ἀνθρώπων θυμασῶν καὶ τὸν ἐν τοῖς κρατοῦ-
σιν.
Ἐντεῦθεν ἐκλύεται ἡ ποίμνης καὶ ἡ θρόνου,
Καὶ δὴ καὶ καλαχαίνεται τὰ τῆς ὑπερηφάνου.
Ἕτερος δ' αὐτεισάγεται πολὺς ἀνὴρ τὰ θεῖα,
Ὃς ἐξ ὀνύχων ἀπαλῶν κἀκ πρώτης ἡλικίας
Ζυγὸν τὸν θεῖον ἐπελθὼν τὸν τοῦ μονήρους βίου
Οἴκησιν ἔχειν ὄλυμπον τὴν κατὰ τὴν μυσίαν,
Καὶ χάρισιν ἐξέλαμψε τὸ μέλλον προθηλούσαις.
Οὗτος θεοῦ κελεύσαντος ἐνοῖ τῇ ἐκκλησίαν,
Καταχειθεῖσαν εἰς πολλὰς τομὰς καὶ διαιρέσεις
Ἐπὶ πλανομήμασι τῆς τετραγαμίας.
Ὁ ὃν φιλοσοφώτατος ἐν βασιλεῦσι λέων
Πεισθεὶς ταῖς φυσικαῖς τοῦ σώματος ἀνάγκαις,
Καὶ νόσον χειμαζόμενος κίνδυνον ἐπαγούσῃ,
Ἤδη πρὸς ἔτος εἰκοστὸν σὺν ἕκτῳ διϊθυίας
Τὸ κράτος τὸ βασίλειον καὶ τὴν ῥωμαίων τύχην,
Καὶ σωισθὼν τὸν θανάτου καὶ τὴν τοῦ σκήπτρου λύσιν
Κράτορας ἀναδείκνυται αὐταναψὰς κρατάρχας
Ἀλέξανδρον τὸν ἀδελφὸν καὶ παῖδα κωνσταντῖνον,
Τοῦτο καὶ μόνον προσθεὶς πνοαῖς ἐν ταῖς ἐχάταις.
Βλέπω καὶ τὸν ἀλέξανδρον ὡς κακοδότλων χρόνον
Μετὰ τρεῖς καὶ δέκα μηνῶν αὐτοκρατορεύσαντα λέγων,
Ὅπ τοσοῦτον ἔσεσθαι τὸ κράτος ἀλεξάνδρου.

Καὶ

Καὶ γὰν ὁ διαπέπωκεν ὁ λόγ@ ὐδὲ σφάλλει.
Ὁ γὰ ἀλέξανδρ@ πυφαῖς ἠχολικὼς κὴ πότις,
Καὶ μόνον τὸν γαργαλισμὸν τ̃ σώματος φευγπίσας,
Ἄλλο δ' ὐδὲν καταξιον τ̃ βασιλείυ κρότις
Οὐ δεάσας, ὁ φθεγξάμν@, ὁ χὼν κ̃ καρδίαν,
Ὡς ἄνθ@ ἔῤῥυσεν οἰκτρὸν ἐκμαεραινθὲν ἡλίῳ,
Καὶ τάχιον ἐξέλιπε νόθις ταχεὶς φθινάσι.
Καὶ κωνσαντῖν@ γίνε᾽ μόναρχ@ μονοκρότως,
Ἔπ παιδίκ@ ἀπαλὸς καὶ πυφερὸς ὑπάρχων,
Καὶ βασιλείας κυβερνᾶν ὅπω τὸ σκάφ@ θέναν,
Τ̃ς γὰ ἡλικιώσεως ἕβδομον ἦγν ἔτ@,
Ὁ καὶ πολλῶν ἄθλιπον γίνε᾽ κακοτήτων,
Καὶ θλίψεων ἐπόπσεν ἄλμιν τὸν βασιλέα,
Εἰ καὶ τὸ τέλ@ αἴσιον τ̃ πειρασμ̃ ἀπέβη.
Ὥσπερ γὰ νεομόχθυν δρίφυτν δένδριον
Μήτε χειμῶν@ κρυερὸν ὑπενεγκεῖν ἰσχύον,
Μήτε πνευμάτων ἀθρόβολὰς ἀγρίων δυσανέμων,
Μήτε ῥαγδαίυς ὑετὺς, μήτε κατακόθη θάλψιν,
Μὴ χαλαζῶν σφαιρώματα, μήτε κρυσάλλυ πῆξιν.
Πνοιὴ ποθὲν βαρυηχεῖς ὗνὲς ἐκφυηθεῖσαι,
Ἢ χαλαζῶν πετρώματα νεφόθεν δυσκεφθέντα
Χειμάζυσι κὴ κάμπτυσι κὴ κλίνυσι τὸ γόνυ,
Καὶ καταμωλωπίζυσιν αὐτὸ τλὼ πυφερίαν,
Καὶ πάντοθεν ἀθρόβάλλυσιν ὡς ἐν πολυαρχίᾳ,
Φιλονεικῦσι τὸ φυτὸν ἀθρόθέλυμνον ἐκτρίψαι.
Ἂν ὃ τὰς ζάλας δυνηθῇ φυγεῖν τὰς κακοπνόυς,
Καὶ τὸν χειμῶνα τὸν βαρὺ καὶ τλὼ ἐκεῖθεν βίαν,

Γίνε᾽ δοκιμώτερον ἅτε πολλὰ παλαῖσαν,
Καὶ χειμαδὲν πικροῖς ἢ κακωτείαις ὥραις·
Αὐτὴν γὰρ δύσμοτρεφὲς ἢ γυμναδὲν αὐέμοις
Πολύ π᾽ τὸ σερέμνιον ὡς φασὶ φύσι φέρει.
Οὕτω καὶκεῖνο ὁ βραχὺς τὴν ἡλικίαν ἄναξ,
Ὁ παῖς ὁ πορφυρόφυτο λέοντο κωνσαντῖνο
Μόλις ποτὲ μὴ μακρὰς ἡλίκ᾽ ἐδιδρόμας
Τῶν ξυμφορῶν ὑπενεγκὼν τὰς ἀλλεπαλληλίας,
Καὶ πειρασμῶν ἐπαγωγὰς, καὶ θλίψεις δακεδύμας,
Σιδέροιν ἐκαρπώσατο πολλῷ πεγκωτέραν,
Ὥσπερ ναυάτης κυκηθεὶς πολυκυμίαις ζάλαις,
Καὶ μόλις εἰς ἀγάλλιον λιμῆνα καθαντήσας.
Πρῶτα μὲν γὰρ ὁ χαρτερὸς ἐκεῖνος κωνσαντῖνο,
Οὐ χεῖρα γραίτλιν λέγουσιν ἀνδρόγυνον τὴν δύναν,
Χεῖρα πολλὴν σωαγωγὴν ὅπλον ἐσαλμῆλιν
Ἀθρόον ἐπλίτε᾽ τῇ πορφυρόβλαστῳ,
Τῆς νηπιότητο αὐτὸ παντὰ καθαφρονήσας.
Ἀλλ᾽ ψυδὴς ὡς ὁ δαβὶδ ψάλτ᾽ πρὸς ζωτείαν
Ἵππο ἀψαύχλιν ὄσκαρτμο πλευόπυς φυγ-
μαλίας.
Καὶκεῖνο γὰρ ἐκφαυλισθεὶς τ᾽ ἔδεχας τ᾽ ἱππείας
Πίπτ᾽ πρὸς γλῶ κατενεχθεὶς καὶ παρὰ τὸ ξίφο
Γράεται τότε τῷ ζαρκῶν καὶ βάπτεται τῷ φόνῳ.
Ἄρτι ὃ τότε δ᾽ δεινῆς χειμῶνο παρελθόντο,
Ἕτερο ὑπαγείρε᾽ βαρύτερο ἐκείνε,
Πολλῷ δ᾽ πὶν πικρότερο ἢ τ᾽ πρότερας ζάλης.

Ὁ γὰρ

Ὁ γὰρ φωκᾶς ὁ μάγιστρος, ὄνομα τούτῳ λέων,
Ἀνὴρ μεγέθει σώματος καὶ ῥώμῃ διαπρέπων,
Καὶ πᾶσαν τότε πιθανὴς ῥωμαίων στρατηγίαν,
Ἰδὼν παρισταμένου μὲν τοῦ βασιλέως
Τὸν γέροντα τὸν ῥωμανὸν τὸν ἀπὸ τῆς λακάπης,
Τῷ ναυτικῷ δρουγγαρίου ὄντα τὸ τελευταῖα,
Καὶ πάλαι μὲν τελοῦντα ἐκφυλον ὠδίνων τυραννίδα,
Καὶ συνωμοσῶν καθ' ἑαυτοῦ τὰ τ' ἀποστασίας,
Ὅμως ἐπέχων τὸν ὁρμὸν, ἡνίκα καιρὸς ἐπάλλει,
Τότε καιρῷ δραξάμενος ὡς ὤετο πρόσφορῳ
Ἐξέῤῥηξε τοῦ σχετλίου τὸ βάρος τε καὶ δυσχέρειαν,
Καὶ τὸν μὲν γαστρὸς τὸν ἐχίδναν ἀπέῤῥιψεν εἰς φάος.
Καὶ πέφων πάλαι παρ' αὐτοῦ σπινθῆρα δυσμενείας
Τότε πυρὲν ἐξέκαυσε καμίνου πυριφλεγέθου.
Καὶ τίνων προσποιούμενος ὑπὲρ τοῦ βασιλέως
Πάντα πρᾶττειν καὶ ποιεῖν καὶ συμφερόντως τούτῳ.
Ὡς δὴ πρὸς τοῦ ῥωμανοῦ καταστρατηγούμενος
Ὁπλίζεται μὲν στρατὸν ῥυέντος πανταχόθεν
Ἐκ λυκαόνων, ἐκ θρᾳκῶν, ἐκ κόλχων, ἐξ ἰβήρων,
Ἐκ παμφυλίων, ἐκ μυσῶν, ἐκ συρῶν, ἐκ χιλίκων,
Καὶ φάλαγγας σπινθηρικὰς ὅσον θαλάττης ψάμμον,
Ἄνδρας γυναίους μαχητὰς πανύτας ἀγκυλοτόξους,
Πῦρ ἐν πολέμοις πνέοντας, ἄνδρας ἀγχεσιμάχους,
Καταστρατοπεδεύεται πρὸς τῇ χρυσοπόλει,
Τῆς βυζαντίδος πόλεως κατέναντι χειμάῤῥου,
Ἣν μεγανόπολιν εἰπὼν οὐκ ἄν τις διαμάρτοι.

Καὶ πίμπλησιν ἀρείκων ἀνδρῶν τὰς πεδιάδας,
Καὶ πᾶσαν γλῶ καθάχαλκον, ἀπίστερπον αἰ λόγχαι,
Υ̓πέλαμπον αἰ κόρυθες, ἀσπίδες ἐπαταγῶν,
Ἀὴς ἐπυρσαγίζετο ταῖς ἁπλοερατίσιν.
Ἠσαν ἐκεῖ χρυσάσπιδες, ἦσαν φαρετροφόροι.
Ἐφερξαν ἂν κὴ γίγαντες παρεμβολὴ τοιαύτη.
Αὐτὸς μὲν οὖν βασιλείων καὶ κ̓ τ̓ ἔ κοσμοκράτωρ
Πάντα πυρούμενος καὶ ποιῶν οὐκ ἔλαθεν εἰς τέλος.
Τότε ὃ τέως σοφὸς τὸν ῥωμαϊκὸν διέσχων
Πεσοποιεῖτο κατ' αὐτοῦ τὸ ῥωμαϊκὸν στρατεύμα,
Καὶ τοιαῦτα ξυγχινεῖν φάλαγγα στρατιώτῃ,
Πεσοσάπτων τοῖς ἀλλοπεκλεῖ ἄγαν κακομηχάνως,
Οὐ παύτη γὲ τοῖ λεοντῆ εἶχεν ἐφικνεῖσθαι.
Ὀ γὰρ ῥωμαῖος ἔ ναυλικῷ κατάρχων,
Κἀντεῦθεν σειόμενος ἰσχνὸ τοῖ τυχόσαν
Ἰδὼν σφενδόμενον δεινῶς τῆδε κἀκεῖ τὸ κράτος,
Καὶ κυμαινόμενον δεινῶς ὡς ναῦς ἀσταθμήτ,
Ἠν ἄελλαι χειμέριοι στρέφουσι κὴ δονοῦσι,
Καὶ καταιγίδες ἄγριοι καὶ στρόφοι πνευματώδεις,
Καὶ τὰ ῥωμαίων πίπτοντα φύδην καὶ κακοπότμως
Ἀτε χειρὶ κρατούμενα παιδὸς νηπάχου,
Τῷ κράτορ ὑπέρχεται σοφὸς πόλεις καὶ σοφοποίους,
Εἶπε κὴ μᾶλλον ἀνοεῖν δύδοκεν τῷ κρατοῦντι.
Καὶ κοινωσάμενος αὐτοῖς βουλὰς κρυφιωτέρας,
Καὶ ξυσκευσάμενος αὐτοῖς καὶ στιδολοπλοκήσας,
Καὶ μηχανὰς παντοδαπὰς πορφύρεων βαθυπλόους

Εφτμα-

Εχμαπίζετ Τλμᾶν βιαίαν τυραννίδα,
Καὶ πᾶσαν φέρειν ἢ πεῤῥᾶν τοῖς τότῳ σολαρχίαν
Ὡς ἦρᾶν ἐντεῦθεν ἄγελον κακόηθην κυματίᾳ
Επικύπλειν καὶ σμαραγεῖν ὑπὸ τῶ βασιλείων,
Καὶ παύτας καθασείειν τῷ κλύδωνι τ δέος,
Εως ἡ παύτα σρέφουσα παλίπνοια τ βίᾳ
Περσώκειλε τὸν ῥωμανὸν αὐλαῖς ταῖς τῶ αἰάκτων
Ὡς ἐν ἀγκάλαις γαλιναῖς ὅρμων ἀλλ' ἐξ αὐέμων
Τοῖς πρωθόλοις γὰρ πειθεὶς ἢ μᾶλλον ὑπβύλοις
Ο βασιλεὺς τὸν ῥωμανὸν ὡς φίλον οἰκειῶται,
Καὶ τ ζωῆς καὶ τ ἀρχῆς φύλακα καθησάνῳ,
Εἴπη λὶς ἂν σὺ οὐ ἀφυῶς ὅδ' ἂν ἀχαριτώτως,
Τεχνίλων ὁ κερκόδειλος, ἡ πίννα τὸν καρκῖνον.
Ο Τίνιω λέων ὁ φωκᾶς, ὃ τοτέρων ἐμνήσθλω,
Τὸν ῥωμανὸν καταρχοντα βλέπων τ βασιλέως,
Καὶ φέρνια καὶ σρέφοντα ὡς τὸ δοκῶν ὡς δῶλον
Τὸν ἄναντα τὸν ἀπαλὸν ὄρπικα τ πορφύρας,
Εσκέπετο παθαίνειν δῆθεν ὑπὲρ ἐκείνω,
Καὶ τὸν σρατὸν εἰς ἄμιλλαν ἄγειν δυνοίας νόμῳ,
Τὸ δ' ἀληθὲς ἐφ' ἑαυτὸν ἐφείλκετο τὸ κράτος.
Αλλ' ὁ δεσπότης ὁμῶς σοφὸς ὑπὸ ταῖς πανυργίαις,
Καὶ σρέφων διαβύλια, καὶ τὰ κευθμὰ γινώσκων,
Τὰς μηχανὰς τῶ λέοντος εἰς τὐνδοτον τρέπει,
Καὶ λύκος ματίω ἐγκρυπτὼν ὁ λέων ἐγνωρίσθη.
Ταῖς γὰρ βυλαῖς τῶ ῥωμανῶ πιθόμενος ὁ κράτως,
Γραφὶω ἐρυθρογράμμαντον τοῖς τὸν σρατὸν ἐκπέμπει,
Κατηγορῶσαν τῷ φωκᾶ τοιόδηλον τυραννίδα,

Τῷ ῥωμανῷ ὃ τἀγαθὰ προξεπμαρτυρῶσαν.
Ἐντεῦθεν φύρσις τῷ στρατῷ κακόχαρτῳ ϗ ζάλη,
Καὶ κολιὸς ξενόπερῳ ἰῷ ὁ φωκᾶς ὁ λέων.
Τἰὼ γὰρ γραφὴν ϛ κράτεῖς οἶμαι δυσωπηθοῦντες,
Ἔφυγον πάντες ἔρημον τὸν ἄθλιον λιπόντες.
Ζωγρεῖται τίνιω ὁ φωκᾶς καὶ στβέννυ τὰς κόρας,
Καὶ λύχνος σὺν τῷ ὀφθαλμῷ τυφλότητι ζοφού-
σας,
Καὶ πάλιν ἰῷ ὁ ῥωμανὸς ἄγων ϗ φέρων πάντα.
Πλιὼ ἀλλ' ὡς μήτηρ πεσθεὶς τἰὼ φυλακιὼ ϛ νέῳ
Αἴφνης ἐφαίνη μητρυιὰ δύσνως ἀντ' εὐνοΐσης,
Καὶ τοῦτ' τὸ λεγόμενον ἀποβλέψαν σὺν λύχνῳ,
Ἵνα τὸ πρόβατον αὐτὸ σφάξῃ ϗ θοινᾶτ.
Ὁ μὲν γὰρ ἄναξ ῥωμανὸν εὔνοιαν νομίσας εἶναι,
Καὶ κηδημόνα τ ζωῆς, καὶ τηρητὴν τ κράτους,
Πρῶτα μὲν μάγιστρον ἡμᾶς μέγαν ἑταιρειάρχην,
Εἶτα τῇ δόξᾳ προσθεὶς ἄλλην μείζονα δόξαν,
Καὶ πρὸς ἀκρώρειαν ὑψῶν ἐκ τῶν χθαμαλωτέρων,
Πατέρα καὶ πρόφυλακα ποιεῖ τ βασιλείας.
Καὶ πλέον ἐφελκόμενος τὸν ῥωμανὸν εἰς φίλτρον,
Ἐχέγγυα προγαμίας νέμει τῇ τούτου κόρῃ.
Ἤδη ὃ γαμοδαίσια μέλλων τ νύμφης θύειν,
Καὶ τὸν γναμκοπάτορα κράτος σέφει σέφει.
Ταῦτα μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς εἰς ῥωμανὸν ἐποίει,
Ἐκεῖνον ἐφελκόμενος ὡς ἦτορ πρὸς φίλτρον.
Ὁ δ' ὃ βαθυώνυς ῥωμανὸς πολλὰ δυσδαιμονήσας,
Καὶ κρατιδάμνος αὖπαν πάντοθεν τὰ τ κράτους,

Ὡς

Ὡ̓ς βασιλεῖ ὡς αὐ̓ταχπ ζαίξας τιὼ θυγατέρϱ,
Ἐχ δ̓ τεϱῳάϱυ τ̃ δ̓ξχῆς, φθῦ! τῆς παπποπαϱῳάας
Τὸν πορφυϱόβλασον γαμβϱὸν κύμβαχον ἐπιφεί-
ζει,
Καὶ μόνον χαλκοάμβῳ ὄνομα βασιλείας
Τῷ δυσυχεῖ κ̀ δυσυχεῖ αὐτῷ πϱοστλαβομβώ
Αὐτὸς ἐπλαμβανε) τῆς ἡνιοχϱφίας,
Καὶ βασιλῆς ὁ ῥωμανὸς χᾦν ταῖς ἁπάντων γλώσ-
ζαις,
Ὀ χωνσαντῖνῳ δ̓ ὐδαμῶ, τύχη γδ ἐνεκότϱ,
καὶ κατεκάλυπτεν αὐτὸν ὥσπεϱ ἀϱέϱα νέφῳ,
Ναὶ μὴν εἰς κόϱυν μεβαχὼν ταιαύτης ἀμβϱοσίας.
Οὐ μέχει τούτων ἔσπσε τὸ λαμπαϱγὸν τῆς γνώμης,
Αλλ' ὅλον τὸν ἀλλοτϱιον ἄϱτον κακῶς ἁϱπάσας
Ἐψώμισε δοῦ ἐαυτοῦ, τὸν ἔχοντα τὸν ἄϱτον
καταλιπὼν λιμώττοντα, δοῦ γδ ἰδίους παῖδας,
καὶ χϱυσοφόϱϱ τὸν ἱὸν παιδὸς τοῦ πϱωτοπόϱϱ,
κϱατέϱας ανεκήρυξεν ἄναχτας αὐτοκϱάτοϱας.
Τὸ δέ γε θυμαλγέστϱον ⁊ μεῖζον εἰς πικϱότη,
καὶ τῶ ὀσῶν ἀπόμβων αὐτὸν καὶ τῆς καϱδίας,
Επίπϱοσθεν ἐπῆϱτο πάντας τὸ χωνσαντίνϱ
Ἐν ταῖς ανακηρύξεσιν, ἐν γϱάμμασιν, ἐν θϱόνοις.
Η̃ν δ̃ν μυϱιοκέφαλῳ ἐν βασιλείοις ὕδϱα,
καὶ λήϊον δυέβαινεν δῦπιϱις βασιλέων,
Ὡ̓ς δοῦ πϱαϱτὸς δοῦ γηγμεῖς ὁ μῦθῳ ανάπλαπ
Πλαθέντας ὑπὸ δϱακόντῳ αὔδϱας ὀδοντοφύτους,
καὶ μέβον ἰῶ ὁ τλητὸς τ̃ ἀλθυϱγιόδῳ σάκχυς

Ὡ̓ς

Ὡς ῥόδον ζυμπνιγόμβρον ἀκάνθαις ὀξυκέντροις.
Ἀλλ' ὅτε παύθ' ὁ Ῥωμύλος ἔφθη καθυρώσας,
Καὶ τεῖχος ζεμιραμίδος ἄντικρις κριπιδώσας,
Καὶ πῦργον γιγαντόχαρτον χαλάνης ἀσφαλτώσας,
Τότε πεσὼν ἐπὶ βρεχμὸν καὶ νῶτα κατεάγη,
Καὶ τ' ἀρχῆς ἐκκυλισθεὶς τάλας ἐταράχθη.
Ὁ γὰρ πορφυροβλάστος αὐτάναξ κωνσαντῖνος
Ἤδη φειγώσης ἐβδὰς ἀνδρώδης ἡλικίας,
Ὅτε πυρσὸς φρυγήσεως ἄνθρωπος ἐπλάμπει,
Περβόλοις ποικιλαβόμβοις αὐδρας ἀγαθοεργούς,
Ὡς ἡρακλῆς ἰώλεων, ὡς ὁ θησεὺς πειρίθων,
Τὰς ὀφιώδεις κεφαλὰς τ' ὕδρας ἐκθερίζει,
Καὶ ποῖς ἀλλήλων δοὺ ποιαρτοὺς πεσεῖν ἐθαυμαθυάζει.
Τὸ ἓ παχὺ κὴ θολερὸν ἀπορράπισας νέφος
Καθαρωτέρας ὁ αὐτὸς ἀκτῖνας ἀποστίλβει.
Πρῶτα μὲν ὧν ὁ ῥωμύλος ἤδη ποῖς γῆρας φθάσας,
Ἤδη τειχέων γεγονὼς κὴ δοὺ μακροβγήρως,
Καὶ πλεῖσον μὲν ἐλικωνικὸν ἐπὶ τῷ κορύνῃ χρόνον,
Καὶ πέντε ποῖς δοὺ εἴκοσι χρόνους σκηπτοκρατήσας,
Πάντας πληρώσας δ' ὡρεῶν, καὶ πάντας δοῦ ποιήσας,
Ὑπὸ τῶν παίδων ἑαυτοῦ ῥιπάζετ' ἐκ θρόνου,
Καὶ πίχας ἀποκείρεται τὰς πρὶν σεφοκοσμήτους,
Εἴποι τις ἂν ὑπὸ δίος ὁ πρεσβυγλήνης χρόνος.
Εἶτα δοὺ παῖδας ῥωμύλου δοὺ κακεντρεχεστάτους

Ὁ πορ-

Ὁ πορφυρέπηξ Συλλαβὼν ὁ κράτως κωνσαντῖν@.
Ἐξοσφαγίζῃ τέμν@ ἀθρόων νηπιώτας.

Καὶ τότε πρῶτον ἔβλεψε τὴν γραῦν τὴν βασιλείαν
Ὡς κόρην χρυσοπάταλον, ὡς μαργαροφορᾶσαν,
Ὡς ἀβροχίτωνα τερπνὴν, ὡς πυφερυθριῶσαν,
Καὶ προσγελῶσαν καπυρὸν ἢ προσλαλᾶσαν τάτῳ,
Καὶ σωϊᾶσαν νυμφικῶς ἐπὶ παιδαγωνίᾳ.

Οὗτ@ τὸν βάρδαν τὸν φωκᾶν στρατάρχην καθίσάνει,
Ὃν τῶν χολῶν δομέστικον εἵποιεν αὐ ῥωμαῖοι.
Τομίαν ὃ βασίλειον ἕνα τῶν ἀποσκόπων
Φυέντα τῷ λακαπηνῷ σκοτίων ἐκ σπερμάτων
Παράκοιτον καὶ φύλακα τ βασιλείᾳ κλίνης.
Ἐπεὶ δ' ὁ βάρδας ἔσβεσο τὴν πρὸς τὰς μάχας θέρμην,
Καὶ τὴν ὀξύῤῥοπον ὁρμὴν, ἔψυχε γῶ τὸ γῆρας,
Εἰς νικηφόρον τὸν φωκᾶν τὴν στρατάρχιαν πέπτ,
Εἵποι τὶς αὖ ἐκ λέοντ@ εἰς τὸν ἐμεῖνα σκύμνον.
Υἱὸν δ' ἰδεῖν δύτυχηκὼς ἰδίας ἐξ ὀσφύ@,
Ὡς ἐξ ἐλένης ῥωμανῶ τ θυγατρὸς ἐξέφυ,
Καταναμάζῃ ῥωμανὸν ἐλάσαντα δ' εἰς ἅβλην
Καὶ γαμετῇ γῶ ζεύγνυσι, καὶ βλέψ@ ἐξ γόνον
Βασίλειον τὸν μέγιστον ἐπὶ τροπαιοχίαις,
Καὶ βρέφ@ ἐπαγγάλιον βασάσας τὸ τιῦτν,
Καὶ πέντε χρόνους μεταχὼν ἔ κράτις ἀθλοῦντα,
Καὶ μέλλων ἀπολύεσθ τῶν φυσικῶν συνδέσμων,
Αὐτανάκτα καθίστησι τὸν ῥωμανὸν τὸν παῖδα·

Ἀλλ' ὅσ' ἅπασαν ἰχὺν ἅπασαν δυναστείαν
Κακοῖς κ' μιχθγνώμοσιν ἀνθρώποις ἐπιτρέψας,
Θήρας αὐτὸς ἐφθόντιζε κ' κυνηγετημάτων,
Καὶ δαιμονίας ἔχασκε τοὺς τὰς κυνοδρομίας.
Τότε τὴν κρήτην δυσμῶν ἀρράβων καταιχόντων,
Καὶ κεραιὸν κρησφύγετον θεμθύων τὸ τ' ὑπσυ,
Καὶ κακυργόντων τὴν ὑγρὰν κ' παντα λησθύοντων,
Ὁ ναυηφόρος ὁ φωκᾶς, ἰὼ γὰρ ὀξὺς ἐν μάχαις,
Καὶ τὴν ὁρμὴν ἐμπύεος κ' δεξικὸς τὰς χεῖρας,
Στολάρχης ἀναδείκνυ), πισθύεται τὴν μάχλην,
Πληρῆ τὴν θάλασσαν σκαφῶν θυσόχων καλλιπρῳώων,
Κατὰ θηείων στέλλεται τούτων τῶν ὑγρεχέρσων,
Μάχλην ζωαπῆ καρτερὰν, ἡπὰ σὺν δυπμάχυς,
Βυθίζῃ τὰς πειρατικὰς ἀκάτυς τῶν ἀρράβων,
Χειρῶται τὸν ἀρίσαρχον τὸν παύτλμον ἐκεῖνον,
Καὶ τὸν γιγαντόπολεμον ὡς βρέφος ζυλλαμβάνῃ.
Ἐκεῖθεν ἀναζθύξας ὃ μὲ λαμπρῶν τροπαίων
Πολυτελέσι κ' λαμπροῖς θειάμβοις ἐπομπύθη.
Τότε δ' πόλιν τὴν λαμπρὰν τὴν αὐτόχυ πόλιν
Τὴν δύχροῃ τὴν δύπεπῃ τὴν νυμφοκοσμυμθύλην
Ισμαηλίται φοινικοὶ δορύκτητον λαβόντες
Ὡς τείχυλον κατήχυναν ὡς τελοδίτην πόλιν.
Καὶ πάλιν ὀλιζαεις θὺς ἅπαντας φωκᾶς ἐθμφαίαν,
Πάλιν κινεῖται κατ' ἐχθρῶν αἱ μοχθηρῶν ἐκφύλων.
Τὺς ἀλλοφύλους ῥήγνυσι, ὑπερμαχεῖ ζυμφύλων,

Και

Καὶ πάλιν τὴν ἀχήμονα τὴν ἀχρυσάτην πόρπην
Επαναστώζῃ τῇ μητρὶ τῇ καλλιτεχνωτάτῃ.
Ε'πῇ τότε ὁ φωκᾶς τὴν μάχην συγκροτοῦντος
Τὸν κράτος τὸν ῥωμαϊὸν θανάτῳ ἀναρπάζῃ,
Τῇ γαμετῇ θεοφανοῖ τὴν κράτος λελειπότα,
Καὶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐξ αὐτῆς νεογνέσιν ὄσιν,
Κεκρατηκότα ἔτεσι τέσσαρσι πρὸς τοῖς δέκα.
Ακούῃ ταῦτα ὁ φωκᾶς, ἐκεῖθεν ἀποτρέχῃ,
Καὶ πρὸς τὴν μεγαλόπολιν καταταχύας φθάνῃ.
Καὶ πάλιν ἀναδείκνυται τὸ ἕως ταγματάρχης,
Ο'ρκοις γε φρικτοῖς αὐθεντεῖς ὑπὸ τοῦ βασίλης
Ὡς οὐκ ἀποβουλεύσει ποτὲ ῥωμανῷ τοῖς τέκνοις,
Καὶ πάλιν ἀναπόμπιμος γίνεται πρὸς ὑγείαν.
Αλλὰ γὰ οὐκ ἠρέμησε χαλεπὸν τὸ θηρίον
Ο' φθόνος ὁ τῶν γηγενῶν πικρὸς καρδιοφάγος,
Καὶ τίνων ὡς ἀπόκοπος καὶ ἐν τοῖς ἀνακτόροις,
Οπότε πᾶσαν τὴν ἀρχὴν ἄνω καὶ κάτω στρέφων
Ακάνθας φόνου κεντηθεὶς κατὰ τοῦ στρατηλάτου,
Καὶ τηλικαύτην ἀύπνοιαν τύχης ὁ φέρων βλέπων
Τὸν νικηφόρον τὸν φωκᾶν ἀεὶ ὡς ναυσοληῦσαν,
Γραφὰς ἐπὶ τὸν τζυμισκῆν ἀπείρους ἐγχαράξας,
Τῷ τζυμισκῇ ὃ κλῆσις ἦν βρεφόθεν ἰωάννης,
Ε'ργον μαχαίρας τὸν φωκᾶν θέας ἀπαχινήσας,
Αὐτὸν δ' εἰς τὸ βυζάντιον ἥκειν ἐρεθίζουσας
Εσόμβον αὐτάναξα καὶ κράτος ῥωμαίων.
Δέχεται τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην ἰωάννης
Ο' τζυμισκῆς, ἐπέρχεται τοῖς τῶν γραφέντων τύποις,

Καὶ γνώμιλω μιθπόνηεγν αὐχῶν καὶ χεησοΐθη
Χειείζῳ ταῦτα τῷ φωκᾶ, τὸ δ'ρᾶμα καζαγγέλλῳ,
Μισάπε) τὸ φονικὸν ἐκείνω ξ θλαδίω.
Ἦν ὃ καλὸς ὁ τζυμιχῆς ἀὔοπ@, ἄὔχεως, ἀὔθειξ,
Καρτεεικὸς, αὐδρόπλαγχν@, ἀὐκάρδι@, αὐδρώς
Καὶ μαχητὴς ἀπερόμαχ@, κ᾽ βυλαυτὴς ὀξυώψ,
Ἄνθρωπος μεγαλόψυχ@, ζώφρων, ἀὐδρεῖος, πρᾶος,
Καὶ δ'όρυ δ'ολιχόσκιον κεφαλαίνειν ἠσκημμύ@,
Καὶ τ'ξον ἕλκειν τλὺ νθρὸν ἀπμελῶν γλυφίσαν,
Ανὴρ ἐλθθερόψυχ@, ὐχ ὑποσρέφων κότον,
Οὐ τ'καχίας φωλεὸν τεκταίνων τλὺ καρδίαν,
Οὐ ζ'πλῶν τ' ζάκοτον καμήλου βαρυχόλου.
Εἰ χρὴ δ' ὀλίγοις τὰ πολλὰ κ᾽ τὰ μακρὰ γνωείσαι,
Ἔμψυχ@ λῷ πᾶδειτ@ χαρίτων φυτερόφ@,
Ἄλσ@ μυείων ἀγαθῶν κατάφερκτν ὀρχάτις
Θερ̃ φυτρομύμνον παλάμαις αὐξοφύτοις
Πνεύματ@ κπνυόμνον νάμασι χρυσρείθροις,
Ἐν ᾧ θεισχόρδιε τῷ λρετῷ ὁ κύκλ@,
Αμπφνομία δ' ὑπέψαλλε χαρίτων ἡ χορεία.
Τοιῦτ@ λῷ τλὺ λρετλὺ ὁ τζυμιχῆς κ᾽ τόσ@,
Καὶ τηλικαῦτα τῷ φωκᾶ λαχὼν σωομαρτῆσαι,
Καὶ χρείαν ὑποσρέτηγον ἀποπληρῶν ἐκείνῳ.
Ἦν δὲ φωκᾶς καὶ θεοσγχὴς κἀκ τῷ αὐτὸ αἵματων,
Ἅμα τὸ χρέμμα ταῖς χερσὶν ἔχων ὑπαναπτύξας,
Καθ' ἑαυτὸν ὑπέδραμε τὸν νῦν τῷ ἐγκειμῴων,
Καὶ θεὸς τὸν πρωτοσρέτηγον ἐναποξημύῳ παντὸς,

Καὶ,

Καὶ, φεῦ, φησὶν, ὦ σφατηγὲ τῶν ῥωμαίων τύχης!
Ἕως ἡ πότε τὰ δεχῆς τὸ κράτος ἰθυνεῖν
Εὐνοῦχοι γυναικόψυχοι πόλεμοι πρὸς κακίαν,
Παντῶν ἐφεύρεταὶ κακῶν, παντῶν κακῶν ἐργάται;
Ἄνθρωποι μελανόψυχοι σκιᾶ πονηρευμάτων,
Τῶν ἀθεμίτων ἀγωγοὶ, ζωλεῖς κακουργίας.
Ἦκουσε ταῦτα σφατηγὸς, ἤγειρε θυμῷ φλόγα.
Κἀντεῦθεν ὁ κοιμώμενος ὀρεσιβάτης λέων
Ὑπήνοιξε τὸ βλέφαρον, καὶ βρυχηθμὸν ἀφῆκε,
Καὶ φόβον πρεσβεύματα λόχμας δρυμῶνας ὄρη,
Κράτος δ' ἀναγορεύεται, φθαίῃ τὸν κωνσταντῖνον,
Ἄνθ' κινδυνῶν εἴσεισι, βλέπεται, βλέπει, τέρπει.
Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἐκχυθὲν ἀπόβον ἐν δημόταις
Ὁπόβον τῇ λαμπρότητι τῆς χθὼς ἐκεδύτο,
Ὁπόσον ἐν ἐργαπηοῖς, ὅσον ἐν ἐπαρύφοις.
Πρὸ παντῶν ἡ βασίλισσα σὺν τοῖς ἱερομύσταις
Ὑπλίαις ὑποδέχον) τὸν ἄνδρα ταῖς παλάμαις,
Καὶ ψήφῳ γίνε) κοινῇ κράτωρ ὁ νικηφόρος.
Ἦν γὰρ στρατηγικώτατος, εὔτολμος, βελτρέχεις.
Καμάτοις ἀταπείνωτος, ἄκμων σερρὸς εἰς πόνους,
Καὶ μίγνυ) θεοφανοῖ τῇ πρώτῃ βασιλίδι,
Καὶ πρὸς τοὺς παῖδας ῥωμανοῦ χέσιν πατρὸς δεικνύς.

Τότε φωκᾶς τὸ τῆς ψυχῆς ἐγνώρισεν ἀνδρώδες,
Καὶ τὸ ζηλοτυπόκαρδιον καὶ τὴν πρὸς μάχας ἀξιόμισιν.
Εἶχε μὲν γὰρ φάσμα ψυχῆς ἀνδρειότερας,

Καὶ τὸ σερρὸν ζ χαρτερὸν ὑπέφαινεν ἀρχῆθεν,
Καὶ τὸν τεχνίτιν ἱπποσιν μαχρόθεν παρεγόμενα.
Τῆς ὃ τὸ δρᾶν δυναμένως χειμῶνος παρ' ἑτέροις
Αὐτὸς τὸ γυναιόθυμον ἔμπυχε κῆ βάθος,
Ὡς ὁ δ'αλὸν ἐν ασοδιᾷ 'ασέρμα πυρὸς φυλάτων.
Ὡς δ' ἐπελάθετ καιρῶ καὶ τ ῦ δρᾶν ἰχύω,
Καὶ παντα σρέφων ὁ τροχὸς ῦ παλινδρόμυ βίυ,
Αὐτὸς αὐτὸν ἐπέσπσε τοῖς δυαρμάτοις δίφροις.
Τότε δὴ τότε κῆ φωκᾶς ὡσεὶ πρηστὴρ ἐρράγη,
καὶ πάσας ασειέδραμε φυλὰς βαρβαροφύλους.
Πῦρ ἐμπεσὸν ἂν εἴποι τὶς ἐν λόχμη πολυξύλω,
καὶ πνεύμασι ζοβώμενον, καὶ πανταχῶ διέρπον,
Καὶ πᾶν φυτὸν βοσκόμενον, καὶ πᾶν χλωρὸν ἐκ-
καῖον.
Ἔπεσαν ἄρραβες αὐτὸν, ὑπέπεσεν ὁ ζυρ@,
Ὁ κίλιξ ἐδραπέτευσεν, ὁ φοῖνιξ ὑπεσάλη,
Καὶ πάλιν ἀπεδίδοντο ῥωμαίοις τὰ ῥωμαίων,
Οὕτ@ ἀποσόμαχ@ φωκᾶς ἰῶ τοῖς ὑπεναντίοις.
Ὁ κύκλ@ γὰ τῶ λόρετῶ ἀμφέσεφς τὸν αὔδρα,
Καὶ πᾶν καλὸν ἠγλάιζε, πᾶν ἀγαθὸν ἐκόσμι.
Ἰσχὺς, ἀνδρεία, φρόνησις, πραότης, ζωφροσυνη.
Ἀλλὰ γὰ ἄμωμ@ ὑδεὶς τῶ ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων,
Κᾆν ἐπὶ τιμῶ ἀκροώρειαν τ' λόρετῆς ἐλάσῃ.
καὶ γὰν κῆ καλλισέφαν@ φωκᾶς ὁ τηλικῦτ@
Ἐν μυρί' τοῖς ἄλλοις ἔλαμπε καλοῖς τοῖς κῆ σῶμα,
καὶ τιμῶ ψυχιμῶ ὑπέφαινε χάρισι λαμπομένω,
Ὡς νύμφιν ἀβρόκομπτον, ὡς πυρφορόχευν κόρην.

Τοσῦτον

Τοσοῦτον γὰρ τὸ τῆς ψυχῆς ἐπεμελεῖτο κόσμου,
Ὡς τεύχειν τὸ ζωμάτιον ἀκανθοκέντρῳ ῥάκει,
καὶ τὸν χιτῶνα τὸν σκληρὸν κεύθειν τῇ ποικφυείδι.
Τὰ μὲν οὖν ἄλλα λύχνου ὧν ἡμερωγὴς παμφαί-
νων,
Πλὴν ὡς φορῶν τὸν γηλφῆ καὶ χωμαλίνιον ζάρκα,
Ἔφερε καὶ ἀπιλώματα ἰνῶν ποικθοχυσμάτων,
Ὥστερ ἐν πέπλῳ καθαρῷ κηλίδας δυσεπλύτους.
Ὡς γάρ φασιν οἱ γράψαντες περὶ χερνήτων παλαι-
τερῶν
Τὸ κῆ πνεῦμα ζυγχύσεις σχὼν περὶς τὸν βασιλίδα,
Ὅμως αὐτῇ συμφύρεσθαι ἐς ζαρκικῶς ἐτόλμα.
Οὗτος ὁ πρῶτος μολυσμὸς, δεύτερος δ' αὖθις
ἄλλος
Ἀναξίου αὐτάνακτος εἶχε τὸ σμικρολόγον,
καὶ τὸ φιλόδωρον αὐτοῦ τῆς γνώμης ἀπεδύκει,
Ὡς ὀφθαλμὸς ἐν σώματος, κἀκ τερεβίνθου φύλ-
λον.
κἀντεῦθεν ἅπαν τὸ φωκᾶ περιτέρημα καὶ κάλλος
Ἄχθος κατεφαίνετο, δύσμορφον καθορᾶτο.
Καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς κόρης ἐκκοπείσης,
Ἅπαν τὸ σμιλῶος ἀμαυρὸν, ἅπαν λυπρὸν τὸ δέμας.
Κἀκ τερεβίνθου πευφερᾶς φυλλάδος ἐκβυσάσης,
Εἰκόνες ἀχαείτωσι, τὸ σέλεχος ἀχρεῖον.
Κεῖθεν δέ μοι καὶ γνώρισμα τῆς πλωχογνωμοσυνίης.
Λοιμὸς τὸν γλιῶ ἐβόσκετο τὴν ὑπὸ τοῦ ῥωμαίου,
Καὶ πάντες ἀποδύεσθε τὸ τῆς ἐνδείας βέλος.

Χρυσίνου.

Καὶ τὸ σερρὸν ζ καρτερὸν ὑπέφαινεν ἀρχῆθεν,
Καὶ τὸν τεχνίτην ἱπποσιὼ μακρόθεν παρεγύμνα.
Τῆς ὃ τὸ δρᾶν δυνάμεως κειμήλιης παρ' ἑτέρης
Αὐτὸς τὸ γυναιόθυμον ἔμπυχε κῆ βάθος,
Ὡς ὁ δαλὸν ἐν ἀοδιᾷ ἀστέρα πυρὸς φυλάττων.
Ὡς δ' ἐπελάβετο καιρὸ καὶ τ' ὄ δρᾶν ἰχύθη,
Καὶ πάντα σρέφων ὁ τροχὸς ὃ παλινδρόμος βίη,
Αὐτὸς αὐτὸν ἐπέσπασε τοῖς διαρμάτοις δίφρος.
Τότε δὴ τότε κὴ φωκᾶς ὡσεὶ πηγὴρ ἐρράγη,
καὶ πάσας ἀμφέδραμε φυλὰς βαρβαροφύλοις.
Πῦρ ἐμπεσὸν ἂν εἴποι τὶς ἐν λόχμῃ πολυξύλῳ,
καὶ πνεύμασι ζοβώμενον, καὶ πανταχῆ διέρπον,
Καὶ πᾶν φυτὸν βοσκόμενον, καὶ πᾶν χλωρὸν ἐκ-
καῖον.
Ἔτρεσαν ἄρραβες αὐτὸν, ὑπέπεσεν ὁ ζύγ,
Ὁ κίλιξ ἐθεραπέτευσεν, ὁ φοῖνιξ ὑπεσάλη,
Καὶ πάλιν ἀπεδίδοντο ῥωμαίοις τὰ ῥωμαίων,
Οὗτ ἀποσόμαχ φωκᾶς ἰῷ τοῖς ὑπεναντίοις·
Ὁ κύκλ γὸ τῷ ἀρετῷ ἀμφέσεφε τὸν ἄνδρα,
Καὶ πᾶν καλὸν ἠγλάιζε, πᾶν ἀγαθὸν ἐκόσμη.
Ἰσχὺς, ἀνδρεία, φρόνησις, πραότης, ζωφροσυνή.
Ἀλλὰ γὸ ἄμωμ ὐδεὶς τῷ ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων,
Κἂν ἐπὶ τιὼ ἀκρώρειαν τ' ἀρετῆς ἐλάσῃ.
καὶ γᾶν κὴ καλλισέφαν φωκᾶς ὁ τηλικοῦτ
Ἐν μὴ τοῖς ἄλλοις ἔλαμπε καλοῖς τοῖς κῆ σῶμα,
καὶ τιὼ ψυχιὼ ὑπέφαινε χάρισι λαμπομένῳ,
Ὡς νύμφιον ἀβρόκομπον, ὡς πυφορόχεον κόρῳ.

Τοσοῦτον

Τοσοῦτον γὰρ τὸ τῆς ψυχῆς ἐπεμελεῖτο κόσμου,
Ὡς τρύχειν τὸ σωμάτιον ἀκανθοκέντρῳ ῥάκει,
καὶ τὸν χιτῶνα τὸν σκληρὸν κρύπτειν τῇ ποδοφυείδι.
Τὰ μὲν οὖν ἄλλα λύχνου ὧν ἡμεραυγὴς παμφαί-
νων,
Πλὴν ὡς φορῶν τὸν γηλὸν καὶ χωμαλίνιον σάρκα,
Ἔφερε καὶ ἀπιλώματα ἰνῶν ποδοχθισμάτων,
Ὥστε ἐν πέπλῳ καθαρῷ κηλίδας δυσεπλύτους.
Ὡς γάρ φασιν οἱ γράψαντες περὶ κρόνων παλαι-
τέρων
Τὸ κῆτος πνεῦμα σωγχὺς ἔχων περὶ τὸν βασιλίδα,
Ὅμως αὐτῇ συμφύρεσθαι σὺν σαρκικῶς ἐτόλμα.
Οὗτος ὁ πρῶτος μολυσμὸς, δεύτερος δ' αὖθις
ἄλλος
Ἀνάξιον αὐτάναχτος εἶχε τὸ σμικρολόγον,
καὶ τὸ φιλόδωρον ἀπὸ τῆς γνώμης ἀπεδύκει,
Ὡς ὀφθαλμὸς ἐκ σώματος, κἀκ τερεβίνθου φύλ-
λον.
κἀντεῦθεν ἅπαν τὸ φωκᾶ ποδτέρημα καὶ κάλλος
Ἄχημον κατεφαίνετο, δύσμορφον καθορᾶτο.
Καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς κόρης ἐσκοπείσης,
Ἅπαν τὸ σμιλοῦς ἀμαυρὸν, ἅπαν λυπρὸν τὸ δέμας.
Καὶ κἀκ τερεβίνθου πευφερᾶς φυλλάδος ἐρύσασθαι,
Εἰκόνες ἀχαείτωτι, τὸ σέλεχος ἀχρεῖον.
Κεῖθεν δέμοι καὶ γνώρισμα τῆς πλουτογνωμοσύνης.
Λοιμὸς τὸν γλυκὺν ἐβόσκετο τὸν ὑπὸ σοῦ ῥωμαίους,
Καὶ πάντες ἀπεδύοντο τὸ τῆς εὐδαίας βέλος.

Χρυσίνος

Χρυσίνω γὰρ ὁ μέδιμνος μόλις ἀπεμπολεῖτο.
Ἀνέβη ταῦτα πρὸς φωκᾶν, ὁ δ' ἤλγησεν ἀκούσας,
Καὶ τὸ κακὸν ἰάσασθαι δ' ἤθελεν σπουδάζηλώσας
Τὰς δημοσίας ἀπαντλεῖν χειλιάδι σιτθήκας,
Καὶ δύο δὲ νομίσματος σιτωλεῖν μεδίμνους.
Οὕτω φωκᾶς μικροπρεπῶς τὸ πρᾶγμα σωεπίθη,
Καὶ ταῦτα χιλιόσπαστα πλυτῶν σιδοχεῖα
Καταφορτα τοῖς βάρεσι καὶ σίτις βεβυσμένα,
Ἐξ ὧν ἀπεθησαύειζαν αἱ πρὶν θυσπρίαι.
Μὴ τὸν πολιὼ βασίλειον ἐζηλωκὼς ἐν τούτῳ
Τὸν ὄντως βασιλεύτατον τὸν ἐκ μακεδονίας.
Ὅσις ἰδὼν κατώδυνον τὸ βυζαντίων πλῆθος,
Καὶ τὸν λιμὸν σπαίποντα εἶναι μαθὼν δὲ πένθος,
Εὐτέχνως διετάξετο πάθει τῷ δυσπαλαίστῳ,
Ἀνταπαλαμησάμενος γυναίως τῷ γυναίῳ,
Καὶ φθεῖρας θῆρας τὸν βαρὺν πυγμοῖς βιαιοτέροις.
Δώδεκα γὰρ τὸ χρύσεον τὸ νόμισμα μεδίμνων
Ἐκέλευσεν διετάξιον εἶναι τοῖς σιτωνοῦσι.
Καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἔκας ἐν βύλοις λογιζέσθω.
Ὁ δ' ὃ φωκᾶς ὑποκινηθεὶς ἔκ τινος ὑποψίας
Ὡς ἄρα πρὸς τὸν τζυμισκὴν ἐρωτοδέσμιον ἔχει
Ἡ βασιλὶς καὶ γίνοιτο τυπὶ τὰ τῶν ἐρώτων,
Μαθὼν δὲ καὶ τὸν τζυμισκὴν θερμῶς βασιλεύοντα,
Πάσης ἀρχῆς ἀποσεσεῖ τοῦτον καὶ διωασείας,
Καὶ καθ' αὐτὸν ὡς διωατὸν βιοῦν διακελεύει,
Ἕτερον ἄρχαει μηδὲν πρὸς τὸν ἄνδρα δράσας.
Ἀλλ' ἡ βασίλισσα βαρὺ τοῦτο λογισαμένη

Τὸν

Τὸν τζυμισχῆ μὴ καθορᾶν αὐλαῖς ἐν βασιλείοις,
Πείθῃ φωκᾶν τὸν θαυμαστὸν πάλιν τὸν αὖθις θέσθαι,
Καὶ πάλιν τιὼ λαμπρότητα τιὼ πρώην ἀποδῦναι.
Καὶ τίνων καρδιότρωτος ἐπανελθὼν ἐκεῖνος,
Καὶ φέρων τραυματίσματα κ᾽ ψυχῆς ὕπουλα,
Σχήματι μὲν τὸν ἀπαθῆ κ᾽ μὴ βαρυθυμοῦντα
Παντὸς γοῦν ὑπεκρίνετο, κ᾽ φαιδρωπὸς ὁρᾶτο,
Ἔσω δ᾽ ἐπόρφυρε δεινὰ κ᾽ κ᾽ βάθους ὄργα,
Καὶ πάσας ὑπεβόθρευε δολομηχανίας σκέψεις.
Ὁ᾽ γὰρ φωκᾶς ὁ βασιλεὺς ἐ κατειδὼς τὰς πάγας
Καὶ τὰς βεβριδας τῶν δεινῶν τῶν ὑπουργουμένων
Ὡς ἀετὸς ἐφέρετο πτερυγῆς αἰθεροπόρους,
Καὶ κυφὸς ἐλαφρυίετο πρὸς λέξεως ἄεσμα.
Ἐντεῦθεν ἐπὶ σώματος δαβὶδ ὁ μελιτόφθ.
Καὶ κοίτασμα λιθόστρωτον ἀλγεινῶν χαμευνίων,
Εἰνὰς μαλακοδύνους ἢ πορφυρωτῶν δεμνίων,
Καὶ μίξεις τὰς ζωμαπικὰς καὶ τὰ μετὰ τὰς μίξεις
Οὐδ᾽ ὄναρ ἐφαντάζετο. κ᾽ ἢ τὴν εἰπόντα
Ὡς ἄσεγις ἐτεκμαίρετο πᾶσαν γλυκυθυμίαν.
Μακρυὼν οὖν ἐμάκρυνεν, ἔφυγε φυγαδεύων,
Μονάζον ἐπὶ δώματος ἐγγὺς σεμνεῖον,
Καὶ νυκτικόραξ ἄϋπνος ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων.
Ἀλλ᾽ ἦσαν οὐκ ἀρέσκοντα ταῦτα τῇ βασιλίδι,
Ἔχηζε γὰρ ποικιλοκῶν καὶ ζωματμιξίας·
Περιλαβομένη τίγαρ οὖν τὸν τζυμισχῆ ἐγκαί-
ρως,
Ἄτε καταίδεος αὐτοῦ τῷ πόθῳ γλυομένη.

Ἦν ἦ κἀκεῖνος δυσπαθῶν κῆ ἔ βασιλέως.
Ἀναγφ τοῦτον σοὶ πολλοῖς λάθρα μαχαιροφόρησις.
Ἐφίσησιν ὡς θηρευτὰς ἔ λέοντος τῇ κοίτῃ,
Καὶ φλαδίδωσιν ἐχθρῆς, φοῦ! τὸν ὁμοζυγοῦντα,
Ὡ΄ς τὸν ζαμψὼν ἡ δαλιδὰς ἡ μιαιφονωτάτη,
Ὡ΄ς τιὸ δαεις τὸν σύλλεκτρον τὸν μαχητὴν τὸν ἥρω.
Τίς σκυμνοτρόφος λέαινα τετόλμηκε τοιοῦτον,
Ἢ ποία λιγερπαίδαλις; ἢ βαρύθυμος ἄρκτος;
Ἢ βέπρησις, ἡ ζύγαινα, τὰ τ θαλάσσης ἄχθη;
Εἰσπέτχυσιν εἰς τὸν φωκᾶν ἰχνηλατοῦντες κυνίες,
Εὑρίσκουσιν ἐν ζαπεινῷ κείμενον ψαθίῳ,
Καὶ κτείνουσιν ἐμφέρονται τῷ σώματι τὰ θεῖα,
Ἔτσιν ἐξ αὐτανάκλα ῥωμαίων γεγονότα.
Καὶ τὸ μὲν αἷμα κῆ γῆς κέχυτ ἔ δικαίως,
Ὡ΄ς ἄβελ πρὶν ἐκ παλαμῆς ἀδελφοκτόνου καΐν,
Καὶ πρὸς θεὸν ἀνέπεμπε βοὰς θρηνητηρίους.
Ὁ΄ τζυμισχῆς δ΄ ἐπέθετο τῇ κεφαλῇ τὸ σέφος,
καὶ πάλιν ἅρπαβες αὐτὸν ἔβλεψαν σεβασχουῶτα.
Καὶ πάλιν σύρι γδ΄ον) δεσποτικωτέρας ἀθῆς,
Πάλιν φαυγὰν ὁ φύλαρχος ἔφυγε πρὸς τὰ πάθλα.
Οὗτος ὁ κρατῶν τοῖς ἐχθροῖς τὸ ξίφος ἔπεισας,
Καὶ πᾶν ῥωμαίοις πρόσωπον βάρβαρον ἐκφοβήσας
Τὸ γαῦρον ἔ φρονήματος ἔπεισεν ἀποθέσθαι.
καὶ στρωθέντας παρ' ἐχθρῶν σὺν τῷ ῥωμαίων ὅρκῳ
Ἐπλάτυνε χοινίσμασι χωρῶν ἀπειροπλέθρων,
καὶ μέχρι ῥείθρων Ἰχρης ἔπηξε τοὺς αὐλαίας.

Ἔφειξαν

Ἐφειξαν τύτυ τὼ αἰχμὼ χιλίχων ⓒ φρυρόρχαι,
Ὁ φοῖνιξ ἐδραπέτδυε τὰς ἐμπειρίυς χεῖρας,
Ὑπόχλωρ⊙ ἐγλάετο φδύγων τὸ δ'όρυ ζύρ⊙.
Ἐδεσα τῦτον ἔβλεψεν, ὐφορότυ πεδιάδες.
Ρωμαίων ἵππ⊙ ἔπιε ναμάτων ☧ ὐφορότυ,
καὶ φρυαγμάτων ἔπλησε τύτων μυκτηρκόμπων.
Ἔβλεψε τῦτον δαίνβις ⓒ σκύθης ἱππρχείτων
Τὰς φάλαγγας ζυγκόπονδα, ῥηγνύδα ☧ τὺ σκυθάρχας,
Κπννύονδα, διώκονδα, ☧ρπέμπονδα ☧ρμάχυς,
Ὡσεὶ τὶς λέων ἐμπεσὼν βυσὶ μεγαλπλδύρις
Θοινᾶτε κ᾽ ἀπαρείγμασι βιαίαν κερανίζ.
Τότε κ᾽ ῥεῖθρα ποταμὸν εἰς αἷμα μετετραπῆ,
Καὶ γέγονε λυθρόφυρτ⊙ ὁ καλλιχόμων ἵππ⊙.
Ρωμαῖοι κατεχόρδιον παιδίων παιτρείων,
Καρδίας ☧ βαρβαρικὰς τὸ δέ⊙ ἐκρυσάλλυ.
Τοιῦτ⊙ ἰὼ ὁ τζυμιχῆς ποιμὼ ἀρρδιώκτης
Περσφυλακὰς ποιάμν⊙ τῷ ἑαυτῦ ἀρεμμάτων,
Ἄγρυπν⊙ ὐδ᾽ὲ βλέφαρα ☧ρὸς ὕπνον καταφέρων,
Καὶ παγόνας καθθλῶν ἀρῶν χαρτερονύχων.
Ἐν αἰσίμοις ☧ χαιρῆς πρᾶ⊙, ἡδὺς, ἀστῖ⊙,
Ὄμμα χαιτρβλέφαρον, βλέμμα σαλάπορ τέψαν,
Πρόσωπον ἱλαρώταν, χεὶρ φιλοδώρωτάτη,
Καρδία μεγαλόψυχ⊙, μεγαλοπρεπεστάτη,
Ἄλλ⊙ ☧δάδιστ⊙ ἀρῦ τέραρα βλύζων ῥεῖθρα,

Δικαιοσύλω, φρήσιν, αἰδρείαν, ζωφρασύλω.
Ὡς εἴ γε μὴ τῷ μολυσμῷ τ φόνε σωεχράνθη,
Ἀστὴρ αὐ λῷ αὐτόχθημα φωσφόρ ζωογόν.
Ὡς δή ποτε κὴ τζυμιχλῶ ἀπήγαγε τ βίε
Τὸ πάγκοινον ὀφείλημα τ φυσικῆς ἀνάγκης
Ἔτεσιν ἓξ μ τ φωκᾶν κρατήσαντα ῥωμαίων,
Ἐξελύθησε βασίλει σὺν ἅμα κωνσαντίνῳ,
Οἱ πορφυρόφυτοι βλαστοὶ τ ῥωμανῦ τ πρώλω
Ῥωμαίων αὐταρχήσαντ παιδὸς τ κωνσαντίνε.
Οἵ ἵνες τὸν παπποπάτερον κυβεῖσαν βασιλείαν,
Κἂν τῖς φωκᾶς τζυμιχῆ διασκοπεῖσαν χρόνοις,
Πάλιν ἐξυέγκαν εἰς φῶς, πάλιν ἐβοσωῆψαν,
Χρυσλῶ αὖ εἴποι ἵις ζωρὰν ἀλυσιδῶντες ταύτλω.
Τοιῦτον δ σωέβη τε τῖς πορφυρογβλασήτοις.
Ὡς εἴ τι δένδρον μαραν θῆ χειμῶνϑ ἐπελθόντ,
Καὶ πάλιν ἀνθηλάσειε κὴ πάλιν ἐξθυθήσῃ
Τῆς ἄρε φαιδρότης γλύκιον γελασάσης
Καὶ θολωθῆ κὴ καλυφθῆ τῷ πάχῃ τῷ τ νέφες,
Καὶ πάλιν διαλάμψαι λυθέντ τ σκοτωῦτ.
Καὶ τίνων ὁ πρωτόφυτ ὁ τ πορφύρας κλάδος
Ζηλώσας τὸν πρωτόπαπον αὖτ τὸν μακεδόνα,
Καὶ τὸν καρτερικώτατον ἥρω τὸν ἡρακλέα,
Τὰς μὲν πυφὰς ἀπέπυσε κὴ τὰς ἠδυπαθείας,
Καὶ βίον τὸν διέσιμον ἐμείωσε καὶ χαῦνον,
Καὶ τὸν ξιφίαν, τὸν σκληρὸν τὸν ἐργομόχθων ὅπλων,
Καὶ θώρακας, τὰ κόρυθας, κὴ φάσγανα, κὴ βέλη,
Εἵλετο μᾶλλον νέκταρ ϑ γλυκαζόντων ψεκάδων.

Ἐντεῦθεν

Εντεῦθεν πυφερόπεπλον φοιβολλιὰ ἐσύγε,
Καὶ πεάπεζθι ἀβερόιτην φλεγμαίνουσαν τὰς ὄψεις,
Καὶ κλίνιλι ποφυερόσρωτην, καὶ μαργαεροφοείας.
Ασπίδων ϑ' ὑπήματα καὶ πέταλον ἁρμάτων
Υπὲρ ὀργάσας ἴυγγας ϑέλξε μελῶν ἠγεῖτο.
Εντεῦθεν φοισφύεια καὶ σθηεαὶ κνημίδες
Καὶ δόρυ πολεμόχαρτον ἦσαν αὐτῷ σερκτέα.
Πλιὰ ἀλλ' ἡ τύχη βάσιφιον ὄψιν ἐπεβαλεῦσα,
Αντέπιπεν αὐτέπεσαπε τῇ πλικαυτῇ ϑέρμῃ,
Καὶ τὸν φλογμὸν ἐμάραινε, καὶ τλιὰ ὁρμιλιὰ ἐπεῖχε.
Καὶ γὸ ἀποκινήσασα φοὸς τλιὰ ἀποσασίφι
Βάρδφι ἐπεῖνον τὸν σκληρὸν τὸν μέγφι ἐν ἰφύϊ,
Ἄνδρα πολεμικώτατον, αὖτολμον, φρυακτίων,
Αἱμάτων τε ταυροφύων τῷ βασιλεῖ παγῆτα,
Εξήγειρεν ὡς ἕτερον ἄδερτὸν παλαμναῖον,
Καὶ τλιὰ ζωὴν ἐκύκησε ϗ κεάτερο ὡς πλοῖον
Νέφος ποϑὲν ἀποῤῥαγεὶς ἀνέμο ϑυελλώδης.
Επὶ πολὺ ϑ' τῷ σκληρῷ τ' μάχης τυμβομβώης,
Καὶ κατεχόντων τὴν ἀρχὴν κινδυνώων ἐφεσίων,
Ασία μὲν ἠφανίσο τῇ τῶ ἀῤῥάβων ποάθη,
Καὶ τὰ ῥωμαίων ὅεια τοῖς σύεγις ἐσενῦντο.
Οἱ βάλγαεροι δ' ἐπίλαωνον κ τῶ φοβερείων,
Καὶ ϑεράκλιο ἐλπίζοντο τὴν ἀγχιτερμονῦσαν.
Εν μέσοις δ' ἦν ὁ βασιλεὺς ὡς ἐν πελάγι σκάφο,
Ωσεὶ σεμνὸν νεώτιον ἐν σόμαπι δερακόντων.
Αλλ' αὖφνης δυτεπύγασεν δυπὶ χειμῶνο ἔαρ,
Αντὶ τ ζάλης ἔπαυσε τ κυματώδες αὔεμα

Ηδύποϑ ἐπάγυσα τῖς πϱαγμασιν αὐδίαν.
Καὶ βάϱδας μὲν ὑπέκυψε τῇ ϑ κϱατιῶτϱς ῥάϐδῳ,
Καὶ παντες ὑπεσάλησαν σφόδϱα βασιλειῶντες.
Εἶχε δ' αὐτὺς βασίλειον ἀῤῥάϐων ἐθναρχία,
Καὶ φάσιϑ τὸ πότιμον ἰϐηϱοτϱόφον ῥεῖθϱϱ,
Καὶ γῆ φοινίκων βλέψασα ταυτὸν ὡσεὶ πϱηςῆϱα.
Ἔφειξαν τῦτϱ ἴϐηϱες, ἔφειξαν ταυϱοστύϑαι.
Ὁ γαῦϱϱ ἐδϱαπέτδυεν ἐπεῖνϱ ἰϐηϱοέϱχης.
Οὕτως ὀξέως ἅπασαν ἐπέδϱαμὲν ἀσίαν.
Οὐκ ἔδωκεν ἀυάπαυσιν τῖς ἑαυτῦ κϱοτάφοις,
Οὐδὲ κϱοτάφοις νυςαγμὸν, ὐδὲ ταῖς κόϱαις ὕπνον,
Ἕως τῦ λύκυς ἤλασε τῦ ϖϱοϐατοπαϱόϱους.
Ἐπέγνων τῦτο τῷ ἰχνῶν ϕ ὐδατὶ βυλγάϱων,
Ἐϐάφησαν τῖς αἵμασιν ἐκείνων πεδιάδες.
Κϱεμοὶ δϱυῶν ἐχμῶντο τὰ τῦτων ϑνησιμαῖα.
Ὅλη σωέςη πολλαχῦ τῖς ἐκϱυέῖσι φόνοις.
Τότε ϛϱατὸς αὐϐονικὸς ὁπλίτης ὐχ ὁπλίτης
Τῆς ϑεάκης κατεχόϱυε βήμασιν ἐλυθέϱοις.
Ἀπανταχῆ γῦ ἔϛϱωτο τὰ τῶ βυλγάϱων σκηνή,
Οὐχ ἧπον ἢ τὰ πτώματα παλαιὰ τῶ δαϱδανέων
Τϱοίαν σκαμανδϱογείτονα κειϱαντϱ ἀχιλλέϱ.
Ἐπέχειν ὧν ὁ βάϱϐαϱϱ ϑ ϑεάτυς ἐπ' ὀλίγον,
Τῷ γῦ ϛϱατῦπιμον ἰχνῶν εἶδεν ἐρημωθεῖσαν,
Καὶ παλιν ἐναλάλαξε κϱαυγὰς ἐνυαλίυς,
Καὶ παλιν ϑϱᾶν ἐσάλπιϛε ϛημαίτϱϱ τ μάχης,
Καὶ παλιν ὁ βασιλειϱ ἀμφέϑετϱ τὸ ξίφϱ,
Καὶ πάγχαλκον ἐδύπτσε βαρύκτυπον ἀσπίδα,

καθά-

Καθάπξ πολεμόκλονϑ τειχεσιπλήτης ἄρης,
Καὶ πᾶν ὑπὸς κατάχαλκον ἐγθύετ πεδίον,
Οὐδὲ γὸ ἐκπυλίζετο θαλάμοις βασιλειοις,
Ὡς πυφερὸν κορύσσον ὄψεις ἀρρένων φύγων-
Αλλ' ἔτεγλον ἐωθιναὶ τύτε βοερύχες δρόϑι.
Οὓς πόλεις ἐκπεδύσανϑ τὰ τ' πορφύρας μύρα.
Καὶ πάλιν μάχαι δύσμαχοι, πάλιν ἀνδροκτασίαι;
Καὶ θερίσϑ θυμοδάρδαρον ὁ βάρβαρϑ ἐτέκνυ,
Ὡς κάπρος δόρατϑ αἰχμὴ ὠθῶν ἐν τοῖς ἐγκά-
τοις.
Ὥπλισο μὴν τὸ στράτευμα μερῶν ἐξ ἑκατέρων.
Καὶ πάντες ἦσαν πτέροντες μήνης θυμὸν μάχης,
Πάντες σιδηρόχιτωνες, χαλκάσπιδες, λογχίται.
Μελίας ἐπεφέροντ πάντες χαλκοβαρείας.
Ἡ Ϛάλπιγξ ἐνυάλιον ἠγ μάχιμον ἀπήχϑ,
Καὶ πόλεμϑ φθισίβροτϑ ἔφερξε ταῖς ἀγχίαις,
Καὶ θρὸς ἠ ὠδαχελυσμὸς ἀμφοῖν τοῖν στρατευμά-
τοιν.
Ὡς εἰς ταυτὸ συνῖεσαν βάλγαροι καὶ ῥωμαῖοι,
Συνέπεσον ὡς λέοντες ὡς ἀφειδαί τε κάπροι,
Καὶ ξίφϑ πᾶν ἐμαίνετο, ἠ χεῖρες οὐκ ἐρήμων.
Πάλιν ὃ ἐπελάσονϑ τὰς τῶ πεπόντων λύθρας·
καὶ τῶ ἀσπίδων ὁ θραυσμὸς καὶ τῶ δοράτων θλά-
σεις
Τὸν πάταγον ἀπέπεμπον βαρύθρουν ἀγελόθρων.
καὶ βασιλεὺς τοῦ ἀμφ' αὐτὸν ὡς ἴρηξ ὠκυπέτης
Παρεπορεύετο κινῶν ἠ τῶ βαρυφρόνων.

Τέλϑ.

Τέλ῾ βυλγάρων ὁ σερὰς ὤχετ᾽ κλίνας νῶτα.
Οἱ ῾ῬωμαίωνΦάλαγξ εἵπονθ᾽ ἧ νώτῳ,
Κλιννύσαι τὴν ὀπίσθατεν, πίπονθα ζυμπαθοῦσαι,
Διώκτσαι τὴν φύλαρχον, ἵππους νθυρεχοπᾶσαι,
Καὶ τὰς σκιὰς ἁρπάσασαι, σκύλοις ἐπευτυφῶσαι.
Οὕτως ὁ κρίτωρ φεύαγμα παρέλυσε βυλγάρων,
Καὶ τῳ ὀφρυῶ κατέσαζε τῳ ὑπερεπιμιλίῳ.
Οὗτ῾ σὺν κλισίας ἤλασε σὺν κηρεσιφορήτους
Ε῾κμανδρώματων τῷ αὐτῷ ἧ τ᾽ ἀγελαρχίας.
Οὗτ῾ οἰκτρὸς σὺν ζωαρσὺς σὺν δειλοὺς σὺν ταύ-
ρους
Πόνοις συχνοῖς εἰργάσατ᾽ δ᾽ύλους αὐτ᾽ ἐλευθέρων.
Επεὶ δ᾽ ὁ φείδεταγ ὑνὸς ἄδης ὁ παντοφάγ῾;
Σωέχον ἧ βασίλειον αἱ μύλαι τ᾽ θανάτῳ,
Καὶ τῷ ῥωμαίων ἐθρασμὸν ἠλθήσαν ὡς σῖτον,
Πλεῳ ὲν μαχεῷ καὶ λιπαρῷ καὶ βαθυχεόνῳ γήεσι.
Ε῾ν ἔτεσι πεντήκονζα κρατήσαν ζα ῥωμαίων.
Η῾ ὃ βασίλει῾ ἰσχὺς ἧ τα῾ ῥωμαίων σκῆπτρα
Πρὸς τὸν αὐθόμαιμον αὐτὸ τὸν κωνσαντῖνον πρέπ᾽.
Αλλ᾽ ἰῷ ἐπαληθεύσα παντως ἡ παροιμία.
Ποδονιπὴρ καὶ κύπελλον ὲν τῷ αὐτῷ κωμάτων.
Ζωμήευσεν καὶ ζαρωτὸν ὲν τῆς αὐτῆς ξυλείας.
Οἱ βίοι γὸ τῖν ἀδελφοῖν ἦσαν ὲν διαμέτρῳ
Αλλήλων ῥαλλαπτοντες ἀπειρημέτροις μέτροις.
Ο῞ζεν ὁ μὲν βασίλει῾ τὰς ἡδονὰς φαυλίσας
Μελέτῃ τῷ πολεμικῶν ἐπῄρετο τὸν βίον,
Α῎νδρας ἀεὶ πολυκεινῶν ἀΐπους, ὁπλοφόρους,

Καὶ

Καὶ τὸν χαλκοθωράκας τε καὶ πολεμοσολίστας.
Ὁ κωνσαυτῖνος δ' ἔμπαλιν, ὃς δὲ γῦ φέρων βλέπειν
Κνημίδων φειδοφίλεια καὶ σιδηρᾶς χιτῶνας,
Οὐ δοῦπον ἁρματόκτυπον ἀκούειν καὶν ὂν ὕπνοις,
Οὐ σῦ τ' ζάλπιγγος βοὰς τ' πολεμιστηρίου,
Οὐ λαλαγὰς ἀρεϊκὰς, ὑ θόρυβον κακόθρουν,
Τρυφῆς ἐχόλαζεν ἀεὶ καὶ λιπαρᾶς τραπέζας,
Καὶ γυναιξὶν ἐπέχαιρεν ἁστέμνοις ὀρχησείαις,
Καὶ φαύλοις φιλοπαίγμοσι φιλικιθαειρεΐαις,
Καὶ ταῦτα παλαιόχρων πέμπελος ὢν τειγέρων.
Ψυχλῶ δ' εἰλοκάρδιον καὶ τρομαλέαν ἔχων,
Ἀπὸ ψιλῆς διαβολῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀπεπύφλου,
Ὡς δῆθεν ἀποφύσαντας δόλους ἀποστασίας.
Ἐπὶ δυσὶ τὸν βίον δ' ζαλδίων διαγαγόσι,
Καὶ τοῦ ὑιὸν ἐκδιδαχθεὶς ὡς μετ' αὐτὸν τὸ κράτος
Εἰς ῥωμανὸν φοιτήσειεν, ἕνα τὸν τ' ζυγκλήτου,
Ἐπίκλιν ἀργυρόπυλον, βιάζεται τὸν ἄνδρα,
Τῶ ἄλοχον καὶ γαμετὴν αὐτὴν ἀποβαλέσθαι,
Καὶ αὐζυγίαν τῇ ζωῇ τῇ πορφυρόβλαστῳ.
Καὶ ταῦτα διαθέμενο μεθίσα) τὸν βίον,
Βραχὺ τ' αὐτοκράτορ ἀρχῆς ἀπολαύσας,
Καὶ χρόνους δύο μόναρχ διελθὼν αὐθαυτοκράτωρ.
καὶ ῥωμανὸς ἐγκαθηται τοῖς βασιλείοις θρόνοις,
Ἀνὴρ σοφὸς, θεοφιλὴς, ἐμμελετῶν τὰ θεῖα,
καὶ βίβλοις χαίρων τὰ πολλὰ καὶ σάσεσι πανύχοις.

Ὡς ἁγὰν μεγαλοπρεπῶς τῇ θεοτόκῳ κόρῃ
Ἀνεδρομήσατ μονὴν ἡ φειδλεπὶ χλῆσις.
Καὶ τίνων ἡ βασίλισα νεότητι σφεγγῶσα,
Καὶ σφαδαγμοῖς ζωματικοῖς φειδιερμαινομένη,
Καὶ βλέπουσα τὸν ῥωμαῖον καθ' ἑαυτὸν βιῶντα,
Καὶ μηδὲ μίμησιν μέλπον ὡς δ' ἑδεται γυναικῶ
Καὶ σωοικοίη γυναικὶ ταύτῃ νεαζούσῃ,
Φαυλαῖς πὶ καὶ ζβεραῖς ἐννοίαις ἐσοβεῖτο.
Ἦν δέ τις καλὸ πρόσωπο βύσπο νεανίας,
Ὄνομα τότῳ μιχαὴλ, γρῦο ἐκ παφλαγόνων.
Ἐκείνῳ ᾧ τῷ μιχαὴλ τῷ χαιτοβλεφάρῳ,
Τῶν ἀνακτόρων ταῖς αὐλαῖς ἐμφειερεφομένῳ,
Ἡ βασιλὶς ἐρωλικὸν ἐπιβαλοῦσα βλέμμα,
Καὶ ᾧ πρόσωπε τὰς αὐγὰς ἰδοῦσα τὸ κάλλο.
Ἦν γὰ τευφερόπαρειο, δύχρώσατο, χαρείσης,
Καταλθυκο, ἐξέρυθρο, ἔρωτο σάζων δρόσους.
Ἐρωλικῶς ἐμίγνυτο, καὶ σωεχῶς ἐτεύγα
Ἐκ τῶν προσώπων μιχαὴλ τὰ τῶν χαείτων ἐδα.
Καὶ δὴ ποτὲ τῷ ῥωμανῷ τῷ βασιλεῖ τὼ Σάρκα,
Ψυχαγωγοῦπ τοῖς λουτροῖς καὶ ὡδαμυθμῷ
Ἄνδρες λυὲς χερμισεῖς φωνίως ἐμπεσόντες
Ἀπάγχουσιν ὡς δρακόντες ἐμφωλίτες τῷ τερχήλῳ,
Οὐκ οἶδα πῶς εἰς τὸ κακὸν κὴ πόθεν προαχθέντες.
Οἱ δ' ὡς φασὶ κὴ τ ζωῆς εἰς τοῦτο ζυμπαθήσοπες,
Ἢ σωειδύας, μηδαμῶς ὁδὲ γὰ ἔχω λέγειν,
Ἔτη ᾧ πέντε ἤμισυ κρατήσαντα ῥωμαίων
Τοιούτῳ τρόπῳ τ δρχῆς μεθίσα) κὴ βίω.

Τῷ

Τᾧ ῥωμανῷ ὑτιὼ ζωὴν τιὼ κάτω λελοιπότϘ,
Ο᾽ μιχαὴλ ἀρχηγετεῖ, καὶ ἁράπετα τῶν σκήπτρων,
Ο᾽ πρὸ βεαχέως ἀφανὴς καὶ ταπεινὸς τῷ γνώμῃ,
Τῶτον μιῶτὸν διεάμψϘ τῶν μοιχιδίων λέκτρων.
Ἦν ὃ καλὸς ὁ μιχαὴλ ἀ μόνον τῷ προσώπῳ,
Ἀλλ᾽ ἔλαμπε κ᾽ χάρισιν ἃς ἀρεταὶ γλυκῶσι,
Αἱ τ᾽ ψυχῆς τολίσεια κ᾽ τ᾽ νοὸς λαμπάδες.
Σωιῴ γὼ ὡς σωετὸς καὶ καθ᾽ αὑτὸν ἐσκόπῳ
Ἐξ οἵας ταπεινότητϘ ἔπιν πρὸς βασιλείαν,
Ἐξ οἵας τ᾽ φαυλότητϘ εἰς οἷον ὕψϘ ἦρθη.
Ἐντεῦθεν ἰῶ διέντυκτϘ, ἄτυφϘ, μετεωφρῶν,
ΚαμπόμψϘ εἰς ἔλεον, οἰκτείρων δυσπραγοῦντας,
Ψυγαγωγῶν τοὺς ἐνδεεῖς, ὀλβίζων τοὺς ἀπόρους,
Καὶ τοὺς ψυχῆς τὰς καχῷ τ᾽ ἀχηματησίας
Αναζωῶν κ᾽ ζωπυρῶν Ϲσωτηρῶν κ᾽ θάλπων.
Καὶ χευσρείθρις νάμασιν ἀρδεύων τοὺς διψῶντας.
Οὐδεὶς αὐτὸν θεώμψϘ ὤχετ᾽ χετλιάζων.
Ἀλλὰ γὼ ἐπαιρόμεν νόσῳ δυσφορωτάτῳ,
Ὡς ὁ Ϛαὺλ τῷ πονηρῷ πνιγμῷ τ᾽ δαιμονίῳ,
Καὶ τιὼ ζωιὼ κατώδυων εἶχε Ϲ κινδυνώδη.
Εἰ τ᾽ αὖ ὑλέων ἐκβερασμῶν θολούμψϘ Ϲ πίπτων,
Εἴ τε βιαίῳ κολασῇ δαίμονι προπαλαίων.
Πολλάκις γάρ τι κ᾽ γῆς ἄφωνϘ ἐρρίπτειτ᾽,
Αφρὸν ἐμῶν τ᾽ σόματϘ, σίελον ἀπολύζων,
Τὰ χείλη μελανόμψϘ, τὰς κόρας διασρέφων,
Φθογγὰς προπέμπων δυσχερεῖς ἀσήμους προβατώδεις.

Καὶ μή τιν' ἐντύχοιεν λῄξαντ' τῷ πάθει
Τειχοκρυσῶν τινὼ κεφαλῶν καθάπερ ἀλλοτρίαν.
Ἀπὸ τοιούτου πώματος πολλάκις ἀνασφήλας
Θερμότερος ἐγίνετ' τῆς λοιπῆς ἐργάτης,
Καὶ πλέον ἐπεμέλετ' τοῦ ἔνδον εὐεξίας,
Καὶ τινὼ μοναύχειαν ζωὴν μᾶλλον ὑπεραιρόμενα.
Ἦσαν δ' αὐτῷ ταυτόαιμοι καὶ κ τῷ αὐτῷ αἱμάτων
Ἄνδρες φαυλότατοι τινες κηφῆνες ἁρπακτῆρες,
Ἄνθρωποι δυσανάγωγοι, κτινώδεις, κακοήθεις.
Καὶ τί γὰρ ὁ βαθρέμμονες, χοιρόβιοι, βαζύγοι,
Ἄνδρες ἀσβαθρέμμονες, λιπόζοντες τ' γεράτων,
Καὶ πεινοκάρπων φαγητοὶ, καὶ τῶν δρυοβαλανίων;
Τοιούτων ὢν τῶν ἀδελφῶν ὄντων τ' βασιλέως
Καὶ τοῖς κακοῖς ἐπῳώτευεν ὁ καὶ τῷ γνώσει πρῶτος,
Ἐκτετμημένῳ τὸ μακρὸν οὐ παιδαργὸς κυλίνδρους,
Ἄνθρωπος κακοεργότατος, σκαιὸς, ῥυπαρογνώμων,
Ὁ' χὼν τινὼ ἀτιμέλειαν τῶν γηρακομιμῴων,
Καὶ τἄλλα πάντα τ' ἀρχῆς ἦγε ἄνω κὴ κάτω,
Καὶ τ' κραβαιῶτος ἄντικρυς ὡπλο λεοντοκόμος.
Οὗτος ὢν πείθει μιχαὴλ εἰκαιοίητον γνώσῃ
Τιὸν τὸν ἀδελφόπαιδα ζωῇ τῇ βασιλίσσῃ.
Ἦν ταῦτα καὶ τοιαῦτα μὲν, τὰ δ' ἑφεξῆς ὁποῖα;
Ὁ βασιλεὺς τὸν μιχαὴλ, ὅτω γὰρ ἐκαλεῖτο,
Τῇ γαμετῇ παιδοθετεῖ, κὴ καίσαρος στεφάνῳ
Τὸν κτινωδέσατον κοσμεῖ τὸν ἄντικρυς χειρόνων.

Αὐτὸς

Αὐτὸς ὃ ζυμπυγόμῳ τῷ πάθῃ τῷ ζυμφύτῳ
Καζασολιὼ ἐνδύε) χρέπον πορφυρίδ,
Τοῦ πυθύματ τῷ μέλανι ζοῦ πέπλοις μεταβά-
ψας.
Καὶ τῇ γαλήνῃ ἀφεσθεμιὼν ἐκ πολυσάλου βίου,
Εφ' ὅλοις ἔτεσιν ἐπλὰ τ βασιλείας ἄρξας.
Εντεῦθεν ἡ βασίλισσα φρυπίζῃ τὰ ζ κρέτις,
καὶ τὸν ἀνάδελφόπαιδα τὸν μιχαὴλ ἐκεῖνον
Τοῖς τῶν ἀνάκτων ὁ καλῶς καζακοσμεῖ ζυμβόλοις,
Ἄνθρωπον κακοδαίμονα, χειρόηθη, ἀφθαρτόηθη,
καὶ φύσῃ μὲν εἰσφέρονζα σκαιότητας ζυμφύτους,
Τῆς ἡνεότητ αὐτὸν εἰς πλέον ἐκτρεπούσης
Αποπυσῆρα χαλινῶ πῶλον ἀζαζηλωῦτα,
καὶ πωλικὰ σκιρτήματα, ἡ λακπομὸς ἀτάκτους
Αντιφιλοτιμούμενον τῇ ἡλασάσῃ ἁρέπρᾳ.
Μετὰ τὸ ἀσᾶσαι τ ἡδύλης καὶ τ τρυφῆς εἰς κόρον.
κἀνταῦθα μόνον ἡ ζωὴ τὸ τ πορφύρας ἔρν
Ηὐγνόησεν ἀγνόημα ἡλίψεις πολλὰς κερδήσαν,
Ὅπ τὸν ὄφιν ἔθαλπεν ἐγγάστριον λαθεῖσα,
καὶ βασιλείας τὸν μαζὸν τῷ δρεπάνῃ παρεῖχεν,
Επεὶ γὸ ἐπελάβετ πραγμάτων τηλικούτων
Ανθρωπ νέ, ἄβυλ, ἀγέρωχ, αὐθάδης,
Ὡς οἶν νεοπάτητ ἐμβρύζων καὶ κοχλάζων,
Τῆς τύχης τλὼ ἀμβύειαν οὐκ ἴχυσε βασάσαι,
Κἀνταῦθεν εἰς βαθύχειμνον ἐξεκυλίσθη χάο.
Μόλιδ γὸ βαρύφορτ, φασὶν, ἀνιμένα,
Κἂν οὐκ ἐντύχῃ κρατερῷ τῷ φέροντι τὸ βάρ;

Κύμβαχον ῥίπτῃ κ᾽ γῆς ἐκεῖνον κ᾽ σωτείρῃ.
Καὶ πρῶτα μὲν σὺ τῆς ἀρχῆς πρωτάρχας καὶ πρω-
τοβύλους
Βαρβαρικῶς ἐκόλασε τὰ παιδογόνα τέμνων,
Ὥσε πολλὰς ἀλλάξαντας τὴν τῶν ἀρρένων φύσιν,
Εἰ μὴ ἀνθρώπους γίνεσθ᾽ κ᾽ μὴ γυναῖκας τῇ φύσῃ.
Οὕτως αὐθὺς ἀπὸ γραμμῆς πρώτης κακὸς ἐφάνη.
Τὰς γὰ πονηρογνώμονας καὶ κακεντρεχεστάτας
Ἐπὶ μιᾶς ὡς λέγουσιν ἡμέρας γνώσεσθ᾽ πᾶς.
Ἔπειτα πρωτολαβόμενον νηποβούλοις παῖδας,
Καὶ πρωτοβούλοις χρώμενον νήπιον τοῖς νηπίοις.
Καθάπερ πρὶν ὁ ῥοβοὰμ ἔτ᾽ ὀλομῶντ᾽ γόν᾽,
Τὰς βασιλίσσας ἔξωθεῖ ζωλωτὴ καὶ θεοδώρων,
Καὶ νηπιώπιδας αὐτὰς θέμενον ἀποκείρῃ.
Οἷπερ δεινὸς ἔξήγειρε φλοισβὸς τῷ ταλαιπώρῳ,
Ὡς ἄνεμον ἔπιπεσὼν θαλάσσῃ σκαφηπλόῳ,
Καὶ κάτωθεν ἀπὸ μοχλῶν αὐτῷ ἀναμοχλεύσας.
Τότε παρὼν καταγνοῖν ἔξ ἐναργῶν πραγμάτων
Οποῖα πλήθους δίνοια πρὸς τὴν ἀρχηγέτιν,
Καὶ πόσῳ θέσει καίριον ἄρχων στρατάρχων κρά-
τιστος
Παρὸς στρογγλὸν καταπλαστῷ πρὸς σοῦ τοῦ χείρους,
Καὶ παρ᾽ αὐτῷ φιλούμενον καθάπερ τοῦ τέκνων.
Επεὶ γὰ ἐνωπίσας τὸ πλῆθ᾽ τὰ δικαῖα,
Ὡς τὰς αἰτίας ὁ κρατῶν ὑπερφυεῖς θείη,
Ὡς τείχας σφῶν αἰσχρῶν ἀποθρείσας βίᾳ,
Ὡς τὰς αἰθήτας τὰς αὐτῷ εἰς μέλαν καταχρώσῃ,

Θυμῷ

Θυμῷ καχλάζῃ τῇ πυρᾷ, λίθους δ' ὑθὺς λαμβάνῃ,
Ξύλα, κῆπᾶν τὸ προσυχὸν, βέλους, κοντάρας, ξίφη,
Ὥπλισε κὴ τὰ γυάλια κερχίσιν ὥσπερ λόγχαις,
Καὶ σὺν κραυγῇ καὶ λαλαγῇ πρὸς τὸν κρατοῦντα,
πρέχῃ,
Τὰς βασιλίσσας ἐκζητοῦ ὅλαις χερσὶ καὶ γνώμαις,
Καὶ βλασφημῶν τὸν μιχαὴλ φωναῖς ἀγγελοπρόποις.
Τότε ὃ τότε τρομερὸ λαγωὸς καθωρᾶτε,
Δράκων ὁ πρὶν βλοσυρωπὸς ὁ λέων χαμαιλέων,
Τῶ θράσους καθυφίπσιν τ' ἀλαζονείας,
Καὶ γοργοπλόοις σκάφεσιν ἄγῃ τὰς βασιλίσσας,
Καὶ πάλιν ἀποδίδωσιν αὐταῖς τὴν κραιρίαν,
Τὴν ἐκ προγόνων προσηλῶν τὴν ἐκ τῶ Ἀπάπ-
πων.
Πλὴν ἀλλὰ πάλιν ἡ πυρὰ τ' σάσεως ἀνῆπτο,
Πάλιν ἀνερρίπίζετ κῆ ὃ καταπύστ.
Καὶ τίνων ἀφυκτον ἰδὼν ὁ κάκιστος τὴν βίαν,
Καὶ πάντοθεν κυκλούμῃ ὡς ἄρκτος ὑπ' ἀρκύων,
Πειρᾶται τάχα τὴν ζωὴν κλέψαι τῇ φυγάδι,
Καὶ δραπετεύῃ λαγωὸς εἴποι τις ἂν εἰς πέτραν,
Καὶ πρόπεζαν τὴν μυσικὴν καταφυγὴν ποιεῖται,
Αλλὰ τὸ πλῆθος ἐκκαυθὲν πολλάκις εἰς μανίαν,
Αὐτὸ τὸ πῦρ ὡς ἔοικεν ὑπερνικᾷ τὸ βρέμον.
Ἔνδον κῆ γὰρ τῶν ἱερῶν αὐτῶν εἰσδραμόντες
Ἐκεῖθεν ἁφαρπάζουσι τὸν τάλανα βοῶντα
Σὺν σεναγμοῖς καρδιακοῖς σὺν δάκρυσιν ἐνθέρμοις,
Καὶ κόραις ξορίσθησαν ἀπὸ ταῖς μαχαίραις,

Καὶ

Καὶ σὺ ἀπῳ̃ τὸν δυσεβῆ πατράδελφον τυφλοῦσα,
Ἄνθρωπον δύσεργον, σκαιὸν, κάκιστον, παντορέκτιμο,
Μιῶας ὁ πλέον τέσσαρας γδυσαέμψων ἓξ κρέτις,
Καὶ πάλιν αἱ βασίλισσαι τὸ κρέτ@ αὐαδῦνται,
Καὶ πάλιν τιμὴ πατρόπαπτον ἀρχὴν καθαιρεθεῖ-
ται.
Τῆς ζάλης ὑ τῷ πειρασμῷ ἀπελαθείσης πόρρω,
Ἐπνΰσε ζέφυρ@ ἡδὺς, ἐγέλασεν αὐλία.
Αλλ' ἡ βασίλισσα ζωὴ τὸ τῷ φωμαίων κρέτ@
Κρέτς@ ἀρρενόφρον@ χρήζειν διεγνωκυῖα,
Καὶ παίδων τε διαδοχῆς ἓν ἕκτον ὀλῳῶσα,
Καὶ γλιχομένη τεκνοργὸς ἀκοῦσαι παιδομήτως.
Ὑπὸ δυοῖν γὸ κοπετῶν ὡς δένδρεον ποσθεῖσα,
Ἄχλυ@ ἐκυνδυώδυεν, ἄφιλος, αὖ@ μυῖάν.
Ἄνδρα γὰρ ἰνὰ χαείεντα τοῦνομα κωνσαντῖνον
Λεσβόθεν μεταπέμπε) σκάφεσι λαιφοπλέρυις,
Ὃν μονομάχον ἔλεγον ἐκ πατρεπωνυμίας.
Καὶ γὸ καθεδίκασο ταύτιμο οἰκεῖν τιμὴ νῆσον,
Ἀπὸ ἓ πρώτυ μιχαὴλ ἓ βεβασιλευκότ@,
Κατ' ἄλλοις μὲν ὡς τιμὴ λέχιμο πειρώμεν@ ἀρπά-
ζειν.
Ἄνδιχα γὸ ἐκρέπτοσαν αἱ περὶ τούτυ φήμαι.
Ὡς ἄλλοι ὑ ἰνές φασιν, οἷα ψευδὴς ἡ γλῶσσα,
Ὡς συμφθαρεὶς ἐρωτικῶς ζωῇ τῇ βασιλίσσῃ.
Τιμὴ λέσβον ὃν καθελθεὶς οἰκεῖν ὁ κωνσαντῖν@,
Καὶ κινδυνεύσας παρ' ὀλίγ@ σβεσθῆναι καὶ τὰς κό-
μας.

Αἴφνης

Αἴφνης πεσόντ@ ἔμπαλιν ξ' κύμβα ξ' τ' τύχης,
Καὶ τῷ ὀσφάκων τῷ αὐτῆς ἄλλως μεταῤῥιφθέντων,
Αὐταύαξ ἀναδείκνυται δεσπότης ὁ πρὶν δοῦλ@,
Αὔταρχ@ ὁ κατάκειτ@, καὶ κεράτων ὁ δεσμώτης,
Καὶ τὴν βασίλισσαν ζωὴν νυμφύεται πρὸς γάμον,
Οὕτως ἀσάθμητ@ ἐστὶ τῶν γηγενῶν ὁ βί@.
Οὕτω πραγμάτων ὁ τροχὸς ἄνω κ' κάτω τρέχει.
Κυλίνδει πάντα τὰ δεινὰ καὶ φύρδιν μεταπίπτει.
Αἱ Φῆμαι ὧν μορφάζουσι τοῦτον τὸν μονομάχον
Τῶν μὲν μαχίμων ἀδαῆ καὶ τ' ὁπλοφορείας,
Τὰ δ' ἄλλα μεγαλοπρεπῆ, φιλόδωρον, ἀστεῖον,
Λαμπρόψυχον, φιλόκοσμον, ἐπιεικῆ τοῦ τρόπου,
Φιλοδωρίας θάλασσαν, λίμνην πολυμωτάτην,
Ἐξ ὧν ἀπήλαυσαν πολλοὶ χρυμάτων καλλικρύνων,
Ἐξ ὧν ἀπλούτησαν πολλοὶ ναύμαχα ζωοτρόφα.
Τὰς φλέβας γὰρ ἀπανταχῆ διακρυνήσας ὤφθη,
Χρυσεοδίνης πακτωλὸς, νεῖλος ἀργυρορρύμων.
Ἐπέγνων τοῦτο κ' λαοὶ παλάμας φιλοδώρους.
Ἐπέγνω τοῦτο κ' ναὸς τὰς φιλοκόσμους χεῖρας.
Οἱ πένητες ἐξέπιον ἤντλησαν ἀλλ' εἰς κόρον.
Πᾶν τέμενο@ ἀπήλαυσεν ἀρδείας χρυσορρόθου.
Οὕτω κοινὸς ἦν ποταμὸς, ἀπανταχῆ λιμνάζων,
Ἐκεῖνα γὰρ τῶν δωρεῶν ἀφθονοχύτους χύσεις
Ὡς εἰς ἀτρύτους ἀγωγὰς τοῦ καταπονουμένου.
Ὁ ξέρξης μὲν ὁ Βλαρὸς ἐκεῖν@ ὁ πρωτάρχης
Ὑπὸ καλλιῶ πλατανίσου ἀναπαυθεὶς ἐν θέρει

Κόσμοις ἀψύχοις τ᾽ φυτὸν ἀὐτεφιλθμεῖτ᾽.
Τᾶ ὃ Ϲ πέτρα ϗ φυτὰ Ϲ νῆϐι ϗ λειμῶνες
Χάρισιν ἐπυαύθησαν ἀὐδρόσοις ἀειρύτις.
Οὕτω μεγάλω τιὼ ψυχιὼ ὅτω πλυσίαν εἶχε.
Κᾆν γνῶναι θέλῃ τὶς ἀὐτὸ τὰ τ᾽ λαμπρᾶ ψυχίας,
Ἢ λαμπρᾶ δόμπτ᾽ μονὴ πιστώσει τὸ πρᾶγμα,
Ἣν ἐκ θεμέθλων ἤγειρεν ἀὐτὸ ῥιζῶν ἐχάτων
Τῷ θείῳ χρισομάρτυρι πῷ τροπαιοφορῳῶν.
Αλλὰ ϗ ὅτω ϖῖς καλοῖς λάμπων ὑπὲρ τὰς κέ-
δρους,
Οὕτω κομῇ ταῖς ἀρεταῖς ἀείφυλλ᾽ ὡς φοίνιξ,
Ἄ᾽γαν πανηρῶς τ᾽ Ϲαρκὸς εἶχε τ᾽ χωματίνης,
Ποδάγρας ταῖς βαρύτεσιν ἐσφίγγετ᾽ ϖοῦ πόδας
Ὡς ποδαπάλαις ἰχυραῖς ὥπερ ἀλυκτοπέδαις.
Καὶ ϖίνων διημέρευεν ἐν μαλακοῖς δ᾽εμνίοις
Παραμυθούμεν᾽ ἀὐτὰ ϖοῦ καταπόνους πόδας.
Εντοῦθεν ἀὐερράγησαν αὐτᾷ πολυχυμίαι
Καὶ Ϲυμφορῶν ϗ πειρασμῷ δ᾽ἔμοι κυματίαι.
Ἦλθαν πάντα ὁ δεινὸς ἐχεῖν᾽ μεθυσάχης,
Ανὴρ γιγαντοπόλεμ᾽, ὀξύχειρ, αὐθεντόντης,
Θρασύστολαγχν᾽, ἀὐκάρδιον, ζέων ὁρμῆς ἐνθύμ.
Εχεῖν᾽ ϖίνων ἠθεμιτὼς αὐδρας ἀγχεσπιάχας
Θωρακοφόρους, αἰχμητὰς, δὐδρας γιγαντοστόμους,
Εὐάξην δὐαδρομιὼ φέρνιας τῶ Ϲωμάτων,
Ὑπὲρ πλαταιῶν δρυϊνῶν μῆκ᾽ ὁργυιωμένους,
Ὡς νέφ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς ἔστη Ϝ βασιλέως
Παχὺ, ζοφῶδες, θολερὸν, μελαίτερον ϗ πίσσης.

Ὄμβρος

Ὄμβρος ῥαγδαίος ἀπειλῶν ὐχ ὑδατίνος ὄμβρος,
Ἀλλὰ ῥοὰς αἱματερὰς, ἀλλὰ φονίους χύσεις,
Κατέλαβε τὰ φρούρια, κατέλαβε τὰς πόλεις.
Ἐπόφ βρέμων τῷ θυμῷ φυσῶν ὑπὲρ κενταύρους,
Ὡς καπανοὺς μεγαλαυχῶν, κομπάζων ὡς ἀνταῖος.
Καὶ τίς αὖ ἤλπισε φυγεῖν ὑπὸ κακὸν τοσόνδε;
Ἀλλ' ὁ θεοφρούμων ταῖς τοῦ θεοῦ παλάμαις
Οὐ δειλιάσφ γίγαντας, ὑπερηφάνους ὑποτρέσφ,
Οὐδὲ τρομήσφ σίδηρον, οὐδὲ καμίνου σόμα.
Φέρφ γὰρ σύμμαχον θεὸν ὑπὲρ παντάρβιον λίθον,
Ὑπὲρ τὸν θεοτρίγπα θηρσλώκτιον μίδαν.
Ἐντεῦθεν ἥλιος φαιδρὸς αὐέτειλεν ἀκτῖνας,
Ἔλυσε τὸν σκοτόμαιναν, ἀπήλασε τὸ νέφος.
Ἔβλεψαν φῶς αὐέσπερον ὁ βασιλεὺς αἱ πόλεις,
Ἐχθὲς πλευρήτεων τὸ δυσμενὲς θηρίον,
Καὶ πάντες ἤλυξαν αὐτοὺς τὰς ὠμοφάγους γνάθους.
Καὶ πάλιν ὁ τερνίκιος ἄλλο κακὸν ἀὐέφυ,
Ἄλλο θηρίον δανιὴλ ὁ θεσκατεῖδε πάλαι,
Πατρῶ τὰ πάντα καὶ λιχμοῶ καὶ τοῖς ποσὶ σωτρί-
βον,
Καὶ τὰ καταλειπόμενα σωτρίβον τοῖς ὀδοῖ.
Ἀλλὰ κὴ τοῦτον τάχιον ἀφήρπασεν ἡ δίκη,
Ἀφύκτοις βέλεσιν αὐτοῖς καταξύσαμένη,
Καὶ τὸ θηρίον πλήξασα πληγαῖς θεισεργίοις.
Καὶ τότε θεέλαβε τὸν κρότερα γαλήνη.
Ἀτάραχος ὐκ ἔχουσα καταλφμμα, χειμῶνος.
Ὡς ὑκατέπεισον αὐτὸν αἱ παλαμναῖοι νόθοι,

Καὶ τὴν πηλὴν τ̃ σώματ⊙ ἡ φύσις ἐπεζήτ,
Τὰ κ̃ γνώμιμ⊙ θέμν⊙ μεθίσα᾽ τ̃ βίν.
Ἔτεσι δύο κ̓ δέκα τ̀ κρά τ⊙ διῆλθνας.
Ὡς ὃ κατέλιπε ζωὴν τὴν κάτω κωνσαντῖν⊙,
Πρὸς τὴν πορφυρβλάσητον δίθέως θεοδώραν
Τὴν τ̃ ζωῆς αὐτάπορον τὸ κράτ⊙ μεταβαίν.
Ἡ γὰ βασίλισσα ζωὴ πάλαι πρετεθνήκ.
Ἡ πᾶ τ̃ κράτος πρὸς μικρὸν ἐπαναβάσα δίφρω,
Καὶ μῆνας δέκα τ̃ ἀρχῆς σὺν δύο βασιλεύσασα,
Καὶ τὴν ἀνάλυσιν αὐτῆς γνῶσα τὴν ἐκ τ̃ σκηνῆς.
Ἦν δ᾽, ὥς φασιν, ἀπείρατ⊙ ζώματ⊙ ῥυπαρίας,
Ἄνδρα ἵνα μαχρόβιον πέμπελον τρομαλέον.
Ἐπιβιβάζ διφρευτὴν ἅρμα πηλικάτω.
Καὶ τοῦτο κλῆσις μιχαὴλ, ὃς κ̃ μὴν τὸν χρόνον
Ἀμετρβίοις ἤνυζε χορώναις μαχρογήρως,
Οποίοις ἤδη φθάσαντας ἐπὶ δυσμὰς τ̃ βίν
Ἐκ τ̃ λατρείας ἑαυτ̃ πόλεμ⊙ ἀπολύ,
Τὰ δ᾽ ἄλλα κ̓ ζεμνότροπ⊙ κ̓ βέλτις⊙ ἐδόκ.
Ἀλλὰ γὰ οὐκ ἰξίχυσε τὰς τ̃ καρδίας βλάσας
Εἰς φῶς πρεφάγειν καὶ δηλοῦν τὸν κ̃ βάθος σάχνν.
Καὶ γὰ ἐσφετερίζοντο πᾶσαν τὴν δυναστείαν
Οἱ θεοδώρας πρόπολοι τ̃ πορφυρβλαστήτ,
Καταφρονοῦντες μιχαὴλ αὐτοκρις ὡς ἀνίκμν.
Κεράμβης ἀφύλλαν γενεᾶς ἤδη διερηκυίας,
Ὅτι κ̓ κατεδέδετο φενακώδεσιν ἀρχίοις.
Παντῶν αὐτῷ ἰξίσασ κ̓ λόγων κ̓ πραγμάτων.
Ἦν ὃν αὐτὸς ὡστὲ σκιὰ, κ̓ λόγοις μονοκράτωρ,

Τὰ

Τὰ δ' ἄλλα πάντα ταῖς χερσὶν ἐκείνων διοικεῖτω
Οὓς παιδοκόμος μιχαὴλ ἔλιπε θεοδώρα,
Καὶ φύλακας, καὶ θεμιτοὺς, καὶ τῆς δεξιᾶς πα-
τέρας.
Δὶς παῖδες γὰρ ἐγένοντο μετὰ τὴν παρουσίαν.
Ἐντεῦθεν ἐπαινούντες καὶ θαυμάζοντες τύχης
Καὶ παντοίῳ τῷ νεύματι αὐτῆς ἐξηπτημένοι
Ἠνύοντο λιμνώματα τῶν ἐνεργετημάτων.
Ἄνθρωποι ὃ στρατηγικοὶ πολέμων οὐκ εἰδότες,
Καὶ ῥιζωμάτων δύκλεως φυτὸν ἐκ καλλικλάδων,
Οἷς δύπατρίδαι θεόγονοι καὶ γῆθεν ἐξ ἡρώων,
Ὡς ἄγαλμα τὸ κεραύνιον ἄπιμον ἐρρίπτουν.
Πιστὸν τὸ λεγόμενον ὁ κομνηνὸς ἐκεῖνος,
Ὃν κλῆσις ἰσαάκιος, ὃς ἐφ' ἁρπαγαῖς
Ὀνόματος ἠξίωτο ἐκ φήμης θεσπεσίου.
Εἶχε γὰρ χεῖρας ἀγαθὰς θεὸς πολέμων ἔργα,
Καὶ σὺν δακτύλοις ἀφύκτως ἥπτετο θεὸς τὰς μά-
χας. (νων
Ὃς θεοστελθὼν τῷ μιχαὴλ, καὶ σὺν καρποὺς τῷ πό-
Δαψιλεστέρους παρ' αὐτοῦ δρέψεσθαι θεοδοκήσας,
Καὶ τῷ ἐλπίδων μὴ τυχὼν, μήδε τευξήσας ῥόδα,
Ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὕβρεων διαθήμονα ἀκανθας
Πρὸς τῶν κακίστων κηπουρῶν τοῦ τῆς δεξιᾶς λειμῶ-
νος
Πεπαλγὴς γνώμονα βλέπει θεὸς τυραννίδα,
Καὶ θεσπεσταιεισάμενον τὸν δᾶκαν κωνσταντῖνον,
Καὶ πλείους ἄλλους τῶν πολλῶν πλούτῳ θεοβεβλημένους,

Καὶ τὴν τ' ἠμύς τὰς δ' ἀρχὰς λαμπρὰς δ' τυχηκότα.
Καὶ συλλεξάμ(ν)ῳ στρατὸν ἀσίηθεν ὁπλίτων
Αντέπεισι τῷ βασιλεῖ τ' Θρήνυ καλαπάσων.
Ἤκουσε ταῦτ' ὁ μιχαὴλ ὁ τεθμερὴς ὁ γέρων,
Καὶ κείνας μᾶλλον ἑαυτὸν ἄξιον ἀφανίας,
Ὡς ἤδη τυμβογέρων(α) μᾶλλον ἢ ζωσπότα,
Ἕτοιμ(ο)ν ὢν ἁρπάσαι τ' κομνηνὸν τὸ κράτ(ο)ς.
Αλλ' ὁ τὸ σκάφ(ο)ς τ' ἀρχῆς ἰθυνῶν πληρωθέντες
Μὴ ζώζειν τοῦτον θέλοντες ἀλλὰ καὶ καταδύειν,
Καὶ κλύζειν τὴν ταλαίπωρον κύμασι βαρυβρόμοις,
Εἰς μάχλην καὶ μὴ θέλοντα τὸν γέροντα κινῆσαι,
Καὶ σὺν μικρῷ τυμβόχωστον εἰς ἀὐτοσχεδιάξεις.
Εντεῦθεν μάχη σύμφυλ(ο)ς, καὶ δεξιὰ ῥωμαίων
Κατὰ ῥωμαίων τὰς αἰχμὰς θάλλουσι, καὶ ταῖς λόγ-
χαις
Καὶ τὰ καταπλησσόμενα φόνοις τῶν ὁμογνίων,
Καὶ δρέπανον ἐφέρετ' διχάζον ὁμοφύλους.
Καὶ κατ' ἀλλήλων ζυγκοινῶν ὥσπερ ἐν σκοτομιᾷ,
Καὶ παῖδας ταυτοπάτορας ἀλλήλοις ἀγελαίνων.
Γίνετ' ἂν ὑστέρ(ο)ς ὁ κομνηνὸς τῇ μάχῃ,
Καὶ μιχαὴλ καθίσατ' ἢ κράτους καὶ μὴ θέλων,
Ενιαυτὸν πρείμενον ἑνὸς συμπλοκρατήσας.
Αὐτὸς ὁ τὴν πρωτόπολιν φθάσας ἀπέρω τάχει,
Καὶ σέφ(ο)ς πρεμβέμν(ο)ν κρατέρων αὐτανάκτων
Εφήπτετ' τῶν τ' ἀρχῆς πραγμάτων αὐθεκάστως,
Καὶ πᾶσι πρόσφερε κ' τὸ μεγαλεῖον,
Καὶ τοῖς ἀγχοῦ καὶ τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐν ἀξιώσεις.

Καὶ

Καὶ τὴν ἀλκοποτίσειαν τὴν φαύλην κολακείαν
Καὶ σὺν αὐτῆς ναυλιασμὸς ἀπὸ ψυχῆς ἐσύγε.
κἀντεῦθεν φορτικώτερος τοῖς πλείοσιν ἐδόκε,
Καὶ πλείω δ' καθήκοντος φέρων ἀγερωχίαν.
Πλὴν ἀπολαύσας τῆς ἀρχῆς σὺκ ἐν μακροῖς ὑλίοις,
Ἀλλὰ τὸ ὃ φθεγγόμενον ὡς ἄγρωστις ἀνθήσας
Καὶ μετ' ὀλίγον μαρανθεὶς ὑπὸ φθινάδων ῥόσων.
Ἐπὶ δυσὶ γὰρ ἔτεσι δ' κρείττις ἀπολαύσας
Τὸν δᾶκαν μὴν καθαιρεῖ δ' κρείττις τοῖς ξυμβό-

λοις

Ὡς ὑπανοίξαντα πολλὰς αὖπαλ χρηματηθήκας,
Καὶ σωαυλιλαβόμενον τ' πρώην τυραννίδος.
Αὐτὸς γὰρ τὸ πραχύβιον δ' κ' θεὸν βίᾳ
Ἑλόμενος ἀμφέθετο χιτῶνας μελαγχρώτους,
Καὶ δαπανήσας ἑαυτὸν ἔργοις μακρηγαμάτοις
Πολυζήλωτον τέρμασι τὸν βίον καθαλύσῃ,
Διὸ καὶ δύρηκε ζωλὼ ἥνπερ καὶ ἐπεπόθει.
Ὁ δᾶκας γὰρ θαλαλαῶν δ' κρείττους τὰς ἡνίας
Τὸ τέρπωρον τὸ χρύσεον ἤγαγεν ἀγχιμόλως.
Καὶ χρώμενος ἱμαλισμοῖς χολίοις βαρυδυπόρεσι,
Μήτ' αὖθις ἅπαν ἐνδιδοὺς ἐς θαλάττης θέων,
Ἀλλὰ καὶ θρασύτερος τὸν θυμὸν ὥστερ ἀνασειράζων,
Καὶ φεύγων τὸ κ' κρημνῶν ἐλαύνειν ἀπροσόπως,
Καὶ δ' τῷ ἀμαξοτροχῶν κινδύνους ὑπεκκλίνων,
Ἐν ἐπαρείθμοις γὰρ παισὶ τὸν θρόνον ἐπερείσας,
Ὥσπερ ὁ χίοσιν ἐπὰ παγίως ἀραξώσας,
Καὶ μέλλων ἐπανίσασθαι τ' βίᾳ καὶ τῷ βίῳ,

Κλόνων

Κλόνον ἀπειρομέειμον εἶχε κῆ καρδίας,
Καὶ κλυδωνιν ἐφέρετο φρενπίδων ἐπαλλήλων.
Ἔσερχε τὴν βασίλισσαν, ἤθελε ταύτην μιᾶναι
Τῶν παίδων τε φρενπίσειδη καὶ τ' ἀρχῆς μεσιτεύειν.
Ὑπώπτευε τὸ πυφερὸν πάλιν τ' ἡλικίας.
Τοῖς γὰρ βεβασμοῖς καὶ σφαδασμοῖς τῆς τ' ζαρκὸς
ἐσφείγε.
Ὑπόπτευε μὴ δεύτερον πρὸς λέχος ἀναπλίνῃ,
Καὶ πάλιν μήτης γίνηται παίδων ἀλλοβλαστήτων,
Κἀντεῦθεν ᾧ μὴ ἐξ αὐτὸ φυέντες μαρμαθεῖεν,
Πρὸς ἣ σὺν ἑτερομαλεῖς τὸ κρέτος μεταβαίνῃ.
Τοιαύταις κυματόμβρον τὴν λογισμὼν ταῖς ζάλαις
Μετάγειν τὴν βασίλισσαν ἐκεῖθεν ἐπειρᾶτο,
Καὶ τοῖς παισὶ καταλιπεῖν ἐλεύθερον τὸ κράτος,
Ἄλλως αὐτῆς διοικητὰς θέμενος ὡς νηπίοις.
Ἀλλὰ τὸ μέλλον ἔοικε πάντων ὑπερισχύειν,
Καταναυχάζ λογισμῷ, ὑπερνικᾶν καρδίας.
Καὶ τοίνυν ἡ βασίλισσα τούτων ἐπαισθομένη,
καὶ πᾶν τὸ διαβόλιον μαθοῦσα ξ' συλλέκτης,
Ὅρκοις αὐτῆς φερεώδεσιν οἷα δεσμοῖς συνεφίγγει
Μηκέτι πασοπόγια σῆσαι δευτέρω γάμω,
Ἄλλως μηκέτι γνώσεως θαλάμως γαμηλίως,
Ἀλλὰ τοῖς τέκνοις τοῖς αὐτὸ τὸ κράτος σωτηρῆσαι.
Ὁ μὲν οὖν δεκὰς τοῖς δεσμοῖς τοῖς φυσικοῖς ὑπέ-
λυσεν,
καὶ τὸ θνητὸν κῆ γηγενὲς ἀπεφορτίσθη βάρος,
Ἐν ἐπαείθμοις ἔτεσι ῥωμαίων βασιλεύσας.

Η' δ'

Ἡ δ' ἀϑδοκία σύμπλϑ ἐγίνετ τῖς τέκνοις
Ναυάτης χρηματίζουσα ϑ καλλιπρώρυ σκάφυς.
Αλλ' αἴφνης ἀγειαίνουσαι Ζαρκὸς αἱ καταιγίδες
Εξήγειραν δυσάρεσχον ἄνεμον κυματίαν,
Επήγαγον ναυπασμὺς, ἐμέτους, σκοτοδίνυς,
Ηπείλησαν δ' ὑπὸ πλέονας ϑέας κυματοκλύσυς,
Πέλαγ ὧδ' δυσχείμερον ὑπωλύοιγε τὸ σόμα.
Τί ϑ καὶ ποῖον τὸ ξυμβὰν; ἄγε μοι λόγε φθαίυ.
Μὴ ὧδε μέλ τιὼ νάυεσιν τῆς μυσικῆς ψαλάττων.
Ἦν ῥωμανὸς τὶς στρατάρχ, ϑπίκλιν διοχμὴς,
Επίχαρις, δύσοσόσωπ, τὸ χρύ καπαδόκης,
Εὖ ἔχων κάλλυς ζώματ, οὗ ϑ καὶ βραχίονων,
Εἶδ πλατὺ ἐρεύσμιον, ἄξιον τυραννίδ.
Οὗτ ἰδὼν τὰ πεύγματα καὶ τιὼ ἰσχιὼ ῥωμαίων
Επὶ γυναίῳ κείμενα καὶ ταῦτα φυκιῶντι,
Επὶ παισί τε τυφερῖς ϵ νηποδυωάμοις.
Ὡς δράκων ἐπεσύρισε σρυθίοις ἀπερώτις,
Καταπεῖν μεγαλαυχῶν σόμασιν ὀσοφάγοις,
Αὐτιὼ τιὼ σρυθομήτρα μὴ τῶ ὀρταλίχων.
Νήπ ὁδ' ἐγίνωσκεν ὡς λύγ ἰξοφόρ
Εἰς γιὼ ῥιπεῖ τὸν ἀετὸν τὸν ἀερβατεῶτα,
Καὶ σάλικες ἀγρεύσι λινόπλοκοι τὰς ἄρκτις.
Πεινοσήσας δίγαρ οὐ πόλεις ϑὲι ϑρασίυς,
Η'ϑρισε σμικῶ μελιασῶν, ἐφωέμησεν, αὐτῆρεν,
Ενίβριζε τῖς κηπουταῖς κ τῖς ἀμπελοκόμοις.
Διαρπαγιὼ ἐπῆτο τὰ τῶ γαιομαχούντων.

Ολίγον πὶ τ̀ μεταξὺ, κ̀ βᾶς ὁ μυκητίας,
Ὁ βᾶς ὁ μεγαλόσεργ@ ἐάλω κωμαείοις.
Ἦχθη κολαθησόμν@, τ̀λμης ὑφέξων δίκας.
Εἶδ'εν αὐτὸν ἡ βασιλὶς, τ̀ κάλλ@ κατεπλάγη,
Καρδίαν ἐρωτ́τρωτον ἔχεν ὑπὸ τ̃ βίας,
Καὶ παρ' ὐδὲν τ̀ τόλμημα τ̃ ῥωμανᾶ θεμμήν,
Κἀκείνης ἀθετήσασα τ̃ὺ φερναλέης ὅρκυς,
Ερωλικκῶς (υμπλέκε᾽), μίγνυ᾽) πᾷ δ'εσμωτὴ,
Αντὶ φρυερᾶς αὐήγνυσι θαλάμυς νυμφιδίυς,
Αντὶ κλειῶν χαείζε᾽) πέπλυς καθαμαργάρυς,
Καὶ λέχ@ τὸ βασίλειον ἀὐτὶ χαμαισρωσίας,
Καὶ κρήτερε καθίσπι θανάτῳ ῥυσαμένη
Τὸν ἄδ'υ κινδ'ωνεύοντα πρεπεσέως γνάθοις.
Τοιαῦτα (οι τ̀ παίγνια παῖκτα τρέχε᾽ βίυ.
Ὡ᾽ς ᾗ παρῆλθε ῥωμανὸς εἰς τηλικᾶτον ὄγκον,
Απὸ βαλβῖδ@ ἔδ'ειξεν ὑπὸ πρωτοδρομίας
Οἵας ἀῤῥεναπότητ@ θέρμιν ἐν στέρνοις εἶχεν.
Οὐ γὰ πυφαῖς ὑπέγχανε ταῖς (ωματικωτέραις,
Οὐδ'ὲ θελχθεὶς πᾷ πυραυγεῖ πρεπορφύρῳ φάρει,
Σκώληκ@ ἔζη βιωτικὴ ἀθλίυ γαιοφάγυ,
Σκότ@, ἐγκρυπτόμν@ θαλάμοις βασιλείοις,
Καὶ φύγων οἷον τ̃ὺ ἐχθρὺς κ̀ μάχας ἀλιτκάζων,
Καὶ τῖς κακοῖς κὴ φαυλουργοῖς τ̀ν θρασείων πα-
θῶν.
Αλλὰ θυμὸν διαλαβὼν κ̃ τ̃ῷ ἐκ τ̃ ἄγαν,
Καὶ τιὼ τ̃ ζήλου κατ' αὐτ̃ῷ πασάμν@ ῥομφαίαν,
Καὶ γλῶ τῖς τύτων πλώμασιν ὡς δραίμασι καλύψας,

καὶ

Καὶ τοῖς ῥυεῖσιν αἵμασι θαλάσσας χεδιάσας,
Ἔδειξεν οἵαν αὐτονες τρέφουσιν ἀνδρίαν,
Οποίους τοὺς βραχίονας ἔχουσιν ἐν πολέμοις.
Κἂν μὴ ὁ φθόνος τὸ δεινὸν ἀπεῖρξε τὸν γηναῖον,
Ἂν μὴ κακίας ἔχιδνα κατέφαγε τὸν ἄνδρα,
Οὐδ' ἂν πυρφόρῳ ἔφυγε τὴν μάχαιραν τ δίκης.
Αλλ' ἡ κακίας ἄκανθα, καὶ τὸ τ φόνου πλῆκτρον,
Κατεμωλώπισαν αὐτὸν ὑπὲρ σκορπίου κέντρον,
Καὶ κόρας ἐξεκέντησαν ἀπὸ τὰς τῶν ὀμμάτων.
Ἦν μὲν γὰρ φύσει ῥωμαῖος αὐθέκαστος, αὐθάδης,
Ὑπέρφρις, φιλότυφος, φίλαυτος, αὐτογνώμων.
Τότε δ' πλέον φυσηθεὶς ἀπὸ τ ἀλογυγίδος,
Καὶ μείζω τύφον προσλαβὼν ἅτε ῥωμαίων ἄναξ,
Ναὶ μὴν ἐς προσηζάμην γνώμην ἀσατυμφίλην,
Καὶ τρόπον ἀλλοπρόσαλλον, ἐς πάντας ὑποπτίων
Ὡς ἀπιθάνους, ὡς ἀπὸ πέραν ἀπιπροβῶτας,
Βαρὺς ἐδόκει ἐς πικρὸς ὑ τοῖς ἐν τέλει μόνον,
Αλλά γε καὶ τῇ γαμετῇ καὶ τοῖς τ δώκα τέκνοις.
Ενταῦθεν λόγοι ψιθυρροὶ, καὶ συσσυραὶ, καὶ δόλοι,
Ενταῦθεν μίσος ἔκφυλον, καὶ ἀπέρατος, καὶ πάγαι.
Καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐσκέπτετο τὸν κρείττονα πρόδηλον
Ἄπονον ἀπραγμάτευτον ἀπρόφατον ἐτοιμότατον.
Ἐκίνα δ' τὸ κέρασμα τοῦτο τ προδοσίας
Ὁ καῖσαρ ὁ αὐτόσαρος τοῦ δώκα κωνσαντῖνος.
Τότε γὰρ παῖς ἀώρονικος ἦν τότε στρατηγὸς.
κοινῇ γὰρ τοῖς στρατηγοῖς ἐ τῷ παιδὶ τὸ σπέρμα.
καὶ δίκτυον ἐπλέκετο κινδύνου τῷ δειλαίῳ,

Καὶ σολισμὸν μελάμπεπλον ὑφαίνει θανάτου.
Εἶχε μὲν οὖν τὸν ῥωμαϊκὸν πρσία βυζαντίς
Θηρεύτριαν ἐρημόμφυον καὶ καταρέχειν λύκους
Ἐπποδῶναις ἱεραῖς φερβατροφρέγις μανδραις.
Πτιλωτὴ ὑπὸ πελειὰς ποθὲν ὑπερυξαμένη
Ἐφίζησε τοῖς γόνασιν ἐν πετρασμοῖς ἀψόφοις.
Οὐχ ὥσπερ πρὶν τὸ κιβωτὸν φερπαλάσα τῷ σεγάσρῳ,
Καὶ λύσιν ἐπαγγέλλουσα καταφορᾶς ὑδάτων,
Καὶ δένδρου φύλλον φέρουσα, καὶ φιλαμυθημένη
Νῶε τὸν κιβωτόκρυπτον τὸν δεύτερον ψυάεχλω,
Αλλ' οἰωνὸς ἀπαίσιος, ἀλλὰ κακῶν ζημιώτερος.
Δυσαδέλφη, φοιβάσελα, κακόμαντος φερφῆτις.
Ὁ μὲν οὖν κεφάτωρ τὸ δεινὸν πέμπει τῇ βασιλίδι
Εὐάγγελον φερσήμαντρον ὑποβρήσας τύτε.
Ὧν γάρ τις γλίχεται τυχεῖν ἐκεῖνα καὶ δοξάζει,
Καὶ ταῦτα πᾶσι κεῖνον ὅσα καὶ κεῖ γνώμην.
Αλλ' ἄρα δυσπολμότερον ἀδὲν ἐστὶν ἀνθρώπου,
Ἔχοντος δοῦ ἐχθραίνοντας οἰκείους ταυτσέγους.
Ἂν ἔνδον ἔχῃς δοῦ ἐχθρὸς, αὖ ἐφεσίους πρέφῃς,
Οὐ ῥύσωνται κινδυνώων ζε τὰ βαβυλῶνος τείχη,
Οὐ πύργοι ζεμιραμίδος, ὑ πυραμίδων πάχος.
Ἂν τὸν φερδότερον ψυχὴν σωοικον δυσυχήσεις,
Ἂν σωοικείης μετ' αὐτῷ ἐν ἀρραγεῖ φερμίῳ,
Αλώσιμον τὸ φερεῖον, ἀφύλακτος ἡ πόλις.
Αλλὰ διηγητέον μοι τὰ φερὶ διογλόους.
Πόλεμος τότε βαρὺς κατέρωθεν ἐρράγη

μέσον

Μέζον ῥωμαίων χ' πξσῶν, ἄγελ@ ϑρῦς αὐ'ξθη.
Μέγας ἐφώπλιζε ϑυμὸς ἄμφω τὰς ϛρατιαρχίας,
Καὶ παύτα ϖξιέτρεχεν αὐδρεδιώκτης ἄρης,
Τοῖς αἵμασι καταλουτ@, φονολουτῷ τὰς χεῖρας.
Ὅλας ϑαλάσσας ἐπερφεῖν βυλόμ@ αἱμάτων.
Ὁ βασιλὺς δ' ἐπέπλετ πλυρηκοπῶν, διώκων,
Καὶ δόρατ@ τοῖς νύγμασι χέων αὐτῷ χαλάζαν,
Στρυθοφόντης εἵποι ἂν ἱέρακ ὠκυπέτης,
Στρυθοῖς ἁπαλοπτέρυξιν ϑηρεύων τὰ πίλα.
Περιτὴρ ἐδόκ τοῖς ἐχθρῖς ἔμπφ@ καταβάτης
Ὑψόθεν ἀποδισκυθεὶς, ἀπορράγεὶς ἐκ νέφυς.
Εγλώττ καταλουτρι λυθροῖς αὐτῷ παλάμη.
Φονοσαγὴς ἡ δεξιὰ, φονόφυρτ@ ἡ ϖαλάϑη,
Εξέρυθρον ἱμάτιον ἐφόρεσεν ἐκ φόνων.
Ὡς εἴ τις λέων ἐντυχὼν δειλοκαρδίῳ ζῴῳ,
Ῥᾴξ πλευρὰν τοῖς ὄνυξι, χ' θλάσ τῷ ἐγκάτων,
Καὶ δείξει κατάβαπα τοῖς αἵμασι τὰ χείλη
Οὐδεὶς αὐτῷ βελέεων ἔδειξεν ἐκατόγχειρ
Ὑπὲρ ζειρῶων κέλαδον, ὑπὲρ τυφῶν@ ϑερέσ@,
Φόνι@, ὀμβριμόεργ@, ἀκάμας ὡς ἀδάμας.

Ἦν ταῦτα, χ' ϖροσέβλεψεν ἡ νίκη τοῦ ῥωμαίους,
Καὶ χαρπὸν ἐγέλασε σὺν χρόνῳ, τοῦτ γνῶσα.
Αλλὰ γὰ ἡ τειβαρβαρ@ ἐκείνη βασκανία,
Καὶ τ κακίας τὸ συγγὸν, καὶ τ' ϑθόνυ νέφ@,
Τοιαύτῃ λαμπρὸν ὅλισον ἠμαύρωσεν ἡμέραν.
Ὡς γὰ ὁ καῖσαρ ϑρασμῷ χ' τ φυγῆς κατῆρξεν,
Ὤχοντ παύτες ἐκ ποδῶν τὸν κρότερα λιπόντες.

Καὶ βασιλὺς * ὡς σκολιὸς ἀπεψιλωμμένῳ
Καὶ τῆδε κἀ πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς δυσμὰς,
Καὶ μόνον ἔβλεπεν αὐτὰ ἐν βρόχοις δυσκβάτοις.
Ἐντεῦθεν ἐπεπήδησαν πρωτάρχοι βαρβάρων
Σωτρέχοντες πρὸς ἐρίζοντες ἐρίζοντες ἀλλήλοις,
Τὶς αὐ Ῥωμαίοις ῥωμαϊὸν ζῶντα, καὶ τελευταῖον
Ζωγρεῖ), φεῦ! ὁ βασιλὺς βαρβαρικαῖς παλάμαις.
Ὁ λέων θήρα γίνε) πανθήρων λυσσητήρων,
Ταῖς νυκτερίοις αἰετὸς κρατεῖται χειροπέρυξ.
Τὸ μὴ ταῦτα δὴ καὶ πῶς κὴ μέχρι πρὸ πολλοῦ.
Ὁ βάρβαρος ὁ φύλαρχος ὁ κλεῖνος ὁ ζωγρήσας
Τὸν βαρβαρόθυμον ψυχὴν ἀέλπτως ἡμερῶσαν,
Βλέπει φιλανθρωπότερον πρὸς τὸν βασιλέα,
Οἰκτείρει δ' καὶ βάρβαρος ἄναλκα δυστυχοῦντα.
Ἐλέγχει γὰρ αὐτομβρεῖς τὸ βασιλεῖ πρόσοδος
Ῥωμαίους ὁ τὰ βάρβαρος ἀλλόφυλος συμφύλους.
Γίνε) πρεμνότερος αὐτὸς κὴ τῶν οἰκείων,
Καὶ κηδεμονικώτερος αὐτὸς τῶν ὁμογνίων.
Καταλλάττε) σύμμαχον πρὸς νέμει χεῖρα.
Ἀναχτησόμενον αὐτὸν πέμπει τὸν κρατεῖαν.
Ἤλυξε γὰρ ὁ ῥωμαῖος ὡ θὴρ ἐκ γαλεάγρας,
Ὡς ἐκ βρογχίδων αἰετὸς, ὡς ἔλοψ ἀπ' ἀγκίστρου,
Καὶ πάλιν ἐλπίσμος ἀρθεῖσαν πρὸς τὸ κρείττον.
Ἀλλὰ σωέχειν αὐτῷ καὶ τὰς ἐλπίδας φθόνος.
Γράμματα γὰρ καταίπερα παντὶ πρεσβοίτων
Πάσας ἀποτειχίζοντα τῷ ῥωμαίῳ τὰς πόλεις.
Ἐντεῦθεν ὁ ταλαίπωρος ἔρημος πρὶν ἔτι,

Ἄφιλος

Ἄφιλος, ἀβοήθητος, ἄλλος βελλεροφόντης,
Τῶ κεράτος ἀποσφετερισθεὶς ὥστε ἀπὸ πηγάσου,
Ἕτεσι μόνοις ἐν τρισὶ τῦ κεράτος ἀπολαύσας.
Αλλ' ὐδὲ πάλιν ἡ πυρὰ τῦ φθόνου κατεσβέσθη:
Ὁ γάρ τοι δ'ὄκας μιχαὴλ ὁ παῖς τῦ κωνσαντίνου
Πρὸς τὸ ἀκμιὸ ἐπαναβὰς ἤδη τῶν νεανίσκων,
Καὶ χνῶν ἐπαγγειλάμενος ἰόλου τοῖς κερτάφοις,
Τῷ καίσαει κερσάμενος τῷ θείῳ σωαείθμῳ,
Καὶ τοῖς ὑπερεμφύσι καὶ τοῖς ἐν στρατάρχίαις,
Ἐγκαθιζανίᾳ μὲν δίδυς τοῖς θρόνοις τοῖς πατρῴοις,
Καὶ τὸ τεκῦσαν σένυσθαι πολλὰ κ' γομιμίῳ
Τῶν ῥεβόλων τ' ἀρχῆς ἄκυσαν ἀπελαύνᾳ,
Καὶ πίθηκι μονάσειαν, κ' κείρει τῦ πλοκάμυς,
Οὓς χάεττες ἐμόχθιον ποτε μυρμηκοιφίας,
Καὶ σκοτεινόπεπλον τὸ πρὶν λαμπρόπεπλον δεικνύει.
Μαθὼν ὃ καὶ τὸν ῥωμανὸν πάλιν βασιλεῦντα,
Καὶ πάλιν ἧς ἐκπέπωκεν ἀρχῆς ὀρεκτῶντα,
Καὶ μάχιμον ἐγείροντα κεντρίον ὡς σκορπίον,
Πέμπᾳ τῦ πολεμίοντας καὶ τῦ συλλειψομίυς.
Καὶ πάλιν, φῦ! ὁ δυσυχὴς θηρέτερις ῥεπίπᾳ,
Ζωγρεῖται, καὶ τῷ ὀφθαλμῷ τῦ κύκλοις ἀσβολῶται,
Εν λυτροτραγαίῳ καὶ σκληρῷ εἴπετα ὑποδίῳ.
Απαλλαγεὶς ὃ μιχαὴλ τῶν παρεστώτων φόβων,
Αχείμασόν τε τ' ἀρχῆς ῥᾳδιλαβὼν τὸ κεράτος,
Θορύβυς μὲν ἀρείκυς, καὶ θωρηκοφορίας,

Καὶ

Καὶ θρᾶν τὸν ἐνιαύλιον, χ' μόχθους, χ' κινδύνους,
Οὐδ' ὄναρ ἐφαντάζετο· χολάζων ἢ ταῖς βίβλοις
Νύκτας αὐπνους ἴαυεν, ἄλλο λιῶ δημοσθένης,
Ἢ δίδυμο χαλκέντερο ἀλεξανδρεὺς τὸ γμ'ο,
Ὃν ὅτως ἐπωνόμασαν ὡς ἐν τῷ χαίρειν λόγοις
Ἀπόστον γμόμβμον ἡμέρας ἐπὶ πλείους.
Ἐντεῦθεν ἀνερράγησαν ἐπίροισι βαρβάρων,
Καὶ πάλιν ἐφυσήθησαν λαίλαπες πανταχόθεν,
Καὶ φλοίσβους ἀνωρύοντο, καὶ παφλασμοὺς ἐποίουν.
Οὐ γὰ παρὼν ὁ ναύαρχο ὁ ταύτας ἀλεξήσων,
Καὶ γῆθεν ἀνεφύησαν βλασήσεις ἀχορδώδεις.
Ὁ γὰ τ' χώρας γεωργὸς ἔζη κοχλίου βίον,
Ὀλίγα περισερχόμβο, χ' πάλιν ὑποφαύγων,
Καὶ πάλιν ἐλυτρέμβο τοῖς δόμοις ὡς ὀστρέοις,
Ἢ μᾶλλον ὡς βυθότροφο πίννα χωματοφάγο,
Δεόμβο τ' νύξαντο εἰς βασιλέως πράξεις,
Καὶ χρήζων ὑπομνήσοντο ὅπ ῥωμαίων ἄρχῃ.
Ἐντεῦθεν πάλιν ἤρπυσαν δρέποντες χασματεῖαι,
Καὶ πᾶν 'ρωμαίων ὄρειον ἐρρόφυν ὡς νοσίον.
Ἦν δ' ὧν βαρὺς χετλιασμὸς κ' τ' βασιλέως,
Καὶ πάντες ἐπαθαίνοντο βλέποντες τὰ ῥωμαίων
Οὐκ ἐπὶ γόνυ κείμβα μόνον ἀλλ' ἐπὶ σόμα,
Ἀλλ' ἤδη διαῤῥύσαντα χ' καταμαραινθέντα.
Εἷς δέ τις μεγαλοψυὴς καὶ τῷ ἐκ πρώτης εἴζης,
Βοτανειάτῃ ἔλεγον ἐκεῖνον νικηφόρον,
Ἐμπειροπόλεμο ἀνὴρ, καταμελὴς τὰς ζάρκας,
Ἅτε πολλαῖς ἐνθλητικὼς μάχαις ἐξέπ βρέφους,

Καὶ

Καὶ γεγονὼς ἀρείκων μεσὸς ὀλυμπάδων,
Χεῖρον πρωτευρίζε) κυρίαν ζυμμαχίδα,
Καταλαμβανὶ νίκαιαν, πέμπῃ πρὸς τὸν κρατοῦντα,
Γράμμα πρωτεῖνετήριον δῆθεν αὐτὸν συμπῖθον,
Αναμαπὶ τῷ γέροντι τῶν σκήπτρων ἰσοτιμίαν,
Αὐτὸν δ' ὡς ἀπειρέμαχον ζωὸν ἐν ἀπραγμοσυνῃ.
Καὶ ἱ πολλὰ κῆ πρεπὰ; φθανὶ τῳ βασιλίδα,
Καὶ πορφυρίδι μὴ αὐτὸς κοσμεῖται χρυσπάστῳ.
Ο' πρὶν ὢ κρατῶς μιχαὴλ γίνεται μελαμφόρ@,
Ἔτεσιν ἓξ γδύσαμψ@ τ῀ βασιλεὺς κρατῶς.
Αλλὰ γὸ ἐκλαθόμψ@ αὐτό τὲ κ῀ τ῀ γῆρως
Ο' γέρων ὁ παλαιψὴς ὅδ' ὁ νικηφόρ@
Τῇ γαμετῇ τ῀ μιχαὴλ ζυγνυται νόμῳ γάμου,
Καὶ ταῦτα γέρων τυφερᾷ πέμπελ@ νεαζύσῃ.
Αὐτὸν ὃ βαρυώμψον ἐς δυσανακρετῶτα.
Τοῖς ἐφεσίων πόλεως ποιμψία καθισανὶ.
Καμάτων δ' ἀπεχόμψ@ τῷ κ῀ τοῦ πολέμου
Εκάθητ' χρυσοφορῶν κοσμούμψ@ ἀμφίοις
Ακτῖνας ἀπαυγάζυσι πυρράζοντ@ χρυσίῳ,
Λυτρῖς καὶ πότις καὶ τερφαῖς αἰδ'αῖμον γῆρας βό-
σκων.
Χρυσόπτερ@ αὖ εἴποι τὶς κύκν@ ἀγαλματίας,
Οπότε δ'ωίειν ἔμελλε κ῀ κρύπτεσθ τῷ βίῳ,
Τειγέρων ἀπαλόβι@, ἀπάταλος, τυφλίας.
Καὶ τὰ μὴ πράγματα χερσὶν ἔπισθεν ἀνθρώπων
Βαρβαριζόντων τῳ φωνῳ μηδ' ὀρθορρημονούντων,
Κρέατος πανημέριον ἐδόντων καὶ πινόντων,

Οἷς ἰῶ τὸ ἧμαρ πίδυλον, ἢ πάππους καὶ πατέρες
Τειβάρβαρε καὶ τὴν ψυχὴν, βάρβαρε καὶ τὴν γνώμην,
Καὶ σκυθογλώσσους λαλιὰς δυσφεάτους λαλαγοῦντες.
Ὡς εἴ τις μεγαλόφρονα πεδύσειε φορτίδα
Ἐν ἡμέρῃσι σκαιοῖς ἀχρείοις κυβερνήταις
Αὐτὸς δ' ἐπτερόμβῳ χρυσοσίλπνοις πέπλοις,
Καὶ βυσσίνῳ χρυσοῦφεῖ μαργαρόφορῳ φάρει,
Καὶ βάμμασι πορφυρανθεῖ λάμποντι ἢ χρυσίῳ.
Καὶ χρώμῳ ἐξ ἀμοιβῆς ἀμφίοις ἐπαλλήλοις.
Ἐφ' ὑψηλῶν ἐκάθητο θρόνων ἀργυρήλων,
Κοσμῶν τοῖς ἀξιώμασι πάντας οὐ προσηκόντας,
Χαλκεῖς, θρυτόμους, σκαφίτας, ἐμπόρους, γαμομάχους,
Κηπιδοπώλους, χοιρογρὸς, χναφεῖς, ἀμπελουργάτας,
Καὶ χυδαίων τὰ ἴμια, καὶ τὰ λαμπρὰ ῥυπαίνων,
Καὶ πλικαύτην ἀνοιαν καταγὼν εἰς βαναύσους,
Ἣν ἔπαθλον ἐδίδοσαν ④ κράτορες ④ πρώτην
Ἀνδραγαθίας ἢ χειρῶν κατορθώσεων μεγάλα,
Καὶ ταῦτα τοῖς ἐξ αἵματος ⓒ ἧμας λαμπροφανέσι.
Τοιούτοις ἔργοις ἔχαιρε, τοιοῦτος ἐπηρύπα.
Κἂν μήπινες αἰτήσαιεν ἀξιωμάτων ὕψη,
Δεινοπαθῶν ἐφαίνετ' ἢ κείνων ζημιώσης.
Τὰ δ' ἄλλα πάντα πάρεργα ἢ τὸ μηδὲν ἡγεῖτο,
Κἂν τὰ ῥωμαίων ὅσια σεμνόντων τῶν βαρβάρων,

Κἂν

Καὶν ἑλεπόλεσι πολλὰς πόλεις κρεωκοπούντων.
Οὕτως ὃν ἔτεσι τειοὶ ϛ κρᾶτις ἀπολαύσας,
Βίον λοιπὸν μεθίσαται ϛ βασιλείᾳ κρᾶτις.
Αλλὰ λοιπὸν εἰς σιωπῆς ὄρμον ὁ λόγ@ ϛήτω,
Πελάγως γὰ αὐτλαλικὴ χύσις αὐέρρωγέ μοι
Αεισυεγήμαζα λαμπρὰ γλυναίων βασιλέων,
Ανδρῶν ἡρώων, δύγλυῶν, ἀλκίμων, μεγαθύμων,
Ὧ͂ν ὑδ' ἐ γλώσση δ'ωατὸν ϑοῦ βίυς διαπλῦσαι.
Ἠδη λοιπὸν ἐγκύπτυσι τειτσαεισεῖς σκηπτῦχοι
Κομνηνιάδαι κρᾶτρες μεγαλθυργοὶ γλυνάδες,
Θαλάσσας πελαγίζοντες τῷ τερπαυχημάτων,
Ἀς ὑδ' αὐτὸς ὁ ἡρακλῆς ὁ καρτερὸς περᾶσι.
Καὶ τίνων αἰναψώμεθα κάλων πειμνύτιων ὧδε,
Τῦ πλοῦ τιὼ κώπιων χάσαντες, καὶ ϛείλαντες τὰ λαίφη,
Οὐ γὰ περᾶσμα φασὶ τὰ τῷ γαδείρων πέρα,

ΤΕΛΟΣ

CONSTANTINI MANASSIS ANNALES.

VT cupidus rerum terreſtrium animus, ijs ipſis inhiat, & omnem lapidem mouet, quo potiri ſuo deſiderio poſſit: ita tu, domina, regio animo prędita, & eruditæ doctrinæ ſtudioſiſſima, ſemper aliquid cognoſcere ac percipere geſtiens, libris incumbis, ex ſcriptis eruditorũ voluptatem percipis, totam deniq; vitam in diſciplinis liberalibus conteris. Quando igitur vt alumna doctrinę poſtulaſti à me tuum in uſum conſcribi libellum. perſpicuum & intellectu facilem, qui clarè tradat res priſcis geſtas ſęculis, & qui ab initi opotiti rerum fuerint, quò uſque progreſſi, quibus nationibus, & quam diu cum imperio præfuerint, exponat: ſane onus illud in nos recipiemus, tametſi rem nos difficilem, gravem, & operoſam moliri non neſciamus. Nam labores in perficienda commentatione noſtros munificentia & liberalitas tua recreat, & æſtum laſſitudinis ac ærumnæ munera tua crebrò repetita veluti roris cuiuſdam reſperſione mitigant. Ac de his quidem dictũ hactenus eſto, ne

III

ne fortè comparata videatur ad adſentandum oratio, néue relicto ſcopo euagari aliò perhibeatur. Quum autem complures litteris man-
IV. darint hiſtorias ac annales, & rectè quidem vereq; cuncta narrare conati fuerint, diuerſa tamen id via modoque præſtiterint: nos eorum auctoritatem ſequuti, qui accurato maximè ſtudio uſi, ad veritatem accedere proximè videbuntur, exſpectationi votoq; tuo pro viribus ſatisfaciemus.

Cœlum ἄναρχον.

Perfectus ille Dei Sermo, rerum opifex omnium, ab initio cœlum ſideribus carens, & immenſa tamen venuſtate radiorum planè diuinorum fulgens, vnà cum terra & luce condidit. Erat autem id temporis tellus omnis ornatus expers, & cerni non poterat, incumbentibus illi craſſiſſimis tenebris. Atvbi lux orta ſe paſſim dideret, ac dies exſtitiſſet: quæ prius erant inadſpectabilia, cerni ceperunt, & triſtis illa caligo per radios lucidos expulſa fuit. Hoc modo primus dies effluxit. Hinc altero illuceſcente, cęlum ſecundum in orbem globumque

Cœlum ſecundum.

ſollerter redegit, quod univerſis terrenis rebus ſeu tectum quoddam obductum, opifex ipſe firmamentum appellauit, diuerſum omnino à priore ſiderum experte globo. Tunc & fluxam aquarum naturam, & abyſſos à ſe inuicem ſepa-

ſeparauit, ac partim quidem ſurſum ad ſublimitatem mentis intelligentiæ nequaquam comprehenſibilem ſubuexit, partim in terra reliquit: utriſq; cœlo, tanquam ſepto muroque ſolido, interiecto. Ita die ſecundo præterlapſo, certius effulſit: quo rurſus opifex ille ſapiens alijs condendis intentus erat. Nam quia ſuper vniuerſam terram omnis infera liberaque aqua diffuſa, ſuperficiē eius quaſi reſtagnando tegebat: repente liquidam hanc naturam non aliter coëgit, ac ſi quis lac coaguli vi conſtringens, caſeum ex eo conficiat. In hunc modum ea re detracta, quæ prius terræ quaſi luminibus officiebat, ſuperficies eius atque forma conſpecta fuit, vnà cum rupibus, montibus, & præruptis collibus. Inde totum illud aquarum corpus & compagem mare nuncupauit: ſiccam vero naturam, ſiue lapideam, ſiue gleboſam, terram appellavit. Simul eximiam vim poteſtatemq; ſuam declarans, tametſi nec dum ſolis ſplendor exiſteret, omnis generis herbam nihilominus è terra prouenire iuſſit, partim ſolius voluptatis, & oculorum delectationis cauſa, partim ad animalium paſtum, & terram incolentium vtilitatem. Tunc primum terra ſuis eſt ornamentis condecorata ſplendidius, quam puella tenera, primumque viro deſponſa.

V.

Aquarum ſegregatio.

ſa,quæ auro & vnionibus intertexta veſte fulget. Renidebant venuſtæ violæ diuerſorum colorum, nimirum aliæ purpureæ,aliæ ſubfulvæ: itidem aliæ roſę purpureę conſpiciebantur,aliæ ſubalbi coloris. Nec niuea deerant lilia, nec anagallides,nec hyacinthus, nec narciſſus,nec quidquam eorum omnium, primo quæ vere proveniunt. Spicas erat cernere quaſi ſtriatas, & onuſtas frumento: hedera ſerpebat,nigris prædita folijs, corymbos quatiens: omnia perpulcra, rorida,ſplendida erant,terramq; temperatis odoribus fragrantem reddebant. Herba paſſim mollis ac viridis humi ſtrata,boum,equorum,animalium cæterorum vſibus ſeruiebat. Præter huiuſmodi telluris ornatum,quaſique veſtem elegantiſſimam,aderat etiam plantarum copia,ramique arborum venuſtis onuſti folijs atque fructibus. Erat videre pulcram ceraſum, melleam palmam, fecundam malum, florentes olivas, dulceſcentes ficos, pinus pingues, abietes, quercus, ulmos. Ventus in ramos pineos delatus, ſuauiſſimum quoddam murmur in folijs efficiebat. Erat cernere vitem racemorum matrem, & palmitum ordines, Vua ſuccum nectareum continens palmitibus adhærebat. Omnia fructus maturos habebant,omnia perfecta erant.

VI

Non

Non extabat quippiam expers gratiæ venuſta- 5.
tiſque ſuæ, non quidquam imperfectum. Se-
cundum hæc diei tertij lux occidit, & quartus
poſt eum exortus eſt. Itaque rurſus opera iuſſa- VII.
que ſua Deus inſtituit, mandans ut cœlum ſtel-
lis, quaſi corona quadam, cingeretur. Quapro- *Siderum creatio.*
pter illud ſiderum pulcritudine fuit exorna-
tum, inſtar pepli margaritis diſtincti, veſtis au-
ro intertextæ, panni lucidis gemmis decorati.
Tunc primũ illuxit ocellus ille diei ſol, magnus
ille gigas, lucerna vitam nutriens, fons lucis in-
exhauſtus, ignis materiei expertis domicilium.
Tunc primum face quaſi quadam cæruleus ille
globus lunæ, integro lucens circulo, noctem
colluſtrare cœpit. Tunc primum deniq; in cœ-
lo erat videre ſidera magna, pulcris orbibus in-
cluſa, ſecum inuicem certantia, cœlum ipſum
ſic exornantia, vt pratis flores ornamento ſunt.
Saturnus nigricabat, colore plumbeo: Iupiter
vt argentum ſplendebat: Mars flammeus con-
ſpiciebatur: ſol inſtar auri puri puti lucebat:
Mercurius inſtar æris rubebat: Luna in morem
glaciei pellucida ſuam & ipſa lucem emittebat.
Ita diuerſi coloris peplo cœlum obductum cer-
nebatur. Saturnus cæruleus erat, qualis hya-
cinthi color eſt: Iupiter vt lilium ſplendebat:
Mars vt viola: Sol aureus vt roſa purpurea: Lu-

ciferv t albi floris: Mercurius vt tinctus rubedine flos: Luna vt pulcris conſpicuus folijs narciſſus.

VIII. Eiuſmodi quędam varietas cœlum exornabat, & tam florida, tam elegans, tam ſplendida iucunditas in cœli ſpectaculo ſemet offerebat, efficiens hortum ex eo ſideribus conſitum, cuius ipſemet Deus auctor & cultor erat. Ipſæ ſiderum faces plantas, germina, flores infiniti propè coloris referebant. Tunc primum ſol fulgens & lucem ſuam emittens, conſpectuſque tanquam ornamentum cœli, & diei pulcritudo, illius imperio ſeruijt, à quo conditus fuerat, & oculo quaſi clauſo diem quartum abſoluit. Sic igitur ſidera perfecta fuerunt, ac ſol quidem ordinatus eſt velut imperator diei, luna vero tanquam noctis colluſtratrix. Necdum in amplis terræ ſpatijs animal quoddam verſabatur quod vel aquam penetraret, vel pedes incederet, vel aëra permearet. Enimuero perficiens ille cuncta Deus aquarum naturæ indita ui animante, ac facultate procreatrice, iuſſit vt anima inde viua ſcateret, tanquam fetus recens è parturiente, iamque partu infantis abſoluti onerato ventre. Nam Dei mandatum ueluti ſemen quoddam incidens, aquas admodum fecundas reddebat. Hinc ortæ volucres aëra libero volatu permeã-

Animalium ortus.

tes, quarum aliæ magnis sunt alis præditæ, & aduncis unguibus, quos armorum nactæ sunt loco: aliæ rostrum habent acutius nouacula, quibus scilicet carnes pro cibis sunt destinatæ: quarum è genere sunt, aquila volucrum imperatrix, crudiuori accipitres, aues ceteræ, quæcumque non coctis vescuntur. Hinc & auiculæ garrulæ, herbis victitantes, alis exiguis præditæ, vitæ breuis, variè cantillabant, in lustris garriebant, arbores perstrepebant, nimirum musicæ cardueles, alaudæ, spinni, sturni, aliæq; volucres omnes, quæ agrorum herbas circumuolitant, & victum inde facilem conquirunt. Tunc etiam in terra bestiæ conspectæ sunt horribiles, leones hirsutas ac villosas ceruices habentes, ursi, pardalides, tigrides, apri, bronci, elephas lato pectore, canes dentibus serratis instructi, veloces lepores: omnes deniq; tam volatiles, quam pedestres bestiæ, quæ vel in amnibus, vel mari, vel montibus degunt. Tot animalibus dum terras, & aquas, & aëra complet Deus, eum inquam aëra, quem vesti manibus haud elaboratæ consimilem suis ipsemet digitis opere subtili contexuit. iamq; velut vrbem quamdam munitam & amplam carniuoris ac herbiuoris animalibus, & volucribus aperuisset: dies quintus cursum suum absol- IX.

vit. Quum ſextus autem appetijſſet, hortum
X. pulcerrimis arboribus inſignem Deus condidit,
Paradiſus à Deo conſeritur. non fodiendo, non terram colendo, non conſerendo, ſed verbo & ſermone ſolo: cuius imperio quæuis eo loco proueniebant arbores ſuaviter redolentes, umbriferæ, vireſcentes. Quiſnam obſecro venuſtatem Edenis poſſit oculis ſubijcere? Iſtic arborum fructiferarum ordines erant, heic plantarum fragrantium non exigua copia: rurſus ab alia parte cœlum æquantes arbores voluptatis cauſſa conditæ florebant, platanus irrigua, ſublimis abies, excelſæ pinus, cupreſſi, ulmi, Rami arborum mütuo ſe contingebant, & folia ſeſe velut amabili complexu excipere videbantur. Etiam fructus dulciſſimi proueniebant, ſole in arbores incidente, ac ſenſim per rimas foliorum penetrante. Fulgebant paſſim roſæ cum lilijs, & quidem eo tempore ſpinis roſæ tam purpureæ, quam albæ radiantis ſideris inſtar è terra germinãtes ɛarebant. Heic terræ ſuperficies viridi gramine ornata erat, illic herbæ non purpureæ tantum, ſed variorum quoque colorum conſpiciebantur. Vndiquaque lenis ille Fauonius adflabat, & aëra florum
XI. fragrantia complebat. Inter hęc omnia vitę lignum germinabat, ornatum ſingulari gratia, pulcris folijs & fructibus. Ac fons aquam emittens

mittens è terra profluebat, arboreumq; locum Edenis irrigabat, plantarum radices ac ſtipites aqua ſua potans, itemque florum teneros ordines fouens. Poſtea quatuor in principia diuiſus, fit ampliſſimorum fluminum parens. Ea vero flumina lingua Syrorum vocantur Phiſon, & Geon, & Phorad, & Eddekel: Græcorum autē lingua Ganges, Nilus, Euphrates, Tigris. *Origo quatuor fluminum.* Et Ganges quidem ambit terræ Euilatæ fines, ubi reperitur aurum, & viridi colore lapis. Au- 8.
rum ipſum natiuum eſt, ſplendidum, rutilans. Nilus autem albiſluus Æthiopum terram cingit, & pingues Ægyptiorum agros fecundis aquis irrigat, redditq; fructiferos. Tigris tamquam telum quoddam cum ſtrepitu ruens, efficiensq; ſonos ac gyros horriſonos, è regione finium terræ Aſſyriorum currit. Tam iucundum tabernaculum quum exſtruxiſſet, ac arboribus *Hominis creatio.* ornaſſet, finxit & hominem manibus omnia perficientibus, de puluiſculo miſero, & ex luto commiſto pondere. Quumq; terrenę illi carunculę vitæ ſpiritum indidiſſet, perfectumque hominem, & ſpiraculo præditum condidiſſet, ex
animo & corpore compoſitum, donatum voluntate ſpontanea, ſuam ad ſimilitudinem ima- xii.
ginemque formatum: incolam eum facit Edenis, loci pulcris arboribus conſiti, quaſi collo-

cans marmor in thalamo, & alium in mundo mundum: paruum quidem illum, quod magnitudinem attinebat, ſed pretio longè mundo ipſo præſtantiorem. Hunc ex rubro puluere formatum, Adamum appellauit figulus ille naturæ luteæ. Quumque collocaſſet eum in pulcro Edene primum ciuem, iuſſit ut fructibus omnium arborum veſceretur: ſaltem arbori cognitionis man⁹ non admoueret. Tunc & manſuetum quodlibet animal, quamlibet item belluam, quæ euagatur in ſiluoſa latibula, deduxit ad Adamum, quidquid pedes incedit, & in cœlo volat: ut acciperent appellationes ab ipſo, naturis conſentaneas. Adducebatur cruentus, iubatus, tauri necator leo: urſi toruum tuentes: pardi maculoſi: ceruus pelle varia: caudata vulpecula: elephas fronte lata, proboſcidem quatiens: lepus mutilata cauda: cornibus feriens taurus. Adducebatur perdix, habens & pedes & roſtrum rubrum: cum ſturnis, alas habentibus nigras, qui pennas quatiebant, & albas notas inſtar grandinis ferebant. Pulcritudinem ſuam oſtentabat pauo, alas habens aureas: lucebat coloribus multis, & aurum in plumis referebat.

Animalibus appellationes indita.

xiii. Fulgebat in eodem & purpureus color, auro interſperſo, ſplendentis inſtar oculi. Cingebant Adamum omnia, ſicut mancipia dominum:

num: adulabantur, accurrebant, noſtri generis auctori blandiebantur. Ille vero demulcebat manibus inexpugnabiles beſtias, tanquam recens editos agnos, qui lacte veſcuntur: neque quidquam ab ipſis periculi formidabat. Nam procax, mala, & audax vitioſitas nondum in ipſius corde locum habebat. Sic nihil eſt, quod in animum adfectionum expertem ius habeat: non ignis, non fera, non flumen impetuoſum. Si rex eris adfectionum animi, peccatique dominus: ſuper baſiliſcos & truculentas feras incedes, leonē humiliabis, manſuefacies tigrim. Secundum hæc, Adamus ſomno acerbiſſimo ſopitus eſt: ſomno, qui fuit initium everſionis, & omnia perdentis inuidiæ. Coſtam eius dormientis attigit ipſe conditor: accepit hanc: formauit inde mulierem. Itaque de puluere conditus Adamus, homo ille princeps, Euæ matris primæ pater, reſpectu coſtæ, factus eſt. Viuebant ambo in deliciarum prædio, vt infecundi, qui rerum craſſarum ſtudio nullo tangerentur: quique corporis nullo pondere grauati eſſent. Vtriſque vero legem præſcripſit Deus. O' terra (inquit) editi, & huius Edenis primi ciues: hæc omnia veſtræ vtilitatis cauſſa producta ſunt. Veſtræ fruitionis gratia fructus arbores ferunt. Itaque ſatiamini omnibus, ex omnibus delicias quæri-

Innocentia ſua.

Euæ formatio.

xiv. quærite. Saltem perniciosum hoc cognitionis lignum, solum inquam hoc fugite: ne illud mihi attigeritis. Eius contactus interitum, & gustus fel merum adferet. Iccirco si de hoc gu-
xv. staueritis, ruetis ingentem ruinam. Idem si vitaueritis, stimulum mortis effugietis: & amplitudinem vitæ non finiendæ lucrabimini. Fert enim fructum amarum, & mortem ipsam. Eueniebant hæc ita: reuerebantur hanc orationem auctores nostri generis: arborem istam, velut infestissimam, ex animo oderant.

Inuidia Diaboli & fraudes.

Verum invidebat Satanas: fremebat dentibus: instar apri spumantis & efferati excandescebat: videre non poterat, vt angelorum more viuerent. Itaque sceleratæ machinationis suæ instrumentum, serpentem fraudulentum & tortuosum inuenit. Adulatur primæ hominum matri: fructum demonstrat adspectu iucundum: gustatu suauem: nectareum. Intuetur fructum illa, qui maturus erat: gratus adspectui: bonus ad vescendum. Arridebat is oculis: cor demulcebat: videbatur dulcedinem quamdam cordi gratam stillare. Ostendit & Satanas eis poculum fraudis, atque illud dulci adsentationis melle inunxit. Serpebat ille draco ingeniosus, sibilabat molliter. Si de hoc, ait, ligno pulcrum habente fructum gustaueritis, si sal-

ſi ſaltē fructum eius ori admoueritis: orbes oculorum veſtrorum aperientur, eritiſq; Dij, & cūcta cognoſcetis. Audijt hęc mulier: animum adſentationi aduertit: victa eſt per dulcitudinem: victa propter elegantiā. Tranſgreſſa eſt interdictum, edit de ligno: ſumſit ex eo: guſtavit: coniugi dedit. Ambo de fructu comederunt, eiuſq; participes facti ſunt. Sed mox ipſos malum comitabatur: aperti ſunt eis oculi: viderunt turpitudinem: nuditatē dedecuſq; ſuū agnoverunt. Hinc ſubibant vmbroſas latebras, currebāt ſub denſas ac frequētes arbores, obligacula de craſſis folijs conſuebant, ſub arborē confugiebant, & ſub tegmen. Optabant vt terra ipſis ore lato dehiſceret, ac prius eos vivos reciperet, quàm morerentur. Animadvertit hoc conſitor ille pulcrarum arborū: acceſſit ad fugientes noſtri generis auctores: exprobravit dementiam: errorem eſt inſectatus. Quid multis verbis opus eſt? abegit illos inde, multavitq; laborioſis ac gravibus operis: minatus terram, animalium altricem, productura ſpinas pungentes, ac tribulos ſtimulis acutis prędītos. Parturigenes impreca-t⁹ eſt graues ac difficiles Euæ matri primæ, quę illas princeps eſt experta. Quamobrem calamitoſiſſimus & miſer ille generis auctor, quum aduerſo caſu illinc expulſus eſſet: habitavit è re-

gione fundi deliciarum, ac pellicea veste
xvi. indutus, quæ figura carnis erat. Euaque cognita, non sine vitiositate Abelum Cainumque genuit. Cainus agrorum culturæ intentus erat,& terrã magno studio boum opera inuertebat: Abelus autem iunior pastoriciam exercebat. Itaque singuli Deo laborum primitias offerebant: qui Abeli quidem acceptabat munera, veluti qui rectè illa obtulisset, ac debito cultu: verùm ijs, quæ Cainus offerebat, animum non advertebat. Ex ea re factum, vt Cainus vultum suum demitteret, Abelumque fratrem oculis infestis adspectaret. Denique illi, qui nulla re ipsum læserat, adferre manus parricidiales cogitabat. Etenim in corde caminum inuidiæ feruentem habebat. Atque hoc quidem etiam ausus est facere. O' mentem inhumanam. Non reueritus ea vincula, quæ belluæ reuerentur, fratrem intra mortis mandibulas demisit. Deus autem fratricidam iracundè adspexit, eumque subiecit exsecrationibus maximè diris. Secundum id Cainus à sedibus primis eiectus, quum magnam terræ partem peruagatus esset: tabernacula fixit, ubi commodum maximè ipsi videbatur: primusque munitas turribus ciuitates excogitavit. Quum autem genus humanum valde diffusum

Cainus homicida princeps.

Cainus auctor munitionum & latrociniorũ.

ſum eſſet, viatores Cainus aggrediebatur: latrocinijs intentus erat: prædas agebat: cædibus inquinabat manus. Interim quum generis auctores luctu adficerentur inconſolabili, Abelo perdito per manus parricidiales: Deus eis iuſtum illum Sethum viciſſim donat, qui nomina cœleſtibus aſtris impoſuit. Hinc mortalium natura, tanquam arbor altas radices agens, magis atque magis aucta & amplificata, omnia circumcurſitans totam terram replebat, perque ſuperficiem eius omnem diſperſa erat. Verùm deinceps exorbitans ad improba facinora, quodvis ad malum, velut equus in campum, ferebatur: quaſique rota præceps, per decliuia ruens in aquas: donec ad imum erroris impij gradum prolapſa, diuos cœpit facere, ac elementa colere, creatiſq; honorem Dei loco deferre. Erat autem iuſtus quidam vir Noa, de Sethi poſteritate, nonus ex Adami ſemine, qui primus fuerat conditus. Is virtutis & legitimarum actionum ſtudioſus, quum odio vitia toto pectore haberet, ac fugeret: improbè agentes & impios corrigere conabatur. Vbi vero perſuadere non poterat, vt à ſceleribus abſtinerent: tranſlatus eſt de terra, in qua prius erat natus, factuſque alijs in finibus inquilimus, celerem illam ar-

12.

xvii.

De Noa.

cam iussus est exstruere, ac in illam animal omne terrenum & aquatile includere, vt generis sui semen ac fomes quidam esset. Obedijt Noa Deo, quod imperatum erat, faciebat: de lignis arcæ capacitatẽ exstruebat: quæ interius habebat infinitos amfractus, labyrintho consimiles.

viii. Deinde Noa imponebat in arcam omnis generis animalia, terrena, volucria, pedestria. Deus autem adapertis cœlorum tectis, tota inde pluviarũ maria demisit: abscondidit vertices prȩcipitium collium: occultavit terræ superficiem: *Diluvium.* abdidit arva. Vniversa & confusa erant, & commista. Immersi aquis erant arborum trunci: pisces ad montes vsq; sublimes accedebant: leo mergebatur aquis: thynnus erat in terra.

23. Omne animal in aqua tum ferebatur, siue aera permearet, siue terram: siue volaret, sive incederet. Omnia obruebantur ab impetuosis pluvijs, & in aquis animas exspirabant, miserequemortem obibant. Vt simpliciter & breviter dicam, tanquam sub tenebris rursum terræ facies abdita conspici desijt: rursum chaos illud invalescebat, antiquius luce: rursũ aquis altrix animalium terra mersabatur. Bestiæ ferebantur mortuæ, mariq; obrutæ. Hominum genus illud priscum, ortum ex luto, immensam aquam quum hausisset, ac mersum esset: tanquam

quam navis aquas penetrans, vt navigans mariſcapha, vt levis quidam pulvis ſuper aquarum terga natabat, & multis pluviarum reciprocis fluctibus agitabatur. Noa verò ſolus tectum illud ſalutiferum ingreſſus, inſtar ſecuri nautę in eo nauigabat: ſemen humani generis exi- XIX.
guo in ligno conſervans, neq; remos adhibens ullos, nec ulla vela. Cum ipſo filij filiæq; navigabant. Et filijs erant hęc nomina, Semus, Chamus, Iaphetus. Poſteaquam verò ceſſit ac remiſit priſtinus ille pluviarum impetus, rurſumq; conſpecti ſunt prius ab aquis operti campi: exſilijt de arca cum liberis ſuis Noa, & omne animal eadem contectum vnà cum ipſo exijt. Iamque mundus hic alter erat, alter generis princeps: rurſum omnis incrementum anima ſumebat. A prima quidem formatione Adami, primi hominis, vſque ad diluvium, quod accidit ſub Noa, elapſi ſunt anni bis mille, ducenti, & quadraginta duo. Nepotes autem iuſti huius Noæ fuerunt, inter alios eximios nepotes & abnepotes, Meſremus ſecundogenitus filius Chami, Noæ filij: itemque Nebrodus gigas ille, manuum robore præſtans. Ac Meſremus quidem habitabilem fecit Ægypti terram, à quo Ægyptum appellatam eſſe tradunt. Nam Meſrem hebraicè ſonat Ægyptum. *Meſremus.* 14.

Nebrodus. Nebrodus autem ſeceſſit ad regionem aquilonalem, quæ ab Aſſuro Semi F. appellata eſt Aſſuria. Atq; hic auctor fuit hominibus reijciendi creatorem, primuſq; fremuit aduerſus Deum xx. viuum, & honorem Deo (ceu fas eſt) conuenientem ad ſeipſum transferre ſtolidè voluit. Dedit & conſilium exſtruendæ turris, vt contra Deum ſe defenderet, ſi rurſum vellet humano generi diluvium immittere. Quapropter illi perſuaſi vanis eius conſilijs, turrim Chalanes, ſupra nubes euectam, ingenti excelſitate, ad ipſam propè lunarem ſphæram accedentem, exſtruere cœperunt. Verùm opus hoc vani laboris non perfecerunt. Nam Deus linguas exſtruentiũ confudit. Solus Eber ab ea pœna immunis evaſit, quod vana molientib⁹ non adſentiretur. Secundũ hoc diſperſi ſunt mortales, ali⁹ alium in locum. Ipſe autẽ locus hic ab eo, quod acciderat, nomen accepit: vt appellaretur Babylon, id eſt, confuſa. Nam illic confuſæ ſunt linguę turrim exſtruentium. Et Babel Hebraica lingua confuſionem ſignificat. Quum autem genus humanum ad amplitudinem peruenisſet, non multo poſt Ægyptij regem acceperunt: adeoq; primi mortalium regium imperium pati cœperunt Ægyptij, tributumq; pendere. Principium eius regni exſtitit, poſteaquam ſeptem

Turris Babilonia.

Princeps apud Aegyptios regnum

modo

modo generationes à diluvio prętęrijſſent, quo vniverſa perierunt. Ab eo tempore genus humanum improbè ſe geſſit, & nefandas actiones abominationeſque reſpexit. Rapinis gaudebant, delectabantur adulterijs, omnium vitiorum excogitationi prorſus intenti erant. Prædabantur, rapiebant, furabantur, mœchabantur. Ad extremum ſe deaſtrorum cultui dabant. Primus autem Seruchus vti ſculptilibus & ſtatuis cœpit, octauus è iuſti Noæ poſteris. Nimirum hic Seruchus honorem priſcis deferens, tanquam rerum præclararum inuentoribus, tanquam in præliando fortibus, tanquam principibus ſapientiæ, tanquam belli peritis: imagines, ſimulacra, columnas exſtruxit, velut ad memoriam beneficiorum ab ijs profectorum. Quod non intelligentes poſterorum plerique, non rectè accepta Seruchi ſententia, ſtatuas inanimas ceu Deos colverunt, & ſculptilia mortalium facta manibus adorarunt. Inde peregrinum ad cultum quum deflexiſſent, alij Deos alios excogitarunt, quos venerarentur. Magis autem, quàm ceteri omnes, exorbitarunt Ægyptij, & vſque ad ridiculas res ſuperſtitioſi eſſe perrexerunt. Hinc factum, vt feles, & ſimias coluerint, ibes, hircos, boues, canes, crocodilos, abomi-

xxx.

Seruchus auctor idolorum.

15.

Ægyptij valde ſuperſtitioſi.

ominationes alias ab errore mentis profectas.

XXII Longè verò ſtudioſiſſime inter alios cultus
Apis Deus Aegyptius. Apim venerabantur, qui varij coloris bos erat. Nam quum apud ipſos eiuſmodi bos naſcebatur, qui in lingua & cauda ſigna certa ferret, itemque lunam in fronte dimidiatam repræſentaret: choreas agitabant, feſtos dies celebrabant, conueniebant, tanquam ſi nouus ad ipſos Deus acceſſiſſet. Ac illum quidem omnis generis eſculentis paſcebant, ipſi verò potando & ſaltando dies totos conſumebant. At enim repetenda mihi ſunt, de regno quæ dixi. Apud Ægyptios primus omniũ rex fuit. Id eſſe verum, oracula ſacrarum litterarum teſtantur. Nam quum fames terram Chaldæorũ invaſiſſet, divin⁹ ac celebris ille Abramus exſul factus
Abrami exſilium. eſt: relictaque cognatione ſua, in Ægyptum migravit, vt pernicioſum famis ab ſe forcipem abigeret, alimenta iſtic largiora conſequutus. Comes erat illi etiam vxor ad ſolum
16. peregrinum, eleganti prædita facie Sarra, longeque venuſtiſſima. Miniſtri ergo regis Ægyptij (& erat tum rex Ægyptiorum Abimelechus) quum Sarram incomparabili forma fulgentem viderent, tantumque mulierculas Ægyptias excellentem, quantum omnibus floribus roſa præſtat: ad regem amore captum illam

illam deducunt. Quam vbi conſpexiſſet Abimelechus, totus captus eſt: forteque violaſſet hominis iuſti lectum, ni Deus honori cultoris ſui conſuluiſſet, noctuque regem plagis grauibus uulneraſſet, ne cognatis quidem ac ſatellitibus eius parcens. XXIII

Belus Aſſyriæ rex

Ceterùm non poſt multas generationes ab initio regni Ægyptii, temporibus Abrahami, Aſſyrijs imperauit Belus vir fortis, robuſtis manibus, gigas: quem homines decepti tanquam Deum venerabantur, Saturnumque nominabant. Habuit autem Saturnus hic Semiramidem vxorem, quæ Rhea nuncupabatur. Et Ægyptiorum quidem in ſubiectos poteſtas, ac regia potentia, regium imperium, vſque ad integros CIↃ IↃ CLXIII annos duravit. Rurſus verò regnum gentis Aſſyriorum annis CIↃ CCC ad Sardanapalum uſq; floruit. Saturnus autem cum vxore ſua Rhea cohabitans, inter multos alios liberos & Ninyam procreavit, quem claræ Nineues conditorem fuiſſe ferunt. Aliquanto pòſt tempore Saturnus Aſſyria relicta, in Aphrorum regionem auſtralem excurrit. Ninyas verò matrem ſuam ex amore veſano, fœdo, naturæ ipſi repugnante, quo correptus erat, Semiramide in hoc illi adſentiente, vxorem & cohabitatricem accepit. Ex quo lex apud

Semiramis.

Semiramidis cum filio coniugium inceſtum.

XXIV.

Assyrios sequuta est de matrum liberorumque nuptijs, & legum naturalium confusione. Res autem hæc nefanda & exsecrabilis, ab Assyrijs profecta, etiam ad Persas transijt. Ceterùm id temporis Aegypti rex Sesostris, auctus magnitudine potentiæ supra reges ceteros priores, non satis arbitrabatur esse soli Aegypto imperare. Quamobrem coacto de tota natione sua exercitu, in quo erant hastati, cetrati, sagittarij, loricati prælìatores, viri mavortij: adsumtisque belli socijs ex Vnnorum gente, quam muneribus sibi totam adiunxerat: terram vniversam, Asiam maximè, percurrit: & omnes, vt tributa sibi penderent, vi coegit. Sublatis etiam vbique nationum principibus & satrapis, sub iugum suæ potestatis eas redegit. Vnnis autem Assyriorum regionem dono dedit, & pro Vnnis siue Scythis Parthos appellauit. Hoc modo victor reversus est intra novem annos, vniversa imperio suo Asia subiecta. Sub eodem regium Assyriorum imperium potentiam, quam habuerat, exiguum ad tempus amisit. Posteaquam verò mors etiam Sesostri vitam eripuit, rursus apud Assyrios regnum arboris instar, ab hieme acri læsæ, floruit: quæ arbor & emarcuit, & mortua vitam recepit, postquam hiberni temporis sæuicia præte-

Sesostris rex.

17

Vnnorum gens, qui & Parthi.

XXV.

præterijt. Itaque rurſus Aſſyriorum imperium ad priorem fortunæ proſperitatem redijt, donec Sardanapalus apud Aſſyrios regnauit: homo guloſus, voluptarius, ſalax, effeminatus. Qui quum ſeipſum eviraſſet, ac inter feminas occluſiſſet: pingebat vultum, ſupercilia colorabat, radebat barbam vſq; ad cutem extimam, oſtendebat & genas ceruſſa fucatas, totam denique faciem mutatam à forma virili habebat. Secors erat, mollis, libidinoſus, femineus: ſola ipſi voluptas, ſola menſa delicata curæ erat. Veſcebatur, potabat cum eunuchis & ſcortis. Tota eius vita erat intemperantiæ plena. Et ipſe quidem concluſus erat apud impudicas feminas, neque vel à præfectis, vel priuatis hominibus cernebatur, calidis ſe lavacris & veſtimentis oblectans mollibus: regni verò negotia duces vrbium, nationum, locorum adminiſtrabant. Itaque dux Arbaces ſæpius obſecrans, vt Sardanapalum cerneret, & coram ipſo ſtaret, (numquam enim viderat hominem, ne quidem per ſomnium) quum aliquoties deſiderio excidiſſet, vixque nactus eſſet conſpectum huius, tanquam rem fauſtam: vbi vidit, vbi fucatum ceruſſa conſpexit, carentem pilis, imberbem, facie muliebri, pectentem purpuram inter puellas, mollem, prorſus indig-

Sardanapalus.

18.

Arbaces Sardanapalum interficit. xxvi.

num imperio: excandescens, pugione improbum vulnerat, gladiumque ad ipsa vsque intestina adigit, mortis interituſque poculo illi propinato, qui poculis ad auroram vsque delectabatur. Sic istum occidit Arbaces imperator, graviter ferens, se viri talis amicum appellari.

Alia narratio de Sardanapali morte.

Ceterùm alij de Sardanapali rebus ita non scribunt, sed aiunt postea, quã audissent Chaldæorum vicini, Assyriorum regem Sardanapalum, Anacyndaraxi F. esse hominem eiusmodi, qui porcorum iumentorumque more viueret, saltationum & ludorum studiosus esset, mulieres imitaretur: ipsos eo contemto, tanquam molli corde prædito, expeditione susceptа forti cum exercitu veniſſe, manuque cum Sardanapali milite conserta, in fugam vertisse ducem, ac vi de adversario victoria potitos esse.

XXVII. *Sardanapalus se cũ opib. exuris*

Quod quum miser intellexisset, destitutus ab omnibus, pinguem rogum incendit, copiosa materie nutritum, collectisque lectulis aureis & gemmatis, itemq; varijs indumentis, & talentis auri, omni denique supellectile regia vestium, vasorum aureorum, gemmarum, vniuersum: cuncta in rogum de lignis multis exstructum abiecit, ac tandem seipsum ijs imposuit.

Chaldæorum regni principium

Deinceps Chaldæi citra omnem metum Assyrijs imperabant, ac regnum potestatemque in se

se transferebant. Atque hoc modo post Assyrios Chaldæi rebus potiti sunt, & fortunæ ludibrium, rerumque alea quum alijs satis illusisset, ad alios inclinauit. Quo autem tempore Assyrijs hæc accidebant, Hebræis Ozias rex 19.
imperabat, à Davide maximo vate septimus.
Chaldæis inter alios reges Senacheribus præ- *Senacheribus rex.*
fuit, itemque regioni Assyriorum, genti Babyloniorum, & nationi Medorum. Qui superba expeditione contra Iudæam suscepta, & per amentiam Deo contumelijs adfecto, quum verbis arrogantioribus usus esset, insaniæ suæ præmia consequutus est. Angelus enim à Deo noctu missus exercitum omnem absque gladio concisum perdidit, qui centum & octoginta quinque hominum millia continebat.
Itaque is, qui prius superbus & elatus erat, xxviii. *Nabuchodonosor rex.*
instar leporis pedibus celer & fugitiuus evadebat. Secundum hæc erat rex Nabuchodonosor, qui omnes adegit ad annua tributa, Chaldęos, Assyrios, Medos, Babylonios, ipsamq; metropolim Iudæorum totã, infinitis cum copijs veniens, bis euertit: & omnes sanguinis generisq; regii redactos in captivitatem, Babylonem transtulit, vt essent ipsius cubicularii. Erat inter hos etiam magnus ille vates Danielus, & tres illi pueri, cum aliis nobilibus. Paulo

poſt elatus nimium Nabuchodonoſor, quum fortunæ proſperitatem ferre non poſſet, atque iccirco in furorem extremum devolutus eſſet: ſeipſum inſania quadam animi Deum feçit. Sed horrendum in modum humiliatus eſt à Deo, de humana forma in porci figuram commutatus, ſupplicium hoc propter ſuperbiam ferens. Verùm vt ſermonem ad priora reducã,

xxix Chaldæis imperauit hic Nabuchodonoſor, &
Merodachus. poſt ipſum Merodachus: poſt quem Baltaſa-
Baltaſarus rex. rus, ambo Nabuchodonoſoris filij. Baltaſarus imperij magnitudine abutens, compotores accipiebat ſibi optimates, eoſq; menſis ſplendidis excipiebat. Quumq; demonſtrare vellet opum abundantiam, magni pretij vaſis vtebatur, factis ex auro & gemmis: interque cetera templi quoque ſupellectilem intulit, quam olim Nabuchodonoſor abſtulerat, quum Hie-

20. roſolymæ pulcritudinem ſpoliaret. Hanc ille quum citra metum in vſum ſuum verteret, (quippe rerum ſucceſſibus ebrius, planè non cogitabat, Deum moleſtè ferre ſacrorum vaſorum violationem) manum in pariete ſcribentem conſpexit. Litterarum hæc erant verba: Mane, Decel, Phares. Quæ quum alius nemo declarare poſſet, Danielus perſpicuè ac verè interpretatus eſt: Dividens diviſit rerum opifex

opifex imperium tuum, excîdit ac demeſſuit annos regni tui. Transferetur deinceps potentia tua, ſoliumque regium ad nationem alteram. Hęc vates ille coram Baltaſaro dicebat, nihil reveritus, nec omnino quidquam expaveſcens. Non multo pòſt, quum Darius Medus, quem Aſtyagen vocant, magnis cum copijs adueniſſet: ſuſtulit è medio ſuperbum illum Baltaſarum Chaldęum, & Babylonis cervices duras flexit, illamque Medorum potentiæ vectigalem fecit. Ex eo tempore Medi vniverſis regionibus potiti ſunt. Verùm nec apud illos multis annis regium imperiũ manſit, ſed citò defluxit. Quo autem pacto regnum à Medis avolaverit, breviter ac dilucidè narratio noſtra exponet. Erat Aſtyagi regi Medorum filia, quam pater puellam appellaverat Mandanam. Erga hanc ille quadam ardebat invidia, nocturnis ſomnijs infauſtis territus. Nam ſibi videre viſus fuerat Mandanam filiam meientem, & quidem tantam vrinæ copiam: vt ea poſſet Aſiaticæ terræ ſuperficiem tegere. Hoc primum ei fuerat oblatum ſomnium, alterum habuerat huiuſmodi. Videbatur ſibi videre de verendis Mandanes enatam vitem, à qua tota Aſia, Medorum, Perſarumque, nationes inumbrarentur. Talibus ergo

Darius Medus rex. xxx.

Mandana regis Aſtyagis F.

ergo somnijs rex territus, adversus Mandanam clandestinas inimicitias alebat. Quumque variè cogitasset, quid faciundum esset: ingenio
21. fortunam eludendam esse statuit. Quapropter puellam viro cuidam iungit, cui Cambysæ nomen esset: (erat autem Cambyses hic ignobilis & plebeius) vt claritatem exspectatam imminueret, generis splendore per ignobilita-
xxxi tem vitiato. Quum autem intellexisset esse prægnatem, sedebat obseruans tempus, & partum exspectans. Paullo post filius masculus è Mandana prosilijt. Eum rex quum accepisset, ac involuisset: Harpago tradit, vt interficeretur. Ille verò infantem occidendum bubulco dat, qui exponeretur, vt feris montanis esca foret. Quid inde? quo pacto res acta? bubulcus accipit, domum suam puerum deportat: reperit coniugem, quæ recens infantem mortuum pepererat. Ostendit infantem illi, quem ferebat: quid agendum, rogat. Re deliberata inter se, mortuum abijciunt: datum genuini filij loco nutriunt. Cyrus autem (ô rem prodigiosam!) quum adoleuisset, cum pueris colludens, rex electus est. Imperabat æqualibus, vti volebat, singulis. Et omnes quidem imperata citò faciebant, solus Artembaræ filius, Cyri collusor, quum dicto non obtemperas-

Harpago Cyrus necandus traditur.

Cyri pueri regnum.

peraſſet:inobedientię pœnas luit. Læſus atrociter,gravique ſupplicio multatus.Erat autem Artembares ingenuus & illuſtris, cuius filius lædebatur. Is patrem accedit,iniuriam acceptam narrat, rem actam indicat.Mox Artembares ira gravi corripitur,quumq; regem conveniſſet, iniuriam filio factam exponit. Hoc modo Cyrus etiamnũ puer arceſſitur. Quumq; curioſe rogatus eſſet, non ſine gravibus minis:ore libero rem omnem confitetur. Rex libertatem ipſius audaciamq; miratur,ac bubulcum adfecturus erat pœnis,qui eſſe Cyri pater exiſtimabatur:vt enunciaret,cuius nam filius eſſet Cyrus.Eas bubulcus iſte minas non tulit, ſed regi rem totam mox indicavit. Aſtyages omnia cum ſapientibus & Magis communicat.Verum fefellit hos(ceu credi par eſt)divina potentia.Nam ſplendorem,quem prius exſpectabant ac formidabant, conſequutũ eſſe puerũ ludicris in rebus perhibebant.Hæc quidem oratio cor regis deleniebat,verùm aliud quiddam vrebat.Etenim Harpagum infelicem tãquam hoſtem oderat,qui Cyrum ſervaſſet,nec illũ è medio ſuſtuliſſet.Igitur Harpagũ cum filio velut ad convivium arceſſit. Filium autẽ barbaro more inſtar agni miſerrimè mactat.Quũque infelix Harpagus ad menſam acceſſiſſet,

Artembares.

xxxii

22

Magorum error.

in patina ei carnes filij apponit. Ille quid actum
eſſet ignorans: ad ſatietatem edit. Statim vero
poſt cœnam & caput & manus filij mactati
ad Harpagum deferebantur. Hinc quid factum
eſſet, intelligebat ille quidem: ſed ipſe quid a-
geret neſciens, apud animum excandeſcebat,
xxxiii & Aſtyagem oderat. Quum autem Cyrus ad
Perſas è Media redijſſet, iamque virilem atti-
giſſet ætatem: non ceſſabat infelix Harpagus
omnia facere, omnia moliri, ac Cyrum irritare,
vt ſe de Aſtyage vlciſceretur, & eum imperio
deijceret: donec hominem permovit, vt & co-
pias colligeret, & auum magna vi aggredere-
tur. Quid factum ſecundum hæc? Cyrus ſplen-
Cyrus auo capto regnũ ad Perſas transfert. didè vincit, Medorum rex vincitur, capitur,
imperium deinceps ad Perſas transfertur. Sic
igitur Cyrus regno potitur. Præterea Cræ-
ſum, illum pecunioſum Lydorum principem,
acie congreſſus viuum in poteſtatem accepit.
Enimverò quum huc pervenerim, Cræſique
mentionem fecerim: etiam de Lydorum for-
De Cræſo & Lydie re-no. tuna quædam commemorabo, quamquam ea
nec ampla, nec illuſtris exſtiterit, vt Medorum,
vt Perſarum, vt Aſſyriorum fortuna. Regna-
Candaulis ſtultum facinus. vit in Lydia Phrygiaq; Candaules, generis ori-
ginem (ceu perhibent) ab Hercule ducens. Ha-
bebat is vxorem, quæ eſſet eximia pulcritu-
dine,

dine, fronte hilari, delicata, genis purpureis. Eius tanto desiderio & amore flagrabat, vt aliquando ministro suo (is Gyges erat) desi- 23.
derium amoremque suum patefaceret, atque illum suæ coniugis spectatorem esse vellet, delirans (vt videtur) ac fati gladium contra se ipsum acuens, & ad lædendum se proritans. Itaque Gygem Candaules ad ianuam occultat: illa se exuit: Gyge de nuda pulcritudine corporis herę suæ voluptatem capiente. Videt Gygem mulier: ira muliebri accenditur: adfectam se iniuria putat: Gygem arcessit: dat optionem duorum: vel vt herum occideret, ipsamq; coniugem cum imperio lucrifaceret: vel interfectus mortem ipse oppeteret. Nam turpe Lydorum vxoribus erat ab alienis viris conspici, quum vestibus indutæ non essent. Gyges vitam eligit: herum interficit: statim ad regni sublimitatem peruenit: qui paulo antè humilis erat, subitò emicat: factus ex priuato rex, herus è seruo. Hic Gyges (hoc enim memoriæ proditum accepimus) castrabat mulieres, vt eis semper integris & iuuenculis ad venerem vteretur. Eius Gygis è stirpe Crœsus rex erat, quem Cyrus cepit, Danieli vatis admonitionibus obtemperans. Nam Cyrus Crœsum velut opulentum metuebat, ac fugere cogita-

XXIV. *Gyges adregnum peruenit, herone cato.*

Gyges feminas castrabat.

Cyrus à Danielo monitus.

bat, prosperitatem audaciæ Crœsi reformidans. Verùm Danielus eum confirmabat, indicato vaticinio, quod ante multas ætates Esaias protulerat. Illustris hic rex Cyrus Hebræis, qui erant in capitiuitate, libertatem est largitus: concesso etiam, vt ipsorum metropolis exstrueretur, quã à fundamentis Nabuchrodonosor euerterat. Cyro mortuo, filius eius Cã-

Cambyses Cyri F. byses regnum cum imperij sceptris accepit.

xxiv. Post quem imperauit Darius Hystaspis F. Fuerit autem operępretium narrare, qui hoc factũ sit. Cyrus rex filium habebat, nomine Smer-

Smerdes Cyri F. dim: animosum, robustum, fortem, generosum. Huic succensebat Cambyses, vt homini robu-

24. sto, quòd paullulum potuisset arcum tendere, quem ex Æthiopia legati attulerant: aliàs etiam

Cambyses somnium. ipsi propter insomnia quædam invidẽs. Quippe visus sibi fuerat per quietem soliũ elegans, regium, altitudine immensa cernere: ac in eo sedentem quemdam virum illustrem, qui cœlestia sidera capite contingeret. Quumque de quodam interrogasset, cuius esset hic thronus: audierat esse solium Smerdis, quod cerneret: & eum, qui sederet in solio, Smerdim esse. Hinc ergo non optimè erga Smerdim fratrem adfectus, fraudulentam necem infelici moliebatur. Postquam verò Cambyses mortis poculum

ebi-

ebibiſſet: Magi, qui regiarum ædium cuſtodes erant, quorum vnus vocabatur Smerdes, alter Spathines, ad ſeipſos imperium & auctoritatem trahebant. Nam vulgo cædes Smerdis erat incognita. Et rumor quidem hominum ſermone ferebatur, imperij Perſici gubernacula Smerdim habere: verùm ipſi non cernebantur, vt qui vulgus metuerẽt. Etenim magna lex & inviolabilis apud Perſas valebat, quæ ipſos ab alia familia gubernari vetaret, nec haberẽ vellet alium regem prius, quàm morte regia familia tota exſtirpata foret. Quum autem hæc molitio foret à pluribus animadverſa, & Magorum fraus paullatim patefacta: ſeptem Perſarum principes ad colloquium congreſſi, req; multum deliberata & conſtituta: (erat autem vnus ex Septemviris Darius Hyſtaſpis F.) Magos adoriuntur, eoſq; gladijs occîdunt. Multis verò conſilijs de regno habitis, tandem ſtatuunt, cuius ex ipſis equus ante omnes hinnitu vti deprehenderetur, recens lucente ſupra terram ſole, lucis auctore: eum imperio Perſarum potiri deberẽ. Probabantur hæc pacta. Dario curator equorum erat, ideneus ad huiuſmodi res ſollerter efficiundas. Is quum animadvertiſſet, quam amaret equam ſupra ceteras equus Darij: à con-

Smerdes & Spathines magi regnũ occupant.

xxxvi.

Septẽ principes Perſici regẽ creant.

Darius regno potitur.

greſſu amborum accepta equæ vrina, nares e-
25. qui hac paſſim inunxit. Equitabant iam vnà,
quum primus Darij equus odore motus vrinæ
ab equa exceptæ, hinnitu in oculis omnium
vti cepit. Accedebat res nova & mira, quod
tonitrua fulminaque exorta præſentes obſtu-
xxxvii pefaciebant. Qui viſis his, ſtatim ex equis de-
lapſi, Darium more Perſico adorabant. Itaq;
regni gubernacula quum Darius accepiſſet,
multas adiecit ei mari cinctas inſulas, & vrbes
in continenti, Aſiamque totam. Quumque
copiąs infinitas etiam adverſus Græcos emi-
ſiſſet: damnum accepit, omnibus interfectis.
Xerxes rex Poſt Darium filius eius Xerxes Perſis impera-
vit, qui Græcos terra mariq; aggreſſus, copijs
nauticis, equeſtribus, omnibus denique cona-
tibus & viribus: exercitum amiſit, & quum
ſolus in navicula vix effugiſſet, domum turpi-
Artaxer-xes Longi-manus rex. ter redijt. Poſt Xerxem imperauit Artaxer-
xes Longimanus, ac deinceps exſtiterunt alij
multi Perſarum reges, gentiumque nonnullas
in ſervitutem redegerunt: donec venit magnus
ille Macedonum rex Alexander, & euerſo Per-
ſarum imperio regnum adminiſtravit, quod
à primo Cyro ducentis, ac præterea XIII. an-
Imperium Alexandri nis durauerat. Subiecit hic ſibi Perſas: impe-
ravit Indis: obtemperabant ei Syria, Phœnicia,
quæ-

quævis alia natio, totius terræ principes ac ſatrapæ, ab extremo Oriente vſque ad occaſum ſolis. Quum autem huic etiam, qui eſſet homo natura mortalis, perſoluendum foret naturæ mortalis debitum: venenum paratum ex his eum terris rapit. Tanta verò magnitudo regni eius ad Xuiros fortiſſimos tranſijt, qui primi fuerant Alexandri ſatellites. Horum vnus potitus eſt Syria & Phœnice: alius imperavit in Thracia: alius in Paphlagonia: alium Aſia conſequuta eſt: Ptolemæus ſolus Ægyptum in poteſtatem ſuam redegit. Inde rurſus imperij principium habuit Ægyptus. Hunc blandis adſpexit oculis fortuna. Itaque quum alias regiones, tum Palæſtinam peragravit: & magnam vim auri opumq; nactus eſt. Quo factum, vt ij, qui poſt ipſum Ægypto imperarunt, fortunam ac gloriam eius expetentes, vocari omnes ab ipſo Ptolemæi voluerint. Quum autem primus ille Ptolemæus mortuus eſſet: Ptolemæum cognomento Philadelphum principem Ægyptus habuit, qui regum primus ex Alexandria multorum librorum matrem fecit. Infinitos enim libros aiunt ipſum collegiſſe, ad quater nimirum centena millia. Verùm nihil erat (vti videtur) in vita durabile: non opes, non regium imperium, non potentia. Nam præter

xxxviii. *X. Alexandri ſucceſſores.*

Ptolemæus Lagi F. Ægypti rex.

26.

Ptolemæus Philadelphus.

Bibliotheca Alexandrina.

alios

xxix alios Ægypti principes, quum etiam Cleopatra regina facta esset: manuei Romana imperium est ademtum, postquam Augustus Cæsar eam cepisset. Ex eo tempore defluxerunt Ægypti sceptra, quæ ad summum pervenerant, & annis totis ducentis ac nonaginta floruerant. Neque tantùm Romanę manus Ægyptum ceperunt, sed omnem præterea terram lunæ subiectam. Atq; hęc quidē omnia narratione complexi sumus brevi ac dilucida, sicut equidem mihi persuadeo. Conuenire autem mihi videtur, nec artis expers esse, vt paulisper obliti rerum Græcarum, loquamur de ijs, quæ apud Hebræos acta sunt. Invasit aliquando fames Chananæam gravis, eaq; calamitas in omnes pariter sæuiebat, ac præter alios Iacobi familiam vrgebat. Itaque divinus hic Israëlus (sic enim deinceps vocabatur) partim audiens Iosephum, suum è Rachele filium, præfectū Pharaonis in Ægypto esse: partim illo se malo liberare studens: decreuit relinquere patriam, & illuc commigrare. Quamobrem collectis suis mancipijs, liberis, nepotibus, qui omnes erant animæ septuaginta quinque, recta pergit in Ægyptum, adspicitur amanter à Pharone ac
xl. subditis, supraq; ceteros omnes magnus ille Io-
27. sephus eum suauiter intuetur. in terram Gesem col-

Cleopatra regnū amisit.

Res Hebræa

collocatur,quæ erat Arabiæ regio.Fruitur bonis, ad ſatietatem paſcitur , letalemque famis dentem evadit. Quid inde factum? admodum ſenex moritur,duodecim liberûm pater,quum ſenium extremum attigiſſet. Moritur & Ioſephus, & cum his Pharao quoq;: pro quo ſurgit alius,imperans Ægyptijs acerbè,qui & ipſe Pharao nuncupabatur. Nam Ægyptiorum principibus glorioſum erat Pharaonũ nomen, quod Pharaonis gloriam ſibi vindicarent,eius qui hoc nomine primus Aegyptijs imperarat: ſicut Romanorum imperatores poſterioribus ſæculis omnes ſe Cæſares appellari volebant, quod in Cęſaris,qui primus rerum potitus eſt, familiam fortunamq; ſe vellent inſinuare. Hic igitur Pharao nationem Hebręorum valde auctam cernens, magiſq; adhuc creſcere, florum inſtar,qui ſunt in arboribus , & inſtar arenæ maris:infeſtus erga ipſos fraudes nectebat.Ac primo quidem mandabat obſtetricibus, vt fetus primùm è maternis aluis prodeuntes occiderent.Hæc molitio quum ex animi ſententia non ſuccederet,aliud conſilium capit , & Hebræos conficere lateres, ac vrbes munitas exſtruere ſibi cogit.Dictum,factum. Laborabãt, adfligebãtur,conficiebãt lateres,opᵃ faciebant, vrbes exſtruebant.Habebant & ſęvos operum xxi

exactores, qui grauabant, intendebant, augebant adflictiones. Vt ſimpliciter dicam, hoſtium loco miſeros habebant. Quapropter ærumnoſiſſimi & infelices Hebræi miſerabilibus Deum viuum vocibus implorabant, eumque rogabant, vt in his neceſſitatibus eos liberaret. Flectitur ergo gemitibus ipſorum Deus. Adſpicit laborem gravem, miſeretur, adficitur, Moſem mittit eis, virum magnum, Dei ſpectatorem, qui de neceſſitatibus eos liberaret, laboribus levaret, ex acerba & triſti Ægypto educeret. Itaque deſcendit Moſes, indicat Pharaoni quod imperatum eſſet à Deo: vtque dimitteret Iſraelitas, nec amplius detineret, hortatur. Nihil ſermone vatis Pharao commovetur, non Dei manus omnipotentis formidat: ſed quoties id promiſiſſet, toties fidem fallit. Inde factum, vt Dei ſpectator vates de mandato diuiño pœnas irrogare cogeretur. Verùm vipereus ille Pharao alumnus improbitatis, quum acerba flagella ipſi admovebantur: abiecto erat animo, & Moſem ſuppliciter orabat, vt ad calamitatis graviumque dolorum
xliii levationẽ annueret. Obſecrabat etiam Deum, lamentiſque placabat, ſeq; conceſſurum. Hebræis libertatem pollicebatur. At vbi plagæ ceſſaſſent, homo duræ cervicis erat. Tandem

gra-

gravi flagello, ceteriſque ſæviore, primogeniorum videlicet morte commotus: libertatem Hebræorum nationi concedit. Sed rurſus eoſdem ab itinere revocat, armatisq; validis copijs, ipſe vectus aurea in quadriga, perſequitur abeuntes à tergo, tanquam fugitivos. Inde rubri maris accidit verberatio, & nova inuſitataque diviſio, populique tranſitus, tanquam media in terra, & ſuperbi Pharaonis ducum demerſio, armatarumque copiarum in aquis ſtratum ſepulcrum. Facti ſunt eſca piſcibus in mari viventibus. Etenim ne nuntius quidem cladis ſuperſtes fuit. Hinc inſtitutæ ſunt triumphales Deo choreæ. Prædicabatur Deus, ac Moſes celebrabatur: Hebræis læticiæ ſplendor illuceſcebat, quum Ægyptij caligine denſa opprimerentur. Qui autem id temporis ex Ægypto fugiebant, erant numero ſexcenta virûm millia, ſine feminis, infantibus, imberbibus pueris. Tantę multitudinis dux erat Moſes, & murmurationes ſeditioſæ turbæ tolerabat, acerbitateſque profectas ab ipſis miti corde ferebat. Ducebat autem eos per ſolitudines invias, quēadmodum mandarat Deus, & expedire ſtatuerat. Aquam excuſſit è ſaxo, carnibus volucrum pluit, manna dedit eis; angelorum cibo ſuos pauit. Totis verò ſolitudinem annis quadraginta

Ægyptiorū ſubmerſio.

XLIII.

29.

draginta peragrarunt, omnemque nationem bellicosam ac terribilem funditus demessuerunt, vt segetem messores resecare consueuerunt. Tandem divinus ille Moses è vita migrat, magno nationi desiderio sui relicto : dataque illis lege divinitus tabulis inscripta, diurni sideris instar sub terram est occultatus. Post Mosem Iesus Nauæ F. confirmatur, vt tribunus ac præfectus Hebræorum nationis esset. Hic per sortem eis terram Palæstinam distribuit, quam Deus ipsorum maioribus promiserat. Concessit autem singulis tribubus partem suam, excepta Levi tribu. Nam illis sortis suæ loco res divinę vnà cum ipso Deo obtigerunt. Hic & principes Chananæos, & omnes finitimos , ab ipsis vsque radicibus, forti brachio euulsit. Quum autem & ipse vitæ huius mare traiecisset, iudices populum habebant in potestate, omniaque gubernabant , vsque ad Eli & Samuelem vatem maximum. Quam quidem diu divinis legibus constanter inhærebant, Deumque cordibus non ambiguis venerabantur : quavis gente ac natione superiores erant, vitamq; vniversam ex animi sententia transigebant. Quoties autem ad deastrorum cultum exorbitabant, & mentem ad inanimes vanosque Deos adijciebant: statim adver-

De Iesu Nave F.

XLIV.

adverſarijs in ſeruitutem tradebantur. Igitur vſque ad Samuelem iudices imperarunt. Deinceps eis rex datus eſt, uti petierant, Saulus Ciſi F. de tribu Beniamin. Poſt Saulum David, mágnus ille vates, gentis ſit princeps, dum oues paſceret. Succeſſerunt ordine tredecim ad Iechoniam vſque: cuius tempore quum Nabuchodonoſor rex veniſſet, vrbem cum diuino templo exuſſit, & populum in Babyloniam regionem tranſtulit. Davide autem nationi ſuæ imperante, Græci bellum adverſus Troianos mouerunt, Helenæ cauſſa, quæ Menelai coniux erat. Hoc bellum equidem memoriæ proditurus, quemadmodum ab ijs deſcribitur, qui illud viderunt, adeoque dicturus, ab Homero non rectè deſcriptum eſſe: veniam à benevolis lectoribus poſtulabo. Nam Homerus lingua mellitus & illecebroſus, narrationes quidem ſuas inſtituit, narrationibus doctis vtens: verùm alicubi quædam flectit & inuertit. At enim ipſa res mihi commemoranda venit. Filio Laomedontis, Troianæ gentis principi, coniux erat Hecuba, Ciſſei filia, multorum è marito ſuo liberûm mater. Hęc quum prægnas eſſet, ac partui vicina: nocturnorum ſomniorum terriculamentis percellebatur. Nam videre ſibi videbatur facem flammeam

Regnum Iſraelicum.

De bello Troiano vera, non Homerica narratio.

Hecubæ ſomnium.

carbonariam,prodeuntem è verendis ſuis, & exurentem igne vrbẽ vniuerſam,vnà cum Idæ ſilvis. Audit hoc Priamus, cum vatibus communicat. Intelligit tam ſibi, quam vrbi vtile futurum,ſi fetus ille feris beſtijs exponatur,vel ad interitum ardentem in ignem conijciatur.

Caſus infelices Alexandri.

Paullo poſt Alexander in lucem prodijt,infans venuſtus,formoſus, facie lepida.Debebat heic Priamus,nulla eius habita ratione , prodeuntem ex aluo infantem ſtatim perdere : verùm victus à natura,in lucem edito parcit. Quumque ſe putaret aſtutiam fortunæ decepturum: exponit eum in agrum, ab alijs educandum. qui ager ab ipſo Paride, Parius eſt appellatus, Abiectus erat negligenter: reperitur à paſtoribus: miſerti ſunt: tollunt: curam infantis habent: Paridemque vocatum,infantum more educant. Quumque iam acceſſiſſet ad annos adoleſcentiæ, Priamus eum ſuas in ædes recipit: arbitratus,ſe iam vitaſſe damnum,ab ipſo imminens. Verùm telæ fortunæ revolui non poterant,quodq; ſemel conſtitutum erat,non poterat diſſolui.Nã quum Alexander cognatum quemdam occidiſſet,non ille quidem ex animi propoſito,cęde tamen perpetrata, Troia Spartam ad Menelaum diſcedit. Excipit is hominem benigne, velut amicum : complectitur:

omne

omne benevolentiæ genus exhibet. Heic ludus tuus conſpicitur, tyranne livor: heic ludus tuus, & ſemen inimicitiæ, de quo claram belli caminum excitaſti. Abit peregrè Menelaus, Paris ſolus relinquitur. Videt in ædibus Menelai coniugem. Erat ea mulier perpulcra, venuſtis ſupercilijs & colore, pulcris genis & facie, grandibus oculis, colore niveo, rotundis oculis, tenera, nemus quaſi quoddam gratijs abundans, brachijs albis, delicata, planè viuæ quædam elegantia, facie candidæ, genis roſei coloris, facie venuſta, formoſis oculis, pulcritudine non adſciticia, colore natiuo. Tingebat albedinem color roſeus, rubens, ac ſi quis ebur ſplendente purpura tingat. Collum prælongum, candidum. Vnde ficta eſt fabula: formoſam Helenam à cygno fuiſſe procreatam. Adſpicit hanc Alexander: à forma capitur: & quid multa vel dicenda ſunt? vel ſcribenda? Rapit hanc volentem: fugitiuus abſcedit. Quumque fuga rectè inſtitui alio modo non poſſet, navem ingreſſus maritimam, in Phœnicen abit: omiſſo itinere, quod Troiam verſus duceret. Suſpicabatur enim fore, vt eum læſi perſequerentur. Exceptus autem à ventis vehementibus ac turbulentis, ad vrbem applicuit, quæ ſita erat ad vnum ex oſtijs Nili,

Occaſiones adulterij Paridis.

Helenæ deſcriptio.

XLVII *Helenæ rapti.*

quod

quod posterioribus sæculis Canobicum est appellatum: vbi Herculis herois fanum erat exstructum, quod hominibus eo confugientibus securitatem concedebat. In hoc fanum præ metu quum se recepissent, quotquot vnà cum Paride aufugerant, domoque nauigarant: multas in ipsum contumelias ac probra effundebant, exaggerantes tragicè grauia ipsius facinora: iniuriam & impietatem aduersus hospitem: raptum non solummodo coniugis, sed etiam opum. Audit hæc dux, qui isti loco præerat: audit & Proteus rex Ægyptiorum. Itaq; Paris ad ipsum arcessitur cum muliere, cum opibus, cum comitibus. Quærebat rex, quæ nam & cuias esset hæc mulier: cui nam hac ademta sic oberraret. Alexander orationem falsam comminiscitur. Verùm Proteus edoctus omnia de Helena, huiusmodi ad Alexandrum verbis vsus est: Nisi constitutum à me sanctè foret, neminem hospitum occidere, qui à tempestate grauiter iactantur, & huc appellunt: magnis ac gravibus te pœnis adficerem, qui erga bene meritum ingratum te præstitisti, mutuique amoris vincula pedibus conculcasti. Nunc autem tibi opes has & mulierem non reddam, etiamsi multis adsentationibus vtare: sed Græco abs te læso ea servabo. Tu autem

Paris & Helena in Aegyptum veniunt.

32.

Proteus rex Ægyptius.

XXVIII.

tem ex Ægypto fuga diſcedito. Sic Proteus cum minis Paridem abegit, qui cum manibus vacuis in patriam reuerſus eſt: quum voluptatem extremo tantum digito guſtaſſet, & rogũ accendiſſet, cœlum ipſum attingentem. Hoc modo fuga Paridis è Sparta, Helenæq; raptus accidit. Revertitur ex peregrinatione Menelaus: quid euenisſet, accipit: veſtem lacerat: & cum ipſo Tindareus Helenæ pater idem facit. Vna principum Græcorum cœtum adeunt, denigratis vultibus, veſteſque pullas induti. Iuriſiurandi illius horrendi commonefaciunt, quod Græci omnes ſimul iuraverant: vt ſi contingeret Helenam ab aliquo rapi, omnes ſuis cum corporibus pro ea pugnarent. Multum ergo quum ſupplicaſſent, ac pudorem iniecisſent: perſuadent Græcis, vt bellum Troianis facerent. Itaque multi de inſulis ac terris continentibus concurrunt: maritimi, & longè à mari diſtantes: Athenis Athenienſes, itemque de tota Euboea: ex Theſſalia: ex Achaia: ex tota Græcia. Erant & inſulæ ſociæ, Rhodus, Ithaca, Scyrus, Salamis, & cum his maxima illa Creta. Itabant vna Corinthij: ſocij erant Argiui: mille navium claſſis eſt ab ipſis coacta. Aderat Meneſtheus Athenienſis, Neſtor Pylius, Vlyſſes ex Ithaca, ex Salamine

Tyndareus & Menelaus bellum in Paridem concitant.

XLIX

Quæ copiæ bello Troiano coiuerint.

33

Aiax, Idomeneus è Creta, è Rhodo Triptolemus: omnes originem generis habentes è nobili sanguine, insignes, orti Iove, Mauortij, fortes, generosi, leoninis animis præditi. Supra omnes Achilles è Phthio lucebat, vir bellicosus, fortis, robustis manibus. Enimvero instructa mille navium classe, Agamemnonem classis & exercitus imperatorem constituunt, virum generosum ac bonum, heroa robustum, præstantem forma & vi brachiorum. Discedunt à patria, & amicis, & parentibus: animoque forti versus hosticum solum classem dirigunt. Re communiter deliberata, statuunt esse necessarium, vt diriperent ac exscinderent Troiæ viciniam: vt ipsi copiam commeatus adquirerent, & Troianis sociorum vires frangerentur. Itaque mittitur Achilles cum alijs viris præstantissimis, qui insulas inuadunt, & continentes deprædantur, ac tandem res hostium prorsus atterunt. Audierant quidem Græci, de Helena quid factum esset, nimirum Protea regem Paridi eam ademisse, ac ab illo res ipsius omnes custodiri: verùm omni studio conabantur (ceu fertur) occupare Troiam, quum fama constans esset, quod auri thesauris abundaret, ac magnis opibus esset referta. Volebant etiam ulcisci eos, qui prius læserant. Etenim

Agamemnõ imperator.

viris

viris indignum, mollis deiectique animi putabant esse, illatæ iniuriæ pœnas debitas non exigere. Quum igitur tantam classem Troiani cernerent, coramque multitudinem intuerentur, quæ advenerat: collectis vndique suis bellorum socijs, Caribus, Lycijs, Mysis, Mæonibus, Phrygibus, adiunctæ itidem sibi quavis Asiæ natione, quotquot erant mediterranei, quotquot maritimi: contra Græcos exercitus 34.
innumeri quoddam velut examen educebant, ita vt longum tempus in hoc bello conterere-
tur. Erant ipsius vrbis Troianæ habitatores supra hominum quinquaginta millia. Et initio quidem ad pugnam se magna vi armabant, virilibusque congressibus phalanges perrumpebant: verùm postea, quàm Achillis robur 11.
tandem experti sunt, eiusque mobilitatem igneam & ardentem conspexerunt, itemque virilem faciem, & animosam audaciam: intra ipsa occlusi mœnia desidebant, nec adversus Græcos vllo modo progredi audebant, donec omnia vertens, & omnia perturbans, omniũque malorum mater, (invidiam dico) impetum Achillis in rebus gerendis retudit, illoque ira commoto Troianorum animos erexit. Doloris autem caussa, qui hunc exacerbarat, erat Pa- *Cædes Palamedis.*
lamedis cædes, iniustæ necati. Dicam vero,

qui hoc factum,& quis auctor fuerit. Vlysses ex insula natus, adversus Palamedem odium implacabile alebat, & invidiam ex imo corde conceptam:idque propterea,quod apud Græcos Palamedes floreret, quodq; cuncti ad ipsum intentis animis,tanquam ad Deum, intimo pectoris amore hominem complecterentur. Nàm præcognoverat pestis ardentis telum,eamq; toti Græcorum exercitui prædixerât.Quumq; omnes ab hoc malo acerbe adfligerentur, ipse Græcos illæsos à peste seruaverat,partim eis consulens,& homines oratione confirmans:partim ipsa re docens,quid potissimnm conduceret. Hinc igitur Vlysses invidia flagrabat, quum Palamedem vehementer diligi cerneret: se verò haberi tanquam vnum de plebe. Ex eo tempore fraudes ac molitiones nectebat, consiliaque calumniæ plena parabat. Verùm quamdiu robustus Achilles aderat,nihil efficere consilia filij Laertis poterant, nec eorum quidquam, quæ contra Palamedem struebantur. Nam quodcumque nectebatur, erat instar telæ araneæ. Verùm posteaquã Achilles cum Ducibus ceteris missus fuit,bellum gesturus cum quibusdam Trojanorum defensoribus, cuius expeditionis comitem secum habebat Palamedem: (etenim vehe-

211 *Achilles defensor Palamedis.*

vehementer illi ſemper adeſſe cupiebat) tum verò quiduis audens ille, nactus occaſionem periculi expertem, Agamemnonis primum levitatem prædatur, ſeque ſimulans ipſius eſſe perquam ſtudioſum: Adfectat, inquit, mi rex, Græcorum imperium Achilles ille robuſtus, à iuuenili ætate impulſus, ac Palamedem ceu dicendi & adſentandi peritum, lenonis inſtar ac ſocij ad hoc ſibi adiungit. Neque multo poſt, commiſſo prælio, venient: ac tibi quidem boves adferent, & greges ovium: verùm ipſi plena pecunijs vaſa furtim auferent, quibus & ſubijcient ſibi Græcorum potentiores, & contra te concitabunt, vt imperium amittas. Audijt hæc rex: perſuaſus & captus eſt: auctorem fraudis in conſilium adhibet. Statim deinde Palamedes arceſſitur, & ſolus relictus in cędis laqueos incidit: per calumniam inſimulatur, quaſi Græcos Troianis proderet: lapidibus obruitur: (heu quæ perpetras inuidia!) nihil quum dixiſſet aliud, quàm hoc verbum: Infelix veritas, te lugeo deploroque gemens. Nam tu ante me perijſti, & morte adfecta es. Reuertitur inde Thetidis filius cum tropæis ſplendidis: accipit, quod acciderat: Palamedem miſeratur: indignatur: luget graviter: iraſcitur Græcis: pugnare deſinit, atque illos in prælijs iuuare.

Vlyſſis inſidiæ.

LIII. *Palamedis querela & mors.*

iuuare. Hinc nata Hectori & ſocijs eius audacia. Pugnas cum Græcis validas conſerunt. Hinc cædes, mactationes, effuſiones ſanguinis ortæ. hinc homicidia, clamores, reſtagnationes cruoris. Inſtar ariſtarum Græcorum agmina concidunt, qui animis deiecti quum hoſtes haberent acres, pœnitentia ducti ſunt eorum,
36. quæ deliquerant: quumque prius ſuperbè ſe extuliſſent, nunc Thetidis filium verbis ſupplicibus orabant, vt ipſis reconciliaretur. Verùm Achilles illa non curabat, quò eis opem
Patroclicadem Achilles vlciſcitur ferret, donec Patroclus cecidiſſet, quem valde diligebat, interfectus ab heroicis manibus Hectoris. Tum verò perpulerunt eum, vt adverſus Troianos procurreret. Itaque progreditur ad pugnam Achilles, ignem ſpirans: perrumpit phalanges: prima ſtantes in acie necat: &
Hectoris mors. inter eos Hectorem ipſum, Troiæ columnam, virum fortem, mauortium, nutritum in armis, gerentem in pectore cicatrices infinitas, quas ex conflictibus aduerſus feros tauros acceperat prius, quàm Græci veniſſent, & cum eo depugnaſſent. Hectore peremto, qui audaci
LIV. *Amazones opem Troianis ferunt.* præditus fuerat corde, Priamus Amazonas ad belli ſocietatem arceſſit. Itaque rurſum pugnatur, & omnes necantur. Hoc modo ſenex ille Dardanides ab omnibus deſtitutus, ad Da-

videm

videm Iudææ regem ſuos mittit: qui ab eo manum auxiliarem poſcerent. Verùm David illam haud porrexit, ſiue id temporis bellum gerebat adverſus nationes extraneas, ſiue abhorrens à Græcis ſimul & barbaris: vt qui Deum non cognoſcerent, ſed deaſtros colerent: ac veritus, ne Iudæi ad errorem prolaberentur, ſi ab ipſo Troianis auxiliares copiæ mitterentur: quum alias à natura proclives ad vitium forent. Igitur regem Indorum * Tantanem Priamus ad opem ſibi ferendam ſuppliciter inuitat, & infinita cum multitudine Memnon mittitur. Exercitus erat Indicus, omnes colore nigro. Quos quum adſpexiſſent Græci, peregrino colore præditos: formam eorum & armaturam veriti, ſimulque beſtias illas formidantes, quas alit India, fugere noctu, Troiamque relinquere cogitabant. Sed tamen nigris demum hominibus aciem oppoſuerunt, Indorumque ſanguine terram tinxerunt, vt ea ruberet, ac ipſa flumina Scamandri cruor purpurea redderet. Eo tempore feſtum donariorum appetebat, quod tam Græci, quàm barbari celebrabant. Itaque factæ ſunt inducię bellorum ac laborum. Quibus durantibus, Grecorum & Troianorum copiæ oſtentabant ſe quidem mutuo, ſed nihil moliri contra ſe

Cur Troianis opẽ David negarit.

Indiæ Troianis arceſſuntur.

* *al.* Pandanem.

Indorum clades.

37

Inducię propter donariorum feſtũ.

29

invi-

invicem audebant. Templum verò quoddam erat ante Troiam pulcris ornatam turribus, in quo frequenter versãs Achilles, Polyxenam vidit, & ardenti eius amore correptus est. Quippe conspexerat eam, prius quàm Hector redimeretur: vbi quum illam retinere potuisset, non tamen id facere voluit. At vbi tunc eam adspexit, adfici cepit, Priamoque patri denuntiauit, se Polyxenam vxorem poscere. Priamus adsentiri se simulabat, Deiphobo & Paride fraudes hasce machinantibus. Quare cum ingrederentur in Apollinis Alphæi fanum, iureiurando se obstricturi in causſa Polyxenæ: Deiphobus Pelei filium complexus osculabatur, caræ ſororis illum sponsum appellando: Alexander autem adstans propè, letale vulnus inflixit. Quo illato, vnà cum Deiphobo in fugam se proripuit. Achilles collapsus, extremam agebat animam. Id Vlysses animadvertebat, qui comitatus eum fuerat, vnà cum Aiace Telamonis filio, Iove sato. Quapropter in fanum vterque simul quum irrupissent, heroem illum iacentem invenerunt, cruore fœdatum, extremos ducentem spiritus, vix linguam moventem, & iam iamque cernendi vsum amissurum. Itaque illo conspecto vlulabant, & ad pectus eius adlapsus Aiax Telamo-

Achilles qui perierit.

Iamonius,cum lamento Achillem adloquutus eſt: O' vir mavortie, robuſtis manibus gigas, quis nam te leonino corde præditum occidere potuit?ille perobſcure conciſeque vocem hanc edidit: Fraudulentè Deiphobus atque Paris me interfecerunt. Quæ effatus, inſignis heros exſpirauit.Aiax verò corpus Achillis humeris im- 38.
poſitum acerbo cum eiulatu ad portum detulit. Mox Pyrrhum Achillis filium arceſ- *Pyrrhus à*
ſunt, cognomento Neoptolemum, Hippoda- *Græcis arceſſitur.*
mea matre natum. Rurſum cædes, mactationes, homicidia exoriuntur: rurſum campi Troiani cruore imbuuntur:donecvatibus oracula pronuntiantibus, fatale non eſſe, bello Troiam occupari, nec manibus, nec gladijs, ſed tantum fraude, ligneum equum Græci fabricarunt,& in eum viris armatis impoſitis, ſe verſus patrium ſolum ſolvere ſimularunt. Et *Equus Troianus.*
equum quidem iſtic iuxta portum relinquebant, ipſi verò cum navibus ad Tenedum inſulam appellebant. Videbant Troiani, quod acciderat: portus adſpiciebant vacuos: ſolum equum intuentes, dubitabant & obſtupeſcebant. Ac primo quidem exiſtimantes ſubeſſe fraudem, equum abolere feſtinabant, igni traditum, vel de ſcopulis in profunditatem maris abiectũ. Deinde (nam ſtatutum erat divinitus,

Troiam tunc esse capiendam) visum est eis, equum in vrbem traducendum esse : tanquam
xvii simulacrum quoddam,& spolium hostibus ademtum. Quapropter eum in vrbem cum potationibus & choreis intulerunt, seque deinceps somno gravi & inexcitabili dederunt. At illi, qui absconditi latebant in eo per insidias, silenter egressi, magnum ignẽ suscitarunt.
Troia capitur. Quod conspicati Græci, qui prius discessérant, dicto citius cum navigijs ad Troiam applicuerunt. Quumque portæ fuissent apertæ ab ijs, qui erant prius ingressi: clanculum in eam infusi sunt, instar exundantis aquæ. Hoc modo quum Troia, firmis munita turribus, esset capta: feminæ rapiebantur è lectis recentibus, terra percædes cadentium stagnabat. Infans qui gestabatur in vlnis, ad parietem allidebaxxxix tur. Vt simpliciter ac breviter dicam, eiulatu cuncta replebantur: omnis calamitas, omnis acerbitas vrbem inuadebat. Manus cruore stillabant: gladij sanguine tincti erant : pauimentum rubedine infectum : infantes proculcabantur. Tandem quum rapinis & cædibus essent satiati, vrbem igni tradunt, & à fundamentis exuruut, prius inter alias splendidam, & passim celebrem. Hoc modo bellum istnd est gestum. Ceterùm fortuna Me-

nelae

nelao ſemel indignata, novis alijs miſerum laboribus opprimit. Rurſum nauigare coactus eſt multo remotius: aliæ moleſtiæ iam antè infelicem excipiunt, nimirum Helleſponticam nauigationem Ægyptium mare. Nam Ægyptum verſus ſoluit: nauigat periculoſa per loca: & à tempeſtatibus, fluctibus, ventiſqve gravibus iactatus, vix ad eam appellit: adſcendit ad Proteum: inuenit ibi coniugem in vrbe LVIII Memphitica: hoſpitioque acceptus honorificè, recipit Helenam: multos denique poſt labores in patriam reuertitur, annum iam poſt occupationem Troiæ octauum agens in oberratione, qua ad Proteum pergebat. Inuenit tum fratrem Agamemnonem miſerè trucidatum ſceleratiſſimæ vxoris fraude, quę mœcha erat & vipera. Inuenit & Oreſtem, è fratre nepotem, qui Ægyſthum occiderat, tori paterni & generis contaminatorem: quo cum ille matrem etiam impudentem Clytæmneſtram peremerat. Hactenus Menelai caſus à me commemorati ſunto, idque curſim & perſpicuè: reſtat, vt deinceps potentem ac validam Romanorum felicitatem deſcribamus, vnde illi exorſi, terra vniuerſa potiti ſint. Poſt occupationem Troiæ Æneas Anchiſæ filius, ſiue fuga elapſus, ſiue dimiſſus ab hoſtibus,

Menelai noua profectio.

Initia Romani imperij.

cum familia tota ſe confert in terram Italiam, quam alij tradidere ſic appellatam eſſe ab Ita-
40. lo, qui partibus Heſperijs imperitaverit: alij de
Vnde dicta Italia. hac cauſſa nomen hoc habere dixerunt. Magnus heros ille Hercules Geryonis boues collectos armentatim ex certamine domum ducebat. Ibi quum ex ijs vnus vitulus ab armento boum (ceu memoriæ proditum eſt) reſilijſſet: interiecto maris pelago natatu traiecto, in Ita-
50. liam magna vi peruenire potuit. Hercule verò quocunq; veniſſet interrogante, num quis vidiſſet bovem hunc, qui aberrauerat: illi, qui linguam Græcã minime intelligerent, quod Græci damalim, vitulam more gentis appellabant. Itaque hoc ab animali tota regio Vitulia, quam bos percurrerat, eſt appellata. Igitur Æneas cum Troianis, qui cum ipſo navigabãt, acceptis oraculis Italiam navigio petebat. Ea iubebant verſus occidentem vt navigaret, donec tandem in regionem quandam perveniſſent, in qua menſas ipſi ſuas ciborum inſtar devorarent. Hoc quum accidiſſet, quadrupede vte-
Æneas in Italiam navigat.
rentur viæ duce, atq; ibidem vrbẽ exſtruerent, vbi animal iſtuc defatigatum curſu hæſurum eſſet. His oraculis acceptis, Laurentum perve-
Oraculum Aenea datũ
niunt. Laurentum vero campus eſt in Italia. Fixis ibi tabernaculis, in pavimento prandebant.

Totum

Totum autem pauimentum apio conſtratum erat, quod ipſis menſarum vſum explebat. Itaq; iam abſumtis, quæ erant appoſita, quidam apium guſtare cepit, ac poſt ipſum alius, inde rurſũ alius conuictor, & viciſſim illi proximus. Tum nonnulli exclamarunt: Vnà cum cibis etiam ipſæ menſæ abſumtæ ſunt. Subſequutus eſt plauſus, quaſi iam oraculi dati finis appetijſſet. Hinc ſacrificare volẽtes, aram exſtruebant, ſuemq; feminam ſacrificandam ſiſtebant: quæ gravida, nõ iam procul à partu aberat. Quumq; ſacrifici ſuem petituri mox eſſent, manibus illa ſe tenentum elapſa, quendam ad collem procurrit. Sequebatur ſuem Æneas lento nonnihil gradu, ſpatio inter ſe ſuemq; non magno relicto, data opera: ne contentione vehemẽtiaque curſus illa perturbaretur. Animadvertebat enim, de hac quadrupede prolatum illud oraculum fuiſſe. Quũ ergo porca curſum non exiguum abſoluiſſet, nimirum XXIIII. ſtadia, tandem conſedit: & Aeneas ea quidem, quæ prædicta fuerant, accidiſſe videns: locum autem ipſum ad vrbem condendam ineptum: auctores oraculi magnopere culpabat. Inter has querelas alicunde vox quędã ex obſcuro loco prodijt & audita eſt; quę non ſubſiſtere tantũ iſtic iuberet: ſed etiam vrbẽ condere. Nã in hoc quidẽ

Euentus oraculo reſpondet.

41.

tempore Troianos iſtic hoſpitium habituros, deinceps verò tot annis exactis, quot enixę iam porcæ fetibus numero reſponderent: vrbem aliam longè magnificentiorem conſequuturos. Peperit autem porca fetus omnino triginta. Totidem anni quum exijſſent, Æneæ poſteri civitatem Albanam, ſanè ſplendidam atque opulentam, exſtruxerunt. Id vero temporis Æneas divinæ voci obtemperans, oppidum iſtic condere, quod Lavinia vocatum eſt, cepit. Acciditque mirum quiddam, & commemoratione dignum. Primum ſponte ſua exortus eſt ignis in luco: deinde lupus alicunde proſiliens è campo, materiem ſiccam ore prehenſam in ignem coniecit: aquila magnis alis vibratis ignem excitauit: vulpes denique fraudulenta cupidè conatibus illorum obſtans, & ignem accendentes dolis ſuis impediens, tota in eo fuit extinguendo, petitis è flumine vndis, quibus caudam madefecerat, flammam vrentem reſpergens. Hoc modo fiebat, vt nonnumquam illi ſuperiores evaderent, qui flammam accendere volebant: nonnunquam vulpes vinceret reſtinguendo. Tandem illis victoria potitis, hæc fuga ſibi conſuluit. Hæc Æneas quum adſpexiſſet, prædixit vrbem illam invidiæ expoſitam fore, multiſque turbis exagitatam

Alba condita.

LXI.

Prodigium ſane mirum

42.

gitatam vix aliquando magnis & continentibus laboribus conſequuturam, vt inſidiatoribus ſuis ſuperior euaderet. Atque hæc quidem adhuc Ænea ſuperſtite contigerunt. Quum autem ille debitum naturę perſoluiſſet, filius eius, cui nomen erat Aſcanij, de Creuſa Priami filia natus, vrbem Albam cum Troianis ſuperſtitibus condidit. In ea præter alios Amulius quoque regnauit, qui Numitori ſceptra eripuerat, fratri ſuo maiori natu. Quumque gentem ipſius vniuerſam abolere vellet, filio fratris interfecto, filiam fani Veſtæ ſacerdotem fecit. Erat autem præſcriptum legibus, vt eiuſmodi ſacerdotes Veſtales pudicitiam caſtitatemque ſuam conſeruarent, & virgines Veneris expertes manerent. Igitur accidit aliquando, vt illam ad lucum Martis ambulantem quidam invaderet, vitioque puellæ oblato gravidam redderet. Ea re cognita, rex puellæ patruus illam cuſtodiri curauit, donec pariendi tempus appetijſſet. Id quum de naturæ præſcripto adeſſet, gemellos illa peperit. Quo facto, neptem ſuam rex incluſam arcta in cuſtodia detinuit, infantibus ad mortem deſtinatis: mandans, vt in aquas abiecti necarentur. Itaque miſelli quandam in ſcapham impoſiti abijciuntur. Sed diuina heic providentia conſpecta eſt, ciuſ-

Aſcanius Albæ rex.

Amulius & Numitor reges LXII.

Ilia virgo Veſtalis.

Romuli Remique natiuitas.

eiuſque manus & efficax omnino vis declarata. Nam euerſa ſcapha, pueri quoque fuerunt eiecti. Quumque roderet eos humor & cœnum, in quo iacebant: accidit vt alicunde veniens lupa lacte turgens, quæ non ita pridem pepererat, ideoque lactis copia grauabatur, vbera infantum oribus admoueret, ipſumque lutum perbenignè ablingeret, quo erant illorum ora deformata & oblita. Forte paſtor quidam hac re conſpecta, infantum ſaluti conſulit, ad vxorem eos ſuam defert, quam ægro adfectam animo reperit, quod infantem mortuum edidiſſet. Hanc eius calamitatem infantibus hiſce oblatis ſolatur, quos ſuorum liberûm loco educaret. Illa vero materna quadam illos pietate complexa deinceps aluit, quum præter ſpem gemellorum facta parens fuiſſet, quæ non multo antè hoc nominis ne in vno quidem conſequi potuerat. Alij tradunt, non lupam hos infantes nutriuiſſe, ſed ipſam Fauſtuli paſtoris coniugem: quæ propterea, quod corporis ſui formam vulgo proſtituerat, paterna gentibus illis lingua Lupa fuerit appellata, qua voce ſcorta nuncupari conſueuerint, & lupæ ſimiliter, ambigua nimirum ſignificatione. Nonnulli, quod feminæ petulantiam cognitam habuiſſent, Lupam vbe-

Lupa infantes alit.

CXIII. *A paſtore ſeruantur.*

43

Alia narratio.

vberibus ſuis infantes hos aluiſſe prodiderunt. Poſtea quam educati nonnihil adoleuiſſent, indita ſunt eis Remi Romulique nomina, vitam ſubulcorum & bubulcorum agreſtem agentibus. Quumq; per ignorantiam Numitoris caulas adfeciſſent detrimento, quem iam rumor erat, ipſorum auum maternum eſſe: in illis latrocinijs capti ſunt à nõnullis, qui eis inſidias ſtruxerant. Ad auum perducti, & vltro citroque cogniti, Amuliũ non tantũ Albano regno ſpoliant, ſed etiam ferro deſtitutum à ſatellitibus obtruncant: ſuoq; auo materno ſceptra reſtituunt. Is verò quum magnas eis opes atq; pecunias largitus fuiſſet, inſtructos cũctis reb. neceſſariis ad deducendã coloniã ablegat. Quare delatus ad opidulũ quoddam Romul⁹, cui Palatij nomen eſſet, ab auctore Palante: figuram vrbis ibi delineat, iunctis mare tauro, & iuvẽca. Taurus foras, campum verſus, ſpectabat: iuuẽca verò, ſub vnum cum eo iugũ redacta, reſpiciebat vrbem. qua pictura, ceu notis quibuſdã, innuebat optare ſe Romulus, vt extraneis viri formidabiles eſſent: feminæ verò domi fecundę forẽt, ſuis maritis fidę, obſeruatrices ædium, earumq; rerum cuſtodes, quę res ædib. exiſtũt. Poſt hæc glebam extrinſecus iacentem in manum ſumtam in vrbem coniecit, voto con-

Amulij cædes.

LXIV.

Romuli pictura & votum.

44. cepto, vt ex alienis hæc reſpublica incrementum ſumeret. Quibus ita peractis, ſigno tubâ dato, nomen vrbis edidit, vt Roma nuncuparetur. Quumque de finitimis regionibus hominum turbam, virorum ſcilicet, mulierum, adoleſcentum, ſenum, iuvenumque collegiſſet: omnes eodem ciuitatis vti iure permiſit, & in coloniam recepit. Hoc modo primus Romulus rex Romanorum fuit. Ei Numa ſucceſſit, Numæ Tullus, Tullo Marcius, Ancus cognomento, quod curuaturam pedis (quæ ancyle Græcis eſt) mutilatam haberet. Poſt hunc regnauit quintus à Romulo Tarquinius, potitus imperio nihil ad ſe pertinẽte. Nam Marcij liberis illud debebatur. Tarquinio ſucceſſit gener Tullius, qui à puero (ceu perhibent) ac prima ætate Seruij nomen habuit: tanquam è ſerua natus, quippe mancipia Serui apud Romanos dicuntur. Filias ſuas L. Tarquinij regis nepotibus nuptum dedit. Earum vnius inſidijs & cruento conſilio miſer vitam cum regno amiſit. Sequutus eſt eum Tarquinius Superbus in imperio, qui cognomentum hoc Superbi tulit ex eo, quod crudeliter & ſuperbè tam erga Senatum, quam plebem ſeſe gereret. Nam Superbi apud Romanos appellantur, qui ſunt arrogantes. Acceſſit aliquando mulier quædam,

Reges Romani poſt Romulum.

Numa Tullus,

LXV.

Ancus Marcius,

Tarquinius

Seruius Tullius,

Tarquinius Superbus,

Libri Sibyllinorum oraculorum exuſti

dam, novem libros Sibyllinorum oraculorum adferens, quos regi se vendituram diceret. Quum autem ille pretium ab ea postulatum non daret, igne tribus exustis, rursum rege convento, priori æstimatos pretio reliquos eidem offerebat. Quumque parum mentis compos esse videretur ijs, qui aderant,: iterum tres ex ijs in ignem coniectos absumsit. Hoc modo tertiùm regem adit, & tres solos reliquos ei pro eodem pretio venum exponit. Ea res quum regi admirationi esset, probatos vates sequutus, aurum adnumerari mulieri iubet. Quo illa recepto, quum monuisset, eos libros diligenter adservandos esse: deinceps à nemine mortalium conspecta est. Libri autem isti salutares vrbi fuerunt. Idem Tarquinius quum extruere templum Romæ vellet, iamque pro subterraneis fundamentis magnam ad profunditatem fodiendo peruentum foret: sub terra caput hominis recens interfecti repertum est, in quo calidus iamque primum effusus sanguis conspiceretur, & facies vivæ similis. Hoc quum prodigiator apud Tyrrhenos celebris accepisset, vrbem Romam caput multarum gentium futuram prædixit, sed non nisi per gladios, cædes, & sanguinis effusiones. Hinc factum, vt collis, qui antea

45.

LXVI.

Prodigium capitis humani.

Tarpeius dicebatur, ab illo capite deinceps Capitolium vocaretur. Fuit autem ingens hęc Romanorum urbs longo tempore ſub regum dominatu. Poſteaquam verò Tarquinij filius improbè ſe geſſit, & caſtiſſimam illam Lucretiam, Collatini, nobiliſſimi viri, coniugem, violauit: Romani coactis omnium ordinum hominibus, regibus ſuam poteſtatem abrogarunt, decreto facto, vt in annos ſingulos Conſules ab eo tempore deſignarentur. Ea vox tantum valet, ac ſi conſultores vel proviſores dicas. Græci quidem illos deinceps Hypatos, hoc eſt, ſupremos vocarunt, amplitudine dignitatis eorũ conſiderata. Pulſis igitur ex urbe tyrannis, primi conſularem dignitatem conſequuti ſunt, L. Tarquinius, Lucretiæ maritus, & L. Iunius, cognomento Brutus: de quo mihi quędam commemoranda ſunt. Marcius quidam Romę vir nobilis erat, tam opibus quam dignitate præſtans. Ei quum acer ille Tarquinius ob facultatum amplitudinem inuideret, hominem vna cum filio perimit, iuuene generoſo, pulcro, apud omnes amabili, iamque fortitudinis animi certa quædam indicia de ſe præbente: quæ ipſa res ei mortẽ attulerat, metuente Tarquinio, ne, ſi ſuperſtes relinqueretur,

Regibus abrogatur poteſtas.

Conſules vnde dicti.

Primi conſules.

LXVII

46. haud quaquam ſibi temperaret, quo minus ſe

de

de patris interfectoribus ulciſceretur. Hoc pacto quum Marcium Tarquinius è medio ſuſtuliſſet, opes eius in ædes regias transfert. Habebat autem Marcius alterum quoque filiũ Brutum, qui cæde patris iniuſtiſſima conſiderata, ſimulque ſapienter animadverſo, futurum vt idem cum patre ac fratre mortis periculum adiret, conſilium longè pulcerrimum capit. Nam ſtultitia veſaniaq; ſimulata, quod imminebat malum, euadit. Hinc apud ignaros Brutus appellabatur, quę vox ſtultum & amentem ſignificat. Eum Tarquinius in regiã ad ſe tranſtulit, ſimulans quidem ſe Bruti curam gerere, cuius ipſum miſereſceret, ob generis propinquitatem: (erant enim eodem orti ſanguine) reapſe vero cupiebat eum filijs ſuis colluſorem dare, de cuius conſuetudine voluptatem caperent. Itaq; verſabatur inter liberos regios, eisq; ludendi & ridendi mãterie ſuppeditabat. Quum autem aliquando filij Tarquinij Delphos ablegarentur à patre, ſciſcitatum Apollinis oraculum de morbo peſtilente, qui tum graſſabatur: etiam Brutus eis adiunctus eſt, qui ridiculis ipſos exhilararet. Illi Delphos ingreſſi, muneribus Apollinem ſibi conciliabant. Brutus autem ligneo baculo perforato, virgam in ea prorſus auream tibiæ in modum ab-

Bruti calliditas, amentiam ſimulantis.

LXVIII.

Bruti domi-nium.

debat, eamque Phœbo tanquam donarium dicabat & offerebat. Astutam hanc callidamque Bruti sapientiam, solidi plenam ingenij, quum illi nequaquam animadverterent: hominem irridebant, insectabantur, exagitabant, subsannabant: qui munus eiusmodi oraculorum auctori obtulisset. Inde iam è templo Delphico discessuri, Apollinem interrogabant, quisnam ex ijs Romanorum imperio potiturus esset. Ad ea respondebat Apollo perspicuè, futurum vt hoc illi contingeret, qui prior matrem complexus fuisset. Mox Brutus animadvertere, quid hoc oraculum sibi vellet: illis rem totam ignorantibus. Quumq; placuisset, vt æqua potestate imperium administrarent: decreuerunt omnes simul matrem amplecti, sicut etiam fecerunt. At Brutus, vbi primum è naui fuisset egressus, pronus in terram cecidit, & eam exosculatus est. Hoc modo Brutus data opera stultus erat. Verum posteaquam de eo rumor fuisset ditus, quod acciderat Lucretiæ: primus rempublicam capessebat, populum excitabat, convocabat, perorando armabat, efficere denique poterat, vt imperium tyrannis, Tarquinio nimirum, eiusque liberis, abrogaretur. Post hanc abrogationem, primi apud Romanos consules creati

Oraculum Tarquinijs datum.

47

Tarquinius Brutus ante vertit.

xxix.

sunt

sunt Brutus atque Collatinus. Eos alij sequuti sunt omnis generis, Cassij, Cicerones, Luculli, Catuli, Catones, Scipiones, Pompeij, Scauri. Ac tanta sanè potentia, tantumque imperium CCCCLXIIII, annis hoc pacto administratum est, ad Caium vsque Cæsarem: qui consulatum in regnum dominatumque peculiarem conuertit. Quod si aliquando rerum instabilitas, & iniquitas fortunæ, sic postularet: conueniente Senatu & consulibus, Dictator vnus summa cum potestate creabatur, quaquidem voce significatur imperium rationibus reddendis haud obnoxium, & administratio rerum omnium imperatoria. Deinde hac tempestate sedata, Dictator se magistratu abdicabat. Caius autem Cæsar, quum Dictator creatus, summam hanc potestatem accepisset, de sexcentis nationibus victis tropæa statuisset, Romanorum potentiam ad ipsa vsque Gadira solemque orientem prolatasset: post tot victorias & tropæa petitus invidia) sententiam longe iniquissimam contra se latam: rebus ipsis ita cogentibus, ad tyrannidem occupandam animum adiecit. Quumque manum cum ijs conseruisset, qui magnis freti viribus eum invadebant, omnesque devictos in potestatem redegisset: dominatum imperatorium

Quamdiu consulum administratio duraverit.

Dictatoris potestas.

LXX

48.

in se

Somniũ Cæsaris pueri.

in se translatum vsurpauit. Quo tempore puerilem adhuc ætatem agebat, visus est sibi per quietem aliquid videre, quo sequuturus hic eventus indicaretur: nimirum se citra pudorem vllum matris amplexibus vsum fuisse.

Equus Cæsaris.

Præterea natum est in eius equili prodigium, videlicet equus, cuius pedes vngulæ bubulæ munirent, & qui solum Cæsarem vectorem acciperet: quemadmodum Bucephalus solum Alexandrũ admittebat. Eidem Cæsari nouum quiddam huiusmodi accidit. Erat venusta mulier *Iulia cum marito Nerone nupta, cui posteaquam liberos aliquos peperisset, ac rursus vterum sexto iam mense ferret: Cæsar eam sibi coniugem poscebat, & Neronem urgebat, vt vxorem suam ipsi, tanquam si pater esset, desponderet. Paret inuitus Cæsari Nero, coniugem ei suam tradit: quæ ubi pariendi tempus appetijsset, filium marem edidit. Vnde vulgo tritum illud proverbium natum est: Nobilibus & splendidis etiam mense tertio liberi nascuntur. Licet autem his de Cæsare proditis illud etiam adiungere, vnde Cæsaris nomen habuerit. Sunt qui tradant, eius matrem gravidam eniti non potuisse, sed fuisse ante partum extinctam: quo factum sit, vt eius prepinqui iuberent vterum aperiri. de quo

Hec ad Augustum referri debent.

Proverbium LXXI

Cæsaris nomen vnde.

quum

quum fetus viuus prodijſſet, Cæſarem dixere, tanquam exciſum. Alij volunt comam capitis apud Romanos cæſariem appellari, Caiumque Cæſaris nomen habuiſſe, quod pulcra denſaque cæſarie prædituſ eſſet. Denique nonnulli ſunt rerum Romanorum ſcriptores, qui memoriæ prodiderunt, fuiſſe quemdam Caij Cæſaris gentilem, qui præclaris facinoribus editis eo tempore, quo Romani & Carthaginenſes bellum inter ſe gerebant, etiam letali haſtæ vulnere adverſarium elephanto inſidentem vnà cum ipſa bellua in terram proſtraverit: indeque glorioſum Cæſaris cognomentum acceperit. Nam eo vocabulo Pœnis elephantos appellari. Ab hoc igitur ceteros gentiles atque poſteros ipſius Cæſares fuiſſe dictos, honoris ab eodem non parum conſequutos. Ac de his quidem dictum ſatis: nunc ad orationis ſeriem redeamus. Quum morti vicinus eſſet victorioſus ille fortisq; Cæſar, vxor eius per quietem videre viſa eſt gladium, in caput ipſius delabentem: maritum vero ſanguine perfuſum in ſinum vxoris miſerrimè ſe demittentem. Secundum hæc in medio foro miſerabiliter cæſus eſt, inſidijs à Caſſio Brutoque ſtructis. Hoc modo quum C. Cæſar interijſſet, filius eius adoptiuus, Auguſtus

49.

Ceſar elephantus lingua Punica.

LX IX I

Somniũ Calpurnie de cede Cæſaris.

Cæſar Auguſtus Octauianus imp.

Cæsar è Caij sorore natus, in imperio succes-
sit: qui quum à puero nomen Octavij, tanquam
sibi proprium habuisset, deinceps Augustus
dictus est, velut auctus. Solus dominatu poti-
tus est in vita longæua, & imperio ad extre-
Quæ Au- mos terræ fines prorogato. Quum mater eo
gusto im- grauida foret, vidit in somnis viscus suum in
perium por- cœlum raptum subuolare. Deinde illo ipso
momento, quo ex aluo materna prodibat, pa-
ter videre visus est, è sinu coniugis solem or-
Astrologi tum lucere. Quumque tardius illo die do-
prædictio. mo exiret, quidam astrologus obviam factus,
cur serius prodiret interrogabat: quo indican-
te, natum esse sibi filium, graviter suspirans a-
strologus, artis suæ peritia celebris: Quid hoc
rei est? exclamat. Dominum atque regem no-
xxiii bis genuisti. Iam quum puer adolevisset, ac in
prædijs paternis degens, messoribus & mani-
pulorum colligatoribus oblectaretur, forteq;
panem aliquando manibus gestaret, eoque ve-
sceretur: supernè delata in ipsum magno cum
strepitu aquila, panem eripuit, moxque com-
plosis alis in aera sublimis avolavit: deinde vi-
cissim sese demittens, panem ei reddidit. Ad
50. imperium vbi perveniisset, iracundus admo-
Augustus dum erat, bilioſus, & iusto quidem cõcitatior:
ad iram sed rursus ad sese facile redibat, & mitescebat.
pronus.

Quare

Quare quum aliquando pro tribunali ſederet, cauſſasque cognoſceret, ac multos mortales capitis damnaret: vir quidam ſapiens, cui Mæcenatis eſſet nomen, propius accedendi poteſtatem non habens, vt Cęſarem moneret: (nam excludebatur ab ingenti hominum multitudine) litteras quaſdam in chartam perſcribit, eamque deinceps obſignat. Eæ litteræ ſententiam huiuſmodi continebant: Deſine iudicem agere, carnifex. Hanc chartam directo in Cæſarem eiaculatur, qua conſpecta & reſignata, verbiſque perſcriptis in ea lectis: de tribunali ſurgit, quæque prius erant decreta, tanquam irrita revocat. Habebat idem Cęſar magiſtrum quemdam ſecum, Alexandrinum patria, nomine Athenodorum, omni ſapientia & doctrina excultum, formandorumque morum longè peritiſſimum. Hic quum animadverteret, Cæſarem in libidines & ſcortationes propenſum eſſe, ac præſertim in peiori delinquere, quod mulieres maritatas appeteret, earumque coniuges cogeret, vt huic improbo facinori ſubſeruirent, non heriliter eis tantum imperans, ſed etiam more tyrannico: totus in hoc erat, vt Auguſtum ab eo furore vitioque reuocaret. Quum autem Cæſar vitam ſceleratam miſſam non faceret, admirandi præceptor

Mæcenatis admonitio.

Athenodorus Auguſti magiſter.

LXXIV.

Qui Augustum Athenodorus ab adulterijs revocarit.

ingenij quiddam tale molitur. Forte plorantem ac lamentantem conſpiciebat hominem ſenatorium, lauta fortuna, clarū. quippe mandatum ei fuerat, vt in operta lectica concluſam vxorem imperatori mitteret. Eum Athenodorus hortari, ne ploraret, neve rem illam ægro ferret animo: ſe tantum vxoris loco lecticæ includeret, Cæſariq; pro eius imperio mitteret. Vix hoc quidem homini, ſed tamen perſuadet. Quid inde factum? Lecticam Athenodorus ingreditur, gladium tenens: ſigillo obſignatus, ad Cæſarem mittitur: Cęſar lecticam
xxv. accipit: ſigilla revellit: exit Athenodorus: gladium quatiens: Cæſar eo conſpecto non tantum obſtupeſcit, verumetiam metu congelaſcit: ſacramentis ſemet obſtringit, quibus nihil eiuſmodi ſe deinceps commiſſurum policebatur, nec toros alienos amplius contaminaturum. Quum autem longo tempore vixiſſet apud Cæſarem Athenodorus, iamque reuerſurus in patriam eſſet: quia Cæſaris iracundiam bilemque nôrat, quodque celeriter admodum ſententias pœnales ferret, ac viciſſim extincto iracundiæ rogo, ad mores humaniores rediret: admoto eius auribus capite, tanquam ipſum deoſculaturus: Auguſte Cæſar, inquit, vnum modo tibi deeſt.

Qui compeſcuerit eiuſdem iracundiam.

xxxv.

Cave

Caue prius ſententias tuleris, quam XXIIII. literarum nomina recum ipſe recitaueris. Tum ille gemitu ex imo corde ducto, Athenodorum intuitus: Adhuc, ait, tuæ præclarę inſtitutionis egeo. Quapropter amplius apud me tibi viuendum, Romæque hærendum erit. Hic Cæſar eos profligans & eijciens, qui de rebus ſublimibus & cæleſtibus arroganter nugantur, ſolos viros ſapientes ac doctos honoribus adficiebat. Tam carus autem ſubditis erat, vt Romanus quidam in fata conceſſurus, liberis ſuis atque poſteris mandaret, vt gratiarum actionis ergò ſacrificia Dijs offerrent, quod moriens Auguſtum incolumem poſt ſe relinqueret. Cæſar ipſe de vita migraturus, adſtantibus ſibi conſulibus & plebeis: Quam luteam, inquit, inveni Romanam vrbem, eam pulcris exornatam vrbibus, lapideam, firmamque reddidi. Et quoniam mihi nunc è turba rerum humanarum erit excedendum, multos in obitu meo plauſum edere volo, ac ludos facere, tanquam in mimi & ludionis obitu. Quæ quidem proferebat, tanquam vitæ mortalium illudens. Quum autem totos LVI. annos imperaſſet, naturæ debitum perſoluit.

Aſtrologi pulſi.

Auguſti extrema verba

LXXVI Eodem Cæſare potiente rerum, coæternus ille
Christi nativitas. patri Sermo, conditor mũdi, caſtam incorruptæ iuvenculæ aluum ingreſſus, ex eius ſanguine carnem ſibi compegit, cum qua inter
52. homines conſpectus eſt, tam divinitate, quam
Tiberius imp. humana natura planè perfectus. Poſteaquàm verò Cæſar Auguſtus è vivis exceſſiſſet, Tiberius ad imperium pervenit: qui ab initio quidem mitis, blandus, liberalis erat: ſed deinceps ad ſanguinarios mores, improbitatem atque ſordes exorbitauit. Recens autem ad imperium evectus, adeò ſubditis omnibus carus erat: vt abſque ſatellitio cuſtodiaque corporis, tam noctu, quam interdiu, quocunque vellet, iret. Quos vrbium prætores, vel tributorum exactores conſtituebat, ab ijs officijs intra breve tempus non remouebat: cauſſam rei ſciſcitantibus notum illud ac pervulgatum reſpondens: hominem videlicet ægrotum fuiſſe, cui pedes exulcerati eſſent, multis humoribus fœtidis & ſanatu difficilibus referto. In eius hulcera muſcas inuolare ſolitas, ac putredines illas exhaurire. Quæ res tametſi dolorem ægrotanti adferret, non tamen eum moleſtas illas & audaces admodum muſcas abegiſſe. Quum au-
LXXVII tem miſericordia quidam motus, ob viri calamitatem, muſcas abigere vellet, ægrotum exclamaſſe:

clamasse: Missas illas fac quæso, mi homo, ne abactis ijs doloris mihi maioris auctor sis. Nam istæ de membris meis putribus satiatæ, parum mihi molestiæ sunt amplius exhibituræ. Sin autem aliæ aduolarint, violentius adhærendo magis me cruciabunt. Hæc de publicanis dicere Tiberius solebat, monens vt diutius tolerentur: quo tandem satiati, benignius illos tractent, à quibus exigenda sint tributa. Quod si quem publicanum accepisset modum sibi præscriptum excessisse, ita vt gravis esse subditis perhiberetur: supplicijs hominem multabat, tritum illud proverbium adijciens: Volo vos ovium lanas detondere, non eas ad cutem vsque deglubere. Talem igitur ab initio se gerebat, sed in eo proposito nequaquam perstitit. Nam deinceps durior factus, acerbè puniebat etiam insontes: citra commiserationem vllam se cædibus polluens. Vnde tantum contra se odium excitauit, vt vulgo lutum sanguine mistum appellaretur. Non dubitauit aliquando virum consularem & nobilem interficere, ac facultates eius diripere, solam hanc causam adferens: quod Tiberij numisma in sinu gestans, accessisset ad fœda stercoreaque loca, ibique ventris onus euacuasset. Hoc Tiberio Romanis imperante, dul-

Tiberij crudelitas.

53.

cem

Christus in crucem agitur.

cem Iesum meum, vitæ largitorem, Hebræi & Pilatus cruci adfixerunt. Post devictam ve-

xxxviii rò mortem illam exsecrabilem, quum hic rerum opifex è sepulcro resurrexisset, deque locis inferis corpore suo sublatus in cœlum esset: Maria Magdalena Romam vsque curit, & sceleratis illis accusatis, tantopere Tiberium ad iram commovit: vt omnes gravi acerbaque morte multaret. Quum autem Tiberius in fata concessisset, imperio per

C. Caligula imp.

XXIII. annos administrato, Cajus rerum potitus est, Tiberij Cæsaris è filia nepos: qui quum fœdam vitam ageret, cædibusque gauderet, etiam germanis sororibus suis adhuc virginibus vitium obtulit. Solebat & cum aleatoribus ad auroram vsque ludere. Quumque accideret aliquando in Gallijs, vt cum quibusdam conviuis aleam exerceret infelici conatu, thesaurique præfectum eo nomine tristem videret, exhaustis omnibus in ærario pecunijs: de conviuio surgens, interfici quosdam opulentos iussit, eoque pacto tantum non stagna quædam auri consequutus est. Quodam tempore lutum Romæ in angiporto conspicatus, mandavit ut illud in Vespasiani, qui tum ædilis erat, sinum conijceretur. Interfecto autem in regia Caio, post annum

xxxix

regni

regni quartum, Claudius ſceptris in ſe tranſlatis, imperio potitus eſt. Erat is adeò formidoloſus atque trepidus, vt accedentes ad ſe perquiri vellet, num quis fortè gladium in ſinu abditum geſtaret. Quod ſi convivium celebrare ſui exhilarandi cauſſa vellet, armati milites & ſatellites circumſtabant. Quum autem annos XIII exegiſſet in imperio, vir timidiſſimus veneno ſublatus eſt. Atque ita Claudio per veneficium interempto, Nero paricida nequiſſimè Romanum imperium in ſe tranſtulit. Erat ille laſciuus, impurus, luxuriæ plenus, gulæ ventrique deditus, vinoſus. Multos acerbiſſimis ſupplicijs affecit, inter quos & mater ipſius fuit: quam fortaſſe quis non immeritò cæſam dixerit, quod tam improbum mortalibus principem enixa fuerit. Paricidio coniugis quoque mactationem adiecit. Quumque mala malis, & quidem fœdioribus cumularet, cubicularium quendam ſuum coniugio ſibi copulavit. Delectabatur & citharœdis, ijſque mulierculis, quæ riſum concitant, & cum ſaltatoribus, ludionibus, mimis, cantoribus, omne facinus improbum perpetrabat, nec ab vlla turpitudine abſtinebat. Id temporis etiam Parthi Perſicũ regnum ad ſe traduxerunt, Perſis in ſervi-

Claudius imp.

54.
Nero imp.

Parthi regnum Perſicũ occupant.

tutem redactis. Quum autem impurus hic
LXXX. Nero multos gladio sustuliſſet, homo nimirum porco ſimilis, & merum intemperanter ingurgitans: acerrimum omnium ordinum odium contra ſe concitauit, adeò quidem, vt eius conſpectum quoque nemo non auerſaretur. Nam fœdiſſima quæque media in aula deſignabat. Quapropter Romani, qui hæc amplius intueri non poſſent, nec aurigæ ac mimo ſeruire vellent, invadunt hominem, tanquam interfecturi: quo ille cognito, manus ipſemet ſibi attulit, his ad extremum verbis pronunciatis: Qualem ô Iupiter citharœdum mortales amittunt. Poſt Neronem Gal-
Galba, Otho, Vitellius imppp. ba imperio potitus eſt, poſt Galbam Otho, poſt vtrumque Vitellius: qui edictis propoſitis, aſtrologos Italia iuſſit excedere. Illi vero ſcriptis viciſſim propoſitis, reſponderunt: Tu vita, Cæſar, excedito. Simul ipſum diem indicarunt, quo interficiendus eſſet. Itaque menſibus octo rerum potitus, gladio cæſus perijt. Poſteaquam hi & imperandi & viuendi finem feciſſent, exercitus Veſpaſianum impe-
Veſpaſianus & Titus imppp. ratorem renunciarunt, qui tum temporis Iudæam exſcindebat. Itaque Romam ille cum claſſe profectus eſt, magnanimo filio ſuo Tito cum copijs ad expugnandam Hieroſolymam

lymam relicto, quum Cęſarem ac imperij ſuc- 55.
ceſſorem illũ deſignaſſet. Ab eo poſt magnos *Hieroſoly-*
labores, cædes, quaſiq; maris in morem effuſos *mæ excidiũ*
cruores, quibus campi Sionis rubefacti ſunt, haſtarum gladiorumque vibrationibus reſper- LXXXI.
ſi, tandem vrbs opulenta beataque in poteſtatem redacta eſt, munita ædificia, cum turribus egregijs igne concremata, templum ipſum deletum: cuius nomine ſæpe numero Titus ingemiſcebat & illacrymabat. Hoc modo vrbem pulcerrimam & populoſſimam in fumum atque cineres redegit, ita vt habitatoribus antea frequens, deinceps in miſeram triſtemque ſolitudinem commutaretur. Quum autem Veſpaſianus imperator ſenio morboq; confectus è rebus humanis exceſſiſſet, annis in imperio non amplius novem exactis, ſucceſſit ei Titus filius, vir planè divinus, mitis, liberaliſſimus, opum diſſipator, imperio dignus: immò dignus, qui plura etiam imperia (ſiquidem exſtitiſſent) adminiſtraret, ac tutaretur. Eius eſt vox illa celebris & admiranda: Imperator hodie non fui, quia neminem beneficio adfeci. Ejuſdem & altera vox valde laudata, viroque generoſo digna, quum diceret: Eum qui faciem imperatoris intueatur, triſti vultu ab eo diſcederc non debere. Sedenim *Titus ſolus imp.*

morbus letalis ante tempus hominem elegantissimum abripuit, quum biẽnium imperasset: ac instabilis rotę cursus cum alea fortunæ Domitiano imperium malè detulit. Erat is quidem natus ijsdem parentibus, quibus & Titus: sed nihil cum Tito commune ac germanum habebat. Quo factum, ut verbum illud vulgo tritum in his verum esset: Matula, & poculum ex eodem vitro. Quippe Domitianus avarus erat, & quasi caupo quidam pecuniarum, sanguinis & cædium avidus, hominum coquus, citra commiserationem carnibus humanis dilaniandis deditus, leonis in morem rugiens. Prædixit ei quidam vir doctus, & cursus siderum peritus, quando & quo pacto periturus esset, & quis ei successurus. Ille verò arcessito ad se astrologo: At tibi, ait, quantum restare temporis ad viuendum existimas, homo? quoue pacto, & quando morieris? quem habebis exitum vitæ? De quibus ille quum rectè ac verè disseruisset, vt ex astrorum motu edoctus erat: imperator hominem convincere volens, tanquam impostorem, rogum ex materie pingui structum accendi iubet, astrologumque firmiter colligatum constrictis brachijs in illum abijci. Posteaquam rogo subiectus fuisset ignis, iamque sursum is se tollc-

LXXXII *Domitianus imp.*

56.

ret,

ret, terribile quiddam homini flamma minabatur ex longo etiam intervallo: formidabiliter ignis crepitabat, & aera colluſtrabat vndique: quum interim aſtrologus ita colligatus, vt diximus, in magna conſternatione iaceret. Quid quæſo deinceps accidit? nubes alicunde quædam orta cælum obduxit, & aera totum obſcuravit. Erat enim illa caliginoſa, nigra, humida, imbremque ſecum ferebat: exiſtimaſſet aliquis, eam quaſi quædam aquarum flumina parturire. Sequuta ſunt tonitrua, & mugitus quidam auditus eſt. Tum vero vniuerſi ſemet in fugam conijcere, imperator, ſpectatores, vulgus hominum, ſatellites, ij qui caminum materie ſuggeſta inflammabant, ipſi denique carnifices. Ad extremum imber maximus de cœlo lapſus ignem extinxit, caneſque ſupervenientes arroſis vinculis aſtrologum opem diuinam adſiduo implorantem liberarunt. Eiuſmodi quiddam huic viro contigit. Ipſa vero bellua, leonina ferocia prædita, quum viuendi finem factura eſſet: per quietem videre viſa eſt, ſe ornatu imperatorio veſtitam aſſcendere nigrum in equum, armis vndique munitam: quæ quum caſu quodam amiſiſſet, in

Qui ſupplicium aſtrologus euaſerit. LXXXIII.

Domitiani ſomnium ante mortem.

hiatu terræ præcipitari ſe miſere putabat vnà cum equo & amictu, tandemque prorſus euaneſcere. Poſteaquam Domitianus morte violenta deceſſiſſet, exactis in imperio XV annis: Nerua ſceptris potitus eſt, vir bonus, mitis, multarum gratiarum quaſi quidam hortus. is quum vehementer odiſſet caſtrationes hominum, Romanis teſtes exſcindi vetuit, & exſcindentes multatos in exſilium egit. Sæpenumero magiſtratibus enſes nudos porrigebat, in ſpeciem quidem, vt explorarent eorum acumen: ſed revera, vt demonſtraret, nequaquam ſe formidare, ne ſubito interficeretur: quum quidem diceret, nullius ſe ſibi facinoris eſſe conſcium. Vbi mors hunc quoque celeriter abripuiſſet,, poſt annum imperij primum, & menſes quatuor: Traianus eidem ſucceſſit, vir rei militaris peritiſſimus, ſexcentis potitus victorijs, fortis, magnanimus, generoſus, duellis auſus cũ hoſte congredi, incorrupta in iudicijs ſtatera iuſtitiæ. Hic cervices Celtarum, quæ antea flecti non poterant, flexit: hic bellicoſorum Parthorum impetus repreſſit, qui hoc tempore longe lateque diffuſi, vniuerſos Aſiæ fines populabantur, excurrebant vndique, cædes perpetrabant, flammis abſumebant omnia, caſtris ad ipſum Euphratem promotis.

Nerua imp. 57.

Innocentia Nerua.

LXXXIV.

Traianus imp.

tis. Ea quum ab ipsis designata Traianus accepisset, quæque foret impetus Parthici audacia cognouisset: ab extremis terrę finibus ad extremitates eis oppositas celeriter sese contulit, manum cum hoste conseruit, phalanges adversas perrupit, planicies eorum locorum cadaveribus constravit, Parthos intra limites suos manere coëgit, eisque non parum arctatis, ad triumphum parta insigni victoria domum reversus est. Sic à natura comparatus erat, vt adflictis condoleret, ægrotantium miserijs adficeretur, in extraneos benignus esset, amicos solaretur, toleranter quævis convicia ferret, quum quidem diceret, imperatorem Deo similem esse debere, atque oris maledici petulantiam commodè perpeti. Gladium euaginatum in Senatus & magistratuum pręsentia Romanæ vrbis præfecto cum verbis huiusmodi tradidit: Accipe gladium hunc, & siquidem iniustè me in imperio gessero, contra meipsum illo vterè, nec vitæ meæ parcito: sin legitimè, rectè, iusteq; imperauero, pro defensione mei traditum tibi putato. Mortuus est Traianus multis ornatus victorijs, quum imperio per annos VIIII, & VII, menses præfuisset, Adriano genero successore designato. Delectabatur ille libris, ac voluptatem ex doctrinarum

Virtutes Traiani.

LXXXIV.

58.

Aelius Adrianus imp.

studijs

ſtudijs percipiebat, & quoſcumque literatos eſſe cognoviſſet, magnificis muneribus ſæpenumero donabat. Habebat etiam in comitatu ſuo viros doctos ſecum, tam in caſtris, quam in otio & itineribus. Eodem modo erga quoſvis alios munificentiam exercebat. Quapropter vniuerſo Senatui & plebi carus erat. Veſanos Hebræos, qui defecerant, & imperij Romani iugum excuſſerant, cum copijs adverſus eos profectus, ad internecionem cecîdit, & cunctis fame, gladio, igne funditus deletis, vrbem Hieroſolymam de fundamentis euerſam, deinceps Æliam nuncupauit. Sed enim ad alios oratio tranſeat. Poſteaquam Adrianus ex aqua intercute fuiſſet extinctus, anno imperij quarto & vigeſimo: Antonino illud delatum eſt, cognomẽto Pio, propter morum probitatem, & indolis manſuetudinem. Is quum annis XXII imperium adminiſtraſſet, naturæ debitum perſoluit. Succeſſit Marcus Antoninus, qui educatus erat in omni liberali doctrina & ſapientia, virtutum laudibus, & quidem omnigenarum, ornatus. Quam ob cauſſam quoſvis ſapientes ac doctos viros honorificè tractabat, magnificiſque muneribus afficiebat. Prodiderunt de hoc memoriæ ſcriptores hiſtoriarum priſci, varijs bellis vndique ingruentibus omnem-

Excidium Iudaicum.

Antoninus Pius imp.

LXXXVI.

M. Antoninus imp.

omnemque ditionem Romanam vaſtantibus, eum pecuniæ laborantem inopia, quum nullo pacto armare poſſet exercitum, ornatū imperatorium in foro vænum expoſuiſſe, nimirum ſupellectilem ex auro ſolido textam, amictus purpureis fimbrijs redimitos, coronam vnionibus ornatam, lectulos gemmis hinc inde diſtinctos, ipſam deniq; ſtolā imperatoriā ſplendidiſſimam: ſimul per publicum pręconem ſignificaſſe, licere cuiuis hæc vænum expoſita citra metum omnem periculi coëmere. Hoc modo factū, vt emerent ea, qui vellēt: pecuniamq; conflatam fuiſſe. quam vbi diſtribuiſſet in milites, mox imperatorem copias in hoſtem moviſſe, & manu conſerta, citra negotiū victoria potitum eſſe, adeoq; coniectis in fugam omnibus, necatis, ſpoliatis, integros pecuniarū theſauros conſequutum. Has vbi rurſus in forum retuliſſet, indicari per pręconem iuſſiſſe, vt qui vellet, auro recepto, quidquid prius imperatoria de ſupellectile coëmiſſet, ſi quidem ita placeret, reſtitueret. Idem Lucium generum ſuum, imperij conſortē, adverſus bellicoſos pugnaceſq; Parthos miſit, quorum id temporis rex erat. *Begeleſes. Pręſtabat autem Lucius tam animi, quam corporis dotibus, vir procerus, facie pulcra, ſuavis, coma flava, colore roſeo. Quum-

Imperator ſupellectilē ſuam vēdit.

59.

CXXXVII.

Lucius Antonini collega.

*al. Belegeſes.

que pugnam hostibus conseruisset, qui ob copiarum multitudinem, pharetrasque suas nimium quantum ferociebant: arte nationem arcus gestantem vicit ac debellauit. Quia verò ad hunc locũ orationis & instituti nostri peruenimus, generis humani vicissitudinem admirari subit: qui nimirum fiat, vt filij parentibus suis similes non evadant. Etenim leo semper catulum gignit, qui leonino sit animo præditus: pardalis item, sibi similem animo feram: tigris ipsissimam procreat tigridem: at hominibus liberi parentibus dissimiles nascuntur, quam rem ab electione voluntatis oriri, manifestum est. At enim quo nobis hæc dicta sunt? quemue sunt ad scopum relata? Nimirum Marcus imperator naturæ se legibus submisit, lutumque naturæ restituit, à qua mutuum acceperat: quum imperio XIX. annis præfuisset. Ejus autem in locum filius Commodus successit adolescens nulla in parte patrissans, nec quidquam habens simile Marco patri, à quo procreatus, & institutus fuerat. Quippe mimis semper delectabatur, & gladiatorum spectaculis, & mulierculis, & viris nefaria perpetrantibus ac temulentis. Cædibus etiam sese polluebat, homines potentes, illustres, & opulentos gladio perimens. Quapropter exitum illa

Querela de liberis degenerantibus.

Commodus imp.

AXXXVIII.

60.

illa dignum vita reperit. Nam hauſtis venenis inquinatam cædibus animam efflavit, ac viuendi finem ante tempus fecit, quum imperio XII. annis potitus fuiſſet. Præfuit autem Romanis poſt ipſum maxima gravis ſenecta Pertinax, qui quum necdum adhuc in palatium ſuos liberos & vxorem deduxiſſet, nefariè fuit interemptus. Erat tum Didius quidam Iulianus, quem pretio mercatum eſſe coronam imperialem, ducibus copiarũ largitione corruptis, perhibent. Sed fortunæ regiæ fructum nullum tulit. Quippe Seuero Afro ſeditionem adverſus ipſum concitante, gladio necatus eſt, & malus malè perijt: quum mel imperij propemodum non deguſtaſſet. Hoc modo fortuna invidioſa Iuliano deſerto, Severo arriſit, eumque vultu hilari reſpexit. Hunc audio balneum Zeuxippi condidiſſe, magnum illud & celeberrimum Byzantinę vrbis miraculum: itemque plenum illud admirandæ voluptatis ac delectationis opus, quod totis oppidis & nationibus recreandis ſufficit: in quo ſcilicet equi certantes inter ſeſe delectationis humanæ cauſſa decurrunt. Ceterùm Severus vbi ſatis diu vixiſſet in imperio, totosque in eo XVII annos exigiſſet, gravi oppreſſus morbo, vitam cum morte commutauit. Moriturus filijs

Pertinax imp.

Didius Iulianus imp.

Severus Afer imp.

LXXXIX.

Antoninus Caracalla imp.

Omisit hic auctor XV. *Cæsarũ nomina, & annos* LII, *vel amplius.*

suis sceptra reliquit, quorum natu maior Antonini nomen habebat, cognomentum Caracallæ: alteri Gethæ nomen parentes indiderant. Præfuerunt annos omnino sex, & menses duos. Quum autem alea imperij sæpius ab vno ad alterum se convertisset, pręter alios Diocletiano quoque, viro sceleratissimo, summam potestatem tribuit. Is adiuncto sibi Maximiano Herculio, Satanæ filio, qui eadem erat cum ipso in sententia, consortem imperij fecit. O patientiam tuam fili Dei SERMO. Quum duo magna mala simul concurrèrent, quid calamitatis non aderat? quid non designabatur? Vbique cædes, mactationes, sanguinis effusiones stagnorum in modum: obscuris in carceribus multi custodiebantur, præsertim à Christo denominati. Quippe ventum quemvis graviſſimum spirando superantes, plantulam pietatis adhuc recentem radicitus evellere singulari studio conabantur, veluti ramum quendã non ita pridem insertum, arboremue tenellam. Hinc tormenta, vincula, mactationes hominum: hinc carnes membratim discerpebantur, tanquam in macello fieri consueuit. Enimvero posteaquã ex animi lubitu satis hac in parte bruto impetu decertassent, frustraque cuncta furiosorum in morem latrassent, nec tamen

61. *Diocletianus & Maximianus impp.*

ac.

tamen Christi nomen abolere potuissent: ad insaniã redacti miserrimi homines, abiecta corona semet ad fortunam & condicionem humiliorem demittunt, adeoque curatores hortorum, arborum plantatores, fossores stirpium, olerumque nutritores fiunt. At vbi recuperare vellent imperium, grauissimo cædium genere vitam amiserunt. Generos sibi delegerant, quibus filiæ nuberent, eosque tanquam natos ex se filios Cæsares designarant: primus quidem Galerium, Valeriæ filiæ maritum: alter verò, nimirum Maximianus, Constantem, Claudij *filium, qui non ita pridem imperauerat. Habebat iam tum Constans Helenam vxorem, feminam beatissimam, è qua magnus ille triũphator Constantinus genitus fuit: verum tyranni gloriam reveritus, ea repudiata, Theodoræ coniugium amplexus est, Maximiani F. de qua liberos etiam procreauit, quorum in numero fuit Constantius Galli pater, itemque Iuliani prævaricatoris impij maximeque exsecrandi. Secundum hæc Constantinus eam imperij partem, quæ Constanti sorte obuenerat, veluti paterno iure debitam consequutus, quum res Romanas miserè cerneret continentibus agitari fluctibus, imperio multos in principatus diviso: (nam vna præerant &

Galerius & Constans Cæsares.

*h.e. nepotem.

62.

xcv. *Constantini magnus imper.*

Tyranni plura victi.

Maxentius, Seuerus, Maximinus, Galerius, bellum in eos mouet, deque cunctis victoria potitus, solus imperatoriam potestatem adipiscitur: simul venerandi gregis Christi fit ovicula, primus imperatorum Christo verè agglutinatus. Hic & aras euertit, & delubra clausit, in quibus ethnici malis genijs hostias offerebant: itemque promulgatis legibus turpes lustrationes, orgia fœda, cunctas abominationes denique cessare iussit. Hoc modo factus est velut argentea quædam tuba, quæ clarè ab extremis terræ partibus ad alias extremitates sonuit, ac fidem in creatorem suo clangore cunctis in locis propagavit. Quum autem vrbem condere vellet, cæcorum Chalcedonensium civitatem exstruendam statuit: quod opus vbi cepisset inchoare, nouum quoddam prodigium vidit. Nam magnis alis præditæ volucres quum advolassent, abreptos lapides inde pulcerrimam ad vrbem Byzantinam deportarunt. Quapropter Constantinus imperator, qui divinitus gubernaretur ac tegeretur, animadverso, rem hanc, quæ acciderat, non fortuito, nec casu eveniisse: averso inde animo, totum consilium mutat, seque ad opulentum Byzantiorum oppidum confert, è quo beatissimam & fortunatam vrbem excitat, vrbem in-

Constantini religio.

Constantino polis exstructio.

xcii.

quam

quam magnam, Romam novam, Romam carentem rugis, numquam ſeneſcentem, ſed perpetuo iuueneſcentem, ſeque renovantem, Romam illam deniq;, de qua gratiarum riui profluunt: quam terra continens amplectitur, & mare viciſſim excipit: quam iucunde ornant 63
Europæ manus, & ab altera parte os Aſiæ deoſculatur. Enimverò laudes, quibus hęc vrbs imperatrix ſeſe iactat, alterius loci & temporis fuerit enumerare: nunc ad inſtitutam mihi rationem revertendum erit. Quum ergo ſereniſſimus ille Conſtantinus pulverem corporis depoſiturus, ac tabernaculi figulinum vas terræ, quæ mutuum dederat, redditurus eſſet: alterum ex filijs Conſtantium totius Orientis imperatorem deſignat, reliquis duobus, quorum erant nomina Conſtans & Conſtantinus, Romam, Gallias, ceteraſque verſus Occidentem ſitas provincias tradit. Atque hi qnidem ante tempus deceſſere, bello civili contra ſe invicem excitato, quum alter imperium alterius rapere conaretur: ad ſolum autem Conſtantium vniuerſa poteſtas deuenit. Is primo Cæſaris dignitatem Gallo conceſſit, patrueli ſuo, Conſtantis filio. Verùm vbi comperiſſet, hunc regnum adfectare, ad tyrannidem proruere, nihil non moliri, quo voti compos fieret:

Conſtans I, Conſtantius, & Conſtantinus II imp

xciii.

Gallus Cæſar.

ret: omni conatu eius anteverſo, caputei præcidi curavit. Deinde Galli fratrem, porcum illum fœtidum, Iulianum corona Cęſarea cohoneſtauit. Quo factum eſt, vt deſertor ille fidei vrbanum quiddam proferre volens, purpurea veſte ſua commonſtrata, tritum illud vulgo verbum adſtantes enuntiaret: Purpurea mors & fatum occupauit. Significare volens, Gallum etiam in veſte purpurea extinctum fuiſſe. Non autem multo poſt tam à Deo, quam imperatore deficit: eiurat religionem, & cultum, quo creatorem ſuum affecerat: ſceleratiſſimis ſe genijs adglutinat: ſanguine (proh impium facinus!) lauacrum illud divinum eluit: bellum adverſus eum concitat, à quo ſervatus fuerat: imperium denique ſibi vſurpat.

Iulianus Cęſar, deinde imp.

Iuliani defectio.

XCIV. Quo cognito Conſtantius excanduit, ac morbo gravi correptus, paullo pòſt rebus humanis exceſſit: quum quidem tria mala per ſe facta deploraret, ac in lingua continenter haberet: primo, quod genere ſibi propinquos iniuſte ſuſtuliſſet è medio: deinde, quod fidem Chriſtianam adulteraſſet, ac in ea quædam innovaſſet: tertio, quod impijſſimum hunc Julianum Cæſarem deſignaſſet. Enimvero non longum ad tempus iuſticia dormitavit, nec inſpector ille cunctorum oculus diu connixit: ſed

Conſtantij querela.

ſed palpebram ſuſtulit, deſertorem intuitus eſt, vidit piacula, mactationes victimarum, ſanguinis rivos, hominum cædes, omnem denique turpitudinem, abominationem, impietatis plena facinora, quæ deſignabat: & furorem hominis exſecratus, Perſis veluti ſævis leonibus volutatum in luto ſuem immaniter dilacerandum tradidit. Hoc modo quum vir impius gladio vulneratus occubuiſſet, ne ipſa quidē terra corpus hominis profani admittere voluit, ſed ſucceſſione ac motu quodam exſpuit eum, qui concuſſione impietatis vniuerſam creaturam turbauerat. Hinc iam rurſus hilari vultu fidei gratia ſplenduit, poſteaquàm Jovianus imperator deſignatus fuiſſet. At vbi etiam ille fortuna exiguū ad tempus deguſtata rebus terrenis exceſſiſſet, Valentiniano imperium delatum eſt. Is Valentem fratrē impoſita corona collegam adſciuit, ac Orientis quidē illum imperatorem renunciavit: egregium verò Gratianum veteri Romæ præfecit, ex Severa coniuge natum. Ex his Valens, vir impius, addictus Ario, qui contra Dominum noſtrum ſuperbè inſurrexit, populumque religioſæ pietatis ſtudioſum acerbè vexauit & adflixit, non longo poſt tempore ab edaci conſumtus eſt igne, quum Scythas fugiens, in tugurium paleis refertum ſe recepiſſet.

Iouinianus imp.

Valentinianus, Valens, & Gratianus, imppp. XCV.

pisset. At præclarus ille Gratianus, Valente
65. sublato, iã consequutus vniuersum imperium:
(quippe Valentinianus etiam naturæ debitum
persoluerat, Gratiani pater, vir probus, religio-
Theodosius I. imp. annis XVII. sus erga Deum, in prælijs animosus ac fortis)
Theodosium primum ad Orientis gubernatio-
nem ablegat, virum gravem, mauortium, ex
Hispania oriundum: non abs re hoc ipsi lar-
gitus imperium. Quippe debitum ei conces-
sit victoriæ præmium, quam de barbaris vir
magnanimus, & qui divinitus defendebatur,
adeptus fuerat. Ipse autem Gratianus, hoc na-
tionibus Orientalibus præfecto, sibi provin-
Scitum Gratiani respon-sum. cias Occidentales cum vrbe Roma retinuit.
Memoriæ proditum de Gratiano accepimus,
eum muliere quadam accedente, ac maritum
deferente, quod frequenter eam plagis & ver-
beribus multaret, aptè respondisse: Nihil hoc
ad me mulier. At quum illa subiecisset, mari-
tum suum ipsi quoque Gratiano insidiari: rur-
xcvi. sus illum respondisse: Quid hoc ad te mulier?
Tradunt etiam Gratianum adeò peritum sa-
gittandi fuisse, vt eius tela mentem habere per-
hiberentur. Interfecto autem Gratiano mise-
rabiliter admodum à quodam barbaro, Theo-
Valentinianus II. imp. dosius imperator Romam profectus est, ac pa-
ricidam vltus, Romæ imperium Valentiniano
iuniori, Gratiani fratri, tradidit. Hinc rursus

alia turba, rurſus alia grauis & horrida tempeſtas imperium demergere conata eſt. Quippe tyrannidem Eugenius quidam vſurpavit, & Valentinianus imperator ſtrangulatus, miſerè vitam amiſit. Rurſum ergo Theodoſius militem adverſus paricidam educit, tyrannus vivus in poteſtatem redigitur, compedibus ligatur, audaciæ ſuæ flagitiorumque deſignatorum pœnas luit, ſimul denique vitam & imperium amittit. Secundum hæc Honorius à patre Romæ veteris imperator renuntiatur, è Placilla Theodoſij coniuge natus. Quumq; Theodoſius etiam ipſe vitam hanc reliquiſſet, Orientis imperium Arcadio ceſſit, ex ijſdem cum Honorio parentibus orto. Id temporis contemto principe Occidentis, tanquam effeminato, Gotthi ſanguinolenti, natio bellicoſa, ſuperatu difficilis, cædibus gaudens, in Romæ veteris limites excurrunt, eorumq; rex Alarichus imperatorijs opibus potitur, & ipſa imperatoris ſorore Placidia, quæ mox de barbarorum manibus elapſa, celeriter ad Honorium fratrem ſe contulit, qui Ravennam, vrbem munitam, profugerat. Eſt autem in matrimonium collocata Conſtantio, per quem ſervata fuerat: deque his Valentinianus iunior procreatus eſt, qui ſecundum hæc

Honorius imp.

66

Arcadius imp. an. XIII

Gothi Romam invadunt.

CCVII.

Romæ imperium conſequutus fuit. Poſteaquam Arcadius terrenam corporis molem depoſuerat, Theodoſius in Orientalis imperij ſolium collocatur, quem Arcadius ex Eudoxia coniuge genuerat. Is filiam ſuam Valentiniano ad coniugij ſocietatem miſit, quem iuvenē voluptatum amor & inſanum ſtudium explendi libidines carnis, quod nullis inhiberi vinculis poterat, non imperio tantum, ſed etiam vita ſpoliauit, ipſamque vitæ ſociam iniuriæ alterius expoſuit: quæ res quo pacto geſta fuerit, breviter exponetur. Erat in vrbe Roma vir conſularis Maximus, facilè princeps inter ceteros. Habebat is vxorem eleganti præditam facie, quæque propter venuſtatem formæ quidam velut hortus pulcritudinis eſſe videretur: & ornabat eandem multo etiam magis caſtitas atque pudicitia. Quum hanc vidiſſet imperator, amore captus eſt, omneſque nervos in id intendit, vt voto potiri poſſet.

Theodoſius II. imp. ann. XXXIII.

Valentinianus III. imper. qui periit.

Maximi vxor ſtupratur.

XCVIII Igitur aliquando cum Maximo, marito mu-
67. lieris, alea ludens, vbi viciſſet, nec aurum Maximus numeraret: aureum eius anulum accipit, quaſi pro debitis oppigneratum. Hinc anulum ipſius vxori mittit ſigni loco, de quo illa intelligeret, in aulam ſibi eundum eſſe. Mulier ſigno cognito, fidem ijs, quæ mandabantur,

bantur,habet: adeoque celeriter in regiam ſe confert. Quid inde factum? Imperator eam nactus, vi ſtuprat. Maximus his cognitis ardere animo, ad vltionem ſe armare, fraudes omnis generis nectere, tandem gladio imperatorem occidere, ſpoliatum prius fidiſſimis ſatellitibus. Hoc facto, coniugem quoque Valentiniani Eudoxiam ſtuprat, quæ iniuriam hanc ægerrimo ferens animo, ſuos ad Gizerichum Vandalorum regem mittit, oratum, vt Romã cum copijs invaderet. Fecit hoc Gizerichus, Romam occupavit, eaque miſerum in morem ſpoliata, imperatricem cum filiabus captiuas abduxit. Ac Roma quidem exiguum ad tempus adhuc ab imperatoribus adminiſtrata, tandem imperium omne prorſus amiſit, in poteſtatem regum principumque barbarorum redacta, quorum manibus miſere proſtrata fuit. Tunc temporis autem Maximus occupata tyrannide regnavit, quem ſequuti ſunt Anthemius, Olybrius vir pręſtantiſſimus, *Major, Glycerius, Nepotianus, Oreſtes, poſt quem Oreſtem puer Romulus omnium poſtremus imperium vſurpavit. Hoc modo celeberrima Romanorum vrbe, quum ab initio Romulum regem legitimum habuiſſet, ac viciſſim eius imperium ad Romulum perveniſſet, deinceps

Eudoxiæ ſtupratur.

Gizerichus Romam capit.

Vltimi Romæ imperatores Latini.

xcix

*al. Maiorānus, itē Maiorinus.

ab imperatoribus gubernari desijt. Barbaris autem sese submittens, ab ijsq; calcata, perque summam infelicitatem capta, regibus eorum, nationumque principibus, & satrapis paruit: planeque spoliata consulibus, imperatoribus,
68. dictatoribus, Senatu, patricijs iugum barbarorum suis humeris tulit: quæ denique prius erat indomita & expers iugi vacca, principibus aratoribus obediens facta est, & condemnata, vt eius solum aratro inverteretur. Et hæc quidem Romæ veteri acciderunt. At illa nostra floret, augescit, imperio fruitur, iuuenescit: vtque perpetuum augescat, te rex omnium maxime precor: præsertim quum modo talem ac tantum imperatorem habeat, Luciferum late radijs suis splendentem, regem Ausonum maximum, victorijs sexcentis potitum, Manuelem Comneniadem, auream * Purpuræ rosam, cuius imperium infiniti soles metiantur. Sed enim oratio nostra in viam revocetur, & historiæ cursus ad finem perducatur. Juniorem Theodosium, quum adhuc puer esset, ac teneram primamque ætatem ageret, Arcadius pater in thronum imperatorium collocavit, simulque constituit ei custodes imperij principes quosdam Senatus, itemque genere proximos, vnà cum Isdigerde Persarum rege: qui dein-

Constantinus Manassa sub Manuele Comneno vixit.

* Loci nomē, in quo pariebant imperatrices, vt liberos ederent purpurigenas

deinceps, vbi de insidijs accepisset, quas Theodosio quidam tyrannidis vsurpandæ cupidi struerent, suos ablegavit, vt ad ipsum vsque Byzantium cum infinitis propè pugnatorum copijs excurrerent. Hoc modo perculsis insidiatorum animis formidine barbari, omni odio maleuolentiaq; deposita, consilium prius intermissum cum ipsis conatibus fuit. De quo intelligere licet, in ipsis etiam barbaris virtutem ac indolem bonam existere, hominesque linguis diuersos nihilo minus amicitiam & amorem mutuum illæsum conservare candidè posse. Nam virtus & honestum à natura cunctis insitum est. Ceterùm imperatori Theodosio soror erat, castis prædita moribus, vitæ gravis ac pudicæ, nomine Pulcheria. Fulgebat ea venusti corporis elegantia, simulque dotibus internæ pulchritudinis relucebat. Quũque virginitatem suam retinere, & castitatis campum illibatum tueri decreuisset: prorsus à virorum consuetudine semet abstinebat, ac puræ modestæque vitæ studio dedita, feruorem animi erga quævis facta pręclara insignem demonstrabat. Neque tantum exornandæ vitæ suę intenta erat, verumetiam fratrem omnigenis rationibus, ijsque sollerter excogitatis, ad virtutem proboſque mores informabat.

Rex Persicus pupillum conservat.

69. *De Pulcheria Theodosij sorore.*

Coniun-

Eudocia Theodosij coniunx.

Coniunxit & fratri matrimonio Eudociam, omni venustatis genere splendentem. Ea quum esset vultu prædita formosissimo, Athenis illis celeberrimis, vbi nata fuerat, Byzantium profecta, suos vt fratres accusaret, qui paternarum facultatum partem ei se daturos pernegarent, obiter quiddam longe fructuosius reperit. Libet autem breviter exponere, quo pacto hæc evenerint. Fuit Athenis quidam

De Leontio philosopho Atheniensi.

Leontius, vir accuratè peritus omnis philosophiæ, ac logicarum, naturalium, astronomicarum disciplinarum. Huic ex vnâ coniuge tres erant nati liberi, duo mares, vna filia, formæ puella præstantis, & cetetoquin etiam elegantissima, cui pater Athenaidis nomen dederat. Quum autem rebus humanis iamiam excessurus esset, testamento de voluntate sua postrema condito, filijs quidem maribus facultates omnes legavit, quidquid nimirum habebat vestium, auri, ædium, pecoris, instrumenti ac supellectilis, mancipiorum: (quippe locuples & opulentus erat) filiam verò, quam etiam vnicè diligebat, sola centum aureorum sorte contentam esse iussit, quod hanc fortu-
c11. nam sufficere diceret, qua cunctas mulieres
70. felicitate superaret. His ille verbis prolatis, naturæ debitum persoluit. Puellæ fratres, qui

qui homines essent improbi, paternas facultates vniuersas sibi vindicabant, sorore prorsus ab aditione hæreditatis excluſa. Quam rem Athenais ægerrimo ferens animo, materteram adit, casus ei suos exponit, calamitatem deplorat, & multis cum gemitibus dolenter amplificat. Illa puellę commiseratione tangi, ac neptis nomine commota, Constantinopolim cum ea proficiscí, vrbem vrbium principem & imperij sedem. Hinc Pulcheriam multis ornatam dotibus conuenire, opem & auxilium eius implorare, rogare denique, subveniret puellæ suis rebus per iniuriam spoliatæ. Pulcheria iuvenculæ formam admirari, ad radiantes vultus dotes obstupescere, magnanimitatẽ planè conspicuã plurimi facere: simul interrogare, num florem virginitatis adhucillibatum haberet. Intellecto, puellam adhuc expertem esse cõiugij, castitatisq; bonum hactenus integrum servasse: religioso eam lavacro curat ablui, nomen immutat, Eudociam appellat, fratri matrimonio CIII copulat, non parum adiuuãte Paulino, viro inter amicos imperatoris principem locum obtinente. Procreavit autem ex hac Theodosius Eudoxiam, quam Valentiniano in vrbe Roma vetere imperanti ad vitę societatem misit. Sed enim nulla vitæ felicitas tempestatis ac doloris

expers eſt, nec proſperitas eſſe poteſt vlla, cum qua non exiſtat etiam aliquid, quod hominem mordeat. Etenim ipſa quoque roſa, licet fragrans ſit, crebris tamen ſpinis horret: itemq; vultum ſolis nubes interdum caligine quadam obuelant. Conſimili modo invidia comitatur & inſectatur eos qui virtutem colunt: omniſ-
71. que ſancta proſperitas, & vita ſplendens in hominum oculis, admiſtam quandam infelicitatem ſecum trahit. Quid autem hoc ſibi vult orationis præludium? Nimirum & hæc imperatrix in huius vitæ mari navigabat, & ſerenis placidiſque ventis acta, felicitatis curſum abſque perturbatione conficiebat, non aliter, atque ſi navis oneraria vento ſecundo feratur: verum invidia ſubito, tempeſtatis cuiuſdam inſtar flare cepit: turbo cum procella mare commovit: nubes impetuoſa exorta tempeſtatem excitavit: adeoque ſuccuſſit, & agitavit ſcapham inſtar folij, commoto ingenti ſtrepitu, gravique turba: vt navem confringeret, ac ipſi naufragium facienti terribiliter ore ad aperto minaretur, quaſi velle tei plane dehiſcere. Ab eo tempore caſus acerbos imperatrix complures experta fuit, & ærumnoſiſſimis cum tentationibus colluctata. Lubet
CIV. autem commemorare, quid illi acciderit. Quidam

dam fortunæ tenuis imperatori Theodosio, Eudociæ marito, pomum eximiæ tam pulcritudinis, quam magnitudinis obtulerat. Eius ille speciem longè venustissimam, colorem, magnitudinem admiratus, pomum ipsum inusitati cuiusdam muneris loco imperatrici miserat: quæ sanè res non minus maximorum incommodorum origo exstitit, atque olim pomum illud Eridis invidiæ, quod nocendi caussa ijs obtulit, qui Thetidis atque Pelei nuptijs interant. Nam qualia quæso consequuta sunt? Imperatrix pulcritudinem fructus admirari, eumque arbitrari naturæ modum excedere. Et quoniam Paulinum propterea venerabatur, quod valde eam iuuisset in consequenda dignitate imperatoria: virum hoc infelici pomo donat. Is vero vicissim munus imperatori mittit, ignorans (vti quidem videtur) vnde profectum fuisset. Non enim adfuerat id temporis imperatori miser, quo pomũ acceperat, quod nuncupare quis possit letalem orci fructum, ab ipsa morte Plutoneque consitum. Imperator oblatum intueri, mox agnoscere, clam apud se occultare ac retinere, coniugem interrogare, vbinam pomum ab se datum haberet: illa respondere, manducatum ab se esse. Rursus imperator ei deferre iusiurandum: illa per

Occasio dissidiorum inter coniuges.

71.

CV. *Eudocia per iurium.*

ſummam infelicitatem ſacramento confirmare, pomum ab ſe manducatum eſſe. Quid hinc factum? Imperator ſuſpicionibus malis indulgere, pomum abſcõditum proferre, coniugem mendacij convincere, excandeſcere, furere, imperatricẽ odio perſequi. Atq; hinc iam fluctus ille tentationum, mare calamitatum, tempeſtas malorum exundavit: hinc facinus indignum ſol conſpexiſti. Nam Paulinus ob hanc cauſſam interfectus eſt, & imperatrix odio mariti perſpecto celeriter Hieroſolymam proficiſcitur, atque ibi exacto reliquo vitæ tempore, tandem naturæ debitum perſoluit. Erat ceteroqui Theodoſius comis, facetus, liberalis, ſemper lectitandis libris occupatus: verum inter has virtutes etiam mala quędam herba ſuccreſcebat, vt ſunt res humanæ. Nam ſi quis ei chartã offerret, rubris in ea litteris nomen imperatorium ſubſcribebat: non inſpectis prius ijs, quę eſſent in ea perſcripta. Nimirum in humana natura nihil eſt, quod omnino ſit labis expers, & ab omni abſurditate alienũ. Quamobrem divinis exornata dotibus Pulcheria fratrẽ ab hoc vitio revocare ſtudens, ſingulari diligentia imperatorem monebat. Poſtea verò quam varijs & continuis admonitionibus vſa, & prudentiſq; verbis caſtigato fratre, nihil ſe proficere

Paulini cædes.

Theodoſij temeritas in ſubſcriptionibus.

ficere cerneret, huiuſmodi quiddam inſti- 73.
tuit ac molita eſt. Excogitatis ingenioſe rationibus fratrem circumveuit, litteras fingit, in quibus perſcriptum foret, imperatorem Pulcheriæ ſorori coniugem ſuam veluti mancipium quoddam donaſſe. Hanc chartam fratri offert, rogat, hanc ſcripturam litteris imperatorijs munire ac ſubſignare velit. Imperator precibus ſororis annuit, mox calamum præhendit manu, & exaratis purpurei coloris litteris, chartam confirmat. Pulcheria litteras manu fratris ſubſcriptas inſignis lucri loco accipit, & imperatricem inſtar coemti pretio mancipij ſecum abducit. Quum Theodoſius à ſorore iniuria ſe diceret adfici grauiſſima, litteras imperatoris illa viciſſim proferre, ſeque dicere fretam his, optimo iure quod faceret, facere. Tum verò rem imperator intelligere, pudore ſuffundi, ab eiuſmodi ſtulticia deinceps ſibi cavere, factum ipſum denique præclarum ad finem tendere. Nimirum in magna felicitatis parte collocandum eſt, ſi quis inter homines benevolos, vitæ puræ ſtudioſos, amorem mutuum labe nulla contaminantes degat. Ceterum im- *De ſeptem dormientib.*
peratore Theodoſio rerum potiente, ſeptem illi iuuenes, martyres tolerantiſſimi, de

ſomno longiſſimo experrecti, ac vulgo conſpecti ſunt. Nam vt Decij furorem evitarent, in nativam ſpecum haud procul ab Epheſina vrbe ſitam ſeſe contulerant, ibique gravi & prolixo ſomno conſopiti quiverant. CVII. Hoc autem excitati tempore, ac à fidelibus agniti, ſimulq; tam ab ipſis, quam imperatore magno in honore habiti, rurſus inexcitabili póſtremoque ſopore correpti fuerunt. Eodem imperante quum continui terræmotus omnia paſſim funditus ſuccuterent, vnaque mortalium animos percellerent, accidit, vt religioſa multitudine precibus Deum placante, puer quidam 74. ſubito ad ipſum vſque cælum abreptus, hymnum illum ſanctiſſimum ab angelis concini audiret. Deinde relatus in terram (proh vim roburq; ſtupendum) in medio mortalium cœtu clariſſima voce docuit, quo pacto hymnum illum cani oporteat. Quippe non ita pridem in eo peccatum fuerat. Hic Theodoſius à Chryſaphio deceptus, & adverſus Pulcheriam exacerbatus, ſæpenumero multis tentationum ſpinis ornatam omni virtutis genere mulierem pungebat. Erat autem ille Chryſaphius eunuchus, communis hominum pernicies, improbus, impuris, ſanguinarijs, exſecrandis moribus: cuius nequitiam vbi deinceps imperator cogno-

Chryſaphius eunuchus in ſeſtus Pulcheriæ.

cognouisset, publicatis bonis hominem ad paupertatem redactum æquissima lata sententia solum vertere iussit. Quum autem commune debitum naturæ Theodosius persoluisset, iamque puluerem corporis in terram deposuisset: ad egregiam illam Pulcheriam imperium pervenit. Ea vero sapienter admodum re deliberata, & animadverso, rem Romanam imperatoris egere: mox bonum illum Marcianum arcessit, virum gravibus ac religiosis moribus illustrem, eumque sacramentis horrendis obstrictum, quibus se castitatem Pulcheriæ minimè contaminaturum polliceretur (in quo sanè Marcianum promptum & adsentientem reperit) imperatoria corona exornat. Chrysaphium verò peracerba morte de medio tollit. Atque hoc loco non intempestiue fecerimus, si de Marciano memoriæ prodiderimus, vnde prognatus, & quis fuerit. Nimirum pauper erat, & humili quidem ortus loco: sed indole moribusque bonis præditus. Et quanquam ex celebri & illustri familia non esset, tamen consequutus fuerat, vt militum ordinibus adscriberetur. Fortè accidit, vt bello inter Romanos & superbos Persas exorto, Marcianus gravi correptus morbo, qui mortem ei minitaretur; quadam in vrbe illu-

Chrysaphij exsilium.

Pulcheria imperatrix.

CVIII.

Marcianus imp. an. VI.

Interitus Chrysaphij.

75

illuſtris Lydorum provinciæ propter debili-
Vel. Licio-su. tatem corporis ſubſiſteret. Ibi amicitiâ cum fratribus quibuſdam inita, familiariter apud eos viuebat, ſuppeditantes ipſi, quæ ad vitam ſuſtinendam pertinerent. Quum autem aliquando venatum exirent, eiſque Marcianus ſe comitẽ venationis adiungeret: ac iam propter ſudores maderent, dum hinc inde curſu conſcenderent difficiles aditu colles, ferarumque luſtra curioſe perveſtigarent: euenit tan-
CIX. dem, vt in terram reclinatis corporibus, cum voluptate ſomnum caperent. Tum fratrum alter citius experrectus, Marcianum quidem adhuc dormientem conſpicit, volucrum verò reginam explicatis alis umbram ei prębentem. Adeò magnum & auguſtum quiddam eſt imperium, vt ipſa quoque bruta honorem ei deferant: adeò volucres etiam crudivoræ venerantur hominem, cui divinitus eſt conceſſum, vt imperio potiatur. Cernens igitur ille, quid
Portentum accideret, obſtupeſcit, fratrem excitat, prodigium ei monſtrat, vtrique res admirationi eſt. Neque multo poſt experrecto Marciano imperiũ pollicentur, ſimul orantes, vt ipſorum aliquando recordaretur. Annuit ille precibus, ac viciſſim vtrique ſe benefacturum promittit. Tandem auro, quantum ſatis eſſet ab eis accepto,

accepto, Byzantium proficiſcitur: atque ibi Ardaburium, hominem longe opulẽtiſſimum, accedit. Erat autem hic Ardaburius omniũ copiarum imperator, & in eo munere collegam Aſparem habebat: quo cum Marcianus militatum abijt, adverſus Gizerichum Africanorum Vandilorum regem. Eum quum Aſpar oppugnaret terra & mari, peditum equitumq; copijs, & accideret quodam tempore, vt Afri graviſſimo cum impetu hoſtẽ invaderent, ac Romana phalanx fugæ ſe mandaret: forte Marcianus cum multis alijs viuus in hoſtium poteſtatem venit. Itaque cum commilitonibus in Gizerichi domum perductus, carceri mancipatur. Quum autem Gizerichus aliquando captiuos ſpectare vellet, eaque de cauſſa in ſublimi regiæ parte conſiſteret: incredibile quiddam cernit, dormientem ſcilicet Marcianum, cui ſuis alis vmbram aquila ſuppeditaret. Ad eam rem obſtupeſcit, divinum hominem eſſe Marciannm colligit, imperioq; Romano dignum. Quamobrem immaniter ſe facturum ſtatuit, ſi virum talem occideret, cui cælitus imperium deſtinaretur. Nimirum hominem, quem robuſtæ Dei manus cuſtodiunt, quis mortaliũ poſſit ante diem è medio tollere? Si fortiſſima Dei manus te protegat, ferrum non metues, gla-

Ardaburius & Aſpar.

Gizerichus Romanos vincit.

cx.

76.

Alterum prodigium.

dium non formidabis, non ignem, non barbaros & sanguinarios animos. Itaque Gizerichus arcessitum ad se Marcianum sacramentis obstringit, quibus se polliceretur, si quidem aliquando Romanum ad imperium perveniret, Aphros bello nequaquam vexaturum. Sic & barbarus imperium reuereretur, indolesque ferina colit homines diuinitus ornatos, eosque perhumaniter intuetur. Hoc modo dimissus à Gizericho, Constantinopolim revertitur: quumque terras Theodosius reliquisset, de iudicio & sententia Pulcherię imperator renuntiatur. Erat autem vir bonus, prudens, civilis, modestus: adeoque velut arbor ab ipsis Gratijs consita, & virtutum probitatisque quoddam quasi nemus. Posteaquam viuendi finem fecisset, Senatus vna cum Aspare patricio Leoni rradit imperium, qui Asparis rationes atq; negotia procurabat: quum quidem promisisset Aspari, se vtrumque filium eius Cæsaris dignitate cohonestaturum. Quippe fieri nullo modo poterat, vt Aspar imperio potiretur: quod exsecrabilis Arij furori addictus esset. Sic lucrum nonnunquam homines submissos efficit: sic spes mortalium animos fingunt. Apud hunc Leonem, qui de veritate religionis recte sentiebat, quidam aliquando delatus per

Marciano Gizerichus parcit.

Leo I. imp. an. XVIII.

Isocasius sapiẽte respondo se ab iniuria vindicat.

per calumniam fuit, quasi ethnicis superstitio- 77
nibus addictus esset: quum reapse foret doctrinæ ac sapientiæ quidam quasi thesaurus. Erat ei nomen Isocasius, & iam ad honorem quæsturæ peruenerat. Igitur reus dignitate ac facultatibus spoliatus, coram vrbano prætore iudicio sistitur: quumque nudus ad illum deduceretur, instar servi verberonis, aut latronis colligati: iudex calamitati eius insultans, exclamat in hæc verba: Iam ne agnoscis, Isocasi, vnde excideris? & quo te alea fortunæ deiecerit? Ad quæ ille generoso ac libero prorsus CXII animo respondit: Equidem fortunæ vagam inconstantiam agnosco, nec mihi quidquam accidere novi fateor. Quippe quum mortalis sim, humanæ naturæ calamitates experior. Tu verò defixis in vitę rotam oculis, talem fac de me sententiam feras, qualem me collega ferre consueviſti. Ad tam sapiens viri responsum, quod ingenuitatis ac libertatis plenum esset, plebs vrbana perculsa & stupefacta, vinctum adhuc pedicis hominem inde abripiunt, fausta cum acclamatione sacram ad ædem deducunt, divino lavacro initiari curant. Nimirum nemini non virtus est venerabilis, siue sit peregrinus, sive incola, sive Græcus, sive diversæ à Græcis linguæ, siue Scytha. Nam

hæc ſola ſui ſtudioſos ornare ſeruareque poteſt. Atq; hoc modo Iſocaſius ſuæ ſaluti conſuluit. Ceterum Aſpar aliquando chlamydeimperatoris præhenſa, ſingulari cum impudentia dixit: Non decet, imperator, purpura veſtitum mentiri, ac vana proferre. Quamobrem ſta promiſſis, & quod dudum mihi policitus es, præſta: quum diceres, te alterum è filijs meis ad Cæſaream dignitatem atque gloriam prouecturum. Ad quæ verba ſapienter admodum imperator: Non decet, inquit, purpura veſtitum cuiuſquam imperio ſervilem in modum ſubiectum eſſe. Quum autem maximos imperator Leo theſauros nactus eſſet, bellum Africanis indixit, tantumque non infinitam claſſem adverſus eos & Gizerichum regem miſit: præfecto copijs imperatore Baſiliſco, Verinæ coniugis fratre. Hæc claſſis etiam longiſſime diſſitis terrori erat, quippe quę navigijs ipſum mare cooperiret, arctumque redderet. Et continebat ſagittarios, cetratos, claſſiarios milites, pedites, arenam multitudine ſuperantes, audacia belluas. Verum enimvero violentiſſima vis auri eſt, & ſexcentis exercitibus potior. Aurum enim poteſt vrbem turribus egregie munitam de fundamentis euertere: aurum domos proſternit: aurum

Aſparis impudens poſtulatum.

Leonis reſponſum.

78. CXIII

Expeditio contra Vandalos.

Auri vis.

in

in bellis nationes integras delere poteſt : aurum omnia poteſt conturbare,ſubuertere,confundere: telum eſt ineuitabile,quod corda petit:indiſſolubilis eſt manica,& cippus qui frãgi nequit: linguam mutam maximè garrulam efficere poteſt, ac viciſſim os clarè loquens mutum reddere.Huius opẽ Gizerichus Libyæ rex vtens,tantam claſſem demergere ac abolere potuit. Quippe multo Baſiliſcus auro corruptus, primus (vti convenerat) fugam arripuit: vnde factum, vt res Romana ſubuerteretur. Nimirum claſſem illam, quæ pariter CXIV Indos atque Britannos formidine perculerat, omnibuſque per orbem terrarum nationibus terrori fuerat, ſolus auri ſplendor abolere potuit abſque manibus, abſque telis, abſque armis. Hæc in Libya Romanis accidêre.Ceterum hic ipſe Romanorum imperator Leo, quum tantum felicitatis non fuiſſet adeptus, vt maſculæ ſobolis pater eſſet: filiam ſuam Zenoni patricio,qui generis originem ex Iſauria ducebat, in matrimonium collocavit. Ex ea Zenoni natus eſt filius Leo,cognominis avo imperatori.Huic nepoti ſuo, Zenone filiaque præteritis, auus imperium tradidit.Verum ille perexiguum ad tempus imperio deguſtato rebus terrenis exceſſit, & Zenonem patrem in-

Baſiliſcus auro corrũpi ſe patitur.

Leo II. imp.

79. Zeno imp.

imperio ſucceſſorem reliquit. Erat Zenonis in religione parum recta ſententia. Quamobrem ſæpe ac graviter vniuerſum gregem piorum vexabat. Id temporis variæ calamitates diverſis in locis aliquot regibus accîdere. Cabades in Perſia, Nepos in occidente, Zeno apud Romanos, imperijs ſpoliati deiectique ſunt. Ac Zeno quidem recuperare potuit amiſſum imperium, ſimiliterque Cabades: verum inſidiatricis fortunæ viciſſitudo Nepotem benignis oculis non reſpexit. Igitur opulentiſſimus ille Baſiliſcus contra Zenonem venenum improbitatis evomuit, ac reapſe Baſiliſco ſe acerbiorem declaravit. Quippe adiunctis ſibi pugnacibus ſocijs, magno cum animi furore Zenonem invaſit. Ille vero metu correptus, & mente perturbata, cum Ariadna coniuge in Iſauriam fugit. Etenim de vita, non opibus laborandum ſibi putabat. Nimirum nihil eſt maioris apud homines pretij, quam vita: non regia poteſtas, non maria quædam divitiarum & opum. Hoc modo citra laborem Baſiliſcus vrbem ingreſſus, quod eſſet nemo, qui vetaret, impoſita capiti corona imperator renuntiatur. Enimvero accidere plerumque ſolet, vt imperia non diu maneant apud illos, qui ea rapuerunt: ſed avolent cito, quaſique aufugiant,

Trium regũ caſus.

CXV.

Baſiliſci ſedicio.

Baſiliſcus imp.

giant, tanquam ſi paulatim dominos ipſos incipiant agnoſcere. Sic vbi ſolum biennium rebus præfuiſſet atrox ille Baſiliſcus, Zenone revertente, gratáq; ſpe cunctos ineſcante, præſertim ducem copiarum Baſiliſci Harmatium, cuius filium ſe corona Cæſarea velle redimere iurabat, vndique deſtitutus, & quid ageret ignorans, vna cum vxore Zenonide divinam ad ædem confugit. Inde auulſi à Zenone, qui maximè horribilib⁹ ſacramentis ſemet obſtrinxerat, & policitus fuerat, nequaquam ſe gladio cervices eorum reciſurum, in munitum quoddam caſtellum relegantur. Deinde firmam in turrim occluſi, aditu ſaxis ingentibus obſepto, fame ac ſiti homines mali malè pereunt. Secundum hæc Zeno præclare confirmato imperio, morte multat Harmatium, qui fraudulentum ſe proditorem heri ſui declaraſſet: ſimul promiſſo ſatisfacit, eiuſque filium Cæſarem renunciat. Verum non multo poſt reſectis crinibus illum per vim Cyzicenorum pontificem facit. Huic imperatori prædixit aliquando quidam aſtrologus, futurum vt ipſe paullo poſt morereturr, & coniugem eius vnà cum imperio vir quidam ſenatorij ordinis acciperet. Hoc intellecto, complures imperator Senatores, præſertim illuſtres & opulen-

Zeno interñ imp.

CXVI.

80

Harmatij proditoris pœna.

Aſtrologi prædictio.

tos,

tos, è medio ſuſtulit. Verum inexpugnabilem divinæ providentię vim nemo mortalium umquam coarguere ceu vanam & inefficacem poterit. Quippe quum Zeno vitam cum corona reliquiſſet, imperium Romanum ad Anaſtaſium pervenit, cognomento Dicorum. Nam è pupulis oculorum vnam quidem nigram, alteram verò albam habebat. Hic cum Ariadna nuper imperatrice matrimonium contraxit, & viſus initio rectam de veritate religionis ſententiam fovere, non multo poſt improbitatis fetum in lucem edidit, omnemque nequitiam ſuā in medium protulit. Quippe latebāt in eius animo ſemina ſectę Eutychis illius pernicioſiſſimi. Hinc ergo caliginoſa tempeſtas, & immanis procella rectæ doctrinæ navim ſuccuſſit: hinc pij pontifices ſuis ex thronis inſtar maleficorum latronum expellebantur: hinc ſequuti vlulatus, & continuæ lamentationes: vbique quiritationes, gemitus, planctus. Piorum vero cœtus quum tantam improbitatem cerneret, imperatorem contumelijs adfectum inſectabatur. Nequit enim vir pius imperatorem revereri, quum ipſa religionis pietas in diſcrimen adducitur: perſonas non reſpicit, nec potentia ſubnixos formidat. Igitur Anaſtaſius venenum impietatis appo-

Anaſtaſius imp. CXVII

nere

nere volens hymno ſanctiſſimo, poſteaquam vidit vniverſam multitudinem mox imperium detrectare, quum quidem lapidibus è templo prætorem exegiſſet, impiorum procerum ædibus ignem iniecisſet, complures erroris propugnatores iuterfeciſſet: volens nolens de impetu audaciaq; remisit, non aliter atque duri oris equus, anhelans prę ferocia, ſi frænum durius ſentiat, perdomatur. Viſus eſt autem aliquando per quietem videre virū adſpectu per quam horribili, qui chartam manibus teneret, eaque aperta, & Anaſtaſij nomine invento, severè ipſum verbis huiuſmodi compellaret: Deus Ezeciæ quidem pietate conſpecta, vitam ei longiorem conceſſit, promiſſa inſuper ex hoſtibus liberatione: tuam verò nequitiam & profanitatem abominatus, certò vitæ tuę tempus præcidit, & XIV annos ſuſtulit. His dictis, annos illos XIV ex charta delevit. Quapropter exitiali plaga percuſſus imperator, & fulmine tactus, viuendi finem fecit. Quumq; iam concluſus eſſet in ſepulcro, poſt dies aliquot de ipſa terra & ſepulcro eiulatum & lamentationes acerbas ex anxietate cordis emittebat, quibus commiſerationem cuſtodum implorabat, vtque ſe de ſepulcro educerent, obſecrabat. Illis reſpondentibus, alium

81.

CXVIII. *Anaſtaſij viſum nocturnum.*

Anaſtaſij cruciatus in ſepulcro.

nunc imperatorem rerum potiri, viciſſim ſubijciebat: Nihil hoc ad me pertinet, ſaltem mihi triſte ſepulcrum hoc aperiatur, vt dulcem ſolis luciferi lampadem adſpiciam. Verum nullus erat, qui eius commiſeratione tangeretur. Quippe malis etiam in morte homines
cxix vniverſi ſuccenſent. Non multo poſt accidit, vt ſepulcrum aperiretur & infelix cadaver omnibus oſtenderetur, ſpectaculum ſanè miſerum, & lacrymis dignum. Inventus eſt enim pedum ſuorum digitos vnà cum lacertis devoraſſe. Sunt tamen nonnulli, qui hæc Zenoni
82. accidiſſe tradant. Nam illum aiunt frequenter morbo comitiali laboraſſe, ac mortuũ aliquoties creditum, rurſus reuixiſſe. Atenim non omnia in hominibus malá ſunt, ſed peſſimis interdum optima quædam miſcentur. Quippe tametſi Anaſtaſius imperator ſe profanum & impium hominem declaraverit, tamen plantam quandam ex vniuerſa ditione Romana exſtirpavit, cuius tam amari fructus erant, & radix letifera: vt ſi quidem religionis offendiculum inſtar craſſæ nubis eius luminibus non offeciſſet, hoc vnum facinus præclarum omnes ipſius ſordes & impuritates abolere potuerit, omniaque viri ſanioſa vulnera tanquam præſens remedium ſanare. Nimirum ornabat impro-

Vnicum Anaſtaſij præclarũ facinus

improbiſſimum hominem abolitio perpetua, cuiuſdam exactionis fraudulentæ, quam publicani Chryſargyrum (quaſi dicas aurargentum) nuncupabant. Quid autem, & quale fuerit illud, lubet exponere. Omnes viri, mulieres, puellæ, pueri, infantes, mendici, liberti, ſervi, liberi, nomine ſtercoris & urinæ fiſco numum argenteum pendebant. Idem onus etiam iumentis impoſitū erat, bobus ſcilicet, mulis, & equis. Pro quolibet autem cane ac aſino ſex folles numerabat is, qui canis aſinive dominus eſſet. Anaſtaſius ergo reveritus interceſſiones atque preces nonnullorum ſolitariam religioſamque vitam agentium, tantum onus & piaculum abolevit, germine turpis luri radicitus euulſo, & igni tradito. Poſtea verò, quam malus Anaſtaſius mala morte perijſſet, citra ſanguinem potitus imperio primus huiuſce nominis Iuſtinus. Quippe quum ab Amantio præpoſito magnas pecuniæ ſummas accepiſſet, eaſque iuſſus eſſet in militum ordines erogare, vt Theocrito imperium occuparent, qui Amantij conſanguineus erat: alienis opibus ſibimet imperium acquiſivit, rem longe fructuoſiſſimam ære alieno mercatus. Sic nimirum omnes imperium adfectant, nec quiſquam eſt, qui heic iniuſtus eſſe vereatur,

Chryſargyri abolitio.

cxx.

Iuſtinus I. imp.

Amantius & Theocritus ſpe ſua excidunt.

quamvis in rebus alijs se iustum ac moderatum declaret. Erat autem Justinus hic senior tum pius, tum prudens: & religiosæ pietatis zelo flagrans, perpetuum cum Manichæis bellum gerebat. Idem graviſſimam omnium, quæ litterarum quidem monumentis proditę sint, persequutionem adversus illos instituit, qui putida Nestorij deliria sectabantur. Quum autem & ipsi debitum naturæ persoluendum esset, ad Justinianum, supra imperatores priores magnificum, imperium pervenit: qui templum illud longe maximum condidit. Natus erat ex Justini sorore, statimque sub initium imperij bellum adversus Vandilos, & regem corũ Gelimerem, longè crudeliſſimum, movit. Nam quam magno, eoque candido, amore Vandilorum regem Hinderichum etiã antea complecteretur, quam imperium nactus fuisset, ac iam litteris certior factus esset, improbum Gelimerem seditione mota Hinderichum cum vxore ac liberis inclusum loco quodam habere, ac regnum ei totum ademisse: perturbatus animo, vehementerq; casu amici adverso cõmotus, classem infinitis instructam copijs contra Gelimerẽ misit, eique ceu belli ducem prę fecit magnum illum Belisariũ, ipsam Romanorum manũ: qui omnes imperatores copiarumq; duces

Manichæi & Nestorianos Iustinianus persequitur. CXXI.

Iustiniani magnus imperator XXXIX.

Bellum cõtra Vãdilos

Res à Belisario gestæ.

ces animi conſtantia & præclariſſimis conſilijs ſuperavit. Beliſarius accepto imperio, quum claſſiarios, pedites, levis & gravis armaturæ milites, cetratos, equites, funditores, qui pro eo lubenter ſe periclitaturos profiterentur, col- CXXII.
legiſſet: ſimul ab iniuſtarum direptionum vi prorſus abſtineret, omneſq; conſuefeciſſet, vt æqui obſervantes eſſent: Libyam vniuerſam occupavit, & cervices Vandilorum, quę hactenus flecti nequiverant, inflexit: ipſiſmet Afris ad eum deficientibus, & operam dantibus, vt à Beliſario regerentur. Nimirum invicta res 84.
eſt iuſticia, quæ prius infeſtos poteſt amicos reddere, ac hoſtes perinde attrahit, vt magnes ferrum. Exemplum bonitatis & humanitatis eius erga ſubditos hoc eſſe poteſt. Quidam miles auem domeſticam rapuerat. Ea qui per iniuriam ſpoliatus erat, clamorem tumultuarium tollit. Quo Beliſarius audito, factum illud moleſto tulit animo: militem rapinis deditum perquirendo reperit: ardentius excandeſcens, pœnam pro delicto non magno atrocem & gravem ſtatuit: quippe miſerum in crucem agi iuſſit, atque hoc ſupplicij propter animum iniuriæ cupidum perpeti. Quamvis enim à natura ſic comparatus erat, vt perhumaniter cum hominibus ageret, dulcique melle verba ſua

Beliſarij ſeveritas in caſtigando militum licentia.

Humanitas ſeveritate dilutenda.

temperaret: tamen idem norat, experientes & claros in arte sua medicos solere nonnunquam amara miscere. Atque hoc facto consequutus est, vt ingens quidam pauor exercitum invaderet, militumque corda metus constringeret: Libyca verò natio, Romanis infesta, Belisarium amare occiperet, ac ducem hunc instar alicuius Dei laudibus vulgo prosequeretur. Hinc castellis munitissimis, & omnibus
CXXIII claris vrbibus potitus est. Tunc & vrbs opu-
Carthaginis occupatio. lenta Carthaginensium portas aperuit. Omnes enim toto pectore Belisarium, ceu patrem liberi, diligebant. Quum autem in regia Gelimeris Carthaginiensi maximas opes atq; pecunias reperisset, hæc ipsa spolia perquam liberaliter in militem distribuit. Quumque sæpius acie congressus esset adversus Gelimerem, Libyæ campos sanguine tinxisset, gladios suorum cruentasset, hostium cadaveribus terram cooperuisset: tandem post multa prælia, cędes, invasiones hostiles, pugnas equestres, hastarum infractiones, scutorum collisiones, ipso
Gelimer Vandilus cum suis capitur. Gelimere cum vxore ac liberis habitu miserabili captis, ex Africa victorijs infinitis potitus dux optimus soluit. Justinianus autem
85 Romanorum imperator vicem ei rerum præclarè gestarum referens, tam aureis quam argenteis

genteis in numis armatum cum gladio euaginato sculpi curavit, & triumphum decrevit, in quo Gelimer ante ipsum incedebat. Eiusdem impetum virilesque animos Chosroes quoque Persarum princeps extimuit. Nam cum hoc etiam prælijs acerrimis congressus, tantopere terruit hostem: vt Chosroes pacem, quam bellum, mallet. Idem Romam vrbium principem, Romam dico veterem, Romanis recuperavit, quum à Gotthis capta foret: quorum etiam regem potentissimum maximeq; terribilem, vivum in potestatem redegit, ac pedicis constrinxit. Ipsum imperatorem denique, de vita & imperio misere periclitantem, de seditiosæ plebis manibus eripuit. Quippe fæx plebis curulium ludorum certaminumq; tempore vocibus indignis imperatorem exagitabat, & immoderata garrulitate nugas ei quasdam obijciebat. Tandem minora mala maioribus cumulans, Hypatium patricium, virum illustrem, eius Anastasij propinquum, qui non ita pridem regnaverat, imperatorem salutabat. Heic vero Belisarius excandescere, seipsum cohortari ad fortitudinē, nudato gladio, cum satellitibus, & eximio viro Narse, leonis in morem proruere mediam in hominum turbam, stultique populi examen non aliter

CXXXV

Belisarius Romā Gothis eripit.

Belisarius imperium Iustiniano conservat.

aliter dissipare, ac Moses Madianitas, Chettæos
exxv. Iesus prostravit. Quum denique gladium sanguine satis inebriasset, deprehensum est hominum ad triginta millia cecidisse: quo facto iucunda hilaritas in mœrorem maximum, & festus celebrisque dies in lugubrem conversus fuit. Ita fractis animis à furore suo plebs destitit, & imperator è periculis, quę tantum non ante pedes erant, euasit. Hoc facinus imperatorium pristinis illis erat illustrius, & vbique
86. Belisarius ob rei militaris peritiam, ceu magnus, celebrabatur. Sed enim hæc invidiæ sceleratissimæ non placebant. Quapropter honestissimam ducis famam parum æquis oculis intuebatur, & toto impetu gloriam eius oppugnabat. Nam vulgo quod dicitur, quid vtile sit, ignorat invidia. Quamobrem ab eo tempore vir fortunatus, magnus, copiarum ductor, qui formidabilem Persarum principem Chosroem exterruerat, qui reges servitutis iugo subiecerat, qui gladio tot Libyæ nationes domuerat, vir denique mauortius, & in prælijs animo leonino præditus, immanis belluæ, nimirum invidiæ, dolis circumventus, absque milite, pugnatoribus, pharetratorum turba, ruinam indignam & lacrymis deplorandam ruit: factus est heu miser pistillo nudior: scyphum cala-

Invidia Belisarium deprimit.

calamitatum largiter hauſit: ceu fugitiuum quoddam mancipium rebus ſuis vniuerſis eſt ſpoliatus: eo denique loci redactus eſt, vt (heu ſortem acerbam) carnificem exſpectaret, quando cervices ei gladio reſecturus eſſet. O invidia, bellua nocens, latrocinatrix, cædibus & perſequutionibus gaudens, ſcorpię ſtimulis infinitis prædite, tigris homines devorans, dracæna, venefica, letalis herba, telum ferri expers, cuſpis acutiſſima, qualia deſignas & improbe committis? quas calamitates & quę mala ſtruis? Vincit me dolor, conturbat luctus, & lacrymas exprimit. Quouſque perditrix tantum virium habebis? Quouſq; ſceleratiſſima vitam humanam perturbabis? O tyranne mala machinans ſanguinarie, cuncta appetens. Etiam ipſe, quod nunquam factum oportuit, tuas in manus incidi, tuaque tela expertus iaceo, parumper ad huc ſpirans. Et hactenus hæc, tanquam in digreſſione ab inſtituto, dicta ſunto. Nam animi dolentis acerbitas, vt hæc proferrem, coëgit. Ceterum imperator laudabili pietate præditus, contra impiè ſentientes, ac præſertim adverſus ſcurrilem ethnicorum errorem bellum commouit: quanquam ad extremum à profanis quibuſdam hominibus deceptus, in eorum prolapſus eſt impietatem, qui

Exſecratio invidiæ. CXXVI.

87.

Inſtituens ante mortē hereticum.

Templum divinæ Sapientiæ.

opinionem de incorruptibili probant. Templum illud ſplendidiſſimum & ampliſſimum condidit, delubrum dei mei, cælum terreſtre, quod ipſos etiam Seraphos cum veneratione admirari arbitror. Nam ſi Deus commorari dignatur in ijs, quæ hominum manus perpolierunt: omnino heic, nec vſquam alibi, habitat. Quod ſi etiam lubeat alicui beatam vrbem Conſtantinopolitanam cum globo cœleſti comparare, ac ſacroſanctas eius ædes cum lucidis ſideribus; non prorſus, opinor, abs re fecerit. Ac ſplendent omnia quidem huius vr-
cxxvii bis templa perpetuis quaſi luminibus, ſuiſque gratijs coruſcant, ipſam rerum creaturam colluſtrantia, tanquam lucida mortalium ſidera: verum vbi ſol exoritur, aliorum omnium facies occultantur. Etẽnim inter hæc quoq; minora ſidera, quæ ſacra ſunt delubra, fanum illud divinitus exſtructũ, terræ totius ornamentum, veluti ſol alter cœleſtiſque gigas inſigniter fulget. Erat Juſtiniano Theodora matrimonio iuncta, ijſdem addicta cum marito ſtu-

Templum Apoſtolorũ à Theodora conditum.

dijs, & eiſdem prædita moribus, nimirum magnificentiſſima. Hæc à fundamentis templum diſcipulis Chriſti condidit, poſt primum illud facile principem ſibi locũ vindicans. Appellare quis illud non ineptè poſſit inter alia templa

cæruleo

cæruleo ſplendentem lumine lunam: quod ſecundum ſolem pulcritudine ſua ſecundas ferat. Qui talibus abundabat dotibus imperator, nullam ſobolem maſculam, nullam femineam, quæ ipſi ſuccederet, habebat. Quapropter moriturus, & terris exceſſurus, innatum ex ſorore Juſtinum coniectis oculis, eum imperatorem deſignat. *Iuſtinus imp.* Erat autem Juſtinus hic iunior vir bonus, iuſtus, iniquitati & ſceleribus infenſus, honeſti modeſtiæque ſtudioſus, munificus, facetus, contemtor pecuniarũ, 88 ab illiberalitate ac ſordibus alienus. Quàm ſplendidus ac magnificus fuerit, indicio eſt aurea domus in regia, gratiarum elegantia fulgens, & omni ex parte quaſi radians. Erat CXXVIII. ergo Juſtinus imperator, ceu dictum eſt, moderatus, mitis, animo ab improbitâte alieno, & iuſto. Verum quia laboribus curandæ valetudinis obrueretur, & continuis cum morbis conflictaretur: propoſitum animi eius in exſequenda iuſticia nõ parum impediebatur. Nam è regia raro prodibat, vt illis, qui conventum vellent, eius adeundi, hominesque rapaces & iniuſtos deferendi facultas non eſſet. Nimirum domus & lectulus morbidũ detinebant, *Iuſtinus ob morbos parum utilis.* arbori præclaræ ſimilem, quæ pulcris onuſta fructibus, autumnũ vberem pollicetur: verum

deinde per tempestatem & aera frigidum læsa, quo minus illos fructus suos percoquat, & ad maturitatem perducat, impeditur. Hinc vsuveniebat, vt quibus est studio per iniuriam bonis alienis frui, suasq; facultates inde collocupletare, propter magnam eorum raritatem ac solitudinem, qui talia prohiberent, auaris oculis in aliena coniectis, proximorum bona deprædarentur, raperent, agerent. Vbiq; confusio, gemitus, eiulatus, lamentationes, planctus erant: vrbs pariter frequentes habebat suffitus, & inter pæanes lacrymæ non deerant. Hæc quum accepisset imperator, animo quidem ille perturbabatur, verum efficere propterea nihil valens, quod à morbis domi constringeretur, improbos homines minis tantum modo
cxxix terrebat. Non aliter, atque bellua provectioris ætatis, & iam senio confecta, si catulos suos rapi videat, nec ullo modo subvenire ipsis possit: de medio pectore rugitus horrendos edit. Nihil autem comminando imperator profi-
&c. ciebat. Quippe avarus & sordidus animus leges amoris mutui non reveretur, oculos Dei non metuit, imperatoris verecundia nulla ducitur, coarctationem & compressionem adflicti cordis non miseratur. Quum igitur improbitas & versuta in circumscribendis alijs

ſollertia magis magiſq; vires & incrementum ſumeret, vbiq; dignos odio laqueos tenderet, os deniq; mali huius cunctos quum depaſceretur, atque interim deploraret eam miſeriam imperator, graviſſimeq; ferret: quidam è proceribus in medium cum ſingulari confidentia progreſſus, exclamat: Si tuos cupis, imperator, ex improborum manibus liberare, mihi vindicem gladium tradito. Quod ſi auariciæ capita, hominumque rapacium artes ita reſecuero, quemadmodum Hercules Hydræ capita præcidit: erit quod tu ſubditique tui debere ſe mihi profiteantur. Sin hoc non præſtitero, ne mihi peperceris, imperator, ſed vt hominem, qui labem ac maculam tibi adſperſerit, optimo iure ſecuri percutito. Imperator his auditis annuit, & egregia viri voluntate collaudata, magiſtratum ei tribuit, imperio neminis obnoxium, quem Prætorem dicunt: ſimul hortatur, vt omnibus modis æquiiuſtique curam habeat. Ille poteſtatem accipit, & maiorem in modum zelo quodam accenſus, negotia ſibi commiſſa procurabat. Non multum interceſſit temporis, quum huiuſmodi quiddã accidit, dignũ quod memorię prodatur, & hiſtoriarum monumentis inſcribatur. Acceſſit ad Prętorẽ vidua mulier, paupercula, cum eiulatu, cla-

Viri præclari ad imperatio.

Prætor à Iuſtino ſummacum poteſtate conſtituitur. cxxx.

Seueritatis exemplum illuſtre.

clamore, quiritatione, viri cuiuſdam illuſtris & clari, qui dignitate Magiſter, conſanguinitate imperatori iunctus eſſet, nomen deferens, deque illius iniuria querens, quod facultates ei ſuas omnes eripuiſſet. Audit hæc æmulator ille
90. iuris & æqui, viduæ querelis animum advertit. commiſeratione tangitur, mittit qui Magiſtrum in iudicio comparere iubeant. Magiſter non obtemperare, actionem floccifacere, iudicem per ludibriũ irridere, ſannis iudicium ipſum exagitare. Quia denique prandium imperator lautum præbiturus invitatis nonnullis erat, ei conviuio cum alijs interfuturus abit. Quid hinc factum? ira iudex accenditur, in regiam ſe confert, imperatori conſpiciendum offert, quem opimo in conuiuio ſedentem videbat. Inter alios invitatos etiam rapacem illum accumbentem cernit. Eo conſpecto, ſingulari fervore cordis inflammatur, & ore liberrimo Juſtinum hiſce verbis alloquitur: Si perſtas, imperator, in ijs, quæ ſemel abs te decreta ſancitaque ſunt, & homines rapaces multari vis: equidem paratus ſum atque cupidus, vt id præſtem, quod dudum me præſtaturum pollicebar. Sin te, qui prætoris munus mihi
CXXXI mandaſti, antè actorum pœnitet: en facultatem habes eius mihi viciſſim auferendi. Nam

equidem

equidem culpa vacare volo, quum tu piacula-
res & improbos homines amicos facias, iti-
demque peruerſos, & ad nocendum ingenio-
ſiſſimos, conviuijs menſiſque tuis adhibeas. Ad
ea placidiſſimus ille, mitiſque Juſtinus, dolen-
ter ex imo pectore ducto ſuſpirio: Si meipſum,
ait, inſolenter aliquid deſignaſſe conſtat, mox *Praclarum Iuſtini re-*
imperatorio me throno detrahito. Sin aliquis *ſponſum.*
conviuarum, qui mecum heic accumbunt, in-
iurius in quemquam fuit: licet mox facias,
quod dudum tuo cum animo conſtituiſti. Pa-
pæ, quanta fuit hæc in te animi ſerenitas atq;
bonitas, imperatorum optime, iuris & æqui
mitiſſime cuſtos. Vix imperator hæc prolo- CXXXII
quutus fuerat, quum Magiſter ille per vim à iu-
dice de conuivarum cœtu, menſiſque ſum tuo-
ſis abreptus, ad tribunal deducitur, illatæ pœ-
nas iniuriæ luiturus. Stabat ante tribunal tre-
mens ac territus, qui non ita pridem elato a-
nimo ſuperbiebat. Mulier rurſus accuſatio-
nem ſuam inſtituebat, quæ per rapinam ami-
ſiſſet indicabat, facinoris hominem convince-
bat. Ille contra, ferox antehac & inſolens, mu-
tus illic ſtabat, & in lingua (quod aiunt) bo-
vem habebat. Ita nimirum os hominis malefici
libertate loquendi deſtituitur. Quum ergo
prudentiſsimus judex, & æqui juſtique cu-
ſtos

ſtos,re accuratè curioſeque perveſtigata, mulierculam indigna paſſam,ſuiſque facultatibus iniuſtè ſpoliatam deprehendiſſet:crudis boum nervis illuſtrem illum virum per contumeliam cædi iubet,ac tantopere flagellari,dum corpore toto plagarum cicatrices exſtarent. Deinde mentum ei denudat ad cutem vſque, ac raſis capitis crinibus,vultuque deturpato,inverſum aſino imponit, facinus medijs in plateis per ſummam ignominiam circumvehi hominem velut in triumpho, & adfici contumelia iubet. Tandem facultates eius mulieri attribuit,quę oppreſſa per ipſum,acerbeque tractata fuerat. Sic nihil ad animum libertatis ſtudioſum comparari poteſt:ſic homo alienus ab auaricia,nec ullirei mancipatus, ſed ingenuus,neminis perſonam acceptat: non excelſo conſpicuos loco metuit: neminem formidat:dixeris eum eſſe volucrem aquilam,celerē, ſublimia petentem, nullis rebus terrenis addictam. Si puram habeas mentem,& lucris ſuperiorem,ſi donorum captione animum non ſordidaveris:reges non formidabis, plebem non revereberis, non eximios & magna præditos potentia metues.Sedenim ad hiſtorię ſeriem mihi revertendum eſt. Hoc factum multis terrori fuit, & multos in officio continuit. Ex eo tempore ab inferendis

Pœna eius, qui aliena rapuerat.

dis iniurijs, alieniſque concupiſcendis, plerique ſemet abſtinebant. Quippe iudicis animus in- cxxiii
exorabilis, & in iudicando ſeuerus, mentes om-
nium perculerat. Hinc pro tempeſtate ac triſti 92.
procella ſuccedebat vbique ſerenitas obſervatio-
nis iuſti & æqui: hinc fluctuum & marini cu-
juſdam velut æſtus loco tranquillitas iucundè ve-
lut arridebat, vitæque pelagus citra perturba-
tionem vllam navigabatur. Quippe divini cuiuſ-
dam gratique venti aura ſpirabat. Vxorem im- *De Sophiæ coniuge Iuſtini.*
perator hic Sophiam habebat, feminam virilem,
magnanimam, munificentiſſimam: quæ quum
homines vulgo magno in mœrore degere cog-
noviſſet, quod ære alieno, ceu vinculis inextri-
cabilibus, grauarentur: omnibus obæratorum
tabulis collectis, eas ipſas quidem igne con-
cremauit: at creditoribus quæ deberentur, ex
ſuo numerari curavit. De quibus hactenus
breviter commemoratis intelligere licet, quan-
tis ceteroquin etiam bonis, quantaque libera-
litate, tam imperator hic, quàm imperatrix,
totas vrbes foverint. Quippe guſtus etiam
perexiguus dolij totius, & contexti egregiè
pepli documentum fimbria præbet, vt leo
magnanimus ex vnguibus agnoſcitur. Quum
autem nullum neque filium, neque filiam ha- *Tiberius II imp. an. IIII*
berent, Tiberium imperator, hominem in re mi-

litari præſtantem, adoptatum filij loco, Cæſaris primum corona exornat: neq; multo poſt coactis in vnum plebe, Senatu, ſacerdotibus, vniuerſis proceribus, quum multis & divinis omnes cohortationibus inſtruxiſſet, eidem imperij ſceptra viuus & ſuperſtes adhuc, nec halitum extremum ducens, tradidit. Sedenim exiguũ ad tempus vita deinceps fruens, ſomno mortis inexcitabili & omnibus communi ſopitus eſt, ac ſub exiguum ſaxum talis tantuſq; vir conditus. Quippe nec formoſo, nec experienti natura parcit: ſed omnes citra diſcrimen in ſepulcra conijcit. Poſteaquam imperiũ Tiberius occepiſſet, ſtatim prima (quod dicitur) linea demonſtravit, minimè vanã fuiſſe ſpem eius, à quo adoptatus & præfectus rebus fuiſſet. Nam munificæ imperatrici Sophiæ beneficijs infinitis vicem rependit, & directis in ſubditos benignitatis rivis, aureas venas affatim aperuit. Præterea fovendis & alendis ægrotis, ſenio confectis, pauperibus, complures domos exſtruxit, & deſtinavit. Primus etiã templi XL Chriſti teſtium, præclara victoria potitorum, fundamenta iecit. Quum autem filias tantum duas haberet, earum alteri Mauricium matrimonio iungit, virum ad res gerendas acerrimum, natione Cappadocẽ: quumq; nuptias

CXXXIV.

Tiberij laudes.

93.

nuptias puellæ celebraturus eſſet, ſponſum eius Cæſarem renuntiat. Neque multo poſt morte immatura extinctus eſt. Eo mortuo, Mauricius imperium occipit, quem virum Tiberius dignum iudicauerat, qui regnaret. Habebat Mauricius affinem Philippicum, ſuæ videlicet ſororis maritum, virum generoſum, audacem, in ductitandis copijs magnum, opibus locupletem, illuſtrem prudentia: qui non ita dudũ relicta Roma veteri, Conſtãtinopolim commigraverat. Hunc victorijs claratum, Perſicæque ſuperbiæ domitorem, ſuſpectum Mauricius habebat, tanquam imperij rapiendi cupidum. Et erat obiter quædam ſuſpicionis huius cauſſa, quod curioſi quidam homines, & divinandi periti, Mauricio nugas aniles propoſuerant, futurum ſcilicet, vt vita pariter imperioque ſpoliaretur à quodam, cuius à Φ littera nomen occiperet. Hinc factum, vt Philippicus ille clariſſimus, & magnus in prælijs, medias in caſſes invidiæ delatus, cum veſte ſplendida, triſtem commutaret, capitiſque crines amitteret. Enimvero fallebantur mortalium animi, & oculi ratiocinationum in rebus futuris alucinabantur. Vaticinij quidem huius quis fuerit exitus, deinceps à nobis exponetur. Ceterum Chaganus, Scytharum ſeptem-

CXXXV. *Mauricius imp. De Philippico.*

CXXXVI.

trionaliũ rex, quum Romanorum caſtella in-
Chaganus Iſtro vicina depopulatur vaſiſſet,impetu primo quaſdam munitas vrbes
cepiſſet,omnem Iſtro vicinam regionem po-
94. pulatus fuiſſet,amnis ipſius flumina ſanguine
interfectorum tinxiſſet,ſuorum enſes & haſtas
cruore abluiſſet: tandem magna captiuorum
multitudine coacta, quæ virorum ad CCIↃↃ
CIↃ CIↃ contineret,ad Mauricium Romano-
rum imperatorem mittit, vtque captiv os redi-
mat hortatur. Verum neque Scythicæ crude-
litatis extremus furor,neque barbari regis im-
Mauricij delictum ex auaricia. manitas,neq; luctus,eiulationes, lacrymæ cap-
tivorum flectere durum imperatoris animum
poterant,qui ab auaricia totus erat occupatus.
Rurſus ergo barbariſſimus ille Chaganus, ſuis
ad Mauricium miſſis, moderatius & æquius
agi cum eo iubet,magna de pretio ſumma de-
CXXXVII. ducta. Quum autem imperator aſpidẽ imitans,
aures obturaret , nec vocem excantantium
admittere vellet: excandeſcit (proh dolor)
Chaganus pantheræ ac tigridis inſtar, morti
tot homines addicit,tantam(heu)multitudinẽ
gladijs interficit , totam regionis ſuperficiem
cadaveribus operit,campos ſanguine cruentat,
aceruis interfectorum ad pinei ſtipitis altitu-
Mari exſe-cratio. dinem conſtratos. O aurum, tyranne crude-
lis,hominũ perſequutor,audaciſſime, fraudu-
lente,

lente, arx malorum omnium, caſtellum perniciei, vaſtator vrbium, propugnaculorum euerſor, murorum dilacerator, oppidorum oppugnator, ædium ſuccuſſor, qualibus malis mortales diuexas? Nulla res in hominum vita tecum in certamen deſcendere poteſt: nulla res terrena tecum poteſt in comparationem venire: durum emollis, mollem induras: linguam mutam ſoluis, loquacem comprimis: currendo valentem tardum efficis, ac viciſſim de tardo volucrem: cordà inflammas, & voluptate quadam demulces ſenſus illecebris inevitabilibus, ceu præſtigijs quibuſdam, excantas; quum interim venuſtas illa tua non minus veneno ſuo, quam vipera noceat, leges & iura proculcas: verecundiam & pudorem abigis: ſepulcra violas: parietes perforas: nihil non habes vænale: nihil non prodis. Nimirum frivolum quiddam eſt, ac fabula mera, vulgo quod dicitur, adamantem ſolum ſanguine molliri. Quid enim eſſe te poſſit efficacius, etiam in ſaxis emolliendis? Enimvero de hoc ſatis. Quid deinceps ſubſequutum? Imperator de immenſis illis hominum cædibus cognoſcit, auariciam ipſe ſuam damnat, calamitatem acceptam expendit, miſeriam tantam deplorat, animus pœnitudine graviſſima percellitur. Hinc crebræ in oculis lacrymæ, gemi- CXXXVIII *Mauricij pœnitentia.*

tus ex intimo corde ducti, graves & cum vibicibus coniunctę pectoris verberationes, vlulatus, rugitus, ad Deum supplicationes, ne ad vitam sequuturam supplicia cumularet, sed heic lapsus sui pœnas exigeret. Hisce lamentis Deus flectitur, imperatoris toto pectore supplicantis commiseratione tangitur, precibus ipsius annuit. Sed tamen inter innumerabiles copias Mauricio se per quietem spectandum exhibet, eumque sanguinario Phocę tradi iubet. Non magno temporis interiecto spatio sceleratissimus ille Phocas è castris advenit, quædam ab imperatore commilitonibus suis exoraturus. Quumque flagris cæsus & eiectus è regia foret ob ea, quæ importunè deblateraisset: in castra reuertitur, cohortiũ phalangumque ductores adit, meram spirans insaniam, plena iracundiæ verba exspuens, quæq; meram stoliditatem & imperitiam redolerent, latrantis denique canis in morem nil nisi rabiem eructans. Quinetiam miseriam exercitus amplificat, spe sua frustrati. Quaproprer in vnum coacti copiarum & provinciarum duces, furiosum hunc Cerberum (proh impium facinus) imperatorem declarant, sceleratum inquam latronem, iracundum, sanguinarium, quævis ad flagitia promtum. Mauricius vbi de militum defectio-

Mauricij vsum vocatum.

Seditionis Phocæ initium.

defectione certior factus esset, ac pestem illam communem Phocam imperatorem renuntiatum esse didicisset: conabatur ille quidem fuga saluti suæ consulere, verum de manibus illis 69
omnipotentibus elabi nullo modo poterat. Nam decretum erat, vt iræ iustique iudicij craterem ad ipsas vsque fæces exhauriret. Quapropter in fuga cum imperatrice, ac natis in imperio liberis capitur. Deinde inuisissimus ille Deo, cruentusque draco, cunctis in conspectu Mauricij collectis, primo quidem liberis tam adultis, quàm iunioribus, capita præcidi iubet: hinc imperatricẽ, ad extremum Mauricium interficit. O quanta patientia tua est, fili Dei Sermo. Atque hic fuit exitus illarum præstigiarum & vaticinorum, quæ ab hominibus curiosas nimium artes tractantibus profecta fuerant. Posteaquam Phocas imperium occupasset, à primis (quod aiunt) carceribus belluam acerbam, intra ipsum abditam, ostentabat. Nam moribus & indole sanguinaria præditus erat, humida vita gaudens, furiosus, temulentus, in vino immodestus, iracundus, ebriosus. Hinc fiebat, vt in morem feri leonis sanguinem sorberet, ac opulentorum hominum carnibus vesci pro suaui potione duceret, ipsoque nectare dulciori. Narsem illum

Mauricius cum suis capitur & interficitur.

Phocas imp. ann. VIII.

CXL.

copia-

Narſes exuſtus à Phoca

copiarum,qui miraculum Romanorum erat, igni concremavit: atque hoc facto, juvenculam (ceu dici prouerbio ſolet) eleganti vultu præditam oculis privavit. Proh qualem hoc viro extincto ducem Romanis ademit. Nimirum è tota membrorum ſerie membrum longe vtiliſſimum exſecuit, ac vir ſceleratiſſimus optimum, infinitas acerbiſſimaſque mortes commeritus, perpetua (ſi fieri poſſet) vita dignum in carbones ac favillam redegit. Enimvero tellus ipſa cædibus reſtagnans mœrebat, & ſanguinis ſtillicidio conſperſa ſingulis horis, hominem intuita, voces planè miſerabiles ex ore mutuo proferebat, & tigropardalim furentem accuſabat. Quapropter oculos Deus aperuit, & hominis improbitate perſpecta, miſe-
96. ratus eorum mactationes, qui dilaniabantur, tale ſupplicium ei deſtinavit: vt quæ ipſe deſignaſſet, ea viciſſim ab alijs perpeteretur. Itaque proceres, & illuſtres, ac Senatorij quidam ordinis viri, quum homines agnorum inſtar miſerrimè iugulari, proſcribi crudeliter, miſerandum in modum lacerari

Contra Phocam conſpiratio.

cernerent, ignemque hunc adeò cum flammis illuſtres domos in cineres redigentibus latiſſime ſerpere, immanem denique belluam cædibus quidem crudeliter paſci, non tamen exſatiari, ſed magis etiam ſitire: de ſemetipſis angi occipiunt, im-
CXLI. minentia pericula formidãt, Heraclio Duci Aphri-

cæ per

cę per litteras ſignificãt, claſſem validã inſtrueret, eiq; filium Heraclium contra ſceleratũ imperatorem præficeret. His cognitis Heraclius, ad bellum ſeſe comparat. Iamque claſſis occupato mari, recta celeriterque Byzantium contendebat. Eo motu Phocas intellecto, viciſſim & ipſe militum copias inſtruit, hoſtibuſque velociſſimam claſſẽ opponendam comparat. Verũ ipſe Deus, & ipſum mare bellum adverſus tyrannũ gerebant. quumq; facinoroſiſſimus homo manum cum hoſte conſeruiſſet, acerrimo pręlio vincitur, pudore afficitur, perſequẽtibus adverſarijs, tandem viuus capitur. Oblatus Heraclio, æquiſſimo iure trucidatur, quũ prius varijs probris affectus fuiſſet. Sic violẽta morte cruentã animam efflavit illa totum mundũ abſorbere conata voracitas, gula cuncta glutiens, miniſter mortis, amicus Dirarum. Mox autem Heraclius rerum potiri cepit, cui patria quidem erat Cappadocum illa feliciſſima regio, generis autẽ origo ab illuſtribus viris, amplaq; fortuna florentibus. Rei militaris peritiſſimus erat, fortis, leonino præditus animo, laborum toleraniſſimus, manu prõtus, robuſtus. Conſtantinum filium minimè degenerẽ ex coniuge prima ſuſcepit, qua rebus humanis exempta, Martinã ad vitæ ſocietatem adſcivit. Erat hæc imperatori

Exitus Phocæ.

Heraclius imp. ann. xxx.

98.

ex auunculo conſobrina, de qua natus eſt ei fi-
lius Heraclonas. Heraclius ipſe deinceps ab ho-
Heraclius Monothe-leta factus. minibus improbis circumuentus, eorum decretis
& erroribus adſenſus eſt, qui vnam in Chriſto
Choſroës Aſiam depra-datur. voluntatem eſſe nugati ſunt. Id temporis Choſ-
roës arrogantiſſimus rex Perſarum, Aſia tota
direpta ſpoliataque, pervenit ad ipſum vſq; By-
zantium, copias ſanè ſuperbas & inſolentes ſe-
cum ducens, nimirum loricatos, ſagittarios, ha-
ſtatos, alioſque pugnandi peritos, de quavis na-
tione bellicoſa collectos, de Medis, Chaldæis,
Aſſyrijs, Perſis, Bactrianis, Parthicis: qui omnes
galeis vtebantur aureis, eleganter inſtructi,
pharetris muniti, generoſis equis inſidentes,
quos aureæ phaleræ contegebant. Quum ergo
videret imperator, fieri nullo modo poſſe, vt
prælium cum exercitibus Choſrois committere-
Heraclij præclarum conſilium, & res felicis-ter geſtæ. tur, qui tantum non arenam multitudine ſu-
perabant: conſilium efficax & ſagacitatis ple-
num capit. Virgini quidem Dei matri Byzan-
tinam vrbem, cum filio populoque, commit-
tit: ipſe verò ab vrbe profectus, coactiſque co-
pijs tam mari, quam terra, levis & gravis arma-
turæ militibus, equitibus, ſtatarijs, ſcutatis, ad
Perſicos fines contendit, caſtellis munitis co-
pias adhibet, vrbes evertit, vniuerſam Perſarum
ditionem deripit: perquam ſapienter hoſtem à

By-

Byzantio cogitans abſtrahere, & copias eius à ſe invicem divellere. Itaque Perſicarum vrbium ſegetes demetebantur, igne vaſtabantur agri, peracerbe rapiebantur in ſervitutem ætate provectiores, ancillæ, mulieres formoſæ, puellæ, vetulæ, infantes, qui vlnis geſtabantur, & adhuc lactebant, Gladij Romanorum in ſanguine abluebantur, diripiebantur pecudes, matres liberis orbabantur: totam denique Perſiam lamentationes & ploratus occupabant. Quippe volucris gladius vltionis advenerat, & iracundus enſis vrbes vniverſas depaſcebatur. Audit hæc ſuperbus ille rex Perſarum, mox obſidionem Byzantij ſoluit. Interea mediam in Perſidem ſuis cum copijs Heraclius penetrat. Eum à tergo conſectabatur Perſarum princeps. Quumque prælium acre commiſſum inter vtroſque foret, immenſa quidem utrimque multitudo mortalium cecidit: victoria tamen penes Romanos ſtetit. Vidit id temporis etiam Perſarum regio Byzantinum gladium ſecandi non ignarum, ancipitem, falci volanti conſimilem, vrbes abolentem, agros vaſtantem. Rurſus imperator aliud quiddam prudenter molitur, quippe gerendi belli peritus, & dux copiarum induſtrius ac ingenioſus. Progreſſionis impetu nonnihil remiſſo, à tergo manebat: quumque

CXLIII. 99.

Heraclius in mediam Perſidē progreditur.

Aliud Heraclij ſtratagema.

Perſicus exercitus vnà cum Choſroë pleno curſu Romanorum copias præterijſſet, ipſe fugientes à tergo conſectabatur, & prælijs adverſis hoſtem

CXLIV ſæpiſſime adortus, magnaque multitudine cæſa, regem barbarum perſequi ac premere non deſinebat: donec tandem eius conſanguinei, Perſarum optimates, amici regij, copiarum duces vniverſi, cum primogenito filio Siroem, deteſtandum illum & exſecrabilem Choſroem abominati, in vincula conijcerent, ceu cetum quendam capaciſſimum, ceu leonem iracundum, ceu pantheram immanem: vbi fame preſſus, vivendi finem fecit. Itaque ſexennio toto in exſcindendis Perſarum Medorumque regionibus exacto, victorioſus imperator Byzantium reverſus eſt. Sed hæc annis ſequentibus acciderunt. Quum autem Heraclius adhuc in Perſia commoraretur, & Perſarum exercitus vrbem Byzantinam ſic obſideret, vt ei devorandæ

100 prorſus inhiaret: alia quædam gravis tempeſtas excitata eſt, quæ & ipſa navem illam ſe demerſuram minitaretur. Etenim ad exercitus Perſicos etiam copiæ Scytharum accedentes, areniſque pares, immaniſſimorum Auarum phalanges torrentium in morem eruptione ſimul facta, verſus vrbem, ceu cavam quandam vallem, ingenti cum ſtrepitu ferebantur. Perſæ caſtrame-

Scythæ & Auares eodem tempore cum Perſis Byzantium obſident.

CXLV.

tabantur

tabãtur ex adverſo vrbis, ad Damalim ac Chalcedonẽ vſque diffuſis eorum agminibus, quæ quidem ſonum horrendum edebant. Avares & Scythæ ſub ipſis mœnibus hærebant. Nulla non triſtis & horrenda ſeſe facies oculis oſtentabat. Ab vna parte terribiliter Scythica Scylla ſtrepebat, ab altera Charybdis os patulum conſpiciebatur: in harum medio ſcapha vrbis magna tempeſtate iactabatur, cui nulla non ex parte periculum è procellis imminebat. Quum denique tempus illud (vti quidem videtur) in hoc tota virium contentione incumberet, ne quod aliud malum apud homines calamitate illius ætatis maius extaret: cunctas etiam Tauro vicinas nationes concitavit, quas cum locuſtarum infinitate non abs re quis comparaverit. Etenim Tauroſcytharum immanium principes compactis ſcaphis, & innumerabili multitudine in eas impoſita, lintribus ex vno ligno factis vniverſum mare cooperiebant. Hoc modo plagæ variæ de plurimis locis exiſtebant, & ab omni parte res vrbis imperatricis in anguſtum cogebantur. Perſa conſimilis erat pungenti ſcorpio, Scytharum ferox natio virulentæ viperæ, Tauroſcytharum gens locuſtæ, quæ & pedes incedit, & volat. Tot & talibus ærumnis vrbs laborabat, & in his omnibus malis auxilij nihil apparebat. Sed enim propugnabat

Miſer Byzantij ſtatus

Tauroſcythæ Romanos invadũt.

CXLVI.

Diuinum auxilium.

eam manus potentissima, robustumq; brachium illam defendebat. Itaque ventus ingens commo-
101. tus, tempestates & aquarum vertices excitauit, totamque classem illam immensam adobruit. Videre tum erat instar plumbi sub aquas marinas demergi eos, qui antea levi motu semitas illas humidas navigijs peragrabant: non aliter, atque olim superbi Pharaonis satellitibus accidit. Hinc iam Romani, prius terrore nimio perculsi, extra vrbem semet effundebant, & intra muros quasi quosdam conclusis hostibus, ita tractabant natos in rupibus barbaros, vt locustas Seleucides solent, vt Ibes illæ volatiles agere cum serpentibus consueuere. Simul triumphale carmen cum hymnis concinebant, & convenientes odas divæ Ductrici velut immolabant. Ita gigas immenso robore salutem suam non tuetur, nec princeps potentis populi viribus se defendit. Nam si Deus ædium fundamenta non iecerit, si valido septo domos non obduxerit: omnes artis machinationes atque labores inutiles sunt. Atque hunc sanè Romani tam felicem obsidionis eventum habuere. Secundum hæc coacto à natura Heraclio, vt corporis puluerem terræ, quæ mutuum dederat, restitueret: Constantinus eius filius imperium ac-

Taurosc. barũ exitiũ

CXLVII.
Cõstantinus III. Heraclij F. imp. an. I.

cepit, & exiguum ad tempus eo potitus, mortem immaturam obijt, nullo, neque verbo, neque facto

facto memorabili ad posteros transmisso. Perhibent autem venenum ei propinatum fuisse à Martina noverca, & Pyrrho, Byzanthino pontifice, qui pestilens erat homo, & impius, veneficus, præstigiator. Quum ergo vitam hanc terrenam Constantinus reliquisset, Martina imperium ad se astu traducit, & ad Heraclonam filium: sed eo non diu frui potuit. Namquum vix illud à limine quasi salutare potuissent, divinæ vindictæ poculum hausere, nihil aliud lucri ex imperio nacti, quam quod improbos se declarauerint. Itaque naribus Heraclonas amissis, Martina lingua, solum vertere iussi sunt. Post eos imperium Constanti redditur, eius Constantini filio, qui non ita pridem regnaverat. Hic inde ab initio radices in corde malas fovens illius impiæ sectæ, vel furoris potius eorum, qui vnicam in Christo voluntatem agnoscere iubent: fructus sanè impietatis tulit, sed admodum amaros: quos fuere quidem qui degustarent, sed aliud nihil inde consequuti, quàm quod eorum acerbitatem agnoscerent. Atque huius amaritudinis ad extremam vsque satietatem particeps factus est eloquentissimus ille Maximus, aurea illa tuba, Nilus quasi quidam doctrinæ veritatis aurifluus. Quippe manus ei dextra præcisa fuit, & mellea lingua, divinos nectaris effundens, simul ademta. Idem Con-

Martina & Heraclonas impp.

102 *Constans II Heraclij N. imp. ann. XXVII.*

S. Maximo dextra cum lingua præciditur. CXLVIII.

Conſtans, vir nequam, exſilio perpetuo Martinum Romæ veteris antiſtitem, quem Romani Papam appellare conſueuerunt, multauit. Præterea Caini fratricidium imitatus, Theodoſium parentibus ijſdem cum ipſo natũ interfecit. Hinc in Siciliam fertilem cum claſſe profectus vrbem imperatricem ornamento ſuo ſpoliare volens, Romæ vetulæ conatus eſt imperium reſtituere: non aliter, ac ſi quis egregiè veſtitam puellam ornatu ſuo denudet, ac vetulam trium cornicum ætatem habentem, ceu puellam iuvenculam exornet. Sedenim vana ſunt hominum conſilia, ni Deus annuat, & iuuet. Quippe dum calidis aquis imperator voluptatis cauſſa ſemet oblectat, frigidum mortis poculum exhaurit. Eo mortuo, tyrannidem Mizizius, natione Siculus, vſurpat; vir amabili quidem gratoque vultu: ſed qui hac fortuna non diu frui potuit. Quippe celeriter extinctus eſt, inſtar roſæ, quæ vix nata, continuo marceſcit. Etenim Conſtantis filius Conſtantinus ingenti claſſe Siciliam occupavit, & omnes interfectores patris imperatoris iugulavit, quos inter & Mizizius fuit, qui tyrannidem arripuerat. Hunc imperatorem Conſtantinum vulgus hominum Pogonatum, hoc eſt, Barbatum appellabat: quod, vti de literarum monumentis accepimus, expeditionem

Martinus papa in exſiliũ relegatur

Conſtans in Italiã tranſferre conatur imperiũ.

Mizizij tyrannis.

Conſtãtinus IIII Barbatus, imp. an. XVII.

CXLIX. 103.

expeditionem illam maritimam contra Mizizium ſuſcipiens adoleſcens admodum, facie delicata, nihil habens lanuginis aut barbæ, cum integra virilique barba de Sicilia reuerſus fuiſſet. Synodo virorum divinitus gubernatorum coacta, paternam impietatem radicitus exſtirpavit, à piorum dogmatum plantatoribus in viam revocatus. Moriturus, Iuſtinianum filium imperatorem renuntiavit, qui magnam illam ſplendidamque domum in regia de fundamentis exſtruxit, & aureis calculis diſtinxit, parietibus & pavimento de marmore confectis. Domus ipſa nomen conditoris etiam nunc retinet. Ceterum Iuſtinianus imperator inviſus erat proceribus, privatis, vulgo, tam in foro quam aula degentibus, tanquam durus, ferox, cædibus gaudens: ac præſertim, quod ipſe ſibi nimium placeret, nimiumque tribueret. Erat enim opinione ſua ſapiens, reapſe demens, nec conſilijs quemquam adhibebat: quod exiſtimaret, ſe cognitionem rerum omnium, quæ in homines cadere poſſit, habere. Quapropter exoſus vniverſis, præmium improbitatis reperit, imperij nimirum amiſſionem. Etenim vir quidam nobilis, Senator, patricius, cui nomen Leontius, quum plebem ſibi adiumento auxilioque pre-

Synodus pia ſub Barbato.

Iuſtinianus II. imp. cui reſecta nares.

Leontij patricij tyrannis ad III. annos.

ſto fore cerneret, vniuerſis odio Iuſtinianum imperatorem perſequentibus: ſuis cum ſocijs eum noctu aggreditur, quaſique cinctum in-
104 dagine capiens, præciſis naribus, mari Cherſonem deportari curat. Verum oculus iuſticię minimè clauſus manſit, ſed recte ſeditionis auctorem intuitus, pari menſura vicem ei retulit.

Agareni Aphricam invadunt.

Quum enim Aphricæ fines à prædonibus quibuſdam diriperentur, qui Arabes erant, ex Agarenorum gente, iamque regionem maritimam vniverſam vexarent ac popularentur: ſuorum commiſeratione motus imperator, claſſem magnam inſtruit, & adverſus prædones maritimos ablegat. Cum eis nauticæ Ro-
111. manorum copiæ manu conſertæ, quanquam inſigni cum ferocia prælium capeſſerent, ſpumantium aprorum in morem, tamen inde tandem hoſtes pepulerunt, vrbemq; Carthaginienſium Romanis conſervarunt. At verò immanes illæ belluæ nequiqam poterant quieſcere, ſed immenſa claſſe comparata bellum inſtaurabant: Romanoſq; maiori nauium adorti numero, in fugam coniecerunt tam navium præfectos, quàm claſſiarios milites, ſimul florentem opibus Carthaginienſium vrbem ceperunt, eaque direpta & ſolo æquata, cincinnum aureum Libyæ totius exſciderunt. Igitur

Agareni Carthaginē everunt.

nautica

nautica multitudo classisque duces ignominiã cladis acceptæ non ferentes, malum malo maiori sanantes: defectionem ab imperatore moliuntur, & maximam ad insulam Cretensem naves appellunt. Heic coniuratione facta, suam audaciam produnt, vnumque de socijs defectionis imperatorem declarant, cui nomen erat Apsimarus. Is adiutus ipsorum opera, cingit vrbem obsidione: proditoresque nactus, Byzantium occupat. Hic primò se Tiberium nuncupat, deinde Leontium productum in medium naribus mutilat, & firmam in custodiam concludit: quum is tribus tantum annis imperio potitus fuisset. Itaque regnabat Apsimarus, & fortuna prospera fruebatur. Vnicum erat, quod hominem perturbaret: nimirum ne rursum Iustinianus ad imperium arcesseretur, qui eo nuper vna cum naribus fuerat spoliatus. Immo divinationes, & oracula quædam, & astrologorum festivas prædictiones audiens, virum istum ceu belluam ancipitem suspectum habebat. Quapropter molitiones instituit, & consilia quærit, quibus occasiones ad fortunam prosperiorem ei præcideret. Certior ergo factus, Iustinianũ Theodoram sororem suam germanam Chagano Chazarorum principi matrimonio iunxisse,

Apsimari tyrannis ad annos VII.

CLII.

105.

Apsimarus Iustiniano insidiatur.

iamque cum illo familiariter degere: legatos ad barbarum, fœuum alioquin hominem, mittit, immensasque pecunias ei pollicetur, si Iustinianum vinculis iniectis sibi mancipij in morem venderet, aut eius saltem caput à cervicibus recisum mitteret. His auditis animus barbari cupiditate pecuniarum inflammatur, & vt Scythica præditus indole, consilium capit inhumanum ac belluinum contra suum affinem, à quo læsus nunquam fuerat, meditans ipse secum, quo pacto miserum Apsimaro quærenti proderet. O aurum, proditor, tyranne peruerse, malefice amicorum venditor, proprij generis interfector, quid hoc est rei? cur tecum ipse mutato consilio pugnas? cur inconstantes facis? Cur in aliam faciem mutas eorum mentes, qui simplices & varietatis expertes à Deo creati sunt? Sedenim id quod futurum est, semel divinitus decretum, nec murus (vt aiunt) ferreus, nec ignis impedire poterit. Iustinianus enim Chagani fraudibus & concilijs perspectis, fuga saluti consulit, adiunctoque sibi promissis amplissimis Terberi Bulgarorum principe, cum illo Byzantium tendit, ductis eò Bulgarorum immensis legionibus. Deinde perpaucis suorum consilio suo credito, cum ijsdem canales aquæductuum

Chagani perfidia.

CLIII.

Auri criminatio.

Iustinianus à Chagano profugit.

ctuum ingreſſus, furtim & ſolerter aditum in vrbem ſibi parat: quo facto, iterum cepit imperare. Conſequutas verò deinceps calamitates quæ poſſit oratio ſatis exprimere? Quæ Bulgarorum principi promiſſa fuerant, præſtat: ampliſſimis ei muneribus vicem refert. Deinde complures domos illuſtres igni concremat, facultates diripit, inſtar pecudum potiorem magnatum partem miſerrimè trucidat, interfectis etiam Leontio & Apſimaro, tanquam latronibus & imperij raptoribus. Sic mali oculis iuſticiæ ſunt expoſiti, & quamvis aliquandiu pœnas effugiant, tandem tamen ſupplicia maiora luunt. Neque tantum Juſtinianus hos tyrannidis vſurpatores principes gladio percuſſit vltore miſeriarũ ſuarum: verũetiam Callinico patriarchæ contumelijs & ludibrijs affecto, ac puerorum iniurię expoſito, demum oculos eruit: quod adiutor & conſcius eorum fuiſſet, quæ deſignata in Juſtinianum erant. Præterea revocans ad animum, imperator, quam acerbè tractatus fuiſſet à Ponticæ Cherſonis incolis, quũ imperio deiectus apud illos viveret: (nam modo dicterijs in eum illudebant, modo mala imprecabantur, modo contumelijs improbarum linguarum pungebant, modo conſilia ſubdola magno ſilentio

106 *Iuſtinianus iterum imp. annis xvi.*

CLIV *Callinicus patriarcha cacatur.*

Quid cõtra Cherſonis incolas molitus ſit imp.

tractabant, quando tandem gladios in ipsius viscеribus tinctūri essent, vel infelicem compræhensum Apsimaro missuri, secum dispiciētes) hæc igitur cogitationibus suis Justinianus inscribens, & per ea tanquam barbarorum moribus consentanea vehemēter exacerbatus, copias navales ablegat, interfectum quidquid istic, vbi læsus fuerat, ætatis adultæ hominum esset: præcipiens inter alia, ne vel mulierculis,
CLV. vel lactentibus pueris, vel senibus, vel iuvenibus parcerent. Tam gravi adversus eos iracundia flagrabat,. Hæc Chersonitarum calamitas dignacrat, quæ deploraretur: adeoq; paullo humaniores ad lamentandum commovebat.
107. Quippe miserias Bethlehemæ clamoresque tristissimos superabat. Istic enim sola infantilis ætas interficiebatur, heic decrepiti, adolescentes, mulieres, puellæ teneræ, pueri, citra discrimen velut in macello membratim dilaniabantur. Continuo tollebantur eiulatus & clamores acres ab omni parte, tam collibus quàm litoribus ad lamentantium voces respon-
Scythica fo-lunde. dentibus. Hoc modo populosa Cherson in Scythicam (quod proverbio dicitur) solitudinem subito cōmutata redactaque fuit. Quum autem accepisset imperator, aliquam fuisse rationē habitam ex commiseratione tenerorum infan-

infantum, maiorem in modum exarſit iracundia, furoreque percitus eſt. Quapropter ijs graviter ſuccenſebat, qui pepercerant: adeoque pœnas in hos graves cogitatione concipiebat. Rurſus ergo claſſis ablegatur, vnà cum immenſis copijs, velut in hoſticum ſolum: quibus & Philippicus cognomento Bardanes intererat, vt claſſi militibuſque præeſſet, ac omnino gladijs infantes quoque necari curaret, etiamſi recens in lucem editi forent, etiamſi lacte adhuc alerentur: vt bubus denique vias publicas omnes inverti iuberet, & campos vndique ſulcari, quo fortunata prius vrbs in ſolitudinem redigeretur, eius vici converterentur in arua, populoſum denique oppidum campus deſolationis fieret. Hoc inſtitutum animi magnorum imperatori malorum origo fuit. Rurſus enim in pericula graviſſimoſque fluctus incidit. Quippe milites tam immane decretum eius abominati, ac præſertim vbi ſuperſtites è Cherſonitis inſtar tigridis aut lupi animatos reperirent, excuſſo Juſtiniani fræno, & ſeditione concita-

Immanis Iuſtiniani conatus. CLVI.

ta, primum eius imperata flocci faciunt, tam fœda ſe labe polluere nolentes: deinde Philippicum imperatorem creant. Quapropter metu Iuſtinianus exterritus, qui ſolerti nimirum ingenio præditus, tarditatem ſuorum in navigando

Philippicus Bardanes imp. an. 11.

108 gando malì ominis loco duceret: ipſe cum pe-
deſtribus copijs terra Sinopen vſque progredi-
tur, ne claſſiarij milites, ablegati dudum, rebus
novis ſtuderent. Heic vbi naves onerarias, ſca-
CLVII phas, triremes, veloci curſu ventoq; proſpero
ferri conſpexit: mirificè perturbatus animo, ce-
lerrimum ad reditum ſeſe parat, conſcenſis e-
quis citiſſimis, exoptans (ſi fieri potuiſſet) etiam
alatus eſſe. Sed ventus ſecundus adiuvante for-
tuna Philippicum ad vrbem imperatricem ci-
tius detulit, qui ea potitus, & regiam ingreſ-
ſus eſt. At imperator ille, cui præciſæ nares
erant, ſerius ad vrbem delatus, ob itinerum dif-
ficultatem, quę convalles & præcipites paſſim
colles habebant: ad montes acclives caſtra me-
tatur, quos vulgo Damatryanos appellare con-
ſuevimus. E diverſo Philippicus duces ſuos
extra vrbem progredi iubet, cum hoſte manum
conſerturos: qui animadverſo, robur copiarum
ſuarum, inſtar leoninæ pellis, vniuerſum belli
huius corpus tegere non poſſe: de pelle vulpi-
na nonnihil adſuunt, animiſque populi, qui
Juſtinianum ſequebatur, ſpe promiſſorum e-
mollitis, miſerrimum hominem viuum ca-
CLVIII. piunt. Quid inde factum? Iugulum ei tan-
Cædes Iu-
ſtiniani. quam bovi præcidunt, & omnem iræ libidi-
nem in eo necando alter poſt alterum explent,
non

non aliter ac esuriens leo præhensis hinnulis facere solet. Filium autem ipsius Tiberium, qui ad virginis absque viro matris factæ templum confugerat, ex æde (proh facinus) abreptum sacra, tenerum adhuc puellum, catelli in morem valuarum postibus alliserunt: cuius capite contuso, cerebrũ ad terram profluebat, spectaculo sane ingratissimo, ac velut aqua destillans, pavimentum conspurcabat. Iccirco præclare sapienterque dixerunt homines illi prisci: Nihil vltra modum, præclara res est mediocritas. Quippe quum Iustinianus iracundiam suam adversus Chersonitas septies exsatiasset, suorum contra se subditorum odia concitavit. Nimirũ id quoque recte perhibetur, Deum ipsum cupiditatibus nimijs infestum essẽ. Imperator porro Philippicus impietatem, & omnis generis nequitiæ semina, sub corde nutriens, oculos Dei cuncta spectantes latere non potuit. Ideoque miser orbibus oculorum erutis, velut alter Oedipus in cæcitate furebat, & tam visus amissionem, quam imperij deplorabat: ad tempus exiguum sanè superstes, ex quo deiectus imperio fuerat. Post Philippici casum infelicem, Senatus Artemium, cognomento Anastasium, Romano imperio præfecit. Erat enim vir gravis, rebus gerendis idoneus, disciplinis innutritus, imperatorum scriba, quem à secretis siue Secretarium nuncupant. Im-

Cædes Tiberij, Iustiniani F.

109.

Philippici exacatio.

CLIX *Artemius Anastasius imp, an. II.*

perio potitus, ſeverum ſe præbuit in vlciſcenda Philippici calamitate, ſupplicio de ijs ſumto, qui oculis illum ſpoliarant. Deinde cognito, piratas Agarenos, ancipites belluas, vrſos marinos, hinc inde cum claſſibus vagari: triremibus ſcaphiſque conditis, mittit qui prælio cum Agarenis congrediantur. Poſteaquam ij rectà contendiſſent ad Helleſpontum, vſi navigatione proſpera, ſeditionem ibi concitant. Quippe non imprudenter à quodam dictum eſt: Inſolentia nautica igni violentior eſt. Primum autem gladijs ducem claſſis confodiunt, deinde Theodoſium, exactorem tributorum in ijs locis, invitum abripientes imperatorem creant, & ſplendide ſignis imperij exornant: hominem mollis animi, ad res gerendas ignauum, pavidum, puſillanimum, indignum faſcibus. Poſt hæc itinere conuerſo, ad vrbem vnà cum Theodoſio non ſine hymnis pergunt, quibus eum concelebrabant. Artemius autem imperator, accepto ſeditionis nuntio, Conſtantinopolim claſſe ac fortibus nauarchis munit, ipſe melius (vti quidem exiſtimabat) conſilium ſequutus, vrbe relictâ Bithyniam petit, & ſe Nicææ mœnibus includit, quæ carnificum manibus minime ceſſura ſperabat. Etenim propter ſubitam fortunæ mutationem de poteſtate animi & mentis exiverat. Ni Deus munitam turribus firmis civi-

Theodoſius III. tributorũ exactor, imp. an. 11.

Artemij fuga.

CLX.

110.

tatem

tatem cuſtodiat, fruſtra cuſtos murorum eius laborat. Igitur aliquamdiu Theodoſiani milites parum proficiebant in obſidione, turrium propugnatoribus ſe fortiter defendentibus, & hoſtem reijcientibus: at poſteaquam ij longo continuoque labore fatigabantur, Theodoſiani cuſtodes & præſidiarios Nicææ promiſſorum poculis inebriant, & aurum, ſubverſorem ſcilicet vrbium inexpugnabilem, in auxilium arceſſentes, adverſarijs ſuperiores evadunt. Hoc modo noctu intra portas admiſſi, ferarum in morem cunctas ædes ſplendidas ſpoliant, poſſeſſoribus earum ad paupertatem redactis. Occupata Nicææ, imperium Theodoſio ſtabiliunt, qui religioſiſſimis & horrendis maximè ſacramentis Artemio nuntiatis, quibus ſe pollicebatur eum ab omni alia iniuria ſervaturum immunem, modo crines raderet, pœnam hanc adiecto exſilio cumulavit. Enimvero ne Theodoſius quidem imperij gloria voluptateque diu frui potuit. Nam oriundus ex Iſauria Leo, belluæ cognomentum ferens, & animo pariter, nomineque ac moribus belluinus, patriciatus dignitatem adeptus, & Orientis exercituum imperator, adverſus Theodoſium ſeditionem moliri cepit, reperto in fraudibus nectendis adiutore, viro quodã illuſtri, nomine Artabaſdo, cui deinceps filiam, operæ navatæ præmium, matrimo-

Artemius in exſilium ablegatur.

CLXI.

Leonis & Artabaſdi defectio.

nio iunxit, vbi ſcilicet in Romanorum imperium bellua iam invaſiſſet. Theodoſius Leonis audaciam feritatemque veritus, volens nolens, citra pugnam & arma, imperio cedit, proque purpura nigram veſtem induit: quum labra tantum imperij melle madefeciſſet. Rebus Romanis ad ſceleratiſſimum Leonem delatis, (proh qualia ſunt Dei iudicia) gravis tempeſtas eccleſiam excepit, magnis cum hominum cędibus coniuncta. Nam exſecrabilis imperator parturiebat ille quidem (ceu conſentaneum eſt) abſurda novaque conſilia contra Chriſtum, & venerabiles eius imagines: ſed fetum improbitatis in lucem proferre nullo modo poterat. Quippe timidus animus eum ab inſtituto revocabat. Tandem verò captatâ opportunitate, ſumtâque audaciâ, fetum edidit, aluus rupta eſt, viperæ ſoboles prodijt. Minimè vero fuerit alienũ ab inſtituto, ſi explicauerimus, vnde, quis, & quali ſtirpe procreatus abominabilis hic Leo fuerit. Habebat generis originem ex Iſauria, parentibus fortunæ tenuis, & manuum ſuarum labore victitantibus, natus. Exactâ primâ ætate, mercaturæ operam dabat, & pretio coemta rurſum lucri cauſſâ vendebat. Forte accidit aliquando, vt cum alijs negotiatoribus iter faciens, & aſinum præ ſe mercibus onuſtum agens in mercatores Iudæos incideret: quibuſcum

111 *Leo III. Iſaurus, imp.*

CLXVI *De ſubiatis à Leone ſimulacris.*

cum iter ſuum perſequutus,& ex fatigatione tandem conſopitus, ſeſe quieti dedit. Hebræi re inter ſe communicata, & diligenter conſiderata, imperium Leoni vaticinabantur: vel quâdam ex diſciplina, vel arte improbâ, vel certis indicijs id, quod futurum eſſet, coniectantes. Simul ab eo pro hac prædictione remunerationem contingere ſibi petebant, qualem ſcilicet poſtulaturi eſſent, vbi iam ad imperium ipſe perveniſſet. His auditis vir ferociſſimus ſuæ cum animæ felicitatis quc Romanorum detrimento annuit. Hinc audaciam ſuam paullatim probans, vbi regionum præfectis innotuiſſet, patricius, copiarum ductor & (nonne hîc mecum gemitus coniungis tuos, ô iuſticia?) demum imperator creatur. Hebræi Leonis renuntiatione cognitâ, mox ad imperatorem advolant, & vt promiſſo ſatisfaciat, orant. Non tamen illi vel aurum, vel argentum, vel gemmas petebant: ſed ſanctarum imaginum, picturarum, ſtatuarum veneratione dignarum abolitionem, hoc eſt, ipſam religioſi cultus everſionem, cuius turres atque munitiones hoc facto de fundamento ſubrui oportebat. Imperator prauus pravis, viperæ ſoboles aſpidis fetibus, aſſentitur: & arceſſito ſacrorum antiſtite, qui tum temporis erat Germanus, de perverſo dogmate cũ eo communicat. Quum ille non tantum non aſſentire-

Iudæorum vaticinium. CLXIII.

112.

Germanus patriarcha.

tur ipſius impietati, ſed etiam imperatoris audaciam ac furorem reprehenderet: heu paſtorem lupus, heu furens Cerberus mitem gregis ducem ecclesia pellit & exturbat. Deinde adiunctis ſibi corruptoribus ovium lupis, gregem (eheu) dilaniat, virginis matris & Chriſti teſtium ſimulacra tollit, decus ſuum templis adimit, ornamenta delubris aufert, caliginem eis offundit, diem triſtem ac nigerrimum inducit. Et quantum quidem veneni ac furioſæ ſaliuæ adverſus Chriſtum eiuſque teſtes eructauerit, vnde letalis enata eſt herba: quantis vexationibus, velut alter quidam Baltaſarus, adflixerit eos, qui expertem coniugij vitam in ſolitudine degebant: libri commentarijque veterum ſatis declarant. Ego de omnibus vnica re tantum ſelecta, Perſam ex candye ac torque, crocitantem coruum ex nigredine commonſtrabo. Non procul à divinæ Sapientię fano ſplendida domus à priſcis imperatoribus erat exſtructa, quam nuncupare licuiſſet amœnum hortum, arboribus libros ferentibus plenum, adeoque lucum pulcerrimis omnigenæ doctrinæ ſapientiæq; plantis conſitum. Nam erat in ea congeſtus librorum theſaurus, quorum numerus tricena & tria millia complectebatur. Talis hortus, tantuſq; lucus, divini cuiuſdam hominis curæ fideique commendatus erat, qui doctrina præſtabat, &

CLXIV. *Leo ſimulacrorum & monachorũ hoſtis.*

Bibliothecæ locus.

33000 *librorum.*

113.

ſupra

supra ceteros omnes radijs scientiæ collucebat: CLXV.
non ineptè dixeris, alium quendam Adamum fuisse, divinum curatorem arborum, de pulcris Edenis arboribus delicias capientem, eiusq; plantarum non marcescentium agricolam. Viuebant cum hoc & alij, tanquam secundarum partium duces, ab illo imperatore primi: luculenta reapse sidera, noctusque collustratores. Hi tot numero, quot circuli Zodiaci signa sunt, absque mercede litterarum & doctrinæ cupidos instruebant, & caliginis velum tam in putri præstigijsque referta Græcorum, quàm religiosissima nostra disciplina suis auditoribus adimebant: vno illo, de quo diximus, inter omnes solis instar lucente. Tanta vero in opinione virtutis erant, vt ne ipsi quidem imperatores novi quiddam & inusitati vel agendum sibi putarent, illis in consilium non adhibitis. Tales ergo viros, auctoritate singulari, & innocentia vitæ conspicuos, variorumque donorum vbere copia præstantes, imperator intra sua retia comprehendere, suique furoris impij participes efficere multum sitiebat. Quum autem cunctis molitionibus adhibitis elideretur, (nec enim vel metu, vel minis eos in sententiam suam pertrahere poterat) quumque auro etiam vteretur, ceteroquin inexpugnabili socio, tamen aquilam se persequi, vel sidera iactu contingere velle de-

XII *litterarum professores monachi.*

CLXVI. deprehendebat) tandem re desperata, (quinam hæc obsecro exponam?) consilium sæuum, absurdum, impium capit, quod ne quidem immanis Scytha vel Massagethes cepisset. Materiem siccam & concremabilem ex aridis fascibus coaceruat, eaque succensa cunctos exurit, homines inquam illos (eheu) religiosos cum ipsis libris. Proh infestum virtuti animum, proh mentem belluinam.

Bibliotheca cum XII crematur monachis.

114. Nimirum ex vnguibus sæuus ille Leo iam agnitus est. Pulcerrima quæque de disciplinis omnibus istic adseruabantur, & inter alia volumen exstabat admirabile, confectum de draconis intestino, cui erant inscripti libri Homerici, tam Ilias tota, quam Vlyssea. Posteaquam sollers in designandis malis bellua, carniuorusque Leo, satis longo tempore percepto imperij fructu, (iam sub terram condendus esset: spes non mediocres eius ætatis homines concipiebant, futurum vt imperij successor æquum se subditis præberet, animi moderatioris esset, à cædibus abstineret. Verum natura in morem Euripi (ceu videtur) intra suos alueos reverti perlubenter solet. Etenim Leone sub terra consopito, Pardalis prosilijt multo iracundior: & radice mali succi sub terra condita, longe acerbiorem fructum ferens ramus enatus est: nimirum Constantinus ille, cui fœdum & abominabile cognomen à stercore datum fuit, quem non in-

In exuvio draconis Homerus descriptus.

Constãtinus V. Copronymus, imp. an. XXXIV.

con-

inconuenienter prognatam ex aſpide vipera, ex elleboro cicutam, ex ſcorpio draconem, ex Nabuchodonoſore Baltaſarum quis appellaverit. Hic ergo deteſtabilis & ſanguinarius lupus imperio potitus eſt, hic inquam (ô Sol cunctorum inſpector, ô imperatores, ô leges,) præſtigiator, veneficus, animalium mactationibus, & exſecrabilibus illis ſacris extiſpicinæ deditus, in cœno planè degens, porcus ſtercore veſcens. Quid nam illud ventris ac gulæ mancipium non excogitabat ad divexandos homines? quid ab alijs inventum augere nõ conabatur? Nymphã illam exornatã auro, & delicatam, quam ſibi Chriſtus, ſponſus ille purus & caſtus, deſpondit, ab ipſis (heu) thalamis abreptã viduavit, rugis deturpavit, veſtibus nigris operuit. Conſimiliter vitem pulcerrimis vuis refertam ceu proſiliens aper alicunde quapiã è ſilva radicitus effodit, eiuſq; venuſtatẽ depręda- 115
tus eſt. Sacras è templis imagines excîdit, earũq; loco pingi ſculpique curavit præclaras ſcilicet venationes & equeſtres ludos. Nec contentus hiſce facinoribus vir exſecrabilis, etiam canis in morem perveſtigans ſolitariæ vitę deditos, tanquam agnos minimè repugnantes iugulabat. CIXVIII.
Monaſteria veluti conventicula latronũ evertebat, carceres ob incluſorũ monachorũ multi-

tudinem prorsus arcti erant, vbique niger vestitus ceu piaculum quoddam expellebatur. Quæ quum Artabasdus ille, quem iam antè diximus vxorem duxisse Leonis filiam, adspiceret: tyrannidem immaniter barbaram perosus, bellum Constantino facit, quo fugæ sibi consulente, Romanorum imperator renuntiatur. Tum verò pietatis radij de integro fulgere, venerabilia simulacra suum in locum reponi, virginis matris & Christi testium imagines splendorem pristinum recuperare. Sed enim rursus Belial electum Israelem instar frumenti expetivit cribrare. Nondum enim (ceu credere par est) satis afflictionum & pœnarum habebat. Quapropter expeditionem novam instituit ad premendos homines religiosos, perinde ac Syrus ille satrapa Chusarsathemus olim Israelicos vexabat. Quid autem acciderit, narratione sequenti declarabitur. Æquo ferre animo amissionem imperij nequaquam ille draco poterat. Quamobrem dolenter sortem suam copiarum ducibus exponit, adulatoriè cum eis agit, spe promissorum inflammat, provinciarum præsides suas ad partes traducit: exercitu maximo coacto, pugnam cum adversarijs conserit, victoria potitur, Artabasdum viuum capit, iram in eum suam vniversam

Artabasdus imp. idola restituit.

Artabasdus capitur.

ſam evomit, & oculis infelicem ſpoliat. Rurſus igitur infeſtus ille Deo purpuram geſtat, & ipſo iam Nabuchodonoſore fit truculentior. Quænam hæc viciſſitudo eſt, ô inſtabilis vitæ rota? Roſa vix florem nacta celeriter marceſcit: at ſpinoſa rhamnus longum ad temporis intervallum viget. Titus imperij campum inſpexit modo, & æquo citius abreptus, particeps autumni fructuumque fieri non potuit: at impuriſſimus iſte, humani generis excrementum, longæuam nactus eſt vitam, (ô fortunam inæqualem) imperijque fructum ad ſatietatem vſque decerpſit. Interfecit etiam ſceleſtiſſimus homo ſanctum illum virũ Stephanum, monachorum decus: quod ſacrarũ imaginum propugnator conſtans eſſet, ac ſævam belluam feliciter configeret, eiuſque viſcera ſagittis argumentorum vulneraret. Denique telum fulminis oſſa victricis illius teſtis Euphemiæ boum oſſibus canumque permiſta concremavit. Quum tandem inquinatam cædibus animam exſpiraſſet, Leo filius eius impurus ſceptra conſequitur: ſed tamen & ipſe teras cito relinquit, Irene coniuge, Conſtãtinoq; filio, quem ex ea ſuſceperat, ſucceſſoribus in imperio longe optimis deſignatis. Nam hi religioſorum & gubernatorum divinitus ho-

CLXIX. *Copronymus iterũ imp.*

116.

CLXX. *Leo IIII. imp. an. V.*

Irenes & Conſtantini VI imperiũ, ann. XVII.

minum cœtu coacto, ſpinas oppugnationis imaginum, quæ pias mentes iamdudum punxerant, radicitus euulſerunt, & in arvis auimorum luxuriantibus rectæ veritatis doctrinæ ſemina conſeuerunt. Adminiſtrabãt autem coniunctis operis imperium tam mater, quam filius, ſatis longo tempore: quum quidem mater (vti Davides loquitur) ex filio voluptatem caperet. Sed vbi filius imperator adoleviſſet, iamque lanugo malas eius veſtire cepiſſet, amiſſo prima in pueritia patre: ſceleratis quibuſdã adſentatoribus in eius amicitiam ſe inſinuantibus, & adulãdo cor adoleſcentis exedentibus, quemadmodum tineę dulcis arbores ſucci corrodere ſolent, non ſolum matrem imperatri-

Matris & filij diſcidia

117. cem iactabundus præ ſe conteminebat: verumetiã rerum ſe gubernationi iam idoneũ ſatis arbitratus, & regia matrem Irenen (hoc eſt, pacẽ) vna cũ pace mundi totius eijciebat. Deinde ad nefanda quædã facinora exorbitat, cõiugi modeſtiſſimæ pudiciſſimæque capillos radit, & à priori matrimonio ſecundas ad nuptias tranſit. Nimirum gutta continuo ſtillans durum etiam ſaxum excavat: & arborũ folia erucę abſumũt:

In adulatores.

CLXXI. & adſentatores ad extremum homines puſillis præditos animis exẽdunt. Viciſſim tamẽ ex hoc amore ſui nimio reſipiſcit, extremis ſe malis incluſum

cluſum teneri depræhendit, matrẽ imperatricem exorat, vt ad gubernationẽ ſe rurſus accingat. Irene filij verbis flectitur, ad eum revertitur, oneris in gubernatione partem in ſe transfert: quod etiam à natura ſic comparata foret, vt imperiũ affectaret, ac mirifice dominari cuperet. Verum is, qui ſuſurros in aures Evæ ingeſſit, mali venenum in eius animum evomuit, vt ligni pulcerrimi fructum guſtaret perſuaſit, mortẽ pro æterna vita ſubſtituit, voluptatẽ cum amarore mero commutavit, cum bile dulcedinem, cum dolore delectationem, quique deinceps Euam illam miſerrimã in mare tentationum calamitatumq; demerſit: is igitur etiam hoc tempore non tam conſiliarius, quam inſidiator Irenæ factus, vbi cor eius demulſiſſet amore dominatus, quo ſola frueretur, denique perſuadet, vt adverſus imperatorẽ adoleſcentẽ crudele conſilium, & heu longe immaniſſimum iniret, quod ne quidem tigropardalis, nec rugiens leo, nec iracundus vrſus, nec crudivorus draco caperet. Quum enim filium quodam modo vitam indecoram agere, proque animi ſui arbitratu cuncta gerere videret, ipſa parum admodum efficere valente: reperta ſcilicet opportuna (ceu dici ſolet) occaſione, quæ ſpeciem aliquam æquitatis & rationis haberet, quaſi præter ius atque fas imperator ſuis patruis oculos eruiſſet: cum ſuis immane

Irene mulier ambitioſa.

CLXXII. *Irenæ crudelitas in filiũ.*

118.

consilium communicat,& quidem omnes obtemperandi cupidos reperit, adversantem neminem. Quid enim cubiculorum custodes eunuchi,fœdis animis prędiți, cunctorum malorum perpetratores,non facerent? Igitur insidias filio carissimo per speciem, quasi male se gereret,struit: quem conatum huiusmodi quędam consequuta sunt. Forte somnum capiebat imperator, peracerbum ipsi profecto , post quem non iam solis pulcritudinem amplius visurus esset. Tum illi corvorum in morem, oculos eruentium, imperatoris in conclave irrumpunt,& lumen oculorum eius (proh fœdum facinus) extinguunt. Mox pupillæ oculorum delabi, stillæ sanguineæ peplos inquinare, cruor in morem grandinis conglobari, imperator ipse calamitosissimus ad terram proiectus animo deficere, spectaculum(eheu) miserabile, quod ipsis lapidibus dolorem excuteret. Et quidem eo ipso in loco visum oculis effossis amisit, quo in loco primum omnium radios solis adspexerat. Solent autem domum illam nuncupare Porphyram, hoc est, purpuram. Quis umquam tantum furorem fando audivit, quem mater in filium euomuisset?Hei dominandi libidinem. Non sic pardalis suos adversus catulos furit,non ita sævit in sobolem tigris,

Constãtinus à matre cæcatur.

Ab ea domo Porphyrogenniti dicũtur.

CLXXIII.

tigris, non aper, non canis furioſus. Solam Medeam ſuis liberis inſidiatam perhibent, & quidem ex immanitate Scythica. Solum thynnum audio, piſcem marinum, ſi eſuriat, ſobolem propriam deglutire: nec vllum aliud animal eſſe, vel aquatile, vel terreſtre, quod eiuſmodi quiddam perpetret. Quippe parturigines ipſę ad efficiendā in matribus rēverentiam erga ſobolem, efficacitatem ſingularē habent. Tunc & ſolis ſplendor extinctus eſt, & luna defecit, & compluribus diebus ingens caligo fuit. Nimirum ipſa elementa Conſtantini ca- 119.
lamitatem deplorabant. Heu facinus inanimis etiam rebus miſerabile. Tam atroci flagitio deſignato, ſola deinceps Irene regnat, quod vnum ſanè quæſiverat, ſola ſibi vſurpat imperium. Id temporis etiam illuſtriſſimæ Romæ veteri quiddam accidit, dignum quod litterarum monumentis memoriæ prodatur. Erat in ea ſacrorum antiſtes Leo, reliquorum ſacerdotum primus, quem Romana lingua Papam vocant. Huic quum acerbè Romani quidam, propinqui Adriani eius, qui non ita pridem Papa fuerat, inviderent: ſeditione concitata nō throno tantum hominem deijciunt, ſed etiam ab vrbe pulſum cogunt ſolum vertere. Tum ille re tota mox Conſtantinopoli nuntiata

Thynnus ſobolem propriā devorat

Prodigia ſequuta calamitatē imp.

Quo pacto Roma fuerit à Conſtantinopoli annulata:

CLXXIV. nuntiata, opem ſibi ferri poſtulat. Vbi fruſtra ſe omnia moliri & agere animadvertit, & in aqua (ceu proverbio dicitur) litteras exarare: re ab omni parte deſperata, ad Carulum confugit. Erat is Francorum nationis princeps, quem lingua ſua Franci Regem nuncupare conſueuerunt. Huius manum potentiſſimam implorat, vt auxilium ſibi ferret adverſus eos, qui læſerant. Carulus Leonem benigne accipit, (vt qui ab avis & atauis vſq; Chriſtianus eſſet; Chriſti que leges coleret) ſacerdotem ſupplicem reveretur, auxiliarem ei manum porrigit, ſolio pariter & vrbi reſtituit. Tum vero vicem Carulo referens Leo, Romæ veteris eum imperatorem renuntiat, neque tantum coronâ caput eius more Romano cingit, verum etiam legibus Iudæorum vſus, à capite ad pedes oleo totum perungit. Quod ſanè poſterius quibus ex cauſſis ac rationibus factum fuerit, equidem ſcire nequeo. Sic priſtinum illud harum urbium vinculum ruptum fuit, ſic matrem à filia gladius diviſit ac reſecuit: Romam dico recentiorem, formoſam illam iuvenculam, ab altera rugoſa planeq; vetuſta.

Papa deſertus à Græcis ad Francos ſe convertit.

Carulus Romæ imp. coronatur & inungitur.

CLXXV. Ceterum imperatrix Irene, quum magno ſtudio furorem illum barbariſſimum, & ingens piaculum, quod in filium commiſerat, eluere dele-

120

Irenæ profuſio.

delereq; cuperet: totos pecuniarum thesauros in vrbis vsum exhauriebat, & vexantem obæratos tempestatem in serenitatem commutabat, munificentia sua quoddam velut aureum ver effundens. Verum oculis ille, qui occulta perspicit, omnia intelligit: corda iudicat, ad Irenam se convertit, eam adspexit, fervore quodam accensus est, graviter molesteque facinus eius tulit: quumque perexiguum ad tempus imperij voluptatem illa degustasset, amarum flagitio pollutæ craterem, suæ videlicet iræ fæces miscuit. Quippe concitata seditione per quemdam ordinis senatorij virum illustrem & clarum, cui nomẽ Nicephorus, imperio deiecta est, pro voluptate molestias corexedentes consequuta, molestias inquam non tam appellandas molestias, quàm calamitatum filij stimulos. Quare deinceps mare afflictionum hauriebat, tanquam paupercula mulier, & nendo victum quærens. Eiusmodi efficere vitæ mortalis inconstantia consuevit, & hoc modo Deus iniuriarum auctoribus mercedem tribuit. Igitur imperij rota, quum ab alijs ad alios volutata conversaque foret inęqualibus sanè cursibus, nunc tandem Nicephorum in sublime sustulit, hominem sanguinariũ, moribus peruersis, improbũ, auri mancipium, sordidum, Midę Phry-

Irena deijcitur imp.

CLXXVI. *Nicephorus generalis logothetes, imp. an.* IX.

 gum

gum quondam regi per omnia ſimilem. Magiſtratus vrbium vænales habebat, neque dignitates ex virtutis, ſed opum reſpectu conferebat. Aurum habebat in labris, bovem in lingua gerebat, de auro loquebatur in menſa, per quietem aurum ſomniabat. Et erat erga ceteros quidem ſeuero triſtique vultu, verum ſi quis auri pondus ſinu ferret, eum blande intuebatur, nec vllum triſticię veſtigium in vultu reſtare patiebatur. Hinc fiebat, vt quidvis auri conquirendi cauſſa moliretur, eoque nomine fraudes aſtutiſſimas vniuerſis clanculum ſtrueret. Byzantijs onus graviſſimum impoſuit, veterum murorum reficiendorum cauſſa, quod tributorum exactores Diceratũ vocant. Quumque clavibus occluderet omnia, nec foras quidquam prodire ſineret vel argenti, vel auri, textarum veſtium, & plurima quidem (velut eſt in Æſopicis fabulis) veſtigia pecuniarum introeuntium apparerent, exeuntium vero & expenſarum nulla: milites etiam debitis ſtipendijs ſpoliabat, quo facto murmur infauſtum, noxia ſeditio, voces inſolentes, linguæ maledicæ paſſim excitabantur. Adeoque concurſu facto cum clamore inarticulato, Bardanium milites, qui copiarum id temporis dux erat, vt imperium ab ſe oblatum acciperet, non tantum precibus,

Diceratum Byzantijs impoſitum.

CLXXVII. *Bardanio imperium offertur.*

cibus, ſed etiam vi adhibita cogebant. At ille non agnoſcens initium hoc adverſiſſimæ fortunæ, & tamen voluntatem eius inſtabilem reveritus, divinum quemdam ad hominem ſeſe confert, arcanum ſui cordis aperit, indicat omnia, ſeditionem, tumultum militarem, vim populi, quam ſibi adhibeat. Audit hæc canus ille tam capillis, quam animo, cygnus ſpiritualis, divina carmina concinens: ne militibus obtemperet edicit, à rebus vt novis abſtineat hortatur, ne forte iacturam oculorum faciat. His dictis, Bardanium ſenex perturbatum animo videt, ſimulq; conſpicit eos, qui equum eius fræno ducebant. Quapropter revocato Duce: Tu quidem, ait, illuſtriſſime potentiſſimeq; dux, imperium non conſequeris, etiamſi labores infinitos ſuſcipias. At ſubditi quidam tui eo potientur. Vides heic tres illos tuos ſatellites, Leonem, Thomam, & Michaëlum. Ex his primus Leo principatum adipiſcetur, deinde Michaëlus ad imperium perveniet, tertius Thomas toto quidem is pectore diſcruciabitur, & imperatorium nomen ad ſe pertrahet: verùm obtinere tandem id, quod adfectabit, nullo modo poterit, ſed in hoc conatu oculos amittet. Atq; hæc deinceps ita ſuis temporibus evenêre, quemadmodum vir ille ſacro adflatus

Senis de Bardanio & aliis vaticinium.

1211.

CLXXVIII.

flatus ſpiritu prędixerat. Ceterum ſordidiſſimus imperator Nicephorus gravi prœlio contra Bulgaros Iſtro vicinos inito, cæſus eſt: filioque *Stauricio poſſeſſionẽ imperij reliquit. Verum & Stauricius in eo prœlio vulneratus haſta, nimia vi ſanguinis profuſa, celeriter extinctus eſt. Quapropter imperium Michaelo Rãgabæ delatum fuit, quo cum Procopia Nicephori filia nupta erat. Diẽ id temporis liberum vrbs Conſtantinopolitana vidit, & immunem à cędib⁹, iugulationibus, direptionibus violentis, expertem malorum & turbarum: vidit & ſolem vrbs Conſtantinopolitana beneficum, & bonorum ſcintillas & radios munerum. Nam Michaelus omnigenis virtutibus collucebat, vir libertatis amans, placidus, mitis, non cædibus & ſanguinis profuſione gaudens, ſed lucus quaſi quidam divinitus cõſitus, gratiarum campus paradiſus rivis cælitus manãtibus irriguus. Enimvero hęc etiam roſa planè ante tempus emarcuit, inque morẽ graminis à rore nutriti contabuit atque perijt: quum ad annos quatuor, & novem menſes floruiſſet. Eius in locum acherdus enata eſt, frequentibus horrens ſpinis, & rhamnus aſperrimè corda pungens atque vulnerans. Nam infauſti nominis Leo proſilijt ad imperium, fera carnivora, Chriſti ovibus

*al. Stauracio.

Stauracius imp. ad mẽſes II.

Michaelus I. Rangabes imp. an. IIII menſ. IX.

Laudes imper.

CLXXIX

ovibus immitis. Ac Michaelus quidem imperator audita tyranni ferocia, impetu, defectione: ſuamet ſponte throno imperiali ceſſit, hoc ipſo facto divinis Chriſti iuſſis ſatisfaciens, & erga perſequutorem non aliter ſeſe gerens, atque caſtor ſiue fiber facere conſueuit. Legimus enim in priſcis illis monumentis eorum, qui de animalibus ſcripſere, fibrum animal eſſe, quod in vtroque viuat elemento, & teſtes habeat arcendis quibuſdam morbis ſanè gravibus conducibiles. Quod quum plerique venatores norint, animal canibus longe velociſſimis inſectantur. Huius pugnæ cauſſam quum ipſe fiber etiam cognitam habeat', perhibent eum morſu reſectos teſtes abijcere, atque ita currentem ſaluti ſuæ conſulere: quo facto, venatores feram perſequi deſinant. Signimirum Michaelus quoque volens imperium re- *Leo IIII. Armenius, imp.* ſignavit Leoni, belluinis moribus & indole ferina prædito, qui oriundus erat ex Armenia. *CLXXX.* Tum vero rurſum enaſci prioris ſpinæ radix acerba, rurſum germina proferre, magis pungentia, quam priora, aureæque ſegeti ſuffocationem minitari: rurſum moueri draconis illa cauda, ſimulacrorum inquam oppugnationis abominatio, quæ iam inſtar

113. *Qui fibrum Michaelus ſit imitatus.*

magni, horribilis, hiantisque draconis serpebat, & cum sibilo stridebat, devoratura rursus ecclesiam, velut implumes exiguis alis prædıti passeris pullos. Christi & divorum imagines in favillas redigebantur, calce viua perungebantur, igne concremabantur. Speluncæ perquirebantur, itemq; sacrarum ædium hospitia, loca exercitationibus animorum dicata, qui quoquo modo vitam angelicam redolebant. Adoratores venerandarum imaginum expellebantur. Lugebat hoc tempore Sion, Christi filia, lacrymasque profundens, saccum lugubrem gestabat. Lugebat hoc tempore siderum cælestium cœtus, & tenebricosis palpebris terram adspiciebat. Vt autem imperator Leo præter cetera genus etiam Michaeli extingueret, Nicetæ Michaeli filio membra destinata procreationi exsecuit: ne liberos gigneret, qui paternam & avitam iniuriam vlciscerentur. Hic Michaeli filius, quem castratum fuisse diximus, deinceps novæ Romæ Pontifex factus est, cum vitæ genere mutato etiam nomine prisco, & Ignatij adsumto. Secundum hæc crudelis ille rugiensq; Leo, sacras secum ipse prædictiones expendens illius senis admirandi, & cygno consimilis, simulque formidans Michaelum oriundum ex Amorio, ne ad ipsum forte imperij rota devolueretur: hominem vinctum in carcerem labyrintho non absi-

Nicetas Michaeli F. castratur.

124.

CLXXXI.

milem

milem concludit, ſecum præterea diſpiciens, quo pacto illum de medio tolleret. Verumenimvero imbecillis eſt omnis homo, ſi cum Dei manibus conferatur: immò perexiguum robur eſt mortalium, quum Deus plurimum poſſit, & lacertos robuſtiſſimos habeat. Quis eſt enim, ipſius oppugnare potentiam qui poſſit? Interim Michaelus vaticinijs diſerti ſenis, maximique vatum fretus, exponit, patefacit, aperit arcanum ei, qui ædium regiæ cuſtos erat, lingua Romanorum Pappias dictus. Simul vnà cum ipſo, & per ipſum, rem totam componit, & inſidias imperatori ſtruit. Noctu ergo cum pſalmorum cantoribus armati quidam introducuntur, qui belluam immaniſſimam hymnorum matutinorum ſacrum peragẽtem aggreſſi gladijs confodiunt, & vt agnum mactant, quum annos in imperio VII, & V menſes exegiſſet. Poſt hæc Michaelus ex captivo creatur imperator, libertatem vnà cum regno conſequutus. Qualia deinceps acciderint, videamus. Oderat etiam Michaelus imagines ſacras, ſed earum adoratoribus acerbè non ſuccenſebat, nec flagris eorum corpora violabat. Thomas autem ille, cuius antea mentionem fecimus, vir induſtrius & audacia flagrans, copijs vndiquaque collectis, maximo cum impetu Michaelum invaſit, inſtar apri de ſilva luſtriſque ſuis proruentis, vel leoni-

Michaelus II, Balbus. imp. annos VIII. CLXXXIII

Thomas imperium affectat.

ni

nicatuli, quumque vrbes vniuersas Thraciæ
125. totius tam nauticis copijs, quàm pedestribus
CLXXXIII cinxisset, omnibus modis divexasset, in servitutem redegisset, diruisset, laceraſſet: ad ipsam vsque Constantinopolim, vrbem fortunatam, excurrit. Enimvero si Deus illæ præpotens mortalibus adversetur, omne consilium omnisque conatus reapse nihil est aliud, quam aranearum tela. Quapropter quum Thomas à numine divino non propugnaretur, insidiarum suarum turres in arenis exstruebat, inque re perimbecilli fundamenta suæ collocabat, & iccirco totum ædificium radicitus corruit. Nam vbi cædibus manus illas pugnarum avidas inquinasset, & hastas sanguine tinxisset: tandem viuus in hostium potestatem venit, oculis spoliatus, & gladijs immisericorditer obtruncatus est. Michaelus autem excessurus
Theophilus Michaeli F. imp. an. XII
è vita, Theophilo filio suo imperium tradidit: qui ceterà per omnem vitam infelix, unum bonum nactus est, Theodoram coniugem, feminam planè divinam, venerabilem inter mulieres alias, vnioni & carbunculo similem. Huic ille matrimonio iunctus, non solum liberûm pater ex fecunda coniuge factus est: verumetiam felicitate principem illum hominem Adamum superavit. Nam Adamum

damum orta de coſta, materque princeps hominum Eua, voluptate, quam ex arboribus Edenis percipiebat, privauit: hæc maritum vitæque ſocium ad dexteram partem eorum traduxit, qui ſalutem conſequuntur. Et quidem heic tantum ſuavis illa cithara Davidis, ipſa quoquè ſaxa demulcens, quiddam abſonum cecinit, quum ait: Deum vnius & eiuſdem indolis atque morum homines in vnum domicilium collocare. Nam heic ſtercus & vnguentum fragrans, roſa rubens, & acherdus ſpinoſa, tinctura bilis & purpuræ coiverunt. Theodora lucus erat cunctis virtutibus ornatus, conſitus gratijs hortus, arbor omnis elegantiæ modeſtiæque Theophilus è diverſo ager erat meræ impietatis tribulis refertus, rubus aſper, lædens viſcera rhamnus. Nam ſacris litteris, & Chriſti martyrumque ſimulacris infeſtus, eos omnes intolerantibus & graviſſimis tormentis excruciabat, qui cultum eis religioſe deferrent. Præterea ſanctis viris, Theodoro ac Metrophane, qui tam vita quam doctrina ſupra ſiderum pulcritudinem & ſolis iubar lucebant, triſtiſſimis cruciatibus afflictis, & flagris excoriatis, etiam vultus ad ipſa vſque ſupercilia notis deformavit, & verſus iambicos impreſſit: quas

Theodora Auguſta.

Diſſimile par coniugium.

126.

Theophilus idolorum hoſtis.

illi notas fronti inuſtas non aliter geſtabant, atq; coronam vnionibus & gemmis exornatam. Tam impiè Theophilus erga imagines, & ſacrorum vultuum picturas, in ſtatuis expreſſas, adfectus: cetera generoſus erat, præclari iudicij, iuris & æqui, ſanctarumque legum, obſervantiſſimus. Magnificentiam viri licet ex hoc indicio colligas, quod artem excogitavit condendi organa muſica, de quibus machina quadam ſpiritus emiſſus, iucundos ac ſuaviter reſonantes cantus efficit. Adde his arbores illas aureas, lateque ſplendentes, in quibus auiculæ muſicæ ex auro factæ conſidebant, tanquam in pinus aut proceræ piceæ ramis, itidem machinæ cuiuſdam opera melleum carmen modulantes. Nimirum ita mortalium varia excogitantum artificioſæ manus, parum abeſt, quin ipſa cum natura, res viuas producente, in certamen deſcendant. Quod ſi quis accuratius cognoſcere cupit Theophili magnificentiam, & in rebus ornandis ſtudium, is mihi velim muros illos mari vicinos intueatur. Accidit enim ipſo imperante, vt hiems ſæva mare cogeret in glaciem ad profunditatem ſanè immenſam, humidumque illud elementum lapidis ad duriciem, fluxione prorſus ademta, redigeret: frigore nimirũ ex acribus ventorum flatibus orto mare totum ceu teſtaceum efficiente. Non multo poſt, radiorum ſolarium

CLXXXV. *Theophili virtutes inſignes, & ingeniũ magnum.*

Hiemis ſæuitia.

127.

calores ad ſaxi formam indurati maris continuitatem ſoluebant, vnde fiebat, vt glaciei fragmina reliquo à corpore auellerentur, quæ lapides etiam plauſtrales magnitudine ſuperabant. Non ineptè dixerit aliquis, vertices quaſi quoſdam collium, profundis conuallibus imminentium, de ſublimi auulſos, ingenti cum ſtrepitu volutatos fuiſſe: vel lapides propugnaculorum & murorum ſubverſores ita volaſſe, vt motu ſuo ſtrepitum in aëre tenero excitarent. Hæc ergo fragmina, è medio mari delata, muros litori vicinos feriebant, & validas etiam turres ſuccutiebant. Imperator mœnium turriumque rimis, quæ læſæ ruptæque fuerant, conſpectis, animo commotus eſt, propter id quod accidiſſet. Simul declarare volens magnificentiam ſuam, aurum ea copia profundit, quaſi ſilices inutiles expenderet: atque hoc modo ſtabilitis ijs, quæ vetuſtate labaſcerent, & excitatis, quæ collapſa fuerant: ſuum muris nomen inſcripſit. Et hæc ſanè prædicatione digna fuerunt. Iuſticiam vero Theophili, & animum in iudicijs nullam rationem perſonarum habentẽ, non poſſum non ſummopere admirari. Ac libet heic ipſius hac in parte indolis indicium quoddam adijcere, quod ſit inſtar hauſti de mari cyathi, vel guſtus è dolio, vel exiguæ ſcintillæ ignis magni. Accedebat aliquando Theophilum paupercula, Petro-

CLXXXVI.

Theophilus muros reficit.

Iuſticiæ ſtudium in Theophilo.

nam, magnæ dignitatis virum, accuſans. Erat enim is *Biglæ (cęu Romani loquuntur) Drungarius, & eodem cum Theophilo genere natus. Dolenter illa quiritare, lacrymas fundere, opem imperatoris implorare, gigantcas vt manus Petronæ coërceret, qui per ſummam iniuriam in ſe debaccharetur, ſuæque domunculæ, ſatis per ſe tenuis, luminibus officeret: ne tandem nimia co-
128. gente caligine, domum ſolam deſertamque, ventis (quod aiunt) perflandam invita relinqueret. His auditis, imperator de re inquirit, accuſati nequitiam cognoſcit, ac ædes quidem illas, quæ lumina domui mulieris obſtruebant, ad ipſa vſque fundamenta demolitur: Petronam verò publicam in viam deductum, flagris cædi iuſſit. Hoc tibi argumentum animi huius imperatoris, exiguum quidem illud, eſto: de quo tamen æſtimare cetera non difficulter poſſis. Nam & Bocchoris, (vti perhibent hiſtoriarum ſcriptores) Ægyptiorum rex, de balba quadam infantis voce linguarum omnium antiquiſſimam agnoſcere potuit. Iam quod liberalem eius animum attinet, in contemnendis turpibus lucris, & quod aurum corradere inſtitorio quodam quæſtu noluerit: ex ijs, quæ commemoraturi ſumus, colligi ſatis liquido poterit. Forte ſtabat imperator ſublimi loco in regia, vbi nivei coloris marmor ingenioſe ſculptum vaccam ingen-

Exemplum preclarum.
*Vigiliç. LXXXVII.

Petronas punitur.

Imperator Auguſtæ navim exurit.

ingentium laterum repræsentat, & leonem in vaccam insilientem, eamque cupide necantem: ex qua sculptura * nomen loco datum est. Hìc ergo stans imperator, & oculos in mare dirigens, quod cælum sudum esset, ipseque maris intuitu sese recreare vellet: navim mercibus oneratam appellere videt, molli uento australi flante, ac navigium plenis velis tranquillum in portum deferente. Poterat autem aliquis etiam longo ex interuallo existimare, navim appellentem ingens onus vehere. Nam mercium pondus ita navim deprimebat, vt è mari tertium modo cingulum exstaret. Hac imperator navi conspecta, quæ nam, & cuius esset, interrogat. Vbi tam navim, quàm merces imperatricis esse cognovit: animi dolore compresso, & arcessita coniuge: Eheu mea (inquit) imperatrix, quo res meæ redactę sunt? eheu qualem fortunam cum opulentissima commutavi? Nimirum iam Romanorum imperator merces vænales habeo, & ipsemet (cheu) institor factus sum, negotiatoribus etiam inferior. His dictis, navim vnà cum mercibus, quarum immensa erat copia, concremari iussit. Idem Theophilus imperator virum præstantissimum Methodium quandam in insulam relegatum, speluncæ cadaveris instar inclusit, tanquam vnionẽ in concham, rosam inter spinas. Pręterea duos ei latrones adiunxit, quorum altero ex-

CLXXXVIII * Appellatur enim passim apud historicos ξενολόγων.

129 *Methodiũ Theophilus cruciat.*

CLXXXIX.

tincto,& iam marceſcente naturali quadam neceſſitate, fœdum illum odorem & peſtiferum aërẽ tolerantiſſimus athletes animo tulit æquiſſimo, quem ne adamas quidem ſuſtinere potuiſſet. Alter libertate donatus, exire noluit, ſed intra ſpeluncam illam caliginoſam manens, divinæque viuendi rationis æmulator factus, ſolis inſtar vitæ religioſæ radios ſparſit. Dum adhuc Methodius in hoc carcere detineretur, homines illi rerum divinarum periti, quos notis in vultu fœdatos fuiſſe diximus, per vim ſolum vertere coacti, piſcatore quodam reperto, litteras viro iuſto perbreves, verſu iambico ſcripſere, quas ab interitu vindicandas ratus, hoc loco ſubijcere volui.

Viuo peremto, viuificoq́ mortuo,
Terram incolenti, ac pariter calcanti polum.
Scripſere vincto vincti, & inſcripti notis.

Eis ille reſpondens, in hæc verba reſcripſit:

Libris viciſſim deſcriptos cæleſtibus,
Facieſque non ſine laude compunctos notis,
Secum ſalutat vinctos viuus obrutus.

Hi diſertorum hominum verſus aurei, reapſe divinum quemdam nectaris ſuccum ſtillant. Ceterum præclarus pugil Methodius, quum toleranter in illo triſti carcere ſeſe geſſiſſet, dentes amiſiſſet, maxillas

cxc.

maxillas contuſas haberet, omnique genere ſup-
pliciorum excruciatus ab impijs hominibus per
ſummam inhumanitatem non aliter eſſet, atque 130.
ferream incudem malleis excuſores contundunt:
ad exrremum inde prodijt, ortus diurni ſolis inſtar,
volente ſcilicet (vt credi par eſt) Deo, qui abyſſos
perſpicit, & Cherubis ac Seraphis inſidet, inſignem
hunc virum ceu munitam vrbem in monte ſubli-
mi collocare, ne tanta virtus, veluti lucerna ſub
modio, triſti caliginoſoque ſpecu abdita lateret.
Accidit enim, vt Theophilus imperator lectitan- *Quæ occaſione Methodius ab exſilio ſit rexocatus.*
dis libris ſemper occupatus, vnde alueolos ſcien-
tiæ fingebat, quemadmodum apis ſedula de pra-
torum floribus, in griphos & labyrinthis conſi-
milia quædam incideret, ita vt durâ iſtæc quaſi de-
corticare, ac obſcura illuſtrare nemo rectè poſſet,
tametſi vel ſexcenti apud ipſum eſſent, doctrinæ
fama celebres. Quum igitur imperatori permo-
leſta hæc res accideret, & animum eius angeret,
quidam ex proceribus & cubicularijs accedens,
Methodium prędicat, indicatis dotibus, doctrinę
magnitudine, ſcientiæ copia expedita & abundan-
ti, prudentia ſapientiaque vertice ſuo cælum ip- CXCI.
ſum attingente: ſiue divinitus, vt hoc faceret, com-
motus: ſive clandeſtinum amorem alens erga
virũ mente cæleſtem, & numine divino plenum.
Hæc imperator audiens, Methodium de ſpecu
edu-

eductum (ceu vnionem è concha, sidus è nube) virum clarissimis radijs refulgentẽ, & tenebras atq; caliginem ignorantię discutientem, ad sese revocat & inuitat. Quumque gustum linguæ Methodij percepisset, homini præclaro in regia domicilium adsignat, tanquam magni rem pretij, gemmamque splendidam, rutilantẽ, lucidam in thesauris inviolabilibus & inaccessis collocans, atq; heic frequenter adsidens Nilo illi aurifluo, de dulcissimis aquis largiter hauriebat. Quum autẽ traiecturus esset amnem essentię interitui obnoxię, quẽ omnes crasso corpore circumdatos permeare necesse est, (ita nimirum iubente natura, quæ velox est traiectrix, & abs quouis debitum exigit) annum iam duodecimum imperans: Michaëlum filium, admodum puerum adhuc, imperiali corona redimit. Quia vero non abs re tenera istæc ætas patri suspecta erat, matrem imperij consortem facit, vt quæ filio curatricis loco futura esset. Ea superiori tempore tanquam nocturna discipula, Nicodemo illi timido similis, sacras imagines occulte venerabatur. Nunc autem alta voce ac libere profitebatur id, quod sentiebat, eratque tuba clara: vel potius vt auicula canora, pullorum altrix, implumes ex locis omnibus volucres cogebat, quotquot abdiderant sese, donec auceps præte-

131. *Michaelus III, cognomine Tæsulentus, imp.*

CXCII.

præteriret. Et quamuis ſemina præſtantiſſima ſub corde tegeret, vt agellus ferax, vt pinguis ſulcus: hieme tamen ſæviente germen nullum protruſerat. Nunc autem elapſo longe acerbiſſimo illo hiberno tempore, ac vere ſuaviter ridente, priſtinamque triſticiam diſſipante, multipliciter pullulabat, & ſegetem copioſam ferebat, velut ager excitatus à favonijs, & eius ſpiritus gratia, qui omnia perficit. Quamobrem coactis hominibus acceptis Deo, quos non ineptè dixeris induſtrios ſoli foſſores, ſpinas oppugnationis imaginum prorſus euulſit. Quumque divinos homines ardenter obſecraſſet, vt preces ad Deum pro marito defuncto funderent, idque perſuaſiſſet eis, & plane iam certior eſſet facta, Theophilum alterius vitæ ſupplicijs liberatum eſſe: forte cum ſanctis illis hominibus, inſtructo valde opimo conviuio, prandebat. Intererat huic præter alios etiam aurea lingua præditus ille Theophanes, cuius faciei notæ non ſine dolore magno inuſtæ fuerant. Erat autem hoc tempore princeps vrbis Nicenæ paſtor. Eum Theodora quum oculis defixis intueretur, ac viri tolerantiam admirari videretur: re Theophanes intellecta, cum aſperis duriſque verbis: Vides, inquit, ô imperatrix, inuſtas haſce fronti meæ notas? Earum cauſſa illo in iudicio contra maritum tuum experiar, vbi iudex vniuerſalis

CXCIII. *Acerba vox Theophanis*

132

integerrime iudicat, nec vel perſonam cuiuſquam reſpicit, vel muneribus corrupiſſe patitur, vel purpuream chlamydem reueretur. Ad ea verba laudatiſſima imperatrix eiulatu ex intimo corde ſublato, vocem hanc miſerabilem edidit, interni doloris teſtem: Hæccine mihi, vir admirande, tuq; totuſque cœtus hic de imperatore meo mihi polliciti eſtis? Ibi divinus & ore melleo prædituſ ille Methodius, qui tunc apud Romam novam ſacri gregis paſtor erat, nimia Theophanis audacia ferociaque repræhenſa, præclaram imperatricẽ conſolatur, arte riuos lacrymarum obſtruit, gravem cordis tempeſtatem ſedat, emollientibus animum verbis, tanquam oleo quodam inſtillatis. Ceterum quam diu puer erat imperator, matrem Theodoram ſecum habebat, quæ omnia dextre gerebat, imperiumq; præclare adminiſtrabat. Verum vbi Michaëlus maturam ad ætatem pervenit, iamque ſolus amplitudinem negotiorum imperij procurare cępit: reapſe verum illud probavit eſſe, quod eſt in fabulis. Quippe mox vt alter quidam iuvenis Phaëthon, curru conſcenſo, totum Romanorum imperium perdidit, & ipſe de auito patritoque regno, veluti curru quodam, eſt deturbatus & excuſſus, non pronus tantum cadens, ſed etiam dorſum lædens. Quippe luxurioſæ humidæque vitæ ſe dedidit, velut alter Nero,

Methodius patriarcha Theophanẽ caſtigat.

exciv.

Michaëlus alter Phaëthon

Nero, immodeſtus in vino, animo effeminato, impudicus, temulentus, totas pecuniarum abyſſos in colluſores exhauriens, qui erant ſcurræ impuri, curruum agitatores, mimi, à primo diluculo temulentiæ dediti, delicias ciborum & ſuauium opſoniorum avidè quærentes, totos dies apud inverecundas mulierculas exigentes, potores, ludiones, libidinum flammis furentes: qualis ſcilicet olim erat ille Sardanapalus, rex Ninevitarum. Eiuſmodi hominum conſuetudine vtens, temulentia nimirum perditorum, infanda & turpiſſima quæque perpetrantium, vitam planè Sybariticam degentium: etiam Mænadas illas thyrſigeras comitabatur, & orgia Bacchi celebrabat. Hinc compotationes, ſaltationes, ebrietates, crateres, inhoneſtorum ac meretriciorum carminum cantiones, directæ tantum ad excitandos riſus cogitationes, omnis impuritas denique. Tradunt fabulę, ferarum interfectorem illum Actæonem à correptis furore canibus ceu feram dilaceratum eſſe. At vero adſentatores barbas raſi, & ceruſa fucati, quum Michaelum circumſtipaſſent, & indagine quaſi cinxiſſent, in quod barathrum, quam vitiorum voraginem, eum non coniecerunt? Hinc fiebat, vt ſpectabilis ille Romanorum imperator ipſemet currus aureos conſcenderet, ac quadrigis inſideret. Pecuniarum theſauri vndique

Neronem ex Sardanapalo imitatum.

133.

CXCV. *Michaelus ab adulatoribus corruptus.*

prorſus exhauriebantur, reſque Romanorum in anguſtum cogebantur. Interim adulatores in maxima pecuniarum abundantia iucunda viuebant, amicti tunicis delicatis, & peplis auro intertextis. Adeo temulentam mollemque vitam Michaelus agebat. Nonnumquam nulla neceſſitate cogente ſolus abſque ſatellitum corporiſq; cuſtodum comitatu medijs in triuijs obambulabat, indecore ac furenter adamans ſpectacula, deque agitationibus equorum voluptatem capiens. Etiam ſpiritualium liberorum pater fiebat, infantes mimorum & aurigarum ceu benignus pater in vlnis geſtans,

Profuſiones Michaeli.

è lauacro diuinæ regenerationis ſuſceptos. Itaque auri venæ nullæ ſufficiebant, quum in tot ſtercoreos canales exhaurirentur. Veſtes ex auro factæ priſcis ab imperatoribus, arbores aureæ, canoræ auiculæ, ſolido ex auro fabrè facti leones, omnia denique ornamenta imperatoria, quæ in aula ſplendebant, & à Theophilo magnifice fuerant

124. CXCVI.

ad celebrationem Romani nominis confecta, fornaci conflatoriæ tradebantur, & ſceleratè in execrabiles quoſdam quaſi tubos euacuabantur. Neque tantum hæc auſus eſt imitator ille vitæ porcinæ deſignare, ſed etiam cottidie profectus in turpitudine quoſdã faciens, adverſus ſacroſancta myſteria, Seraphis ipſis venerabilia, vir nequiſſimus debacchabatur. Quippe acrem ſinapi ſuccum

cum in craterem fundens, ſacrum illud formidabile repræſentabat, ludens (vt dici ſolet) in ijs, quę ludum iocumque non admittunt, & ridens in minime ridiculis. Ita viuentem Michaelum mater videns, & imperatorem Romanum factum eſſe ludicrum, totis viſceribus & animo commouebatur, cumque verbis caſtigabat, corrigebat, exhortabatur. Sed (quod proverbio dicitur) cum mortuo colloquebatur, & admonitiones ãpud ſurdum cãtillabat. Erat Michaëlo Bardas auunculus, qui occupato Michaëli animo, non aliter atque vermis in dulce lignum irrepit, homo ſcilicet fraudulentus, ſurſum deorſum cuncta voluebat, & iam Michaëli cor exederat. Hic tandem ei perſuadet, vt imperatricem Theodoram ex aula eijceret, ac ſe Cæſarem crearet. Hoc modo miſerum illum ſolum deſertumque nactus, quiq; (ceu vulgo dici conſuevit) hominum furioſorum more ſiniſtra dexteram manum abſciderat: vel potius planè iam manibus ſpoliatum, aut ſecundum Æſopicam illam fabulam, ovi dementi conſimilem factum, de lupi conſilio pulſis canibus: imperium ab imperatore ad ſe transferebat, omniaque pro arbitratu animi ſui gerebat vt imperator. Quinetiam in flagitium ingens provoluebatur, quale nec Scytha quiſpiam, nec Perſa, nec Dalmata deſignaret. Nam cum filij coniuge (proh fœdam laſciviam) non aliter

De Bardæ Cæſare.

CXCVII.

Inceſtus Bardæ.

consuescebat, atque si tori legitimi consors esset.
Ignatium patriarchaBardã castigat.
Hoc terribile facinus vbi magnus Ignatius illc
comperit, qui eo tempore novam Romam gu-
135. bernabat (erat enim omnium in ore piaculum
istud, passimque per compita & ædes iactabatur)
Bardam Cæsarem verbis castigabat metum in-
cutientibus,adiectis sequuturæ vitæ suppliciorum
minis, terrebat hominem, in viam revocabat,re-
præhendebat, admonebat, omnem machinam
adhibebat, vt malũ illud exscinderet. Sedenim ve-
rũ erat omnino verbum illud Solomonis,qui vetat
improbos taxari & repræhendi. Nam repræhen-
siones sunt hominibus impijs flagrorum instar,
& corda peruersa veluti sagittæ feriunt. Nimirum
obiurgationibus hisce Bardas Cæsar exacerba-
tus, non modo nihili fecit eas exhortationes: ve-
rum etiam conceptam adversus monentem ira-
ERCVIII. cundiam & indignationem alebat, non aliter a-
gens, atque si sanios os aliquo curare volente, illi
non tantum aufugiant, sed etiam erga bene fa-
Ignatius solio deijcitur.
cientem excandescant. Quum igitur aliquan-
do Bardas accederet ad mysteria, nec divinum
illud munus â patriarcha consequeretur: (non e-
nim vnguenta flagrantia vasi putido committuntur) inflammatus iracundia leonis in mo-
rem rugit, ceu violenta pardalis in hominem
iustum insilit, lacerat, à clavo summovet. Eius
in

in locum Photium ſubſtituit, proh qualem pro quali viro? Ex eo tempore miſeriarum æſtus Ignatium iactabat, & demergere virum conabatur. Cæſar auras adflabat, tanquam graviter ſpirans aquilo, vel ſæuus ille tempeſtateſque ciens ſubſolanus: quo flante, procellæ graves concitabantur. Quis ea mala ſatis exponere poſſit, quibus Ignatium Photius & Bardas excruciabant? Nimirum vt propriæ manus ſubſcriptione teſtaretur, amictum ſe ſacrum ſponte ſua deponere, dentes homini radicitus excutiunt, genas contundunt, maxillas frangunt, ceu piacularibus flagitijs gaudentem, latronum ducem, maleficum, nudum, & vinctum (ô ſol, ô terra!) in frigidum ſepulcrum marmoreum, fœtens, pollutum ſtercore, quo abominabile cadaver imperatoris Copronymi continebatur, extenſum toto corpore deponunt. Sed hæc audens quidvis manus perpetuo Deum latere non potuit. Quippe malorum machinator pœnas luit, & auctor ærumnarum Ignatij ſcyphum iracundiæ divinæ hauſit. Bardas enim foveam cædis imperatori fodiens, ipſemet in illam iuſto iudicio præceps corruit: ſceleratus autem Photius ille ſolio patriarchico deturbatus eſt. Sic nihil omnino divinos oculos fugit: ſic Deus ſuperbis mercedem ſuam tribuit, quemadmodum elegantiſſima Davidis lyra canit. Ceterum Michaelus im-

Photius patriarcha.

Crudele facinus.

136

CXCIX. *Bardæ interitus.*

imperator ex aurigationibus voluptatem capiens, saltem apud illos degebat, qui spectaculis ad insaniam vsque semet oblectabant, & ipsemet curule certamen peragebat. Quum aliquando quadrigam sollerter admodum conuerteret, hoc nomine laudatus à quodam Basilisco, prædicatorem illum suum non auro, nec gemmis donabat: sed imperatoriam ei sublimitatem largiebatur. Id vbi videret magnus ille Basilius Macedo, qui iam renunciatus à Michaelo fuerat imperator, inconstantiam hominis veritus, anteuertendum celeriter eius conatum statuit. Quapropter craterem letiferum Michaelo miscet, ac imperium occupat. Quippe Michaelus neque | masculam, neque femineam sobolem habebat: quod de sententia doctorum hominum, semen proclivium in Venerem minime fecundum sit, nec ad procreationem aptum. Memoriæ proditum cc. est, imperatricem Theodoram, verè animo iudicioque regiam feminam, quum intuita Basilium aliquando esset, huiusmodi verbis Michaelum filium compellasse: Videsne virum hunc, imperator & fili, præclarum atque robustum, quem honore tu adficis, & qui perpetuo tecum 137. est? Hic familiam (heu) nostram draconis in morem absorpturus est, vastaturus, interfecturus, omnino exstirpaturus, tanquam implumes infe-

Insania Michaeli.

Basilius Macedo imp. an. XIX

Theodora præsagium de Basilio.

infelicis gallinæ pullos. Enimvero pretium operæ fuerit, de Basilio pleraque recensere, vnde prognatus, & ex quibus fuerit, quosue generis auctores habuerit. Ortus igitur est ex tenui pago, vicino principi clarissimęque Macedonum vrbi, quam prius ab Oreste cognominatam, deinceps imperator Romanorum Adrianus ab se instauratam, de suo nomine nuncupavit. Parentes eius nec opulenti erant, nec divitijs abundantes, sed inopes, laboreque manuum suarum victum quærentes: quibus extinctis, & Bulgarorum principe Crumo ditionẽ Romanam cum copijs percurrente, suasque milites opimis spolijs collocupletante, Basilius etiam captus est à Bulgaris, tanquam avicula quædam prædita venustis alis ab aucupe diro. Quũ autem è fævis Bulgarorum laqueis evasisset, intra fines Romanorum reversus, ceu paúper operas alijs suas pro mercede locabat, in quo vitæ genere varias ærumnas pertulit, & labores magnos exanclauit. Tandem animadverso, se suos hosce labores in sterile solum spargere, propinquis suis relictis è patria discedit, recta Byzantium contendit, vrbem ingreditur. Heic vero mihi consilium artificiosissimum vide, quo pacto radices rerum multo ante iecerit, & quam veneranda res sit imperium. Forte

Origo Basilij.

Orestias deinde Adrianopolis.

CCI.

Basilius pro mercede servit.

Constantinopolim venit.

cubabat alicubi consopitus Basilius, non refecto corpore, laceris pannis obsitus, capite convoluto & tecto. Cubabat autem in pavimento quodam latericio, vicino divini Diomedis ædi. Secundum hæc somnium ædituo felix offertur, eumque similiter quiescentem excitat, & imperatorem intro iubet deducere. Tum de lectulo suo desilit ædituus, & ad fani vestibulum recta descendit: Basilium tenuiter istic dormientem invenit, humi stratum, pedibus illotis, vestibus sordidis & pānosis obsitum. Itaque pro quodam errore visum hoc oblatum sibi ducit, & inde discedit. Rursus obdormiscenti prius illud visum semet offert, idque vice tertia. Vix tandem ædituus rem intelligere cepit, Basiliū suas in ædes deducit, & convenienti cura reficit. Erat autem Basilius pulcer, generoso vultu, manibus giganteis, pectore lato, robustis lacertis præditus. Ex eo tempore paulatim robur suum declarans, in ore magnatibus yniuersis erat. Quid multis & supervacaneis verbis opus est? Etiā Michaelo innotuit, ac primo quidem curatoris equorū dignitate cohonestatur: deinde fit accubitor, quę dignitas apud Romanos ingens est: tandē creatur imperator, ex quo iam tempore semper eodem in contubernio cū Michaelo degebat. Quumq; damnas-

Visum nocturnum æditui S. Diomedis.

138

ecl.

In aulam Basilius pervenit.

set

set eum, ceu vinosum ac temulentum, gladio viscera traiecit, & ante tempus imperium rapuit. Initio Photium ecclesia pellit, & Ignatio thronum restituit. Quumq; liberalis in cives pecunijs erogandis esse vellet, perquisitis ærarijs, quæ prius ingentes pecuniarum copias continebant, quum omnia squalere cerneret, nec hauriri quidquam ex eis posse: dolebat, rem graviter ferebat, inops consilij hæsitabat, quid futurum esset ignorabat, vndique coarctabatur. Nam egens imperator, & magnis ab opibus destitutus, reapse nihil est aliud, quam aquila senio confecta, spoliata pariter alis, vnguibus, & rostro. Nimirum Michaelus imperator exhaustis omnibus, & in mimos, colluſores, compotores profusis, non gryphes tantum aureos conflauerat: verumetiam platanum illam, in qua omnis generis auiculæ considebant, & non aliter cantillabant, atque si linguas viuas habe-
rent, auditoribus ad earum voces obstupescentibus, machinamque novam & inusitatam admirantibus. Lubet etiam aliud quiddam lacrymis & lamentatione dignum exponere. Princeps ille philosophorum, & infinitis eruditus disciplinis Leo, Theophilo imperatori, Michaeli patri, plane inusitatum confecerat instrumentum horologij per quod

Michaelus interficit.

CCIII.

Egens imperator aquilæ seni similis.

Platanus aurea conflata.

139.

De horologio Leonis philosophi.

imperatori agenti in regia ſingulis horis ſpectandum exhibebat, quidquid novi vel apud Arabes, vel apud Syros tentatur. Forte Michaelo curules ludos peragenti ſignificatum eſt à quodam, Syrorum copias domo profectas eſſe cum impetu gravi atque vehemente. Quâ re
CCIV. Michaelus auditâ, veritus ne multitudo perturbata hoc nuntio, theatrum deſereret: mox ipſam machinã confringi iuſſit. Heu quanta fuit hæc imperitia, quanta dementia: proh qualem Romanis theſaurum perdidit impurus homo, bibax, pecuinus. Et hæc quidem ſatis iam deplorata ſunto. Ceterũ Baſilius imperator animaduerſo, fortunam Romanã (eheu) provolutãm in genua labaſcere, iamq; illo in periculo verſari, vt in os miſere collaberetur, vel rectius vt loquar, animo quaſi defectam, ſpiritus extremos ducere: regia ſibi vtendum ſapientia ſtatuit, & eius ſaluti conſulendum, quę tantum non eſſet mortua, iamq; ſepulcro condẽda. Quapropter ex eo tempore nil niſi perpetui labores, ſollicitudines, moleſtiæ, thoraces circa pectus, arma ferrea, bella cruẽta, galeæ, haſtæ, oculi ad ſatietatem ſomno minime recreati. Atq; hoc modo rem Romanã reſtituit, & fortunã imperij iam feneſcentem, ac rugas contrahentem, rurſus inſtar puellæ vegetã & venuſtam effecit. Agno-

Baſilius imperio labaſcenti ſuccurrit.

vere

vere tum barbari feram, quæ prius ſopita, ſtrenue nunc adverſus iniuriarum auctores euigilarat. Iccirco territi latebras ſubiere, potentia Romana rurſus invaleſcente. Quum autẽ liberatus vitæ procellis Ignatius, ad placidos iam cęli portus appuliſſet: aſtutus ille Photius, nunquam non throni cupidus, in hoc totus incumbens, vt eccleſia rurſum potiretur; huiuſmodi quiddam ſane verſutum ac prauũ molitur. Solas primas litteras nominum imperatoris, liberorum eius, & Auguſtæ ſumit, atque inde *Beclas componit, eoque declarato, quum eius ætatis hominibus litteratis negotij non parũ exhibuiſſet: viſus eſt imperatori vir eſſe magnę doctrinæ ac ſapientię, ideoq; ſolium ei patriarchicum redditur. Sed enim mortaliũ mentes plurimum errant, & naturalia fata quædã homines comitãtur. Nam imperator hic ceteroqui prudentiſſimus, à vafris quibuſdã hominibus perſuaſus, qui fraudes nectunt, & machinationes ſtruunt, cariſſimoſque liberos à parentibus diſjungunt, à matre filiã, ſponſũ à ſponſa, quorum erat è numero infelix ille Santabarenus, Leonẽ filium ſuum in carcerem compingit, quaſi qui mortis laqueos patri texeret: quum is revera doctrinę ſtudioſiſſimus eſſet, omni ſciẽtia copioſe inſtructus, omnib⁹ diſciplinis à puero excultus.

Ignatij mors. 140. ccv.

*Compoſitũ ex his nominib⁹: Baſilius, Λέων, Conſtantinus, Leo, Alexander, Stephanus.

Sãtabarenus Leonẽ patri ſuſpectum reddit.

Atque hæc ſanè calamitatũ fornax,& malorũ conflatorium, Leonẽ probarunt auro ſimilem eſſe,cui nihil æris ſubeſſet. Hinc orti ploratus & eiulationes matris ſortem filij lamentantis, & apud patrem pro eo deprecantis. Sed erat durus,& inſtar ſaxi molliri non poterat:immò æque parum,ac adamas,ab amore naturali erga filium flectebatur.Adhibebantur mulierculæ lamentatrices, quæ præficarum in morem nęnias quaſdam lugubriter accinerent, & ca-
CCVI. lamitatem Leonis acerbè deplorarent.Domus vniuerſa nihil erat aliud, quam luctus. Aderat & canora quædam auicula, quæ frequenter voces illas lamentabiles audiens, & eas edocta, cum mulierculis adoleſcentem, expreſſo Leonis nomine, deplorabat. Hanc aviculam quum aliquando Baſilius loquentem audiret,
141. ac in ore nomen Leonis ferentem, ſimulque videret eos, qui aderant, lacrymas profundere: ilico de ira nonnihil remittit, durum animum emolliri patitur, reveritus (vti quidem apparet) ne forte natura magis expers eſſe commiſerationis, quam auicula, videretur. Quapropter è carcere filium educit, & paterno mitique vultu adſpicit.Moriturus autem hunc ipſum imperio præficit. Quum Leo quodam tempore proceſſum inſtueret,iamque per-

Auicula Leonis calamitatem deplorat.

Leo V, philoſophus, imp, a. XXVI

perveniſſet ad *Mucij martyris ædem: vir quidam immanis, ijs ſimilis, qui malis à genijs agitantur, tam geſtibus, quã vultu inconſtans, in imperatorem proſiliens, clava in caput eius impacta, létale vulnus inflixit. Comprẹhenſus autem, coactuſque tormentis ad indicationem eorum, quos facinoris conſcios haberet: nihil dicere poterat, morbo graviter hominem vexante. Heic quum vir quidam ſanctus, quiq; divino ſpiritu futura proſpiceret, ac varijs donis ornatus eſſet, nomine Marcus, imperatorẽ gravi dolore correptum cerneret, exiſtimantem aliquid amplius mali conſequuturum: verbis medicinam ei faciens, tanquam mitigante dolorem pharmaco, vaticinium huiuſmodi edidit: Noli quæſo, imperator, appetijſſe tibi vitę finem arbitrari, nec animum tuum cogitatio de mortẹ ſubeat. Nam tibi tam vitæ, quam imperij decem adhuc anni cæleſti à manu conceſſi ſunt. Hæc ille fatus, obticuit. Neq; multo poſt imperator & animi dolore liberatus eſt, & ex vulnere convaluit. Marci quidem vaticinium minime fuiſſe vanum, eventus comprobavit. Fuere Leoni vxores omnino quatuor, quas ordine duxit, non à libidine victus: ſed ingenti procreandę ſobolis deſiderio, quo liberos ex ſe natos conſpiceret. Tandem ex quarta & vltima

*al. Mocij,

CCVII. *Leonis vita longior prædicitur.*

Leonis V, vxores,

vltima filiũ purpurigenam genuit, cui nomen Conſtantini datũ. Sed enim hoc Leonis factum
142. Dei miniſtris abſurdiſſimum videbatur, progredi videlicet imperatorẽ quartas ad nuptias, & incorruptam puramque Chriſti ſponſam Eccleſiam polluere. Quamobrem paſtorum princeps Nicolaus os aperit, libertatẽ loquendi vſurpat, vatis verbum implet, Dei teſtimonium coram regibus exponens, nec minas vllas eo nomine reformidans. Sic Dei metus longe timorem abigit à viris potentia prædítis, & rerum potientibus incuſſum. Itaque Nicolaus à grege ſuo pellitur, & ſolum vertere iubetur: ſubſtituitur autem ipſius loco quidam alius, ſacrarum rerum peritiſſimus, qui à teneris vnguiculis & ætate prima ſolitariam in Olympo Myſiæ monte vitam egerat, & dono vaticinandi prædítus erat. Hic de mandato diuino eccleſiam ad vnitatem reduxit, multipliciter diſtractam ac diviſam, propter delictum Leonis, quartas ad nuptias progreſſi. Quum autem doctiſſimus hic imperatorum morbo correptus periculum minitante, adminiſtrato iam per XXVI annos Romanorum imperio, mortem imminere ſibi cerneret: Alexandrum fratrem, & Conſtantinum filium, imperatores creat, hoc ſolo in extremis reſpirationibus pro-

Nicolaus patriarcha Leonem reprehendit. CCVIII.

Alexander II, cũ Conſtãtino VII imp. an. I.

pronuntiato. Alexandrum etiam (proh parcum malignumque tempus) post XIII menses videbo. Volebat autem significare, regnum Alexandri tantillum temporis duraturum: quæ sanè Leonis vox minimè vana fuit. Nam Alexander voluptatibus & compotationibus indulgens, nec vlla re tanto imperio digna vel opere, vel verbis perfecta, vel animo denique concepta, ceu flos solis efficacitate, marcescens extinctus est, & à morbis celeriter absumtus. Itaque solus imperium Constantinus obtinuit, ætatis adhuc teneræ puer, qui gubernationi parum aptus esset, annos scilicet id temporis septẽ modo natus: quę res multis malis occasionem prębuit, mirificeq; imperatorem afflixit, tametsi felicem exitum tandem habuerit. Quemadmodum enim arbor recens plantata, quæ frigidam hiemẽ perferre nondum potest, nec ventorum impetus, nec imbres vehementes, nec ęstus, nec grandinem tolerare, si ab ortis alicunde ventis aut grandine vexata, nihilominus evadat illæsa, multo fit exploratior, quum arbor à ventis & sole exercita plurimum à natura roboris habere perhibeatur: sic etiam Constãtinus hic, Leonis F. in prima pueritia consequutus imperiũ, postea quam vix multis elapsis annis de continuis calamitatibus, ęrumnis, afflictionibus euasisset,

Vaticinium Leonis. CCIX.

Constãtinus VII, purpurigena, imp.

143

CCX.

prudentiã longe ſolidiorẽ ceu fructum quẽdam nactus eſt, inſtar nautæ gravibus procellis iactati, & vix tranquillum in portũ delati. Nam primum fortiſſimus ille Conſtantinus, quem natum aiunt Andronico Duca patre magna manu coacta præclarè armatorum hominum, imperatorem ſubito inuaſit, puerili nimirum cius ętate contemta. Verum enimuero fallax res eſt, vti Davides canit, ad ſalutem equus ferox, agilis, volucer, fremens. Quippe Conſtantinus etiã de ſella equeſtri excuſſus, in terrã præceps corruit, & gladio confoſſus eſt. Vbi vix gravis illa tẽpeſtas præterijſſet, alia longe gravior exorta fuit, Etenim Leo Phocas, dignitate Magiſter, uir prõceritate corporis ac robore inſignis, cui Romani exercitus omnes erant crediti, quum receptum ab imperatore videret Romanum Lacapenum ſeniorem rei navalis Drungarium: iam olim tyrannidẽ parturiens, impetuq; propterea repreſſo, quod necdũ ſe offerret occaſio, tum demum opportunitatem nactus (vti quidem arbitrabatur) commodum fœtum illum ſuum in lucem edidit, & vi-

Conſtãtinus Andronici F. Ducas, imperium affectat.

CCII
Leonis Phocæ motus.

Quæ cauſſa Leo præextiterit.

peram enixus eſt. Etenim præ ſe ferens omnia nomine imperatoris ab ſe ſuſcipi, & eius ad vtilitatem referri, qui à Romano artificioſe ac aſtute circumſcriptus eſſet: copias vndique coe-

gis

git & instruxit, è Lycaonia, Thracia, Colchide, 1442.
Iberia, Pamphylia, Mysia, Syria, Cilicia, numero sane maximo, quo cõtinebantur milites egregiè strenui, armati pręclare, ignem in pręlijs spirantes. Hinc ad Chrysopolim castra metatur, sitam è regione Constatinopolis, (quam non absre quis Vranopolim, hoc est, vrbẽ cælestem appellaverit) & campos viris bellicosis replet. Totum eius regionis solum ex hastarum ęre fulgebat, galeæ resplendebant, scuta sonum efficiebãt, aër ab hãstarũ cuspidibus coruscabat. Aderant milites scutati, aderãt sagittarij, equites, loricati, vniuersis ferrũ gestantib⁹. Vel ipsis gigantibus eiusmodi castra formidini fuissent. Leonẽ autẽ cupidum regni contra imperatorẽ omnia fuisse molitum, obscurũ esse demũ haud potuit. Id quidem temporis Romanũ occasionis loco nactus, adversus eum se bellũ gerere simulabat, & copijs ampliſſimis instructus, etiã nefarie vulpinã assuebat, leonina pelle non prorsus ad omnia semet extendẽte. Quippe Romanus senior, classis pręfectus, ideoq; nõ exigua potestate prędituſ, animadverso, imperij statũ hinc & illinc fluctuare ceu nauim, quã hibernę tempestates grauissimę succutiũt, adeoq; res Romanas collabi misere, vti quę in pueri teneræ admodũ ętatis manu sitę forẽt: in amicitiã eorũ imperatoris mi- ccxii.

Ipsa belli causa.

niſtrorum & cubiculariorũ ſemet inſinuat, qui præcipua cõplecti benevolentia imperatorem viderentur. Cum his communicatis occultis conſilijs, feq; deliberata, & fraudulenter inſtru-
CCXIII. cta, tyrannidem aperta vi moliri ſe ſimulabat, & ad invaſionẽ eius claſſem vniuerſam adducere. Quo factum eſt, vt rumor dirus in aulam deferretur, & vniverſi grauiſſimo terrore percellerentur. Donec tandẽ rerum humanarum viciſſitudo, quę omnia ſoletimmutare, Romanũ ad
345. aulam imperatoris traduxit, velut ad tranquillum quendã portum. Nam imperator à præcipuis conſiliarijs ſuis, vel potius inſidiatoribus perſuaſus, Romanum tanquã amicum ſuum ad familiaritatem admittit, eumq; tam vitæ, quam imperij ſui cuſtodẽ ac defenſorẽ renuntiat: crocodilus ſcilicet trochilum, pinna cancrum. Nã ita non ineptè nec ineleganter quis de hoc facto pronuntiaverit. Itaq; Leo Phocas, cuius mentionẽ modo fácicbamus, intellecto, imperatorem à Romano regi ceu mancipium quoddam: prę ſe ferebat, quaſi eam rem moleſtè ferret, animoq; benevolo copias eius defendẽdi cauſſa ſecum adduceret: quum reapſe imperium ſibi quæreret. Sedenim is, qui callidos in verſutia ſua capit, & cõſilia invertit, ſecretaq; cognoſcit, molitiones Leonis in contraria vertit, ideoq; Leo fruſtra

ſtra rem aggreſſus, hianti lupo ſimilis factus eſt. Nam Romani conſilijs obtemperans imperator, litteras rubrica ſubſcriptas ad exercitum mittit, quibus apertam Phocæ tyrannidem accuſabat, & egregium Romano teſtimoniũ perhibebat. Tum vero magna inter milites oriri perturbatio, & Leo Phocas mox graculus ille plumis alienis ornatus fieri. Quippe vniuerſi litteras imperatorias (vt arbitror) reveriti, miſero Phoca deſerto aufugiebant. Venit ergo viuus in hoſtium poteſtatem, & oculis ſpoliatur. Ex eo tempore cuncta per Romanum adminiſtrari, qui recepta in ſe iuvenis cuſtodia, tanquã ſi mater eius eſſet, ſubito ſe novercam hoſtilẽ probabat: & (quod proverbio dici conſueuit) lupos terrebat & abigebat, vt ovem ipſe dilaniaret ac deuoraret. Imperator enim ratus cupere ſibi Romanum quam honeſtiſſime, adeoque virum illum imperij ſũi patronum & conſeruatorem eſſe: primo Magiſtrum creat, & magnum ſocietatis prę ſidem. Deinde huic dignitati maiorem aliam adijciens, deq; humili cõditione Romanum ad verticem rerũ evehens, patrẽ & cuſtodẽ imperatoris nuncupat. Deniq; arctiori amoris vinculo ſibi hominem adiungens, ſponſalia cum eius filia contrahit: iamq; nuptias celebraturus, ſocerum imperatoria corona redimit.

Aſtutiũ Romani conſilium.

CCXIV.

Leonis excæcatio.

Ingratitudo Romani erga imperatorem.

146.

CCXV.

Romanus Lacapenus imp.

Hæc imperatoris erant in Romanum beneficia, quibus eum ſeputabat ad amorẽ ſui excitaturũ. At occulto prędítus animo Romanus, multa ſuo corde tegens, & ab omni parte ſibimet imperium ſtabiliens, vt qui iam imperator eſſet, ac imperatoris ſocer: natum in Purpura generum tandem auito patritoque imperio deijcit, & ſolo imperatoris illi nomine relicto, gubernationem vniuerſam in ſe tranſfert. Itaq; Romanus imperator omnibus erat in ore, Conſtantinus nomine: cui ſcilicet adverſaretur fortuna, quẽq; non aliter obſcuraret, atq; nubes ſtellam occulere ſolet. Quinetiam Romanus hac ambroſia fruens ad ſatietatem vſq;, nequaquam hîc animi ſui libidini modum ſtatuere volebat: ſed alieno pane toto quaſi prærepto ſuos paſcebat, eſurire cogens illum, ad quem is reapſe pertinebat. Filios enim ſuos, & cum eis Chriſtophorũ ex primogenito nepotẽ, imperatores renuntiavit: quódq; dolorem gignere maiorem poſſet, ipſumque cor & oſſa penetrare, tam in prędonijs publicis, quã litteris & conſeſſibus, omnes ante Conſtantinum collocabat. Quo fiebat, vt hydra multorum capitum eſſet in regia, quaſiq; ſeges imperatorum haud aliter enaſceretur, atq; olim ſatos illos terrigenas proveniſſe fabulæ perhibent, hominibus ex draconis dentibus,

Romanus filios & nepotem imperatores creat.

qui

qui ſparſi fuerant in terram, ortis. Miſera vero purpuræ ſpica in horum medio premebatur, quemadmodum a ſpinis roſam ſuffocari videmus. Quum autem omnia Romanus iam ſatis ſe munijſſe crederet, ac ædificij Semiramidis fundamenta ieciſſe, vel quandam quaſi Chalanes turrim à gigantibus exſtructam, ex aſphalto condidiſſe: collapſus in occiput, etiam tergum fregit, imperioq; deiectus miſer, in præceps corruit. Quippe Conſtantinus vbi virilem ętatem attigiſſet, qua prudentiæ fax in homine collucere ſolet, viris bonis in conſilium adhibitis, vti nimirum Hercules Iolaum, Theſeus ſibi Perithoum adiunxit, ſerpentinâ hydrę capita reſecuit, & ſatis illis terrigenis inter ſe commiſſis effecit, vt alter alteri mutuum exitium adferret. Deinde denſa & caliginoſa nube pulſa, radios imperij puriores emittit. Primum igitur Romanus, iam ſenio confectus, longo tempore potitus imperio, totis nimirum XXV annis, omnibus ſibi per munera beneficiaq; devinctis, à ſuiſmet filijs raditur, & throno deijcitur, non aliter, atque priſcus ille Saturnus à Ioue regno ſpoliatus fuiſſe fertur. Quo facto, Conſtantinus imperator natus in Purpura filios Romani longè requiſſimos compræhendit, & quandam in inſulam relegavit. Atque hoc primum tempore vidit imperium, anui ſimile, tanquam puellam auro luxuriantem, & vnio-

ccxvi *Romanus imperiũ cũ ſuis amittit.*

147.

Filij patrem regno deijciunt.

ccxvii. *Filiorum relegatio, & Conſtantini ſolius imperium an. V.*

nes

nes gestantẽ, elegante vestitu fulgere, sibique tum arridere, tum familiariter adesse. Bardam Phocam exercitibus præficiebat, creatũ Scholarum (vt Romani loquũtur) Domesticum: Basilium verò cunuchum, qui Lacapeni filius naturalis erat, Accubitorem fecit, & imperatorij lecti custodem. Extincto autem propter senectam in Barda fervore, quem prælia poscunt, & impetu celeri ad res gerendas: in Nicephorum Phocam copiarum gubernationem transtulit, hoc est, à leone in eius catulum. Nactus eam felicitatem, vt filium ex se atque Helena Romani filia natum videret, eum ipsum Romanum appellavit. Vbi iam adoleuisset, ac pubes factus esset, vxorẽ ei dedit: ex quo filij coniugio nepotem vidit Basilium, principem longe victoriosissimum. Tandem vitæ finem facturus, Romanum filium imperatorem renuntiat. Is verò potestatem vniuersam malis & imbellibus eunuchis tradens, capiendis feris & venando miserè occupabatur. Hoc imperante Cretam Arabes ceperunt, & receptaculo in ea firmo collocato, mare passim infestum prædis agendis reddebant. Qua propter Nicephorus Phocas, vir acris in bello, & tam animo, quã manu promtus; classis imperator & belli dux cõstituitur: qui mox navibus vniuersum mare cõplet, &

Nicephorus Phocas,

Romanus II, porphyrigena, imp. an. XIV. CCXVIII.

148.

Nicephori Phocæ res contra Saracenos gestæ

& contra belluas pedeſtres pariter ac marinas ablegatur. Pugnam inde cum hoſte conſerit, cumq; magno prœlio vincit: piraticas Arabum naves demergit, ipſum principē prædonum, hominē audaciſſimum, capit. Hinc è Creta ſplendidiſſimis cum tropæis ſoluens, triumphos magnificos & lætitiæ plenos peragit. Eodem tempore nobilem ac pulcrā vrbem Antiochenam Iſmaelitæ ceperunt, & in ſeruitutē redegerunt. quapropter rurſum Phocas ille victorioſiſſimus in hoſtem movet, ac Romano imperio viciſſim Antiochiam reſtituit. Dum iſtic bellum gereret, Romanus imperator è vivis exceſſit, vxori Theophanoni & liberis, quos ex ea ſuſceperat, imperio relicto. Cuius rei fama Phocas ad ſe perlata, itinere celeri Conſtantinopolim proficiſcitur, ibique rurſus exercituum Orientis dux declaratur, ſacramentis horribilibus imperatrici pollicitus, nunquam ſe Romani liberis inſidiaturum: quo facto, ſuum admunus ſeſe confert. Sedenim quieſcere non poterat invidia, bellua ferox, vrſo conſimilis, hominum corda depaſcenti. Nam quidam ex eunuchis aulicis, qui eo tempore res imperij ſolus arbitratu ſuo tractabat, adverſus Phocam invidiæ ſpina quaſi quadam punctus, quod celebritatem nominis eius, atque felicitatem æquo ani-

Antiochia capitur à Saracenis.

CCXIX.

Theophano cum liberis imperat.

Molitio cōtra Phocā.

mo ferre non posset: litteras ad Ioannem Zimischam penna non exaratas mittit, ijsque cohortatur, ut interfecto Phoca Byzantium, futurus imperator Romanorum, properaret. Hanc epistolam ubi Zimisches accepisset, tanquam infestus improbitati & virbonus, eam Phocæ tradit, eunuchi conatum aperit, ejusque sanguinarium animum abominatur. Erat autem hic Zimisches formosus, facie, colore, capillis venustis: tolerans, misericors, fortis & virilis animi, pugnator inexpugnabilis, copia celeritateque consilij pollens, liberalis, castus, mitis, hastarum vibrandarum, & arcuum tendendorũ peritus, ingenuus, alienus ab ira diuturna: vt paucis deniq; multa & prolixa complectamur vivus quidã paradisus gratiarum erat, ipsis Dei manibus consitus, & aureis sancti spiritus riuis irriguus, in quo virtutum cœtus vniversus choreas velut agitabat, Gratijs ex aduerso illis cantando quasi respondantibus. Talis ac tantus vir quum Zimisches foret, Phocam hoc tempore comitari decreuit, legati munus ab eo consequutus. Et consanguineus erat Phocæ, prognatus eodem genere. Posteaquam scriptum Eunuchi manibus suis aperuisset, ac eo comprehensa percurrisset: omnibus ad copiarum imperatorem remittiatis: Proh miseram, in-

Zimischis ingenium. CCXX

CCXXI.

quit

quit, Romanorum ſortem & fortunam, imperator. Quouſque tandem imperium adminiſtrabunt eunuchi muliebres, fecundi ad malitiam, ſordidi, facinorum inſtrumenta, rerum nefariarum tubuli, canales improbitatis? His auditis, animus ducis excandeſcit, & leo prius quieſcens oculos aperit, ac rugitum edit, ob quem formido luſtra, ſaltus, montes eſt pervagata. Mox imperator renuntiatur, Conſtantinopolim occupat, vrbem abſque periculo ingreditur, à civibus conſpicitur, coſque conſpectu ſuo recreat. Simul obuiam ei ſe offert vrbana multitudo, patriciorum ordo, prætextati, ex officinis operarij. Ante omnes alios imperatrix cum ſacerdotibus hominem ſupinis manibus excipit, iamque decreto communi omnium ordinum Nicephorus imperator creatur. Erat enim artis bellicæ peritiſſimus, audax, robuſtus, ærumnis haud quaquam cedens, incudis in morem labores conſtanter perferēs. Secundum hæc imperatricem Theophanonem ſibi matrimonio copulat, & erga Romani liberos affectionem quandam animi paternam declarat. Præcipuè vero probabat in imperio virilitatem pectoris, & in prælijs ardorem. Quippe generoſi erant in Phoca impetus animi, ſuæq; conſtantiæ docu-

Nicephorus II Phocas, imp. an. VI.

cccxxxi

Nicephorus barbaros vincit.

menta ſtatim ab initio dabat, iamdudum oſtendens, ſe artificem eſſe, peritum agendi equi. Sed dum facultas agendi penes alios adhuc eſſet, ipſe generoſitatem animi ſui corde imo comprimebat: non aliter, atq; ſi quis titionem, quaſi quoddam ignis ſemen, opertum cinere conſeruet. At vbi opportunitatem, & rei gerendæ facultatem nactus fuiſſet, tranſlato in ipſum imperio, preſteris in morem cum impetu maximo ferebatur, & barbaras nationes vniuerſas circumcurſitabat, inſtar ignis in ſilvoſum quendam ſaltum delati, qui à vento concitatus, omnes depaſcit arbores, & ſaltus exurit. Itaque metuebant eum Arabes, Syrus ſe ſummittebat, Cilix fugiebat, Phœnix animum contrahebat: omnes denique reſtituebant ea, quæ Romanum ad imperium ſpectabant. Adeo ſe Phocas adverſarijs invictum probabat, abſoluta virtute præditus, omnibuſque dotibus ornatus, robore corporis, animi fortitudine, prudentia, manſuetudine, caſtitate. Sed enim mortalium in terris nemo planè labis expers eſt, etiamſi quis ad ſummum virtutis verticem perveniat. Nimirum victoroſus ille Nicephorus Phocas ceteris tam corporis, quàm animi, bonis atque dotibus inſigniter lucebat, & vſquequaquè ſtudioſus erat pulcritudinis internæ, vt veſte ſpinarum in morem pungente corpuſculum

pectus.

culum ſuum affligeret, ſub purpurâ tunicam prorſus aſperam tegeret, à carnibus in victu abſtineret. Denique rebus in alijs erat inſtar facis, clariſſime per diem ſplendentis. Verum vt homo, qui terreſtrem & corpoream carnem geſtaret, quaſdam etiam labes habebat, quibus homines offenderentur, ac ſi maculæ veſtem mundam fœdent, quæ difficulter elui poſſint. Nam vt priſci rerum geſtarum ſcriptores tradunt, quamvis imperatrici ſpirituali cognatione iunctus eſſet, nihilo tamen minus eam matrimonio quoque carnali auſus eſt ſibi copulare Præter hanc labem, accedebat & alia, prorſus indigna viro principe, nimirum auaricia. Quippe aberat omnis liberalitas, velut oculus à corpore, à terebintho folia. Per hanc cauſſam virtus omnis atque pulcritudo Phocæ plurimum deformabatur. Nimirum ſi abſit oculus à corpore, totum hominis tabernaculum caliginoſum eſt: & quum terebinthus foliorum honorem amiſit, tum rami gratiæ venuſtatiſque nihil habent, tum ſtipes inutilis eſt. Atque hoc loco lubet indicia quædam auariciæ Nicephori promere. Premebat aliquando fames ſubiectas Romanis provincias adeò, vix vt medimnus aureo nũmo comparari poſſet. Qua de re monitus Phocas dolere ſi illo nomine ſignificans, & medicinam ma-

1512. *Vitia Phocæ.*

Nicephori ſordes in fame.

CCXXIIII.

lo facere ſtudens, horrea publica iubet euacuari, duoſque medimnos vno aureo vendi. Tam ſordidum ſe in frumenti venditione declarabat, quum quidem horrea valde multa frumento referta paſſim haberet, in quæ ſuperiorum annorum, qui fertiles fuerant, fruges erant repoſitæ: nequaquam inſignem illum maximeque regium imperatorem Baſilium Macedonem imitatus. Nam quum is populum Conſtantinopolitanum forte triſtem vidiſſet, ciuſque mœroris cauſſam famem eſſe didiciſſet: huic malo remedium ſollerter invenit, gravi belluâ violentis quaſi pugnis contuſâ. Juſſit enim medimnos XII ex horreis publicis aureo ſaltem vno vendi. Sed enim de his quiſq; pro animi ſui libitu ſtatuat. Ceterum Phocas ſuſpicione quadã de imperatrice concepta, quod eſſet amore Zimiſchis capta, quodq; conſuetudo quædam inter eos clandeſtina intercederet, ac præterea cognito, Zimiſchem ſingulari libidine imperij flagrare: poteſtatem & magiſtratum ei abrogat, vitamq; privatam agere iubet, nihil aliud in eum durius ſtatuens. Verum imperatrix grauiter moleſteque ferens, Zimiſchem ab aula remotum: perſuadet Phocæ, vt hominem revocaret, eique dignitatem priſtinam reſtitueret. Quapropter ille revertens animo læſo & vulnerato, ſpecie quidem tenus ſe affectionum expertem atque tri-

Baſilij Macedonis liberalitas.

152. *Contra Zimiſchẽ Phocæ conat.*

CCXXV.

triſtem fraudulenter ſimulabat: ſed dira ſecum ipſe mala machinabatur, & animo ſuccenſebat. Hos laqueos & occulta conſiliorum retia Phocas nō animadvertēs, inſtar aquilæ per aera ſubvolabat, & ad virtutem contendebat. Nimirum in ore melleos Davidis hymnos habebat, humi duris in ſtragulis cubabat, lectos purpureos aſpernabatur, à re venerea, præſertim ſuperflua, ſic ſemet abſtinebat, vt ne per ſomnum quidem de ea quidquam imaginaretur: deniq;, ſicut ille ait, argumenta voluptatum animi velut in cœlo capiebat. Quamobrē ab hominibus longè ſe removebat, quaſiq; fuga quadam inita ſemet domi continebat, in morem ſolitarij paſſeris, & inſomnis cuiuſdam cicumæ: quæ res atq; ſtudia non placebant imperatrici, venereos amplexus requirenti. Quapropter opportuno tempore Zimiſchem ſibi adiungens cuius amore tota flagrabat, graviter imperatori ſuccenſentis: clam hominem cum multis armatis in aulam intromittit, & quaſi venatores quoſdā ad cubiculum leonis deducit, toriq; conſortem (proh facinus improbum) hoſtibus prodit, vt illa ſanguinaria Dalida Samſonem, vt Helena maritum heroem, præliatorem inſignem. Quænam leæna tale quippiam fuit auſa facere? quę tigropardalis? quæ vrſa? quæ bupreſtis? quę zygæna?

Phocæ coniux inſidiatur.

CCXXVI.

ijcientem, non aliter atque leo delatus in boves, eos ipsos mactat atque dilacerat. Amnium aquę in sanguinem tunc commutatæ fuerunt, ipso etiam Istro cruentato. Percurrebant Romani vicinas ei planicies, barbarorum animis formidine perculsis. Talis nimirum pastor erat Zimisches, qui belluas persequebatur, pro suis pecudibus excubias agebat, nec somnum oculis videbat suis, in hoc incumbens, vt immanium ferarum maxillas contunderet. Rursus idem pacis tempore mitis, suavis, vrbanus erat. Oculos habebat amabiles, vultus meram voluptatem stillabat, facie lętissimus, manu munificentissimus, corde magnanimus & plane magnificentissimus: erat deniq; paradisus quasi quidam nouus, è quo fluvij quatuor promanabāt: iusticia, prudentia, fortitudo, temperantia. Quod si Phocæ imperatoris cæde semet non contaminasset, reapse fuisset instar sideris luciferi. Posteaquam naturę debitum persoluisset, exactis post Phocam in imperio sex annis: efflorescere ceperunt Basilius & Constantinus purpurigenæ, Romani FF. qui pridem rebus præfuerat, patre Constantino natus. Hi patritum & auitum imperium aliquamdiu prorsus obscuratum, & tam Phocæ, quam Zimischis annis interruptum, rursus in lucē extule-

Tales oportebat esse reges vniuersos.

154.

CCXXVIII.

Basilius II. Bulgarorum exterminator, & Constātinus VIII Romani II, FF. imperatores.

runt, quaſiq; interpolatum continuarunt, aurea catena quadam colligatum. Nimirum accidit hiſce purpurigenis eiuſmodi quiddam, ac ſi arbor, quæ hiberno tempore marcuit, rurſum venuſtate veris periucunde quaſi arridente reflorescat: vel ſi pulcherrimi ſplendoris ſidus occultetur à nube, ac rurſum diſſipata re, quę luminibus eius officiebat, effulgeſcat. Maior autem è fratribus natu Baſilius abauũ ſuum Baſilium Macedonem, laboriſq; toleranti ſſimum Herculem imitatus, ac voluptatibus repudiatis, otioſam mollemque vitam peroſus, aſperitatem ac duriciem armorũ, loricas, galeas, enſes, tela cuivis nectari præferebat. Hoc ſtudio ductus veſtitum mollem, menſas delicatas, lectulos purpura conſtratos, vnionum geſtationes oderat: è cõtrario, ſcutorum colliſiones, & curruum ſtrepitus, maioris quàm quorumvis inſtrumentorũ melicis nũmeris animos oblectantium illecebras æſtimabat, adeoq; calcaribus, & tibialibus ferreis, & bellicis haſtis gaudebat. Sed enim fortuna invidis eum contuens oculis, fervorem hunc impetumq; reſtinxit, & inhibuit. Quippe concitato ad defectionẽ Barda Duro, magnę potentię viro, bellicoſo, audaci, arrogante, cognato imperatoris: velut alterũ quemdam Adcrũ commovit, atq; ita vitam impe-

Res à Baſilio II. geſta.

cxxix.

Bardæ Duri ſeditio.

155.

imperatoris conturbavit, vt ventus procelloſus ex nube prorumpens nauigium ſuccutere ſolet. Dum hoc bellum diutius duraret, ac de induſtria protraheretur à Duro, periculis inteſtinis imperium exagitantibus: Aſia per Arabes vaſtata eſt, fines Romani à Syris coarctati, vicinæ Iſtro regiones cũ Thracia finitima Bulgarorum excurſionibus vexata. Medius inter hos imperator, tanquã in mari navicula, fluctuabat: auiculæ pullo in ore draconum ſimilis. Verũ mox hiemis loco ver effulſit, & pro tempeſtate procelloſa ſpirare cepit aura iucunda, tranquillitatem rerum omnium ſecum ferens. Nã Bardas imperatoris ſe virgæ ſummiſit, & omnes clam regnum affectantes ſemet repreſſerunt. Ab eo tempore mox imperator Arabum ditionẽ, Phaſidi vicinam terram, Phœnicẽ preſteris in morem invaſit: quo factum, vt Iberi atque Tauroſchythæ vehementer expaueſcerent. Ita celeriter vniuerſam Aſiam percurrit, neque ſuis oculis quietem ſomnumue conceſſit vllum, donec laceratores ovium lupos exterminaſſet. Senſerunt & Bulgarorum optimates potentiam ipſius, campis eorum ſanguine tinctis, & cadaveribus paſſim quercinorum truncorum more ſparſis, quaſique ſilvam quandam efficientibus. Milites Romani tam gravis quam ccxxx.

levis armaturæ per Thraciam liberrime tum vagabantur, examinatim proſtratis non minus vbique Bulgaris, atque olim Troiani paſſim cæſi iacebant, Achille ipſos trucidante. Quapropter de ferocia ſua nonnihil remiſit barbarus, qui ſuorum militum robur extinctum cerneret. At eodem mox clamores bellicos edente, claſſicumq; tollente, Baſilius quoque gladio ſemet accingebat, aheneumq; ſcutum Martis inſtar quatiebat, campis armatorum multitudine compłetis. Non enim ſolebat regijs in thałamis cubare, more delicatę ac teneræ puellæ, quę virorũ conſpectum fugit: ſed matutini rores cincinnos ipſius plerunq; madefaciebant, qui olim vnguẽtis imperatorijs perfundebantur. Rurſus ergo pugnæ ancipites atq; cædes occipiebantur, & barbari animi ferociam barbarus oſtẽtabat inſtar apri, qui haſtæ cuſpidem ſuamet intra viſcera furens adigit. Iam ab utraq; parte milites ad pręlium armari: omnes irã pugnamque ſpirare: omnes loricis ferreis, ſcutis æreis, haſtis gravibus ſeſe munire: tuba mavortium ac bellicum quiddã ſonare: haſtæ denſari ac inhorreſcere: clamores tolli: cuncta in vtroq; exercitu apparari. Quum ad manus ventum eſſet, leonum & ſpumantium aprorũ more concurrebant: enſes furebant: manus haud ceſſabant, ſed

Bulgarica bella.

1081.

356.

ſed cadentium cruore polluebantur: ſcuta cum haſtis comminuebantur, terribilemque ſtrepitum excitabant. Interim ſuos imperator obire, tanquam celeriter volans accipiter, & adverſus hoſtes iritare. Tandem Bulgarorum copijs terga dantibus, Romani fugientes perſequi, poſtremum quemque cædere, cadentem pedibus proculcare, principem gentis indagare, neruos equorũ incidere, caſtra hoſtium diripere, ſpolijs opimis potiri. Sic Bulgarorum faſtum imperator coërcuit, & ſupercilium illud elatum depreſſit: ſic agitatos fato quodam canes ſuis à caulis & gregibus abegit: ſic ſuperbos miſeros, ſic feroces timidos, ſic ex liberis ſervos, per varias ærumnas effecit. Sed quando nemini parcit Orcus, etiam Baſilius ad mortis delatus eſt portas: quæ fulcrum illud Romanorum inſtar frumenti triturarunt. Accidit tamen hoc illi matura provectaq; iam ętate, quum imperio L. totis annis præfuiſſet. Poſt eum regia poteſtas ad fratrem ipſius Conſtantinum devenit. Sed verum erat in hoc omnino verbum illud vulgo iactatum: Ex eadem argilla pelluuium & poculum, ex eodem ligno vas coquinarium & ſcopæ. Nam horum fratrum vitæ modis infinitis & ex diametro pugnabant. Baſilius ſpretis voluptatibus, omnem vitam in rerum

CCXXXII. *Victoria de Bulgaris.*

Conſtãtinus VIII. ſolus imp. an. II.

Fratrũ diſſimilitudo.

bellicarum exercitatione consumebat, viros equestres, armatos, loricatos, ad bellum com-
CCXXXIII. paratos magni semper faciens: ediverso Constantinus tibialium calcaria cum tunicis ferreis ne adspicere quidem sustinebat, curruum strepitus ne per somnum quidem audire, bellicæ tubæ clangores, voces & tumultus martios ferre non poterat: voluptatibus lautisq; mensis perpetuo deditus, ac delectationem capiens ex consuetudine impudicarū mulierc̃ularum, saltatricum, tibicinarum, ridicularum, citharistriarum, tametsi iam decrepitus senex foret. Idem formidoloso corde præditus, nuda & levi plerumq; calumnia perpellebatur, vt cõplures oculis spoliaret, tanquam fraudes defectionis occulte struentes. Quum filias tantum duas haberet, deque illis sollicitus esset, ac monitus à quibusdã foret, imperio post ipsum quemdam ordinis senatorij virũ, cui nomen esset Romanus, cognomentum Argyropulus, potiturum: vi hominem adegit, vt vxore prima repudiata, Zoen filiam suam in Purpura natam matrimonio sibi iungeret. Atq; his ita constitutis & ordinatis, vitam cum morte commutavit: quum perpusillo tempore, solo nimirum biennio, rebus præfuisset. Inde Romanus in solio regio collocatur, vir sapiẽs, religiosus, divinas res studiose

diose perveſtigans, libris plerumq; ſemet oble- *Romanus*
ctans, & nocturnis ſtationibus. Virgini deiperæ *III. Argy-*
delubrum magnificentiſſimum exſtruxit, quod *ropulsu*
Peribleptæ ſiue Spectatiſſimæ templum nun- *imp. an. V.*
cupant. Ceterum imperatrix ætate vigens, & *menſ. VI.*
tentationibus corporeis incaleſcens, ac Roma- CCXXXIV.
num interea videns ſuis intentum rebus vive-
re, qui mulieri ſe iunctum non recordaretur, & 158.
quidem iuueni: pravis & improbis quibuſdam *Zoes laſcivia.*
cogitationibus mire diſcruciabatur. Erat autē
quidam adoleſcens, forma venuſta & elegante,
nomine Michaelus, patria Paphlago, in quem
verſantem in aula conjectis imperatrix oculis,
animaduerſoque vultus ſplendore ac gratia,
(genas enim delicatulas & teneras habebat, co-
lore præditus optimo, venuſtus, cute candida,
rubicundus, meros amoris rores ſtillans) non
ſolum exardeſcebat, verumetiam cum eo con-
ſuetudinem habebat, & oculos ſuos frequente
Michaeli contuitu paſcere ſolebat. Tandem *Romanus*
aliquando Romanum imperatorem, balneis *ſuffocatur.*
ſe recreantem ac foventem, adorti viri quidam
facinoroſi, draconum ritu collū eius conſtrin-
gentes, ſuffocarunt: incertum quo pacto, & per
quos ad hoc ſcelus impulſi: vel annuente (ceu
vulgo perhibent) Zoe, vel prorſus ignara. Nihil
enim heic, quod dicā, habeo. Sic ille vitā & im-

periuni

perium reliquit,annis eo quinq;,cum ſex men-
ccxxxv. ſibus,potitus. Extincto Romano, Michaelus
Michaelus IV Paphlagoimp.ann. VII. imperare occepit,paullo antè obſcurus ob ge-
neris humilitatem , mercedem hanc furtivæ
conſuetudinis nactus. Erat autẽ Michaelus non
forma ſolum præſtante, verumetiam virtutum
donis fulgebat,quæ animi ſunt exornatrices,ac
mentis faces. Nam vti vir prudens intelligebat,
ac ſecũ ipſe conſiderabat,ex quam humili ſorte
Michaeli virtutes. maximam ad ſublimitatem perveniſſet. Propte-
rea facilis ad eum patebat aditus,hominem fa-
ſtus expertem, modeſtum , ad miſericordiam
proclivem, miſerantem calamitoſos , egenos
ſublevantem,pauperes beantem,ab inopiæ ge-
lu læſos viciſſim quaſi calfacientem & foven-
tem,ſitientes aureo potu rigantem. Nemo in
159. conſpectum eius admiſſus, lacrymans abibat:
nemo petẽs aliquid ęgro diſcedebat animo. Sed
enim graviſſimo quodam morbo laborabat, vt
Saulus olim,à genio malo uexatus: quo fiebat,
vt vitã calamitoſam & periculis obnoxiã age-
Michaeli morbus. ret,vel corporis ſuccuſſionibus hominem per-
turbantibus & proſternentibus,vel gravi ſcele-
rũ vindice genio cũ ipſo colluctãte. Quippe fre-
quẽter amiſſa voce humi collabebatur,ore ſpu-
mãm ſaliuamq; copioſam reijciens,& labris ni-
gri cantibus , oculis diſtortis , ſonos quoſdam
hor-

horribiles, obſcuros, brutos emittens. Quod ſi qui opem laboranti non ferrent, caput ſuum tanquam alienum parietibus allidebat. Quoties malum nonnihil remittebat, longè acrius & ardentius virtuti ſtudebat, internamque valetudinem curabat, ſolitariæ vitæ cupidiſſimus. Habebat autem fratres, viros improbos, fucos rapaces, intractabiles, belluinos, inſolentes: qui apud porcos ętatem exegerant, &. bubulci opilioneſque fuerant, hircum redolentes, glandium & aliorum ſilveſtrium fructuum collectores. Et horum princeps ſceleribus erat is, qui etiam ætate reliquos antecedebat, jamdudum caſtratus, vir moribus nequiſſimis, ferox, ſordidus, præfectus ijs ædibus, in quibus ſenio confecti curabantur: qui ſanè imperij negotia ſurſum deorſum volutabat, & imperatorem ita tractabat, vt belluas ſuas leonum curatores ſolent. Hic etiam auctor fuit, vt Michaelus quidam, imperatoris ex ſorore nepos, ab imperatrice Zoa adoptaretur. Igitur imperator hunc quidem adoptandum dat conjugi, & hominem planè brutum ac porco ſimilem Cæſaris corona cingit: ipſe vero morbo conſueto preſſus, indumentum purpura melius, veſtitum ſcilicet nigrum ac ſpiritualem, pro turbulenta vita tranquillitatem amplexus, ſumit: quum in imperio ſe-

Fratrum imp. nequitia.

ptem annos exegiſſet. Secundum hæc guber-
760. nationis curam in ſe transfert imperatrix, & ma-
riti ſui nepotem ex ſorore Michaelum non re-
Michaelus v. Calaphates, imp. menſes XIII. cte ſignis imperatorijs exornat, hominem dia-
bolicum, belluinum, à natura proclivem ad
quævis facinora, & ob juventutis inſolentiam
pullo conſimilem, frenum reſpuenti, & inſultus
ac recalcitrationes petulantes ei pro nutricatio-
nis præmio reddenti, quæ ipſum velut vberibus
ſuis aluerat, poſtea quàm ſcilicet mammam eius
ſuxiſſet, & ad ſatietatem ab ea paſtus fuiſſet. Atque
hac quidem in parte nata in Purpura Zoe commi-
ſit ex ignoratione quiddam, quod ærumnarum ei
variarum origo fuit: quæ nimirum ſerpentem in
ſinu ſuo foverit, & imperij mammam draconi præ-
buerit. Etenim poſteaquam tantarum rerum ad-
Ingratitudo Michaeli erga Zoen. miniſtrationem aggreſſus eſt homo juvenis, ex-
pers conſilij, ferox, contumax, muſti recentis in
morem fervens & ebulliens: fortunæ propitiæ be-
nignitatem ferre non potuit: ideoque confuſum
ac profundum in præcipitium prolapſus eſt. Nam
proſperitas eſt (vt ajunt) conſimile quiddam gra-
vi plumbo, & ſi hominem robuſtum non nanciſ-
catur, qui oneri ferendo par ſit, pronum in terram
CCXXVIII præcipitat, & proterit. Primum igitur Michaelus
imperij proceres & conſiliarios principes bar-
baricum in morem genitalibus exſectis multavit,

quo

quo facto à prima quasi linea se improbum declaravit. Quippe sceleratos homines, & ad malitiam sollertes, vel vno quis die (ceu dici consuevit) agnoverit. Deinde juvenibus puerilia consilia suggerentibus adjunctis sibi, ac primorum in consiliariorum numerum relatis, perinde ac Roboamus olim, Solomonis F. sese gerebat: Zoen & Theodoram reginas ejecit, & rasas quandam in insulam relegavit, Ea res gravissimas miscro turbas dedit; non aliter, atque si ventus in mare incumbens totum abimo commoveat. Animadvertere tum erat ex certis rerum argumentis, quanta res sit benevolentia plebis erga principem, & quantæ sint ejus vel regis, vel magistratus, vel bellici ducis vires, qui animo erga subditos paterno adfectus est, & vicissim ab eis tanquam liberis suis diligitur. Posteaquam enim auditione populus ea, quæ gesta fuissent, accepisset, nimirum reginas ab imperatore solum vertere jussas, invitè rasas, nigris vestibus indutas: ingenti furore percitus, mox lapides, ligna, quasuis res semet offerentes, glebas, clavas, gladios corripit, ipsis etiam mulierculis radios hastarum armorumq; loco vsurpantibus. Deinde magno cum clamore ad imperatorem currunt, manibus & animis reginas ab eo repetentes, & ipsum Michaelum vocibus immanissimis conviciando proscindentes.

Zoe cum Theodora relegatur.

161.

Populi sedutio.

CCXXXIX.

Ille vero prius draconi terribili & leoni ſimilis, nunc inſtar leporis feminæ vel chamæleontis formidoloſus conſpici, de ferocia remittere, celeribus navigijs reginas adducere, gubernationem & imperium eis auitum patritumque reſtituere: Nihilominus de integro fax ſeditionis accenſa fuit adverſus hominem abominandum. Quapropter inevitabili vi perſpecta, quum inſtar vrſi à canibus cincti ſevndique circumdatum cerneret: vitam fuga conſervare nititur, & (quod vulgo dici conſuevit) lepus ad rupem ſeſe proripit, ad menſam myſticam perfugij loco tendens. Verum populus ſæpenumero ad furorem vſque accenſus, ignem ipſum vincere ſolet. Nam quum intra ipſamet adyta ſacra curſu perrupiſſent, inde miſerum avellunt, & clamanti, gementi, lacrymanti oculos novaculis eruunt, eadem pœna etiam * patruo ipſius irrogata, qui vir erat moribus improbis, nequam, ſceleratus, omnium appetens. Imperij guſtum non vltra quatuor menſes percepit. Secundum hæc rurſus imperatrices adminiſtrationem rerum in ſeſe recipiunt, & traditum à majoribus imperium vſurpant. Quare procul expulſa vexationum tempeſtate, jam dulcis favonius ſpirabat, & ſerenitas quædã ſuaviter arridebat. Ceterum regina Zoë, quum ſtatuiſſet imperium Romanum virilis imperatoris

Zonaras & alij, annnculo.

CCXI.

toris opera indigere, ſimulque ſucceſſores ex ſe natos conſequi cuperet: (quippe tametſi cuiuſdam arboris inſtar à duobus hortulanis rigata fuerat, tamen periculum erat, ne abſque germinibus & folijs arida maneret) elegantem quendam virum, cui Conſtantino nomen eſſet, Duellatori cognomentum paternum, è Leſbo celeribus navigijs arceſſivit. Nam relegatus in hanc inſulam fuerat à Michaelo, qui non ita pridem regnaverat, propter imperij cupiditatem, quod ad ſe rapere conatus fuerat, vti nonnulli tradunt, (diverſi enim hac de re rumores emanarunt) adfirmantibus alijs, quorum aliena putatur à mendacijs lingua, propter occultam cum imperatrice Zoe conſuetudinem exulatum abire juſſum in eam, quam diximus, inſulam: quum parum abfuiſſet, quin oculos etiam amitteret. Nunc autem contrariam in partem lapſa fortunæ teſſera, & aliter converſis quaſi teſtis illius, imperator & rerum dominus renuntiatus eſt, qui antea condicione ſervus erat, & exſilio multatus, & in cuſtodiam datus. Neque multo poſt Zoën imperatricem matrimonio ſibi iunxit. Ita nimirum verſatur in incerto vita mortalium: ita rerum humanarum rota ſurſum deorſumque currens, omnia volutat, & confuſe invertit. Accepimus autem fama, Duellatorem hunc, re-

Tertium Zoes connubium.

ccxli. *Conſtantinus* xii. *Monomachus, imp.* a. xii.

rum quidem militarium fuiſſe prorſus imperi-
163. tum, ceteroqui vero magnificum, liberalem, vr-
banum, magnanimum, moderationis & æquita-
tis ſtudioſum, ac præſertim ita munificum, vt eſſe
Conſtantini liberalitas. liberalitatis quoddam quaſi mare videretur, cu-
jus fructu multis frui contingit, emittentis quaſ-
dam quaſi venas, & ſcaturientis in morem auri-
feri Pactoli, Niliqueargentiflui. Quippe munifi-
cas ipſius manus expertæ ſunt nationes integræ,
templa, pauperes. Erat enim fluvius vbiq; ſemet
effundens, & munera copioſiſſime diſtribuebat in
ærumnoſos, tanquam in tubulos & canales haud
perfoſſos. Superbus quidem ille Xerxes, Perſa-
rum rex, quum æſtivo tempore ſub platano pul-
cerrima recubuiſſet, arborem ornamentis inani-
mis viciſſim cohoneſtavit: at hujus imperatoris
CCXLII. beneficijs continuis ſcopuli, arbores, inſulæ, pra-
ta [illegible]ta ſunt. Tam magnum animum, tam-
que locupletem habebat. Quod ſi quis eius ma-
gnificentiæ cupit argumentum habere, fidem il-
li faciet domus illa ſplendiſſimè conſtructa de
fundamento, in honorem victorioſi teſtis Chriſti
Gregorij. Sedenim qui adeò fulgebat bonis ſupra
cedros, & qui virtutibus florebat, tanquam om-
nibus durans ætatibus Phœnix, corpore admo-
dum erat languido & adfecto. Nam podagra la-
borabat, conſtrictis quaſi per compedes quodam
pedi-

pedibus. Quamobrem in lecto decumbere coactus, ægros & diſcruciatos pedes curabat. Hinc tot in ipſum tempeſtates & ærumnæ ſunt concitatæ. Notus eſt acerrimus ille Maniaces, giganteo more bellicoſus, manu promptus, cædibus gaudens, audax, fortis, animoſo cordis impetu fervidus. Is quum egregias militum copias coegiſſet, quaſi nubes quædam horrida caput imperatoris operuit, quæ non pluvias vehementes & aquoſas, ſed fluxus ſanguinis minaretur. Hinc caſtellis & opidis captis, ira fervens progrediebatur, centauros inſolentia ſuperans, vt Capaneus magnificè ſemet efferens, vt Antæus cum faſtu ſemet oſtentans. Et quis ejuſmodi ſe malum evitaturum ſperaſſet? Enimverò quiſquis Dei manibus cuſtoditur, gigantes non formidabit, belluas non metuet, non ferrum, non os ardentis camini timebit. Magis enim habet opitulatorem Deum, quàm Pantarbes lapis, vel ferarum ad Tigridem perſequutor ille Midas. Poſt haſce turbas lætos ſol viciſſim radios emiſit, & illunem illam noctem atque nubem diſſipavit: vt jam & imperator, & vrbes lucem caliginis expertem cernerent. Quippe immanis illa bellua cæſa eſt, & vniverſi crudeles ipſius maxillas evitarunt. Rurſus autem aliud malum enatum eſt, nimirum Tornicius, alia beſtia, quam olim

Maniaces adfectator imperij.

CCXLIX.

164

Tornicii ſedi-tio.

olim conſpexit Danielus, omnia proculcantem, comminuentem, pedibus atterentem, & reliquias dentibus confringentem. Verum hunc quoq. vindicta citius telis ſuis inevitabilibus confixum abripuit. Quo facto, tranquillitatem nactus eſt imperator ſolidam, & tempeſtatis expertem. Tandem gravibus morbis confectus, natura debitum ſuum exigente, rebus ſuis ex animi ſententia conſtitutis & ordinatis, vitam cum morte commutavit, imperio XII annis adminiſtrato.

DCXLIV.

Theodora imp. an. 1.

Conſtantino mortuo, ad Theodoram Zoes germanam ſororem, quæ dudum obierat, imperium redijt. Non diu rebus præfuit, XII videlicet menſibus: quumque ſe migraturam è mortali corpore deprehenderet, etiamnum virgo, ceu perhibetur, virum quendam ætate provecta, ſenemque prorſus capularẽ, in locum ſuum ſubſtituit. Ei nomen erat Michaelo, prorſus decrepito, cum cornicibus annoſitate certanti, conſequutoque rude donandam ętatem: qui tamen alioqui gravis & optimus eſſe videretur. Sed enim cordis ſui quaſi germina producere in lucem, & ſpicam in imo latentem extrudere non poterat. Quippe famuli Theodorę poteſtatem vniuerſam vſurpabant, contemto Michaelo, veluti braſſica ſucci experte, folijs nudata, iam putreſcente. Præterea terribilibus ſacramentis ſemet obligaverat,

Michaelus VI. militaris, imp. an. 1. 165.

polici-

pollicitus, se cessurum ipsis quibusvis in rebus. Quapropter umbra tenus & verbo tantum imperator erat: cetera per eos administrabantur, quos diximus Theodoram Michaelo reliquisse, tanquam pueri curatores, custodes, patres. Bis enim pueri senes, vt est in proverbio. Hinc vsuueniebat, vt quicunq; palpos istis obtrudebant, frequenter adibant, in omnibus eorum nutui parebant, beneficijs multiplicibus afficerentur. E diverso, viri militares, rerum bellicarum periti, familijs illustribus prognati, nobilibus & heroicis orti parentibus, tanquam vas aliquod fictile nullius pretij reijciebantur. Eius rei certum præbet argumentum Isaacius ille Comnenus, qui ex præclarissimis facinoribus nomen atq; famam celeberrimam consequutus erat: vir manu promtus, & bellicis in rebus exercitatus. Is Michaelo convento, quum fructus laborum vberes se percepturum existimasset, spe sua frustratus, ac non tantum non decerptis rosis, verumetiam à pessimis illis imperij gubernatoribus spinis iniuriarum punctus: immenso dolore percitus, ad tyrannidem spectare cepit. Quumque Constantinum Ducam, & multos alios opulentissimos ac nobilissimos homines, societate sibi devinxisset, ac militum copias ex Asia collegisset: rectà impe-

ccxxv. *Mala rerũ administratio.* *De Isaacio Comneno.* ccxlvi.

ratorẽ inuaſit, ſolio eũ deiecturus. Eius rei fama trepidus ille ſenex Michaelus ad ſe perlata, ſtatutoq. potius eſſe, vt obſcurus ageret in ætate
1166. tumulo vicina: paratus erat imperio cedere, idq; Comneno permittere. Verum ij, quos diximus, adminiſtratores imperij, non ſolum nõ cupientes publicæ rei ſaluti conſulere, ſed potius eam longe afflictiſſimam graviſſimis fluctibus demergere ac obruere cogitantes, repugnantem, ac tantum non planè ſepultum, ad bellum gerendum, & opponendã hoſti aciem incitabant. Hinc inteſtino exorto diſſidio, manus & haſtas Romani cum Romanis conſeruerũt, ſanguineq; cognato polluerunt, diviſi & commoti adverſus ſe invicem, veluti per noctem lunæ expertem, fratribus in fratres exacerbatis. Tandem Comnenus prælio ſuperior evaſit, & Michaelus invitus amiſit imperium, quod annum vnũ obtinuerat. Itaque Comnenus celeriter occupata vrbe principe, ac imperatoria corona ſumta, rempublicam arbitratu ſuo adminiſtrare cepit, ſeq; pro maieſtate erga quoſuis, propinquos, remotos, cum poteſtate rebus præfectos, gerere: toto pectore adulationibus infeſtus. Eã obrem grauior aliquãto nonnullis, & ferocior, quam par eſſet, videbatur. Vbi non longo tempore, nimirum biennio, potitus imperio fuiſſet, ac vti

Iſaacius Comnenus. 13 imp. an. 11.

CCXLVII.

prouer-

proverbio dicitur, inſtar graminis floruiſſet, paulloq; poſt ex dirismorbis emarcuiſſet, Ducã quendã inſignibus exornat imperij, qui ſuos ei theſauros aperuiſſet, ac invadendæ tyrannidis conatum adiuviſſet: ipſe vero vitam aſperam & Deo placentem amplexus, veſtitum nigrum induit, & varijs diuturniſq; laboribus exhauſtus, ſane quã laudabili fine vitam in terris ſuã clauſit. Poſt eum Ducas accepto imperio, tanta id æquabilitate moderatus eſt, vt neq; neceſſarium in rebus gerendis impetũ prorſus inhiberet, ſed gradatim ac pedetẽtim progrederetur: neq; præceps rueret, ſed audacẽ iracundiam catena quaſi quadã conſtringeret, nec opinatis præcipitijs & periculis euitatis. Quum domũ ſuam ſeptem liberis ceu columnis fulcijſſet, iamq; vitã & res humanas relicturus eſſet: infinitis & continuis curis animum diſcruciabatur. Amabat imperatricem, & volebat quidem illam manere liberum ſuorum curatricẽ, regniq; participem: ſed viciſſim delicatam & teneram eius ætatem ſpectam habebat, futurumq; metuebat, vt illa ſecundas ad nuptias tranſiret, (nec enim flammarum & tentationum carnis expers erat) ac poſt obitũ ſuum ex alio liberos gigneret: vnde forſan conſequeretur, vt ex ſe nati velut evaneſcerẽt, imperio ad illos alteros trãſeunte. Huiuſ-

Conſtãtinus x. Ducas, imp. an VII — 167. — CCXLVIII.

modi cogitationum fluctibus agitatus, imperatricem ab hoc instituto revocare conabatur, & liberum suis imperium relinquere, tutoribus eis & curatoribus alijs, tanquam impuberibus, constitutis. Sed enim quod futurum est, quavis re potius & valentius esse, ac mortalium ratiocinationes & corda vincere videtur. Quippe quum hęc imperatrix odoraretur, & totum mariti consilium animadvertisset: seipsam terribilibus sacramentis, quasi quibusdam vinculis, adstrinxit & obligavit, pollicita nunquam se ad alteras nuptias progressuram, sed liberis communibus imperium conserturam. Secundum hæc Ducas in fata concessit, & terrenam mortalemque molem deposuit, imperio septem annis administrato. Successit ei coniux Eudocia cum liberis, in qua statim ab illius obitu sævientes carnis libidines procellam quasi quandam excitarunt. Quid autem rei acciderit, indicare vera narratione libet. Erat dux quidam copiarum, Romanus, cognomento Diogenes, natione Cappadox, vultu venusto, pulcro corpore, lacertis robustis, formae regno digna. Hic quum rempublicam administrari cerneret à muliercula fuco pingente
168. facié, & imbellibus pueris: draconis in morem sibilo contta passerculos implumes edito, matrem

CCLXIX. *Eudocia cũ Duce FF. imp. mens. VII.*

Romani Diogenis motus.

trẽ vna cum pullis devoraturum se minabatur, ignorans homo stolidus, sagitta etiam aquilam aëra permeantem in terram deijci, & furculis per lineas plagas connexis vrsos capi. Quum ergo Thraciæ vicinas vrbes obisset quodam velut apum examine collecto progredi cepit, & seditionem concitare, hortorum vinearumque cultores lædere, prædæ subijcere, quotquot armati semet opponerent. Non multum intercessit temporis, quũ bos ille mugiens & ingentis pectoris à canibus capitur, & ad luendas facinoris pœnas abducitur. Ad eius cõspecti pulcritudinem imperatrix obstupuit, amore capta est, perpetratum à Romano facinus pro nihilo duxit, sacramentis illis horrendis plane spretis in amplexus captivi ruit, pro carcere sponsalem ci thalamùm aperit, pro numellis vestes vnionibus ornatas largitur, pro toro ex agrestibus frondibus humi parato lectũ regium præbet, imperatorem denique renuntiat eum, qui iamiam orco tradẽdus fuerat. Hi tui sunt, ô vitæ rota, lusus. At Romanus, vbi tantum ad fastigium rerum prẹter spem venisset, ab ipso limine primoq; cursu ostendit, quam virilis animi foret. Non enim corporeis voluptatibus inhiabat, nõ aurea purpureaq; veste delectatus, instar miselli vermis, è terra pastũ quærentis, viuebat

CCL.

Infœlix fortuna vicissitudo.

Romanus IV. Diogenes, imp. an. III. m. VIII

obſcurus, regijs in cubiculis abditus, hoſtes fugiens, prœlia detrectans, adverſus improbos &
CCLI. nefaria deſignantes gladium non vibrans: excitato adverſus Agarenos animo, vindice gladio in eos ſtricto, terra cadaveribus ipſorum veluti manipulis conſtrata, vndis eorum ſanguine tinctis, quę Romanorum fortitudo ac virtus foret, & quos lacertos in prœlijs haberent, oſtendit. Quod ſi ſtrenuum magnanimumq; virum invidiæ malum non impedijſſet, nec improbitatis
169. vipera mormordiſſet: ne quidem calonũ quiſpiam gladium eius vltorem euaſiſſet. Sedenim malitiæ ſpina & invidiæ ſtimulus eum punxerunt acrius, quã quiſquam ſcorpius, ipſis etiam oculis erutis. Erat enim alias Romanus à natura ferox, cõtumax, ſupercilioſus, faſtuoſus, amans ſui, iudicij proprij tenax: & hoc tempore magis etiã purpuræ cauſſa inflatus erat, quodq; imperator Romanorum eſſet, animos maiores ſumſerat. Præterea quędam acceſſerat mentis incõſtantia, mores variabiles, erga quoſuis tam familiares, quã alienos & extraneos diffidẽtia ſuſpicax, quaſi omnes ipſi inſidiarentur. Has ob cauſſas gravis & acerbus eſſe videbatur nõ optimatibus modo, ſed etiam coniugi, Ducæq; liberis. Hinc ſequuti clandeſtini ſuſurri, molitiones, doli, ſuorum odia, caſſes, laquei, meditantium;

Quantum malum ſit invidia.

quo

quo pacto citra laborem omnem & periculum imperatorem hoſtibus proderent. Eius proditionis poculum Cæſar, Conſtantini Ducæ frater, cuius filius Andronicus id temporis exercituum dux erat, miſcebat. Igitur cum filio ceteriſq; copiarum ducibus conſilium ſuum cõmunicat, quo periculoſum rete miſero nectebatur, & veſtis letifera texebatur. Iam Diogenes in adverſum Byzantio litus tranſiecerat, totis viribus invaſurus & mactaturus lupos, in ſacrarum & Chriſtianarum oviũ caulas proſilientes ac graſſantes: quum columba quædã alicunde advolans placido alarum motu, ad ipſius genua ſeſe demiſit, nõ qualis ad arcę tectũ quondã convolans, finem appetijſſe diluvij nuntiabat, & allato oleæ ramo abditum in arca Noam, alterum humani generis auctorem, ſolabatur: ſed augurium prorſus infauſtum, malorum indicatrix, nuntia ſiniſtra, vates adverſi caſus infelix. Eam alitem imperator, ratus augurium lætum eſſe, ad imperatricem mittit. Nam quæ ſibi evenire quiſque deſiderat, ijs ſe potiturum opinatur: adeòque cuncti mente concipiunt ea, quæ voluntate appetunt. Sed enim eo nihil eſt ærumnoſius homine, qui hoſtes domeſticos, & eiuſdẽ tecti participes, habet. Si domi adverſarios alas, nõ te periculis eripere muri Babylonij queant,

Cõſilia proditionis.

CCLII.

Augurium.

170.

non

non Semiramidis turres, non pyramidum craſſicies. Si proditor animus magno cum malo tuo tecum viuat, etiamſi cum illo degas in caſtello quopiam inexpugnabili, nihilo tamen minus & munimentum illud occupabitur, & vrbs quantumvis inſtructa defendi non poterit. Nunc Diogenis caſus narratione complectamur. Grave ac ingens prælium vtrimque
CCLIII. movebatur, nimirum inter Romanos & *Perſas: duces vtrimque magna ira concitati proruebant: Mars hominum pernicies circumcurſitabat vndique, cruore reſperſus, & in eo manus abluens: quum quidē integra ſanguinis maria cuperet exſorbere. In hoc rerum ſtatu hoſtes imperator invadebat, latera cædens, perſequens, haſtarum ictibus eorū viſcera paſſim effundens: dixiſſet aliquis, velocem accipitrem, & vitæ auicularum infeſtum, pullos teneris alis præditos magno cum alarum ſtrepitu involare. Nimirum ardentis preſteris in morem, ex aere nubeque delapſi, in hoſtes videbatur irruere. Manus ſanguine tinctas habebat, dextra & gladius cędes ſtillabant, veſtes cruore cæſorum reſperſas & rubentes geſtabat, perinde ac ſi leo quiſpiā timidum nactus animal, eius latera diſcerpat vnguibus, & ſanguinē promanantem hauriat, indeq; cruētata labra oſtentet.

*hoc eſt, Saracenos ſive Agarenos.

Non

Non cẽtimanus ille Briareus hujuſmodi facinora deſignavit, Sirenum cantus ſuperantia, & Typhonis audaciam. Nimirum cædes imperator cædibus cumulabat, fortia facta patrabat, indefeſſus adamantis in morem erat. Dum hæc ita gererentur, ad Romanos victoria poſt tempus haud exiguum pugnatæ jam pugnæ ſpectabat, eiſque læto & hilari vultu arridebat: quum ecce barbariſſimus ille livor, & ſcelerata improbitas, & nubes quaſi quædam invidiæ diem tam ſplendidum deturpat & obſcurat. Nam vbi Cæſar primus initium fugæ feciſſet, vniverſi relicto impeperatore ſemet in pedes conjiciebant. Hoc modo imperator denudato graculo conſimilis factus, hac & illac circumſpectabat, ſeq; ſolum intra laquos inextricabiles delatum videbat. Secundum hæc præcipui barbarorum proceres in eum ferociter irruunt, vnà currentes, alter alterum antevertentes, inter ſe decertantes, quis nam ex omnibus Diogenem vivum ſuam in poteſtatem redigeret. Ad extremum (eheu) barbarorum in manus imperator venit: leo furentum pantherarum præda fit: auratas alas habens aquila capitur à noctuis. Quid deinceps evenit? quo pacto res geſta? quem exitum habuit? Barbarus ille gentis princeps, qui Diogenem vivum ceperat, præter omnium ſpem animum inſolentem

171. *Diogenes proditur à ſuis in curſu victoriæ.*

CCLIV. *Romanus Diogenes à Saracenis capitur.*

ac barbarum cum miti commutat, & imperatorem perhumaniter intuetur. Quippe hominis etiam barbari mens erga regem adverſis jactatum caſibus commiſeratione tangitur. Itaque vir ceteroqui terbarbarus cognatos imperatoris & Romanos, extraneus cives & gentiles proditionis coarguit : majorem ejus curandi fovendique cauſſa ſollicitudinem ſuſcipit, quàm ipſimet familiares & propinqui: fœdus cum eo ferit : gratiam mutuam conciliat : manus auxiliares porrigit : cum ſuis ad recuperandum imperium ablegat. Hoc pacto Romanus belluæ alicujus in morem è carceribus, ut è la-
172. queis aquila evaſit, vt acipenſer hamo ſemet expedivit, rurſus imperij faſtigio ſe potiturum ſperans.
Diogenes à ſuis excluditur. Verum has quoque ſpes irritas ei fecit invidia. Nam litteræ celerrimis nūtijs ad quaſvis regiones
CCLV. erant miſſæ, quibus denuntiabatur, vt Romanus vniverſis vrbibus excluderetur. Hinc factum, vt miſer ille deſertus ac ſolus obvagaretur, ab amicis deſtitutus, egens opis & auxilij, novus quaſi quidam Bellerophontes, ſic nimirum imperio dejectus & excuſſus, vt ille Pegaſo: quum eo trib. tantum annis frui contigiſſet. Verum ne ſic quidem
Michaelus VII. Parapinaces, imp. ann. VI. invidiæ flamma potuit extingui. Nam Michaelus Ducas, Conſtantini F. qui iam adoleviſſet, ac primam barbæ lanuginem in malis oſtentaret, opera

patrui

patui Cęſaris uſus, itemque reliquorum procerũ & ducum militarium, paterno ſemet in ſolio collocavit, & matrem graviſſimè plorantem, ſuaſque vices deflentem, & reluctantem, auguſtis ædibus expulit, vitæque ſolitariæ tenſis capillis, quos antea Charites ipſę vnguentis delibutos irrigarant, & aureo veſtitu cum nigro commutato, addixit. Prętera comperto, Romanum de integro regnum adfectare, deq; imperij, quo ſemel excidiſſet, recuperatione cogitare, ac pugnacem illum ſtimulum in morem ſcorpij rurſus erigere: miſit qui bellum ei facerent, hominẽq; compræhenderent. Hoc modo miſerrimus iterum in laqueos incidit; vivus capitur, oculis ſpoliatur, in ſterilem ac durã inſulam deportatur. Ceterum Michaelus terrorib. & periculis liberatus præſentibus, imperioque jam tranquillo potitus, bellicos tumultus armorum geſtationes, claſſica militaria, labores, pericula, ne per ſomnum quidẽ imaginabatur aut tractabat: ſed libris incumbens, totas noctes inſomnes exigebat. Alius ſcilicet Demoſthenes quidam erat, aliuſve Didymus Alexandrinus, cognomento Chalcenterus, ſic aheneis ab inteſtinis nuncupatus, propterea quod mirificam è litterarum ſtudijs voluptatem capiens, in multos dies cibis caruerit. Eam ob rem accidit, vt Barbari paſſim irruerent, ac vndique rurſum procellæ ſe commoverent, graveſq; turbas &

Michaelis ſtudia imperatori non convenientia. CCLVII.

ſtrepitus excitarent. Nec enim præfectus aliquis navium ad manum erat, qui in hiſce tēpeſtatibus ſuorum ſaluti conſuleret, easque compeſceret. Itidem è terra germina quædam herbæque malæ proveniebant, quod cultor agri teſtudinis vitam ageret, raro in publicum prodiret, mox ſe viciſſim ex hominum conſpectu ſubduceret, domi tanquam intra teſtas occultatus lateret, prorſus vti pinna degens in fundo, hominis egens opera, pungendo ad negotiorum imperij procurationem exſtimulantis, & in memoriam ei revocantis, quod Romanis cum poteſtate præeſſet. Hinc rurſum dracones hiantes prodiere, qui fines Romanos ceu volucris pullum deglutiebant. Erant ergo querelæ graues de imperatore, cunctis cum dolore videntibus, res Romanas non tantum in genua, vel ipſum in os collapſas: verumetiam planè diffluentes ac marceſcentes! Tandem magno quidam principeque loco natus, jam provecta ætate, Neſtori Pylio æqualis, cui nomen erat Nicephorus Botaniates, vir bellicis in rebus experientiſſimus, toto paſſim corpore cicatrices ferens, vti qui à puero multis in prælijs fortiter cum hoſte pugnaſſet, jamque mavortias olympiades complures attigiſſet. Hic ergo tandem manum ſibi quandam opitulatricem adjungens, Nicæam occupat, & litteris ad imperato-

Botaniates Niceam occupat.

CCLVII.

peratorem perſcriptis hortatur, vt volens imperio ſibi cederet abſque ſanguinis effuſione, ac vitam ipſe, bellorum pręliorumque rudis, quietam, & à negotijs immunem ageret. Quid multis rem commemorem? Byzantinam vrbem Botaniates occupat, & purpura quidem ipſe auro intertexta & diſtincta exornatur: Michaelus autem, non ita pridem imperator, in monaſterium detruſus veſtitu nigro induitur, quum ei ſex annis imperio regio frui contigiſſet. Sedenim Botaniates ille multo ſenio gravis, non ſui tantum, verumetiam provectæ ætatis oblitus, anteceſſoris Michaeli conjugem legitimo ſibi matrimonio copulat, ſenex mulierem teneram & delicatam, capularis & funeri deſtinatus vegetam atq; juvenem. Quumque ſortem ſuam ægrè moleſteque ferret ac deploraret Michaelus, Epheſinæ vrbis paſtor ab imperatore conſtitutus eſt. Secundum hæc Nicephorus, omiſſis laboribus bellicis, auro gravis ſedebat, ornatus veſtimentis, quæ aureos quaſi quoſdam rutilanteſque radios de ſe ſpargebant, felicem beatamque ſenectam lavacris, & convivijs, & voluptatibus fovens. Non abs re quis dixerit, eum fuiſſe conſimilem cygno alis aureis exornato, & affabrè pictum referenti, qui jam moriturus, & obruendus ſepulcro, hilaritati ſeſe dat, & vitę ſtudio tenetur. Quippe ſenecio delicatæ vitæ ſemet

174. *Nicephorus III, Botaniates, imp. an. III.*

Socordia Botaniatæ.

addicebat, luxui deditus, ac planè voluptarius. Interim publicorum negotiorum procurationem committebat hominibus linguas barbaras vſurpantibus, recte loqui neſcientibus, totos dies in crapula & ebrietate conterentibus: quorum & familiæ, & parentes, avi maxime ſeruiles erant, tam animo quam judicio barbariſſimi, linguis Scythicis, intellectu pronuntiatuque difficilibus garrientes. Quibus ſane rempublicam adminiſtrandam credens, non aliter agebat, ac ſi quis ingentem navim onerariam gubernatoribus imperitis, ineptis, nullius vſui committat. Ipſe vero (ceu dictum modò) delectationem capiens ex fulgentibus auro veſtibus, deque byſſo confectis, & propter vnionum copiam gravibus, ac purpureo colore tinctis pallijs, quibus per vices alijs atque alijs vtebatur, ſublimibus & argenteis in ſolijs conſidebat, quoſvis accedentes præfecturis & officijs publicis ornans, nimirum excuſores, materiarios, foſſores, mercatores, agricolas, crepidarios, funarios, fullones, vinitores: vulgo proſtituens, & fœde polluens res veneratione digas & ſpendidas, eamque benevolentiam erga ſordidos opifices declarans, quam ſuperiorum ætatum imperatores impertiri ſolebant, quaſi præmium fortitudinis, & rerum præclare geſtarum, non quibuſvis, ſed claro tantum ſanguine prognatis. Hu-

Mali præfecti à Nicephoro conſtituti.

CCLVIII.

175.

juſmo-

juſmodi ergo rebus occupabatur, planeque intentus erat Quod ſi nulli ventitarent, qui dignitates ampliſſimas peterent: cum indicatione magni doloris, damnum quaſi quoddam facere ſe putabat. Cetera velut acceſſoria, proque nihilo ducebat, ſive fines imperij Romani à barbaris arctiores rederentur, ſive bellicis machinis vrbes oppugnatæ diriperentur. Hoc modo tribus annis imperio potitus, vitam cum regno reliquit. Enimvero deinceps oratio noſtra in ſilentij portum ſeſe conferat. Nam mare quaſi quoddam mihi præclarorum facinorum rerumque fortiter geſtarum à generoſis imperatoribus aperitur, à viris inquam heroicis, generis nobilitate præſtantibus, ſtrenuis, magnanimis: quorum ſemitas ne linguæ quidem quaſi navigio permeare licet. Quippe ſecundū hæc ſpectandos ſeſe præbent imperatores fortiſſimi Comneniadæ, qui traiecere veluti quædā integra victoriarum & tropæorum maria, quæ vix acer ille Hercules emetiri potuiſſet. Quapropter heic ſanè rudentem, remis inhibitis, velisque collectis, alligemus. Nam quæ ultra Gades ſita ſunt, uti proverbio dici conſuevit, transfretando non fas eſt adire.

CCLXL

Epilogus.

176.

Comnenorum principum ſucceſſio.

NOTA

NOTATIONES LOCORVM quorundam, in quibus nonnulla deſunt in aliquibus Manaſſis exemplaribus. Nam ea, quæ Sambucus miſit, non parum ab integritate Italici noſtri multis in locis ſuperantur.

PAG 13. prioris editionis. Poſt illa verba, *Cum ipſo filij filiæque navigabant*: additur in quibuſdam exemplaribus, *Itemque vxor, & vxores filiorum, & filiorum ſponſi.* Quod poſtremum ſane ſacris in litteris non eſt traditum, ſicut & alterum illud, quod ait, *filiorum vxores*, ſuperfluum eſt: quia dixerat, *filij filiæque*: vbi filiarum nomine nurus accipiuntur. Hac de cauſſa nos iſthac verba maluimus omittere.

Pag. 15. Poſt hæc verba, *Ipſi potando & ſaltando dies totos conſumebant*: in nonnullis ſubjicitur. *Quumque inſanus idolorum cultus incrementa ſumeret, vniverſa natio in errorem extremum prolapſa fuit.*

Pag. 19. Poſt hæc, *fugitivus evadebat*, ſequuntur in nonnullis talia: *Fortuna hic vſus proſpera, vniverſis in Aſia gentibus cum imperio poteſtateque præfuit.*

Ibid. Poſt vocem *Babylonios*, hæc adjiciuntur in alijs: *Et obedientes dicto reddidit etiam Iudæos, eorumque metropolim longe celeberrimam, nimiuum Hieroſolymam, in ſervitutem redegit, ac primum reges Iudaicos vectigales fecit. quum autem ab eo defeciſſent, reverſus infinitis cum copijs, (quippe ſuperabat arenam hic Nabuchodonoſoris exercitus) vrbem felicem beatamque de fundamentis evertit, & omnes ſanguinis, &c.*

Pag. 65. Poſt illa verba de Valentiniano. *In prælijs animoſus & fortis* ſequitur in quibuſdam: *Quum duodecim annos imperaſſet.*

Ibid. Poſt. *Gratiani fratri tradidit*, addendum ex alijs: *Qui tribus tantum annis Romæ veteri præfuerat.*

Pag. 76. Poſt vocem, *Nemus*, addendum ex alijs: *Vbi præclare ſex annis potitas ſceptris ſuiſſet, terram terræ, animam Domino reddidit.*

Pag. 78. Ad illa, *filiam ſuam*, ſubjicito: *Cui nomen erat Areadna.*

Ibid.

Ibid. Poſt iſthæc, *Avus imperium tradidit*, ſequuntur in alijs exemplaribus talia: *Atque inde correptus inteſtinorum morbo, vitam amiſit, imperio Romanorum duobus de viginti annis adminiſtrato.*

Pag. 80. Hæc ita leguntur integrius quibuſdam in libris: *Quippe Zeno* XVI *annis regno potitus, vivendi finem fecit. Quum autem is vitam cum corona reliquiſſet, &c.*

Pag. 81. Hæc etiam ſic ſupplenda ſunt: *Fulmine tactus, vivendi finem fecit, annis in imperio* XXVII *exactis.*

Pag. 83. Poſt illa verba, *Deliria ſectabantur*, addendum: *Hoc modo novem annis imperio potitur.*

Pag. 93. Poſt, *extinctus eſt*, adjice: *Adminiſtrato quatuor annis imperio.*

Pag. 97. Poſt, *Amicus dirarum*, hæc addito: *Quum tyrannidem totis annis octo per vim obtinuiſſet.*

Pag. 101. Leguntur hęc in alijs hoc modo ſolidius: *Secundum hæc Heraclius annis* XXX *imperio adminiſtrato, vitam cum corona reliquit. Coacto autem à natura Heraclio, &c.*

Pag. 103. Addendum heic quoque tempus imperij Conſtantini IIII de alijs exemplaribus, hoc modo: *Vbi* XVII *annis imperio præfuiſſet, iam moriturus, Iuſtinianum, &c.*

Pag. 103. Interſerenda ſunt heic tempora imperij tam Apſimari, quàm Iuſtiniani Rinotmeti, quæ ſic nonnullis in exemplaribus ſunt expreſſa: *Ceterùm Apſimarus ſeptem annis intermedijs regnavit, Iuſtinianus autem alijs* XVI *annis.*

Ibid. Poſt illa verba, *Ex quo dejectus imperio fuerat*, hæc adjicito: *Quippe duobus tantum annis regni guſtum percepit.*

Pag. 111. Supplebis hunc locum ita: *Quum labra tantum imperij melle madefeciſſet, palatum vero eius dulcedine perluere non potuiſſet: quod nimirum biennio ſolum deguſtaſſet. Reb. Romanis, &c.*

Pag. 116. Poſt illa verba, *Boum oſſibus canumque permiſta concremavit*, adjicienda ſunt hæc: *in hunc modum annis vbi* XXXIIII *regnaſſet, ad orci ſupplicia juſto iudicio detruſus eſt. Quum vero tandem, &c.*

Ibid. Poſt verbum, *relinquit*, addito: *Poſt annum imperij quintum, Irene, &c.*

Pag. 120. Poſt illa verba, *mercedem tribuit*, ſequuntur hæc alijs in exemplaribus: *Contingit autem ipſi longo tempore tam ſoli, quam cum filio Conſtantino imperio frui, nimirum ad* XVII *annos. Igitur imperij rota, &c.*

Pag. 124. Poſt hæc verba, *Nec flagris eorum corpora violabat*, deſunt

non pauci versus, quos Latine conversos adscribemus. *Prælijs aliquot infeliciter commissis, cepit Agarenis ridiculus videri, qui Romanorum phalanges sæpius perrumpentes, & earum duces captivos abducentes, imperatorem formidolosum & mollis animi virum nuncupabant. Ea res Michaëlo magnos animi dolores, ærumnas, adflictionesque peperit. Nimirum horrenda sceleratæque impietatis morbo laborabat, qui eum ab oculis Dei secludebat. Quum igitur alijs post alia malis premeretur, maris instar cum strepitu irruentibus, etiam gravior quædam tempestas incubuit, eiusque cor veluti navim onerariam succussit. Thomas enim ille, cuius antea mentionem, &c.*

Pag. 115. Supplenda sunt hæc in hunc modum: *Michaëlus autem excessurus è vita, quum annis octo Romanis præfuisset, Theophilo filio, &c.*

Pag. 136. Leguntur hæc in libris integrioribus hoc modo: *Quapropter craterem letiferum Michaëlo miscet, regno per* XI *annos petito, ac imperium occupat.*

Pag. 147. Addes quædam ex libris rectius descriptis, hoc modo: *Tandem exactis in imperio quinque annis, absque socio & perturbatione, vitæ finem facturus, &c.*

Pag. 155. Desunt heic etiam imperij Phocæ anni. quapropter locus integer ex aliorum exemplariorum erit auctoritate: *Divina quædam verba pronuntiantem interficiunt, sextum iam annum imperantem. Hoc modo iusti, &c.*

Atque hæc annotare lectorum in gratiam libuit, quæ minime nobis dissimulanda viderentur. Est autem maxima ceteroquin etiam varietas exemplarium auctoris hujus, & multis in locis alij quoque versus desiderantur, quorum omissio quum sententiam scripti non corrumpat: visum est accuratam horum indicationem in id tempus differre, quum postulari & requiri Græcam Manassis annalium editionem à lectoribus studiosis animadverterimus, quam in hoc tempore typographus, alioqui juvandæ reipublicæ litterariæ cupidus, negauit instituere se certis de caussis potuisse. Nostram sane opellam, in publicatione Constantini, haud scio quàm feliciter, studiosè quidem certè navatam, placere lectoribus optamus, & æquis alienorum laborum æstimatoribus non prorsus ingratam fore confidimus: quibus solis si probari studium nostrum in eruendis è caligine bibliothecarum, Latinaque cinitate donandis bonis & vtilibus veterum monumentis intelligamus, est quod gaudeamus, & illorum benevolentia freti superbas malevolorum censuras

Omnes vnius æstimemus assis.

IOAN-

IOANNIS MEVRSI
AD
CONSTANTINVM
MANASSEM
NOTÆ.

PAg. 3. lin. 8. βίμβλοις.) Scrib. βίβλοις.

Lin. 13. ἐτῶν ϛ') Scrib. ἐτῶν τε.

P. 5, l. 18. ὁ γίγαντος ἥλιος) Appellat γίγαντα ἥλιον, vt infra. ὁμίχας γίγας ἥλιος, ὁ ζωογόνος λύχνος.

Sic Pisides in Hexaëmero.

ὦ τ' γίγαντα τοῦτον ἥλιον κλίνας.

Desumptum id ex Psalmo XVIII. ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος) ἐν πᾶσιν αὐτοῦ ὁ ἀγαλλιάσεται) ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ. De solis autem magnitudine varia veterum sententia nota ex Mathematicorum libris.

P. 6. l. 4. ἀνάμασιν) Scrib. ἀνάβασιν.

P. 7. l. 14. ὡς ἂν ἅπαντες λιμῶνας.] Rescribo. ὡς ἂν ἅπαντες λιμῶνας.

L. 17. ὡ εὔεργιζον χρυσίον) Scrib. ὡς ὄβρυζον χ. Etymologici Auctor. ἀπὸ τῆς βαρείας τῆς χρυσοχοϊκῆς λίθου, ἐν ᾗ δοκιμάζεται ὁ χρυσὸς, καὶ τι ὄβρυζον, καὶ τι κίβδηλον ᾖ. Scholiastes Thucydidis lib. I. χρυσοῦ ἀφίδιον, πολλάκις ἐζητήθη, ὡς τι ῥυάδιον ὄβρυζον. Aurum *Obryzum* occurrit pluries apud Scriptores Latinos.

P. 9. l. 13. λίστρις λαμπαύχενες.] Malè transpositi hîc versus, restituendique in ordinem suum.

τότε μὲ ἅπαις ἐπὶ γῆς ὤφθησαν φειδωλοί,
λίστρις λαμπαύχενες, ἄμοι.

Porrò scrib. λίστρις λαπαύχενες.

ibid. ἄμοι.) Græci recentiores ἄμος pro ἄμοι dicebant. Vide Glossarium nostrum. Et corrigendæ sunt Glossæ Benedicti. *Vrsus.* ἄμοι. καὶ ἄμος. Nauci non est, quod hodie editur. ἄμος χλιάδιος.

ibid. λαγίναι.) λαγίναι, sunt lepores recentioribus Græcis. Nicetas in Andronico Commeno. ἔτι δὲ οἱ πλωϊτοὶς λαγίναι, καὶ χῆνες αἱ ἥμεροι. Vide Glossarium nostrum.

L. 22. ἐμπείξετο) Scrib. ἐμπύσατο.

P. 10. l. 6. ἐκπῆδαι ὄρχεται] Scrib. ἐ. ὄρχατοι.

L. 22. ἀκλωσμοῖς] Scrib. ἀκπτοδομοῖς.

P. 11. l. 20. τῶν χισμάτων) Pro χισμάτων, est μιξοβάρβαρον. Recentiores enim Græci vt χινὴ pro χοῖνος, ita χίσμα quoque pro χοίνισμα dicebant.

P. 12. l. 3. ὡς ἄμον) Abundat ὡς.

L. 18. δασύκερως καλώπης.] Scrib. δασύκερκος ἀλώπηξ.

L. 22. ἐπιτεύλω) Scrib. ἐπιτέλλων.
L. 23. ἐμφίεση) Scrib. ἔφιεση.
P. 13. l. 7. δημιεργὸς.] Scrib. δημιουργὸς.
P. 14. l. 15. τιχεὶς γὲ) Scrib. σιχεῖς γ.
P. 15. l. 17. ἄγνοιαν) Scrib. ἄνοιαν.
L. 19. ἐρχατείως] Malim ὀρχατείως, ab ὀρχάτης.
P. 16. l. 23. ηχύτε.) Scrib. ηχύτε.
P. 17. l. 6. πιστρίχης] Scrib. πιστρέχουσα.
L. 26. ξυλοστρόλς] Scrib. ξυλοστρόλς.
P. 18. lin. 25. κυρὴ) Scrib. κυρὰ.
L. 27. ὡς ναῦς τις] Scrib. ὡς ναύτης.
P. 19. l. 9. ταυτοστρόλς) Scrib. ταυτοστρόλς.
P. 21. l. 24. ἰλλύρες.) Scrib. Ἰλλύριοι.
P. 22. l. 1. πλῦτης) Scrib. πλῦσια.
L. 7. παιδιοίως.) Scrib. παιδικοίως.
Pag. 25. l. 12. ἐμμιμνομένον.) Revocat mihi hic locus in memoriam alterum apud Schol. Hermogenis in Prolegomenis, insigniter corruptum. κομμφικὴ ἡ δύο ὡς ὅτι τῶν γυναικῶν τῶν κεχρυμένων τὸ μυθίω ἢ φυκίφ. Rescribe. l. κεχρυμένων ψιμυθίω καὶ φ.
Pag. 25. l. 22. χολαίχαι.) Scrib. χοραίχαι.
Pag. 28. l. 9. πρώτης.) Scrib. πρῶτος.
P. 30. l. 5. ἀπορύς.) Scrib. ἀπορρύη.
P. 31. l. 18. συμπίσω.) Scrib. συμπαίσω.
P. 35. l. 3. ὑσάνω.) Scrib. ὑσάσω. Idem mendum est mox pagina sequenti, lin. 10.
P. 36. l. 26. φειαγμοῖς.) Scrib. φειμαγμοῖς.
P. 39. l. 10. ἔ ὑπὸ) Scrib. τὸ ὑ.
L. 12. σὺ πείθω.) Scrib. ἐυμπείθω.
P. 41. l. 4. εἰκεῖ) Scrib. ὑκεῖ.
P. 45. lin. 20. μελίσσητα.) Scrib. μελίσσητα.
P. 46. l. 27. κυκλογμῦ.) Scrib. κυκνογμῦ. vocat eleganter Helenam, quam poëtę fabulantur natam Iove patre in cycnum mutato, cum Ledam comprimeret. Res est nota.
P. 49. l. 11. ὧ μὲ ἰθὺς) Scrib. ὧ μενεσθεῦ. Menestheum Athenis contra Trojanos profectum, notum ex monumentis veterum. Tamen hoc nomine mendacij olim arguit Homerum Daphidas, negans Athenienses ad Ilium militasse. Vide Suidam in Δαφίδας.
P. 51. l. 19. τότων.) Scrib. τότῳ.
P. 52. l. 24. τοῖς.) Scrib. ταῖς.
P. 54. l. 12. τῦς.) Scrib. τοῖς.
L. 26. στομμάτων.) Malim, κομμάτων.
P. 56. l. 5. νάσαυθμον.) Scrib. ναύσταθμον. Et mox lin. 18. perperam iterum ναυσαύθμῳ, pro ναυσάθμῳ.
L. 7. ἢ ἀμφιπποδαμείας) Scrib. ἢ ἀφ' ἱππιοδαμείας.
Lin. 11. ἐκλιλασάντων.) Malim, ἐκφοιβασάντων.
P. 58. l. 8. αἰχίδνης.) Scrib. ἰχίδνης.
P. 59. l. 20. σιλίνης.) Scrib. σιλίνοις.
P. 60. l. 13. σαδίνς) Scrib. σαδίνς.
P. 61. l. 10. αὐτῶ.) Scrib. αὐτὸ.
L. 12. ταύτῳ διαρίνοια.) Scrib. ταύτῃ διαρρίνοια.
L. 25. ἀζύλιος.) Scrib. ἀμύλιος.
P. 62. l. 21. ποτόκος.) Scrib. ποτόκνς.
P. 63. l. 9. φαιςύλευ.) Scrib. φαυσύλευ.
L. 20. τῦτον) Scrib. τότων.
P. 64. l. 22. τίλλος.) Scrib. τύλλος.
P. 66. l. 3. βύδρέμα.) Scrib. βέδρευμα.
Ibid. ὑπὲ γαίων.) Scrib. ὑπογαίων.
P. 67. l. 27. συμπίσωρ.) Scrib. συμπαίσωρ.
P. 68. l. 5. ἀυτὲς) Scrib. ἀυτὲς.
L. 19. σίφος.) Scrib. σίφος.
P. 69. l. 23. ἀνεὶς. Scrib. ἄχεις.

P. 70.

P. 70. l. 3. τῆς.] Scrib. τοῖς.
P. 71. l. 13. σφοχμῆς] Scrib. σφοχμὴς.
P. 75. l. 9. χόντ@.) Scrib. χόντες.
L. 21. χαλῆς.) Scrib. χαλῶς.
P. 76. l. 14. πλὼ ὑπὸ χεῖρα πᾶς.) Scrib. τῇ ὑ χ. πάσῃ.
L. 24. ἴδωμον.] Scrib. ἴδδωμον.
P. 77. l. 24. ὑπὶ καλπίδιον.] Scrib. ὑπὶ καλπίδιον.
P. 78. l. 25. ῥῦμης.] Scrib. ῥῶμης.
P. 79. l. 14. φόλαιν@.) Scrib. φίλοιν@.
L. 20. λόχυς.) Scrib. λίχυς.
P. 81. l. 27. ᾗ πέν@ τῆς τύχης.) Scrib. ᾗ πεντὸς ὁ τῆς τ.
P. 82. l. 2 φυάντων.) Scrib. φυάντι.
L. 5. ἀμὶς ᾗ πολισήιον,) Idem quoque proverbium hoc commemorat etiam Theodorus Metochites Hist. Rom. lib. 1. ὁ μέντοι δομπατὸς τίτου μὲ ἰῶ ἀλλᾳὸς, μαλὶν ᾗ ἀλλᾳῶ πρὸς αὐτὸν ἴχωι, ὡς ἴδ) τὸ θρυλλύμενον ἐκεῖνο παράλληλ. ἀμὶς ᾗ πολισήιον ἐκ τῆς αὐτῆς ὑίλν.
L. 6. χημάτων.) Scrib. χωμάτων. Habes eundem hunc versum iterum infra p. 232. l. 21.
L. 19. λιπαρὰν.) Malim λιπαρᾶς.
P. 83. l. 7. ὄμβοις πολλοῖς.) Scrib. ὄμβ@ πολλὸς.
L. 26. βλάψαιν.) Scrib. βλάψαιν.
P. 87. l. 19. ἄνῖσι.) Scrib. ἄνισι.
P. 88. l. 22. αὐτῶν.) Scrib. αὐτὸν.
L. 27. σφόγῖν.) Scrib. σίχειν.
P. 89. l. 18. συνδεσμόντες.) Scrib. συνδεσμόντων.
L. 24. πτεύσαντ@.) Scrib. πτεύσαντες.
L. πρυμνόθεν.) Scrib. πρυμνόθεν.
P. 10. l. 1. καπάθεσις.) Scrib. καπάθυσις.
L. 17. καλεία.) Scrib. βαλεία. Nam Valeriam appellant Diocletiani hanc filiam Historiæ Romanę Scriptores.
P. 92. l. 21. ὑποδεχόμοι δὲ.) Scrib. ὑποδεχομῆν.
Ibid. ὑπδαμάζων.) Scrib. ὑπδαμάζωσ.
P. 93. l. 13. πορφύρεός τε δάνατ@.) Notus Homeri versus Iliad. l.
ἔλλαβε πορφύρε@ δάνατ@ καὶ μοῖρα κραταιή.
Huc respexit.
L. 18. ᾧ λυτρῷ ᾧ θείν.) Scrib. quarto casu. τὸ λυτρὸν τὸ θεῖον.
P. 94 l. 2 μικρὸν.) Scrib. μακρὸν.
L. 5. ζωοφαγίας.) Scrib. ζωοσφαγίας.
L. 23. ὃς ἀδελφὸς ἀάλαντ@.) Scrib. ὃς ἀδελφὸν ἀάλαντα. Ita Historia jubet.
P. 69. l. 1. λέγῖν ἴχωσ) Scrib. ἴχειν λέγωσ. Commutavit fines verborum supinè festinans librarius.
P. 102. l. 25. φυλάτῖον.) Scrib. φυλάττειν.
P. 103. l. 8. ἀπολμία.) Scrib. εὐπολμία.
P. 108. l. 18. σωματικῶς.) Scrib. σωματικῆς.
P. 109. l. 1. καταλιδίντες.) Scrib. καταλινδίντες.
L. 18. χευσίον.) Scrib. χρυσίον.
P. 110. l. 20. ἂν τῶν φώμαιον.) Excidit versus qui sequebatur, continens quid juraret; nempe, se Afros bello nequaquam vexaturum.
P. 111. l. 25. ἰσαγχῶν.) Scrib. ἰσιγχῶν.
P. 112. l. 15. ἐυφήμων.) Scrib. ἐυφήμν.
P. 113. l. 5. βερίννε.) Scrib. βερίνης.
P. 114 l. 14. λιφθὶς.) Scrib. λιφθὶς.
Ibid. νόσῳ.) Scrib. νόσῳ.
P. 115. l. 20. ἀναγκαείζοντα.) Scrib. ἀναγκαείζοντα.
P. 118. l. 26. ὀπκτείραν.) Scrib. ἰσικτείραν.
P. 119. l. 23. πχθὶν.) Scrib. λιχθὶν.
P. 120. l. 7. σιμῶν.) Scrib. σιμὸν.

L. 22. ἐπεισύλω) Scrib. ἐπεισύλων.
L. 23. ἐμφίεσν) Scrib. ἔφιεσν.
P. 13. l. 7. δημεργὸς.] Scrib. δημιουργὸς.
P. 14. l. 15. τικεὶς γε.) Scrib. πικρῶς γ.
P. 15. l. 17. ἄγνοιαν) Scrib. ἄνοιαν.
L. 19. ἐργασείας] Malim σφαγείας, ab σφάγης.
P. 16. l 23. νηχότν.) Scrib. νηχύτν.
P. 17. l. 6. περιτρέχνσ] Scrib. περιτρέχουσα.
L. 26. ξυλοστρόγλις] Scrib. ξυλοστρόγγυλις.
P. 18. lin. 25. κυφὴ) Scrib. κυφὴ.
L. 27. ὡς ναῦς τις] Scrib. ὡς ναύτης.
P. 19. l. 9. ναυτεσγλὶς) Scrib. ναυτεστρόγγυλις.
P. 21. l. 24. ἰλλύης.) Scrib. ἰλλύης.
P. 22. l. 1. πλοῦντις) Scrib. πλοῦτος.
L. 7. ναυδισίαις.) Scrib. ναυδικίαις.
Pag. 25. l. 12. ἐψιμυθιωμένον.) Revocat mihi hic locus in memoriam alterum apud Schol. Hermogenis in Prolegomenis, insigniter corruptum. κομμωτικὴ ἡ ἕξις ὡς ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν κεχρισμένων τὸ μυθίῳ καὶ φυκίῳ. Reſcribe. l. κεχρισμένων ψιμυθίῳ καὶ φ.
Pag. 25. l. 22. χαλαφὰς.) Scrib. χαραφὰς.
Pag. 28. l. 9. πρώτης.) Scrib. πρῶτος.
P. 30. l. 5. ἀπερύν.) Scrib. ἀπερύν.
P. 31. l. 18. συμπίσωρ.) Scrib. συμπαίσωρ.
P. 35. l. 3. ὑσάσν.) Scrib. ὑσάσν. Idem mendum eſt mox pagina ſequenti, lin. 10.
P. 36. l. 26. φειαγμοῖς.) Scrib. φειμαγμοῖς.
P. 39. l. 10 ἕ ὑπὸ) Scrib. τῷ ὑ.
L. 12. συ πείθω.) Scrib. συμπείθω.
P. 41. l. 4. οἰκεῖ') Scrib. οἰκέτ'.
P. 45. lin. 20. μελήσοντα.) Scrib. μιλήσοντα.
P. 46. l. 27. κυκλογλῶν.) Scrib. κυκνογλῶν. vocat eleganter Helenam, quam poëtę fabulantur natam Iove patre in cycnum mutato, cum Ledam comprimeret. Res eſt nota.
P. 49 l. 11. λῶ μὲ ἰθὺς) Scrib. λῶ μενεθεὺς. Meneſtheum Athenis contra Trojanos profectum, notum ex monumentis veterum. Tamen hoc nomine mendacij olim arguit Homerum Daphidas, negans Athenienſes ad Ilium militaſſe. Vide Suidam in δαφίδας.
P. 51. l. 19. τύτων.) Scrib. τύτῳ.
P. 52. l. 24. τοῖς.) Scrib. ταῖς.
P. 54 l. 12. τῆς.) Scrib. τοῖς.
L. 26. σκεμμάτων.) Malim, χρεμάτων.
P. 56. l. 5. νάσανθμον.) Scrib. ναύσεθμον. Et mox lin. 18. perperam iterum ναυσάνθμῳ, pro ναυσέθμῳ.
L. 7. ἢ ἀμφιπτοδαμείας) Scrib. ἢ ἀφ' ἱπποδαμείας.
Lin. 11. ἐκλιδασάντων.) Malim, ἐκφοιβασάντων.
P. 58. l. 8. αἰχίδνης.) Scrib. ἰχίδνης.
P. 59. l. 20. σιλίνης.) Scrib. σιλίνοις.
P. 60. l. 13. σαδίνς) Scrib. σαδίνς.
P. 61. l. 10. αἰπῷ.) Scrib. αὐτὸ.
L. 12. ταύτῳ διαρίνσα.) Scrib. ταύτῃ διαφοίνσα.
L. 25. ἀξύλιος.) Scrib. ἀμύλιος.
P. 62. l. 21. ποτόκνς.) Scrib. ποτόκνς.
P. 63. l. 9. φαιξύλευ.) Scrib. φαιυύλευ.
L. 20. τῶτον) Scrib. τύτων.
P. 64. l. 22. τίλλος.) Scrib. τύλλος.
P. 66. l. 3. βίδρόμα.) Scrib. βίδρευμα.
Ibid. ὑπὸ γαίων.) Scrib. ὑπογαίων.
P. 67. l. 27. συμπίσορ.) Scrib. συμπαίσορ.
P. 68. l. 5. αὐτὸς) Scrib. αὐτὸς.
L. 19. σίφος.) Scrib. σίφος.
P. 69. l. 23. ἀνεὶς. Scrib. ἄχεις.

P. 70.

P. 70. l. 13. τῆς.] Scrib. τοῖς.
P. 71. l. 13. σεσοφυῆς] Scrib. σεσοφυνῆς.
P. 75. l. 9. κόνῳ.) Scrib. κόνυς.
L. 21. χαλῆς.) Scrib. χαλᾶς.
P. 76. l. 14. πλὴν ὑπὸ χεῖρα πᾶξ.) Scrib. τῇ ὑ χ. πάσῃ.
L. 24. ἔδωμον.] Scrib. ἔδδωμον.
P. 77. l. 24. ἐπὶ κολπίδιον.] Scrib. ἐπικολπίδιον.
P. 78. l. 25. ῥῦμης.] Scrib. ῥᾶμης.
P. 79. l. 14. φοίνιν῾ῳ) Scrib. φίλοιν῾ῳ.
L. 20. λόγυς.) Scrib. λέχυς.
P. 81. l. 27. ᾗ πέπ῾ῳ τῆς τύχης.) Scrib. ᾗ πεπλὸς ὁ τῆς τ.
P. 82. l. 2 φυέντων.) Scrib. φυέντι.
L. 5. ἀμὶς χὴ πολισήειον,) Idem quoque proverbium hoc commemorat etiam Theodorus Metochites Hist. Rom. lib. 1. ὁ μέντοι δομεπανὸς τίτου ῥᾳ ἰῷ ἀδελφὸς, μηδὲν ἧ ἀδελφῷ πρὸς αὐτὸν ἔχων, ὡς εἰ) τὸ θρυλλύμενον ἐκεῖνο παράληθες. ἀμὶς χὴ πολισήειον ἐκ τῆς αὐτῆς ὑέλυ.
L. 6. χημάτων.) Scrib. χωμάτων. Habes eundem hunc versum iterum infra p. 232. l. 21.
L. 19. λιπαρᾷν.) Malim λιπαρᾶς.
P. 83. l. 7. ὄμβρησις πολλοῖς.) Scrib. ὄμβρ῾ῳ πολλὸς.
L. 26. βλάψαιεν.) Scrib. βλέψαιεν.
P. 87. l. 19. ἄψοι.) Scrib. ἄνισοι.
P. 88. l. 22. αὐτῶν.) Scrib. αὐτὸν.
L. 27. σεύγειν.) Scrib. σέχειν.
P. 89. l. 18. συνδεσμόντες.) Scrib. συνδεσμόντων.
L. 24. πνεύσαντ῾ῳ.) Scrib. πνεύσαντες.
L. πρυμνόθεν.) Scrib. πρεμνόθεν.
P. 10. l. 1. καπάθεσις.) Scrib. καπάθυσις.
L. 17. γαλειᾶ.) Scrib. βαλεειᾶ. Nam Valeriam appellant Diocletiani hanc filiam Historiæ Romanę Scriptores.
P. 92. l. 21. εἰσδεσμοὶ δὲ.) Scrib. εἰσδεσμεῖν.
Ibid. ἐκδαμάζων.) Scrib. ἐκδαμάζᾳς.
P. 93. l. 13. πορφύρεός τε θάνατ῾ος.) Notus Homeri versus Iliad. ι.
ἴλλαδι πορφύρ῾ῳ θανάτ῾ῳ ἠὲ μοῖρα κραταιή.
Huc respexit.
L. 18. ᾧ λυτρῷ ᾧ θείῳ.) Scrib. quarto casu. τὸ λυτρὸν τὸ θεῖον.
P. 94. l. 2 μικρὸν.) Scrib. μακρὸν.
L. 5. ζωοφαγίας.) Scrib. ζωοσφαγίας.
L. 23. ὃς ἀδελφὸς ἁάλεντ῾ος.) Scrib. ὃς ἀδελφὸν ἁάλεντα. Ita Historia jubet.
P. 69. l. 1. λίγδην ἔχειᾳ) Scrib. ἔχειν λίγᾳ. Commutavit fines verborum supinè festinans librarius.
P. 102. l. 25. φυλάτλει.) Scrib. φυλάττειν.
P. 103. l. 8. ἀπόλμια.) Scrib. εὐπόλμια.
P. 108. l. 18. σωματικῶς.) Scrib. σωματικῆς.
P. 109. l. 1. καπακλιθέντες.) Scrib. κατακλινθέντες.
L. 18. χρυσίον.) Scrib. χρυσίον.
P. 110. l. 20. ἂν τῶν ῥωμαίων.) Excidit versus qui sequebatur, continens quid juraret; nempe, se Afros bello nequaquam vexaturum.
P. 111. l. 25. ἐπαγλῶν.) Scrib. ἐπεγγλῶν.
P. 112. l. 15. ἐυφήμην.) Scrib. ἐυφήμμν.
P. 113. l. 5. βερίννυς.) Scrib. βερίνης.
P. 114. l. 14. λῃφθεὶς.) Scrib. ληφθεὶς.
Ibid. νήσῳ.) Scrib. τόσῳ.
P. 115. l. 20. ἀναγκαείζοντα.) Scrib. ἀναγκαείζοντα.
P. 118. l. 26. ἐπικτείραν.) Scrib. ἐποικτείραν.
P. 119. l. 23. πιχθὲν.) Scrib. λιχθέν.
P. 120. l. 7. σιμῶν.) Scrib. σιμὸν.

P. 121. l. 12. σφάτης. Scrib. σφῆτας.
P. 123. l. 9. λιθεφύρτης.) Scrib. λιθεφύρτης.
P. 124. l. 7. ὃν.) Scrib. ὃν.
P. 127. l. 15. διαδόχων γῆς.) Scrib. διάδοχον γῆς.
P. 128. l. 26. μόνος.) Scrib. μόνοις.
P. 129. l. 20. σφίσιν.) Scrib. σφῶν σφ.
P. 132. l. 22. χῆμαι.) Scrib. χῆμαι.
P. 133. l. 6. ἴσλει τὸ.) Scrib. ἰσχίο-το.
P. 135. l. 14. φρύαμα.) Scrib. φρύαγμα.
L. 16. μανείκιον.) Scrib. μανείκι⊙.
L. 21. μίλμ.] Scrib. μίλλοι.
P. 136. l. 12. εἰσεσχείτοτα.] Scrib. ἰσεσχήτοτα.
P. 139. l. 18. καὶ μετ' ἀυτῆς μανάκιον.) Versus hi quatuor proximè sequentes malè interpuncti, corrupti, & transpositi. Ita restituo.
καὶ μετ' ἀυτῆς μανάκιον. (τῆς ἀπαρχῆς συλλόγου!)
κόσμοις ἐφ' ἅλοις πίπτει κεφαλῆς τὰ ῥωμαίων.
εἰς τοῦτο μὲ ἀπώλεσε αἱ φλώμφοι τερθρίαι.
καὶ τὰ χρυσοδοτήματα τῶν πειρατολεγίστων.
L. 27. ἀκεφλοπότης.) Scrib. ἀκρατοπότης.
P. 140. l. 26. ὁμόδυμον.) Scrib. ὁμόδυμον.
P. 143. l. 22. ἀμφίτεκον.) Scrib. ἀμφίσομον.
P. 144. l. 16. ἐν ἑαυτοῖς.) Scrib. ἐνιαυτοῖς.
P. 145. l. 2. δαμάλεως.] Scrib. δαμάλεως.
P. 146. l. 2. ἴλις.) Scrib. ἴλις.
P. 148. l. 21. χιλίκιον.) Scrib. χιλίκιον.
P. 150. l. 1. κληρογώμον.) Scrib. συλλογώμον.
P. 152. l. 6. ἀναστίμου⊙.] Scrib. ἀνάστιμου⊙.
P. 153. l. 11. προσπεισάμι⊙.) Scrib. προσπαισάμι⊙.
P. 154. l. 1. κακοῖς.) Scrib. κακοὶ.
P. 157. l. 12. φιλισσικῷ.) Scrib. φιλισσικὸς.
P. 158. l. 10. φλοιᾷ.) Scrib. φλιᾷ.
P. 162. l. 27. οἱ τ' ὀκμυρίων.) Scrib. οἱ πεμπτίων.
P. 164. l. 16. κόνδυ⊙.) Scrib. κάνδυ⊙. Notum indumentum Persicum, κάνδυς.
P. 166. l. 22. εἶπα⊙.) Scrib. εἰπέ⊙.
P. 167. l. 8 ὑπατοσκοπίας.) Scrib. ὑπατοσκοπίας.
P. 169. l. 20. ἐυσόχως.) Scrib. ἐυσόχως.
P. 170. l. 25. ἄλλοις.] Scrib. ἀμῆς.
P. 175. l. 21. σίνιστα.] Scrib. σίνηστα.
L. 23. μαχεῖν.) Scrib. μιχεῖν.
P. 177. l. 25. τύτωνό λίων.) deest versus, qui hunc sequebatur, de Michaële.
P. 183. l. 13. καλιφυγὶς.) Scrib. καλεφεγγεῖς.
P. 186. l. 3. ἀναζοπλυθῆς.) Scrib. ἀμαξοπλυθῆς.
P. 187. l. 7. ἀυτοῖς.) Scrib. ἀυτῆς.
P. 191. l. 10. θοαυεγῖς ἀσύλοις.) Scrib. θοαυεγὶς ἀσύλως.
L. 11. φυλεβρύτλω.] Scrib. φωτοβρύτλω.
L. 13. πόσλω δαφιλῆ.) Scrib. πόσιν δαφιλῆ.
P. 192. l. 6. ἄκαρ⊙.) Scrib. εὔκαρ⊙.
P. 194. l. 3. μυδιόμενον.) Scrib. μυδιώμενον.
Ibid. ἀληθινόν.) Scrib. ἀληθινήν.
L. 6. χωλαρχίαν.] Scrib. χωραρχίαν.
L. 10. ἀκεφτοπότης.) Scrib. ἀκρατοποτῆς.
L. 14. συβαρίτλω.] Scrib. συβαρίτλω.
L. 15. ἰδίφων.] Scrib. ἐυίφων.

L. 16.

L. 16 παίζων.) Scrib. παίζωσι.
L. 26 μλιτυργοὶ.) Scrib. μλωτυργοὶ.
P. 195. l. 1. χύτα διεσπάσαντο.) Scrib. χύτις διεσπάσθτο.
L. 21. ἐξήρχων.) Scrib. ἐξήρχουν.
L. 25. πεποιημένη.) Scrib. πεποιημένοι.
P. 196. l. 7. ἀξιοσίτων.) Scrib. ἀξιοσίτων.
P. 198 l. 23. ἅλιστῆ.) Scrib. ἅλις τῆ.
L. 27. πρεσυτὰς.) Scrib. πρητὰς.
P. 200. l. 2. ὑπῶν.) Scrib. ὑπτῶν.
P. 202. l. 7. ὕρω.) Scrib. ὕρως.
P. 204. l. 13. πειστέιω.] Scrib. πειστέρια.
P. 205. l. 17. βρύχης.) Scrib. βρύχης.
P. 208. l. 18. νόσης.) Scrib. νόσφ.
P. 210. l. 24. πολυαρχία.) Scrib. πολιαρχία.
P. 210. l. 3. αὐτὸν.) Scrib. αὐτὸ.
L. 20. ἀφαύχω.) Scrib. ἰφαύχω.
P. 212. l. 22. ὀφὶς πόλης.) Scrib. ὀφιπόλης.
P. 213. l 8. ἀλλ' ἐξ ἀτίμων.) Scrib. ἀλεξατίμων.
L. 9. πρωτοβόλοις.) Scrib. πρωτοβύλοις.
P. 214. l. 3. καλιὸς.) Scrib καλοιὸς.
L. 26. δυσπλημεύσας.) Scrib. βυσπλημεύσας.
P. 216. l. 10. ἀνδρώσσ.) Scrib. ἀνδρώσοις.
P. 217. l. 2. τίμιος ἀθείων. Scrib. δίμιος ἀθείως.
L. 11. ἀπεκόπων.] Scrib. ἀποκόπων.
L. 20. ὡς.) Scrib. ὃς.
P. 218. l. 26. αἱ.) Scrib. ἀ.
P. 220. l. 5. ἀνδρόνς.) Scrib. ἀνδρόνος.
P. 223. l. 26. λοιμὸς.) Scrib. λιμὸς.
P. 226. l. 20. φευγὰν.) Scrib. φυγῶν.
P. 227. l. 7. τύτων.] Scrib. τ τῶν. Recentiores Græci τὸν pro αὐτὸν dicebant; vt nuper à nobis notatum ad Hesychium Milesium.

L. 16. παιδίων.) Scrib. παιδίων.
L. 23. τρόφαν.] Scrib. τρόφιν.
P. 228. l 17. τῆς ἄρεω.) Scrib. τῶν ἄρεω.
Ibid. μλασσάσης.) Scrib. μλάσσουσι.
P. 229. l. 22. παρσφίων.) Scrib. παρσίων.
P. 230. l. 16. ἅλω.) Scrib. ὕλω.
P. 231. l. 6. πόλεις.) Scrib. πάλαι.
P. 233. l. 19. ἄλογον.) Scrib. ἄλογον.
Pag. 234. lin. 15. χαμάνς.) Scrib. χαρίεις.
Pag. 237. lin. 16. χόγλω.) Scrib. χόσιν.
P. 238. l. 27. αἰθητάς.) Scrib. ἰδητάς.
P. 240. l. 24. οἷα ψιδὴς.) Scrib. οἷς ἀψευδὴς.
Pag. 241. lin. 1. χύμβου.) Scrib. χύβου.
Pag. 243. lin. 16. ἀυτὸς.) Scrib. ἀυτῦ.
Pag. 244. lin. 6. ἀυτῶν.) Scrib. ἀυτὸν.
Pag. 245. lin. 9. ἐυκλιῶν.) Scrib. ἐυκλιῶς.
P 251. l. 7. φόνν.) Scrib. φθόνν.
Pag. 252. lin. 2. σφσία.) Scrib. σιγῆα.
L. 3. ἐρμύμενον. Scrib. ἑρμώμενον.
Lin. 27. κατίρωσιν.) Scrib. ἐκατέρωσιν.
P. 253. l. 19. σιγλώων χιλιάδν.) Scrib. σιγὸν ἐγχειλάδν.
Pag. 254. lin. 1. ὡς σκολιὸς ἀσιφιλωμίνω.) Corruptus versus, & mutilius. Restitue. ὡς κολοιὸς ὑπ' ἀ.
Pag. 256. lin. 1. ἰσιαύλιον.) Scrib. ἰσυάλιον.
P. 257. l. 2. σφσαιρτίζω.) Scrib. σφσσταιείζσι.
L. 4. συμπῆδον.) Scrib. συμπεῖδον.

Lin

Lin. 23. ἀοιδὴ θάνειν.) Post hunc versum inserendus ille, culpâ typothetæ omissus.

Λ'ρχίλοχον ἀδύνειδον κ' ἐορφάνειδον τῷ βίῳ.

Nota res de cycni cantu imminente morte.

Pag. 258. lin. 18. ἄοιδαν.) Scrib. αὖοιδαν.

L. 23. τοιῦτος.) Scrib. τοιούτοις.

L. 24. ὑφὶ.) Scrib. ὕφο.

Pag. 259. l. 13. ἀειμνήτω.) Scrib. ἀχνυμένῳ.

Lin. 15. ἐ γὰρ πεφάσμα, φασὶ, τὰ τῶν γαλῆων κλέος.) Notum proverbium hoc ex Pindaro desumptum. Utitur etiam Basilius in Epistolâ ad Postumianum. τὸ δὲ ᾠδὴ γαλέης, μὴ ἀεσθὲν ὑπ' ἀνδρῶν, ἀηδόνι φιλτοσόῳ πιστεύομεν. Et Basilacas in Monodiâ de morte fratris. μέχρι καὶ εἰς ἀλλαγὸν ἐπίσειον ἐξέτεινας τὸν ἀπόδυσιν. τὸ δὲ κλέος γαλέης ὑ ἀεσθὲν.

FINIS.

RERVM

RERVM AC VERBORVM
IN HIS ANNALIBVS PRÆCIPVE MEMORABILIVM, INDEX
Alphabeticus,

Qui reſpicit numeros Barbaros, prioris editionis, margini appoſitos.

ABeli natiuitas & ortus 11. ſtudia. ibid.
Abimelechus rex Ægyptiorum 16
Abramiexilium 15
Abrami in Ægyptum migratio. ibid.
Abſimarus Iuſtiniano inſidiatur 105.
Byzantium occupat 104
Abſimari varia nomina. ibid.
Abyſſi quando ſeparati 3
Achilles cur exacerbatus. 34. defenſor Palamedis. ibid. è Phthiâ 33. iniuſtè ab Vlyſſe delatus 35. inſulas prope Troiam deprædatur 33.
Achilles Patrocli cædem vltus 36
Achillis comes 35. impetus quare retuſus 34. interitus 37
Achillis poſtrema oratio ibid.
Actæonem à canibus dilaceratum eſſe 133.
Adamus ſomno conſopitus 9
Adami & Euæ nuditas conſpicua facta 10
ab Adami formatione vſque ad diluuiũ quantum fluxerit temporis 13
Adamo in paradiſo locato quid à Deo vetitum 8
Adrianopolis 136
in Adulatores ſententia 117
Adulterij exemplum 45. occaſiones 31
Ægyptus à quo habitabilis facta 13
Ægyptus imperij principium quando habere cœperit 25. variè adfligitur 28
Ægypti regnum quando finem habuerit 26
Ægypti rex 25
Ægypti reges Ptolemæi vocati 26
ex Ægypto egreſſi Iſraelitæ XL. annos in ſolitudine vixerunt 29
Ægyptiorum imperium quamdiu duraverit 16. primus rex 15. rex 14
Ægyptiorum ſubmerſio 28. ſuperſtitiones 15
Ægyptiis peculiare idolum. ibid.
Ægyſthus occiſus 39
Æneæ in Italiam adventus. ibid.
Æneæ nauigationes 40. obitus 42. oraculum datum 40
Aelius Adrianus imp. 58
Aelij Adriani comitas & munificentia. ibid. mors. ibid.
Agamemnon imp. 33.
Agamemnonis mors 39
Agareni Aphricam invadunt. 104. Carthaginenſium vrbem ceperunt. ibid.
Agriculturæ origo 11
Aiax ex Salamine 33
Aiacis in Achillem mortuum pietas 38
Alaricus Gotthorum rex 66
Alba condita 41
Alexander cur Spartam fugerit 31
Alexander Priami F. naſcitur 30. qui & Paris à Proteo ex Aegypto fugatur 32.
Alexander II. & Conſtantinus VII. impp. 142
Alexander ſiue Paris 73
Alexandri imperium 25. infeliees caſus 30
Alexandri M. ſucceſſores 25
Amantius ſpe excidit 82
Amazones Troianorum ſocij 36
Amulius & Numitor reges 42
Amulij cædes 43
Anaſtaſius imp. 80. Eutychianus. ibid.
manus & pedes ſuos devoravit 81
Anaſtaſij imper. ſomnium. ibid. mors. ibid. præclarum facinus 82
ancyle Græcis quid 44
Andronicus 169
angelus Domini cædit exercitum Senache-

nacheribi 19
animalia vt similia sibi edant 59
animalium ortus 6
animalibus appellationes inditæ 8
animus libertatis studiosus 91. rerum terrestrium cupidus 1
animi mollis & dejecti signum 33
Antiochia à Saracenis capta 148
Antæi fastus 164
Anthemius 67
Antoninus Caracalla imperator 60. quādiu imperauerit 59.60. vt pecunias ad belli vires instaurandas conflarit 59
Antoninus Pius cur & quando imperator factus sit 58
Antonini imperatoris collega 59. supellectilis vendita 58
Antonini Pij imp. erga doctos munificentia, ibid.
Apis idolum Aegyptiorum, 15
apium à Troianis comestum 40
Apollinis de imperio Romano responsum anibiguum 46
Apsimari mors 106
in aqua literas exarare 119
aquarum fecunditas 6. segregatio 3
Aquilæ augurium 49
Arabes 104
Arabes Asiam vastant 155. Cretam capiunt 148
arbor cognitionis boni ac mali interdicta 9
arboris bonæ signa 143
arboris cognitionis boni ac mali fructus 10
Arbaces dux Sardanapalum interficit 18
arca exstructa
arca Noæ 169
arcæ Noæ forma 12
Arcadius Honorio fratri in imperio Orientis succedit 66
Ardaburius 75
Ariadna Zenonis vxor 79
Artabasdus capitur & cæcatur 115. imp. designatus, ibid.
Artabasdi defectio 110
Artaxerxes Longimanus Xerxi in imperio successit 25
Artembares 21
Artemius Anastasius imperator designatur. 109
Artemius in exilium ablegatur 110
Artemij fuga 109
Ascanius Albæ rex 42
Asia Sesostrati regi tributaria 17
Asiæ dux 25
Aspar 75
Aspar Arij furori deditus, 76
Asparis impudentia 77
Assuria vnde dicta 14
Assurus Semi F. ibid.
Assyrij 98
Assyrij libertatem recuperant 17
Assyriorum de matrum liberorumque nuptiis lex, 16
Assyriorum imperium quandiu duraverit. ibid.
Assyriorum monarchia. ibid.
Assyriorum regio, Vnnis data 17
astris cœlestibus nomina quis imposuerit 12
astrologus quidam vt supplicium euaserit 56
astrologi cuiusdam de Augusto imperatore prædictio 49. alia prædictio. 80
astrologi ab Augusto vrbe ejecti 51
astrologorum, cum iuberentur Italia excedere, ad Cæsarem Vitellium responsio 54
Astyages à Cyro nepote suo captus 22
Astyages cum Magis de Cyro deliberat 21
Astyages filium Harpago comedendum proponit 22
Astyagis Medorum regis de filia somnium 20
Athenais Leontij F. 69
Athenais postmodum Eudocia dicta 70. imper. Theodosio iungitur, ibid.
Athenienses 32
Athenodorus Alexandrinus præceptor Augusti Cæsaris 50
Athenodorus Alexandrinus quomodo Augustum ab adulteriis reuocarit ib. vt iracundiam Cæsaris compescuerit 51
Auares populi 100
auaritia 89

augu-

augurium 169
Auguſtus Cæſar à Mecœnate monitus 50
Auguſtus Cæſar in libidinem pronus, ib.
Auguſtus capitis ſemel damnatos abſolvit. ibid. quam ſubditis fuerit carus 51
Auguſti Cæſaris erga ſapientes ac doctos humanitas. ibid. iracundiam vt compeſcuerit præceptor eius. ibid.
Auguſti Cæſaris magiſter. 50. natura. ib. extrema oratio 51
Auguſti imperium quamdiu duraverit. ibid.
Auguſti matris ſomnium. 49. nomen vnde. ibid.
Auguſti patris ſomnium. ibidem
Auguſto imperium quæ portenderint 49
auicula plorantium vocem imitatur 140
auium ortus 6. ſpecies. ibid.
aurum natiuum 8. quibus in locis reperiatur 7
auri criminatio 105. exſecratio 94. vis 110. vis maxima 78
auxilium diuinum 100

B

BAbel quid ſignificet 14
Babylon vnde nomen habeat. ibid.
Bactriani 98
balneum Zeuxippi quis condiderit 60
Baltaſarus cur imperio exciderit 20. Merodacho in Chaldæorum imperio ſuccedit 19
Baltaſaro tribus literis vaticinium in pariete ſcriptum 20
Barbari cuiuſdam humanitas 171
Barbari virtutē etiam poſſunt colere 68
Barda Phocas 147
Bardas Cæſar 134
Bardæ Duri ſeditio 154. inceſtus 134. interitus. 136
Bardanio imperium oblatum 121
de Bardanio vaticinium. ibid.
Baſilius à Bulgaris capitur 137
Baſilius imperio labaſcenti ſuccurrit 139
Baſilius Macedo imp. 136
Baſilius princeps victorioſiſſimus 147
Baſilius II. Romani F. cum fratre rerum potitur 154
Baſilij imp. natura 138
Baſilij Macedonis liberalitas 151. eiuſdem ortus. 136
Baſilij II. mors 156. eiuſdem res geſtæ 154
de Baſilio Macedone Theodoræ præſagium 136
Baſiliſcus 78
Baſiliſcus auro corrumpitur. ibid. imperium invadit 79
Baſiliſci ſeditio. ibid.
Begeleſes rex Parthorum. 59
Beliſarius imperium Iuſtiniano conſervat 85
Beliſarij lamentabilis caſus 86
Beliſarij res geſtæ 83
Bellerophontes 172
bellum Troianum quando geſtum 30. & quomodo ibid.
belli inter Cyrum & Aſtyagen occaſio 22
belli Troiani cauſa quæ. 30. princeps 33. ſocij ibid.
bella aerem requirunt animum 147
beneuolentia plebis erga principem 161
Bethlehemæ miſeriæ 107
Belus Aſſyriorum rex 16
bibliotheca Alexandrina. 26
bibliotheca cum 12. monachis cremata 113
bibliotheca libris tricenis & tribus librorum millibus conſtans 112
Bithynia 110
Bocchoris Ægyptiorum rex 128
Botoniates Nicæam occupat 173
Botoniatæ ſocordia 174
Briareus centimanus 170
Britanni 78
Brutus antevertit Tarquinios 47
Brutus atque Collatinus primi conſules ibid.
Brutus miſſus à Tarquiniis 46
Brutus terram exoſculatur 47
Bruti amentiam ſimulantis calliditas 46
Bruti donarium. ibid.
Bucephalas 48
Bulgares populi 105
Bulgares à Baſilio II. victi 155
Byzantium 68. 97. 98
Byzantium à Chroſroe obſidetur 98
Byzantij miraculum 60

Byzantij miſer ſtatus 100
Byzantiorum oppidum reſtauratum 62
Byzantiis Diceratum impoſitum 121

C

CAbades Perſarum rex 79
Cæſar à quibus cæſus 49
Cæſar Auguſtus Octauianus imp. ibid.
Cæſar Dictator 47
Cæſar lingua Punica vt ſonet 49
Cæſar primus apud Romanos monarcha 27
Cæſar ſolus rerum dominus 47
Cæſar vbi cæſus ſit 49
Cæſaris cum Iulia Neronis vxore coniugium 48
Cæſaris equus ibid.
Cæſaris inſigne facinus 49
Cæſaris mortem quæ portenderint ibid.
Cæſaris nomen vnde 48
Cæſaris pueri ſomnium ibid.
Cæſaris victoria & fortuna 47
C. Cæſari quis ſucceſſerit in imperio 49
Cainus auctor munitionum & latrociniorum 11. homicida princeps ibid.
Caini natiuitas & ortus, ibid. ſtudium & operæ ibid.
C. Caligula imp. quando factus 53
Caligula inceſtum committit ibidem
Caligulæ crudelitas, ibid. fœdi mores, ibid.
Caligulæ luxus, ibid. obitus ibid.
Callinicus patriarcha cæcatur 106
Calphurniæ ſomnium de cæde Cæſaris 49
Cambyſes Cyri F. imperat 23.
Cambyſes ignobilis 21
Cambyſis ſomnium 23
Candaules quibus imperarit 22
Candaules ſua ſtultitia perit 23
Candaulis genus 22. ſtultum facinus ibid.
Candaulis vxor. ibid
Capanæi magnificentia 364
Capitolij nomen vnde 41
Cappadocia regio feliciſſima 97
Captiuorum 12. milia morti addicuntur 94
carnis figura 11
carnibus volucrum pluit. 29
Carulus Francorum princeps 119
Carulus Romæ imperator deſignatur. ibid.
caſus generis humani 10
Celtæ à quo ſubiugati 57
Chaganus Scytharum rex, 93
Chagani immane factum, 94
Chagani perfidia 105
Chalanes turris 14
Chalcedonenſium cæcorum ciuitas vt exſtrui cœperit, & perfici deſierit 62
Chaldæorum fames 15
Chaldæorum regni principium 18
Chananæi radicitus euulſi 29
Chananæorum fames 26
Cherſon populoſa 107
Cherſonitarum calamitas, 106
choreæ Deo inſtitutæ 28
Choſroes in vincula conijcitur ob res male adminiſtratas 99
Choſroes Perſarum princeps 85
Choſroes Perſarum rex Aſiam prædatur 98
Chryſaphius eunuchus infeſtus Pulcheriæ 74
Chryſaphij exilium & mors, ibid.
Chryſargiri abolitio 82
Chryſopolis ſitus 144
Chriſtus in crucem quando actus 53
Chriſti interfectores accuſati, & morte multati ibid.
Chriſti natiuitas 51. natura 52
in Chriſtianos imperatorum ſæuitia & crudelitas 61
Chuſarſathemi Syri ſatrapæ in Iſraelitas crudelitas 115
Claudius imperator quando factus 53. quamdiu præfuerit imperij gubernationi. ibid.
Claudij imp. mors & obitus, ibid. natura, ibid.
Cleopatra ab Auguſto capta 26
Cleopatra Ægypti regina regnum amiſit ibid.
Clytemneſtra peremptæ 39
cœlum diuerſi coloris 5

Cœli secundi in orbem redactio 3
cœlo suus ornatus quando additus 5
collis Tarpeij nomen 45
Comnenorum principum successio 176
Commodus imperator 59. quamdiu regnaverit 60
Commodi imper. exitus. ibid. vita & mores. ibid.
coniugium dissimile 125
concupiscentiæ pœna 16
consilia hominum vana sunt. 102
Constans, Constantius, & Constantinus 2. imperatores 63
Constans II. imp. 102. fratricida. ibid. imperium in Italiam transferre conatur. ibi.
Constantis hæresis. ibid. imperatoris vxor Helena 61
Constantinus Andronici F. Ducas imperium adfectat 143
Constantinus Duellator, 162. imperium recuperat 147
Constantinus imperium recuperat 147 imperio deijcitur 146
Constantinus magnus imperator 62. prius relegatus, reuocatur 162
Constantinus III. Heraclij F. imperator 101
Constantinus III. fine facto memorabili moritur 101. IV. imp. mortem Constantis P. vindicat 103. V. Copronymus imp. 114. VI. à matre cæcatur 118
Constantinus VII. coniugi suæ capillos radit 117
Constantinus VIII. Romani II. F. cum fratre imperium administrat 154. IX. Monomachus imp. 162
Constantinus X. Ducas imperator 166
Constantini imperatoris mors 63. mater 61. religio 62. pietas 103
Constantini V. inmanitas. 114. VI. mores 117. VIII. mores 157. IX. ingenium & mores 163
Constantini IX. mors, & imperium 164
Constantinopolis 70
Constantinopolis exstructio 62. laudes 63.
Constantinopolitana vrbs cum globo cœlesti comparata 87
Constantius 66. Galli pater 62. imp. tria per se facta mala continenter deplorauit 64. querela ibid.
Consules creati 45. Romanorum primi 47. Romani primi 45. vnde dicti ibid.
Consulum administratio quamdiu duraverit 47
Copronymus secundò imperator 115
Creta 35
Creusa 42
Crocodilus trochilum, proverb. 145
Crœsus à Cyro captus 22. Lydorum rex. ibid.
Crœsi genus & origo 23
cruciatus mirum quoddam genus 129
cupido rerum terrestrium 1
Cyrus à Daniele monitus, 23. auo capto regnum ad Persas transfert 22
Cyrus Harpago trucidandus traditus 21 Hebræis libertatem, restituit 23
Cyrus vbi & inter quos educatus 21
Cyri pueri regnum ibid.
Cyziceni 80

D

DAmalis quid 40
Damatryani montes. 108
Danielus 164
Danielus vates cum tribus pueris in captivitatem ductus 19
Danielus Baltasaro vaticinium explicat 20
Darius Hystaspis F. ex septemviris vnus 24. Hystaspis F. post Cambysem imperat 23. Medorum rex Baltasarum occidit 20. regno potitur 25. qui & Astyages 20
Dauid vatum maximus 19
Dauides cur Troianis opem negarit 36
David vates post Saulum imperat 29
deastrorum cultus. ibid.
Deus quem protegit, nemo lædit 76
Deus Hebræorum preces exaudit 27
Dei consilium à nullo mutari potest aut impediri 105. custodia 164. eximia potestas & vis. 4. patientia 61. potentia rebus omnibus addit sobius

robur 101
Deiphobi & Paridis fraudes 37
Demoſthenes 172
diabolus primos noſtros parentes vt deceperit 10
diaboli fraudes & invidia ibid.
diceratum quid 111
dictatoris poteſtas 47
Didius Iulianus imp, quomodo ad imperium pervenerit 60
Didij Iuliani exitus. ibidem
Didymus Alexandrinus. 172
die primo quæ condita 3, ſecundo quæ creata & facta, ibid. tertio quæ creata 5. quinto quæ creata 6
diei oculus 5
diluvium à Deo immiſſum 12
diluvij forma & modus. ibid.
diluvium quæ ſecuta 13
Diocletianus & Maximianus impp, vitæ vitæ geſtus mutant 61, imperatores, ib.
Diogenes Cappadox 167
Diogenes Romanus à ſuis proditur 171
Diogenis Romani ſeditiones 168
diſſidiorum inter coniuges occaſio 71
Diuæ obitus 167
Domitianus quamdiu imperauerit 56
Domitianus quãdo factus imperator 55
Domitiani & Titi fratrum comparatio 55
Domitiani in aſtrologum quendam crudelitas 56
Domitiani natura & ingenium ibid.
Domitiani obitus 56
Domitiano mors prædicta 57
Domitiani ſomnium ante mortem 56
ducis bellici vires 161

E

EBer 14
Eccleſiæ Chriſti perſecutio 114
Eddekel fl. 7
Edenis venuſtas, ibid.
Edeſſa 253
Elius 92
equus Troianus 38. in vrbem traducitur ibid.
equi hinnitu de imperio diſceptata contentio 24
equorum certamen 60
Eridis pomum 71
Eua à Satana victa 10
Eua quam ſuſtineat peccati pœnam 11
Euæ formatio 9
Euboea 39
Eudocia cum Ducæ filiis imperatrix 162
Eudocia Theodoſij coniux 67
Eudociæ mors 27. periurium, ibidem
Eudoxia Arcadij coniux 66
Eudoxia ſtupratur 67
Eugenius tyrannus 65
Eugenij tyranni mors, ibidem
Eunuchi mors 149
Euphrates fl. 7. 153

F

FAbula de ægroto quodam 52
fames Chananæorum 26
fames ſub Nicephoro 22. 151
Fauſtuli paſtoris coniux Lupa appellata 43
felicitate pauci vti norunt, 160
feminæ caſtratæ 23
feſtum donariorum 37
fluminum quatuor in paradiſo origo 7
fibri animalis natura 123
fibri teſtes quem habeant vſum ibid.
filij parentem regno deijciunt 147
firmamentum quid & quando creatum 3
fortunæ tela 30. viciſſitudo inſperata 168
fratricidium 11
fratrum ſimilitudo 157

G

GAlba imperator 54
Galerius & Conſtans Cæſares 61
Gallus Cæſar 63
Ganges fl. 7. qua fluat. ibidem
Gelimer Vandilus capitur, 84. Vandilorum rex crudeliſſimus 83
Geon fl. 7
Germanus patriarcha 12
Geryonis boues 40
Geſem Arabiæ regio Iacobo datur 27
Getha 60
Gizerichus Africanorum Vandilorum rex 75. cum Marciano captiuo fœdus init 76. Libyæ rex auro hoſtem Romanum oppugnat 78. Romam capit 67. Vandilorum rex, ibidem
Glycerius ibid.

Gotthi

Gotthi Romam amittunt.85. Romam invadunt.66
Gratianus occidentalium prouinciarum præfectus, 65
Gratiani scitum responsum, ibid.
Gratiani mors miserabilis ibid.
Græci à peste seruati 34. bellum mouent Troianis 32. cur retardati.34. discessum simulantes 38. metu perculsi 36
Græcorum ad Troiam expugnandam consilium 33
Græcorum cædes 35. iusiurandum 32
Græcis illata à Troianis clades 35
Gyges ad regnum peruenit necato suo domino 23. Candaulis regis minister, ibid. feminas castrabat, ibid.

H

HArmatius 79
Harmatij proditoris pœna 80
Harpago Cyrus necandus traditur 21
Harpagus de filio sibi ab Astyage proposito comedit 22
Hebræi cur aliis nationibus in seruitutem traditi 29
Hebræi Deum precibus fatigant 27. petunt imaginum abolitionem 112. sub Pharaone rege affliguntur 27
Hebræorum infantes exponi iubentur, ibid.
Hebræorum natio in Ægypto valde aucta ibid.
Hector occidit Patroclum 36
Hectoris mors ibid.
Hectori vnde nata sit audacia 35
Hecuba Cissei F. 30
Hecubæ somnium ibidem
Helena à Proteo reseruatur 32
Helena & Paris in Ægyptum veniunt 31
Helena Menelai vxor 30
Helena restituta Menelao. 39. Romani F. 147
Helenæ descriptio 31. raptus ibidem
Heraclius Aphricæ dux 97
Heraclius imp. ibid. monotheleta factus 98
Heraclij cum Chosroe conflictus 99 præclarum consilium & res feliciter. gestæ 98
Heraclonas & Martina mater impp. 101. Heraclij F. 98
Heraclonæ pœna 101
herbæ quando creatæ,& cur 4
herbarum vsus ibid.
Hercules boues Geryonis abducens 40
Hercules & Iolaus amicorum par 147
Hercules Hydræ capita præcidit 89
Herculis in Aegypto fanum 31
Hierosolyma per Nabuchodonosorum spoliata 19. solo æquata per Nabuchodonosorum 23
Hierosolymæ nomen mutatum 58,excidium 55
Hinderichus Vandilorum rex 83
Hippodamea Achillis coniux 38
hominis imbecillitas 124
Homerus in exuuio draconis descriptus 114
Homerus non seruauit historiæ legem in bello Troiano conscribendo 30
homo cur Adam dictus 8
hominis creatio. ib.
hominum consilia vana, ni Deus annuat 102.
honestum à natura omnibus insitum 68
Honorius imp. 65
de Horologio Leonis philosophi 139
humanitas seueritate diluenda 84
hyemis sæuitia 126
Hypatius rex salutatus 85
hypati Græcis qui 45

I

IAcobus duodecim liberûm pater 27
Iacobus in Ægyptum migrat 26
Iacobus,qui & Israelus ibidem
Iacobus moritur 27
Iacobi familia 26
Iberi populi 155
Ida 30
idololatriæ origo & pœna 12,initia 15
idola templis Christianorum restituta 115
idolorũ auctor 14,cultus reuocatus 131
Idomeneus Cretensis 33
Iechonias rex 29
Iesus Nauæ F.Chananæos exstirpavit 29 post Mosem Hebræorum præfectus, ibid.
Iesu mortuo,iudices rerũ potiti sunt ibi.

Ignatius patriarcha Bardam castigat 134
Papa Romanus 124
Ignatius solio deijcitur 135
Ignatij martyria, ibid. mors 139
Ilia virgo vestalis 42
imagines abolentur 112
imagines è templis excisæ 115
imaginum ejectio 123
Imperator egens cui similis 138
Imperator primus Christianus 62
ab Imperatore quomodo discedendũ 55
imperium ab omnibus affectatur 83
imperium esse rem venerandam 137
imperia violenta momentanea 79
improbitas hominum extrema 12
improbos non esse taxandos 135
inadspectabilia quando cerni cœperint 3
incestus exemplum 134
Indi 78. Trojanis auxiliatores 36
Indorum clades, ibid. rex, ibid.
inducijæ inter Græcos & Troianos 37
infantes à lupa alti 42
inimicitia domestica 170
iniuriarum auctorib. quam soleat Deus mercedem tribuere 120
innocentia tuta 9
insolentia nautica 109
interitus omnium rerum creatarum 13
inuidia 85.148
inuidia quantum malum. 169
invidia virtutem comitari solet 70
invidiæ causa 11. effectus, 34. exsecratio 86
Ioannes Zimisscha 148. imperium sibi vendicat 153
Iolaus Herculis amicus 147
Iosephus Pharaonis in Ægypto regis præfectus, 26
Iosephus Rachaelis filius, ibid.
Iosephi mors 27
Iouianus imperator designatus 64
Irene deijcitur imperio 120
Irene mulier ambitiosa 117
Irenæ commendatio 116, crudelitas in filium 117. imperatricis profusio 120
Irenes & Constantini VI, imperium 116
de Isaacio Comneno 165
Isauria 78,110
Isdigerdes Persarum rex 68
Ismaelitæ, qui & Saraceni, Antiocheam capiunt 148
Isocasius sapiente responso se ab iniuria vindicat 77
Israelitarum ex Aegypto egredientium numerus 28
Ister fl. sanguine occisorum rubet 94
Italia vnde dicta 40
Ithaca insula 32
Iudæa à Vespasiano debellata 54
Iudæorum vaticinium 111
Iudaicum excidium 58
iudices quamdiu Hebræis præfuerint 29
iudicum ante ferendam sententiam admonitio 51
Iulianus Cæsar imperator factus 63
Iuliani apostatæ pater 62. defectio 63. exitus 64
L. Iunius Brutus 45
Iustitia Noæ 12. res invicta 84
iustitiam non diu dormire 64
Iustinianus à Chagano profugit 105. Byzantium recuperat 106
Iustinianus magnus imp. 83. Rom. imp. 85
Iustinianus II. imp. nares & imperium sua dementia amisit 103
Iustiniani cædes 108. hæresis 87. immanes conatus 107
Iustini cum arbore præclara comparatio 88. pietas 83. præclare dictum. 90
Iustinus I. imp. 82
Iustinus II. imper. vir bonus. 87

L

Lacapenus 143
Laomedon 30
latrociniorum auctor 11
Laurentum quid sit 40
Launia condita 41
Leo I. imp. 76
Leo II. imp. 78
Leo III. Isaurus imp. 111
Leo IV. imperator factus 116. idem imperium adfectat 122. idem vnde oriũdus 123. V. philosophus imp. 141
Leo ex vnguibus agnitus 114. Papa primus 119. idem restitutus ibid.
Leo Phocas oculis spoliatur 145. simulacrorum & monachorum hostis 112

Leonis calamitas ab aulcula deploratur 140. Isauri defectio 110. in Aphricanos expeditio 78
Leonis Papæ exilium 119. philosophi commendatio 139. responsum 77
Phocæ motus 141
Leonis III. imp. vita & mores 111
Leonis V. vxores 141. V. imp. vaticinium 142
Leontius philosophus Athenienſis 69
Leontij mors 106. patricij tyrannis 103 testamentum 69
lex de matrum liberorumque nuptiis, & legum naturalium confusione 16
Leui tribus cur sortis fuerit expers 29
de Liberis degenerantibus querela 59
libri Sibyllini exusti 44
Libya Romanis infesta 84
linguarum confusio 14
liquidi à solido segregatio 3
Lucius Antonini imp. collega vt exercitum maiorem fuderit arte 59
lucrum 76
Lucretia violata 45
lunæ sidus 5
lunæ vsus ibid
lupa infantes alens 42
lux quando condita 3

M

MAgnes ferrum attrahit 84
Magorum de Cyro error 22
Maior seu Maioranus 67
mali loquendi libertate destituuntur 91
mali omnibus sunt odio 81
malorum diuturnitas 114
mancipiorum apud Romanos nomen 44
Mandana Astyagis F. Cambysæ iungitur 20. 21
Mandana filium parit 21
Maniaces adfectator imperij 163
Manichæi hæretici 83
Manna 29
Manuelus Comnenus 68
Marcianus ab hoste captus 75
Marcianus imp. 74
Marcius 45
Marcius Ancus cur cognominatus 44
Marcius è medio sublatus, 46. rex Romanorum 44
mare quando creatum 4
mare quid appellatum. ibidem
maris rubri dimisio 28
Mariæ Magdalenæ Romam institutæ profectio 53
Martis sidus 5
Martinus papa in exilium relegatus 102
Martina & Heraclonas imp. 101
Martina Heraclij coniux 97
martyres septem dormientes 73
matris & filij dissidia 116
Mauricius Cappadox imp. 93
Mauricij auaritia 94
Mauricij mors 96. pœnitentia 95. somnium ibid.
Maximianus Herculius 61
Maximus monotheleta ob hæresim punitus 102
Maximus vir consularis 66
Maximi vxor stuprata 67
Mecœnas vt Augustum admonuerit 50
Medi 98
Medi quo pacto monarchiam amiserint 20
Medorum monarchia quando cœperit. ibid.
medimnus frumenti aureo venditus 151
mediocritas 108
Memnon 36
Menelaus Alexandrum hospitio excipit 31
Menelaus in Paridem bellum movet 32
Menelai in patriam reditus 39
Menelai nova profectio ibidem
mensæ cum cibis absumtæ 40
mente quæ concipiamus 170
Mercurij sidus 5
Merodachus post Nabuchodonosorum Chaldæis imperat 19
Mesrem Hebraica vox quid significet 13
Mesremus ibid.
Methodius à Theophilo imp. cruciatus 128 patriarcha Theophanē castigat 132.
Methodius qua occasione ab exilio reuocatus 130
Metrophanes 126
Michaelus I. & Balbus imp. 114
Michaelus III. cognomento Temulentus, imperator 131

Michaelus 111. ab adulatoribus corruptus 133
Michaelus 1v. Paphlago imp. 158
Michaelus v. imp. 160. cæcatur 161. conviciis proſcinditur ibid.
Michaelus v1. militaris imper. 164. imperium amittit 166
Michaelus v11. in monaſterium intruditur 174
Michaelus imperator imperium deponit 122
Michaelus Rangabes imperator ibidem
Michaelus qui fibrum ſit imitatus 123
Michaeli 111. profuſiones 133
Michaeli 111. interitus 136
Michaeli 111. inſania ibid. vita & mores 132. interfectus 138
Michaeli 1v. mores 158
Michaeli v. erga Zoen ingratitudo 160
Michaeli imperatoris laudes 122. obitus ibid. 125
Michaeli morbus 159
Michaeli imperatoris in imagines odium 124
Michaeli ſtudia imperatori non conuenientia 172
Midas ferarum ad Trigidem perſequutor 164
Mneſthus Athenienſis 33
monachi x11. litterarũ profeſſores 113
monachi trucidantur 115
monarchia Romana 48
monaſteriorum euerſio 115
mors nulli parcit 156
mortis neceſſitas 130
mortalium natura vnde aucta 12
mortalium à diluuio mores 14
mortalium conſilia & conatus 125
mortalium varia in loca diſperſio 14
Moſes ad liberandum populum mittitur 27
Moſes aquam excuſſit è ſaxo 29
Moſes dux populi Iſraelitici 28
Moſes Pharaoni mandatum Dei exponit ibid.
Moſis mors 29
mulierum probarum præconium 125
mundi alterius initium 13
munitionum origo 11
Myzizius Siculus tyrannidẽ invadit 102
Myzizij mors 103

N

NAbuchodonoſor Hieroſolymam & templum exuſſit 29
Nabuchodonoſor Iudæam bis euertit 19. in porcum mutatus, ibid. omnes regij ſanguinis captiuos Babylonem transfert, ibid. poſt Senacheribum imperat, ibid. ſe deum facit ibid.
Narſes 85. à Phoca exuſtus 96
natura neminì parcit 92
Nebrodus 13. vbi habitarit 14
Neoptolemus 38
Nepos rex ſpoliatur 79
Nepotianus 67
Nero omnibus inviſus 54
Nero quando factus imperator ibid.
Neronis amores fœdi ibid.
Neronis crudelitas, ibid. extrema verba ibid.
Neronis imitator Michaelus 132
Neronis imp. mores 54. mors, ibid. parricidium ibid.
Nerua imp. quando factus 56
Nerua quamdiu præfuerit imperio 57
Nervæ de non caſtrandis hominibus interdictum 56
Nervæ imp. ingenium & mores, ibid. innocentia 57
Neruæ imperatoris mors ibid.
Neſtor Pylius 33
Neſtorij 83
Nicæa capitur 110
Nicephorus 120
Nicephorus II. Phocas imperator renuntiatur 149
Nicephorus II. Phocas inſidiis circumventus vxoris occiditur, 153
Nicephorus III. Botoniates imp. 174
Nicephorus malos præfectos conſtituit. ibid.
Nicephorus generalis logotheres imp. 120
Nicephorus Phocas 147
Nicephori auaritia 120
Nicephori obitus 122
Nicephori II. animi impetus 150
Nicephori II. vitia 151

Nicephori Phocæ res contra Saracenos geſtæ 148
Niceras Michaeli F. caſtratur 123
Nicolaus patriarcha 142
Nilus fl. 7.31
Nilus argentifluus 163
Nili termini 8
Nineves conditor 16
Ninyas ibid.
Noah 12
Noah ex arca egreſſus 13
Noah filij ibid. nepotes ibid.
Noah obedientia 12
Numas 44
Numitor 43

O

OBſidionis Byzantinæ deſcriptio 100
odij fraterni cauſa 11
Olybrius 67
oraculum Tarquiniis datum 46
oracula Sibyllæ 44
Oreſtes 67
Oreſtias 136
Oreſtis facinus 39
organorum muſicorum quæ flatu inſonant, origo & author 126
Otho imperator 54
Ozias Hebræorum rex 19

P

PActolus auriferus 163
Palamedes Græcis acceptus & gratus 34
Palamedes lapidibus obrutus 35
Palamedis cædes 34
Palamedis morituri querela 35
Palatij oppidi nomen vnde 43
Palæſtina per ſortẽ Hebræis diſtributa 29
Pantarbes lapis 164
Paphlagoniæ dux 25
Pappias 124
paradiſus à Deo conſitus 7
paradiſi amœnitas 5
paradiſi amœnitas & pulchritudo 7
parentum noſtrorum vita qualis fuerit 9
parentum noſtrorum tranſgreſſio 10
parentibus primis præſcripta lex 9
Paris apud Ægyptios probris afficitur 31
Paridis adulterij occaſio ibidem
Paridis & Helenæ in Ægyptum adventus ibid. facinus 37
Paridi adempta à quo Helena 33
Parius ager 30
Parthi à quo repreſſi 57
Parthi regnum Perſicum occupant 54
Parthorum excurſiones & depopulationes 57. rex 59
paſtoriciæ origo 11
Patrocli cædes 36
Paulinus à Theodoſio interfectus 72. vir integer 70
peccati nullus expers 159. occultatio 10
Perithous & Theſeus amici 147
Perſæ 98
Perſarum aduerſus Iulianum apoſtatam expeditio 64
Perſarum in regibus conſtituendis conſuetudo 24
Perſarũ imperium quot annis durarit 25
Pertinax imp. quando creatus & interemptus 60
peſtis Græcorum à Palamede præcognita 34
Pelei & Thetidis nuptiæ 71
Petronæ pœna 128
Phaethon alter 132
Pharao Dei mandatum contemnit 28. Hebræorum infantes iubet occidi 27
Pharao mari ſubmerſus 101
Pharaonis mors 27
Pharaonum nomen Ægyptiorum principibus glorioſum ibid.
Philippicus Bardanes 107. in imperatorem eligitur ibid.
Philippici excæcatio 104
Phiſon fl. 7
Phocas Antiochiam recuperat 148
Phocas ſeditionem inter milites concitat 95 imperator declaratur ibidem
Phocæ exitus 97
contra Phocam conſpiratio ibid.
Phorad fl. 7
Photius cur reſtitutus in patriarchatum 140. patriarcha 135
Photius ſolio patriarchico detrudebatur 136
Photij verſutum conſilium 140
pietas perſonam non reſpicit 80
pinna cancrum, proverbium 145

Placidia Honorij soror 66
Placilla Theodosij coniux. ibid.
platanus aurea conflata à Michaele imp. 138
pœna eius qui alienas res rapuerat 91
pœnam mali non effugiunt 106
Polyxena 37
pomum maximorum incommodorum origo 71
populi seditiosi furor 161
porphyro geniti qui dicantur 118
portentum 75
potiendi opinio 170
prætor à Iustino constituitur 89
Prester 150
Priamus Troianæ gentis princeps 30
Priami simulatio 37
prodigium 74.76
prodigium capitis humani 45
prodigium in equili Cæsaris 48
prodigium mirum 41
prodigium quod acciditdum conderetur Constantinopolis 62
prodigia secuta calamitatem imperatoris Constantini VI. 118
Proteus rex 33
Proteus rex Ægypti 32
Protei ad Alexandrum Priami F. oratio ibid.
prouerbium 165.166.176
proverbium de nobilium & splendidorum hominum liberis 48. in fratres dissimilibus moribus 55
prouidentia diuina inexpugnabilis 80
Ptolemæus Lagi F. Palæstinam populatus est 26
Ptolemæus Philadelphus Ægyptiorum princeps ibid.
Pulcheria imperatrix 74
Pulcheria Theodosij iunioris soror 69
Pulcheriæ astutè factum 73
purpura 68
Pyrrhus Achillis filius 38

R

RAvenna vrbs 66
regibus Romanis abrogata potestas 45
regnum primum 14
reprehensiones hominib, impiis quales videantur 135
rerum humanarum vicissitudo 144
rerum terrestrium cupido 1
Rhea 16
Rhodus insula 32
Roboamus Solomonis F. 160
Roma caput multarum gentium 45
Roma condita 43. in potestatem regum barbarorum redacta 67
Roma noua 62
Roma primum & vltimum regem Romulum habuit. 61. quo pacto à Constantinopoli fuerit avulsa 119
Roma sub regibus quamdiu vixerit 45.
vrbium omnium celeberrima 67
Roma vrbium princeps 85
Romæ imperatores Latini vltimi 67
Romani labores prædicti 42
Romæ nomen inditum 44
Romanæ ciuitatis incolæ ibid.
Romanus Diogenes à Saracenis capitur 171.
Romanus Diogenes à suis excluditur 172
Romanus III. Argyropulus imp. 157
Romanus IV. Diogenes imperator 168
Romanus imperiũ cum suis amittit 147
Romanus Lacapenus filios & nepotes imperatores creat 146
Romanus Lacapenus imp. ibid.
Romani astutum consilium 145
Romani III. mors 158
Romani IV. natura & ingenium 169
Romani imperij initia 39
Romani ab Agarenis victi 104
Romani ab Aphris cæsi 75
Romani in Libya victi 78
Romani late dominati sunt 26
Romani reges post Romulum 44
Romanorum imperatores Cæsares appellati 27
Romanorum rex primus 44
Romulus & Remus à pastoribus servati 42
Romulus 67
Romuli & Remi vita agrestis 43
Romuli pictura & votum ibid.
Romuli Remique natiuitas 42
Romulo quis successerit in regno Romano 44

de Ro-

de Romulo & Remo variæ narrationes 43
rosarum genera 4

S

Sacrificandi Deo origo 11
sacrificium suis 40
Salamis insula 32.35
Samuelus vates 29
S. Georgius 163
Santabarenus 140
Sara vxor Abrami 15
Sardanapalus Assyriorum rex 17
Sardanapalus quando vixerit 16
Sardanapali mores 17, mors 18
Satanæ fallendi artes 10
Saturnus à Ioue regno spoliatus 147
Saturnus quis nominatus 16
Saturni migratio in Aphricam ibid.
Saturni sidus 5
Saulus Cisi F. 29
Scamandri flumina cruore purpurea 37
Scyrus insula 32
Scythæ & Auares eodem tempore cum Persis Byzantium obsident 100
Scythica solitudo, proverbium 107
seditio ciuium 85
seditio populi 161
Semi filius Assurus 14
Semiramis 16. 146
Semiramidis cum filio coniugium incestum 16
Senacheribus Chaldæorum, Assyriorum, Babyloniorum & Medorum rex 19
Senacheribus contra Iudæam expeditionem suscipit ibid.
Senacheribus in Deum impius ibidem
Senacheribi exercitus ab angelo cæsus ibid.
Senacheribi exercitus numerosus ibid.
senatores è medio tolluntur 80
septemviri regem Persis creant 24
Seraphi 87
sermo Dei 3
sermonis Dei efficacia 7
serpens in sinu, prouerb. 160
Seruchus auctor idolorum 14
Seruius Tullius 44
Sesostris Ægyptiorum rex expeditionẽ in Asiam suscipit 17. rex Ægypti 16
Sethi natiuitas & ortus 12
seueritatis exemplum 84.89
Seuerus Apher imperator 60, quamdiu imperaverit ibid.
Seueri Aphri obitus ibid.
Sibyllæ incertus exitus 45
Sibyllinorum oraculorum libri exusti 44
Sicilia 102
siderum creatio 5, imagines ibidem
siderum magnorum creatio ibid.
simulacrorum oppugnatio quando viguit 123
smaragdus vbi reperiatur 8
Smerdes Cyri F. 23
Smerdes & Spathines magi post Cambysis mortem regnum occupant 24
Smerdes & Spathines magi trucidantur ibid.
sol quando illuxerit primùm 5
solis sidus ibid.
solis vtilitas & vsus eximius ibid.
somni detrimenta primi 9
Sophia Iustini coniux 92
Sophiæ munificentia ibid.
spes 76
Sparta 31
Stauracius imper, designatus extinguitur 122
stellarum creatio 5
Stephani viri sancti martyrium 116
stratagema militare 99
superbi Romanis qui 44
synodus imaginum gratia celebrata 131
synodus sub Constantino IIII. 103
Syri Rom. imperium infestant 155
Syriæ dux 25

T

TAntanes rex Indorum 36
L. Tarquinius 45
Tarquinius quando regnarit 44
Tarquinius Superbus ibidem
Tarquinius Superbus vnde dictus ibid.
Tarquinij filij Delphos abiegati ad oraculum 46
Tarquinij inuidia 45
Tarquinij à Bruto victi 47
Tarquinii oraculum datum 46
Tauroscythæ populi 155

Tauroſcythæ Romanos inuadunt 100
Tauroſcytharum exilium 101
Taurus mons 100
tellus ornatus expers 3
templum Apoſtolorum à Theodora conditum 87
tenebræ abyſſi quando receſſerint 3
Tenedus inſula 38
Terebinthus 151
terra mortui Iuliani corpus exſpuit 64
terra poſt diluvium rurſus conſpecta 13
quæ appelletur 4
terra quando condita & à quo 3. quando primum ſegregata aqua conſpecta fuerit. ibid.
terræ Euilatæ fines 7
terræ ornamenta quando addita 4
terræ ornatus deſcriptio ibid.
terræmotus continui 73
Theocritus ſpe ſua fruſtratur 82
Theodora imperatrix cultum imaginum reuocat. 131
Theodora imperatrix 164
Theodora Iuſtiniani ſoror Chagano Chaſarorum principi nupta 105
Theodora Iuſtiniani vxor 87
Theodoræ Auguſtæ laudes 125
Theodorus idololatra 126
Theodoſius in Orientalis imperij ſolium collocatur 66
Theodoſius Iunior 68
Theodoſius I. imp. vir egregius 65
Theodoſius III. tributorum exactor ad imperium euehitur 109. imperio cedit 110
Theodoſij coniux 70
Theodoſij in ſubſcriptionibus temeritas 72
Theodoſij mors 74
Theodoſio iuniori inſidiæ ſtructæ 68
Theophanes 131
Theophano cum liberis imperat 148
Theophilus idolorum & imaginum hoſtis 126
Theophilus imp. 125
Theophilus imper. vxoris ſuæ navim mercenariam exurit 128
Theophilus imp. mari cõparatus 126, 127
Theophilus muros reficit 127
Theophili imp. ſtudium 130, iudicium 128
Theophili iuſtitiæ ſtudium 127
Theophili mors 130
Theophili virtutes & ingenium 126
Theſeus & Perithous amici 147
Theſſalia 32
Thomas imperium affectat 124
Thomas in hoſtium poteſtatẽ venit 125
Thraciæ dux 15
Thynni piſcis marini natura 118
Tiberius imperator quando ad imperium pervenerit 52
Tiberius quandiu cum imperio præfuerit 53
Tiberius quomodo vulgò appellatus fuerit ibid.
Tiberius II. imperator 92
Tiberius virum conſularem & nobilem ſine cauſa interficiens 53
Tiberius aduerſus tributorum exactores qualis fuerit 52
Tiberij crudelitas ibid.
Tiberij de publicanis dictum ibid.
Tiberij Iuſtiniani F. mors 108
Tiberij laudes 92. mors 93
Tiberij mores varij 52
Tiberij ſecuritas ibid.
Tiberio imperante quæ acciderint 53
Tigris fl. 7
Tigris fl. quâ fluat 8
timor à viris potentibus vt abigatur 142
Titus imp. à patre deſignatus 54. quamdiu imperaverit 55. ſolus imperator ib.
Titi imperatoris mors ibidem
Titi imp. vox celebris ibidem
Tornicij ſeditio 164
Traianus imp. 57
Traianus imp. gladium euaginatum præfecto vrbis tradit ibid.
Traianus imper. quandiu præfuerit imperio 58
Traiani imperatoris mors ibid.
Trajani ingenium & mores 57
Traiani in imperio ſucceſſor 58
Traiani uirtutes 57
Triptolemus Rhodius 33
Troia capitur 38
Troia theſauris abundans 35

Troiæ excidium quale futurum prædictum 38
Troiæ excidium 39
Troiam cur invaserint Græci 33
Troianæ vrbis habitatorum numerus 34
Troiani a Iudæis opem expoſcunt 36
Troiani quales ſe præſtiterint 34
Troiani quos ſibi adiunxerint ſocios 33
Troianorum animi contentione adverſariæ partis erecti 34
Tullius rex Romanorum 44
Tullus ibid.
turris Babylonicæ exſtruendæ autor 14
Tyndareus Helenæ pater 32
Typhonis audacia 170
tyranni ſimul imperantes victi 62

V

VAlentis imp. exitus 64
Valentis imp. impietas ibid.
Valentinianus I. Gratiani pater 65
Valentinianus II. imperator ibidem
Valentinianus, Valens, & Gratianus imppp. 64
Valentinianus III. imp. qui perierit 66
Valentiniani I. virtutes 65
Valentiniani II. mors ibid.
Veneris ſidus 5
vere quæ proueniant 4
Verina Leonis vxor 78
veritas infelix 35
Veſpaſianus ædilis iniuria à Caligula affectus 53
Veſpaſianus quandiu imperauerit 55
quando & à quibus imperator factus 54
Veſpaſiani obitus 55
vices rerum 144
violarum genera 4
virginum veſtalium leges 42
virtus à natura cunctis inſita 68
virtus omnibus venerabilis 77
virtus comes eſt invidiæ 70
virtutis nomina 154
viſum nocturnum æditui S. Diomedis Conſtantinopoli 137
vita humana variis eſt expoſita caſibus 70
vita Leonis V. imp. longior futura prædicitur 141
vita mortalium incerta 162
vita rerum pretioſiſſima 79
vitæ mortalis inconſtantia quæ ſoleat efficere 120
Vitellius imperator 54
Vitulia vnde dicta 40
Vlyſſes Ithacenſis 33
Vlyſſis adverſus Palamedem odium implacabile 34
Vlyſſis conſilia impedita ibid.
Vlyſſis inſidiæ & vafra conſilia 35
Vlyſſis invidia 34
vniuerſi initium 3
Vnni Seſoſtratis Aegyptiorum regis ſocij 17
Vnnorum gens nomen mutat ibid.
volucrium ortus & origo 6
Vranopolis 144

X

XErxes Perſarum rex, 163, in Græcia exercitum amiſit 25

Z

ZEno imp. 79
Zeno imperium Romanum amittit ibid.
Zeno patricius 78
Zenonis in religione peruerſa ſententia 79
Zimiſchis res geſtæ 153
in Zimiſche regibus exemplum propoſitum ibidem
Zoe & Theodora relegatæ 160
Zoe Romani III. vxor 157
Zoes laſciuia 158
Zoes reginæ coniugium 162
Zonaras 163

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google